

Е. Дж. Ваггонер

ЖИТТЯ І УРОКИ ІСУСА ХРИСТА

Том 2

*«Оце Агнецъ Божий, що на Себе
гріх світу бере!» (Івана 1:29)*

Харків
«Факт»
2026

Вагонер Е. Дж.

В12 Життя і уроки Ісуса Христа. Том 2 / Е. Дж. Вагонер. – Харків : Факт, 2026. – 364 с.

ISBN 978-617-8175-90-0

«Життя і уроки Ісуса Христа», том 2 – це ранкові читання на кожен день першого півріччя 2026 року, покликані спрямувати серце читача до підніжжя хреста. Засновані на натхненних працях Е. Дж. Вагонера, ці сторінки розкривають Ісуса – Боголюдину, Який став подібним до нас, щоб дарувати нам Себе. У центрі кожної думки – Христос: страждаючий, переможний, вірний. Його життя – наш шлях. Його віра – наша опора. Його перемога – наша надія. Ці читання не просто вчать, але закликають: слідувати, жити, вірити так, як жив і вірив Христос. Підготовлено з молитвою і увагою до Слова Божого групою «Вісники».

УДК 279

Від укладачів

Дорогі читачі, ми представляємо вам для щоденного вивчення на перше півріччя 2026 року продовження ранкових читань під назвою «Життя і уроки Ісуса Христа», том 2. Ці читання складені на основі надихаючих статей Е. Дж. Вагонера, проникнутих духом піднесеного одкровення про Особистість і місію Ісуса Христа. У центрі цієї праці – Боголюдина, Який став подібним до нас, щоб через Свій приклад, Свою віру і Свої уроки відкрити нам шлях до спасіння.

На сторінках цього збірника читач зустрічається з **живим Христом** – не тільки як Учителем і Спасителем, але і як Людиною, що пройшла через страждання, спокуси і перемогу. Тут показана **віра Ісуса**, як досконала залежність від Отця, і **Його життя** – як **досконалий зразок для кожного віруючого**.

Кожна стаття закликає нас не просто захоплюватися Христом, але **слідувати за Ним**, дозволяючи **Його життю стати нашим життям, Його вірі – нашою вірою**.

При підготовці даного матеріалу використовувалися тексти Святого Письма українською мовою в перекладі І. Огієнка. У тих випадках, де була необхідність використання іншого перекладу для яскравішого підкреслення змісту, відповідна інформація вказана (пер. KJV або пер. з англ.).

Підбір статей, складання, адаптація, богословська експертиза та переклад виконані групою «Вісники».

Зміст

СІЧЕНЬ	9
1. Молитва «Отче наш»	10
2. Молитва Господня	13
3. «Що еси на небесах»	16
4. «Святе Ім'я»	17
5. «Нехай прийде Царство Твоє». Частина 1	19
6. «Нехай прийде Царство Твоє». Частина 2	21
7. «Нехай буде воля Твоя»	24
8. Воля Божа і наше серце	26
9. «Хліба нашого насущного дай нам сьогодні»	27
10. Хліб наш насущний і віра	30
11. «Прости нам довги наші». Частина 1	33
12. «Прости нам довги наші». Частина 2	37
13. Борг прощений	39
14. «Не введи нас у випробування»	41
15. «Бо Твоє є царство, і сила, і слава навіки»	44
16. «Боже царство»	48
17. «Сила і слава»	51
18. «Амінь»	54
19. Прекрасне вбрання	56
20. Турбота нашого Отця. Частина 1	57
21. Турбота нашого Отця. Частина 2	59
22. Що таке Божа праведність	61
23. Колода і заскалка	63
24. Чи хочете ви пізнати істину?	64
25. Просити і отримувати	65
26. «Хто шукає знаходить»	66
27. Настанови й обітниці	67
28. Урочисті попередження. Частина 1	70
29. Урочисті попередження. Частина 2	72
30. Урочисті попередження. Частина 3	74
31. Дерево і його плоди	76
ЛЮТИЙ	77
1. «По їхніх плодах»	78
2. Дуже хороша людина	80
3. Спасіння не в ділах	84
4. Віра, що діє	85
5. Слухати і робити	86
6. Будувати на піску	87

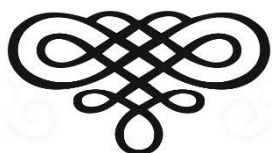
7. Говоріть з авторитетом.....	89
8. Зцілення слуги сотника. Частина 1	91
9. Зцілення слуги сотника. Частина 2	93
10. Тільки слово	95
11. Перекладання відповідальності	96
12. Яку сторону ви оберете?	98
13. Притча про сіяча	100
14. Суть справи.....	103
15. Пшениця і кукіль. Частина 1	104
16. Пшениця і кукіль. Частина 2.....	107
17. Притчі про Царство Боже.....	109
18. Всеосяжна притча	110
19. Приховане, щоб стати явним	113
20. «Звертайте увагу на те, що чуєте».....	115
21. Притча про царство.....	116
22. Нехай росте.....	118
23. Сіяння Євангелія	119
24. Прихована закваска.....	123
25. Робота віри.....	124
26. Свобода тільки у Христі.....	125
27. Притча про кукіль і невід	126
28. Рівень Євангелія.....	128
БЕРЕЗЕНЬ	129
1. Учитель був з ними	130
2. Ісус і буря.....	132
3. Чи Тобі байдуже, що ми гинемо?	134
4. Бог не може зазнати невдачі	137
5. Одержимі	138
6. Ісус у домі Матвія	140
7. Ви один із натовпу?	144
8. Сила, яка рятує	145
9. Життя Христа	148
10. Кров Його хреста	149
11. Урок з реального життя.....	153
12. Воскресіння доньки Яіра.....	156
13. Чудеса і Євангеліє.....	159
14. Пророцтва про Месію	160
15. Діла свідчать.....	164
16. Що розповісти?	166
17. Євангеліє для бідних.....	167
18. Драматичні слова	168
19. «Він є Ілля».....	169

20. Виправдання Бога і виправдання себе	170
21. Суд і милосердя.....	171
22. Попередження і запрошення.....	174
23. Відкрито немовлятам.....	176
24. Легкий тягар	177
25. Великий вчитель	179
26. Христос, пізнання Бога.....	183
27. Христос, що несе тягарі.....	184
28. Касти і християнство	185
29. Співробітники Божі. Частина 1	186
30. Співробітники Божі. Частина 2	188
31. Влада і повноваження.....	189
КВІТЕНЬ	191
1. Загублені вівіці Ізраїлю.....	192
2. Визнавати Христа	193
3. Мир і меч	195
4. Дивна справа	196
5. Вільні, як птахи	197
6. Вістка та вірність Івана Хрестителя.....	200
7. Обжерливість і пияцтво – причина злочину.....	202
8. Викриваючий Іван Хреститель	204
9. Ірод і його клятва	206
10. «Знав Сам, що Він має робити».....	209
11. Хліб життя	211
12. Урок ощадливості	214
13. «Нагодуйте їх ви!»	216
14. Христос – хліб життя.....	217
15. Втіха «Я Є».....	220
16. «Я Є»	224
17. Ісус іде по морю	226
18. «Чого усумнився?»	230
19. «Іди»	232
20. Одягнувшись в цілющий одяг	234
21. Чудо жнив.....	235
22. Харчуватися Христом.....	237
23. Послух ліпший від жертви	239
24. Хананеянка	240
25. Віра язичниці.....	243
26. Просити знамення.....	247
27. Петро визнає Христа.....	249
28. «І ключі тобі дам Царства Небесного»	252
29. Плоть і кров	253
30. Визнавати Христа і жити Христом	256

ТРАВЕНЬ	259
1. Скільки коштує?	260
2. Цінність душі.....	261
3. Духовна сліпота	263
4. Як малі діти	266
5. Смиренність і заповіді Божі.....	268
6. Спокуси.....	269
7. «Їхні Анголи»	270
8. Справжня велич.....	271
9. Смиренність і піднесення.....	273
10. Спонування до гріха	276
11. Божя операція	277
12. Пастир і вівці	278
13. Як бути смиренным?	279
14. Батьки і діти.....	280
15. «Щоб ви не погордували ані одним із малих цих».....	282
16. Зневіра і знання характеру Бога	283
17. Відновлення грішника. Частина 1	284
18. Відновлення грішника. Частина 2	286
19. Зв'язування і розв'язування	288
20. Молитва віри	290
21. Там Я.....	291
22. Питання Петра.....	292
23. Прощення і згладжування гріха.....	293
24. «До семидесяти раз по семи».....	295
25. Судовий розгляд.....	297
26. Прощення не важко	298
27. Підстава для прощення і як отримати прощення.....	299
28. Що таке гріх?.....	301
29. Прощення – це очищення.....	302
30. Глибинна суть прощення	303
31. «Я хочу пробачити, але не можу. Образу не забути»	305
ЧЕРВЕНЬ	307
1. Преображення і Другий прихід Христа.....	308
2. Прихід і царство Христа.....	312
3. Преображення через споглядання	315
4. Преображення	316
5. Долина і гора	320
6. Небо на землі.....	321
7. Що це означає?.....	322
8. Книжники і Писання.....	323
9. Тільки віруй.....	325

10. Знання доктрини	326
11. Прості, неосвічені люди?	328
12. Суперечливі голоси	331
13. Пізнання Бога є сила.....	333
14. Христос як Учитель	334
15. Духовне пиття	335
16. Красномовне життя.....	338
17. Потреби і гріх	339
18. Хто перший кине камінь	340
19. Рятувати, а не побивати грішників камінням.....	341
20. Джерело світла	343
21. Примноження світла.....	344
22. Його час ще не настав.....	345
23. Бути з Христом.....	347
24. «Я Є»	349
25. Пізнання істини.....	350
26. Мета істини.....	352
27. Два пани.....	354
28. «Світло для світу».....	355
29. Зір сліпим.....	357
30. Їх не можна розділяти.....	361

СІЧЕНЬ

Молитва «Отче наш»

(Матв. 6:9–13)

«Ви ж моліться отак: Отче наш, що єси на небесах! Нехай святиться Ім'я Твоє, нехай прийде Царство Твоє, нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі. Хліба нашого насущного дай нам сьогодні. І прости нам довги наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим. І не введи нас у випробовування, але визволи нас від лукавого. Бо Твоє є царство, і сила, і слава навіки. Амінь» (Матв. 6:9–13).

Євангеліє від Матвія містить зразкову молитву. Представляючи її, Спаситель сказав: «Ви ж моліться отак». Це вказує не на те, що подальшу молитву потрібно завжди повторювати дослівно, хоча часто це цілком доречно, а на те, що вона має служити зразком для наших прохань. Оскільки це зразкове прохання, складене за Божественною мудрістю, воно охоплює все, чого потребує людина, як у життєвому, так і в духовному плані. Саме завдяки цій всеохопності, молитву «Отче наш» можуть повторювати всі люди: і молоді, і старші – у будь-який час. Вона ніколи не втратить актуальність.

Це єдина молитва, коли-небудь написана для людини Божественною істотою. **Молитва, в якій використовуються прохання, складені людьми, неодмінно буде багато в чому формальною, а тому позбавленою справжньої суті молитви – щирого бажання серця в цей момент.** Коли людина опиняється у скрутному становищі, їй не важко знайти власні слова і вона не має потреби в молитві, складеній кимось іншим. Молитовник навряд чи став би в пригоді Петрові, коли він тонує у Галілейському морі.

З цієї молитви ми дізнаємося, що повинні приходити до Бога не як до судді чи правителя, якого потрібно задобрити, а як до Отця, сповненого співчуття й любові. Багато людей неправильно розуміють притчу «про несправедного суддю», записану в Євангелії від Луки 18:1–7. У цій притчі суддя спочатку **відмовляє бідній вдові**, але зрештою задовольняє її **прохання** через її наполегливість. **Часто з цього роблять неправильний висновок, що якщо ми будемо достатньо наполегливо молитися, то Бог змилюється й відповість на наші прохання. Але притча не порівнює Бога з несправедливим суддею, вона показує контраст.** Якщо навіть несправедливий суддя, який не боявся Бога і не зважав на людей, задовольнив прохання вдови через її наполегливість, то тим паче Бог відповість своїм обраним, які щиро звертаються до Нього.

Цієї притчі разом із першими словами молитви «Отче наш» достатньо, щоб дати кожному християнину досконалу впевненість у молитві. А якщо до цього додати ще й те, що у нас є милосердний і вірний Первосвященник, Який зіткнувся з нашими слабостями і «випробований в усьому, подібно до нас», то ми можемо приходити «з відвагою до престолу благодаті, щоб прийняти милість та для своєчасної допомоги» (Євр. 4:15, 16).

Є поширена думка, що вираз «Отче наш» нібито означає, що всі люди – брати, тому що мають одного Отця. Але це помилка. Не всі люди є дітьми одного Батька. Павло каже, що всі ми за своєю природою – діти гніву, тому що ми – «неслухняні» (Ефес. 2:2, 3; 5:6). А, оскільки диявол є автором гріха, Христос прямо звинуватив непокірних юдеїв, з якими Він розмовляв, у тому, що вони – діти диявола (Івана 8:44). А в Матвія 13-му розділі, Він прямо каже, що ті, хто чинить беззаконня, є «синами лукавого». Апостол Іван також говорить про тих, хто дотримується заповідей, і про тих, хто їх порушує, і зазначає, що «цим пізнаються діти Божі та діти дияволові...» (1 Івана 3:10), показуючи тим самим пряму протилежність між тими, хто вважає Бога своїм Отцем, і тими, чий батько – сатана. Більше того, з Римл. 8:14–17 і Гал. 4:4–7 ми дізнаємося, що **люди стають дітьми Божими через усиновлення, і що ознакою або печаткою цього усиновлення є Святий Дух. Але** якби вони від природи були дітьми Божими, то не потребували б усиновлення. Павло також стверджує, що «коли хто не має Христового Духа, той не Його» (Римл. 8:9).

«Нехай прийде Царство Твоє». **Це не що інше, як молитва про Другий прихід Христа**, адже Його прихід і Його Царство пов'язані між собою (див. 2 Тим. 4:1). Коли Христос був на землі, Він сказав своїм учням, які очікували негайного приходу Його царства, що Він подібний до знатного чоловіка, який «відправлявся в далеку країну, щоб царство прийняти й вернутись» (Луки 19:11, 12), тим самим вказуючи на Своє вознесіння на Небо, щоб отримати Своє царство, і на Другий прихід, коли Він повернеться, щоб забрати Своїх дітей. У гармонії з цим ми знаходимо в Дан.7:13, 14 пророчий опис того, як Христос постане перед Отцем і отримає «панування й славу та царство, і всі народи, племена та язики будуть служити Йому». І Сам Христос сказав, що коли Він прийде у Своїй славі з усіма святими Ангелами, тоді Він сяде на престолі слави Своєї і скаже праведникам: «Прийдіть, благословенні Мого Отця, посядьте Царство, уготоване вам від закладин світу» (Матв. 25:31–34). Таке Царство цілковито відрізняється від Царства благодаті, на престолі якого сидить Бог Отець і перед яким Христос служить як Первосвященник. Це Царство благодаті вже настало, тому, якби молитва «Отче наш» була саме про нього, це прохання було б недоречним. Проте в Господній молитві йдеться про майбутнє царство слави – те, спадкоємцями якого є вірні Божі послідовники, які очікують обіцяної спадщини.

«Нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі». **Воля Божа – це просто закон Божий.** Про це сказано у Псал. 40:8 і Римл. 2:17–20, де дізнаємося, що ті, хто знає волю Божу, – це ті, хто навчений законом. Про те, як виконується воля Божа на небесах, читаємо в Псал. 103:20: «Благословіть Господа, Його Ангели, велетні сильні, що виконуете Його слово, щоб слухати голосу слів Його». **Воля Божа буде виконуватися на землі, як на небі, тоді, коли всі діла диявола будуть зруйновані, і коли Бог створить нове небо та нову землю, де оселиться праведність.** Тоді сповняться слова пророка: «А народ твій усі справедливі вони, землю впадкують навіки, парость Моїх саджанців, чин Моїх рук на

прославлення» (Ісаї 60:21). Тому, коли людина щиро промовляє цю частину молитви «Отче наш», – це свідчить про повне підкорення волі Божій і про щире бажання зберігати усі заповіді Закону Божого.

«І прости нам довги наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим». У цих словах міститься те, що чітко висловлено в Євангелії від Матвія: «Бо як людям ви простите прогріхи їхні, то простить і вам ваш Небесний Отець. А коли ви не будете людям прощати, то й Отець ваш не простить вам прогріхів ваших» (Матв. 6:14, 15). Тому абсолютно марно промовляти цю молитву або очікувати, що Бог простить наші гріхи, якщо ми самі не прощаємо тим, хто завинив перед нами. Павло каже: «А ви один до одного будьте ласкаві, милостиві, прощаючи один одному, як і Бог через Христа вам простив» (Ефес. 4:32).

Це стислий погляд на молитву «Отче наш» – все, на що у нас вистачить місця в цих роздумах. (Е. Дж. Ваггонер. Signs of the Times, 17 листопада 1887 р.)

Молитва Господня

(Матв. 6:9)

Коли Христос був на Землі, Він часто молився, іноді проводив у молитві цілі ночі. Звісно, жодна з тих особистих молитов не була записана. Однак ми маємо записи декількох Його публічних молитов, серед яких найвідоміші – молитва біля гробу Лазаря та молитва за учнів, виголошена незадовго до Його зради й розп'яття. Але жодна з цих молитов не позначається терміном «молитва Господня».

Ця молитва – коротке прохання, яке наш Спаситель дав як зразок для всіх молитов. І справді, **це – досконалий взірець, що охоплює все, чого тільки може побажати людина від Бога.** Немає таких обставин і умов у житті, які б не були включені в цю молитву. Проте це стосується тільки послідовників Христа, а не ненавернених людей.

Не існує іншої форми слів, яку можна було б використовувати як молитву знову і знову протягом багатьох років, і щоб вона не втратила своєї актуальності. Це просто тому, що вона була дана Тим, Хто знає усі потреби людини. Проте Христос не мав на меті, щоб Його учні просто повторювали слова, які Він їм дав. Це видно зі вступу до молитви: «Ви ж моліться отак». Як ми вже говорили, це було задумано як всеосяжний зразок.

«Отче наш». Яка ніжність звучить у цих словах! Яку нескінченну поблажливість виявляє Бог, дозволяючи бідним, слабким, тлінним людям звертатися до Нього так. Його велич незбагненна, а дороги – недослідимі. Перед Ним «народи як крапля з відра, а важать як порошок на шальках! Таж Він острови підіймає, немов ту пилинку! І Ливана не вистачить на запаління жертовне, не стане й звір'я його на цілопалення! Насупроти Нього всі люди немов би ніщо, пороховані в Нього марнотою та порожнечею» (Ісаї 40:15–17). Він «ходить на крилах вітрових» (Псал. 104:3). «Господь у бурі та в вихрі дорога Його, а хмара від стіп Його курява» (Наум 1:3). І все ж цей величний Бог має ніжність батька, і Його вухо відкрите для благань тих, хто шепоче навіть у найслабшому подиху: «Отче наш». Адже нам сказано, що «як жалує батько дітей, так Господь пожалівся над тими, хто боїться Його» (Псал. 103:13). Хоча Бог: «Високий і Піднесений, повіки Живущий, і Святий Його Ймення», – Він запевнив нас, що перебуває з тими, хто серцем смиренний і покірний, «щоб оживляти духа скромних, і щоб оживляти серця згноблених» (Ісаї 57:15). **Так перші слова молитви Господньої вводять нас у найближчі стосунки з великим Творцем.**

Навіть в одному тільки першому слові є велика істина. Воно показує, в яких стосунках перебувають ті, хто може називати Бога Отцем. **Вони – брати, що мають спільні надії та потреби.** Навіть у своїх таємних молитвах християнин не повинен обмежуватись лише особистими проханнями. Він не повинен замикатися

у своїх власних потребах, але має пам'ятати, що він лише один із великої родини, **добробут якої мусить бути для нього чи не другим після його** власного. Павло писав римлянам: «Бо свідок мені Бог, Якому служу духом своїм у звіщанні Євангелії Його Сина, що я безперестанно згадую про вас» (Римл. 1:9). Людина може бути егоїстичною навіть у своїх проханнях, але в цьому випадку, як і в усіх інших, егоїзм руйнує сам себе. **Кожен християнин може засвідчити, що найясніші благословення приходили до нього тоді, коли він, навіть будучи пригніченим усвідомленням власної потреби, поєднував своє прохання про прощення й силу з молитвою за інших, а не лише за себе.** Тому, навіть у своїй «молитовній комірчині», варто казати: «Отче наш».

Однак не кожен може сказати «Отче наш». Ми багато чуємо про «Батьківство Бога і братерство людей», але Біблія нічого не говорить про це. **Не всі люди є Божими дітьми.** Павло нагадує ефесянам про час, коли вони ще не були навернені, кажучи, що вони «того часу були без Христа, відлучені від громади ізраїльської, і чужі заповітам обітниць, не мавши надії й без Бога на світі» (Ефес. 2:12). У перших віршах він ще ясніше показує, що люди за своєю природою не є дітьми Божими. Він каже: «І вас, що мертві були через ваші провини й гріхи, в яких ви колись проживали за звичаєм віку цього, за волею князя, що панує в повітрі, духа, що працює тепер у неслухняних, між якими й усі ми проживали колись у пожадливостях нашого тіла, як чинили волю тіла й думок, і з природи були дітьми гніву, як і інші» (Ефес. 2:1–3). І знову апостол застерігає братів-ефесян від гріхів, до яких вони раніше були схильні, кажучи: «Бо гнів Божий приходить за них на неслухняних» (Ефес. 5:6).

Але найясніше про те, що люди не є Божими дітьми за природою, сказав Сам Спаситель. Нечестивим юдеям, які говорили: «Одного ми маємо Отця то Бога», Він сказав: «Якби Бог був Отець ваш, ви б любили Мене, бо від Бога Я вийшов і прийшов, не від Себе ж Самого прийшов Я, а Мене Він послав». «Ваш батько диявол, і пожадливості батька свого ви виконувати хочете» (Івана 8:41–44). **Поєднавши ці тексти разом, ми бачимо, що всі, хто не знає Бога, є дітьми гніву; вони є дітьми, тобто об'єктами гніву, тому що є дітьми непокори, – а діти непокори, у свою чергу, є дітьми диявола. А людина не може бути одночасно дитиною Божою і дитиною сатани.** Зовсім не обов'язково бути настільки зчерствілим, як юдеї, до яких говорив Христос, щоб бути названим дитиною диявола. «Кожен, хто чинить гріх, той раб гріха» (Івана 8:34). Якщо людина – дитя непослуху і темряви, то вона не є дитиною Божою. «Всі згрішили», – і тому ніхто за природою не є сином Божим.

Як же тоді люди стають дітьми Божими? Якщо вони не є дітьми за своєю природою, то повинні бути усиновлені. Тому Павло каже: «Бо всі, хто водиться Духом Божим, вони сини Божі; бо не взяли ви духа неволі знов на страх, але взяли ви Духа синівства, що через Нього кличемо: Авва, Отче! Сам Цей Дух свідчить разом із духом нашим, що ми діти Божі. А коли діти, то й спадкоємці, спадкоємці ж Божі, а співспадкоємці Христові, коли тільки разом із Ним ми терпимо, щоб

разом із Ним і прославитись» (Римл. 8:14–17). Подібно до цього він пише й галатам: «Як настало ж виповнення часу, Бог послав Свого Сина, що родився від жони, та став під Законом, щоб викупити підзаконних, щоб усиновлення ми прийняли. А що ви сини, Бог послав у ваші серця Духа Сина Свого, що викликає: Авва, Отче! Тому ти вже не раб, але син. А як син, то й спадкоємець Божий через Христа» (Гал. 4:4–7).

З наведеного вище тексту випливає, що Дух є заporукою нашого усиновлення. Його названо Духом усиновлення, тому що тільки ті, хто має Його, є синами Божими. Власне, саме прийняття цього Духа робить нас синами Божими. А якщо ми діти, то ми й спадкоємці Божі; і тому Павло каже, що Дух є «завдатком нашого спадку» (Ефес. 1:14).

Якщо ми спадкоємці Божі, то ми з Христом є співспадкоємцями. Усе, що має Христос або що Він матиме, будемо мати і ми. Він – Син Божий, Єдинородний Син Божий. Ангели – сини Божі (див. Йова 38:7) за створенням. Адам теж був сином Божим – образом і подобою Бога, тільки трохи нижчим за ангелів. **Якби він не згрішив проти Бога, то його нащадки, як і він, були б синами Божими.** Але він став на бік сатани, і тому жодна людина, народжена від Адама, не може бути сином Божим інакше, як шляхом усиновлення Господом. «Коли хто не народиться згори, то не може побачити Божого Царства» (Івана 3:3).

З цього короткого дослідження Писання чітко видно, що, оскільки молитва Господня починається словами «Отче наш», **її не може щиро промовляти той, хто не є дитиною Божою.** Для тих, хто перебуває в природному стані, а значить, є дітьми гніву, існує інша молитва. Вона звучить так: «Боже, будь милостивий до мене грішного». Вони не можуть звертатися до Творця як до Отця, а тільки як до Бога, Судді, Який може як врятувати, так і погубити. Якщо ж вони колись були усиновлені в Божу родину, але втратили свій спадок через гріх, то для них також підходить та ж молитва. На прикладі Давида, у подібних обставинах, вони можуть взивати: «Помилуй мене, Боже, з великої милости Твоїєї, і з великого милосердя Свого загладь беззаконня мої!» (Псал. 51:1). «Обличчя Своє заховай від гріхів моїх, і всі беззаконня мої позагладжуй» (вірш 9). «Верни мені радість спасіння Твого, і з лагідним духом підтримай мене» (вірш 12). **Але тільки ті, в чиїх серцях Дух Божий свідчить, що вони є дітьми Божими, можуть з упевненістю повторювати ці ніжні слова: «Отче наш».**

Бог прагне, щоб світ примирився з Ним. Коли блудний син, який втратив право на місце в домі свого батька, сказав: «Устану, і піду я до батька свого», – не як син, а як раб, що шукає милості, його батько вийшов назустріч, коли він був ще далеко. Він зустрів його не як господар, а як батько. Смиренний блудний син не встиг навіть назвати себе слугою, коли був прийнятий як син. І, хоча ніхто у своєму природному стані не може правдиво промовляти молитву Господню, за першого ж щирого прохання про милість, з яким грішник, що кається, звертається до Бога, Дух Божий входить у його серце, тоді грішник стає сином і може з упевненістю і радістю сказати: «Отче, Отче». (Е. Дж. Ваггонер. Signs of the Times, 24 лютого 1887 р.)

«Що єси на небесах»

(Матв. 6:9)

«Ви ж моліться отак: Отче наш, що єси на небесах!» (Матв. 6:9). Той факт, що Бог перебуває на небесах, часто слугує для підкреслення Його сили та величі. Вираз, що трапляється в молитві «Отче наш», вказує на те, що кожен, хто молиться, має усвідомлювати велич Особи, до Якої звертається: «І той, хто до Бога приходить, мусить вірувати, що Він є, а тим, хто шукає Його, Він дає нагороду» (Євр. 11:6). Наведемо кілька уривків, які розкривають глибину виразу «що єси на небесах!»

«Господь міцно поставив на Небі престола Свого, а Царство Його над усім володіє» (Псал. 103:19). «А Бог наш на небі, усе, що хотів, учинив» (Псал. 115:03). Ці вірші свідчать про могутність Бога. Те саме читаємо у 2 Хронік 20:6: «Господи, Боже батьків наших! Чи ж не Ти Бог на небесах? І Ти пануєш над усіма царствами народів, і в руці Твоїй сила та міць, і немає такого, хто б став проти Тебе!» **Кожного разу, коли йдеться про могутність і велич Бога, згадується Його оселя на небесах.**

«Господь у святім Своїм храмі, Господь престол Його на небесах, бачать очі Його, повіки Його випробовують людських синів!» (Псал. 11:4). Тут згадується місце проживання Бога на небесах, щоб показати Його всюдисущість.

«Якщо заховається хто у криївках, то Я не побачу Його? говорить Господь. Чи Я неба й землі не наповнюю? каже Господь» (Єрем. 23:24). Тут також зосереджується увага на всюдисущності Бога, як і в 1 Цар. 8:27: «Бо чи ж справді Бог сидить на землі? Ось небо та небо небес не обіймають Тебе, що ж тоді храм той, що я збудував?» Схожа думка є і в Ісаї 66:1: «Так говорить Господь: Небеса Мій престол, а земля то підніжок для ніг Моїх: який же то храм, що для Мене збудуєте ви, і яке ото місце Його відпочинку?»

«Не квапся своїми устами, і серце твоє нехай не поспішає казати слова перед Божим лицем, Бог бо на небі, а ти на землі, тому то нехай нечисленними будуть слова твої!» (Екл. 5:2). Тут той факт, що Бог перебуває на небесах, представлений як причина для стриманості й обережності у словах.

Отже, ми бачимо, що вислів у Господній молитві «що єси на небесах» означає визнання сили, величі, всемогутності та всезнання Бога. Про це слід пам'ятати, коли ми наближаємося до престолу благодаті. Ця думка породжує благоговіння й трепет. Багатослівність і «марні повторення», за які Христос докоряв язичникам, виникають через те, що прохач більше думає про себе, ніж про того, до кого він звертається. Язичницькі боги були настільки зневажені, що язичник не міг не думати про себе більше, ніж про свого бога, адже язичницьке поклоніння, по суті, було поклонінням собі (див. Римл. 1:21–23). Але Бог, Якому ми поклоняємося, сидить на небесному колі, і той, хто має правильне розуміння Його величі, приходить у Його присутність із благоговінням, висловлює те, що справді необхідно. (Е. Дж. Варгонер. Signs of the Times, 3 березня 1887 р.)

«Святе Ім'я»

(Матв. 6:9)

«Нехай святиться Ім'я Твоє» (Матв. 6:9). Найважливішим елементом будь-якої істинної молитви є визнання доброти і величі Бога. **Чим більше ми пізнаємо Бога, тим з глибшим розумінням і більшою впевненістю можемо звертатися до Нього в молитві.** «Догодити ж без віри не можна. І той, хто до Бога приходить, мусить вірувати, що Він є, а тим, хто шукає Його, Він дає нагороду» (Євр. 11:6).

Сатана завжди готовий спробувати стривожити людей тими ж істинами Святого Письма, які були дані для нашої втіхи; і надто часто йому це вдається. Так, він намагається відлякати нас від Бога думкою про Його святість. Грішна людина каже: «Я не смію прийти до Господа: Він такий святий, а я такий негідний, що Він не може мати зі мною нічого спільного». **Ми повинні зрозуміти, що саме тому, що Бог абсолютно благий, Він приймає грішників. Лише злі відвертаються від нечестивих і з презирством вказують на них пальцем. Добрі ж співчутливі та милостиві.** Тому ім'я Господа таке: «Господь, Господь, Бог милосердний, і милостивий, довготерпеливий, і многомилостивий та правдивий, що дотримує милість для тисяч, що вибачає провину й переступ та гріх» (Вих. 34:6, 7). Коли псалмоспівець у своєму великому відчаї кликав до Господа, він сказав: «Та Ти Святий, пробуваєш на хвалах ізраїлевих!» (Псал. 22:3). Божа святість – єдина надія занепалого людства «На Тебе надіялись наші батьки, надіялися і Ти визволив їх» (Псал. 22:4).

«Господнє Ім'я сильна башта» (Прип. 18:10). Після вознесіння Ісуса учні ходили всюди, проповідуючи завжди в «Ім'я». Коли кульгавий чоловік при воротах храму встав за велінням Петра: «У Ім'я Ісуса Христа Назарянина устань та й ходи» (Дії 3:6), – Петро проповідував про Ісуса перед здивованим натовпом, кажучи: «І через віру в Ім'я Його вздоровило Ім'я Його того, кого бачите й знаєте» (вірш 16). Наступного дня він сказав перед радою: «Ім'ям Ісуса Христа Назарянина, що Його розп'яли ви, то Його воскресив Бог із мертвих, Ним поставлений він перед вами здоровий» (Дії 4:10).

З цього останнього тексту ми дізнаємося, що Ісус – це Його ім'я. «Ісус» означає Спаситель, і саме таким є Ісус з Назарету. Отже, **ім'я Бога – це Його власний характер, Його сутність; Його ім'я – у Христі, в ім'я Якого ми молимося.** Тому, коли ми приходимо до Бога й звертаємося до Нього з проханнями «в ім'я Ісуса», це так, ніби Сам Христос особисто приходить до Отця з цим проханням. Бог не може відхилити жодного такого прохання, висловленого щиро, бо вчинити так означало б зневажити власне Ім'я.

Навіть серед людей «ім'я» означає саму особу. Якщо поважна людина порушує своє слово або не виконує свої обов'язки, то її ім'я більше не має жодної цінності. Пророк Єремія застосував цей принцип до Господа, коли, визнавши свій

гріх і гріхи народу, сміливо сказав: «Та не відкидай нас ради Ймення Свого, не безчесть трону слави Своєї, пам'ятай, не зламай заповіту Свого із нами!» (Єрем. 14:21). Саме це, по суті, ми говоримо Господу, коли у своїх молитвах промовляємо: «Нехай святиться Ім'я Твоє». Це звернення до Господа, щоб Він пам'ятав Своє Ім'я і Свій заповіт: «Що вибачає провину й переступ та гріх», – і щоб Він не безчестив Своє Ім'я, а прославив його, виконавши все те, що воно уособлює. Однак це нагадування потрібне не Господу, а нам самим, адже воно не дає забути нам, що «зостається Він вірним, бо не може зректися Самого Себе» (2 Тим. 2:13).

Так Господь Ісус навчає нас, що в істинній молитві не може бути й тіні сумніву. Ми не повинні молитися, а потім вагатися, чи почув Бог наше прохання, чи відповідь на нього. Уже **на початку кожної молитви ми маємо виявляти абсолютну впевненість у тому, що Бог неодмінно дасть нам усе, про що ми просимо в ім'я Ісуса**, в ім'я Того, «Хто може зробити значно більш над усе, чого просимо або думаємо, силою, що діє в нас» (Ефес. 3:20). Найменший сумнів у молитві означає заперечення Бога і ставить Його в нашій свідомості на один рівень з язичницькими богами; адже це заперечення того, що «Він є, а тим, хто шукає Його, Він дає нагороду» (Євр. 11:6). Його ім'я святе та мусить залишатися таким, і тому ми з відвагою та цілковитою довірою звертаємося до Бога зі своїми проханнями. Як природно та легко, ще до того, як попросимо: «Дякувати при згадці про святість Його!» (Псал. 30:4, пер. з англ.). (Е. Дж. Ваггонер. Signs of the Times, 10 серпня 1888 р.)

«Нехай прийде Царство Твоє». Частина 1

(Матв. 6:10)

«Нехай прийде Царство Твоє» (Матв. 6:10). У цьому короткому зверненні міститься одне з найбільш комплексних прохань, коли-небудь висловлених тлінною людиною. Тисячі людей бездумно повторювали цю просту фразу, і тисячі людей, які вимовляли ці слова з усією можливою для них повагою, мали лише обмежене уявлення про те, чого насправді просили.

Хто коли-небудь як належить обмірковував значення сказаних ним слів? Спробуймо зважити значення слів, щоб вимовляти їх більш свідомо. Безсумнівно, якщо ми знатимемо сенс прохання повністю, то не будемо легковажно його використовувати.

По-перше, ми побачимо, що в молитві Господній Царство – це досі майбутнє. Ця молитва дана всім християнам; вона є зразком для нас так само, як і для перших послідовників Христа. **Ми повинні молитися про прихід Царства Божого, але це було б недоречно, якби Царство вже настало.** Про те, що воно не було встановлено за Першого приходу Христа, свідчить запитання, яке ставили Його учні, що стояли на Оливній горі, саме перед тим, як Він вознісся. Вони сказали: «Чи не часу цього відбудуєш Ти, Господи, царство Ізраїлеві?» (Дії 1:6). Христос не сказав, що воно вже відбудоване, а відповів: «То не ваша справа знати час та добу, що Отець поклав у владі Своїй» (вірш 7). Тобто учням не дано знання, коли настане Царство, але вони повинні молитися про його прихід. **Оскільки, якби час встановлення Царства був наперед визначений і відомий, тоді молитва про нього була б марною.** Те, що Бог не відкрив часу приходу Свого Царства, зрозуміло з того, що цей час Він залишив «у владі Своїй»...

У багатьох людей склалося уявлення, що «Христове й Боже Царство» (Ефес. 5:5) – це духовне Царство, просто царювання Духа в серцях віруючих. Справді, євангельський план спасіння називається царством, як у Колос. 1:13: «Визволив нас із влади темряви й переставив нас до Царства Свого улюбленого Сина», – і в Об'явл. 1:9: «Я, Іван, ваш брат і спільник у біді, і в царстві, і в терпінні в Ісусі». Але це царство – царство благодаті – почалося одразу після гріхопадіння, тобто в ту мить, коли людині вперше потрібна була «Божа благодать, що спасає всіх людей» (Тита 2:11). Царство ж, про яке йдеться в молитві Господній, як ми вже бачили, ще в майбутньому; отже, воно не може бути ототоженне з Євангелієм. Більше того, апостол Яків каже: «Послухайте, мої брати любі, чи ж не вибрав Бог бідарів цього світу за багатих вірою й за спадкоємців Царства, яке обіцяв Він тим, хто любить Його?» (Якова 2:5). Тут він говорить про Царство, обіцяне тим, хто любить Господа, – Царство, спадкоємцями якого вони є через віру. Саме за прихід цього Царства нам слід молитися.

Коли Адам був створений, він був поставлений царем землі, що видно у таких словах: «І Бог на Свій образ людину створив, на образ Божий її Він створив, як

чоловіка та жінку створив їх. І поблагословив їх Бог, і сказав Бог до них: Плодіться й розмножуйтеся, і наповнюйте землю, оволодійте нею, і пануйте над морськими рибами, і над птаством небесним, і над кожним плазуючим живим на землі!» (Бут. 1:27, 28). Це панування було втрачене внаслідок гріхопадіння, і світ перейшов до рук того, хто переміг Адама, – сатани, який тепер є «богом цього віку». **Це, однак, не означає, що Бог не мав контролю над землею; адже навіть віддаючи владу Адамові, Він не відмовився від жодної складової Свого власного панування над всесвітом; але сатана захопив ту частину влади, яку мав від Бога Адам. Однак диявол не може вийти за межі, встановлені для нього Богом** (див. Йова 1:12, 26).

Коли Давид став царем над Ізраїлем, Бог обіцяв йому, що його престол «буде міцно стояти аж навіки» (2 Сам. 7:16). Ця обітниця неодноразово повторювалася, і Бог сказав: «Не збечешу Свого заповіту, а що було з уст Моїх вийшло, того не зміню! Одне в Своїй святості Я присягнув, не повім Я неправди Давидові: повік буде насіння його, а престол його передо Мною як сонце, як місяць, він буде стояти повіки, і Свідок на хмарі правдивий» (Псал. 89:34–37). Однак, попри цю обіцянку, незабаром все царство Ізраїлю було зруйноване, а народ опинився в полоні; і хоча багатьом з народу згодом було дозволено повернутися на свою землю, царство так і не було відновлене. **Царі, які потім правили в Єрусалимі, були просто маріонетками римської влади, яка контролювала Юдею та весь тодішній цивілізований світ.**

Але сам Давид, певно, ніколи не сподівався, що його трон буде встановлений навічно із земними монархами на ньому. Він розумів, що йдеться про Христа, Який повинен правити Царством. Тому Петро, процитувавши слова Давида з Псал. 16:8-10, сказав: «Мужі-браття! Нехай буде вільно мені сміло сказати вам про патріярха Давида, що помер і похований, і знаходиться гріб його в нас аж до цього дня. А буди ж пророком, та відаючи, що Бог клятвою клявся йому посадити на престолі його від плоду його стегон, у передбаченні він говорив про Христове воскресення, що не буде zostавлений в аду, ані тіло Його не зазнає зотління» (Дії 2:29–31).

Отже, Христос – Той, Хто мусить «відбудувати... царство Ізраїлеві» (Дії 1:6). Це буде буквальне царство, тому що Він сяде на престолі Давида. Коли ангел Гавриїл сповістив Марію, що вона стане матір'ю Ісуса, він сказав: «Він же буде Великий, і Сином Всевишнього званий, і Господь Бог дасть Йому престола Його батька Давида. І повік царюватиме Він у домі Якова, і царюванню Його не буде кінця» (Луки 1:32, 33). Тому майбутнє Царство має бути таким самим реальним, як і царство Давида. (Е. Дж. Ваггонер. Signs of the Times, 10 березня 1887 р.)

«Нехай прийде Царство Твоє». Частина 2

(Матв. 6:10)

Царство Христове має бути іншим, оскільки воно буде досконалим і вільним від гріха. Пророк, звертаючись до Христа натхненно, сказав: «А ти, башто Черідна, підгірку Сіонської доньки, прийде до тебе і дійде старе панування, царювання для донечки Єрусалиму» (Михея 4:8). І сам Господь у Своїй обіцянці Давиду сказав: «І встановив Я місце для народу Мого, для Ізраїля, і він пробуватиме на своєму місці, і не буде вже непокоєний, і кривдники не будуть більше гнобити його, як перед тим» (2 Сам. 7:10).

Ці два тексти вчать нас тому, що панування Христа має бути таким самим, як і панування, дане Адамові, – «старе панування», – тобто земля в її едемській красі й свободі від рабства гріха. І ми читаємо слова Петра, який, говорячи про вогонь, що розтопить землю та знищить гріх і грішників на ній, каже: «Але за Його обітницею ми дожидаємо неба нового й нової землі, що правда на них пробуває» (2 Петра 3:13). Ця обіцянка записана в Ісаї 65:17–25: «Бо ось Я створю нове небо та землю нову, і не згадаються речі колишні, і не прийдуть на серце! Тож навіки радійте та тіштеся тим, що творю Я, бо ось Я створю Єрусалима на радість, а народа його на веселість! І буду Я Єрусалимом радіти, і втішатися буду народом Своїм, і не почується в ньому вже голос плачу й голос зойку! З цього часу не буде вже юного днями й старого, який своїх днів не поповнить, бо сторокий помре як юнак, а грішник і в віці ста літ буде проклятий! І доми побудують, і мешкати будуть, і засадять вони виноградники, і будуть їхній плід споживати. Не будуть вони будувати, щоб інший сидів, не будуть садити, щоб інший спожив, дні бо народу Мого як дні дерева, і вибранці Мої зуживатимуть чин Своїх рук! Не будуть вони працювати надармо, і не будуть родити на страх, вони бо насіння, благословлене Господом, і нащадки їхні з ними. І станеться, поки покличуть, то Я відповім, вони будуть іще говорити, а Я вже почую! Вовк та вівця будуть пастися разом, і лев буде їсти соломку, немов та худоба, а гадіві хлібом його буде порох!... Вони не чинитимуть зла й вигубляти не будуть на всій святій Моїй горі, говорить Господь». А тепер розглянемо паралельний уривок в Амоса 9:13–15: «Ось дні настають, говорить Господь, і орач із жінцем зустрінеться, а топтач винограду із сіячем, і гори закрапають виноградним соком, а всі взгір'я добром потечуть. І долю народу Свого, Ізраїля, Я поверну, і побудую міста попустошені, і осядуть вони, і засадять вони виноградники, й питимуть їхнє вино, і порозводять садки, і будуть їсти їхній овоч. І Я посаджу їх на їхній землі, і не будуть їх більш виривати з своєї землі, яку Я їм дав, говорить Господь, Бог твій!» Також Амоса 9:11, 12: «Того дня Я поставлю упалу Давидову скинію і проломи в ній загороджу, і поставлю руїни його, і відбудую його, як за днів стародавніх, щоб решту Едому посіли вони, і всі ті народи, що в них кликалося Моє Ймення, говорить Господь,

Який чинить оце». Тут ми бачимо, що нове небо і нова земля з'являться в той час, коли Господь відновить царство Ізраїлеві. Отже, коли ми молимося: «Нехай прийде Царство Твоє», – ми **насправді просимо Бога встановити Його власне царювання праведності на новій землі**.

Але не варто обмежуватися лише цією простою істиною. Навколо виконання обітниці згруповані найвеличніші й найважливіші події. Це Царство настане з приходом Господа Ісуса Христа, як вказує Павло у своєму наставленні Тимофію: «Отже, я свідкую тобі перед Богом і Христом Ісусом, що Він має судити живих і мертвих за Свого приходу та за Свого Царства. Проповідай Слово, допомагайся вчасно-невчасно, докоряй, забороняй, переконуй з терпеливістю та з наукою» (2 Тим. 4:1, 2). Це Царство Христос отримує ще до Свого повернення на Землю, оскільки Він Сам порівняв Себе й Своє Царство з деяким вельможею, який «відправлявся в далеку країну, щоб царство прийняти й вернутись» (Луки 19:11, 12). Про те, як Він отримав це царство, ми читаємо в Дан. 7:13, 14: «Я бачив у видіннях ночі, аж ось разом з небесними хмарами йшов ніби Син Людський, і прийшов аж до Старого днями, і Його підвели перед Нього. І Йому було дане панування й слава та царство, і всі народи, племена та мови будуть служити Йому. Панування Його панування вічне, яке не спиниться, а царство Його не буде зруйноване». Так і Христос, коли прийде у славі Своїй і всі святі ангели з Ним, то Він буде сидіти на престолі слави Своєї і скаже праведникам: «Прийдіть, благословенні Мого Отця, посядьте Царство, уготоване вам від закладин світу» (Матв. 25:31–34). Це ще раз показує, що Царство, яке повинні успадкувати святі, – це панування над землею.

У цьому Царстві буде мешкати лише праведність: «Але за Його обітницею ми дожидаємо неба нового й нової землі, що правда на них пробуває» (2 Петра 3:13). Пророк говорить про той час: «А народ твій усі справедливі вони, землю впадкують навіки, парость Моїх саджанців, чин Моїх рук на прославлення!» (Ісаї 60:21). Прочитаймо вірші, що передують цьому, а потім двадцять перший розділ книги Об'явлення, останній вірш якого говорить: «І не ввійде до нього ніщо нечисте, ані той, хто чинить гидоту й неправду, але тільки ті, хто записаний у книзі життя Агнця».

Цей стан праведності не буде досягнутий наверненням усіх людей, бо читаємо, що з наближенням кінця буде «розріст беззаконства» (Матв. 24:12), що «люди лихі та дурисвіти матимуть успіх у злому» (2 Тим. 3:13); і що в дні, коли Син Людський буде явлений, станеться так, як було в дні Ноя і Лота. (див. Матв. 24:37–39; Луки 17:26–30). **Тому, коли Бог віддає Христу язичників у спадок і всі кінці землі у володіння, перше, що Він робить, – це править ними залізним жезлом і розбиває їх, немов глиняний посуд:** «Жадай Ти від Мене, і дам Я народи Тобі, як спадщину Твою, володіння ж Твоє аж по кінці землі! Ти їх повбиваєш залізним жезлом, потовчеш їх, як посуд ганчарський» (Псал. 2:8, 9). Пророк говорить: «Оце день Господній приходить, суворий, і лютість, і полум'я гніву, щоб землю зробити спустошенням, а грішних її повигублювати з неї!»

(Ісаї 13:9). І ми також читаємо, що коли Господь Ісус буде явлений з небес зі Своїми могутніми ангелами, це відбудеться «в огні полум'яному, що даватиме помсту на тих, хто Бога не знає, і не слухає Євангелії Господа нашого Ісуса. Вони кару приймуть, вічну погибіль від лица Господнього та від слави потуги Його, як Він прийде того дня прославитися в Своїх святих, і стати дивним у всіх віруючих, бо свідчення наше знайшло віру між вами» (2 Сол. 1:7–10).

Отже, бачимо, що молитися: «Нехай прийде Царство Твоє» – означає молитися про прихід Господа для того, щоб знищити нечестивих, очистити землю від усього, що її заплямовує, і подарувати безсмертя Своєму народу. Бог не зважає на обличчя – у Нього немає улюбленців. Хто не буде знайдений записаним у книзі життя, буде кинутий в озеро вогняне (див. Об'явл. 20:15). **Не допоможе те, що люди казали: «Господи, Господи», – що вони щиро молилися, навіть просили, щоб Царство Боже прийшло, якщо в той день у них буде виявлена якась вада, то вони будуть кинуті в озеро вогняне.** Хто ж тоді, усвідомлюючи, що таке Царство Боже, може його успадкувати, і якою буде доля тих, хто залишиться в нечесті, – зможе **молитися: «Нехай прийде Царство Твоє», – і при цьому плекати гріх у своєму серці?** Яким обережним і бездоганим має бути наше життя, щоб ми могли щиро приєднатися до слів: «Прийди, Господи Ісусе!» (Об'явл. 22:20). (Е. Дж. Ваггонер. Signs of the Times, 10 березня 1887 р.)

«Нехай буде воля Твоя»

(Матв. 6:10)

«Нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі» (Матв. 6:10). Ймовірно, ця частина молитви Господньої є найменш зрозумілою з усіх. Більшість людей вважає, що фраза: «Нехай буде воля Твоя», – застосовується тільки в разі хвороби або інших випробувань як вираз покірності страдника, який готовий терпеливо зносити призначене. Але це дуже обмежений погляд на цей вираз. Насправді в Біблії немає вислову, що охоплює більше, ніж ці прості слова: «Нехай буде воля Твоя». Усе залежить від того, яка воля Господа, і це питання потрібно дослідити.

Другий розділ Послання до римлян, звернений насамперед до юдеїв, щоб показати, що вони, – як і язичники, – грішники, і у 17 та 18 віршах апостол звертається безпосередньо до них з такими словами: «Ось ти звешся юдеєм, і спираєшся на Закона, і хвалишся Богом, і знаєш волю Його, і розумієш, що краще, навчившись із Закону». Як, за словами Павла, юдей знав волю Божу? **Тому що був навчений у законі.** Звідси випливає очевидний висновок: **волю Божу можна пізнати лише через вивчення Його Закону, а, отже, сам Закон Божий є Його волею.**

Цей висновок підтверджує найяскравіше псалмоспівець, який пророчо говорить від імені Христа. У Псал. 40:7, 8 ми читаємо: «Тоді я сказав: Ось я прийшов із звом книжки, про мене написаної. Твою волю чинити, мій Боже, я хочу, і Закон Твій у мене в серці». Спочатку говориться, що Христос прагнув виконувати волю Отця; а потім, щоб підкреслити цю думку, додається: «Закон Твій у мене в серці». Із серця виходять джерела життя: «Над усе, що лише стережеться, серце своє стережи, бо з нього походить життя» (Прип. 4:23); як людина мислить у серці своєму, такою вона і є: «Бо як у душі своїй він обраховує, такий є» (Прип. 23:7). **Іншими словами, дії людини відповідають тому, що у неї в серці; і вона чинить так, як у неї на серці. Тому, якщо закон Божий, перебуваючи в серці людини, спонукає її бажати виконувати волю Божу, виходить, що закон Божий і є волею Божою.**

В Об'явл. 22:14 ми читаємо, що той, хто дотримується заповідей, матиме право на дерево життя і увійде через ворота в місто; а в Матв. 7:21 сказано, що тільки той, хто чинить волю Отця, увійде в Царство Небесне. І знову бачимо тотожність волі Божої і заповідей. **Десять заповідей – це воля Бога.**

Тому, коли ми молимося: «Нехай буде воля Твоя», – насправді ми просимо, щоб заповіді Божі виконувалися нами самими і всіма, хто живе на землі. Ми молимося, щоб вони виконувалися так само, як виконуються на Небі, де ангели «виконують Його слово, щоб слухати голосу слів Його» (Псал. 103:20). Отже, кожен, хто промовляє молитву Господню або будь-яку молитву, складену за її зразком, але в своєму серці не «згоджується із Законом, що він добрий»

(Римл. 7:16) і щиро не бажає жити згідно з усіма його вимогами – **чинить перед Богом лицемірство**. Така людина не може сподіватися, що її прохання буде почуте. Тому стають зрозумілими слова псалмоспівця: «Коли б беззаконня я бачив у серці своїм, то Господь не почув би мене» (Псал. 66:18), – і слова Соломона: «Хто відхиллює вухо своє, щоб не слухати Закону, то буде огидна й молитва того» (Прип. 28:9).

Коли ж буде виконане це прохання – щоб воля Божа була здійснена на землі, як зараз вона виконується на Небесах? Це станеться тоді, коли Царство Боже буде встановлене на землі, тому що на новому небі та новій землі житиме лише праведність: «Але за Його обітницею ми дожидаємо неба нового й нової землі, що правда на них пробуває» (2 Петра 3:13). «А народ твій усі справедливі вони, землю впадкують навіки» (Ісаї 60:21). Закон Божий, Його свята воля – праведність: «Всі Твої заповіді справедливість» (Псал. 119:172), – а виконання цього закону становить праведність Божого народу: «І буде нам праведність у тому, коли будемо пильнувати виконувати всі ці заповіді перед лицем Господа, Бога нашого, як Він наказав нам» (П. Зак. 6:25). Тому молитва Господня навчає нас прагнути приходу і Царства нашого Господа, коли закон Божий буде вписаний у серця всіх людей так само, як він був у серці Сина Божого, коли Він був на землі.

Але сам прихід Господа і встановлення Його Царства не принесуть цього стану автоматично. Коли Христос прийде, єдина зміна, яка відбувається в людях, – це перехід від тлінності до безсмертя. **Він не змінює характери людей із грішних на праведні**, оскільки перед самим Його приходом пролунає цей вирок: «Неправедний нехай чинить неправду ще, і поганий нехай ще опоганюється. А праведний нехай ще чинить правду, а святий нехай ще освячується!» (Об'явл. 22:11). **Люди увійдуть у вічність з тими характеристиками, які матимуть тоді, коли закінчиться випробувальний термін**. Всі, хто населятиме нову землю, будуть праведними, просто тому, що беззаконники будуть знищені з неї: «А безбожні з землі будуть вигублені, і повириваються з неї невірні!» (Прип. 2:22), – а досконалі залишаться на ній, саме тому, що були досконалі серед неправедних, як Ной у своєму поколінні.

Отже, якщо так, то щиро промовляти молитву Господню – це молитися, щоб Бог творив у нас те, що добре; це вказує на готовність у всьому підкоритися волі Божій, щоб стати подібними до Нього. Звичайно, ніхто з тих, хто знає, в чому полягає воля Божа і як вона буде виконана, щоб вона була на землі, як на Небі, не може вимовляти цю молитву і не бажати, щоб цей закон був написаний у його серці.

Хоча шляхи Божі вищі від наших шляхів, як небеса вищі за землю, ми маємо запевнення, що кожне прохання, висловлене перед Господом у смиренні та щирості, буде почуте, і ми зможемо досягти цього високого стандарту. Хто прагне і жадає праведності, той насититься. «Бо того, хто не відав гріха, Він учинив за нас **гріхом**, щоб стали ми Божою правдою в Нім!» (2 Кор. 5:21). (Е. Дж. Ваггонер. Signs of the Times, 24 березня 1887 р.)

Воля Божа і наше серце

(Матв. 6:10)

Нам сказано молитися: «Нехай прийде Царство Твоє, нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі» (Матв. 6:10).

Єдина територія цієї землі, на якій ми несемо пряму відповідальність за те, щоб воля Господа виконувалася, – це наші власні серця. Тому неможливо молитися цією молитвою, якщо серце не віддане Господу для виконання Його волі.

«Як на небі». Одним із місць Писання, що показують, як виконується воля Божа на небі, є Псал. 103:20: «Благословіть Господа, Його Ангели, велетні сильні, що виконуюте Його слово, щоб слухати голосу слів Його!» Ставлення ангелів таке: **вони чекають і слухають, щоб почути перше слово веління Отця, а потім поспішають виконати Його волю.** Немає жодних вагань, тому що вони йдуть і повертаються «немов блискавка» (Єзек. 1:14).

«Так і на землі». Ставлення віруючого має бути таким: **серце віддане в добровільний послух Учителю, щоб мовчав голос власного «я», а вухо було відкрите, аби почути найтихіший шепіт Божественного голосу, і тоді – поспішати якнайшвидше дорогою праведності.** Та сила, якою ангели вищі, призначена й для нас, оскільки ми мусимо «зміцнюватися Господом та могутністю сили Його!» (Ефес. 6:10). Коли «сила Його» діє в серці «сильно» (Колос. 1:29), не може бути жодних сумнівів щодо того, як виконати роботу. **З отриманням Слова приходить сила, і ми можемо радісно поспішити, щоб виконувати Його заповіді.** (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 5 вересня 1895 р.)

«Хліба нашого насущного дай нам сьогодні»

(Матв. 6:11)

Лише Божественна мудрість могла висловити це прохання з такою глибокою простотою і мудрістю. Людська жадібність просила б стільки, щоб вистачило на всі можливі потреби в майбутньому; але навіть якби це бажання було здійснено, людина не могла б використати сьогодні більше, ніж, якби у неї просто було достатньо лише для нинішніх потреб. Ба більше, людська жадібність перевершила б сама себе. Якби людина сьогодні отримала достатньо на все життя, вона не мала б потреби просити чогось завтра. Вона почала б покладатися на своє майно, замість Бога, і швидко забула б про Нього. **Так, відрізвавши себе від єдиного Джерела, яке може дарувати і зберігати, вона незабаром втратила б усе, що мала, і залишилася б ні з чим як на сьогодні, так і на завтра.** Багатство створює собі крила й летить геть. Але людина, яка щодня просить про прожиток лише на цей день з упевненістю, що вона його отримає, – у набагато кращому становищі. У неї є все, що потрібно на сьогодні – і це все, що вона взагалі може використати. І тоді вона не виснажує себе марними спробами подбати про майно, яке вона відкладає на майбутнє. **Її майбутній запас знаходиться в руках Бога, Який так стає її «банкіром».** Справді, той, у кого є все необхідне саме тоді, коли це потрібно, поки інші піклуються про те, що їм насправді не потрібно, – у набагато кращому становищі, ніж той, у кого є тільки сьогоднішній хліб, але хто обтяжений турботою про купу речей, які йому, можливо, ніколи не знадобляться.

Це прохання вчить задоволенню. Висновки, зроблені в попередньому абзаці, узгоджуються з вченням Апостола Павла. Він сказав: «Великий же зиск то благочестя із задоволенням. Бо ми не принесли в світ нічого, то нічого не можемо й винести. А як маєм поживу та одяг, то ми задоволені будьмо з того. А ті, хто хоче багатіти, упадають у спокуси та в сітку, та в численні нерозумні й шкідливі пожадливі, що втручають людей на загладу й загибель. Бо корень усього лихого то грошолобство, якому віддавшись, дехто відбилися від віри й поклали на себе великі страждання» (1 Тим. 6:6–10).

Тут апостол звертає нашу увагу ще на одну небезпеку, що виникає, коли людина не довіряє Богові у щоденному пошуку хліба. **Вона полягає в тому, що людина, маючи більше, ніж їй потрібно сьогодні, піддається бажанню використати більше, ніж їй потрібно.** Її думки зосереджуються виключно на собі і на задоволенні своєї жадібності та власних бажань, які лише зростають і розмножуються, чим більше їх задовольняють, аж поки людина не занурюється у згубу.

Далі апостол говорить: «Наказуй багатим за віку теперішнього, щоб не неслися високо, і щоб надії не клали на багатство непевне, а на Бога Живого, що щедро дає нам усе на спожиток» (1 Тим. 6:17). Це цілком узгоджується

з проханням, якого навчає нас Господь. Нам не сказано, що мати багатство – це гріх, бо Господь дає деяким людям здатність набувати багатство, але гріх полягає в тому, щоб віддати своє серце цьому багатству. Володіння багатством – це велика небезпека, бо Христос сказав: «Як тяжко отим, хто надію кладе на багатство, увійти в Царство Боже!» (Марка 10:24). Це тому, що **вкрай важко людині, яка має багатство, утриматися від того, щоб не покладатися на нього, і, отже, легко знехтувати довірою до живого Бога, забуваючи, що саме Він дає нам щедро все для насолоди.**

Цьому вчить притча в Євангелії від Луки 12:15–21: «В одного багача гойно нива вродила була». Тут ми бачимо, що не майстерність цього чоловіка принесла йому багатство, а Боже провидіння, яке дає «дощ і плодоносні часи». І чоловік подумав: «Що робити, що не маю куди зібрати плодів своїх? І сказав: Оце я зроблю, порозвалюю клуні свої, і просторніші поставлю, і позбираю туди пашню свою всю та свій достаток. І скажу я душі своїй: Душе, маєш багато добра, на багато років складеного. Спочивай, їж та пий, і веселися!» (вірші 17–19). **Якби він послухав Господа, то знав би, що робити зі своїм майном.** Натхненне слово говорить: «Наказуй багатим за віку теперішнього,... щоб робили добро, багатилися в добрих ділах, були щедрі та пильні, щоб збирали собі скарб, як добру основу в майбутньому, щоб прийняти правдиве життя» (1 Тим. 6:17–19). Замість цього, людина поклалася на своє багатство – і залишилася ні з чим.

«Бог же до нього прорік: Нерозумний, ночі цієї ось душу твою зажадають від тебе, і кому позостанеться те, що ти був наготовив?» (вірш 20). Чому цей чоловік названий безумним, нерозумним? **Тому що, згідно зі Святим Письмом, безумець – це той, хто говорить у своєму серці: «Немає Бога». Цей чоловік поведився так, ніби Бога не існує, бо вважав, що сам мусить дбати про себе, і повністю вилучив Бога зі своїх розрахунків.** Можливо, він навіть був сповідником релігії, але практично був атеїстом. Сьогодні у світі тисячі таких людей. Але як би вони не звеличували себе (адже людина, яка своїми вчинками припускає, що її успіх добробут тільки від неї самої, фактично ставить себе на місце Бога), зрештою, вони з острахом розуміють, що вони – лише люди.

«Так буває з тим, хто збирає скарби для себе, а не в Бога багатіє» (вірш 21). Ми вже читали у Павла наказ багатим людям збирати «собі скарб, як добру основу в майбутньому, щоб прийняти правдиве життя». У Нагірній проповіді Христос сказав: «Не складайте скарбів собі на землі, де нищить їх міль та іржа, і де злодії підкопуються й викрадають. Складайте ж собі скарби на небі, де ні міль, ні іржа їх не нищить, і де злодії до них не підкопуються та не крадуть. Бо де скарб твій, там буде й серце твоє!» (Матв. 6:19–21). Жоден з цих текстів не має на увазі, що Царство Боже можна купити за гроші. **Але обидва навчають, що ніхто не увійде до Неба, якщо його скарб не перебуває там.** Річ не в тому, що багатство купує місце в Царстві Божому, а в тому, що думки такої людини спрямовані до Бога

і Неба, і так вона готується до Неба. У всіх своїх шляхах вона визнає Божу присутність – і тому Господь спрямовує її шлях.

У наш час особливо важливо нагадувати людям принцип, закладений у проханні: «Хліба нашого насущного дай нам сьогодні», – тому що дух останніх днів протилежний цьому принципу. Ми читаємо: «А ну ж тепер ви, багаті, плачте й ридайте над лихом своїм, що вас має спіткати: ваше багатство згнило, а ваші вбрання міль поїла! Золото ваше та срібло поіржавіло, а їхня іржа буде свідчити проти вас, і поїсть ваше тіло, немов той огонь! Ви скарби зібрали собі на останні дні!» (Якова 5:1–3). **Це стосується не лише мільйонерів, але й усіх, хто накопичує скарби.** Тобто всіх, хто дозволяє своїм скарбам «збиратися» або накопичуватися. Якось ми побачили золоту монету, потемнілу від іржі. Ми запитали, що стало причиною, і дізналися, що вона належала жінці, котра, маючи трохи більше грошей, ніж їй було потрібно, закопала залишок у землю. Ця жінка не була багата, але нам відразу згадалися слова апостола Якова. Принцип збирання скарбів уже був відображений у дії, і він свідчив про недовіру до Бога. Ще сумніше було те, що ця жінка сповідувала віру у швидке пришествя Господа. Бідні ми чи багаті «глядіть, остерігайтеся всякої зажерливості, бо життя чоловіка не залежить від достатку маєтку його» (Луки 12:15), і не біймося довіряти Господу, знаючи: якщо Бог одягає траву і польові лілії в красу і піклується про прожиток птахів небесних, то тим більше Він подбає про тих, кого викупив кров'ю Свого Сина. **Жертва Христа – запорука Божої турботи про нас.** «Той же, Хто Сина Свого не пожалів, але видав Його за всіх нас, як же не дав би Він нам із Ним і всього?» (Римл. 8:32). (Е. Дж. Ваггонер. Signs of the Times, 31 березня 1887 р.)

Хліб наш насущний і віра

(Матв. 6:11)

Наше життя залежить від Господа, і Він вчить нас молитися: «Хліба нашого насущного дай нам сьогодні».

Ми повинні не тільки просити у Бога хліб насущний, але й усвідомлювати, що він приходить до нас з небес. Писання говорить, що в певні часи хліб дійсно сходив з неба вже в готовому вигляді – наприклад, як манна в пустелі або як чудове насичення народу хлібом і рибою.

Але уявіть, що хтось скаже: «Ми навчені молитися про насущний хліб, а значить, не будемо нічого робити, а просто чекати, що Господь нагодує нас прямо зі Своєї руки готовим хлібом. Тому що, якщо ми розраховуємо отримати їжу якимось іншим способом, – це буде браком віри».

Таке розуміння походить від того, що люди виключають Бога з усіх природних процесів і відокремлюють Бога від природи. **Вони думають, що щось робить Бог, а щось – природа. Потім поступово утверджується думка, що природа нібито робить більше, ніж Бог, а в кінцевому підсумку – що природа робить все, а у Бога не залишається ніякої ролі.**

Але всі чудеса, як ми бачимо, слугують для того, щоб показати, що Бог діє у видимому творінні. Це не означає, що природа є Богом, але те, що закони природи – це дії Самого Бога.

Не природний закон діє в духовному світі, а духовний закон діє в природному світі; і всі закони, які проявляються в природному світі, – це духовні закони. Через них ми бачимо Бога.

Багато хто вважає, що Бог майже не має ніякого відношення до забезпечення нас щоденним хлібом. Коли людина зорала землю, посіяла зерно, зібрала врожай, обмолотила зерно, змолотила його на борошно і спекла хліб, вона вважає, що зробила це самі. Але насправді її участь у цьому дуже мала.

«Погляньте на птахів небесних, що не сіють, не жнуть, не збирають у клуні, та проте ваш Небесний Отець їх годує. Чи ж ви не багато вартніші за них?» (Матв. 6:26). Якщо Бог піклується про птахів, то тим більше Він дбає й про нас!

Але що ж нам робити? Сидіти, роззявивши рота, й чекати, поки хліб сам впаде в нього? Звичайно, ні. Птахи не отримують їжу таким чином – хіба що поки вони ще зовсім малі, щоб літати, або занадто слабкі, щоб ходити, і тоді їх годують батьки. Але як тільки вони стають здатними до самостійного руху, їм доводиться робити те ж, що і їхнім батькам, вони самі шукають і збирають те, що Господь розсіяв для них.

І це, власне, все, що робить людина. Людина не робить нічого більшого для свого прожитку, ніж птахи. Вона не створює їжу, а тільки збирає те, що Господь розсіяв. Хліб приходить від Бога нам так само, як і птахам, але в іншій формі.

«Даєш їм збирають вони, руку Свою розкриваєш добром насичаються» (Псал. 104:28).

І це все, що ми можемо зробити. Бог дає їжу як засіб підтримки життя, щоб ми усвідомлювали свою залежність від Нього і вчилися довіряти Йому. **Якби життя всіх людей тривало без їжі і води, без зовнішніх джерел, люди вважали б себе самодостатніми** і вони б подумали: «Ми ні від кого не залежимо, життя виходить з нас самих».

Тоді не залишилося б жодного способу переконати їх, що це не так. Не було б жодного засобу показати їм законне право Бога на їхню покору. Вони б стверджували: «Я нічого не отримую від Бога, тому не зобов'язаний Йому нічим. Це життя походить від мене самого».

Втім, люди і зараз значною мірою говорять так; вони поведуться так, ніби це правда, хоча для кожного з нас очевидно, що це не так. **Якби Божі способи підтримки життя були абсолютно невидимі, люди ще сильніше відкинули б Його.**

Молитва «Хліба нашого насущного дай нам сьогодні», сказана з вірою, зовсім не суперечить тому, щоб вийти в поле, зорати землю, посіяти насіння, зібрати врожай, обмолотити зерно і спекти хліб. Той, хто молиться цією молитвою з вірою, визнаючи, що це Бог дає йому силу навіть для цієї роботи, бачить себе співпрацівником із Богом. Чи знає це землероб чи ні, але він трудиться разом з Господом.

Що означає «праведний житиме вірою» (Євр. 10:38)?

Ми говоримо: «Ми живемо, тому що їмо». Це правда. Але якщо ми живемо правильно, то їмо не заради насолоди, а щоб жити, а насолода від їжі лише супроводжує цей процес. **Бог хоче, щоб ми отримували радість від усього, що є добрим і правильним; але мета їжі – підтримка життя, щоб ми могли усвідомлювати, що життя дається нам Богом.**

З цього логічно випливає, що якщо ми визнаємо Бога як Дарувальника життя, то також повинні визнати, що тільки Він має право сказати, як це життя має бути використане. І, більш того, що тільки Він має право використовувати це життя.

Таким чином, ми постійно визнаватимемо, що це Бог «викликає в вас і хотіння, і чин за доброю волею Своєю» (Филп. 2:13). І людина, яка живе в цьому усвідомленні, у всьому буде чинити правильно. Чому? **Тому що вона не буде сама використовувати Боже життя, але дозволить Божому життю використовувати її.**

Наші тіла повинні стати знаряддями Божого життя. Господь має використовувати наші тіла, як Він бажає (діючи в нас), і тоді все, що ми робимо, буде правильним. **Так «праведний житиме вірою».**

Що дав нам Господь на початку і що Він продовжує давати як засіб зцілення і відновлення нас, коли наші тіла виснажуються; іншими словами, що Бог дає людині як її природні ліки?

Це – їжа, яку ми їмо. Вона є природними ліками для людини, хіба не так? Їжа й пиття, сонячне світло й повітря – це ліки, які Бог вклав у наші руки. Бог призначив, щоб їжа, яку ми їмо, була засобом підтримки нашого життя і здоров'я.

Якщо це так, то ясно, що коли, з тих чи інших причин, через власну провину або через провину когось іншого, ми перешкоджаємо плину цього життя в нас, коли виникає застій, перевантаження, хвороба, нам слід зцілюватися, усвідомлюючи, що життя походить тільки від Бога, і приймаючи Його дари, які несуть це життя, – приходити в гармонію з Ним.

Господь не потурає людським ліношам, тому Він не робить за людину те, на що дав їй всі здібності робити самостійно. Він не відвалив камінь від гробу Лазаря – це могли зробити люди. Навіщо їм сидіти, склавши руки, й чекати, щоб Господь зробив те, що Він доручив їм, давши їм силу це робити?

Потім Лазар вийшов з гробу, його обличчя було обв'язане похоронною пеленою. Ви знаєте так само добре, як і я, що Господь міг вивести Лазаря з гробу з уже знятими пеленами так само легко, як Він здійснив саме воскресіння. Але Він не відвалив камінь і не зняв пелени. Він сказав: «Розв'яжіть його та й пустіть, щоб ходив» (Івана 11:44).

Люди могли зробити це своєю силою, даною їм Богом; але було щось, чого вони не могли зробити. Була сила, що перевищувала міру їхніх здібностей, і Господь діяв цією силою незалежно.

Коли Ісус воскресив дочку начальника, Він відразу наказав нагодувати її. Чому? Коли Він повернув її до життя, це було проявом сили, яка була абсолютно поза межами розуміння і участі людини. Але коли вона ожила, Христос вказав людям використовувати ті засоби життя, які Він вже дав в їхні руки, **Він дозволив їм продовжувати і скористатися доступними засобами. Він повернув дівчину до життя, але в тому ослабленому стані, в якому вона була до смерті.** Потім, воскресивши її і зціливши хворобу, Він наказав дати їй поїсти, щоб вона могла відновити свої сили.

Ісус міг би воскресити її абсолютно здоровою, так що їй не потрібно було б їсти – принаймні, деякий час, – так само, як Він міг би підтримувати наше життя без їжі взагалі. Але коли Він довів її до певного моменту, далі було природно сказати: «Дати їй їсти» (Марка 5:43).

Усе це показує, що Бог діє через засоби. **Навіть у найбільшому чуді – воскресінні мертвих – Святий Дух є засобом, через який дарується життя.** Господь дав життя і проявляє його всюди. Тепер ми повинні навчитися бачити його, розуміти, як воно діє, увійти в гармонію з його законами і діями. І саме це означає **жити вірою**. І тільки так повинен жити християнин. (Е. Дж. Ваггонер. Medical Missionary, грудень 1903 р.)

«Прости нам довги наші». Частина 1

(Матв. 6:12)

«І прости нам довги наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим» (Матв. 6:12)

Це прохання можна назвати вінцем цієї чудової молитви «Отче наш». Раніше ми вже говорили, що ця молитва призначена тільки для тих, хто віддав себе Христу, – тих, хто дійсно може сказати: «Отче наш».

Ми не маємо на увазі, що ця молитва лише для досконалих людей, але для тих, хто віддав себе Господу, щоб Він міг діяти в них за Своєю доброю волею. Бути спроможним завжди молитися з розумінням і від усього серця: «І прости нам довги наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим» – це те, на що здатні лише небагато з тих, хто називає себе християнами. Той, хто справді може це зробити, володіє найбільшою з усіх християнських чеснот – любов'ю, бо «любов довготерпить, любов милосердствує, не заздрить, любов не величається, не надимається, не поводить нечемно, не шукає тільки свого, не рветься до гніву, не думає лихого» (1 Кор. 13: 4, 5), і саме так ми хотіли б, щоб Господь вчинив з нами.

Багато людей думають, що вони здатні прощати, але це не так. Коли вони чинять неправильно, і хтось їм відплачує, вони думають, що заслуговують на похвалу, якщо можуть прийняти це терпляче; **але вони вважають, що цілком виправдано виношують злі думки, принаймні, якщо їх образили без причини.** На це вказує така реакція: «Якби я зробив щось, щоб заслужити таке ставлення, я б не сказав ні слова; але я нічого не зробив, і я цього не терпітиму». Але така поведінка настільки далека від прощення, якого навчав наш Спаситель, як схід від заходу. «Бо яка похвала, коли терпите ви, як вас б'ють за провини? Але коли з мукою терпите за добрі вчинки, то це вгодне Богові!» (1 Петра 2:20).

Правильно кажуть, що прощати – це по-Божому. І це дійсно так, бо це не є щось людське. **Людська природа не знає прощення.** Людська природа стоїть на своєму й каже: «Я маю свої права; ніхто не повинен безкарно зневажати мене». Але Божий Син, Який не вчинив жодного гріха, і в устах Якого не було лукавства, «коли був лихословлений, Він не лихословив взаємно, а коли Він страждав, не погрожував, але передав Тому, Хто судить справедливо» (1 Петра 2:23). Ви, які говорите: «Усе, чого я прошу, – це проста справедливість; я вимагаю тільки своїх прав», – як би ви почувалися, якби відразу після таких слів повторили молитву Господню, а Господь сприйняв би вас буквально? **Припустимо, Господь відплатить вам по справедливості – тільки те, що ви заслужили, і нічого більше, – який буде результат? Ви не тільки втратили б вічне життя, але й ваше теперішнє життя не продовжилось б ні на хвилину, бо немає жодного серед нас, хто заслуговував би хоч одне благословення із Божої руки:** «Ще милість Господня, що ми не погинули, бо не покінчилось Його милосердя» (Пл. Єрем. 3:22). У нас немає нічого доброго; ми всі зійшли з дороги і стали

негідними (див. Римл. 3:10–12); тепер, коли наші права ущемлені, і ми плакаємо образу, ми не можемо промовити молитву Господню, не прохаючи водночас, щоб Господь не простив і нас. Яке ж це страшне становище мати непростачий дух!

Ми також не можемо уникнути вищезгаданих наслідків, навіть якщо відмовимося користуватися молитвою нашого Спасителя. Адже незалежно від того, просимо ми чи ні, нам буде прощено саме так, як ми прощаємо. Як сказав Спаситель: «Бо як людям ви простите прогріхи їхні, то простить і вам ваш Небесний Отець. А коли ви не будете людям прощати, то й Отець ваш не простить вам прогріхів ваших» (Матв. 6:14, 15).

Ми вже говорили, що прощення не властиве людському серцю. Лише тією мірою, якою людина стає учасником Божої природи, вона може виявляти справжнє прощення. Боже прощення – це стандарт для нас. Павло каже: «А ви один до одного будьте ласкаві, милостиві, прощаючи один одному, як і Бог через Христа вам простив!» (Ефес. 4:32). **Ніхто не може знати, як прощати, якщо не знає, як прощає Бог; і ніхто не може повністю зрозуміти Боже прощення, доки не відчує у своїй власній душі повноту Божого помилування.** Нам варто звернути увагу на кілька текстів, які показують, як Бог прощає, щоб ми могли зрозуміти, який дух ми повинні мати.

– «Так бо Бог полюбив світ, що дав Сина Свого Однородженого, щоб кожен, хто вірує в Нього, не згинув, але мав життя вічне» (Івана 3:16).

– «А Бог доводить Свою любов до нас тим, що Христос умер за нас, коли ми були ще грішниками» (Римл. 5:8).

– «Бо й Христос один раз постраждав був за наші гріхи, щоб привести нас до Бога, Праведний за неправедних, хоч умертвлений тілом, але Духом оживлений» (1 Петра 3:18).

– «Любов Божа до нас з’явилася тим, що Бог Сина Свого Однородженого послав у світ, щоб ми через Нього жили. Не в тому любов, що ми полюбили Бога, а що Він полюбив нас, і послав Свого Сина вблаганням за наші гріхи» (1 Івана 4:9, 10).

– «Ми любимо Його, бо Він перше нас полюбив» (1 Івана 4:19).

Ми не раз чули твердження, що ми не зобов’язані прощати кривдника, якщо він не просить пробачення; що поки він не покається і не благодатиме про помилування, ми маємо право утримувати у себе його прощення. Але наведені вище тексти свідчать про зовсім інше. **Ми повинні прощати так, як прощає Бог.** Припустимо, що Бог не зробив би жодного кроку до спасіння бунтівних людей, поки вони не упокорилися перед Ним; тоді для людей ніколи не було б спасіння. Адже саме через Його любов до нас, коли ми ще були бунтівниками, ми отримали можливість прийти до Нього. **Він не мав жодного обов’язку перед людством – обов’язок лежав цілком на нашому боці, і все ж Він зробив перший крок.** Бог полюбив світ. **Він не таїв у своєму серці ні злоби, ні ворожнечі через те, що Його зневажили і потоптали Його закони, але був сповнений любові й співчуття до бідних, заблукалих смертних людей. Його засмучувала думка**

про те, що людина йде шляхом, який неминуче веде до загибелі, і тому Він зробив шлях повернення легким і закликав людину прийти й бути прощеною. Таким самим духом повинні бути сповнені й ми. Як би сильно нас не скривдили, ми не маємо права відчувати ні найменшого почуття ворожнечі до винуватця. Навпаки, ми повинні мати таку любов до нього, що єдиним нашим почуттям буде скорбота про те, що він обрав такий згубний для себе шлях. Думка про особисту образу має зникнути перед думкою про ще більшу шкоду, яку сам собі заподіює кривдник. Це не природно для нас; так чинити ми можемо лише тоді, коли стаємо учасниками Божої природи.

Можуть сказати, що Бог насправді не прощає людині, поки вона не покається. Це правда; але Він бажає, щоб людина прийняла Його прощення, і тому, наскільки це стосується Його Самого, Він уже її простив. Єдине, чого бракує, – це щоб вона прийняла помилювання, яке Він їй пропонує. Якщо ж вона не приймає, Бог невинний, і відповідальність за її загибель лежить на ній самій. Бог не може насправді пробачити нерозкаяного грішника, тому що Боже прощення означає набагато більше, ніж коли прощаємо ми. Якщо хтось із злим наміром завдав нам шкоди, і ми пробачили йому, його провина від цього не зникає. Але коли Бог прощає грішника, його провина знімається цим прощенням; і очевидно, що Бог не може зняти провини з людини, яка не має ні бажання, ні наміру відмовитися від своїх гріхів, а, навпаки, рішуче прагне залишитися у своєму злочинному шляху.

Це підводить нас до ще однієї сторони питання прощення. Дуже часто люди кажуть, що вони можуть пробачити, але не можуть забути. Це не справжнє прощення. Людина, яка не забула образу, буде розмірковувати над нею доти, доки гіркі почуття не спалахнуть знову з більшою силою, ніж раніше. Такі суворі, злі почуття насправді не усунуті, а лише тимчасово приглушені. Людина, яка не забуває завданої їй образи, ніколи по-справжньому не пробачила кривдника. Вона не дозволила любові до того, хто помилився, затьмарити всі думки про заподіяну їй шкоду, а без цього не може бути такого прощення, яке Бог виявляє до нас. Божественне прощення – це виправдання. Бог прощає віруючого у Христа, зараховуючи йому Його праведність «через відпущення давніших вчинених гріхів» (Римл. 3:25). Прощена людина ніби ніколи й не грішила; там, де раніше була тільки вина, Бог бачить тільки праведність – праведність, яку Він Сам вклав в неї Своєю безмежною любов'ю. Отже, якщо ми прощаємо так, як прощає Бог, ми повинні ставитися до розкаянного винуватця так, ніби він ніколи не заподіяв нам зла. Ми маємо забути, що він коли-небудь нас образив і поводитися з ним так, ніби він зробив нам тільки добро, а не зло.

Людина, яка прощає таким чином, є істинним учнем Христа, тому що ніхто не може цього зробити, якщо сам не пережив і не переживає зараз благословення Божого прощення. Недостатньо того, що ми одного разу були прощені; ми повинні мати яскраве відчуття Божої любові до нас зараз, якщо ми хочемо прощати так, як повинні. За таких обставин найважча у світі справа стає

найлегшою. Адже коли ми усвідомлюємо, наскільки ми грішні і як багато Бог нам пробачив, то всі образи, завдані нам людьми, здаються дріб'язковими в порівнянні. Коли ми замислюємося про величину нашого гріха проти Бога, усі кривди, які будь-хто міг нам заподіяти, втрачають будь-яке значення. Ми засуджуємо слугу, який, отримавши від свого пана дар у десять тисяч талантів, не захотів відпустити своєму товаришеві сто динаріїв. Якби він усвідомив, яке милосердя було йому явлене, він би сказав своєму товаришеві залишити цю незначну суму собі і більше б про це не думав. Так само й ми: якщо справді розуміємо велич Божої любові до нас, то не зможемо не проявляти відповідної любові до наших ближніх. (Е. Дж. Ваггонер. Signs of the Times, 5 травня 1887 р.)

«Прости нам довги наші». Частина 2

(Матв. 6:12)

Один мільйон вісімсот сімдесят п'ять тисяч (1 875 000) фунтів стерлінгів – велика сума, і все ж саме стільки заборгував слуга, якого закликали до звіту в притчі нашого Господа в останній частині вісімнадцятого розділу Євангелія від Матвія (*ред.: один талант срібла вважався величезним статком і дорівнював приблизно 6 000 динаріїв. При ціні срібла близько 1,03 долара за грам (на 11.12.24) 1 талант (35 кг) коштує приблизно 36 000 доларів США, якщо 10 000 талантів, то вартість боргу 360 млн. дол.*). Така величезна заборгованість повинна викликати підозри. **Або він був нечесним у своїх справах, або принаймні проявив крайню недбалість і невірність.** Розбіжність в його рахунках була настільки велика, що навіть продаж усього його майна, а також продаж самого себе й усієї його родини в рабство, не могли б повернути господареві навіть малої частини тієї величезної суми, яку він заборгував.

І все ж, коли він, у безнадійному розкаянні, припав до ніг свого пана, благаючи про милість, йому було пробачено. Величезний борг, який він заборгував, був щедро і повністю прощений йому. Рахунок був закритий. Було безнадійно очікувати, що він коли-небудь зможе повернути борг, це було просто неможливо. Але від нього й не вимагали повернення. Він вийшов вільною людиною, позбавленою необхідності коли-небудь виплачувати борг і як і раніше володіючою майном, яке він надбав і зберіг. Він повернувся вільним до своєї дружини і дітей, яких уже втратив би, якби не милість господаря, він дійсно втратив би своє становище без можливості відновлення.

Однак, незважаючи на це, майже відразу ж, як тільки він вийшов від господаря, він зустрів свого товариша по службі (*ред.: цей термін використовується для позначення людини, яка служить або працює на того ж самого пана, начальника або роботодавця, що й інша людина. У біблійному контексті він часто позначає рівного за становищем слугу або колегу*), який був винен йому трохи більше трьох фунтів (*ред.: сто динаріїв містили приблизно 370 грамів срібла. Це базується на тому, що один динарій важив близько 3,7 грама срібла за часів Римської імперії. 100 динаріїв – це приблизно 381 долар. Однак динарій також становив денну заробітну плату робітника або солдата. Якщо порівнювати з сучасною мінімальною денною оплатою праці людини, яка може становити, наприклад, 50–100 доларів США, то купівельна спроможність динарія в ті часи була значно вищою за його вартість за вагою срібла сьогодні. Приблизно (50 доларів*100 динаріїв) = 5 000 доларів в реальній купівельній спроможності на сьогодні*). І той, кому було багато прощено, зустрівшись з меншим боржником, відмовився вислухати його прохання про милостиве продовження строку виплати боргу і кинув його до в'язниці для боржників, щоб

він залишався там доти, доки не буде виплачений борг. Який різкий контраст між цим ставленням і тим, як його Господар обійшовся з ним. І наскільки незначною була сума, яку винен був йому його товариш, у порівнянні з тією, яку заборгував він сам, – майже два мільйони фунтів (*ред.: 360 млн. доларів на сьогодні*) проти трохи більше трьох фунтів (*ред.: 5 000 доларів на сьогодні*)!

Не дивно, що інші слуги засмутилися і пішли розповісти господареві про те, що сталося. Безсумнівно, вони погодилися зі справедливістю покарання, яке спіткало його. Так само, безсумнівно, і в останній день всі погодяться зі справедливістю покарань, які будуть винесені, коли сповняться останні слова цієї притчі. «Так само й Отець Мій Небесний учинить із вами, коли кожен із вас не простить своєму братові з серця свого їхніх прогріхів» (Матв. 18:35). Хіба це не буде справедливо? Хто може сказати, що ні, пам'ятаючи слова щоденної молитви: «І прости нам довги наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим»! (Матв. 6:12). (Е. Дж. Варгонер. *Present Truth*, 23 липня 1896 р.)

Борг прощень

(Матв. 6:12)

Коли Спаситель навчав Своїх учнів молитися, Він вклав у їхні уста слова: «І прости нам довги наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим» (Матв. 6:12). З цього ясно, що Бог не тримає зла на людину. Якби це було не так, Христос не навчав би нас звертатися з подібним проханням.

Саме ця істина, яку дуже рідко розуміють, робить вістку Євангелія «радістю великою, що станеться людям усім» (Луки 2:10). Якби люди лише повірили в це, вона б розвіяла кожную хмару, що затьмарює їхнє життя, і їхні серця наповнилися б радісною піснею.

Кожен гріх – це гріх проти Бога. Агнець Божий бере на себе гріх світу. Давид визнав: «Тобі, одному Тобі я згрішив, і перед очима Твоїми лукаве вчинив, тому справедливий Ти будеш у мові Своїй, бездоганий у суді Своїм» (Псал. 51:4). **Люди усвідомлюють, що вони грішні перед Ним, і що в їхніх серцях живе ворожнеча.** Вони судять про Бога по собі і вважають Його «людиною жорстокою» (Луки 19:21). **Їм здається, що Бог має для них лише суворий осуд, і тому вони уникають Його Слова, бо бояться Його докору.**

Але Бог є любов. **Він відчуває прірву, яку люди створюють між собою і Ним, і Його єдине бажання – привести всіх до Себе.** Коли Адам згрішив, він сховався (втік) від Бога, хоча саме тоді він найбільше потребував Божої допомоги. **Бог же, бачачи його потребу, пішов шукати тремтячого грішника не для того, щоб обтяжити його життя докорами, а щоб принести втішну обітницю про Спасителя, Який поверне те, що втратив Адам, і відновить все до первної досконалості.**

З тих пір грішники продовжують ховатися від Бога, ніби Він переслідує їх у гніві, але насправді це Його доброта і милість супроводжують їх усі дні життя: «Тільки добро й милосердя мене супроводити будуть по всі дні мого життя, а я пробуватиму в домі Господньому довгі часи!» (Псал. 23:6). І сьогодні Бог посилає Своїх посланців по всьому світу не для осуду, але щоб сповістити радісну новину кожному створінню.

А яка ж ця звістка, яку несуть ці посланці? Їхнє служіння – не докору, а примирення. Вони проголошують, що «Бог у Христі примирив світ із Собою Самим, не зважаючи на їхні провини», і Він благає всіх примиритися з Ним (2 Кор. 5:18–21). **Оскільки кожен гріх – це гріх проти Бога, то якщо Він не зараховує людям їхніх провин, то і ніхто інший не має на це права.**

«Не зважаючи на їхні провини». Воістину, це звістка, яку повинен почути кожен грішник, кожна зневірена людина. Кожен у якийсь момент життя бажав би, щоб його гірке минуле було стерте, як ніби його ніколи не існувало, і щоб він міг почати все заново. **Саме це і приносить людям Євангеліє.** Старий борг

прощений безоплатно. Вони виправдані перед Богом і можуть приходити до Нього з упевненістю, тому що все, що стояло між ними і Ним, усунено. Він зруйнував ворожнечу і лише просить, щоб люди визнали, що Він дійсно любить їх, і примирилися з Ним.

А якщо після цього люди помирають у своїх гріхах, то це цілковито їхня власна вина. Бог не зараховує їм гріха, але вони самі вибирають зарахувати його собі, вирішуючи продовжувати нести його, коли Бог звільнив їх. Не гріхи їхнього життя засуджують людей, але той факт, що, маючи можливість позбутися гріхів, вони вважають за краще залишити їх при собі. «Суд же такий, що світло на світ прибуло, люди ж темряву більш полюбили, як світло, лихі бо були їхні вчинки!» (Івана 3:19).

Бог звертається до всіх, закликаючи відповісти Йому, що ще Він міг би зробити для Свого народу, чого ще не зробив (Ісаї 5:4). Він дав кожному всі переваги, які тільки можна просити. Він проголошує, що минуле усунене, не заліковуючи людям жодного гріха. Замість гріха, який Він забирає, Він дарує Свою праведність і наділяє Своєю силою, бо Євангеліє – це сила Божа. Він усуває все старе і створює все нове, творячи чисте серце. Його ангели послані служити спадкоємцям спасіння, а Його Дух дарується без міри. Він робить для всіх незрівнянно більше, ніж вони можуть просити чи навіть подумати (Ефес. 3:20). «То як ми втечемо, коли ми не дбали про таке велике спасіння?» (Євр. 2:3). (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 15 червня 1899 р.)

«Не введи нас у випробування»

(Матв. 6:13)

Це прохання неможливо розглядати окремо від того, що йде одразу за ним: «але визволи нас від лукавого». Обидві фрази разом утворюють відповідну кульмінацію цієї чудової молитви, бо виражають, якщо їх використовувати зі справжнім розумінням, прагнення душі до чистоти серця.

У Біблії слово «спокуса» (або «випробування») вживається в двох значеннях. Апостол говорить: «Майте, брати мої, повну радість, коли впадете в усілякі випробовування» (Якова 1:2). А далі він каже: «Але кожен спокушується, як надиться й зводиться пожадливістю власною» (вірш 14). **Очевидно, апостол не міг би закликати людей радіти тому, що вони піддаються власним пожадливістям і спокушаються на гріх; отже, спокуса, про яку йдеться у другому вірші, відрізняється від тієї, що згадана у чотирнадцятому.**

Спокуса у другому вірші – це спокуса, яка успішно долається і робить людину сильнішою, ніж раніше. **Це випробування віри.** В Ефес. 6:16 ми дізнаємося, що віра – це щит, яким можна загасити стріли лукавого. **Призначення щита – захищати людину.** Якщо в щит потрапляє стріла, людина, в яку вона була націлена, не зазнає ніякої шкоди; вона навіть не відчуває удару. **Отже, спокуси, які виробляють терпіння і зміцнюють віру, – це ті, які не знаходять відгуку в нашому серці, але миттєво відкидаються.**

Інший рід спокус – це ті, що виникають в серці. Гріх постає перед нами, і розум починає до нього тягнутися і жадати його. Можливо, явний вчинок так і не буде скоєний, але оскільки «замір глупоти то гріх» (Прип. 24:9), той, хто лише в уяві вчиняє гріх, у Божих очах уже вважається винним. Такі спокуси є природними для кожної людини, «бо зсередини, із людського серця виходять лихі думки» (Марка 7:21).

Прохання «Не введи нас у випробування» слід розуміти як «не дай нам впасти в спокусу». І воно стосується саме другого виду спокус – тих, що походять ізсередини. Причини цього такі: (1) ми не маємо просимо визволення від випробувань, а радше вважати їх благословенням, і (2) що Бог не може і не веде людей до гріха. Отже, ця молитва означає: «Не дай нам впасти у безглузді й шкідливі пожадливісті, але визволи нас (стримай нас) від зла».

Це не може означати, що Бог не дозволить людині виявити зло, яке вже є в її серці, бо це було б неможливо; якщо зло живе в серці, воно неодмінно проявиться назовні. У Писанні прямо сказано, що одного разу Бог залишив людину діяти за покликом власного серця. Це був Єзекія. Після того як він був зцілений, вавилонські посланики прийшли привітати його, і він показав їм усі скарби свого царства: «Того часу послав Бєрєдах-Бал'адан, син Бал'аданів, вавилонський цар, листа та дарунка до Єзекії, бо прочув був, що Єзекія захворів. І вислухав їх

Єзекія, і показав їм усю скарбницю свою, і срібло, і золото, і пахощі, і добру оливу, і всю збройню свою, і все, що знаходилося в його скарбницях. Не було речі, якої не показав би їм Єзекія в домі своїм та в усім володінні своїм» (2 Цар. 20:12, 13). Цей вчинок був викликаний гординою: «Тими днями занедужав Єзекія смертельно. І він молився до Господа, і Він відповів йому, і дав йому знака. Та Єзекія не віддав так, як було зроблено йому, бо запишилося серце його. І був гнів Божий на нього, і на Юдею, та на Єрусалим» (2 Хронік 32:24, 25). Писання, розповідаючи про це, каже: «Тільки при послах вавилонських зверхників, посланих до нього, щоб вивідати про чудо, що було в Краю, залишив був його Бог, щоб випробувати його, щоб пізнати все в його серці» (2 Хронік 32:31). **Таким чином, ми повинні зробити висновок, що прохання «не введи нас у випробування» не означає, що Бог має надприродно втрутитися своєю могутньою силою, щоб чудесним чином уберегти нас від зла, яке вже живе в нашому власному серці.** Звідси випливає лише один висновок: ця молитва має на увазі зречення і ненависть до гріха, прагнення очистити від нього серце і зміцнити його, щоб спокуса не змогла подолати щит віри і проникнути всередину. Тільки так можна миттєво відбити спокуси, адже, як ми знаємо, злі думки є природними для людського серця.

Саме для цього Христос прийшов на землю. Недостатньо, щоб ми були звільнені від провини гріха, – від минулих переступів, – ми повинні бути звільнені від любові до гріха. Павло каже, що Христос «за наші гріхи дав Самого Себе, щоб від злого сучасного віку нас визволити, за волею Бога й Отця нашого» (Гал. 1:4). Під «злим сучасним віком» маєтсья на увазі не фізичне творіння, а «пожадливість тілесна, і пожадливість очам, і пиха життєва» (1 Івана 2:16). І знову ми читаємо, що Він «Самого Себе дав за нас, щоб нас визволити від усякого беззаконства та очистити Собі людей вибраних, у добрих ділах запопадливих» (Тит 2:14).

Ось що Бог хоче зробити для нас; ось про що ми маємо просити Його, бо Він не робитиме цього проти нашої волі. Що ж може перешкодити Йому здійснити це? Ніщо, якщо ми щиро молимося: «Не введи нас у випробування, але визволи нас від лукавого». Ми не можемо очистити себе самі від скверни гріха, яким би сильним не було наше бажання звільнитися від нього (Прип. 20:9). Але якщо ми щиро прагнемо утриматися від гріха, Бог буде діяти в нас за Своєю доброю волею (Филп. 2:13), і це буде робити нас досконалими в усякому доброму ділі, щоб виконувати Його волю, «чинячи в вас любе перед лицем Його через Ісуса Христа» (Євр. 13:21).

І хоча це в певному сенсі пасивний стан, бо передбачає повну віддачу себе Богові, він жодним чином не є станом бездіяльності. «Спротивляйтесь дияволу, то й утече він від вас» (Якова 4:7). «Силкуйтесь ввійти тісними ворітьми» (Луки 13:24). Необхідно постійно пильнувати проти підступних нападок ворога. Бо прагнення до Бога передбачає віддалення від гріха.

Цю частину молитви Господньої може щиро промовляти лиш той, хто разом із псалмспівцем може сказати: «Сумнівне ненавиджу я, а Закона Твого покохав» (Псал. 119:113). **А це неможливо, поки людина не усвідомить, що спілкування з Богом – єдине, чого слід бажати, що милість Божа – дорожча за саме життя.** Кожна людина в світі отримає саме те, чого вона прагне. Хто любить гріховні задоволення, буде залишений своїй хтивій насолоді; але хто серцем і душею прагне Бога, тому дана обітниця, що він буде насичений. (Е. Дж. Ваггонер. Signs of the Times, 19 травня 1887 р.)

«Бо Твоє є царство, і сила, і слава навіки»

(Матв. 6:13)

«Бо Твоє є царство, і сила, і слава навіки». Це найдоречніше завершення молитви. Людською мовою абсолютно неможливо описати славу Божу. Прочитайте 1-й і 10-й розділи книги Єзекіїля, і ви побачите нездатність людських слів передати хоч якесь справедливе уявлення про Божу славу. Мабуть, найкраще – тобто найзрозуміліше для людського розуму – це виражено у словах з Псал. 19:1; 8:2. У першому з них ми читаємо: «Небо звіщає про Божую славу, а про чин Його рук розказує небозвід». В іншому говориться: «Господи, Владико наш, яке то величне на цілій землі Твоє Ймення, Слава Твоя понад небесами!» Друге твердження природно випливає з першого: **якщо Бог створив небеса, то Його власна слава мусить бути більшою за славу небес**. Тому, коли ми бачимо сонце, що сяє у своїй силі, ми маємо лише слабке уявлення про справжню славу Божу.

Цю істину одного разу чудово проілюстрував один єврей, до якого язичник звернувся з проханням показати йому свого Бога. Єврей відповів, що його Бога не можна побачити. Коли ж язичник, засумнівавшись, сказав, що якщо єврей має Бога, то мусить бути здатний Його показати, єврей запропонував йому поглянути на сонце. Сонце саме тоді стояло у своєму повному полуденному сяйві, і язичник сказав: «Я не можу дивитися на нього, воно засліплює мені очі». Єврей відповів: «Якщо ти не можеш дивитися навіть на одне з Божих творінь, то як ти сподіваєшся побачити Самого Бога?» Це була справедлива і мудра відповідь. Бог, як Творець неба й землі, підніс Свою славу над небесами.

Кожного разу, коли первосвященник входив до Святого Святих у земному святилищі, де являлася слава Божа, він мусив мати перед собою хмару кадила, щоб вона закривала його очі від цієї слави, інакше її сяйво спричинило б його миттєву смерть (див. Левит 16:2, 12, 13). Але навіть цього запобіжного заходу було недостатньо, коли Господь являв ще більше Своєї слави. Так, при освяченні храму Соломона ми читаємо: «А коли Соломон закінчив молитися, то зійшов огонь із небес, поїв цілопалення та жертви, а слава Господня наповнила храм той! І священники не могли ввійти до Господнього дому, бо слава Господня наповнила дім Господній!» (2 Хронік 7:1, 2).

Коли Господь зійшов, щоб виголосити Свій закон, «гора Сінай уся вона димувала через те, що Господь зійшов на неї в огні! І піднявся дим її, немов дим вапнярки, і сильно затремтіла вся гора» (Вих. 19:18). «А вид Господньої слави як огонь, що пожирає на верхів'ї гори, на очах Ізраїлевих синів» (Вих. 24:17). Слава Божа була така велика, що навіть відблиск цієї слави на обличчі Мойсея, після того, як він перебував перед Господом, був настільки яскравим, що люди не могли дивитися на нього (див. Вих. 34:29–35).

Коли Христос прийде судити світ і спасти Свій народ, це відбудеться у всій славі Отця, «бо прийде Син Людський у славі Свого Отця з Англами Своїми,

і тоді віддасть кожному згідно з ділами його» (Матв. 16:27). Про цю славу ми читаємо наступне в Авак. 3:3–6: «Бог іде від Теману, і Святий від Парану гори. Села. Велич Його вкрила небо, і слави Його стала повна земля! А сяйво було, наче соняшне світло, проміння при боці у Нього, і там укриття Його потуги. Перед обличчям Його моровиця іде, а по стопах Його пнеться полум'я. Став, і землю Він зміряв, поглянув і народи затряс, і попадали гори довічні, вікові похилились узгір'я. Путі Його вічні».

Але навіщо говорити більше про славу Божу? Людська мова не може належно її передати; навіть найвищі злеті уяви нескінченно далекі від реальності. І яку силу або втіху дають роздуми про неї? Кілька текстів дадуть відповідь. Прочитаємо Ефес. 3:14–19: «Для того схиляю коліна свої перед Отцем, що від Нього має ймення кожен рід на небі й на землі, щоб Він дав вам за багатством слави Своєї силою зміцнитися через Духа Його в чоловікові внутрішнім, щоб Христос через віру замешкав у ваших серцях, щоб ви, закорінені й основані в любові, змогли зрозуміти зо всіма святими, що то ширина й довжина, і глибина й вишина, і пізнати Христову любов, яка перевищує знання, щоб були ви наповнені всякою повнотою Божою».

У жодній книзі світу не знайти більш піднесеного уривка. Здається, що Саме Натхнення не змогло б за допомогою людської мови створити більш величну кульмінацію. Павло молиться про те саме, про що й ми повинні молитися, – щоб Христос вірою вселився в наші серця, і **щоб ми були сповнені всієї повноти Божої; а це не що інше, як здатність протистояти всякому злу і не допускати його в наші серця**. Але як ми можемо це зробити, якщо ми слабкі? Бог зміцнить нас силою Свого Духа. Але скільки сили Він дасть нам Своім Духом? «За багатством слави Своєї». Отже, коли християнин приходить до престолу благодаті, щоб знайти милість і благодать для сучасної допомоги, він повинен пам'ятати, що вся сила і слава належать Богові; і **думка про те, що його прохання буде задоволене в мірі, що відповідає незбагненній славі Божій, неминуче спонукатиме його приходити з відвагою**.

Цю ж думку у надзвичайно величний спосіб підкреслює пророк Єремія у своїй молитві до Бога за юдеїв, які відступили. Він каже: «Знаємо, Господи, нашу безбожність, **вину наших батьків**, бо ми проти Тебе згрішили, та не відкидай нас ради Ймення Свого, не безчесть трону слави Своєї, пам'ятай, не зламай заповіту Свого із нами!» (Єрем. 14:20, 21).

Безумовно, пророк був сповнений Духа, коли виголошував цю молитву, інакше він не наважився б сказати Господу: «Не безчесть трону слави Своєї», «не осоромлюй престолу слави Твоїєї» (пер. з англ.). Що ми можемо винести з цього? Лише ось що: **Божий престол – це престол благодаті, але водночас і престол слави, і Він обіцяв дати благодать «за багатством слави Своєї». Тому, якщо Він не дасть цієї повної міри благодаті тим, кому вона обіцяна, Його славний престол перестане бути престолом слави – він буде знеславлений**. Яку ж непохитну впевненість це дає нам! Адже Божа честь і Його слава дані, як

запорука, тим, хто сподівається на Нього! Яке ми можемо мати виправдання, якщо не перемагаємо гріх? «Бо сонце та щит Господь, Бог! Господь дає милість та славу, добра не відмовляє усім, хто в невинності ходить» (Псал. 84:11).

«Господь дає милість та славу». Милість зараз, а славу – в майбутньому. І все ж **міра благодаті, яку Він дає, відповідає багатству Його слави**, щоб ми, вірячий люблячи Христа, Якого не бачили, могли «радіти невимовною й славною радістю» (1 Петра 1:8). І так, коли Христос вірою оселився в наших серцях, і ми стали дітьми Божими «на хвалу слави благодаті Своєї, якою Він обдарував нас в Улюбленім» (Ефес. 1:6), то випробування нашої віри неодмінно знайдуть «похвалу, і честь, і славу при з'явленні Ісуса Христа» (1 Петра 1:7).

Слова «Твоя є слава», які ми вимовляємо в молитві Господній, несуть в собі славу надію для християнина. Вже зараз ми є синами Божими, хоча ще й не відкрилося, що будемо, але «знаємо, що, коли з'явиться, то будем подібні до Нього, бо будемо бачити Його, як Він є» (1 Івана 3:2).

«Сам Цей Дух свідчить разом із духом нашим, що ми діти Божі. А коли діти, то й спадкоємці, спадкоємці ж Божі, а співспадкоємці Христові, коли тільки разом із Ним ми терпимо, щоб разом із Ним і прославитись» (Римл. 8:16, 17). Прославлені разом з Ісусом Христом! Прочитайте опис слави Христа, якою її бачили Ісая та Іван (Ісаї 6:1–10; Івана 12:40, 41), а потім спробуйте усвідомити, що діти Божі будуть прославлені разом із Ним. Це означає, що їхні обличчя засяють так само, як обличчя Христа, бо Він «перемінить тіло нашого пониження, щоб стало подібне до славного тіла Його, силою, якою Він може і все підкорити Собі» (Филп. 3:21). Так, це означає, що слава Христа, перед якою навіть серафими ховають свої обличчя, буде розділена з Його нині зневаженими послідовниками, бо святий пророк сказав, що «розумні будуть сяяти, як світила небозводу, а ті, хто привів багатьох до праведности, немов зорі, навіки віків» (Дан. 12:3). І Сам Христос сказав, що коли Він прийде, «тоді праведники, немов сонце, засяють у Царстві свого Отця» (Матв. 13:43).

Християнин може втомитися від боротьби, його можуть пригнічувати страждання – тілесні, душевні або й обидва разом. Тоді він може згадати слова Павла: «Бо я думаю, що страждання теперішнього часу нічого не варті супроти тієї слави, що має з'явитися в нас» (Римл. 8:18).

Павло пережив набагато більше, ніж випадає на долю звичайного людського страждання. Він трудився невтомно, навіть у немочі й тремтінні. Багато разів перебував у в'язниці. П'ять разів отримував від юдеїв по сорок ударів без одного; тричі його били палицями; одного разу його побили камінням і залишили помирати. Він зазнав корабельної аварії, був у небезпеці від розбійників і, що найгірше, «у небезпеках між братами фальшивими» (2 Кор. 11:26). **Але йому було дозволено побачити щось із тієї слави, яку Бог приготував для тих, хто любить Його, і він висловив тверде переконання, що всі страждання цього життя не варті порівняння зі славою, яка відкриється в нас.** Візьміть всі страждання цього життя і покладіть їх на одну шальку терезів, а на іншу – ту

славу, яку Бог приготував Своїм дітям, і слава настільки переважить страждання, що їх неможливо буде порівняти. **Страждання можна було б виразити тільки нулем.** І тому апостол каже: «Бо теперішнє легке наше горе достачає для нас у безмірнім багатстві славу вічної ваги, коли ми не дивимося на видиме, а на невидиме. Бо видиме дочасне, невидиме ж вічне!» (2 Кор. 4:17, 18).

Про все це нам слід пам'ятати, коли ми повторюємо молитву Господню, та й взагалі коли ми молимося; адже це справжній зразок для всіх молитов. Отже, молитва, яка починається зі звернення до Небесного Отця і проходить через усі потреби нашої занепакої людської природи, завершується радісним передчуттям того часу, коли царства цього світу стануть царствами нашого Господа і Його Христа; коли Він візьме Свою велику владу і зацарює; і коли ті, хто любить і служить Йому, засяють як сонце у вічному Царстві слави. І коли наші серця споглядають той славний час, коли ми отримаємо результат нашої віри – спасіння наших душ, – то в тій радості, яку ми відчуваємо, вже є передчуття тієї слави, що має відкритися в нас, і ми вигукуємо разом з пророком: «Амінь. Прийди, Господи Ісусе!» (Е. Дж. Ваггонер. Signs of the Times, 10, 17 серпня 1888 р.)

«Боже царство»

(Матв. 6:13)

«Бо Твоє є царство, і сила, і слава навіки. Амінь» (Матв. 6:13). Це вічна істина, бо Сам Господь вимовив її; проте для багатьох, хто щодня повторює ці слова, вони є лише звичайною формою мовлення. Насправді це визнання, яке, якщо воно зроблено з духом і розумінням, приводить душу в найтісніше й найдосконаліше єднання з Богом.

Царство належить Богові. Але наскільки всеосяжне це твердження?

– «Господь міцно поставив на Небі престола Свого, а Царство Його над усім володіє» (Псал. 103:19).

– «А Господь у святому храмі Своєму; нехай мовчить вся земля перед обличчям Його!» (Авак. 2:20).

– «Господня земля, і все, що на ній, вселенна й мешканці її» (Псал. 24:1).

– «...над людським царством панує Всевишній, і кому схоче, дає його» (Дан. 4:17).

– «Бо Бог Цар усієї землі, співайте навчальний псалом! Бог зацарював над народами, Бог сів на святому Своєму престолі!» (Псал. 47:7–8).

Куди б у всесвіті не підняли свій погляд створені істоти, бачачи над собою безмежний небесний простір, там простягається Боже Царство (див. Псал. 139:1–12).

Люди загалом не визнають Бога вселенським Царем, але це нітрохи не змінює факту. Частина Божого володіння повстала проти Нього, проте це не скасовує того, що Царство належить Йому по праву. Багато хто поклоняється богам власного творіння, але це не змінює істини, що є лише один Бог. На початку Бог передав панування над землею людині (див. Бут. 1:28), але тим самим Він не відмовився від Свого верховного права на неї. Бог – Цар царів, і **Йому було до вподоби керувати цією частиною Свого володіння через людину, створену за Його образом і подобою.** Людина мала бути знаряддям, через яке Бог виявляє Свою владу на землі. Та навіть коли людина відмовилась бути виконавцем Божої волі, це жодним чином не применшує Божого вічного права на Своє Царство.

Але наше сповідання перед Богом стосується нас набагато більше. Коли невіруючі фарисеї вимагали від Ісуса, щоб Він сказав, коли прийде Царство Боже, Він відповів: «Царство Боже не прийде помітно, і не скажуть: Ось тут, або: Там. Бо Божеє Царство всередині вас!» (Луки 17:20, 21).

Є одна повчальна історія. Один цар відвідав школу й почав ставити дітям запитання. Взявши прес-пап'є, він запитав їх, до якого царства воно належить. Діти відповіли: «До мінерального царства». Потім, вказавши на рослину, він знову запитав те саме, і почув: «До рослинного царства». А потім цар запитав: «А до якого царства належу я?» Діти боялися сказати, що він належить до тваринного царства, і, вагаючись, одна дитина промовила: «До Божого царства».

Це була істина, адже **все створене у всесвіті належить до Божого царства, і для всіх існує лише один закон – Божий закон.**

Хтось може заперечити: «**Але Бог не панує в серцях злих людей.**». Так, це правда, бо Його правління – це любов, а вони її відкидають. Та факт залишається фактом: кожне людське серце є законним Царством Божим. Його право на це доведено тим, що «Сам дає всім і життя, і дихання, і все»: «Бо ми в Нім живемо, і рухаємось, і існуємо» (Дії 17:25, 28). **Ми живемо лише Його життям, бо свого власного у нас немає; і оскільки життя належить Йому, тільки Він має право ним керувати.**

Те, що можна знати про Бога, «Його вічна сила й Божество», виявлене в людях, навіть у язичниках, а також у всьому, що Бог створив (Римл. 1:19, 20). Але люди, на відміну від дерев у полі, «правду гамують неправдою» (Римл. 1:18), воліючи бути самі собі господарями, ніж дозволити Богу царювати в їхніх серцях. Але «не в волі людини дороги її, не в силі людини, коли вона ходить, кермувати своїм кроком» (Єрем. 10:23). **Людина має в собі не більше сили, ніж польова трава, і тому, коли вона намагається сама керувати царством, вона зазнає сумної невдачі.**

Хто ж один має право царювати? Той, кому належить царство. Тому, коли ми говоримо Господу: «Твоє є царство», ми визнаємо, що Він єдиний має право правити не лише у наших серцях, але й на всій землі. Та якщо ми справді визнаємо цей факт, то маємо повністю підкорити Йому царство, тобто віддати Йому владу над собою.

Саме тут багато хто робить фатальну помилку. Вони кажуть: «Царство належить Господу, але люди в цілому не визнають цього, тому ми повинні змусити їх підкоритися Йому». Подібний підхід фактично заперечує той факт, що Царство належить Господу. Принаймні, Бог так само здатний використовувати силу, як і ми, і якби Він хотів змусити людей підкоритися Йому, Він зробив би це Сам. **Той факт, що Він не змушує людей служити Йому, є достатнім доказом того, що Він не бажає, щоб людина прагнула змушувати інших робити це. Його закон – це любов, а отже, примус суперечить природі Його Царства.**

Нам же належить лише одне – визнати Боже право на Царство. Той, хто щиро визнає, що все людство, включно з ним самим, належить Богові, не намагатиметься керувати будь-якою його частиною. Той, Кому належить Царство, має виключне право правити, і якщо ми щиро визнаємо право Бога, то не будемо втручатися в Його справи. **Ми залишимо Йому право діяти з іншими так, як Він вважає за потрібне. Визнаючи Його право керувати всім Царством, ми тим самим відмовляємося від права керувати навіть власним життям.** Єдина частина Царства, яку ми можемо поступитися Богові, – це ми самі. І тільки тоді, коли ми зробимо це, ми зможемо свідчити іншим, як добре бути під Його владою, і спонукати їх також підкоритися Його Царству.

У щирому визнанні «Твоє є царство» є сила, бо Бог здатний захистити Своїх. Боротьба – не наша, а Його, Того, Кому ми належимо, – «Царя слави». «Хто ж то

Цар слави? Господь сильний й могутній, Господь, що потужний в бою!» (Псал. 24:8). У Його руці сила і могутність, і ніхто не може протистояти Йому. Його думки про нас – це думки миру, і Він нічого так не бажає, як нашого благополуччя тут і у вічності. Як благословенно знати, що «Господь наш суддя, Господь законодавець для нас, Господь то наш цар, і Він нас спасе!» (Ісаї 33:22). (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 20 серпня 1896 р.)

«Сила і слава»

(Матв. 6:13)

«Бо Твоє є царство, і сила, і слава навіки. Амінь» (Матв. 6:13).

Царство належить Господу, і воно охоплює увесь всесвіт. **Немає нічого, що було б поза межами Його влади.** Усе створіння – і на небі, і на землі – належить Його пануванню по праву.

Але цар без сили – це цар тільки за назвою. Бог – справжній Цар, тому Йому належить уся сила. «Один раз Бог сказав, а двічі я чув, що сила у Бога!» (Псал. 62:11).

Ми не повинні впадати в помилку, обмежуючи Бога, думаючи, що влада розділена і що Йому належить лише частина її, нехай навіть найбільша. «Твоє є царство, і сила», «Царство Його над усім володіє» (Псал. 103:19); і де б не було Його Царство, Його влада верховна. Тільки Бог має владу і силу.

Бог – Всемогутній. Іншими словами, Він Той, хто має всю міць. **Тому жодна інша істота не має сили в самій собі.** І саме тому, що Бог володіє всією силою у всесвіті, Христос, Однороджений Син, міг сказати: «Дана Мені всяка влада на небі й на землі» (Матв. 28:18).

«Бо ми в Нім живемо, і рухаємось, і існуємо» (Дії 17:28). Кожен рух, кожна думка, кожне слово вимагають застосування сили; але ця сила не є властивістю самої людини – вона походить від Бога. «Немає влади, як не від Бога» (Римл. 13:1). **Сила, якою люди користуються, щоб боротися проти Бога, хулити Його і чинити всіляке зло, – це лише перекручена Божа сил, так само як праведні вчинки і проголошення хвали – це Божа сила, якій дано вільно діяти.**

Легковажні люди можуть бачити в цьому привід звинувачувати Бога безумно, але інші побачать в цьому Його безмежну благодать і вічну любов. Дехто думає, що уявне невтручання Бога свідчить нібито про Його слабкість або співучасть у злі, але ті, хто навчений Духом, розуміють: «Довготерпіння Господа нашого вважайте за спасіння» (2 Петра 3:15).

Якби Бог не був упевнений у Своїй «вічній силі», Він не міг би спокійно дивитися, як люди зухвало противляться Йому, використовуючи Його ж силу проти Нього самого. У Нього є терпіння усвідомлення Своєї всемогутності. Знаючи, що у Нього дійсно є сила, Він не може, подібно до немічної людини, піддатися спокусі, щоб продемонструвати її просто для того, щоб показати насмішникам, що Він нею володіє.

Бог бажає, щоб люди були врятовані, і в Євангелії Він виявляє Свою силу, щоб врятувати їх. Уся Божа сила і кожне її об'явлення служать для того, щоб спонукати людей довіритися Йому в справі спасіння їхніх душ. І навіть коли люди не розуміють Бога, або свідомо перекручують Його силу, яку Він дав для

їхнього спасіння. Він не зневірюється і не впадає у гнів. Він і далі милостиво виявляє в них Свою силу у надії, що одного дня вони дозволять Йому використати її для Своєї слави в їхньому спасінні. **Божя сила – це сила любові, а любов не користується примусом, тому Бог терпляче чекає, поки Його свідомо й остаточно не відкинуть.**

Яка дивовижна радість приходить з усвідомленням того, що вся сила належить Богові! «Бо спасені ви благодаттю через віру, а це не від вас, то дар Божий» (Ефес. 2:8). **Наше спасіння залежить від Нього, і вся сила – у Його руках. Його Царство знаходиться в наших серцях, але Його ворогу дозволено увійти і підняти прапор бунту.** Проте, як тільки ми остаточно обираємо Господа своїм Царем і Законодавцем, Він спасає нас Своєю всемогутньою силою. У Нього є сила вигнати будь-якого ворога. Яка втіха – спочивати з довірою в тій всемогутній силі нашого Бога!

Його є слава. Вона не лише мала б бути, а вже є. Остання вістка перед приходом Господа гучно закликає людей «боятися Бога та славу віддати Йому» як Тому, Хто «створив небо, і землю, і море, і водні джерела» (Об'явл. 14:6, 7). **Ми повинні віддавати Йому славу, бо вона належить Йому.** Його є слава, бо Його є сила. І кожен, хто привласнює славу собі за те, що має чи робить, тим самим обкрадає Бога.

«Так говорить Господь: Хай не хвалиться мудрий своєю премудрістю, і хай не хвалиться лицар своєю хоробрістю, багатий багатством своїм хай не хвалиться! Бо хто буде хвалитись, хай хвалиться тільки оцим: що він розуміє та знає Мене, що Я то Господь, Який на землі чинить милість, правосуддя та правду, бо в цьому Моє уподобання, каже Господь!» (Єрем. 9:23, 24). Мудрість, сила і багатство походять від Господа, тому «як написано: Хто хвалиться, нехай хвалиться Господом!» (1 Кор. 1:31).

Візьмімо один приклад у сфері мудрості. У день П'ятидесятниці, а також і після того, Бог миттєво дав Своїм слугам силу говорити іноземними мовами. Неосвічені галілейські рибалки раптом почали чітко говорити мовами, які раніше були для них просто безглуздими словами. Це було явне дарування від Бога, і сама лише думка про те, що хтось із таким даром міг би пишатися ним, ніби слава належить йому самому, – змушує тремтіти від страху. «Бо Господь дає мудрість, з Його уст знання й розум!» (Прип. 2:6). Якщо хтось через навчання оволодів кількома мовами, він зробив це також лише силою, яку дав йому Бог, тому його знання є даром Божим, так само як і дар мов, даний апостолам.

Той, хто не тільки відкрито, але й у глибині душі постійно віддає Богу славу, буде збережений «на хвалу слави благодаті Його». «Пізнавай ти Його на всіх дорогах своїх, і Він випростує твої стежки» (Прип. 3:6). Люди нерозумно вважають, що визнання того, що тільки Бог має владу і що вся слава належить Йому, це приниження їхньої гідності чи обмеження їхньої свободи. Але наскільки краще визнати істину і таким чином «зміцнитися усякою силою за могутністю

слави Його» (Колос. 1:11), **ніж заперечувати Його і через це бути залишеними наодинці із власною ганебною безсилістю.**

«А Тому, Хто може вас зберегти від упадку, і поставити перед Своєю славою непорочними в радості, Єдиному премудрому Богові, Спасителеві нашому через Ісуса Христа, Господа нашого, слава, могутність, сила та влада перше всього віку, і тепер, і на всі віки! Амінь» (Юда 24, 25). (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 10 вересня 1896 р.)

«Амїнь»

(Матв. 6:13)

Ймовірно, немає іншого важливого слова в нашій мові, яке вживалося б з меншим розумінням його значення, ніж слово «Амїнь».

Це слово використовується в молитві всіма християнами, незалежно від нації чи мови, і варто зауважити, що воно використовується тільки в християнському богослужінні; однак для більшості людей воно, ймовірно, означає не більше, ніж знак завершення молитви.

Щоправда, значення цього слова настільки відоме, що воно часто використовується як вираз згоди з тим, про що хтось інший молиться чи говорить, але в основному люди вимовляють його наприкінці молитви так, ніби кажуть: «От і все, я закінчив».

Слово «амїнь» походить із давньоєврейського кореня, що означає «бути твердим або встановленим». **Воно передає ідею стабільності і впевненості.** Як іменник, воно означає «основа», «фундамент», а в одній із форм дієслова – «вірити», як у висловлюваннях: «І ввірував Аврам Господеві, а Він залічив йому те в праведність» (Бут. 15:6) (*ред.: Слово **אָמֵן** (vehə'emin – «і ввірував») і слово «Амїнь» (**אָמֵן** – amen) походять від одного і того ж кореня **אָמַן** ('aman), який на івриті несе значення **віри, надійності, впевненості і істини***); та: «Оце поклав каменя Я на Сіоні, каменя випробуваного, наріжного, дорогого, міцно закладеного. Хто вірує в нього, не буде той засоромлений!» (Ісаї 28:16). Слова «ввірував» і «вірує» походять від староеврейського слова «амїнь», яке в цій формі означає «будувати на», зберігаючи тим самим головну ідею. **Вірити в Бога – означає будувати на Ньому як на надійному фундаменті.**

«Ніхто бо не може покласти іншої основи, окрім покладеної, а вона Ісус Христос» (1 Кор. 3:11). У Ньому всі обітниці Божі (див. 2 Кор. 1:20), тому кожен, хто приймає і дотримується Його слів, як говорить нам Слово, будує на камені (див. Матв. 7:24, 25). Все залежить від Христа, бо Він підтримує все словом сили Своєї (див. Євр. 1:3). «Ним створено все... через Нього й для Нього створено!» (Колос. 1:16, 17).

Прочитайте тепер Об'явл. 3:14: «Оце каже Амїнь, Свідок вірний і правдивий, початок Божого творива». Христос – це Амїнь, надійна основа, бо Він є джерелом і підтримкою всього творіння. Коли ми молимося з вірою – а молитва віри є єдиною справжньою молитвою, – ми молимося в ім'я Христа, бо маємо обітницю, що коли ми просимо чогось в ім'я Його, то отримаємо це. Якщо ж ми не просимо в ім'я Ісуса, то не маємо жодної обітниці, що отримаємо щось; тому що просити в Його ім'я означає просити лише те, що Бог обіцяв у Христі. Це означає просити згідно з волею Божою, а не згідно з нашими людськими бажаннями.

Коли ми молимося таким чином, то можемо бути так само впевнені в отриманні того, про що просимо, як і в тому, що Бог живий. Тоді ми маємо право сказати «амінь». **Людина, яка сумнівається, коли молиться, яка не впевнена, чи просить згідно з Божою волею, і не знає, чи отримає те, про що молиться, не має права завершувати своє прохання словом «амінь».** Її молитва – це просто експеримент, і сказати «амінь» у такому випадку – означає даремно вживати ім'я Господа, адже «Амінь» – це одне з імен Господа.

Той же, хто вживає слово «амінь» з розумінням, завершує свою молитву в тоні переможної впевненості. Він вже має те, про що просив. «Бо Твоє є царство, і сила, і слава навіки. Амінь». Господь як вселенський Цар володіє всім, має всю силу, і Йому належить слава творити діла милосердя. І тому ми так само впевнені в своїх проханнях, як і в тому, що Христос – вічна Основа. Амінь, «Нехай буде так», – так ми говоримо, тому що Христос, Амінь, – це Той, в Кому все існує. Поки стоять сонце і місяць, ми знаємо, що Його слово обітниці непохитне.

Християнин – єдиний, хто має таку впевненість. Язичники не можуть знати цього слова, бо вони «без Христа», «не мавши надії й без Бога на світі» (Ефес. 2:12). Воістину, «не така бо їх скеля, як наша та Скеля, хай судять самі вороги» (П. Зак. 32:31). (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 1 жовтня 1896 р.)

Прекрасне вбрання

(Матв. 6:28–29)

Господь сказав, що Соломон у всій своїй славі не одягався так, як будь-яка з польових лілій (див. Матв. 6:28–29). Причина в тому, що Господь зодягає лілії, а Соломон зодягав себе. Контраст тут між Божим способом дії і людським. Людина, а не лілія польова, є вінцем Божого творіння. Але якщо лілії залишаються такими, якими Бог їх створив, приймаючи життя так, як Він його дає, і зодягаючись у ту красу, якою Він їх наділяє, то людина, навпаки, «вигадок усяких шукає» (Екл. 7:29). Вона намагалася багато в чому поліпшити Божий шлях, але в очах Бога результат не був поліпшенням.

Творець не призначив людину бути одягненою убого, в той час як нижчі творіння Його рук наділені такою красою. Він не бажає, щоб людина була одягнена негідно, навіть у своєму занепадому і зіпсованому стані. Спаситель сказав: «І коли польову ту траву, що сьогодні ось є, а взавтра до печі вкидається, Бог отак зодягає, скільки ж краще зодягне Він вас, маловірні!» (Матв. 6:30). Чи може бути краще вбрання, гарніше й доречніше, ніж те, яке Сам Бог приготував для нас?

Ми робимо велику помилку, коли відмовляємося дозволити Богу зодягнути нас у ті шати, що відповідають Його смаку і задуму. Ми робимо цю помилку, як говорить Слово, коли турбуємося про одяг і прикрасу, наче це одне з головних завдань життя, і прагнемо одягатися на свій смак і фантазію, не порадившись із Ним. Але Той, Хто вбирає лілії і одягає всю природу в її прекрасний одяг, є мудрішим і вправнішим Майстром, ніж будь-хто, хто коли-небудь правив світом моди.

Якщо ми зробимо зовнішній вигляд предметом своєї турботи й старань, то тим самим перешкодимو істинному оздобленню, яке Творець прагне дати нам. Є прикраса «лагідного й мовчазного духа, що дорогоцінне перед Богом» (1 Петра 3:4). Є «чистий та світлий вісон», який є «праведністю святих» (Об'явл. 19:8). «Господь дає милість та славу» (Псал. 84:11).

Той, Хто зодягає лілії в красу, дасть благодать і славу людині – навіть у більшій мірі, ніж до гріхопадіння. Він поділиться з нами Своєю красою і славою, якщо ми «шукатимемо ж найперш Царства Божого й правди Його» (Матв. 6:33). **Його праведність – це найпрекрасніше вбрання, яке коли-небудь існувало.** І Сам Бог вкладає в наші серця молитву: «І нехай буде краса Господа, Бога нашого, на нас» (Псал. 90:17, пер. з англ.). А у відповідь Він каже: «Уставай, світися, Єрусалиме, бо прийшло твоє світло, а слава Господня над тобою засяла!» (Ісаї 60:1). (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 11 липня 1895 р.)

Турбота нашого Отця. Частина 1

(Матв. 6:24–30)

«Ніхто двом панам служити не може, бо або одного зненавидить, а другого буде любити, або буде триматись одного, а другого знехтує. Не можете Богові служити й мамоні. Через те вам кажу: Не журіться про життя своє що будете їсти та що будете пити, ні про тіло своє, у що зодягнетесь. Чи ж не більше від їжі життя, а від одягу тіло?» (Матв. 6:24–25).

Перша частина цього уривку, що стосується двох панів, є цілком очевидною. Ніхто не може служити двом панам, особливо якщо вони перебувають у прямому протиріччі один з одним, як Бог і мамона. **Мамона – це халдейський бог, який, як вважалося, опікувався багатством і надбанням майна.** Тут це слово означає будь-яке майно, не обов'язково великі статки, але все, що людина набуває з земних благ цього світу.

Але в чому сила слова «через те»? Чому «через те... не журіться»? Тому що таке занепокоєння показує, що ми є слугами мамони, а не Бога. Ми служимо тому, заради чого живемо. **Якщо вся наша турбота – про їжу, пиття та одяг, це вказує на те, що ми живемо заради цих речей, що ми служимо їм, замість того щоб зробити їх нашими слугами. Але якби життя зводилося лише до боротьби за те, щоб підтримувати існування життя, то тоді воно не вартувало б того, щоб його жити.** Але життя більше, ніж пожива, і тіло більше, ніж одяг.

«Погляньте на птахів небесних, що не сіють, не жнуть, не збирають у клуні, та проте ваш Небесний Отець їх годує. Чи ж ви не багато вартніші за них?» (вірш 26). У чому ж людина краща за птахів? Тому що вона має більшу цінність, ніж вони (див. Луки 12:7, 24). Справа не в тому, що людина здатна добувати собі їжу краще, ніж птахи, бо така думка спотворила б урок Спасителя, який полягає в надії на Господа, а не на себе. Але Бог, Який годує птахів, тим більше подбає про нас, адже ми набагато дорожчі за них.

Як же Господь годує птахів? Чи сидять вони на гілці або в гнізді, чекаючи, поки Він покладе їм їжу прямо до дзьоба? – Ні. «Вони всі чекають Тебе, щоб Ти часу свого поживу їм дав. Даєш їм збирають вони, руку Свою розкриваєш добром насичаються» (Псал. 104:27–28). Вони не сіють, не жнуть і не збирають у клуні, але підбирають те, що Бог приготував для них, і в кожному пору року знаходять поживу.

А чи може людина зробити більше? Чи справді вона забезпечує себе самостійно, «заробляє на життя», як часто кажуть? Іншими словами, чи може людина створювати? Ні; вона не може додати ні сантиметра до свого зросту, ні грама до своєї ваги. **Усе приходить до неї ззовні – згори. Насправді людина робить не більше, ніж птахи; вона просто збирає те, що Бог розсіяв по всій землі.** Чому б не визнати Божу руку в отриманих дарах, замість того щоб

стверджувати, що ми самі все робимо? Бо той, хто турбується й непокоїться, не залишає Богові місця в цій справі.

«І про одяг чого ви клопочетесь? Погляньте на польові лілеї, як зростають вони, не працюють, ані не прядуть. А Я вам кажу, що й сам Соломон у всій славі своїй не вдягався отак, як одна з них» (вірші 28–29). У чому полягала різниця між одягом Соломона, яким би розкішним він не був, і ліліями? Це те, що нам слід вивчити. **Ми знаємо, що Соломон був одягнений у шати, зроблені з матеріалів, отриманих із рослин і тварин.** Для цього були потрібні прядіння й ткацтво. Але чи так було спочатку? Ні, **Адам і Єва, доки залишалися вірними Богові, були вбрані у світло, так само, як і сам Бог.** Бог одягнений світлом, як одягом: «Зодягає Він світло, як шати, небеса простягає, немов би завісу» (Псал. 104:2). І людина, коли була створена, теж була покрита світлом: «А однак учинив Ти його мало меншим від Бога, і славою й величчю Ти коронуєш його!» (Псал. 8:5). Але всі згрішили і втратили славу Божу (див. Римл. 3:23), **і як наслідок, їм довелося мати одяг, зроблений руками.** Та нехай же Сам Бог забезпечить його, – так, як Він одягнув наших перших батьків: «І зробив Господь Бог Адамові та жінці його одягу шкуру янцю і зодягнув їх» (Бут. 3:21).

Але в чому полягає одяг лілії? Це її колір – різні барви: зелена, біла, жовта, червона, які вона має «на славу й красу» (Вих. 28:2). Так, але що створює ці кольори? – **Ніщо інше, як світло. Так що лілія зберегла свій первісний одяг світла, який людина втратила, і який не може зрівнятися з усім багатством і мудрістю Соломона.** Цей одяг приходить прямо від Бога, без участі людських рук.

Тепер Бог «до слави привів багато синів» (Євр. 2:10). «Одяг праведності» і «шати спасіння», якими Він зодягає тих, хто довіряє Йому (Ісаї 61:10), – це і є слава Господня, якою вони засяють у Царстві свого Отця (Матв. 13:43). Якщо Бог робить найвеличніше, чи можемо ми довіритися Йому в малому? Якщо ми віримо, що тільки Божа сила може дати нам вічне життя і «усе, що потрібне для життя та побожності» (2 Петра 1:3), то невже ми не можемо також довіритися Йому в питаннях земного життя? **А якщо ми не можемо довіритися Йому в цьому малому, чи є у нас тоді взагалі справжня віра в Його обітницю вічного життя?** (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 27 січня 1898 р.)

Турбота нашого Отця. Частина 2

(Матв. 6:31–33)

«Отож, не журіться, кажучи: Що ми будемо їсти, чи: Що будемо пити, або: У що ми зодягнемось? Бож усього того погани шукають; але знає Отець ваш Небесний, що всього того вам потрібно. Шукайте ж найперш Царства Божого й правди Його, а все це вам додасться» (Матв. 6:31–33).

«Язичники» – це погани. Народ Божий – це ізраїльтяни, а не язичники чи погани, хоча вони і взяті з середовища поган. **Основна ознака язичництва – це довіра до видимого, а не до невидимого.** Тому вони і виготовляють собі зображення. Але зовсім не обов'язково вирізьблювати чи відливати ідолів, щоб бути язичником. Язичники повністю поглинуті турботами цього життя, бо вважають, що повинні самі забезпечувати свої потреби, так само, як вони самі створюють своїх богів. Не визнаючи Бога, «Якого не бачив ніхто із людей, ані бачити не може» (1 Тим. 6:16), Який один творить і підтримує все, вони покладаються тільки на себе, але, коли бачать, що їхня власна сила (або те, що вони, тішачи себе, вважають за силу) недостатня, вони починають хвилюватися і турбуватися.

А тепер уявімо: якщо той, хто називає себе християнином, турбується про майбутнє, яке належить до Божої влади, – що це означає? Що він просто виявляє свою невіру в силу Божу; іншими словами, він показує, що він язичник. **Але ще гірше те, що, називаючи себе поклонником єдиного істинного Бога, і водночас виявляючи занепокоєння та тривогу, властиву язичникам, він підводить тих, хто не знає Бога, до думки, що Він такий самий, як боги язичників, і не є люблячим Отцем, Який дбає про добробут Своїх дітей.**

Але найстрашніше – коли ця тривога стає найсильнішою саме в питаннях виконання Божих заповідей. Ось є чіткий обов'язок, але людина каже: «Якщо я зроблю це, то як же я житиму? З чого буду мати на прожиток?» О, як часто звучить це питання. Немає сумніву, що це заповідано Господом, заповідь надто ясна, щоб викликати будь-які сумніви. Але думка лишається одна: «Я не можу забезпечувати себе і при цьому залишатися вірним Його заповідям». І все ж людина, яка так говорить, часто називає себе християнином. Яке ж це свідчення про Бога? – Хибне свідчення. **Так чинячи, вона поводить, як язичник, і тим самим свідчить проти Бога, нібито Бог, якому вона служить, нічим не відрізняється від язичницьких богів – що Він не спроможний подбати про тих, хто Йому служить.** Як шкода, що люди так неправдиво свідчать проти Бога.

«Шукайте ж найперш Царства Божого й правди Його, а все це вам додасться» (Матв. 6:33). **Якщо людина не може довіритися Господу навіть у питанні насущного хліба, то чи може вона переконати інших, що довіряє Йому у справі вічного спасіння?** Звичайно ж, ні. Яка довіра може бути у людини до Бога протягом всієї вічності, якщо вона не здатна довіритися Йому на один день?

Той, хто постійно хвилюється, що йому їсти, що пити і в що одягнутися, і особливо тоді, коли справа доходить до виконання Божих заповідей, і хто зрештою вирішує, що не може слухатися Бога в деяких речах, наприклад, у дотриманні суботи, бо боїться, що тоді не зможе заробити на собі життя, **тим самим проголошує, що, на його думку, це земне життя дорожче за майбутнє. Але насправді, без життя вічного це життя нічого не варте нічого.** «Яка ж користь людині, що здобуде увесь світ, але душу свою занапастить?» (Матв. 16:26).

«Царство Боже й правда Його» включають в себе все. «Бо вправа тілесна мало корисна, а благочестя корисне на все, бо має обітницю життя теперішнього та майбутнього» (1 Тим. 4:8). **Насправді, це життя дано нам не для чого іншого, як для підготовки до життя прийдешнього; тому найпевніший спосіб отримати справжню користь із цього життя – це ревно шукати життя вічного через віру в Господа.** «Той же, Хто Сина Свого не пожалів, але видав Його за всіх нас, як же не дав би Він нам із Ним і всього?» (Римл. 8:32). (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 27 січня 1898 р.)

Що таке Божа праведність

(Матв. 6:33)

«Шукайте ж найперш Царства Божого й правди Його, а все це вам додасться» (Матв. 6:33).

Праведність Божа, каже Ісус, – це єдине, що потрібно шукати в цьому житті. Їжа та одяг – речі другорядні порівняно з нею. Бог забезпечить їх, як само собою зрозуміле, тож не потрібно турбуватися і хвилюватися про них; **але єдиною метою життя має бути здобуття Царства Божого та Його праведності.**

У 1 Кор. 1:30 сказано, що Христос став для нас праведністю, так само як і мудрістю; і оскільки Христос – це мудрість Божа, і в Ньому мешкає вся повнота Божества тілесно, то очевидно, що **праведність, якою Він стає для нас, – це праведність Божа.** Подивімось, що це означає.

У Псал. 119:172 псаломспівець звертається до Господа: «Хай язик мій звіщатиме слово Твоє, бо всі Твої заповіді справедливість». **Заповіді – це праведність, і не просто в абстрактному значенні, але вони і є праведність Божа.** Для підтвердження цього прочитаємо далі: «Здійміть свої очі до неба, і погляньте на землю додолу! Бо небо, як дим, продереться, а земля розпадеться, мов одіж, мешканці ж її, як та воша, погинуть, спасіння ж Моє буде вічне, а правда Моя не зламається! Почуйте Мене, знавці правди, народе, що в серці його Мій Закон: Не бійтеся людської ганьби та їхніх образ не лякайтесь» (Ісаї 51:6–7).

Що ми дізнаємося з цього? **Що ті, хто знає праведність Божу, – це ті, у чиєму серці перебуває Його закон, а отже, закон Божий є праведністю Божою.**

Це можна довести ще раз таким чином: «Усяка неправда то гріх» (1 Івана 5:17). «Кожен, хто чинить гріх, чинить і беззаконня. Бо гріх то беззаконня» (1 Івана 3:4). Отже, гріх – це порушення закону, і він також є неправдою; тому гріх і неправда одне й те саме. Але якщо неправда – це порушення закону, то праведність повинна бути послухом закону. Давайте виразимо це в математичній формі:

1. Неправедність = гріх. (1 Івана 5:17)

2. Порушення закону = гріх. (1 Івана 3:4)

А отже, за правилом, якщо дві величини рівні третій, то вони рівні між собою, маємо:

3. Неправедність = порушення закону.

Те саме справедливо і в наступному виразі:

4. Праведність = послух закону.

Тепер запитасмо: а який саме закон визначає, що послух є праведністю, а непослух – гріхом? Це той закон, який говорить: «Не пожадай», бо апостол Павло каже, що саме цей закон переконав його у гріху. (Римл. 7:7). **Отже, закон**

десяти заповідей є мірилом праведності Божої. Оскільки це Божий закон, і він є праведністю, він, отже, і є праведністю Божою. Насправді іншої праведності просто не існує.

Оскільки закон – це праведність Бога, відображення Його характеру, то стає очевидно, що боятися Бога і дотримуватися Його заповідей – це і є весь обов'язок людини перед Богом: «Підсумок усього почутого: Бога бійся, й чини Його заповіді, бо належить це кожній людині!» (Екл. 12:13). Нехай ніхто не думає, що його обов'язок обмежується чимось вузьким, якщо він зводяться до десяти заповідей, бо заповіді «надзвичайно широкі». «Закон духовний» і охоплює набагато більше, ніж може збагнути звичайний читач закону. «А людина тілесна не приймає речей, що від Божого Духа, бо їй це глупота, і вона зрозуміти їх не може, бо вони розуміються тільки духовно» (1 Кор. 2:14). Тому всю повноту закону Божого можуть досягнути лише ті, хто молитовно роздумує над ним.

Ця праведність може бути «виконана в нас» тільки силою Христа, що живе в нас. Через віру Христос вселяється в серце (див. Ефес. 3:17), і таким чином віра утверджує закон у житті (див. Римл. 3:31). Отже, ця праведність – це перше, що потрібно шукати. **Це єдина мета служіння Христа – привести людей до послуху віри.** Його ім'я – Ісус, Спаситель, «бо спасе Він людей Своїх від їхніх гріхів» (Матв. 1:21). Тому, коли люди відкидають закон Божий і відмовляються визнавати його мірилом праведності, вони кидають тінь (ганьблять) на Божий характер і зводять нанівець Євангеліє Христа. (Е. Дж. Вагонер. Present Truth, 24 червня 1897 р.)

Колода і заскалка

(Луки 6:41–42)

Одне з найсильніших повчань, які можна уявити проти критиканства, пошуку недоліків людей і спроб керувати поведінкою інших, міститься в цих словах Христа: «Чого ж в оці брата свого ти заскалку бачиш, колоди ж у власному оці не чуєш? Як ти можеш сказати до брата свого: Давай, брате, я заскалку вийму із ока твого, сам колоди, що в оці твоїм, не вбачаючи? Лицеміре, вийми перше колоду із власного ока, а потім побачиш, як вийняти заскалку з ока брата твого!» (Луки 6:41–42).

Але як людина може бути певною, що її власне око настільки чисте, що вона має право робити хірургічну операцію на оці свого брата? Людина, в оці якої колода, і яка бачить або думає, що бачить заскалку в оці брата, навіть не усвідомлює своєї власної колоди. Вона переконана, що вся провина – на боці її браті. Таким чином, той факт, що людина не усвідомлює недоліку в собі, зовсім не означає, що вона його не має, і це не дає їй права ставати суддею чи наглядати за іншими.

Чи означає це, що одна людина не може вказати іншій на її помилку й допомогти їй усунути її? Ні; і ось правило, як це робити: «Браття, як людина й упаде в який прогріх, то ви, духовні, виправляйте такого духом лагідности, сам себе доглядаючи, щоб не спокусився й ти!» (Гал. 6:1).

Той, хто бачить неправду в іншому, повинен насамперед мати шире бажання допомогти й відновити свого брата, а не прагнути шукати недоліки (засуджувати і критикувати). **Він також має переконатися, що і сам живе духовно. Це спрямує його погляд не на брата, а на самого себе; а понад усе – на Христа.** І лише тоді, коли він має в собі Божого Духа, він може йти до брата в тому ж Дусі, пам'ятаючи про власну слабкість і схильність до помилок.

Жодна людина не може бути вірним проповідником слова для інших, якщо вона не проповідує сама собі в кожній проповіді, яку говорить іншим. Жоден рятівник душ не може успішно діяти, якщо він не визнає власної гріховності. **Коли людина найбільше усвідомлює свої провини, тоді – якщо покладеться на Господа – вона найкраще може допомогти іншим.** Ніхто не може правильно поводитися з грішником, якщо не бачить себе в гріху іншого, незалежно від того, який це гріх. Навіть якщо він не робив того самого вчинку в деталях, він повинен розуміти, що має ту саму гріховну природу, і що за інших обставин зробив би не менше, а може, й гірше.

Така людина не буде засуджувати, але буде відновлювати. Вона не буде охолоджувати й відштовхувати заблукалого, але притягувати його. Причина, чому Христос є досконалим Спасителем, полягає в тому, що, **будучи абсолютно безгрішним Сам, Він приходить до нас як один із нас, – як ніби Він Сам учинив усі наші гріхи, – повністю ототожнюючись з нашою природою, так що ми не боїмося Його.** Він – єдиний, на кого ми повинні дивитися в наших зусиллях допомогти іншим. Нехай Він буде єдиним зразком. (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 3 травня 1894 р.)

Чи хочете ви пізнати істину?

(Матв. 7:7)

«Шукайте і знайдете», – сказав Ісус (Матв. 7:7). Той, хто хоче пізнати істину і шукає її, знайде її. **Шукати її потрібно так, як чоловік із притчі шукав скарб, захований у полі.** Він дійсно хотів його знайти і був готовий віддати все, що мав, щоб отримати його.

Ставлення людини, яка задається питанням про істину, визначає, чи знайде вона її, чи втратить. «Коли хоче хто волю чинити Його, той довідається про науку» (Івана 7:17). Якщо людина не хоче виконувати волю Божу, вона легко може себе обманути, закривши очі на світло. **Той, хто всім серцем прагне пізнати Божу волю у всьому, за будь-яку ціну, неодмінно отримає світло.**

Іноді скаржаться, що існує стільки суперечливих вчень, що вже не неможливо зрозуміти, у що вірити. Але нам не слід вірити нічому, крім Слова Божого. Кожен, хто справді хоче знати Божу волю, знайде її у Його Слові. Безліч душ обманюються сьогодні, бо настав час, коли «диявол зійшов, маючи лютість велику, знаючи, що короткий час має» (Об'явл. 12:12). **Його обмани такі витончені, що, якби можливо, він спокусив би навіть вибраних.**

Єдине безпечне становище для нас – це щире, смиренне бажання пізнати волю Господа. Коли Господь говорить, той, хто справді шукає, знає, що сказане Ним – істина, бо Його ім'я – Вірний і Правдивий. Пошук полягатиме в тому, щоб дізнатися, що саме Він говорить, а не з'ясувати, чи справді Він має на увазі те, що говорить. Саме тут прихована небезпека. **Той, хто шукає підтвердження того, що Господь не мав на увазі те, що сказав, обов'язково досягне своєї мети, але ціною власної втрати.**

Коли люди переконуються в якійсь істині, але починають шукати спосіб, як уникнути послуху їй, у них є могутній союзник, готовий допомогти їм у цьому. Бо сказано, що коли ворог наблизатиметься до часу, коли його діло буде припинене приходом Господа, він діятиме «з усякою обманною неправдою між тими, хто гине, бо любови правди вони не прийняли, щоб їм спастися» (2 Сол. 2:10).

Нам необхідна любов до істини заради самої істини. Тоді не матиме значення, чи є вона популярною, чи приємною для плоті – ми все одно шукатимемо її, знайдемо її й будемо їй коритися. Адже Ісус Христос – це Правда і Життя. **Прийняти любов до істини – означає прийняти любов до Христа.** Відкидаючи істину чи намагаючись знайти спосіб ухилитися від неї, людина відкидає Самого Господа, її Автора, через небажання прийняти хрест. **Але ті, хто любить Господа, хваляться хрестом.** «Вони будуть питати про Сіона, куди їхні обличчя повернені» (Єрем. 50:5). Вони пізнають дорогу Господню і знайдуть в ній радість. (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 24 травня 1894 р.)

Просити і отримувати

(Матв. 7:7)

Господь каже: «Просіть і буде вам дано» (Матв. 7:7). Господь уже дав людині все, бо «так бо Бог полюбив світ, що дав Сина Свого Однородженого, щоб кожен, хто вірує в Нього, не згинув, але мав життя вічне» (Івана 3:16). І «Той же, Хто Сина Свого не пожалів, але видав Його за всіх нас, як же не дав би Він нам із Ним і всього?» (Римл. 8:32). **Христос – найбільший дар Неба, і саме через те, що Бог дав Його, ми маємо доказ, що «все інше» також даровано нам. Тому нам не потрібно благати Бога, щоб Він дав нам добрі дари, а лише висловити свою віру в те, що Він вже їх дав, і дякувати Йому за це.** Ось що таке молитва віри.

Той факт, що люди часто просять у Бога щось і не отримують, не є доказом того, що Бог не дає щедро, як обіцяє Його слово. Бог дає людям тільки добре, і тільки Він знає, у чому справжня потреба душі. І тому, коли ми молимося, «Дух допомагає нам у наших немочах; бо ми не знаємо, про що маємо молитись, як належить, але Сам Дух заступається за нас невимовними зізданнями» (Римл. 8:26).

Дух «з волі Божої заступається за святих» (вірш 27). Молитва не повинна звершуватися за людською волею, без урахування волі Божої; а тому будь-яку відповідь від Бога слід приймати як таку, що узгоджується з Його волею, навіть якщо спочатку це здається зовсім інакшим. «Тим, хто любить Бога, хто покликаний Його постановою, усе допомагає на добре» (Римл. 8:28). Таким чином, ми можемо вірити, що отримуємо те, про що просимо, як нам і заповідано: «Усе, чого ви в молитві попросите, вірте, що одержите, і сповниться вам» (Марка 11:24). Хоча, можливо, не відразу ми впізнаємо ці дари в тому вигляді, в якому Божа рука їх дарувала нам для нашого добра.

Диявол намагається вселити людям, що достатньо лише просити про необхідні благословення. Однак найважливішим кроком до їх здобуття є прийняття їх (володіння ними). І це повинно бути зроблено вірою. Віра – це засіб, завдяки якому ми знаходимо те, що шукаємо. Якщо ми просимо і чекаємо, поки Бог зробить це видимим для наших чуттів, перш ніж повірити, що благословення вже наше, ми, швидше за все, втратимо його зовсім. Це один із найуспішніших обманів сатани. Віра каже: «Вірте, що отримаєте», – і якщо ми так вчиняємо, то можемо дякувати Богові так само широко, ніби дар вже з'явився нам у тому вигляді, в якому ми самі бажали б його отримати.

Не слід забувати, що ставлення серця того, хто отримує, має бути сповнене хвали Богові. Бог може діяти дивовижно для того, хто віддає Йому славу. Але Він не може діяти для того, хто прагне привласнити славу собі. (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 4 квітня 1895 р.)

«Хто шукає знаходить»

(Матв. 7:7–8)

«Просіть і буде вам дано, шукайте і знайдете, стукайте і відчинять вам; бо кожен, хто просить одержує, хто шукає знаходить, а хто стукає відчинять йому» (Матв. 7:7, 8).

Якщо ми шукаємо з цією впевненістю, то варто знати, що саме шукати, – що є справді вартим того, щоб його знайти. Той Самий, Хто дає запевнення, що ми знайдемо, Сам і каже, що шукати. «Шукайте Господа, доки можна знайти Його» (Ісаї 55:6). «Пошукуйте Господа й силу Його, лице Його завжди шукайте!» (Псал. 105:4).

Ось те, що дійсно варто шукати. **Якщо ми знайдемо Господа, то ми знайдемо Його силу.** Він є Всемогутній, тому той, хто знаходить Його, «зміцнюється усякою силою за могутністю слави Його для всякої витривалості й довготерпіння з радістю» (Колос. 1:11). У Його присутності – повнота радості. І не лише це, але «і все Ним стоїть» (Колос. 1:17), і тому той, хто знаходить Господа, має з Ним усе. «Той же, Хто Сина Свого не пожалів, але видав Його за всіх нас, як же не дав би Він нам із Ним і всього?» (Римл. 8:32).

Але чи важко знайти Господа, Який має всі ці скарби? Ні, зовсім навпаки; «хто шукає знаходить», бо «Він недалеко від кожного з нас» (Дії 17:27). Більше того, Він Сам шукає нас; «Син бо Людський прийшов, щоб знайти та спасти, що загинуло!» (Луки 19:10). **І якщо Він шукає нас, то що може завадити нам знайти Його, якщо й ми шукаємо Його?** Коли обоє шукають одне одного, вони неодмінно зустрінуться.

Слова про те, що Господь прийшов шукати загублених, вказують на те, що людина колись була з Ним, але заблукала. «Усі ми блудили, немов ті овечки, розпорошились кожен на власну дорогу» (Ісаї 53:6). Коли люди грішать, їм здається, що Бог гнівається на них і відвернувся від них. Та це не так; **це вони відвертаються і ховаються від Нього, тоді як Він шукає їх.** Адам і Єва після свого гріха сховалися «від Господа Бога серед дерев раю» (Бут. 3:8). Але Господь не сховався від них; навпаки, Він шукав їх, і коли вони відповіли на Його поклик, вони знову знайшли одне одного.

Отже, оскільки це ми «від Нього обличчя ховали» (Ісаї 53:3), а Він увесь цей час шукає нас, то очевидно, що все, що нам потрібно зробити, аби шукати Його й знайти, – це просто обернутися й підняти погляд угору. Який легкий цей шлях і яке блаженне його завершення! Нехай кожен тоді зробить ці слова своїми: «За Тебе промовило серце моє: Шукайте Мого лиця! тому, Господи, буду шукати обличчя Твого» (Псал. 27:8), знаючи, що знайде Його, і що це буде швидко і славно. (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 3 грудня 1896 р.)

Настанови й обітниці

(Матв. 7:7–12)

Настанови й обітниці Господа дуже ясні, і все ж, як і кожне слово Господа, вони містять багато такого, чого ми ще не осягнули. Цього разу ми зосередимось лише на обітницях. Обітниця говорить: «Просіть і буде вам дано» (Матв. 7:7).

Та багато хто каже: «Я просив знову й знову, але нічого не отримав. Якщо ця обітниця правдива, чому ж я не отримую?»

Ви самі відповіли на своє запитання. Коли ви говорите: «Якщо ця обітниця правдива» або: «Якщо це справді означає те, що сказано», – то ви показуєте, що не вірите. Але як ви можете взивати до Того, в Кого не увірували? Хто не просить із вірою, той насправді і не просить зовсім.

Ви ж не підете в галантерейний магазин за діамантами. Чому? Тому що ви не вірите, що там можна знайти діаманти. Навіть якби ви сказали: «Покажіть мені, будь ласка, діаманти», – усі зрозуміли б, що ви жартуєте і не маєте на увазі те, що кажете, а, отже, насправді не просите їх.

Так само буває з багатьма так званими молитвами до Господа. **Люди повторюють певні слова, часто навіть не замислюючись, що вони означають;** а якщо й замислюються над сенсом, то все одно не очікують дійсно отримати те, про що просять. А потім скаржаться, що Бог не відповідає на молитви. **Та Бог якраз і відповідає; але вони ніколи не молилися. Вони нічого насправді і не просили.**

Даремно намагатися обманути Бога. Бог чує звуки, які приховані від вух смертних. **Він чує думки серця.** Порожні слова, що не виходять із серця, – це лише невиразні звуки; **Господь чує те, чого прагне серце. І всюди, де є щире бажання чогось доброго, будьте впевнені, що Бог розуміє це бажання і задовольняє його, навіть якщо не промовлено жодного слова.**

«Левчуки бідні й голодні, а ті, хто пошукує Господа, недостатку не чують в усьому добрі» (Псал. 34:10). Зверніть увагу на слова «в усьому добрі». Ось секрет багатьох невдач у молитві. Бог благий, і Він дає тільки добре: «Усяке добре давання та дар досконалий походить згори від Отця світил» (Якова 1:17).

Бог ніколи не обіцяв нічого, крім доброго, та ми не завжди бажали саме доброго. **Ми бажали почуватися добре, бути вільними від докорів сумління, і водночас продовжувати робити те, що не є добрим.** Отже, ми насправді не просили про ті речі, які Бог тримає в Своїх скарбницях. Він дає усе добре, і ми маємо бути вдячні, що Він не пропонує нічого іншого. «І оце та відвага, що ми маємо до Нього, що коли чого просимо згідно волі Його, то Він слухає нас. А як знаємо, що Він слухає нас, чого тільки ми просимо, то знаємо, що одержуємо те, чого просимо від Нього» (1 Івана 5:14–15).

І яка ж всеосяжна Його воля! Він хоче, щоб ми були спасенні й мали все потрібне для життя. І якщо ми знаємо, що Бог чує нас, коли ми молимося, то ми знаємо, що отримуємо те, про що просили. А ми знаємо, що Він чує нас, коли ми просимо згідно з Його волею, тобто просимо від серця про ті добрі речі, які Він готовий дати.

Чи означає це, що нам не потрібно довго чекати відповіді на наші молитви? Звичайно, ні. Що обіцяє Господь? «Бо кожен, хто просить одержує, хто шукає знаходить, а хто стукає відчинять йому» (Матв. 7:8).

Зверніть увагу, що слово «одержує» стоїть у тому ж часі, що й слово «просить». Той, хто просить (теперішній час), – отримує (також теперішній час). Отже, отримання відбувається одночасно з проханням. Як тільки ми просимо, ми отримуємо. Такою є обітниця Того, Хто не може збрехати.

Але ось приходить чесна людина і каже, що просила про щось, але не отримала цього відразу; і вона справді була щирою у своїй молитві. Що ми скажемо на це? Ми скажемо: «Бог правдивий, а кожна людина неправдива» (Римл. 3:4).

Однак нам не потрібно звинувачувати цю людину у неправді. Ми можемо просто поставити їй запитання: «А те, про що ви просили, – чи було воно потрібне вам негайно?» «О, ні; мені це було потрібно не відразу; але я подумав, що добре би мати це заздалегідь, щоб не хвилюватися, чи я отримаю це вчасно». Ах, ось як! Ви просто не були впевнені в обіцянці Бога дати вам благодать у кожен час потреби, і тому вирішили трохи поекспериментувати. І це ви називаєте вірою!

Отож, почніть спочатку і почніть правильно. **Задовольтеся тим, що вам потрібно на сьогодні, і не намагайтеся накопичувати благословення заздалегідь. Просіть лише про те, чого потребуєте сьогодні. Не намагайтеся проводити дослідження над Господом.**

«Кожний день має досить своєї турботи» (Матв. 6:34). А тому й добра, необхідного, щоб зустріти цей клопіт, – цілком вистачить, коли настане день.

Бог кращий за людину. Комуś може здатися, що це твердження зайве; але насправді багато людей не вірять у це. Є чимало тих, хто називає себе християнами, але думає, що вони набагато кращі за Господа, тому що вважали б за образ, якби їх запідозрили у тій поведінці, яку вони приписують Богові. Наприклад, якщо хтось почне вибачатися перед ними, вони переб'ють його й скажуть: «Та годі, не треба більше про це; все в порядку, ніби цього й не було взагалі».

Проте вони не вірять, що Бог прощає їхні гріхи, навіть якщо вони знову й знову сповідували їх перед Ним. Та Бог каже, що все навпаки.

Батько шукає нагоди зробити щось нове, щоб порадувати своїх дітей; він радіє їхньому щастю. Він любить бачити, як їхні обличчя світяться, коли вони розгортають новий подарунок, який продумала для них його батьківська любов.

І це прекрасно; але ж Бог – наш Отець, і Його любов до нас настільки більша за любов будь-якого земного батька до своєї дитини, наскільки Бог

більший за будь-яку людину. Візьміть радість, яку відчуває батько, даючи добрі речі своїм дітям, і помножте її на різницю між Богом і людиною, і ви отримаєте міру готовності, з якою Бог дає найкраще Своїм дітям. Це буде нескінченність.

«Тож усе, чого тільки бажаєте, щоб чинили вам люди, те саме чиніть їм і ви. Бо в цьому Закон і Пророки» (Матв. 7:12). Є багато людей цього світу, людей, які називають себе невіруючими, які, однак, не мають жодних заперечень проти цього правила, відомого як «золоте правило». Вони висміюють будь-які розмови про Бога; вони не вірять у віру чи у відповіді на молитви; але кажуть, що вірять у релігію золотого правила. І цього, мовляв, їм цілком достатньо.

І справді, це мало б бути достатньо для них, бо це – підсумок всієї Біблії. Це – закон і пророки. Ніхто не може виконати золоте правило, якщо не виконує всіх Божих заповідей і не вірить у все, що написано пророками.

До того ж слід пам'ятати, що золоте правило ґрунтується на вірі в Божу готовність відповідати на молитву. **Бог нескінченно більше бажає дарувати нам добрі речі, ніж ми – забезпечувати своїх дітей;** тому ми маємо чинити з іншими так, як хочемо, щоб чинили з нами.

Усе, що ми можемо дати, – це те, що Господь уже дав нам; але Він дає з достатком, тому і ми повинні бути готові давати щедро. Ми не можемо зробити жодного доброго діла нікому, якщо Бог не діє в нас. Але Бог близький до нас у всьому, про що ми просимо Його, і наше прагнення чинити добро іншим є єдиним свідченням того, що ми цінуємо добрі речі і бажаємо, щоб Бог дарував їх нам.

Це підводить нас до думки, якою цілком доречно завершити: **справжня молитва – це прийняття. Той, хто не приймає, не молиться.** Саме це й говорить Писання: «Кожен, хто просить одержує» (Матв. 7:8).

Молитва – це не благання, не спроба вмовити Бога зробити щось, до чого Він, можливо, не схильний; і тим більше це не намагання схилити Бога діяти всупереч Своему закону або природі.

Ні; молитва – це просто прихід до Бога з відкритим серцем, коли ми в глибині душі говоримо, що готові прийняти те, що Він так довго пропонував нам. Це згода з Богом, щоб Він діяв у нас згідно зі Своїм незмінним законом, згідно зі Своею непорушною природою.

Дарування – це закон Божого життя. Тому кожен, хто готовий приймати від Бога, неодмінно отримає добрі речі, яких бажає: «Що щедро дає нам усе на спожиток» (1 Тим. 6:17). Тож насолоджуймося ними. (Е. Дж. Вагонер. Present Truth, 29 березня 1900 р.)

Урочисті попередження. Частина 1

(Матв. 7:13, 14)

«Увійходьте тісними ворітьми, бо просторі ворота й широка дорога, що веде до погибелі, і нею багато-хто ходять. Бо тісні ті ворота, і вузька та дорога, що веде до життя, і мало таких, що знаходять її!» (Матв. 7:13–14). Шлях до життя, за словами Самого Спасителя, сказаними іншим разом, полягає в тому, щоб «дотримуватися заповідей» – іншими словами, чинити правильно, тобто «перестати чинити лихе, навчитися чинити добро» (Ісаї 1:16, 17). **Причина, чому дорога до загибелі така широка, полягає в тому, що людина може потрапити туди, роблячи що завгодно, що не відповідає десяти заповідям. Є тисячі шляхів, якими можна чинити зло, – але лише один шлях, щоб чинити добро.** Шлях до життя одночасно вузький і прямий. **Правильний означає прямий, спрямований;** як висловився Буньян, це дорога, прокладена так рівно, як тільки може бути проведена лінія. Широка ж дорога – це все інше в світі, крім цього вузького і прямого шляху, який не від світу цього.

Але перш ніж вступити на шлях життя, потрібно пройти через ворота, що ведуть до нього. Що це за ворота? Христос сказав: «Я двері: коли через Мене хто увійде, спасеться, і той увійде та вийде, і пасовисько знайде» (Івана 10:9). **Шлях до життя – це дотримання заповідей; але перш ніж ступити на цей шлях, грішник має бути звільнений від тіла смерті, а це може зробити лише Ісус Христос** (див. Римл. 7:14–25). Усі людські зусилля йти вузьким шляхом без Христа марні і безплідні. Перше, що Бог робить для грішника, коли той приймає Христа, – це прощає його гріхи. **Отже, прощення минулих гріхів через Господа нашого Ісуса Христа є входом у християнське життя.**

Однак, коли ми входимо через ці двері, наш зв'язок із Христом не припиняється, якщо ми продовжуємо йти вузьким шляхом. Христос знову говорить: «Я дорога, і правда, і життя. До Отця не приходять ніхто, якщо не через Мене» (Івана 14:6). Як же так, що дотримання заповідей – це шлях до життя, і водночас Христос – також цей шлях? Дуже просто: Христос Сам є «правда», а закон Божий названий істиною, як сказано: «Закон Твій то істина» (Псал. 119:142). **Христос – це втілений закон, і той, хто живе у Христі та перебуває в Ньому, дотримується заповідей.** А хто не перебуває у Христі, той не дотримується заповідей, бо Христос сказав: «Перебувайте в Мені, а Я в вас! Як та вітка не може вродити плоду сама з себе, коли не позостанеться на виноградніні, так і ви, як в Мені перебувати не будете. Я Виноградина, ви галуззя! Хто в Мені перебуває, а Я в ньому, той рясно зароджує, бо без Мене нічого чинити не можете ви» (Івана 15:4, 5). *(від редакції: є різниця між бути у Христі як у другому Адамі і жити у Христі (перебувати в Ньому) «Коли хто перебувати не буде в Мені, той буде відкинений геть, як галузка, і всохне. І громадять їх,*

і кладуть на огонь, і згорять» (вірш 6). Звернімо увагу, що всі гілки приєднані до Христа, але ті, які не беруть сік від Христа, не перебувають у Ньому в тому сенсі, що не живуть Христом, а значить вони засохнуть).

Ту саму думку висловлює і Павло в словах: «Браття, бажання мого серця й молитва до Бога за Ізраїля на спасіння. Бо я свідчу їм, що вони мають ревність про Бога, але не за розумом. Вони бо, не розуміючи праведности Божої, і силкуючись поставити власну праведність, не покорились праведності Божій. Бо кінець Закону Христос на праведність кожному, хто вірує» (Римл. 10:1–4). **Праведність Бога – це закон Божий; юдеї не прийняли Христа, і тому не досягли праведності, бо Христос – єдиний шлях, яким можна отримати праведність закону.** Те, що Христос – це кінець або мета закону в тому сенсі, що **в Ньому ми спроможні дотримуватися заповідей**, очевидно з наступного вірша, який говорить: «Мойсей бо пише про праведність, що від Закону, що людина, яка його виконує, буде ним жити» (вірш 5). Таким чином, Христос – це і двері, і шлях до життя. **І кожен, хто в останній день постане без пороку перед престолом Божим, буде таким тільки тому, що «досконалий в Ньому».**

Шлях цей описується як вузький, і все ж це єдиний шлях, де є справжня свобода й воля дії. Давид сказав: «Буду ходити в широкості, бо наказів Твоїх я шукаю» (Псал. 119:45). А Христос сказав юдеям, які йшли широким шляхом і хвалилися своєю свободою: «Тож промовив Ісус до юдеїв, що в Нього ввірували: Як у слові Моїм позостанетеся, тоді справді Моїми учнями будете, і пізнаєте правду, а правда вас вільними зробить! Вони відказали Йому: Авраамів ми рід, і нічийми невольниками не були ми ніколи. То як же Ти кажеш: Ви станете вільні? Відповів їм Ісус: Поправді, поправді кажу вам, що кожен, хто чинить гріх, той раб гріха. І не застається раб у домі повік, але Син застається повік. Коли Син отже зробить вас вільними, то справді ви будете вільні» (Івана 8:31–36). **Немає свободи, крім як на вузькому шляху.** «Де Дух Господній, там воля» (2 Кор. 3:17). (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 1 вересня 1887 р.)

Урочисті попередження. Частина 2

(Матв. 7:15–17)

«Стережіться фальшивих пророків, що приходять до вас ув одежі овечій, а всередині хижі вовки. По їхніх плодах ви пізнаєте їх. Бо хіба ж виноград на тернині збирають, або фігі із будяків? Так ото родить добрі плоди кожне дерево добре, а дерево зле плоди родить лихі» (Матв. 7:15–17). Це застереження особливо стосується нашого часу, адже Христос сказав, що однією з ознак останніх днів буде те, що «постане багато фальшивих пророків, і зведуть багатьох» (Матв. 24:11). А Петро, у своєму другому посланні, яке особливо говорить про останні дні, також пише: «А між людом були й неправдиві пророки, як і будуть між вас учителі неправдиві, що впровадять згубні єресі, відречуться від Владики, що викупив їх, і стягнуть на себе самі скору погибіль. І багато-хто підуть за пожадливістю їхньою, а через них дорога правдива зневажиться» (2 Петра 2:1, 2). Пророк – це вчитель; тому слова Петра про те, що в останні дні з'являться лжевчителі, збігаються з твердженням Христа про те, що постане багато фальшивих пророків.

Ці лжевчителі матимуть дивовижну здатність підробляти істину. Христос знову сказав: «Бо постануть христи неправдиві, і неправдиві пророки, і будуть чинити великі ознаки та чуда, що звели б, коли б можна, і вибраних» (Матв. 24:24). Це, безперечно, стосується явищ спіритизму, чиї медіуми, завдяки своєму зв'язку з дияволом і його ангелами, здатні підробляти чуда Христа й Його апостолів настільки майстерно, що жодна людина, спираючись лише на власні почуття, не зможе відрізнити підробку від істини. Деякі бездумно запитують: «Чому Господь дозволяє Своїм дітям бути так обманутими?» Він не дозволяє. **Народ Божий не буде зведений, і ніхто не матиме виправдання за те, що піддався обману; бо дано достатнє попередження.** Іван говорить: «А кожен дух, який не визнає Ісуса, той не від Бога, але він антихристів, про якого ви чули, що йде, а тепер уже він у світі» (1 Івана 4:3). **Це саме по собі є достатнім застереженням, щоб не бути обманутими чудесами спіритизму. Усі чудеса та уявне добро спіритизму здійснюються з однією метою – применшити славу Христа як Сина Божого.** І якщо хтось піддається цьому обману, це лише тому, що «любови правди вони не прийняли» (2 Сол. 2:10).

У книзі Повторення Закону дано випробування, за яким можна розпізнати лжепророка. Господь каже: «А той пророк, що зухвало відважиться промовляти Моїм Ім'ям слова, яких Я не наказав був йому говорити, і що буде говорити, і що буде говорити ім'ям інших богів, хай помре той пророк. А коли ти скажеш у серці своєму: Як ми пізнаємо те слово, якого Господь не говорив? Що буде говорити той пророк Ім'ям Господа, і не станеться та річ, і не прийде, то це те слово, якого не сказав Господь. У зухвалості говорив його той пророк, і ти не будеш боятися

його» (П. Зак. 18:20–22). Це, безсумнівно, достатній доказ, бо слово Господнє ніколи не підводить і не зазнає невдачі.

Але, – скажуть деякі, – буває, що іноді знамення і чудеса дійсно збуваються, і тоді, мовляв, ніхто не може бути винен, якщо не зміг розпізнати, де істина, а де обман. Та Господь передбачив і це заперечення, бо ми читаємо: «Якщо повстане серед тебе пророк або сновидець, і дасть тобі ознаку або чудо, і збудеться та ознака й те чудо, що сказав він тобі, до того говорячи: Ходімо ж за іншими богами, яких ти не знав, і будемо їм служити, то не слухайся слів того пророка або того сновидця, бо цим Господь, Бог ваш, випробовує вас, щоб пізнати, чи ви любите Господа, Бога вашого, усім своїм серцем і всією своєю душею. За Господом, Богом вашим, будете ходити, і Його будете боятися, і заповіді його будете виконувати, і голосу Його будете слухатися, і Йому будете служити, і до Нього будете линути» (П. Зак. 13:1–4).

Ми звертаємося до слова Господа як до величного засобу розпізнавання підробок. Усе це пророк підсумовує такими словами: «А коли вам скажуть: Запитуйте духів померлих та чародіїв, що цвірінькають та муркають, то відповісте: Чи ж народ не звертається до свого Бога? За живих питатися мертвих? До Закону й свідoctва! Як вони не так кажуть, як це, то немає для них зорі ранньої!» (Ісаї 8:19, 20). І цей **тест** придатний не лише для розпізнавання вчителів спіритизму, але й для виявлення лжевчителів менш явного типу. Щоразу, коли якийсь вчитель говорить щось, що відхиляється від ясного Слова Божого, його не слід приймати. Можливо, його помилка порівняно невелика; але залишається помилкою, і той, хто приймає навіть найменшу частку хибного, не має жодної гарантії, що не прийме також диявольських учень спіритизму, які є сукупністю всіх помилок. Наша єдина безпека – це триматися Слова Божого. Той, у чиєму серці закон Божий, не спіткнеться. (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 1 вересня 1887 р.)

Урочисті попередження. Частина 3

(Матв. 7:21–23)

«Не кожен, хто каже до Мене: Господи, Господи! увійде в Царство Небесне, але той, хто виконує волю Мого Отця, що на небі. Багато-хто скажуть Мені того дня: Господи, Господи, хіба ми не Ім'ям Твоїм пророкували, хіба не Ім'ям Твоїм демонів ми виганяли, або не Ім'ям Твоїм чуда великі творили? І їм оголошу Я тоді: Я ніколи не знав вас... Відійдіть від Мене, хто чинить беззаконня!» (Матв. 7:21–23). Люди можуть обманювати своїх ближніх гучними заявами, вони можуть навіть обманювати самих себе; але вони не можуть обманути Господа, Який дивиться на серце. Господь не засуджує сам факт сповідання віри чи пророкування в Його ім'ям; але **Він засуджує беззаконне життя тих, хто робить це.** Людина не може служити Богові, не маючи зовнішньої форми благочестя; але **жодна досконалість форми не спасе того, хто не чинить волі Божої.** А воля Божа – це закон Божий (див. Псал. 40:8, 9; Римл. 2:17, 18), і коли Христос говорить: «Відійдіть від Мене, хто чинить беззаконня», Він фактично каже: «Відійдіть від Мене, хто чинить діла протизаконні». І знову ми приходимо до того, що Христос – це істина, втілення десяти заповідей, і що **ніхто не може бути істинно у Христі, бути християнином, хто не дотримується заповідей. Сповідувати християнство, живучи у відкритому порушенні Божого закону, – це найчистіше лицемірство.**

Лжепророки названі вовками в овечій шкурі; цей лицемірний одяг необхідний спочатку, щоб обдурити людей; але гріх має таку засліплюючу силу, що після того, як омана була одного разу прийнята і виплекана, **вовки можуть скинути свою маску і з'явитися у своєму справжньому вигляді, і все ж бідні, обмануті жертви будуть вважати їх друзями стада.**

Підсумок усього цього – будувати на камені. Камінь – це істина Божа, як вона є у Христі Ісусі, на відміну від бруду і багна мирських речей, у яких усі люди за своєю природою копаються і загрузли. Хто буде на чомусь поза Словом Божим, подібний до людини, що зводить дім на піску морського берега під час відливу або у сухому руслі потоку, який узимку перетворюється на бурхливу ріку. І хай якою прекрасною не видавалася споруда, і хай яким рівним не здавався фундамент, «буде дощ zalивний, і ви, каміння великого граду, впадете, і вітер бурхливий розвалить мура. І ось стіна впаде. Чи ж не скажуть вам: Де той тинк, яким ви тинкували? Тому так говорить Господь Бог: Я вчиню, що бурхливий вітер валитиме в лютості Моїй, і буде дощ zalивний в Моїм гніві, і каміння великого граду в лютості на вигублення. І розіб'ю Я ту стіну, яку ви обтинкували будьяким тинком, і повалю її до землі, й оголиться підвалина її, і впаде, і ви загинете в середині його, Єрусалима, і пізнаєте, що Я Господь! І докінчу Я лютість Свою

на стіні та на тих, що тинкують її якимбудь тинком, і скажу вам: Немає стіни та її тинкувальників» (Єзек. 13:11–15).

Отже, «підсумок усього почутого: Бога бійся, й чини Його заповіді, бо належить це кожній людині!» (Екл. 12:13). Так ми будемо «співгорожани святим, і домашні для Бога, збудовані на основі апостолів і пророків, де наріжним каменем є Сам Ісус Христос» (Ефес. 2:19, 20). (Е. Дж. Ваггонер. Signs of the Times, 1 вересня 1887 р.)

Дерево і його плоди

(Луки 6:43, 44)

«Нема доброго дерева, що родило б злий плід, ані дерева злого, що родило б плід добрий. Кожне ж дерево з плоду свого пізнається. Не збирають бо фіг із тернини, винограду ж на глоду не рвуть» (Луки 6:43, 44).

Це одне з найпростіших тверджень у всій Біблії; і водночас, мабуть, немає текстів у Писанні, які б розумілися більш помилково, ніж ці. Майже кожен, хто їх читає, уявляє, що вони говорять про необхідність оцінювати людей і вимірювати їхні діла; тоді як насправді ці тексти навчають цілком протилежного.

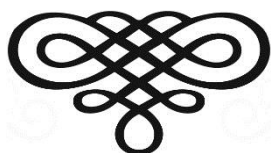
Зверніть увагу на деталі: «кожне ж дерево з плоду свого пізнається». Добре; **але хто пізнає плід? Саме дерево?** – Ні, ні в якому разі. Може, інше дерево, яке росте поруч? Або будь-яке інше дерево в саду? – Неможливо; **жодне дерево в саду не може бути суддею плодів іншого дерева.** Усе, що може робити дерево, – це приносити плоди; воно не призначене ні для чого іншого, і якщо спробує займатися чимось іще, **воно стане абсолютно марним**, крім як бути зрубаним на дрова і кинутим у вогонь (див. Матв. 3:10). **Садівник – ось той, хто судить про плоди, і не тільки одного дерева, але і всіх дерев у саду.**

Біда ж у тому, що, читаючи ці слова Христа, кожен думає про інших, як про дерева, чиї плоди потрібно оцінювати, і забуває, що він сам теж дерево. **Це все одно, що кожне дерево в саду уявило б себе садівником.** У такому саду не було б багато плодів. **Єдине дерево, яке принесло б користь, це те, що задовольняється бути просто деревом, не намагаючись оцінювати плоди іншого дерева або вчити інше дерево, як йому приносити свої плоди.**

Прочитайте контекст, і ви побачите, що все це є пересторогою проти засудження інших. «Чого ж в оці брата свого ти засалку бачиш, колоди ж у власному оці не чуєш? Як ти можеш сказати до брата свого: Давай, брате, я засалку вийму із ока твого, сам колоди, що в оці твоїм, не вбачаючи? Лицеміре, вийми перше колоду із власного ока, а потім побачиш, як вийняти засалку з ока брата твого! Нема доброго дерева, що родило б злий плід, ані дерева злого, що родило б плід добрий. Кожне ж дерево з плоду свого пізнається. Не збирають бо фіг із тернини, винограду ж на глоду не рвуть. Добра людина із доброї скарбниці серця добре виносить, а лиха із лихої виносить лихе. Бо чим серце наповнене, те говорять уста його!» (Луки 6:41–45).

Бог – виноградар. Це Він насадив дерева, щоб через їхній плід прославилося Його Ім'я (див. Івана 15:8), і тільки Він може судити про плоди. «І коли ви Отцем звете Того, Хто кожного, не зважаючи на особу, судить за вчинок, то в страху провадьте час вашого тимчасового замешкання» (1 Петра 1:17), а не з гордим осудом справ інших. **Задовольнітесь тим, щоб приносити плоди, а рішення про їхню якість залишмо Богові.** Не нам, що є лише насадженими рослинами, вдавати із себе садівника. (Е. Дж. Варгонер. Present Truth, 1 липня 1887 р.)

ЛЮТИЙ

«По їхніх плодах»

(Матв. 7:15, 16)

«По їхніх плодах ви пізнаєте їх» (Матв. 7:16), – сказав Спаситель у Своїй нагірній проповіді.

Кого ми пізнаємо по їхніх плодах? І що саме ми маємо пізнати про них? Ці питання варті уваги.

Поширена думка, що цими словами Спаситель дав нам критерій для визначення характеру людини; що Він нібито дав нам усім правило, за яким ми повинні перевіряти кожного, кого зустрінемо, зважувати його, і вирішувати, чи гідний він неба, або, принаймні, чи достойний бути прийнятий в спілкування з такими «хорошими людьми», як ми.

Інші ж застосовують ці слова до самих себе, **як ніби кожна людина повинна постійно складати список своїх хороших і поганих вчинків, щоб у будь-який момент точно знати, наскільки високо чи низько вона стоїть на шкалі християнського життя.**

Усе це – лише ще один приклад того, як люди виривають вирази з їх контексту, надаючи їм довільного тлумачення, вкладаючи у текст власний зміст, замість того, щоб виводити з тексту його справжній зміст. Прочитаймо ж слова у їхньому контексті.

«Стережіться фальшивих пророків, що приходять до вас в одежі овечій, а всередині хижі вовки. По їхніх плодах ви пізнаєте їх» (Матв. 7:15–16).

Зверніть увагу, що в цьому тексті нічого не говориться про те, щоб судити самих себе. Ті, кого ми повинні пізнати по їхніх плодах, – це інші, а не ми самі.

Пам'ятаймо також, що ці слова сказані лише про певний клас людей – про «лжепророків», а не про всіх людей загалом. І навіть тут не сказано, що ми повинні судити їхній характер, ми не маємо права приписувати Писанню те, чого в ньому немає.

Як ми повинні поводитися з цими лжепророками? – Остерігатися їх. Чому? – **Бо якщо ми підемо за ними, то неодмінно зіб'ємося зі шляху. У чому полягає робота пророка? – Вчити, наставляти. Робота лжепророка, отже, – навчати неправди; і нам заповідано перестати слухати настанови, які відводять від слів знання.**

Але як ми відрізнимо фальшивих вчителів від істинних? – Текст, на який ми щойно посилалися, дає нам ключ. «Перестань же, мій сину, навчатися від нерозумних, щоб відступитися від слів знання!» (Прип. 19:27). І ще написано: «Ходи здалека від людини безумної, і від того, в кого мудрих уст ти не бачив» (Прип. 14:7). Ми покликані перевіряти вчителів за їхнім ученням. «До Закону й свідoctва! Як вони не так кажуть, як це, то немає для них зорі ранньої!» (Ісаї 8:20).

«Бо Кого Бог послав, Той Божі слова промовляє» (Івана 3:34). «Коли хто говорить, говори, як Божі слова» (1 Петра 4:11). Ось так ми маємо пізнавати, чи вчитель від Бога, чи ні.

«Яка ж тоді користь із учителів? – скаже хтось. – Я думав, що вчителі дані для того, щоб пояснювати, що є істина, а що неправда. Якщо ми не можемо на них покладатися, а маємо самі вирішувати, то навіщо ж вони нам узагалі?» Учителі справді потрібні, але вони не повинні займати місце Бога для нас. Христос – світло світу, і Він Сам є єдиним світлом, яке просвічує кожну людину, що приходить у світ. Він каже: «Як у слові Моїм позостанетеся, тоді справді Моїми учнями будете, і пізнаєте правду, а правда вас вільними зробить!» (Івана 8:31–32). Обітниця нового завіту така: «І кожен не буде навчати свого ближнього, і кожен брата свого, промовляючи: Пізнай Господа! Усі бо вони будуть знати Мене від малого та аж до великого з них!» (Євр. 8:11). Причину цього пояснюють слова Самого Христа: «У Пророків написано: І всі будуть від Бога навчені. Кожен, хто від Бога почув і навчився, приходить до Мене» (Івана 6:45).

Христос – це істина: «Я дорога, і правда, і життя» (Івана 14:6). Отже, ніхто не може пізнати істину, як тільки через пізнання Христа. **І Христос має бути відкритий в нас і нам Отцем.** (див. Гал. 1:15–16; Колос. 1:27). Коли ми справді пізнаємо Його, тоді ми пізнаємо істину. А це означає, що ми знаємо саму істину і можемо розрізнати між правдою і оманаю. Тоді ми маємо далі зростати, «приносячи плід і зростаючи в пізнанні Бога» (Колос. 1:10). Ми повинні «зростати в благодаті й пізнанні Господа нашого й Спасителя Ісуса Христа» (2 Петра 3:18).

Слово Боже, як і Сам Бог, безмежне. Чим більше ми пізнаємо його, тим більше нам залишається для пізнання. І так буде усю вічність: завжди буде щось нове, навіть у тому, що, здається, ми вже добре знаємо. **Робота істинного вчителя – відкривати людям Слово Боже. Він повинен вести їх до слів життя, щоб вони могли пити з того ж джерела, з якого п'є і він сам. А наша справа – мати таке спілкування з Господом, щоб, коли нам представляють якесь вчення, ми одразу могли розпізнати, чи це істина чи омана.** Ми повинні вміти відрізнати голос Доброго Пастиря від чужих голосів.

Отже, ми бачимо, що «плоди» лжепророків, за якими ми маємо їх розпізнавати (а не судити!), – це їхнє вчення. І кожен, замість того щоб покладатися на якогось служителя, який скаже йому, що означає Писання, **повинен мати таке знання істини в Ісусі, щоб самостійно розрізнати, чи правильне вчення служителя, чи ні.** Тому ніхто не може перекласти свою відповідальність на іншого. **Нехай кожен стежить за тим, щоб не відкидати істину. А судити когось — це справа єдиного Судді, Законодавця, Який має владу спасати і нищити.** (Е. Дж. Вагонер. Present Truth, 4 січня 1894 р.)

Дуже хороша людина

(Луки 6:43, 45)

«Нема доброго дерева, що родило б злий плід, ані дерева злого, що родило б плід добрий». «Добра людина із доброї скарбниці серця добре виносить, а лиха із лихої виносить лихе. Бо чим серце наповнене, те говорять уста його!» (Луки 6:43, 45).

Лише від доброго може походити добро. Добра людина чинить тільки добре. Добра людина не може творити зло, так само як добре дерево не може приносити поганих плодів, «кожне ж дерево з плоду свого пізнається» (вірш 44). Не має значення, яким гарним дерево може здаватися, його плоди є критерієм його характеру. **Якщо дерево має гарний вигляд, але приносить недобрі плоди, це показує, що його вигляд обманливий.** Так само, якщо людина вважає себе доброю, і навіть інші так про неї кажуть, але вона чинить зло, це свідчить, що її побожність порожня.

Але що означає бути добрим і чинити добрі діла? Остання частина цього питання вже містить відповідь. Бути добрим – означає робити добро. «Хто чинить правду, той праведний» (1 Івана 3:7). **Однак це не означає, що добрі діла роблять людину доброю.** Зовсім ні. Навпаки, людина робить добрі вчинки тому, що вона добра. **Добрі діла – це природний, неминучий плід внутрішньої доброти.** А тому добрі вчинки – це міра доброти людини. Бути добрим – означає робити добро, тому що доброта активна і дієва. **Праведність – це правильні вчинки.** Так само, як людина не може чинити добро, якщо вона не добра, так і людина не може бути доброю, не чинячи добро. Саме через таких «сповідувачів» християнства світ здебільшого має викривлене уявлення про те, чим насправді є християнство. Його часто вважають просто почуттям (сентиментальністю), або прийняттям певних правильних ідей. Та якщо відкинути всі фальшиві уявлення, то істина така: **християнство – це життя, саме життя. Бути християнином – означає жити правильно. Християнство – це життя Христа в людині.** Життя людини складається з усього, що вона робить; з кожного її вчинку, з кожної миті її буття. **Кожен вчинок істинного християнина – це християнський вчинок. А це означає, що кожен його вчинок подібний до Христового, є результатом (плодом) Христового життя в ньому.**

Христос – це мірило християнства. Він – «Син Людський». І Він – «Людина». Тільки перебуваючи в Ньому, людина може бути «Мужем досконалим» (Ефес. 4:13). Христос – це істинний представник людини. Він є Божим задумом про те, якою має бути людина. У Ньому ми бачимо втілення Божого ідеалу щодо людини. Це означає, що кожна справжня людина, кожен істинний і досконалий чоловік повинен бути християнином. **Настільки, наскільки людина не дотягує до міри Христового життя, настільки вона нижча за мірило досконалої людини; вона – настільки менше, ніж людина.**

Багато хто нарікає на вузькість свого життєвого кола. Вони прагнуть великих справ, **вважають, що їхнє поле діяльності надто обмежене, аби дати простір для справжнього розквіту життя.** Вони зневажають одноманітність щоденних обов'язків. Але нехай вони згадають, що більша частина життя Христа на землі минала у невідомому містечку з недоброю славою, де Він був звичайним робітником. Лише останні три роки Свого життя Він був на людях як Учитель і Проповідник. У віці дванадцяти років юдейський хлопець вважався членом синагоги, до якої належали тільки чоловіки, і в цьому віці Ісус, Який був слухняний Своїм батькам, природно почав активно брати участь у житті та діяльності сім'ї. У тридцять років Він розпочав Своє публічне служіння. Тож виходить, що **вісімнадцять років Свого життя Він провів, працюючи теслею.** Тобто **Його досвід як теслі був у шість разів довшим, ніж Його служіння як публічного вчителя.**

Але в усі ті роки Він був Сином Божим. Він був Спасителем, Христом Господом, так само насправді, коли працював за теслярським верстатом, як і коли Він навчав і зцілював хвороби. Він виконував волю Божу так само повно і досконало, коли пиляв і стругав дерево, як і тоді, коли викривав фарисеїв, благословляв дітей та піднімав розслаблених на ноги. «Бог був із Ним», коли Він був теслею в Назареті, так само, як і коли Він ходив «й усіх uzдоровлюючи, кого поневолив диявол» (Дії 10:38); бо Він говорив Отцю: «Ти бо, Владико, надія моя, Господи, Ти охорона моя від юнацького віку мого!» (Псал. 71:5). Це прості факти з життя Христа, які часто залишаються поза увагою, але які необхідно пам'ятати, якщо ми хочемо жити справжнім християнським життям.

Чи доводилося вам чути питання: «Яким теслею був Ісус із Назарету?» Може, ти скажеш: «Це неможливо знати, бо Писання нічого про це не говорить»? Але ні; ми знаємо це напевне, як і все інше про Нього: Він був хорошим теслею. Звідки ми це знаємо? Ми знаємо це з того факту, що «Бог був із Ним», і по тому, що Він був доброю Людиною. Бог перебував у Ньому, і це робило Його «Людиною». Якби Він не був хорошим теслею, Він не був би хорошою людиною. Якщо це здається комусь нешанобливим, то лише тому, що така людина не звикла роздумувати над тим, що означає бути християнином. **Бути християнином – це бути доброю людиною, такою, якою був Христос;** а добра людина – це та, яка **робить все, що їй потрібно робити, найкращим чином.** Пам'ятайте цей незмінний принцип: бути добрим – означає робити добру роботу, не час від часу, а завжди. Це не означає робити одні речі добре, а інші погано, але робити добре все, за що берешся. Понад половину Свого земного життя Ісус провів як тесля. Очевидно, якщо б Він не робив добру роботу теслі, це означало б, що значна частина Його життя була б недосконалою, але цю думку неможливо навіть допустити.

Як уже сказано, і як це мусить бути зрозумілим кожному, **все, що людина робить, утворює її життя.** Немає жодної справи, яку людина виконує як тесляр, фермер, домогосподарка, кравчиня або в будь-якій іншій сфері, яка не входила б

до складу її життя. **І якщо людина є християнином, то кожен її вчинок, навіть самий незначний, повинен бути християнським вчинком, тобто вчинком, що походить із життя Христа, яке діє в людині. Бо у християнина не два життя, а тільки одне, і це життя Христа.**

У зв'язку з цим варто пригадати кілька текстів, які показують, що Євангеліє стосується кожної деталі життя і праці людини.

– «Все, що всилі чинити рука твоя, теє роби» (Екл. 9:10).

– «І все, що тільки чините, робіть від душі, немов Господеві, а не людям! Знайте, що від Господа приймете в нагороду спадщину, бо служите ви Господеві Христові» (Колос. 3:23–24).

– «І все, що тільки робите словом чи ділом, усе робіть у Ім'я Господа Ісуса, дякуючи через Нього Богові й Отцеві» (вірш 17).

З усього цього очевидно, що коли людина, яка називає себе християнином, виконує свою роботу абияк, недбало ставиться до своїх обов'язків і не вкладає всієї сили у все, що робить, – це ганьба для її віри. Це зневажає Христа. Оскільки християнство полягає не лише в тому, щоб співати гімни, молитися чи чинити окремі добрі діла, але охоплює усе щоденне життя, то звідси випливає, що істинний християнин, будучи хорошою людиною, буде також хорошим робітником у всьому, за що береться. Звичайно, не всі люди однаково здібні до всього; але людина, ведена Духом Господнім, не зробить помилки, обравши працю, до якої вона не покликана. Будучи спрямованою до правильної справи, до роботи, яку Бог їй визначив, вона буде ведена тим же Духом до досконалості; бо у Христі є досконалість.

«Блажен муж, що за радою несправедливих не ходить, і не стоїть на дорозі грішних, і не сидить на сидінні злоріків, та в Законі Господнім його насолода, і про Закон його вдень та вночі він роздумує! І він буде, як дерево, над водним потоком посаджене, що родить свій плід своєчасно, і що листя не в'яне його, і все, що він чинить, щаститься йому!» (Псал. 1:1–3). Тут немає жодних винятків. Усе, що чинить праведна людина, буде успішним. Немає нічого в житті людини настільки малого, щоб це не викликало інтересу у Бога чи не підлягало його керівництву. **Немає жодної справи в цьому світі, навіть найменшої чи, з людського погляду, незначної, яку можна було б зробити правильно без сили Божої. А все, що чиниться повністю його силою, неодмінно буде звершене якнайкраще.**

Кожна натхненна молитва – є обітницею. Дух «з волі Божої заступається за святих» (Римл. 8:27). Отже, коли Дух спонукає до молитви, ми знаємо, що це воля Божя – щоб ми отримали те, про що просимо. І ось у молитві Мойсея, чоловіка Божого, ми читаємо: «І хай буде над нами благовоління Господа, Бога нашого, і діло рук наших утверди нам, і діло рук наших утверди його!» (Псал. 90:17). Отже, якщо людина свідомо й добровільно перебуває в Бозі, то діло її рук, незалежно від того, велике воно чи мале за людськими мірками, буде утверджене. Все, що вона чинить, буде зроблено так добре, що стоятиме вічно.

Вона не братиметься за справу, за яку соромитиметься на суді, бо її робота буде такою, яку не буде соромно показати перед усім Небом. Хіба це не славна можливість?

Християнство – не дрібниця. Бути хорошою людиною означає набагато більше, ніж багато хто думає. Істинне розуміння християнства, якщо його прийняти, спричинить повне перетворення всього життя. Кілька таких християн у кожній громаді змінювали б її до невпізнання, навіть якби вони були б лише простими робітниками. О, якби всі, хто визнає себе християнами, справді являли у своєму житті «Людину Христа Ісуса!» Якби всі могли більш досконало зрозуміти високе покликання Боже у Христі Ісусі! Тоді люди побачили б, що «благочестя корисне на все» (1 Тим. 4:8); і скоро настав би час, коли прийшло б Царство Боже, і Його воля звершувалася б на землі, як і на небі. (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 27 жовтня 1898 р.)

Спасіння не в ділах

(Матв. 7:22–23)

«Багато-хто скажуть Мені того дня: Господи, Господи, хіба ми не Ім'ям Твоїм пророкували, хіба не Ім'ям Твоїм демонів ми виганяли, або не Ім'ям Твоїм чуда великі творили? І їм оголошу Я тоді: Я ніколи не знав вас... Відійдіть від Мене, хто чинить беззаконня!» (Матв. 7:22–23). Головна думка в умах цих людей: **«Ми і наші діла»**. Ця ж думка керувала ними тоді, коли вони вважали себе ревними слугами Христа, і настільки вони були обмануті нею, що навіть подають її як підставу для свого допущення до Царства Небесного. Та ось, із жахом і розпачем вони дізнаються, що плекали щось абсолютно марне. Не «ми і наші діла», а «Ісус Христос, і Той розп'ятий» – ось перепустка, яка забезпечить вхід туди. (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 18 жовтня 1894 р.)

Віра, що діє

(Луки 6:46)

Віра проявляється не словами, а ділами. Ісус сказав: «Що звете ви Мене: Господи, Господи, та не робите того, що Я говорю?» (Луки 6:46). Люди можуть дуже красномовно говорити про Христа й християнське життя, вони можуть красиво міркувати про значення Писання і зовні демонструвати діяльність на ниві християнства, **якщо їм бракує послуху там, де вони знають про пряму заповідь Господа, вони є більшими грішниками, ніж ті, хто не сповідує служіння Христу взагалі.** Бо їхня видима побожність – це лише фальшиве світло, що зводить інших і веде їх у ту саму непокору. Багато хто пророкував у Імення Христа, і Його Іменем виганяв бісів та творив численні чудеса, але в останній день вони виявляться серед тих, хто чинив беззаконня і кому Христос скаже: «Відійдіть від Мене»; «Не знаю Я, звідки ви». Авраам повірив Богові і послухався Його; і діти Авраама й сьогодні впізнаються за тією ж ознакою. (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 18 липня 1895 р.)

Слухати і робити

(Матв. 7:26–27)

«А кожен, хто слухає цих Моїх слів, та їх не виконує, подібний до чоловіка того необачного, що свій дім збудував на піску. І линула злива, і розлилися річки, і буря знялася й на дім отой кинулась, і він упав. І велика була та руїна його!» (Матв. 7:26–27).

Апостол Яків дає нам ще один образ людини, яка чує Слово, але не виконує його: «Бо хто слухач слова, а не виконавець, той подібний людині, що риси обличчя свого розглядає у дзеркалі, бо розгляне себе та й відійде, і зараз забуде, яка вона є» (Якова 1:23–24).

У цьому відкривається нам таємниця того, чому людина є лише слухачем, а не виконавцем. Ця людина дивиться на себе, відходить і відразу забуває. А далі апостол показує, як чинити правильно: «А хто заглядає в закон досконалий, закон волі, і в нім пробуває, той... буде блаженний у діянні своїм!» (вірш 25). **Хто постійно дивиться й слухає, стане виконавцем;** бо Господь каже: «послухайте, й житиме ваша душа» (Ісаї 55:3); а жити означає бути діяльним. **У спогляданні закону свободи є життя.**

Слово Боже живе і діяльне; бо воно є не що інше, як життя Боже, явлене у Христі. Він – Скеля, тверда основа, «на ньому вся будівля, улад побудована, росте в святий храм у Господі» (Ефес. 2:21). **Саме Слово** творить і «має силу будувати» (Дії 20:32). **Отже, якщо ми будемо роздумувати над цим Словом день і ніч, то не будемо просто пасивними слухачами, але виконавцями, які мають успіх.** «Блажен муж, що за радою несправедливих не ходить, і не стоїть на дорозі грішних, і не сидить на сидінні злоріків, **та в Законі Господнім його насолода, і про Закон Його вдень та вночі він роздумує!** І він буде, як дерево, над водним потоком посаджене, що родить свій плід своєчасно, і що листя не в'яне його, **і все, що він чинить, щаститься йому!**» (Псал. 1:1–3).

Слово Боже діяльне. Ісус сказав: «Слова, що Я вам говорю, говорю не від Себе, а Отець, що в Мені перебуває, Той чинить діла ті» (Івана 14:10). У всіх чудесах Ісуса, як і при творінні, ми бачимо, як діє Слово. Тому нехай Слово «пробуває в вас рясно, у всякій премудрості» (Колос. 3:16), і **діла цього Слова неодмінно виявляться у вашому житті.**

Ми «Його твориво, створені в Христі Ісусі на добрі діла, які Бог наперед приготував, щоб ми в них перебували» (Ефес. 2:10). (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 14 квітня 1897 р.)

Будувати на піску

(Матв. 7:26–27)

«А кожен, хто слухає цих Моїх слів, та їх не виконує, подібний до чоловіка того необачного, що свій дім збудував на піску. І линула злива, і розлилися річки, і буря знялася й на дім отой кинулась, і він упав. І велика була та руїна його!» (Матв. 7:26, 27).

Неможливо уявити собі більш безглузду поведінку, ніж ту, яку описує Спаситель. Жодна розсудлива людина не стане будувати дім, не маючи надії, що він стоятиме міцно і слугуватиме їй оселею та захистом. Тому будівельник ретельно вибирає фундамент, шукає найкращий, який може знайти, а якщо потрібно – ще й зміцнює його. **Якщо ж хтось узагалі не звертає уваги на основу і будує свій дім на піску, його всі назвуть безумцем.**

Та навіть така безглуздість ніщо у порівнянні з безумством тих, хто чує слова Христа, але не виконує їх. Людина, що будує дім на піску, втрачає лише тимчасове. А та, що не слухається слів Христа, втрачає вічне життя.

І все ж скільки людей чинять так, як велить Христос? Візьмімо, наприклад, настанови, дані у Нагірній проповіді, саме тоді, коли було виголошено це серйозне застереження. Люди, які називають себе християнами, відверто заявляють, що нерозумно намагатися виконати всі настанови, які Спаситель дає в цій проповіді. Вони нібито щиро захоплюються глибиною духовного тлумачення, яке Христос дав обов'язкам людини, на відміну від того, що було сказано «стародавнім». Але коли справа доходить до послуху Його словам, вони стверджують, що це неможливо в сучасному світі.

«Що звете ви Мене: Господи, Господи, та не робите того, що Я говорю?» (Луки 6:46). Це питання було поставлене учням у той час, і воно звернене до кожного, хто носить ім'я Христа. **Одна лише зовнішня побожність – ніщо.** Яким би високим і величним не здавався дім, побудований на піску, коли прийде буря, він неминуче впаде. **Не той справді має зв'язок із Христом, хто лише вміє насолоджуватися релігійними роздумами, чий розум може вільно блукати духовними висотами, вражаючи тих, хто мислить повільніше.** Може бути усе це, і навіть може промовлятися до інших мовами людськими й ангельськими, і все ж деяким із тих, хто скаже: «Господи, Господи, хіба ми не Ім'ям Твоїм пророкували, хіба не Ім'ям Твоїм демонів ми виганяли, або не Ім'ям Твоїм чуда великі творили?» буде дана несподівана відповідь: «Я ніколи не знав вас... Відійдіть від Мене, хто чинить беззаконня!» (Матв. 7:22, 23).

Ось ті нерозумні, про яких говорив Христос **Пишаючись своїми духовними досягненнями, вони вважають неважливим, що їхнє власне життя не цілком відповідає словам Христа. Звичайно, думають вони, наші великі справи на благо віри набагато важливіші, ніж незначні недоліки нашого повсякденного**

життя. Але недостатньо мати зовнішню праведність книжників і фарисеїв. Якщо духовне життя зупиняється лише на цьому рівні, «то не ввійдете в Царство Небесне». «Хто ж порушить одну з найменших цих заповідей, та й людей так навчить, той буде найменшим у Царстві Небеснім» (Матв. 5:20, 19).

Людина, яка ставиться до гріха легковажно, також вважається легковажною, малоцінною тими, хто має справжнє духовне бачення. Ці слова не обіцяють, що порушник закону займе низьке місце на небесах. Вони лише стверджують, що людина, яка порушує закон Божий хоч у якійсь мірі і вчить інших робити те ж саме, **буде оцінена у Царстві по своїй справжній вартості, незалежно від її претензій.**

Звичайно, будувати щось з піску набагато простіше, ніж з каменю, що потребує терплячої, тривалої праці. **Люди інколи нетерплячі до повільних методів Євангелія і прагнуть швидких результатів. Тому вони намагаються звинувачувати інших і виявляють, що це швидко привертає увагу. Але те, що так легко здобувається, так само легко і втрачається.** Хоча спостерігачеві може здатися, що досягаються великі результати, але якщо слухання і виконання слів Христа не є засобом творення церкви, то, коли прийде буря, будівля завалиться. **Чудові ритуали, прагнення заручитися підтримкою законів і будь-які форми діяльності поза Словом Божим настільки ж нерозумні, як будівництво будинку на піску.**

Будівельники на камені рідко домагаються визнання серед людей. Їхня праця здається малою і не виставляє себе напоказ. Проте, вона триває тихо, поступово, ефективно, будуючи тільки те, що засноване на істинному фундаменті. У смиренні та вірності слова Христа вільно діють в житті, і лише Слово Боже використовується для керівництва, мудрості і сили. Саме вони роблять справжню роботу. Інші привертають увагу публіки (заповнюють собою суспільний простір), їх вважають стовпами церкви, але коли прийде буря, стане очевидним, що саме вірне застосування Слова у своєму власному житті стало справжнім чинником досягнення всього того, що має вічну цінність.

Не задріть іншим їх високому становищу і, здавалося б, величезними можливостями. Будьте вірні в малих справах, які вам доручені, і Бог подбає про те, щоб вони переросли у великі. (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 6 квітня 1899 р.)

Говорить з авторитетом

(Матв. 7:28, 29)

«І ото, як Ісус закінчив ці слова, то народ дивувався з науки Його. Бо навчав Він їх, як можновладний, а не як ті книжники їхні» (Матв. 7:28, 29).

У вченні Ісуса не було припущень, здогадів чи сумнівів. Він не пропонував людям різні теорії, з яких вони могли б обирати, вказуючи лише на ту, яку вважав найбільш правдоподібною. Він також не цитував думки інших, щоб надати більшої ваги власним словам. **Він не готував уми Своїх слухачів до майбутніх сумнівів, кажучи їм, що саме так Йому здається, або що Він так вірить. Він говорив лише те, що знав, і тому міг говорити з владою.** Він промовляв факти, а не вигадки; істини, а не теорії; і сила простої істини, висловленої з щирістю живого, особистого досвіду, переконувала.

Ісус сказав Своїм учням перед тим, як залишив землю: «Як Отець послав Мене, і Я вас посилаю!» (Івана 20:21). Отже, покликання кожного істинного послідовника Бога є таким самим, як і покликання Самого Христа. «Бо Кого Бог послав, Той Божі слова промовляє, бо Духа дає Бог без міри» (Івана 3:34). Тому той, кого посилає Господь, має говорити з тією ж владою, з якою говорив Христос: «Бо Бог у Христі примирив світ із Собою Самим», і тепер, ніби Сам Бог через нас благає людей, і ми повинні благодіяти їх від імені Христа: «Примиріться з Богом» (2 Кор. 5:19, 20). Вірш 19-й, буквально ще можна перекласти так, що Бог «вклав у нас слово примирення». Так Господь говорить тим, хто «женеться за правдою»: «І кладу Я слова Свої в уста твої» (Ісаї 51:1, 16). **Якщо наше прийняття Христа таке, що це стає істиною для нас особисто, то ми не можемо не говорити з владою.**

Дуже часто люди посилаються на вчених і благочестивих мужів як на авторитет у своїй вірі. Коли їх запитують про певне вчення, вони відповідають, що «**наша церква так вірить**» або «**доктор такий-то сказав так-то...**» І думка, яку вони цитують, може бути правильною, і людина, на яку вони посилаються, може бути твердою у вірі, так що вони формально не проповідують помилку; але ті, хто посилається на інших, не знають істини самі для себе. **Сам факт, що вони починають із посилання на те, що хтось вважає або щось сказав з цього питання, є найсильнішим доказом того, що вони не мають власного переконання.**

Щоб пояснити: уявіть, що я подорожую по країні й запитую в хлопчика дорогу до певного міста. А він починає відповідати: «Мій батько каже», або «Доктор Б. стверджує», або «Так вважають найкращі знавці», чи щось подібне, а потім переказує, що вони говорили про дорогу. Може статися, що його вказівки й будуть правильними, але вже з перших слів стає ясно, що він сам дороги не знає. Він лише чув, як це розповідали інші, й може повторити, але власного досвіду не

має. Швидше за все, небагато мандрівників будуть чекати, поки він закінчить свою розповідь, вони просто підуть далі і запитають у когось, хто буде говорити з упевненістю. Але якби він відразу відповів: «Зверніть на першому повороті направо, потім на другому – наліво і далі йдіть прямо», – я б зробив висновок, що він знає, про що говорить.

«Але припустимо, він помиляється; чи не краще було б йому не говорити так впевнено?» – Ні; краще було б сказати: «Я не знаю». Було б серйозною помилкою, лише для того, щоб не здатися неуком, направити людину на захід, коли місце, яке вона шукає, – на сході. Усі погодяться, що той, хто показує мандрівникові дорогу, має говорити з упевненістю. А якщо він не може так говорити, повинен визнати свою нездатність – і мовчати. Припущення нічого не варті, а переказування суперечливих думок різних людей лише ще більше плутає.

І настільки, наскільки вічне життя важливіше за тимчасові справи, настільки ж необхідніша впевненість і певність у релігійних питаннях. Але чи можемо ми говорити з упевненістю про духовні питання? – Безумовно, так само, як це робили Христос і апостоли. Ми можемо знати Бога особисто. Апостол Павло сказав: «Бо знаю, в Кого я вірував» (2 Тим. 1:12). Пізнаючи Його, ми дізнаємося, що Він вірний і правдивий, і тому можемо бути цілком упевнені в усьому, що проголошує Його Слово. Тільки впевнене свідчення може викликати переконання та навернення. Познайомтеся з Христом; вчіться у Нього – і тоді вся нерішучість і сумнів зникнуть. (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 21 листопада 1895 р.)

Зцілення слуги сотника. Частина 1

(Луки 7:1–10)

Ісус увійшов до Капернаума, завершивши Своє наставлення на горі, і Його зустріли посланці від сотника, які просили прийти й уздоровити його слугу, що був при смерті. Ісус одразу вирушив до дому сотника, але, ще не дійшовши туди, зустрів іншу групу посланців, які передали таке повідомлення: «Не турбуйся, о Господи, бо я недостойний, щоб зайшов Ти під стріху мою. Тому то й себе не вважав я за гідного, щоб до Тебе прийти. Та промов тільки слово, і раб мій одужає. Бо й я людина підвладна, і вояків під собою я маю; і одному кажу: піди, то йде він, а тому: прийди, і приходить, а своєму рабові: зроби тее і зробить. Почувши ж таке, Ісус здивувався йому, і, звернувшись до натовпу, що йшов слідком за Ним, промовив: Кажу вам: навіть серед Ізраїля Я не знайшов був такої великої віри!» (Луки 7:6–9). І розповідь завершується словами, що, коли посланці повернулися додому, вони знайшли слугу здоровим.

Який урок ми маємо винести з цієї короткої історії? Якщо ми отримаємо з неї лише знання подробиць одного з чудес Ісуса, то користі від цього буде небагато. Кожного разу, коли ви читаете розповідь про якесь чудо Ісуса, пам'ятайте ці слова: «Це ж написано, щоб ви ввірували, що Ісус є Христос, Божий Син, і щоб, віруючи, життя мали в Ім'я Його!» (Івана 20:31).

Єдина мета розповіді про те, як цей юнак, а також інші, отримали життя, полягає в тому, щоб ми зрозуміли, як і де ми можемо знайти життя самі. Що є джерелом життя? Наш урок відповідає на це питання: це Слово Господнє.

– «Що було від початку, що ми чули, що бачили власними очима, що розглядали, і чого руки наші торкалися, про Слово життя» (1 Івана 1:1).

– «Бо народжені ви не з тлінного насіння, але з нетлінного, Словом Божим живим та тривалим... А це те Слово, яке звіщене вам в Євангелії» (1 Петра 1:23, 25).

Ці чудеса записані для того, щоб показати нам реальність життя, яке приходить через Слова.

Більше того, ми маємо зрозуміти, що лише Слово здатне зцілювати. Коли хтось хворіє і одужує, це не що інше, як Слово Господнє, яке його зцілює. Ніщо інше не може зцілити.

Цей факт часто лишається непоміченим через так звані «ліки», які призначають, хоча люди нерідко одужують навіть попри них. **Те, на що люди найбільше покладаються під час хвороби, зазвичай лише сповільнює одужання і навіть може зробити його неможливим.** Той факт, що так багато людей все ж одужують від різних хвороб попри отруйні засоби, які їм дають, є свідченням дивовижної сили життя, що міститься в Слові, яке Бог посилає нам.

«Що?! Хіба ліки не є частиною Слова, яке зцілює? Невже ви думаєте, що використання ліків суперечить вірі в Слово Господнє?»

А ви як думаєте? Слово – це життя. Чи може щось смертоносне і що доводиться застосовувати з найбільшою обережністю, щоб хворий не отримав ні на долю більше й не був отруєний до смерті, бути засобом передачі живого Слова? (ред.: на час написання цієї статті хвороби часто лікували отрутами).

Коли тіло втомлене від праці й благає про їжу, чи дали б ви йому дозу отрути замість хліба? Питання відповідають самі за себе. **Отруйні ліки не можуть бути засобом передачі Слова життя, яке оживляє; вони знаходяться у смертельній ворожнечі з ним.**

Але це зовсім не означає, що користування засобами несумісне із зіцленням через Слово. Навпаки. Усе, що є засобом передачі життя, є знаряддям Слова. Христос – це втілення Слова, і в Ньому ми живемо, і рухаємося, і існуємо, та водночас ми живемо тим, що харчуємося, п'ємо і дихаємо.

Урок, який Бог хоче, щоб ми засвоїли, полягає в тому, що кожен справжній засіб, що передає життя людині, – це лише канал, через який діє Слово життя. Саме Слово – невидиме; воно може – і дійсно – дає життя без жодного видимого посередництва; **але певні речі, які ми можемо відчувати, Бог дав нам як засоби підтримки життя, щоб ми могли усвідомити реальність Слова.**

Коротко кажучи, Бог іноді дозволяє нам бачити, як Він зіцлює і підтримує життя без будь-яких видимих засобів, щоб ми знали, що лише через Його Слово приходять життя і здоров'я; а іноді Він передає життя через видимі засоби, щоб ми не забували, що духовне Слово цілком реальне.

Слово саме по собі є засобом зіцлення. Коли добрі, віруючі люди кажуть, що вони не вірять у використання будь-яких засобів для одужання хворих, а тільки довіряють Господу, вони несвідомо заперечують реальність зіцлюючого Слова. Сотник визнав факт, що Слово, яке промовляє Христос, є таким же реальним, як і будь-який посланець, якого він міг би відправити у своїх справах. **Бог посилав Своє Слово виконати певне доручення, і воно Йому слухняне.** Воно ніколи не повертається порожнім, не виконавши те, для чого було послане: «Бо як дощ чи то сніг сходить з неба й туди не вертається, аж поки землі не напоїть і родючою вчинить її, і насіння дає сівачеві, а хліб їдунові, так буде і Слово Моє, що виходить із уст Моїх: порожнім до Мене воно не вертається, але зробить, що Я пожадав, і буде мати поводження в тому, на що Я його посилав!» (Ісаї 55:10, 11).

Так само читаємо, що коли Божий народ у давнину терпів муки через власну нерозумність і був близький до воріт смерті, настільки хворий, що не міг навіть їсти, Бог «послав Своє слово та їх уздоровив, і їх урятував з їхньої хвороби!» (Псал. 107:20).

Чудо, описане в урочі, який ми вивчаємо, є прикладом цього. «Мій сину, прислухайся до моїх слів, до речей моїх ухо своє нахили! Нехай не відійдуть вони від очей твоїх, бережи їх в середині серця свого! Бо життя вони тим, хто їх знайде, а для тіла усього його лікування» (Прип. 4:20–22). (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 12 квітня 1900 р.)

Зцілення слуги сотника. Частина 2

(Луки 7:1–10)

У Переглянутій версії Біблії Короля Якова ми читаємо, що сотник послав до Ісуса: «...просячи Його, щоб Він прийшов і врятував його слугу» (Луки 7:3).

У загальній версії перекладу (*ред.: як і в перекладі І. Огієнка*) використовується слово «зцілив» («вздоровив»). **Обидва слова «врятував» і «зцілив» означають одне й те саме.** Врятувати – означає зцілити, зробити абсолютно здоровим. Хто не спасений, той не зцілений і не абсолютно здоровий, як би добре він не виглядав. Слово, яке зцілює тіло, – це Слово, яке спасає від гріха.

Ми врятовані життям, і в Ісуса є тільки одне життя, яке Він може дати. Він не живе подвійним життям. Він віддає Себе, і цей один дар життя містить усе, що стосується життя і благочестя.

Яке вузьке уявлення мали старійшини юдеїв про характер Ісуса! Вони думали, що Він керується тими ж мотивами, що й вони: «Вони ж прибули до Ісуса, та й ревно благали Його й говорили: Він достойний, щоб Ти це зробив йому. Бо він любить народ наш, та й для нас синагогу поставив» (Луки 7:4, 5).

Наче це могло би щось змінити для Нього! Його заклик до Джерела життя і зцілення такий: «О, всі спрагнені, йдіть до води, а ви, що не маєте срібла, ідіть, купіть живности, й їжте! І йдіть, без срібла купіть живности, і без платні вина й молока!» (Ісаї 55:1). «А Дух і невіста говорять: Прийди! А хто чує, хай каже: Прийди! І хто прагне, хай прийде, і хто хоче, хай воду життя бере дармо!» (Об'явл. 22:17), тобто – як дар.

Життя надто дорогоцінне, щоб його можна було купити за гроші. Це дар, який однаково вільно дається і жебраку, так і принцу. На жаль! Як мало тих, хто не вважає його малоцінним!

Була одна важлива річ, пов'язана з цією подією, про яку Лука не згадує. Христос здивувався вірі сотника й сказав: «Істинно кажу вам, і в Ізраїлі Я не знайшов такої віри» (Матв. 8:10). І далі додав: «Кажу ж вам, що багато-хто прийдуть від сходу та заходу, і засядуть у Царстві Небеснім із Авраамом, Ісаком та Яковом. Сини ж Царства повкидані будуть до темряви зовнішньої буде там плач і скрегіт зубів!» (вірші 11, 12).

Якби у нас не було нічого іншого, цього достатньо, щоб вирішити питання щодо устрою Царства Ізраїлю. Це царство складається з тих, хто має віру: «Тож знайте, що ті, хто від віри, то сини Авраамові» (Гал. 3:7).

Спасіння тільки через віру. **Тоді сотник, який мав більшу віру, ніж хто-небудь в Ізраїлі, випереджав їх на шляху спасіння.** Він, по суті, був частиною Ізраїлю, тоді як невіруючі нащадки Авраама, Ісаака і Якова – ні: «Не так, щоб Слово Боже не збулося. Бо не всі ті ізраїльтяни, хто від Ізраїля» (Римл. 9:6).

Ті, хто має лише ім'я, але не має віри, будуть відкинені; а ті, хто має просту, дитячу віру, утворять Ізраїль і отримають у спадок обітницю, дані древнім патріархам. Пам'ятайте, що «Ізраїль» означає «переможець» і є рівнозначним слову «християнин», і тоді цей урок стане для вас особистою справою. У царстві Божому буде багато несподіванок.

Чи покладатися ви на саме лише ім'я «християнин», чи на Ім'я, тобто на живу Особу – Христа? Прийміть кожне слово, яке Він посилає, навіть якщо воно може здатися гірким ліками, і ви виявите, що воно солодше за мед – наповнене солодкістю Його нескінченного життя. (Е. Дж. Ваггонер. *Present Truth*, 12 квітня 1900 р.)

Тільки слово

(Матв. 8:5–13)

Зазвичай, коли Спаситель ходив по Юдеї, зіцлюючи хворих, Він приходив і покладав на них Свої руки або дозволяв їм доторкнутися до Нього, щоб передати їм зіцлюючу силу, яка відновлювала їхнє здоров'я. Читаючи розповіді про Його служіння серед хворих і страждених, ми природно складаємо враження, що чудесні благословення, які Він дарував людям, приходили через їхній особистий контакт з Ним. І ми традиційно думаємо, що якби тільки ми мали можливість доторкнутися особисто до видимого, відчутного Ісуса з Назарету, якого вони знали, наші шанси бути благословеними, як вони, були б набагато більшими, ніж тепер.

Але було одне чудо, звершене Спасителем, розповідь про яке приводить вдумливий розум до зовсім іншого висновку. Ми маємо на увазі зіцлення слуги сотника. Ця подія описана у Матвія наступним чином: «А коли Він до Капернауму ввійшов, то до Нього наблизився сотник, та й благати зачав Його, кажучи: Господи, мій слуга лежить удома розслаблений, і тяжко страждає. Він говорить йому: Я прийду й уздоровлю його. А сотник Йому відповів: Недостойний я, Господи, щоб зайшов Ти під стріху мою... Та промов тільки слово, і видужає мій слуга! Бо й я людина підвладна, і вояків під собою я маю; і одному кажу: піди то йде він, а тому: прийди і приходить, або рабові своєму: зроби те і він зробить. Почувши таке, Ісус здивувався, і промовив до тих, хто йшов услід за Ним: Поправді кажу вам: навіть серед Ізраїля Я не знайшов був такої великої віри!... І сказав Ісус сотникові: Иди, і як повірив ти, нехай так тобі й станеться! І тієї ж години одужав слуга його» (Матв. 8:5–10, 13).

Ісус не підходив і близько до слуги сотника; сам слуга не торкався Христа і не бачив Його; проте він був зіцлений так само дійсно, як і ті, на кого Христос покладав Свої руки. Сотник сказав Ісусу: «Та промов тільки слово, і видужає мій слуга», і Спаситель засвідчив істинність цих слів, промовивши: «Навіть серед Ізраїля Я не знайшов був такої великої віри!»

«Тільки слово»! Цього достатньо, і це є мова віри. Саме ці слова, а не «Я прийду», відповідали потребі в той момент. Хіба ми не можемо вимовити їх з тією ж упевненістю, і хіба ми не перебуваємо на тому ж рівні, що і сотник, щодо сили Христового зіцлення? Як далеко має бути Спаситель від того, хто потребує, щоб Його слово втратило силу? Напевно, набагато далі, ніж небо знаходиться від землі.

І це те, про що ми читаємо в іншому місці Писання, де сказано: «А про праведність, що від віри, говорить так: Не кажи в своїм серці: Хто вийде на небо? цебто звести додолу Христа, або: Хто зійде в безодню? цебто вивести з мертвих Христа. Але що каже ще? Близько тебе слово, в устах твоїх і в серці твоїм, цебто слово віри, що його проповідуємо. Бо коли ти устами своїми визнаватимеш Ісуса за Господа, і будеш вірувати в своїм серці, що Бог воскресив Його з мертвих, то спасешся» (Римл. 10:6–9). І це те саме Слово, яким Христос зіцлював усі хвороби. (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 26 квітня 1894 р.)

Перекладання відповідальності

(Матв. 12:30)

Нещодавно ми натрапили на такий абзац у релігійному виданні: «Під час однієї з недавніх промов професор Драммонд розповів, що якось він розмовляв із невіруючим, коли повз них дорогою пройшов один відомий чоловік. "Оцей чоловік, – сказав невіруючий, показуючи на перехожого, – є засновником нашого клубу невіруючих". "Що?, – вигукнув здивовано пан Драммонд, – але ж цей чоловік впливовий діяч тієї-то церкви!" «Так, – відповів невіруючий, – ми знаємо, що він сповідує християнство; але його непослідовність у житті штовхнула багатьох із нас до невіри й призвела до заснування нашого клубу».

З цієї розповіді, яка, безсумнівно, правдива, можна зробити два важливих висновки. **Перший полягає в тому, що, якщо християни не послідовні у своєму житті, вони стають дієвими знаряддями диявола.** Христос каже: «Хто не зо Мною, той супроти Мене; і хто не збирає зо Мною, той розкидає» (Матв. 12:30). Багато номінальних християн були б шоковані, почувши, що вони виконують місіонерську роботу для сатани, але вони можуть легко переконатися, що це справді так. Нехай вони серйозно запитають себе: «Чи виконую я свій обов’язок? Чи прославляю я Христа і те сповідання (свою віру), яке роблю? Чи є мій вплив на боці Господа?» Якщо на ці питання не можна відповісти ствердно, вони можуть знати, що віддаляють людей від Христа. Ім’я Боже зневажається через життя будь-кого з тих, хто лише зовні сповідує Його: «Отож, ти, що іншого навчаєш, себе самого не вчиш! Проповідуєш не красти, а сам крадеш! Наказуючи не чинити перелюбу, чиниш перелюб! Гидуючи ідолами, чиниш святокрадство! Ти, що хвалишся Законом, зневажаєш Бога переступом Закону! Бо через вас зневажається Боже Ймення в поган, як написано» (Римл. 2:21–24). **Як страшно усвідомлювати, що у світі було б менше богохульства, якби багато з тих, хто сповідує любов до Бога, узагалі не існували.**

Деякі віруючі думають заглибити свою провину, просто визнаючи своє помилкове становище, не виправляючи його. Вони будуть намагатися навчати невіруючих, але скажуть: «Не беріть мене за приклад; ви не повинні судити про християнство по мені». Але саме це світ і повинен робити. Християни знаходяться тут для того, щоб світ міг судити про християнство. Христос сказав Своїм учням: «Ви світло для світу»; і Він молився, щоб вони «були досконалі в одно, і щоб пізнав світ», що Христос від Бога. Отже, одна з перших речей, про які повинен задуматися той, хто визнає себе християнином, – це те, що люди світу уважно спостерігатимуть за ним і добре знатимуть, чи є він насправді християнином, чи ні. Вони завжди можуть відрізнити справжнє.

І це підводить нас до другого уроку, який можна винести з наведеного абзацу в релігійному виданні. Він полягає в наступному: **те, що люди, які називають**

себе християнами, не виконують своїх обов'язків, не є жодним виправданням для чийогось невір'я. Коли світські люди критикують непослідовність номінальних християн, вони тим самим самі себе засуджують; адже, критикуючи, вони показують, що знають, як належить чинити правильно. І покарання за їхні злі вчинки не стане меншим від того, що їх ввів в оману той, хто називав себе християнином. Що ж до такого «віруючого», то тільки Суд розкриє всю міру відповідальності, яка лежить на ньому за його руйнівний вплив. В цілому, ані християни, ані невіруючі не мають підстав знаходити виправдання своїм несправедливим учинкам. (Е. Дж. Ваггонер. Signs of the Times, 26 листопада 1885 р.)

Яку сторону ви оберете?

(Матв. 12:30)

Цей світ є ареною великої боротьби між добром і злом, і Христос каже: «Хто не зо Мною, той супроти Мене» (Матв. 12:30).

Ворожнеча спрямована проти Бога. Це підбадьорлива думка для віруючого, коли на нього приходять напади ворога. «Не ваша ця війна, але Божа!» (2 Хронік 20:15). **На кону стоїть честь Бога, і тому заради Себе Самого, а також заради людини, Він повинен здобути перемогу. Бунт проти Його закону почався ще задовго до того, як у цей конфлікт був втягнений чоловік.** «І сталась на небі війна: Михаїл та його Анголи вчинили зо змієм війну. І змій воював та його анголи, та не втрималися, і вже не знайшлося їм місця на небі. І скинений був змій великий, вуж стародавній, що зветься диявол і сатана, що зводить усесвіт, і скинений був він додолу, а з ним і його анголи були скинені» (Об'явл. 12:7–9).

Хоча битва ведеться між Христом і сатаною, люди не можуть залишатися просто спостерігачами. Немає нейтральної території, де можна було б не стати ні на чий бік. Сатана зумів спокусити людину приєднатися до його бунту проти Божої влади, і тому він перетворює кожне природне серце на цитадель опору Богові. Але Бог у Своїй любові й милості не покинув людину, коли та обрала бік сатани. «Коли ми були ворогами», Він віддав Своє життя, щоб принести нам визволення «із влади темряви» і перенести всіх, хто того бажає, «до Царства Свого улюбленого Сина» (Колос. 1:13).

Тому Він звертається до кожного: «Виберіть собі сьогодні, кому будете служити» (І. Нав. 24:15). Щодня кожна людина робить цей вибір. «Хіба ви не знаєте, що кому віддаєте себе за рабів на послух, то ви й раби того, кого слухаетесь, або гріха на смерть, або послуху на праведність?» (Римл. 6:16).

«Без Мене нічого чинити не можете ви» (Івана 15:5). «Я все можу в Тім, Хто мене підкріплює, в Ісусі Христі» (Филп. 4:13). Бути з Христом означає, що Його життя проявляється в нашому смертному тілі; бути без Христа означає бути проти Христа, бо тоді життя неминуче буде «за звичаєм віку цього, за волею князя, що панує в повітрі, духа, що працює тепер у неслухняних» (Ефес. 2:2). **Кожен акт непослуху – це пряма дія сатани проти істини Божої. Кожен акт послуху – це прояв сили Христа в серцях тих, хто обирає Його.** «Бо то Бог викликає в вас і хотіння, і чин за доброю волею Своєю» (Филп. 2:13).

Сатана не тільки діє через непослух у людях, але він робить це «з усякою обманою неправди» (2 Сол. 2:10). Так було, коли він спонукав сили цього світу засудити Ісуса, вони не знали, що роблять. Але він знав. І він продовжував війну проти Христа, обертаючи гнів сил цього світу проти послідовників Христа. Та «вони його перемогли кров'ю Агнця та словом свого засвідчення, і не полюбили життя свого навіть до смерті!» (Об'явл. 12:11). «Бог цього віку» продовжуватиме

цю війну аж до кінця; конфлікт стане ще запеклішим у міру наближення кінця, і **залишок церкви Христової пізнає силу Божу, яка визволяє від гніву сатани.** «Горе землі та морю, до вас бо диявол зійшов, маючи лютість велику, знаючи, що короткий час має... І змій розлютувався на жінку, і пішов воювати з останком насіння її, що вони бережуть Божі заповіді та мають свідоцтво Ісусове» (Об'явл. 12:12, 17). **Це праведний закон Бога, проти якого сатана повстав на початку, який він досі ненавидить.**

Тому зробити вибір – це нелегка справа. **На боці Христа є Його наруга.** Але навіть цю наругу Мойсей вважав більшим багатством, ніж усі скарби світу, бо з нею пов'язане життя Ісуса, яке діє, щоб підкорити себе Богові й очистити від гріха. Слово Боже «живе та тривале». Той, хто будує на цьому Слові, ставить свій фундамент на камені, який жодна буря не може похитнути. **Обрати непослух означає смерть; послух – це життя,** бо Ісус сказав: «І відаю Я, що Його ота заповідь то вічне життя» (Івана 12:50). «Вибери життя» (П. Зак. 30:19). (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 21 лютого 1895 р.)

Притча про сіяча

(Матв. 13:1–8, 18–35)

Ісус говорив з народом притчами: «Це все в притчах Ісус говорив до людей, і без притчі нічого Він їм не казав, щоб справдилось те, що сказав був пророк, промовляючи: Відкрию у притчах уста Свої, розповім таємниці від почину світу!» (Матв. 13:34, 35).

Це було не для того, щоб приховати істину від народу, а якраз навпаки; бо пророк також говорить у тому ж контексті: «Послухай, мій люду, науки моєї, нахилить своє ухо до слів моїх уст, нехай я відкрию уста свої приказкою, нехай стародавні прислів'я я висловлю! Що ми чули й пізнали, і що розповідали батьки наші нам, того не сховаємо від їхніх синів, будемо розповідати про славу Господню аж до покоління останнього, і про силу Його та про чуда Його, які Він учинив!» (Псал. 78:1–4).

Притчі Ісуса містять найпряміше і найсильніше наставлення з усього, що є в світі. Є дві або три притчі, які не пояснені і не відразу зрозумілі; більшість із них Ісус Сам пояснив, як і в цьому випадку, тож немає жодної можливості неправильно їх зрозуміти.

Слова «тож пильнуйте, як слухаєте» (Луки 8:18) варто пам'ятати, читаючи цю притчу. Вона зображує кілька різних категорій слухачів, які представлені різними місцями, куди впало насіння сіяча. Яка ж жива та яскрава ця картина!

«Ось вийшов сіяч, щоб посіяти. І як сіяв він зерна, упали одні край дороги, і пташки налетіли, та їх повідзьобували. Другі ж упали на ґрунт кам'янистий, де не мали багато землі, і негайно посходили, бо земля неглибока була; а як сонце зійшло, то зів'яли, і коріння не мавши, посохли. А інші попадали в терен, і вигнався терен, і їх поглинув. Інші ж упали на добру землю і зродили: одне в сто раз, друге в шістдесят, а те втридцять. Хто має вуха, щоб слухати, нехай слухає!» (Матв. 13:3–9).

Ми бачимо людину, яка йде, розсипаючи насіння широко навсідч, так що:

1. Деяке зерно падає на витоптану стежку, де немає можливості йому прорости, і птахи швидко скльовують його.

2. Інше падає на кам'янистий ґрунт, де є лише тоненька плівка землі, недостатня для утримання вологи або для того, щоб насіння могло вкоренитися; тому, як тільки сонце починає сильно припікати, воно висихає і в'яне.

3. Інше зерно падає на землю, яка сама по собі непогана, але так заросла колючками, що немає місця для росту зерна. Це занедбаний край поля. Плуг не міг дістатися до нього, і ніхто не потурбувався розпушити його мотикою.

4. А деяке зерно падає на добру землю, добре зорану й доглянуту, і воно проростає і приносить рясний плід.

Перша категорія – це ті, хто чує Слово про Царство, але не розуміє його: «До кожного, хто слухає слово про Царство, але не розуміє, приходять лукавий, і краде посіяне в серці його; це те, що посіяне понад дорогою» (Матв. 13:19).

Грецьке слово, перекладене тут як «розуміти», буквально означає «приймати всередину». Вони чують Слово, але не приймають його в себе. Це точно відповідає зерну, що впало при дорозі. Тверда земля не прийняла його, і воно залишилося лежати на поверхні, ставши їжею для птахів.

Ніхто не може зберегти те, чим не користується. **Слово про Царство марне, якщо його тримати для вигляду. Воно повинно бути прийняте у внутрішнє життя, інакше воно швидко буде вирване.** Не має значення, наскільки добре людина знає Писання, якщо вона не вивчає його, щоб жити згідно з ним, таке знання не приносить жодної користі. **Єдиний спосіб утримати почуту істину – це змішати її з вірою і дозволити їй виявлятися в добрих учинках у житті:** «бож дуже близька до тебе та річ, вона в устах твоїх та в серці твоїм, щоб виконувати її» (П. Зак. 30:14). Але робіть це швидко, не зволікайте надто довго, щоб не втратити її назавжди.

«А посіяне на кам'янистому ґрунті, це той, хто слухає слово, і з радістю зараз приймає його; але кореня в ньому нема, тому він непостійний; коли ж утиск або переслідування настають за слово, то він зараз спокушується» (Матв. 13:20, 21).

Проте насіння, яке приносить найбільше плоду, не сходить найшвидше. Є багато таких, хто, здається, приймає Слово ледь воно сходить з вуст того, хто говорить. Вони обсипають похвалами все, що пов'язано з цим, від самої проповіді до служителя.

Та з часом починаєш впізнавати таких людей і уникати їх. **Їхня швидкість у прийнятті Слова не є ознакою доброї землі, а радше свідченням її мілкості.** Вони завжди прагнуть чогось нового – не обов'язково нової істини, але бодай легкого збудження, нових вражень. Їм подобається все незвичне, і тому вони так само швидко відмовляються від Слова, як і приймають його. **Вони хочуть бути першими в усьому, незалежно від того, що це.** Царство Боже ніколи не зросте завдяки таким слухачам.

«А між терен посіяне, це той, хто слухає слово, але клопоти віку цього та омана багатства заглушують слово, і воно зостається без плоду» (Матв. 13:22).

Є ще третя категорія слухачів, можливо, найчисленніша з усіх. Вони приймають Слово щиро, із добрим наміром жити за ним, але мають занадто багато справ. Вони хочуть і світ, і Царство Небесне водночас.

Зверніть увагу на вираз: «клопоти цього віку». Ми можемо розуміти його в найбуквальнішому сенсі. Це означає не тільки турботи, пов'язані з цим світом, але і фактично турботу про світ. Людина, яка не покладається всім серцем на Господа, відчуває на собі тягар світу. **Турбота про його правильне управління лежить на її плечах; вона взяла на себе відповідальність за це і відчуває, що мусить підтримувати його в порядку. Не дивно, що Слово про Царство швидко заглушається.** Йому просто не залишається місця. Але це завдання Слова – підтримувати все: «... тримав усе словом сили Своєї» (Євр. 1:3).

Але коли людина, яка прийняла Слово в своє серце, привласнює собі роботу Слова, не залишаючи йому місця діяти, воно природно в'яне від недостатнього використання. Благочестя, тобто довіра до Бога, має обітницю як щодо цього світу, так і майбутнього; але той, хто намагається сам керувати обома світами, неодмінно втратить і той, і інший.

Що ж робити з землею, зарослою терням? Писання дає пряму відповідь: **«оріть собі на цілині, і не сійте в тернину»** (Єрем. 4:3).

Якщо терни присутні, тобто якщо турботи цього світу живуть у серці, то посів неминуче буде між тернами, і зерно буде заглушене. Єдиний засіб, і він надійний, – це дозволити істині зорати землю, вирвати терни і зрубати усе високе, що підноситься проти пізнання Бога.

«А посіяне в добрій землі, це той, хто слухає слово й його розуміє, і плід він приносить, і дає один у сто раз, другий у шістдесят, а той утридцять» (Матв. 13:23).

І нарешті, є добра земля, ретельно підготовлена, яка приймає зерно, зберігає його й повертає його у багато разів примноженим. Ми не знаємо, як саме зерно проростає; нам і не потрібно це знати, оскільки це Бог дає зростання. «І сказав Він: Так і Боже Царство, як той чоловік, що кидає в землю насіння, і чи спить, чи встає він удень та вночі, а насіння пускає паростки та росте, хоч не знає він, як. Бо родить земля сама з себе: перше вруна, потім колос, а тоді повне збіжжя на колосі» (Марка 4:26–28).

Той, хто сіє зерно, пильнуватиме його вдень і вночі, щомиті поливатиме його і дбатиме про його зростання та дозрівання, якщо ми лише дозволимо, щоб ґрунт був добре підготовлений і присвятимо його виключно Його служінню. (Е. Дж. Вагонер. Present Truth, 10 травня 1900 р.)

Суть справи

(Матв. 13:5–6, 20–21)

У притчі про сіяча Ісус зобразив один клас слухачів насінням, яке впало «на ґрунт кам'янистий, де не мали багато землі, і негайно посходили, бо земля неглибока була; а як сонце зійшло, то зів'яли, і коріння не мавши, посохли» (Матв. 13:5, 6).

Кожен землероб або садівник може зрозуміти цю істину й легко побачити духовний зміст, який у неї вклав Ісус. Він сказав: «А посіяне на кам'янистому ґрунті, це той, хто слухає слово, і з радістю зараз приймає його; але кореня в ньому нема, тому він непостійний; коли ж утиск або переслідування настають за слово, то він зараз спокушується» (вірші 20, 21).

Зверніть увагу на вираз: «коріння не мавши, посохли». Корінь живої рослини знаходиться всередині неї самої; і стебло, і корінь містяться в самому насінні. Так само й людина, **яка живе праведно й залишається в істині, повинна мати корінь у собі.**

Що ж є тим коренем? Нехай відповість Писання. Говорячи про Христа як «рамено Господнє», що несе спасіння, пророк сказав: «Бо Він виріс перед Ним, мов галузка, і мов корінь з сухої землі» (Ісаї 53:2). А Сам Христос говорить: «Я корінь і рід Давидів» (Об'явл. 22:16).

Так само апостол Павло, звертаючись до тих, хто прищепився до маслини і став причетним до її кореня і її соку, сказав: «... не ти носиш кореня, але корінь тебе» (Римл. 11:18).

Ісус є корінь, і хоча корінь підтримує рослину, сила кореня перебуває в самій рослині. Христос, як корінь, мешкає у Своєму народі, і настільки тісно ототожнює Себе з ними, що Його вже неможливо відокремити від них, а те, що Він чинить у них, стає їхньою власною дією, ніби вони самі несуть у собі корінь.

Через Слово істини, прийняте й сховане в серці, ми можемо мати корінь у собі, так що ніяка посуха не змусить нас зів'янути.

– «Зацвіте справедливий, як пальма, і виженеться, немов кедр на Ливані, посаджені в домі Господнім цвітуть на подвір'ях нашого Бога» (Псал. 92:12, 13).

– «І буде Господь тебе завжди провадити, і душу твою нагодує в посуху, кості твої позміцняє, і ти станеш, немов той напоєний сад, і мов джерело те, що води його не всихають!» (Ісаї 58:11). (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 28 березня 1901 р.)

Пшениця і куку́ль. Частина 1

(Матв. 13:15–43)

«Іншу притчу подав Він їм, кажучи: Царство Небесне подібне до чоловіка, що посіяв був добре насіння на полі своїм. А коли люди спали, прийшов ворог його, і куколю між пшеницю насіяв, та й пішов. А як виросло збіжжя та кинуло колос, тоді показався і куку́ль. І прийшли господареві раби, та й кажуть йому: Пане, чи ж не добре насіння ти сіяв на полі своїм? Звідки ж узявся куку́ль? А він їм відказав: Чоловік супротивник накоїв оце. А раби відказали йому: Отож, чи не хочеш, щоб пішли ми і його повиполювали? Але він відказав: Ні, щоб, виполюючи той куку́ль, ви не вирвали разом із ним і пшеницю. Залишіть, хай разом обоє ростуть аж до жнив; а в жнива накажу я женцям: Зберіть перше куку́ль і його пов'яжіть у снопки, щоб їх попалити; пшеницю ж спровадьте до клуні моєї. Іншу притчу подав Він їм, кажучи: Царство Небесне подібне до зерна гірчичного, що взяв чоловік і посіяв на полі своїм. Воно найдрібніше з увсього насіння, але, коли виросте, більше воно за зілля, і стає деревом, так що птаство небесне злітається, і кублиться в віттях його. Іншу притчу Він їм розповів: Царство Небесне подібне до розчини, що її бере жінка, і кладе на три мірі муки, аж поки все вкисне. Це все в притчах Ісус говорив до людей, і без притчі нічого Він їм не казав, щоб справдилось те, що сказав був пророк, промовляючи: Відкрию у притчах уста Свої, розповім таємниці від почину світу! Тоді відпустив Він народ і додому прийшов. І підійшли Його учні до Нього й сказали: Поясни нам притчу про куку́ль польовий. А Він відповів і промовив до них: Хто добре насіння посіяв був, це Син Людський, а поле це світ, добре ж насіння це сини Царства, а куку́ль сини лукавого; а ворог, що всіяв його це диявол, жнива кінець віку, а жінці Анголи. І як збирають куку́ль, і як палять в огні, так буде й наприкінці віку цього. Пошле Людський Син Своїх Анголів, і вони позбирають із Царства Його всі спокуси, і тих, хто чинить беззаконня, і їх повкидають до печі огненної, буде там плач і скрегіт зубів! Тоді праведники, немов сонце, засяють у Царстві свого Отця. Хто має вуха, нехай слухає!» (Матв. 13:24–43).

У відповідь на прохання учнів Ісус Сам пояснив притчу, і тому ми маємо Його власне тлумачення для нашого наставлення.

З Його власного тлумачення притчі про сіяча ми дізнаємося, що «Зерно це Боже Слово» (Луки 8:11). Маючи це на думці, ми можемо зрозуміти, що зростання пшеничного поля, на якому ворог посіяв куку́ль, є не просто гарною ілюстрацією розвитку Божого Царства у світі, а насправді його видимим проявом. У цьому полягає секрет усіх наочних уроків з природи, які наводив Ісус. **Він не надавав нових значень природним явищам, а відкривав ті уроки, що вже були в них закладені, але які люди загубили з поля зору.**

● «У притчах про лілії та птахів, насіння й дерево, виноградну лозу та рибу Він розкривав велику істину, про яку ми постійно забуваємо: природа має не

тільки матеріальну, але і духовну сторону – вона існує не лише для тілесних потреб, але і **для підтримки життя душі**. Саме це вище служіння природи пояснює всю її красу й дивовижність, які інакше здавалися б зайвими і надмірними» (Х'ю Макміллан, «Служіння природи», «Вступ»).

- «Кожен природний факт є символом певної духовної реальності» (Ральф Уолдо Емерсон, «Природа», Розділ IV «Мова»).

У розглянутій притчі подібність між Божим Царством у світі та пшеничним полем, серед якого посіяно кукіль, не є просто зовнішньою або поверхневою. Ця подібність внутрішня, сутнісна. Факти однакові в обох випадках. В одному випадку вони видимі для тілесного ока, бо одягнені в матеріальну форму, в іншому – такі ж реальні, але їх може побачити лише око віри. Інакше кажучи, принципи духовного і природного однакові, і в світлі вчення Ісуса, коли ми вивчаємо природу, ми водночас можемо в ній пізнавати і світ духовний.

- **«Слова Христа проливали нове світло на уроки природи, завдяки чому вони ставали новим одкровенням. Він міг говорити про речі, які створили Його власні руки, бо вони мали якості і властивості, притаманні Йому Самому.** У природі, як і на сторінках Старого Завіту, розкриваються важливі Божественні істини; і у Своєму навчанні Ісус розкривав їх людям, поєднуючи їх із красою природного світу... Згідно з вченням Христа, квітка й чагарник, насіння, що сіється, і зерно, що збирається, а також рослина, що пробивається з землі, – усі вони містять уроки істини» (Е. Уайт, «Поради батькам, вчителям і учням», с. 178).

«Хто добре насіння посіяв був, це Син Людський» (вірш 37). Це просто пояснення способу, яким Царство Боже спочатку було встановлене на землі. Син Людський, Який був також Сином Божим, – це Той, через Кого все було створено, і без Якого ніщо не почало бути. Через Нього Бог «сказав і сталося». **І це є насіння, Слово, що було посіяне на землі від початку:** «Нехай земля вродить траву, ярину, що насіння вона розсіває, дерево овочеве, що за родом своїм плід приносить, що в ньому насіння його на землі. І сталося так» (Бут. 1:11). **Так Син Людський посіяв добре насіння на Своєму полі, яким є світ.** Якби Слово Боже, за допомогою якого був створений світ і все, що в ньому, включаючи людину, завжди приймалося і виконувалося, у світі ніколи не було б нічого, крім добра. Але коли людина відкрила серце брехні диявола і прийняла її замість Слова істини, тоді було посіяно кукіль, бо «ворог, що всіяв його це диявол» (вірш 39).

Як щорічне сіяння зерна землеробом є образом праці Сина Людського, Який сіє в світі Слово істини, тобто Євангеліє нашого спасіння; як тепло сонячного світла і волога роси та дощу символізують Боже піклування про розвиток Його Слова в серцях людей; і як зростання в рослинному світі – «перше вруна, потім колос, а тоді повне збіжжя на колосі» (Марка 4:28) – є образом розвитку Царства Божого, як у серцях окремих людей, так і в усьому світі загалом; так само і щорічні жнива є символом: «жнива кінець віку» (вірш 39). Усі інші жнива – це лише образи у великій Божій книзі уроків природи, призначені показати

у видимій формі єдині справжні жнива, коли буде зібраний плід насіння, яким є «Слово Боже». Тоді пролунає Слово: «Пошли серпа свого й жни, бо настала година пожати, дозріло бо жниво землі» (Об'явл. 14:15). І тоді деякі скажуть: «Минули жнива, покінчилося літо, а ми не спасені» (Єрем. 8:20).

Як щорічне жниво, добре чи погане, залежить від якості насіння, посіяного в землю, так само буде і під час справжніх жнив в кінці світу. А час жнив уже близько. Сезон майже скінчився. Яким буде урожай? (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 3 березня 1898 р.)

Пшениця і кукіль. Частина 2

(Матв. 13:15–43)

Перед приходом Христа Іван Хреститель свідчив про Нього: «У руці Своїй має Він віячку, і перечистить Свій тік: пшеницю Свою Він збере до засіків, а полову попалить увогні неугасимім» (Матв. 3:12). Те, що це знищення не є довільним рішенням, а впливає з самої природи Бога і Його ставлення до гріха, стає зрозумілим при читанні декількох місць Писання.

– «І побачать вони Сина Людського, що йтиме на хмарах небесних із великою потугою й славою» (Матв. 24:30).

– «А вид Господньої слави як огонь, що пожирає на верхів'ї гори, на очах Ізраїлевих синів» (Вих. 24:17).

– «А вам, хто утиски терпить, відпочинок із нами, коли з'явиться з неба Господь Ісус з Ангелами сили Своєї, в огні полум'яному, що даватиме помсту на тих, хто Бога не знає, і не слухає Євангелії Господа нашого Ісуса. Вони кару приймуть, вічну погибель від лиця Господнього та від слави потуги Його» (2 Сол. 1:7–9).

– «Бо наш Бог то палючий огонь!» (Євр. 12:29).

Жнива, які є кінцем віку, і прихід Господа відбудуться одночасно (див. Матв. 24:3), і тоді неприховане явлення слави Господньої стане вогнем, що пожирає, **повним знищенням для всякого гріха** і, відповідно, для всіх, у кому гріх буде знайдений в той день. Пророк Ісаї запитує: «Хто з нас мешкатиме при жерущім огні? Хто з нас мешкати буде при вічному огнищі? Хто ходить у правді й говорить правдиве, хто брідиться зиском насилля, хто долоні свої випорожнює, щоб хабара не тримати, хто ухо своє затикає, щоб не чути про кровопролиття, і зажмурює очі свої, щоб не бачити зла, той перебуватиме на високостях, скельні твердині його недоступна оселя, його хліб буде даний йому, вода йому завжди запевнена! Твої очі побачать Царя в Його пишній красі, будуть бачити землю далеку» (Ісаї 33:14–17).

«Ото Він із хмарами йде, і побачить Його кожне око» (Об'явл. 1:7). Питання в тому, чи побачимо ми Його і залишимося живими, чи будемо знищені «з'явленням Його приходу»? **Ті, в кому Його слава відкривається вже зараз, пожираючи всякий гріх, через досвід перебування Христа в них приготуються до того дня слави, так що «радітимуть й звеселяться»** (1 Пет. 4:13).

Твердження, що «тоді праведники, немов сонце, засяють у Царстві свого Отця» (Матв. 13:43), – не поетичне перебільшення і не порівняння, а проста констатація факту.

– «Бог є світло, і немає в Нім жадної темряви!» (1 Івана 1:5).

– «Бо сонце та щит Господь» (Псал. 84:11).

– «Удень сонце не буде тобі вже за світло, і не буде світити тобі місяць за сяйво, бо буде тобі вічним світлом Господь, а твій Бог за окрасу твою!» (Ісаї 60:19).

– «І місто не має потреби ні в сонці, ні в місяці, щоб у ньому світили, слава бо Божа його освітила, а світильник для нього Агнець» (Об'явл. 21:23).

Одного разу, коли Ісус явив славу Божу, як пише Іван, «ми бачили славу Його» (Івана 1:14), і ця слава відкрилася явно, і тоді «обличчя Його, як те сонце, засяло» (Матв. 17:2).

– «Та знаємо, що, коли з'явиться, то будемо подібні до Нього, бо будемо бачити Його, як Він є» (1 Івана 3:2).

– «А розумні будуть сяяти, як світила небозводу» (Дан. 12:3).

Це означає, що слава, якою людина була увінчана при створенні (див. Псал. 8:6), коли була створена за образом Божим, і яку було втрачено (див. Римл. 3:23), **буде відновлена через прийняття Христа, Який є «сясвом слави».** **Це не просто зовнішнє сяйво, але сяйво Його праведного характеру, сформованого в людині через віру.** Тоді людина, відновлена за образом Божим, подібно до Нього, буде «зодягнена в славу» і покрита «світлом, як шатами» (Псал. 104:1, 2). «Тоді праведники, немов сонце, засяють у Царстві свого Отця. Хто має вуха, нехай слухає!» (Матв. 13:43).

Наші вуха дані нам для того, щоб ми могли чути голос Господа, навіть «тихий лагідний голос» (1 Цар. 19:12), але гріх зробив їх такими, що вони «тяжко чують» (Матв. 13:15). Робота Ісуса полягає не лише в тому, щоб відкрити очі сліпим, але й відкрити вуха глухим. **Тоді залишається лише дивитися очима, помазаними очною маззю, і слухати вухами, яких торкнулися Його пальці, і, вірячи тому, що бачимо і чуємо, ми пізнаємо Бога як нашу силу і спасіння.** «Бо Його невидиме від створення світу, власне Його вічна сила й Божество, думанням про твори стає видиме. Так що нема їм виправдання» (Римл. 1:20). «Голос Господній із силою» (Псал. 29:4).

Той, Хто сказав: «Хай станеться світло», створив світло силою Свого Слова, «і сталося світло». Той самий каже тому, хто має вуха: «Нехай слухає», – і це слово, прийняте вірою, здійснить те, що сказано. «А коли ви відхилитесь праворуч, чи підете ліворуч, то вуха твої будуть чути те слово, яке позад тебе казатиме: Це та дорога, простуйте ви нею!» (Ісаї 30:21). «Нехай я почую, що каже Бог, Господь, бо говорить Він Мир! народові Своєму й Своїм святим, і нехай до безумства вони не вертаються!» (Псал. 85:8). (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 3 березня 1898 р.)

Притчі про Царство Боже

(Матв. 13:31)

«Царство Небесне подібне до зерна гірчичного, що взяв чоловік і посіяв на полі своїм».

Гірчичне зерно дуже маленьке й непомітне на вигляд, але воно надзвичайно плодюче, а посіяне у сприятливий ґрунт, розростається з великою пишністю. У деяких країнах з теплим кліматом і родючою землею гірчичне зерно виростає справжнім деревом, гілки якого можуть витримати вагу людини і служать притулком для птахів небесних.

Ця притча є ілюстрацією одного з аспектів Божого Царства, а саме **величезних наслідків, що походять із, здавалося б, найменших причин**: «Але Бог вибрав немудре світу, щоб засоромити мудрих, і немічне світу Бог вибрав, щоб засоромити сильне, і простих світу, і погорджених, і незначних вибрав Бог, щоб значне знівечити, так щоб не хвалилося перед Богом жадне тіло» (1 Кор. 1:27–29).

Наступна притча розкриває іншу грань Царства: «Царство Небесне подібне до розчини, що її бере жінка, і кладе на три мірі муки, аж поки все вкисне» (Матв. 13:33).

Подібність цієї притчі з попередньою полягає в тому, що і тут показано, **як щось малопомітне має величезний вплив**. Але відмінність у тому, що причина тут невидима, і видимий лише результат. Бог бачить таємно, діє таємно і являється світові лише через Своє діяння: «Царство Боже не прийде помітно, і не скажуть: Ось тут, або: Там. Бо Божеє Царство всередині вас!» (Луки 17:20–21).

Царство Боже покликане проникнути у весь світ, і його вплив відчувається навіть серед тих, хто зневажає і відкидає його. **Немає жодного невіруючого, хто б насміхався над Євангелієм і хвалився своєю «моральністю» без впливу релігії, хто не був би зобов'язаний самому Євангелію, яке він ненавидить, за ту порядність, яка робить його прийнятним у пристойному суспільстві. Немає на землі жодної доброї речі, яка не завдячує своїм існуванням Євангелію Ісуса Христа.**

Однак слід пам'ятати: **закваска символізує Царство Боже лише в силі її впливу і прихованості дії, а не її природі**. Закваска, внесена в тісто, викликає бродіння і розкладання, тоді як Царство Боже діє навпаки. **Бог бере неіснуюче, щоб зруйнувати те, що є, і тоді як людина покладається на видимі засоби, Бог діє невидимими силами**. І якщо закваска, яку використовує людина, викликає тління, то Боже життя, що пронизує все так само, як закваска, породжує чистоту і нетління. (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 17 травня 1900 р.)

Всеосяжна притча

(Матв. 13:37–43)

Притча про пшеницю й кукіль добре відома. Один чоловік посіяв добре насіння на своєму полі, але ворог таємно посіяв серед пшениці кукіль. Спочатку ніхто не помічав нічого поганого, аж доки не зійшла пшениця – тоді з'явився і кукіль.

Слуги хотіли відразу вирвати кукіль, але господар не дозволив, щоб разом із ним не вирвати й пшениці. Тому обидва, і пшениця, і кукіль, мали рости разом до жнив. Під час жнив кукіль мали зібрати в снопи, щоб спалити, а пшеницю зібрати до комори.

Пояснення цієї притчі настільки чітке і точне, що не залишає жодних питань: «А Він відповів і промовив до них: Хто добре насіння посіяв був, це Син Людський, а поле це світ, добре ж насіння це сини Царства, а кукіль сини лукавого; а ворог, що всіяв його це диявол, жнива кінець віку, а жінці Анголи. І як збирають кукіль, і як палять в огні, так буде й наприкінці віку цього. Пошле Людський Син Своїх Анголів, і вони позбирають із Царства Його всі спокуси, і тих, хто чинить беззаконня, і їх повкидають до печі огненної, буде там плач і скрегіт зубів! Тоді праведники, немов сонце, засяють у Царстві свого Отця. Хто має вуха, нехай слухає!» (Матв. 13:37–43).

Перед нами вся історія Євангелія в стислому вигляді разом з долею як праведних, так і нечестивих.

Ця земля – законне Царство Господа Ісуса. Спочатку вся земля була дана людині, і вона отримала над нею владу. Але це панування було втрачено через гріх, і Христос прийшов на місце людини, і як Людина Своїм праведним життям знову здобув землю.

Добре насіння було посіяне від початку, але диявол посіяв свій кукіль. Багато ревних слуг Господа прагнуть одразу вирвати кукіль, **тобто негайно відокремити від Церкви, а то й від світу, усіх злих людей.**

Та суть відмови господаря стає зрозумілішою, якщо пам'ятати, що ворог посіяв у полі те, що дуже схоже на пшеницю. Тому небезпека полягає не лише в тому, що пшениця і кукіль ростуть поруч, а й у тому, що **одне легко можна сплутати з іншим.**

Тільки під час жнив можна буде з упевненістю визначити, хто належить Господу, а хто – ні. **Лише тоді зло проявиться настільки, що вже не можна буде помилитися. Бог не поставив нікого в церкві суддею чи карателем.** Попередні притчі показують, що завдання церкви у світі – наповнювати його пізнанням Божої істини, а відділенням злих від праведних займатимуться Христос і Його ангели.

Зверніть увагу: нечестиві перебуватимуть серед праведних до самого кінця. І якби всі, хто визнає себе послідовниками Господа, цілковито присвятили себе

виконанню своєї прямої справи і надали суд Тому, Кому він належить, Царство Боже поширювалося б на землі набагато швидше.

Слід пам'ятати, що «поле – це світ», і ця притча вчить, що навіть Сам Христос, законний Господь і Владика усього, зараз не виконує ролі судді чи карателя у цьому світі. Як кукіль не виривають з-поміж пшениці до самих жнив, так і **безбожним дозволено існувати серед праведних до кінця віку**. Лише тоді, коли: «... час настав мертвих судити, і дати заплату рабам Твоїм...» (Об'явл. 11:17–18) – Христос прийме Свою велику силу і **запанує**, знищивши тих, хто нищить землю.

До того часу Він не втручається у правління цього світу, але дозволяє людям керувати ним за власною волею. Тому народ Божий, який має бути у світі подібно до Христа, не повинен втручатися у політичні справи. Час суду – тобто влада вершити суд і успадковувати Царство – настане для святих Всевишнього лише з приходом Старого днями: «Аж ось прийшов Старий днями, і даний був суд святим Всевишнього, і надійшов умовлений час, і царство взяли святі» (Дан. 7:22).

Уся влада і сила, які зараз дано Божим слугам, призначені для того, щоб «проповідувати Слово, допоминатися вчасно-невчасно, докоряти, забороняти, переконувати...» (2 Тим. 4:2) згідно зі Словом, а потім надати людям самим вирішувати свій шлях. «Тому не судить передчасно нічого, аж поки не прийде Господь» (1 Кор. 4:5).

Ця земля, як уже було сказано, є законним царством Христа, але нині вона значною мірою заросла бур'янами. Проте Господь довготерпеливий. Невдовзі настане кінець, і тоді Він очистить Свою спадщину від усього, що її оскверняє, і знищить беззаконня остаточно.

Тут чітко окреслюється доля нечестивих: вони будуть спалені, як бур'ян і полова, і не знайдеться більше для них місця. А праведники залишаться навіки: «бо витяті будуть злочинці, а ті, хто вповає на Господа землю впадкують! А ще трохи й не буде безбожного, і будеш дивитись на місце його і не буде його, а покірні впадкують землю, і зарозкошують миром великим!» (Псал. 37:9–11).

«Тоді праведники, немов сонце, засяють у Царстві свого Отця» (Матв. 13:43). Зверніть увагу: вони «засяють». **Світло не освітлюватиме їх, щоб їх було видно, але світло виходитиме від них.** Так само було і з Ісусом, коли Він преобразився, і в тому преображенні було показано майбутнє Царство.

Слава, яку Він мав від початку, перебувала з Ним весь час, поки Він був на землі, але лише зрідка вона проявлялася так, що люди могли її побачити. І все ж вона була завжди явлена.

– «Ми бачили славу Його, славу як Однородженого від Отця» (Івана 1:14).

– «Господь дає милість та славу» (Псал. 84:11).

Зараз Він дає славу у вигляді благодаті, а в прийдешніх віках виявить Свою благодать у вигляді слави. Порівняйте:

– «Щоб Він дав вам за багатством слави Своєї силою зміцнитися через Духа Його в чоловікові внутрішнім» (Ефес. 3:16).

– «І разом із Ним воскресив, і разом із Ним посадив на небесних місцях у Христі Ісусі, щоб у наступних віках показати безмірне багатство благодаті Своєї в добрості до нас у Христі Ісусі. Бо спасені ви благодаттю через віру, а це не від вас, то дар Божий, не від діл, щоб ніхто не хвалився. Бо ми Його твориво, створені в Христі Ісусі на добрі діла, які Бог наперед приготував, щоб ми в них перебували» (Ефес. 2:6–10).

У всіх добрих ділах, які робив Ісус, Він являв Свою славу. І як Він є Світло для світу, так і ми покликані бути ним, приносячи славу Богу через ті добрі діла, які ми дозволяємо Йому робити через нас. «Хто має вуха, щоб слухати, нехай слухає!» (Марка 4:9). (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 17 травня 1900 р.)

Приховане, щоб стати явним

(Марка 4:11–22)

Коли учні Ісуса прийшли до Нього, щоб запитати про притчу, яку Він розповів, Він промовив до них: «Вам дано пізнати таємниці Божого Царства, а тим, що за вами, усе відбувається в притчах, щоб оком дивились вони і не бачили, вухом слухали і не зрозуміли, щоб коли вони не навернулися, і відпущені будуть гріхи їм!» (Марка 4:11–12).

Для поверхневого читача, особливо для того, хто читає з упередженням щодо Господа і Його Слова, ці слова можуть здатися свідченням несправедливості з боку Бога. Давайте розглянемо їх глибше.

Передусім з Матв. 13:13–15 ми бачимо, що це самі люди закрили свої очі, щоб не бачити, притупили свої вуха й зробили свої серця зачерствілими. Далі, в 4-му розділі Євангелія від Марка ми читаємо: «І сказав Він до них: Чи світильника приносять на те, щоб поставити його під посудину, чи може під ліжко? А не щоб поставити на свічнику? Бо немає нічого захованого, що не виявиться, і немає таємного, що не вийде наяв» (вірші 21–22).

Таким чином, ми бачимо, що речі приховані лише для того, щоб бути виявленими. Так само, як коли Ісус дякував Отцеві, що ці речі були приховані від мудрих і розсудливих, а відкриті для немовлят (див. Матв. 11:25). Ніхто не може дорікнути в такому «приховуванні» від мудрих і розумних, яке полягає у відкритті їх немовлятам.

Але де ж ці речі приховані? – У Христі, «в Якому всі скарби премудрости й пізнання заховані» (Колос. 2:3). Але Він – «Світло для світу», і хто піде за Ним, «не буде ходити у темряві той» (Івана 8:12). А світло не приносять для того, щоб сховати його під посудину чи під ліжко, але щоб поставити на свічник, аби воно світило всім у домі (порівняйте Марка 4:21–22 і Матв. 5:15). Таким чином, у тому ж контексті, в якому Христос говорить, що учням дано пізнати таємницю Царства, а іншим усе говорить в притчах, Він ясно показує, що **все приховане в Божих справах призначене для того, щоб зробити їх більш явними**.

Що це дійсно так, видно ще й із того, чого ми навчаємося про саму природу притч. Багато хто, ймовірно, думає, що Ісус використовував притчі, щоб приховати Свій сенс від натовпу, але все якраз навпаки. Читаємо в Матв. 13:34–35: «Це все в притчах Ісус говорив до людей, і без притчі нічого Він їм не казав, щоб справдилось те, що сказав був пророк, промовляючи: Відкрию у притчах уста Свої, розповім таємниці від почину світу!» (див. також Псал. 78:1–4).

Чому ж тоді Ісус сказав, що учням дано пізнати таємниці Царства Небесного, а іншим – ні? І відповідь очевидна: тому що учні запитали Ісуса про значення Його слів, а інші не проявили достатнього інтересу, щоб потрудитися і запитати Його. **Жодна людина, молода чи стара, не може очікувати глибокого**

пізнання, якщо ніколи не задає питань. Якби інші люди мали таке ж щире прагнення пізнати істину, яке мали учні, вони могли б дізнатися її тим самим шляхом – просто запитавши Христа. Адже Сам Ісус, заохочуючи людей питати, сказав:

– «Бо кожен, хто просить одержує, хто шукає знаходить, а хто стукає відчиняє йому» (Матв. 7:8).

– «А якщо кому з вас не стачає мудрости, нехай просить від Бога, що всім дає просто, та не докоряє, і буде вона йому дана» (Якова 1:5).

«Бо Господь дає мудрість, з Його уст знання й розум!» (Прип. 2:6).

Бог – «Бог таємничий» (Ісаї 45:15), але лише для того, щоб Його можна було знайти, адже Він каже: «Зверніться до Мене й спасетесь, всі кінці землі, бо Я Бог, і нема більше іншого Бога!» (вірш 22). «Тому, що те, що можна знати про Бога, явне для них, бо їм Бог об'явив. Бо Його невидиме від створення світу, власне Його вічна сила й Божество, думанням про твори стає видиме. Так що нема їм виправдання» (Римл. 1:19–20).

Тож ніхто на землі не має виправдання, щоб не знати Господа. Тож скористаймося своїми очима, або, якщо вони закриті, просімо Господа про помазання, яке Він так щедро дарує, щоб ми могли пізнати все, що так вільно даровано нам Ним. (Е. Дж. Вагонер. Present Truth, 10 березня 1898 р.)

«Звертайте увагу на те, що чуєте»

(Марка 4:24)

«Уважайте, що чуєте» (Марка 4:24). Це слова Спасителя, і сьогодні вони так само важливі, як і тоді, коли були вимовлені вперше.

Але що саме ми повинні чути? Відповідь дається в настанові про те, чого не слід слухати: «Перестань же, мій сину, навчатися від нерозумних, щоб відступитися від слів знання!» (Прип. 19:27).

Отже, ми маємо слухати слова знання. Але що це за слова? Знову ми читаємо: «Бо Господь дає мудрість, з Його уст знання й розум!» (Прип. 2:6). **Таким чином, слова Господа – це слова знання.**

«Всі скарби премудрости й пізнання заховані» у Христі (Колос. 2:3). Він говорить слова знання, тому що говорить тільки слова Божі, «бо Кого Бог послав, Той Божі слова промовляє» (Івана 3:34). Тому слово Боже про Христа звучить так: «Його слухайтеся!» (Луки 9:35). **Його слова – це слова Божі, і ми повинні жити кожним словом, що виходить з уст Божих.** Усі інші слова – не просто марні, а й шкідливі.

Є ще одне не менш важливе застереження. Воно говорить: «Тож пильнуйте, як слухаєте!» (Луки 8:18). **Людина може чути правильні слова, і все ж не отримати користі, тому що вона слухає неправильно.** Як же ми повинні слухати?

Перш за все, **ми повинні слухати з радістю.** Ангели на небі слухають голос Божого Слова: «Благословіть Господа, Його Анголи, велетні сильні, що виконуете Його слово, щоб слухати голосу слів Його!» (Псал. 103:20). **Вони слухають так уважно, щоб жодне слово не промайнуло повз них.**

По-друге, вони слухають, щоб виконувати, «усі сили небесні Його, слуги Його, що чините волю Його!» (вірш 21). Хто слухає таким чином, той не матиме труднощів із розумінням, бо «коли хоче хто волю чинити Його, той довідається про науку» (Івана 7:17).

І нарешті, важливо слухали так уважно, щоб не забути. Є такі, у яких слово вислизає відразу ж, як тільки вони його почують. Тоді воно не приносить їм ніякої користі. «А хто додержує Його слово, у тому Божа любов справді вдосконалилась. Із того ми пізнаємо, що в Нім пробуваємо» (1 Івана 2:5). **Слово «додержувати» означає «зберігати».** Ми повинні зберігати слово. Де? У наших серцях. Нехай воно залишається там, щоб його життя пронизувало всю істоту, і тоді воно зробить нас «досконалими, до всякого доброго діла готовими» (2 Тим. 3:17). (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 30 травня 1898 р.)

Притча про царство

(Марка 4:26–29)

«І сказав Він: Так і Боже Царство, як той чоловік, що кидає в землю насіння, і чи спить, чи встає він удень та вночі, а насіння пускає паростки та росте, хоч не знає він, як. Бо родить земля сама з себе: перше вруна, потім колос, а тоді повне збіжжя на колосі. А коли плід доспіє, зараз він посилає серпа, бо настали жнива» (Марка 4:26–29).

Ми є співробітниками Бога, Він є великим Сіячем. **Поле – це серця людей, а плід – це плід праведності.** Охоче серце є добрим ґрунтом. Ми не можемо зрозуміти, «як» росте зерно. Це таємниця життя і таємниця Бога. Але ми розуміємо сам факт, що воно росте. Никодим не міг розумом зрозуміти, як людина може народитися знову, але згодом він зрозумів це серцем: «Бо серцем віруємо для праведности» (Римл. 10:10).

Описуючи цей процес, Господь вживає слово, яке робить зміст цілком ясным. «Бо родить земля сама з себе: перше вруна», – буквально: автоматично, або спонтанно, під дією внутрішньої сили. Добра земля, у яку посіяно зерно, не може не принести плоду, тому що життя, що міститься в насінні, змушує його прорости саме по собі. **І пам'ятаймо, що земля або ґрунт – це серце, а насіння – це Слово.** Так само, як зерно пшениці змушує землю приносити хліб для нашого фізичного життя, так і «нетлінне насіння» Слова повинно **принести в кожному серці, яке його приймає і зберігає, плід до життя вічного.**

Господь використав те саме слово, від якого походить наше слово «автоматично», щоб описати дію Свого Слова в серці людини. Наприклад, автоматична фігура в музеї воскових фігур, якщо використовувати поширену ілюстрацію, рухає головою або рукою, ніби жива. Вона рухається автоматично, за допомогою якоїсь пружини чи внутрішнього механізму, що керує фігурою. **Так само й людина – лише безпорадна глина. Сила сатани діяла всередині, рухаючи руками, ногами і всіма членами як «знаряддями неправедности». Тепер великий Сіяч сіє Слово в затьмарені серця, і в міру того, як воно приймається, кожне слово має в собі силу приводити в рух члени тіла, щоб вони діяли як «знаряддя праведності Богові».**

Хоча автомат чи воскова фігура й добре зображують спосіб, у який Слово діє в людині, проте в реальному житті це знаряддя не є несвідомою формою. **Плоди праведності можуть пустити коріння лише в охочому серці.** Людина – жива, вільна моральна істота, і навіть Бог не буде діяти в ній всупереч її волі. Бог бажає людей прийняти Його Слово, обрати життя і бути готовими творити Його волю. «Коли хоче хто волю чинити Його, той довідається про науку» (Івана 7:17) – **Бог навчить його, живучи Своїм життям у ньому. Кожне слово, прийняте серцем, має силу втілити в життя те, про що воно говорить.** І водночас людина

залишається вільною: (1) вона повинна вибирати, (2) вона повинна хотіти виконувати Божу волю постійно. І коли вона, таким чином, ставить свою волю на бік праведності, тоді входить могутнє Слово благодаті Божої. «Зо страхом і тремтінням виконуйте своє спасіння. Бо то Бог викликає в вас і хотіння, і чин за доброю волею Своєю» (Филп. 2:12, 13). **Кожна людина тримає рішення свого спасіння у власних руках, але дяка Богові, коли вибір зроблено на користь життя, здійснення цього життя відбувається силою Божою.**

Уся суть сучасної критики Біблії полягає в тому, що сатана прагне переконати людей, ніби сьогодні в Божому Слові вже немає сили діяти. Це відбувається саме тепер, коли він сам зійшов, щоб діяти сильніше, ніж будь-коли, «знаючи, що короткий час має!» (Об'явл. 12:12). **Люди бачать, що говорить Біблія, але не вірять, що можуть зробити те, що Бог велить їм робити.** Коли ж вони вивчають Слово серцем, то швидко розуміють, чого хоче Бог; але загальне переконання таке, що виконати це неможливо. Отже, вся суть християнського життя і спасіння зводиться до наступного: **чи має Слово, яке приносить спасіння, силу творити Божі діла в тому, хто в нього вірить?** Господь каже – має. Павло писав до солунян: «Прийнявши почуте від нас Слово Боже, прийняли ви не як слово людське, але як правдиво то є Слово Боже, що й діє в вас, віруючих» (1 Сол. 2:13). **Воно діяло настільки потужно, що навернуло тих, хто прийняв його, від шляху гріха і від традицій та звичаїв світу до істини Божої, і зберегло їх під час переслідувань і страждань, що обрушилися на них.** Це й досі живе, діюче Слово, яке кличе людей відійти від неправди та людських традицій, що покрили землю густою темрявою. Коли ви чуєте його, повірте йому, відкрийте своє серце для нього й дозвольте йому діяти. Воно не зробить нічого проти вас, але тільки для вас. (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 11 лютого 1897 р.)

Нехай росте

(Марка 4:26, 27)

«Так і Боже Царство, як той чоловік, що кидає в землю насіння, і чи спить, чи встає він удень та вночі, а насіння пускає паростки та росте, хоч не знає він, як» (Марка 4:26, 27).

Що робить землероб після того, як кинув насіння в землю? Він спокійно спить уночі й займається своїми справами вдень. Що він робить, аби насіння росло? Нічого. Чому? Тому що він не знає, як це насіння росте. А оскільки «він не знає», як відбувається ріст насіння, то, природно, не може нічого зробити, щоб змусити його рости. І тому, як розумна людина, він просто дозволяє йому рости. Це велика мудрість, коли людина настільки розумна, що не втручатися в те, чого не розуміє. (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 10 лютого 1898 р.)

Сіяння Євангелія

(Марка 4:26–29)

«І сказав Він: Так і Боже Царство, як той чоловік, що кидає в землю насіння, і чи спить, чи встає він удень та вночі, а насіння пускає паростки та росте, хоч не знає він, як. Бо родить земля сама з себе: перше вруна, потім колос, а тоді повне збіжжя на колосі. А коли плід доспіє, зараз він посилає серпа, бо настали жнива» (Марка 4:26–29).

Сівба насіння містить у собі не лише обіцянку жнив, але й визначає, яким буде урожай. **Жнива вже закладені в самому насінні, яке посіяне.** «Не обманюйтеся, Бог осміяний бути не може. Бо що тільки людина посіє, те саме й пожне! Бо хто сіє для власного тіла свого, той від тіла тління пожне. А хто сіє для духа, той від духа пожне життя вічне» (Гал. 6:7, 8).

Слово Боже каже нам: «Всяке тіло трава» (Ісаї 40:6). Євангеліє Ісуса Христа проголошується людям силою Духа, «щоб замість попелу дати їм оздобу, оливу радості замість жалоби, одержу хвали замість темного духа! І будуть їх звати дубами праведности, саджанцями Господніми, щоб прославивсь Господь!» (Ісаї 61:3), «Бо так як земля та виводить рослинність свою, й як насіння своє родить сад, так Господь Бог учинить, що виросте правда й хвала перед усіма народами!» (Ісаї 61:11).

Таким чином, у **рості рослин із насіння ми маємо досконалу картину зростання християнина в благодаті або зростання Царства Божого в серці людини.**

Перший урок дає Сам Господь, і він записаний в Івана 12:24, 25: «Поправді, поправді кажу вам: коли зерно пшеничне, як у землю впаде, не помре, то одне зостається; як умре ж, плід рясний принесе. Хто кохає душу свою, той погубить її; хто ж ненавидить душу свою на цій світі, збереже її в вічне життя».

У природі ніщо не існує саме для себе. Сонце світить, щоб дарувати світло і тепло світові. Трава й дерева ростуть лише для того, щоб радувати людське око й живити всі живі створіння. **Віддати себе, зректися власного «я» – це закон усього всесвіту.** «Бо й Христос не Собі догоджав» (Римл. 15:3). «Нерозумний, що ти сієш, те не оживе, як не вмере. І коли сієш, то сієш не тіло майбутнє, але голе зерно, яке трапиться, пшениці або чого іншого» (1 Кор. 15:36, 37).

Якби землероб сказав: «У мене всього лише бушель пшениці, і я вирішив його зберегти; не буду витрачати його, висіваючи в землю», – усі назвали б його дурнем. Єдиний спосіб примножити зерно – у тридцять, шістдесят чи сто разів – це посіяти його в землю, знаючи, що більше він цих зерен не побачить.

Те саме стосується і зерна, яке ми споживаємо: ми не можемо отримати від нього життя, не знищивши його як зерно. **Зерно, яке «зберігають», ніколи не приносить користі.**

А що є тим насінням, з якого все походить? «Зерно це Боже Слово» (Луки 8:11). Так було від самого початку. Коли води зібралися в одне місце, і з'явилася суша, земля була порожня. Вона не могла породити нічого. Тоді Бог сказав: «Нехай земля вродить траву, ярину, що насіння вона розсіває, дерево овочеве, що за родом своїм плід приносить, що в ньому насіння його на землі. І сталося так» (Бут. 1:11).

Яке насіння посіяв Бог у землю, з якого все виросло? **Це було ніщо інше, як Слово Боже.** Слово стало травою і деревами, так само як пізніше Слово стало тілом.

Христос є Слово Боже, Слово життя, Яке було від початку і **від Якого все постало.** «Споконвіку було Слово, а Слово в Бога було, і Бог було Слово. Воно в Бога було споконвіку. Усе через Нього повстало, і ніщо, що повстало, не повстало без Нього» (Івана 1:1–3). «Що було від початку, що ми чули, що бачили власними очима, що розглядали, і чого руки наші торкалися, про Слово життя, а життя з'явилося, і ми бачили, і свідчимо, і звіщаємо вам життя вічне, що в Отця перебувало й з'явилося нам» (1 Івана 1:1, 2).

Він є тим Насінням, з Якого виростають не лише рослини польові, але й... «...дуби праведности» (Ісаї 61:3).

Так само, як і пшеничне зерно, Він не міг принести плоду, не віддавши Свого життя. Те, що первосвященники, книжники і старійшини сказали насмішливо, як докір, стало Його славою: «Інших спасав, а Самого Себе не може спасти!» (Матв. 27:42).

Якби Він думав про Себе і прагнув урятувати власне життя, то не міг би спасти нікого іншого, адже «без пролиття крові не має відпущення» (Євр. 9:22). Більше того, **якби Він намагався зберегти Своє життя, то втратив би його, бо, увійшовши в цей гріховний і загиблий світ, не мав іншого шляху, окрім шляху хреста.**

Та жертва Христа сягає ще до створення світу, бо Він був призначений як викуп «перед закладами світу» (1 Петра 1:20).

Щоб стати життєдайним Духом, Він мав померти. Через смерть Він знищив смерть і того, хто мав її владу: «А що діти стали спільниками тіла та крові, то й Він став учасником їхнім, щоб смертю знищити того, хто має владу смерті, цебто диявола» (Євр. 2:14).

Він не безплідне насіння; Він помер, спустошив Себе, щоб принести багато плоду. «І коли сієш, то сієш не тіло майбутнє, але голе зерно, яке трапиться, пшениці або чого іншого» (1 Кор. 15:37).

Тому, коли Христос, істинне Насіння, прийшов у світ, Він сказав: «Але тіло Мені приготував» (Євр. 10:5).

Жертва була принесена. **Він більше ніколи не повернеться до тієї форми, яку мав до приходу на землю; Він прийняв образ людини і як Син Людський зазнав смерті на хресті,** за що був возвеличений, отримавши Ім'я, вище над усяке ім'я.

Ця праця триває й нині, адже **Він постійно віддає Себе за людство;** або, точніше, жертва, принесена один раз і назавжди, вічно діє й залишається

ефективною. Все у всесвіті існує і продовжує існувати лише тому, що Його життя проливається в нього і через нього.

Насіння вмирає і породжує інші, подібні до себе. З одного зерна може вирости сотня інших, і кожне з них матиме ту ж саму життєву силу, стільки ж життя, скільки було в первісному зерні. Так само:

– «Кожному з нас дана благодать у міру дару Христового» (Ефес. 4:7).

– «А з Його повноти ми одержали всі, а то благодать на благодать» (Івана 1:16).

– «Бо в Ньому тілесно живе вся повнота Божества» (Колос. 2:9).

І коли Він оселяється у наших серцях через віру, коли насіння проростає в нас, ми також «наповнюємося всякою повнотою Божою» (Ефес. 3:19).

Кожен віруючий отримує всю повноту життя Христа, істинного Насіння. «Бо який Він, такі й ми на цім світі» (1 Івана 4:17).

Це неминуче впливає **з того, що ми народжені Його смертю**. Тож діти Царства є добрим насінням: «Поле це світ, добре ж насіння це сини Царства» (Матв. 13:38).

Життя Однородженого Сина, Який віддав Себе, переходить у Насіння жінки, Сина Людського; і не лише в Людину Ісуса з Назарету, але й у всіх, хто приймає Його. Він є «перворідним поміж багатьма братами» (Римл. 8:29).

Усі, хто приймає Його, отримують владу бути дітьми Божими, і ця влада є силою воскресіння; бо **воскресіння з мертвих підтвердило, що Ісус Христос є Сином Божим**. «Павло, раб Ісуса Христа, покликаний апостол, вибраний для звіщення Євангелії Божої, яке Він перед тим приобіцяв через Своїх пророків у святих Писаннях, про Сина Свого, що тілом був із насіння Давидового» (Римл. 1:1–3).

Насіння, яким ми народжені згори, нетлінне – це Слово Боже, живе і вічне. «Бо народжені ви не з тлінного насіння, але з нетлінного, Словом Божим живим та тривалим» (1 Петра 1:23).

І коли це Слово перебуває в нас, воно дає силу, перемогу над лукавим і зберігає від гріха. «Я писав вам, батьки, бо ви пізнали Того, Хто від початку. Писав я до вас, юнаки, бо міцні ви, і **Слово Боже в вас пробуває**, і лукавого **перемогли ви**» (1 Івана 2:14). «Кожен, хто родився від Бога, не чинить гріха, бо в нім пробуває насіння Його. І не може грішити, бо від Бога народжений він» (1 Івана 3:9).

Отже, Ісус Христос був лише Зразковою Людиною. Він є, насправді, «людина Христос Ісус» (1 Тим. 2:5). Іншої людини немає, бо **Він творить усіх, хто вірує, і творить їх у Собі**: «одного нового чоловіка» (Ефес. 2:15).

Лише в Христі ми стаємо «Мужем досконалим» (Ефес. 4:13).

Насіння, яке сіється, дає інші насіння, наповнені тим самим життям, щоб вони, в свою чергу, стали джерелами життя. **Так усі, хто вірує, перебувають на землі замість Христа, щоб продовжувати Його ім'ям і силою Його життя справу, розпочату Ним**. Він закликає всіх прийти до Нього й пити воду життя, але додає: «А хто чує, хай каже: Прийди!» (Об'явл. 22:17).

І щоб їхній заклик не був марним, щоб ніхто, хто шукає у них життя, не розчарувався, Він промовляє: «Хто вірує в Мене, як каже Писання, то ріки живої води потечуть із утроби його» (Івана 7:38).

Бо не ангелам, але людям Бог підкорив майбутній світ: «Бо Він не піддав Анголам світ майбутній, що про нього говоримо. Але хтось десь засвідчив був, кажучи: Що є чоловік, що Ти пам'ятаєш про нього, і син людський, якого відвідуєш? Ти його вчинив мало меншим від Анголів, і честю й величністю Ти вінчаєш його, і поставив його над ділами рук Своїх, усе піддав Ти під ноги йому! А коли Він піддав йому все, то не залишив нічого йому непідданого. А тепер ще не бачимо, щоб піддане було йому все» (Євр. 2:5–8).

Робота Євангелія, завдяки якій люди мають стати новими творіннями, а земля – оновленою, щоб стати гідним житлом для них, доручена людям. «І поклав у нас слово примирення» (2 Кор. 5:19, переклад І. Огієнка), «І довірив нам слово примирення» (переклад KJV), **слово, через яке люди народжуються в Царство Боже. Коли це Слово перебуває в нас, воно перетворює нас, так що ми приймаємо Його природу й стаємо у Христі також Словом Божим.** Тож коли хтось говорить, «говори, як Божі слова» (1 Петра 4:11).

«Словом Господнім учинене небо» (Псал. 33:6). Тим же Словом будуть оновлені небо й земля; але **Слово, що творить все нове, має бути в устах і серцях людей.** Бог каже: «І кладу Я слова Свої в уста твої та ховаю тебе в тіні рук Своїх, щоб небо напнути та землю закласти, і сказати Сіонові: Ти Мій народ!» (Ісаї 51:16).

Слово Боже, те насіння, яке повинно народжувати дітей для Царства, а також приготувати саме Царство для них, повинно звучати через людей. **Але це будуть люди, які померли з Христом, віддавши своє життя, щоб вже не брати його знову, і чие життя є ніщо інше, як втілене Слово Боже.** Коли вони говоритимуть, то скажуть з владою, бо промовлятимуть те, чим самі є, але при цьому будуть говорити не від себе.

Яка велична перспектива й привілей!

Найвища слава «слово істини, Євангелія спасіння свого» (Ефес. 1:13) не в тому, що воно просто спасає грішників, приводячи їх у місто-притулок, а в тому, що **воно робить урятованих грішників спасителями інших.** Бог послав Христа у світ, щоб спасти світ: «Бо Бог не послав Свого Сина на світ, щоб Він світ засудив, але щоб через Нього світ спасся» (Івана 3:17).

І Він каже всім, хто готовий уподібнитися Його смерті: «Як Отець послав Мене, і Я вас посилаю!» (Івана 20:21).

Хто ж став би вважати своє життя надто цінним, маючи перед собою таке високе покликання, особливо з огляду на те, що життя, яке ми передаємо іншим, – це те саме вічне життя, яке перебуває в нас і спасає нас самих?

«Ось тому, мавши за милосердя Божим таке служіння, ми не тратимо відваги, але ми відреклися тайного сорому, не ходячи в хитрості та не перекручуючи Божого Слова, але з'явленням правди доручуємо себе кожному сумлінню людському перед Богом» (2 Кор. 4:1, 2). (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 19 липня 1900 р.)

Прихована закваска

(Матв. 13:33)

«Царство Небесне подібне до розчини, що її бере жінка, і кладе на три міри муки, аж поки все вкисне» (Матв. 13:33). Закваски не видно, але її вплив відчувається. Так само і з Божою роботою на землі. «Царство Боже не прийде помітно» (Луки 17:20). **Не завжди та праця, яка здається найбільшою, помітною, приносить найбільшу користь.** Ніхто не може знати, як швидко просувається Божа робота на землі. Навіть ті, хто здійснюють найкраще служіння, не усвідомлюють більшої його частини. **Царство слави настане тоді, коли навіть найвірніші послідовники й трудівники Христа будуть думати, що ще багато чого лишилося зробити,** тому що вони **не будуть знати впливу свого власного життя й служіння,** а також не можуть знати, які інші приховані сили Бог уже задіяв.

Це має застерегти нас від думки, **ніби прихід Господа ще далекий,** лише тому що ми бачимо, як мало, на наш погляд, зроблено Це також повинно спонукати нас задовольнятися працею в тиші. Хоч люди можуть не вихвалити нашу роботу, і навіть ми самі часом можемо вважати її безплідною, у нас є впевненість, що наш Отець «бачить таємне» (Матв. 6:4). (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 10 травня 1894 р.)

Робота віри

(Матв. 9–13 розділи)

Видатні чудеса, звершені Ісусом, **були здійснені у відповідь на проявлену людиною віру** і повинні спрямувати наш розум до роздумів про силу віри. Одинадцятий розділ Послання до євреїв подає перелік того, що було звершено через віру, і природно виникає запитання: звідки віра бере цю надзвичайну силу? Відповідь можна знайти, якщо розглянути, що таке віра, про що скажемо дуже коротко.

Віра – це довіра до іншого. **Це відмова від власних ідей і волі на користь когось, кого ми визнаємо вищим за себе.** Це довіра, подібна до тієї, яку відчуває невинна дитина до слова своїх батьків. Кожен знає, що коли така довіра виявляється до якоїсь людини, **це завжди викликає в ній певну турботу, співчуття чи ніжність до того, хто довіряє.** Подорожній, до якого інший звернувся за вказівкою шляху, відчуває до нього інтерес; **сам факт, що незнайомець поклався на нього, викликає у ньому доброзичливість.** Навіть зачерствілий негідник навряд чи зміг би зважитися заподіяти зло тому, хто, покладаючись на його честь, без вагання звернувся б до нього по захист.

Але всі добрі якості, які є у людини, приходять згори і присутні в серці Бога незмірно сильніше і більше, ніж у серці людини, бо Бог безмежно вище за людину. Тож коли Авраам із дитячою довірою повірив Богові, коли Той дав йому обітницю, виконання якої з людської точки зору здавалося неможливим, то цю просту віру було «йому залічено в праведність» (Римл. 4:3). Цілком не буде зухвалістю сказати, що **така довіра зворушила серце Бога й пробудила в Ньому особливу ніжність до Авраама.** Віра зробила те, чого ніщо інше не могло здійснити. І слід пам'ятати, що для цього є вагома причина. **Досконала віра передбачає досконале поклоніння.** Віра й покора нероздільні. **Чим сильніше людина вірить іншій, тим нижча її думка про себе.** Тож та досконала віра в Бога, яку виявив Авраам, означала також повну готовність виконувати все, чого Бог від нього вимагає. Така віра і сьогодні настільки ж могутня, як і раніше. Вона достатня, щоб здобути прощення гріха, як це сталося з Авраамом, і ніщо інше, крім такої віри, не може забезпечити прощення. **Очищення грішника від скверни гріха – найбільше з усіх чудес, і воно відбувається щодня у відповідь на віру.** **Кожного разу, коли Бог бачить таку довіру та покору у чьомусь серці, немає нічого, у чому б Він міг відмовити цій людині.** Тоді хто б не молився: «Господу: Додай Ти нам віри!» (Луки 17:5)? (Е. Дж. Ваггонер. Signs of the Times, 8 грудня 1887 р.)

Свобода тільки у Христі

(Матв. 11:28–30)

«Прийдіть до Мене, усі струджені та обтяжені, і Я вас заспокою! Візьміть на себе ярмо Моє, і навчіться від Мене, бо Я тихий і серцем покірливий, і знайдете спокій душам своїм. Бож ярмо Моє любе, а тягар Мій легкий!» (Матв. 11:28–30). **Немає свободи поза Христом. Християнин – єдина людина на землі, яка по-справжньому вільна.** Гріх і беззаконня – це тяжке ярмо рабства, і тільки Христос може зняти це ярмо з наших ший. Анархісти борються проти всякого закону; вони відчують, що щось обтяжує їх шию, і думають, що це закон, тому прагнуть його знищити. Але те, що їх гнітить, – це ярмо гріха, яке вони носять. **Закон Божий у Христі Ісусі – не тяжке ярмо.** Немає людини настільки вільної, як та, що дотримується Божого закону, а це можливо тільки перебуваючи у Христі. **Той, хто повністю підкоряється закону, зовсім не відчуває його тягара.** Як сказав псаломспівець: «Буду ходити в широкості, бо наказів Твоїх я шукаю» (Псал. 119:45). А наш Спаситель висловив всю суть наступними словами: «Поправді, поправді кажу вам, що кожен, хто чинить гріх, той раб гріха. І не застається раб у домі повік, але Син застається повік. Коли Син отже зробить вас вільними, то справді ви будете вільні» (Івана 8:34–36). Перед цим Він сказав: «І пізнаєте правду, а правда вас вільними зробить!» (вірш 32). Ці слова узгоджуються з попередніми, бо Христос є Правдою: «Я дорога, і правда, і життя» (Івана 14:6). (Е. Дж. Ваггонер. Signs of the Times, 8 грудня 1887 р.)

Притча про кукіль і невід

(Матв. 13 розділ)

Притчі з тринадцятого розділу Євангелія від Матвія, мабуть, є одними з найвиразніших у всій Біблії. Притча про кукіль повністю спростовує відносно нову ідею про земне тисячолітнє царство. У цій притчі господар поля каже своїм слугам, які запитали, чи не слід їм повиривати кукіль: «Ні, щоб, виконуючи той кукіль, ви не вирвали разом із ним і пшеницю. Залишіть, хай разом обоє ростуть аж до жнив; а в жнива накажу я жителям: Зберіть перше кукіль і його пов'яжіть у снопки, щоб їх попалити; пшеницю ж спровадьте до клуні моєї» (вірші 29, 30).

У тлумаченні цієї притчі говориться, що поле – це світ, добре насіння – сини Царства, кукіль – сини лукавого, жнива – кінець віку, а жниварі – ангели. Далі Спаситель каже: «І як збирають кукіль, і як палять в огні, так буде й наприкінці віку цього. Пошле Людський Син Своїх Ангелів, і вони позбирають із Царства Його всі спокуси, і тих, хто чинить беззаконня, і їх повкидають до печі огненної, буде там плач і скрегіт зубів! Тоді праведники, немов сонце, засяють у Царстві свого Отця. Хто має вуха, нехай слухає!» (Матв. 13:40–43). Ці слова настільки ясні, що жодні пояснення не можуть зробити їх ще зрозумілими. Вони однозначно показують, що на цій землі ніколи не буде часу повного миру й праведності, доки не будуть знищені нечестиві, і що покарання нечестивих і винагорода праведних відбуваються тільки при приході Христа і кінці віку.

«Подібне ще Царство Небесне до невода, у море закиненого, що зібрав він усячину. Коли він наповниться, тягнуть на берег його, і, сівши, вибирають до посуду добре, непотріб же геть викидають. Так буде й наприкінці віку: Ангели повиходять, і вилучать злих з-поміж праведних» (Матв. 13:47–49). Притча про невід, закинутий у море, здається, має дещо інший характер, ніж притча про пшеницю й кукіль. **Не було б сенсу наводити дві притчі підряд, якби вони вчили абсолютно одному і тому ж.** У цьому розділі наведено багато притч, що ілюструють Царство Небесне, бо всі його риси неможливо передати однією притчею. Притча про невід, як видається, має більш обмежене застосування, ніж притча про кукіль і пшеницю. Остання зображує добрих і злих, які живуть разом у світі аж до кінцевого Суду; перша ж показує, що і добрі, і злі люди потрапляють до Церкви і залишаються там, поки не будуть розділені рішенням Суду.

Зауважте, що в цій притчі спочатку відбувається вилов з моря, яке, безсумнівно, символізує світ. У невід потрапляє безліч риб з великої маси морських створін. У ньому є і добра, і погана риба. **Коли ж невід витягають на берег, тоді відбувається сортування: добру рибу зберігають, а погану викидають.** «Так буде й наприкінці віку: Ангели повиходять, і вилучать злих з-поміж праведних, і їх повкидають до печі огненної, буде там плач і скрегіт зубів!» (вірші 49, 50). Зображена тут група, представлена рибами в неводі, – це

група нібито добрих людей, від яких належить очікувати добра. **Церква – саме таке суспільство.** Згідно зі своїм сповіданням, усі члени церкви повинні бути добрими, але це не завжди так. Багато з тих, хто каже: «Господи! Господи!», будуть відкинуті в останній день.

Жодна людина не може почуватися в безпеці лише тому, що її ім'я записане в церковному реєстрі. Євангельський невід збирає як добрих, так і злих. Це не означає, що хтось із зібраних у ньому уже є добрим в тому розумінні, що вони готові до переселення в небесне Царство, але що вони становлять добрий матеріал, з якого можна зробити святих. Робота Євангелія після того, як воно їх збере, полягає в тому, щоб цілковито перетворити їх у Божий образ. Та деякі виявляються злими; вони не бажають змінюватися, чинять опір благим впливам, що оточують їх, і тому стають дедалі гіршими, а не кращими.

Ця притча знімає будь-які підстави для насмішок невіруючих щодо тих членів церкви, які чинять нечесно або впадають у грубі гріхи. Христос заздалегідь попередив, що серед Його послідовників будуть фальшиві сповідники. Тому немає сенсу у звинуваченнях, які невіруючі так люблять висувати проти релігії, коли бачать, що дехто з християн не веде освяченого життя. Ми бачимо, що і добрі, і злі потрапляють до євангельського невода. Церква – це школа Христова, а християни – Його учні, які прагнуть наслідувати Божественний зразок, доки, зрештою, не досягнуть «Мужа досконалого, у міру зросту Христової повноти» (Ефес. 4:13). Хто має право стверджувати, що церква зазнала невдачі лише тому, що в ній є учні, які погано вчаться, або такі, що відмовляються виконувати своє призначення? **Ми ж не судимо про школу й учителя за тими, хто погано вчаться, лінивими чи впертими учнями, ми оцінюємо їх за тими, хто слідує настановам.** Якщо ті, хто дотримується вказівок, показують успіх, ми школа, що школа добра, а вчитель – здібний; і ми не засуджуємо школу лише тому, що ті, хто відмовляється слухатися, не отримують користі. Так само ми повинні судити про церкву Христову й про християнство – не за життям фальшивих сповідників, а за життям тих, хто наслідує приклад і вчення Христа і хто віддає себе впливу Святого Духа. (Е. Дж. Вагонер. Signs of the Times, 8 грудня 1887 р.)

Рівень Євангелія

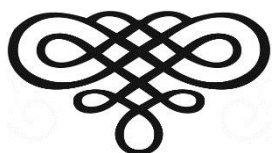
(Матв. 8:20)

«Промовляє до нього Ісус: Мають нори лисиці, а гнізда небесні пташки, Син же Людський не має де й голови прихилити» (Матв. 8:20). Коли Христос зійшов з неба і прийняв на Себе природу гріховної плоті, Він не зупинився на верхньому рівні становища людства, але опустився до рівня найбідніших і найнезначніших за походженням людей. Народжений у хліві і вихований у непомітному селі, **Він не мав жодної ознаки мирської величі**. Він був сином тесляра Йосипа. Його найближчі послідовники були рибалками; Його їжею були хліб та риба, і Сам Він засвідчив, що не має, де прихилити голову. Серед Своїх учнів Він був як слуга. **Та попри все це, Він був Сином Божим. Він стояв на рівні синів Божих, і ангели вслужили Йому.**

Рівень Його життя – це рівень Євангелія, і до цього рівня мають доступ найубогіші й найнезначніші. Таємниці спасіння і спадкоємства з Христом відкриті не мудрим і розумним, а немовлятам. **Ісус Христос ототожнив Себе з убогістю, смиренням, ганьбою та стражданням у їх найгостріших проявах, але в усьому цьому Він залишався без гріха.** Він не опустив Своїх послідовників на низький рівень, але підняв їх, бо це був рівень синів вічного Бога. **Гріх – ось що принижує, а не бідність, смирення і страждання.** Рівень гріха, навіть якщо він покритий людсьми багатства, влади і почестей, нескінченно нижчий за рівень Євангелія з його бідними, смиренними та відкинутими святыми. (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 28 червня 1894 р.)

БЕРЕЗЕНЬ

Учитель був з ними

(Марка 4:35–40)

Після цілого дня, протягом якого Ісус навчав народ на березі моря, сидючи в човні, Він сказав Своїм учням: «І, лишивши народ, узяли із собою Його, як у човні Він був; і інші човни були з Ним. І знялася ось буря велика, а хвилі вливалися в човен, аж човен водою вже був переповнився! А Він спав на кормі на подушці... І вони розбудили Його та й сказали Йому: Учителю, чи Тобі байдуже, що ми гинемо?... Тоді Він устав, і вітрові заборонив, і до моря сказав: Мовчи, перестань! І стих вітер, і тиша велика настала... І сказав Він до них: Чого ви такі полохливі? Чому віри не маєте?» (Марка 4:36–40).

Ці останні слова відкривають нам велику таємницю; власне, вся ця оповідь показує те саме: **учні не повинні були боятися**, незважаючи на бурю і грізні хвилі. «Чого ви такі полохливі? Чому віри не маєте?» Якби вони мали віру, вони не боялися б – це прямо вказано; і так само ясно мається на увазі, що віра у них мала бути. **Але віра завжди ґрунтується на факті, і фактом у цьому випадку було те, що вони не перебували в більшій небезпеці, ніж Сам Господь**; а те, що Христос не вважав ситуацію небезпечною, видно з того, що Він спокійно спав і зберігав мир, коли вони Його розбудили.

«Чи Тобі байдуже, що ми гинемо?» – немов кажучи: «Невже Тобі зовсім байдуже до нашої біди? Як Ти можеш спокійно спати, коли ми йдемо на дно? Невже така Твоя турбота про нас?» Так у своєму безрозсудному страху вони дорікали Господу. Але їхній докір був настільки ж нерозумним, як і незаслуженим; **адже Він був у човні разом із ними, і човен не міг потонути, не зтягнувши і Його.** Жодна небезпека не загрожувала їм, якої б не зазнавав і Він **Вони були настільки ж у безпеці, як і Він.** Кожен, хто читає цю розповідь, бачить, що це так.

Зовнішня байдужість Ісуса була не легковажністю, а впевненістю. **Він мав ту віру, якої бракувало їм.** Він знав, що ніхто не може вирвати Його з руки Отця. Коли ж Він, нарешті, добровільно віддав Себе у владу смерті, «вона бо тримати Його не могла» (Дії 2:24). Тим більше море не могло поглинути Його, хоча «князь, що панує в повітрі», підняв свою лютю проти Нього. І ще одне варто пам'ятати: **буря здійснюлася проти Нього, а не проти учнів.** Це Його, а не їх, прагнув знищити сатана. Але, незважаючи на лютю ворога, Ісус був у безпеці.

«Ісус Христос учора, і сьогодні, і навіки Той Самий!» (Євр. 13:8). «І ото, Я перебуватиму з вами повсякденно аж до кінця віку!» (Матв. 28:20). «Я не кину вас сиротами, Я прибуду до вас!» (Івана 14:18). Ісус перебуває з нами так само реально, як був із учнями в човні серед бурхливого моря. Він був зі Своїм народом з найдавніших часів, бо про Ізраїль сказано: «В усякому утиску їхньому тісно було і Йому, і Ангел обличчя Його їх спасав. Любов'ю Своєю й Своїм милосердям Він

викупив їх, і їх підніс і носив їх усі дні в давнину» (Ісаї 63:9). А оскільки Він сьогодні Той самий, ми знаємо, що Він і нині розділяє всі наші страждання.

Ще ясніше ця істина висловлена в П. Зак. 32:9, 10: «Бо частка Господня народ Його, Яків відміряний уділ спадщини Його. Знайшов Він його на пустинній землі та в степу завивання пустельних гієн, та й його оточив, уважав Він за ним, зберігав Він його, як зіницю оту свого ока». Тому Дух Святий надихнув псалмоспівця молитися: «Хорони Ти мене, як зіницю Свою, дочку ока, у тіні Своїх крил заховай Ти мене» (Псал. 17:8). Ця молитва, натхненна Святим Духом, обов'язково буде почута, «бо ми маємо не такого Первосвященника, що не міг би співчувати слабостям нашим, але випробуваного в усьому, подібно до нас, окрім гріха» (Євр. 4:15).

Скільки непотрібного страху і занепокоєння ми могли б уникнути, якби засвоїли і пам'ятали урок, викладений у розповіді про Христа на морі. **Немає небезпеки, яка загрожує нам, яка б однаково не загрожувала і Йому. Немає страждання, яке нас гнітить, яке б однаковою мірою не гнітило і Його. Немає такої спокуси, яка стосується нас і не торкнулася б Його. Кожен гріх, який ми несемо, Він несе також.** Він з нами, Він піклується про нас, і Він має повну силу визволити нас, бо Сам знайшов визволення (див. Євр. 5:7–9).

Пам'ятайте, що Ісус прийшов у нашій плоті. Він був тут не заради Себе, а заради нас. Усе, що Він страждав і витерпів, було для нас. Щоразу, коли Йому загрожувала небезпека, це була наша небезпека. **Якби море поглинуло Його, то лише для того, щоб ми загинули. Сатана прагнув знищити Його, але лише для того, щоб погубити нас.** Але сатані не вдалося. Христос був збережений; і оскільки Він витерпів наші страждання і розділив наші небезпеки, то Його перемога і Його визволення є нашим спасінням. «Кара на Ньому була за наш мир, Його ж ранами нас уздоровлено!» (Ісаї 53:5).

Ісус спочивав посеред бурі. Він був вільний від турбот, але не байдужий. Так само й ми, не впадаючи в недбалість чи байдужість, можемо покласти на Нього всі наші турботи, знаючи, що Він піклується про нас (див. 1 Пет. 5:7), і бути вільними від тривог, як того бажає Він. Якщо ми будемо жити в постійній довірі, то будемо в такій же безпеці, як і Він Сам. «Ти в вічних раменах Його» (П. Зак. 33:27), тому «спочивай в Господі», бо про тих, хто довіряє Йому, Він говорить: «І Я життя вічне даю їм, і вони не загинуть повік, і ніхто їх не вихопить із Моєї руки» (Івана 10:28). (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 24 лютого 1898 р.)

Ісус і буря

(Марка 4:36–41)

Ісус і Його учні були на Галілейському морі, коли раптом здійнялася така люта буря, що їхній човен майже поглинули хвилі. Буря лютувала, хвилі кидали маленьке судно, і учні, охоплені жахом, не знали, що робити. А Ісус «спав на кормі на подушці» (Марка 4:37–38).

Нарешті учні підійшли до Ісуса і розбудили Його словами: «Учителю, Учителю, гинемо!» (Луки 8:24). Деякі навіть докірливо сказали: «Учителю, чи Тобі байдуже, що ми гинемо?» (Марка 4:38). У своїй сліпій тривозі їм здавалося, що Ісус майже егоїстично байдужий до них. Вони відчували себе забутими.

Але Учитель ніколи не відвертався від крику лиха. Він одразу підвівся й сказав їм: «Чого ви такі полохливі?» Потім Він заборонив розлюченому вітру і розбурханим хвилям, наказавши: «Замовкни, перестань» – і негайно настала велика тиша.

Яке багатство настанов міститься в цій короткій оповіді! Насамперед звернімо увагу на владу Ісуса над стихіями. Його Словом вони були приведені в буття (Псал. 32:6; Івана 1:1–3). Його ж Словом підтримується і їхнє існування (Колос. 1:13–17; Євр. 1:1–3). І те саме Слово могло упокорити їхню лютю. **Він приборкав вітер і хвилі так само, як мати втихомирює своїх дітей, якщо ті стають занадто галасливими в грі.** Слова «Мовчи, перестань!» рівнозначні словам «Тихо! Заспокойтеся!» Для Нього це було дрібницею. **І все ж це було велике діяння, і легкість, з якою Він це зробив, свідчить про Його велич.** Не дивно, що учні дивувалися й говорили: «Хто ж це такий, що вітрам і воді Він наказує, а вони Його слухають?» (Луки 8:25).

«Ісус Христос учора, і сьогодні, і навіки Той Самий!» (Євр. 13:8). Його послання до нас таке: «Дана Мені всяка влада на небі й на землі» і: «І ото, Я перебуватиму з вами повсякденно аж до кінця віку!» (Матв. 28:18, 20). Ми можемо бути впевнені, що Він так само реально перебуває з нами в кожну мить потреби, як був із учнями в човні на Галілейському морі, і що Його сила охороняти й рятувати тепер така сама, як і тоді.

Якщо це так, то який спокій і впевненість ми можемо мати! Посеред бурі Він сказав учням: «Чого ви такі полохливі?» Не було жодної причини для страху, поки Він був поруч. А нам Він сказав: «Я тебе не покину, ані не відступлюся від тебе! Тому то ми сміливо говоримо: Господь мені помічник, і я не злякаюсь нікого: що зробить людина мені?» (Євр. 13:5–6). Він Той, хто проголошує мир і є Господом над усім (Дії 10:36). Якщо ми слухаємо Його слово, воно приносить нам мир, незалежно від того, яке випробування нас спіткає.

Човен не міг потонути з учнями, не потопивши й Ісуса. Але **неможливо навіть уявити, що море, яке Він Сам створив, могло б Його поглинути. Тому**

замість того, щоб казати, що Він був у такій же небезпеці, як і вони, правильніше сказати, що вони були так само в безпеці, як і Він. Вони не могли загинути, поки перебували в одному човні з Ісусом; так само і жоден з нас не може загинути, маючи Його присутність із собою.

Він спав посеред бурі не тому, що був байдужий, а тому, що довіряв. Цей сон записаний не для нашої цікавості, а для нашого навчання. **Якби учні справді знали силу й любов свого Господа, вони були б такими ж спокійними, як і Він.** Не було жодної причини, щоб вони не були такими, про що й свідчать Його слова: «Чому ви такі боязкі?» З цього спокою Христа ми повинні навчитися, як спокійно нам слід довірятися в усі часи небезпеки, знаючи, що Він із нами. «Жди Господа мовчки й на Нього надійся» (Псал. 37:7); «сила вам буде в утишенні та в сподіванні» (Ісаї 30:15). (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 17 травня 1894 р.)

Чи Тобі байдуже, що ми гинемо?

(Марка 4:38–40)

Учні Ісуса опинилися на морі під час страшної бурі. Вітри, що налітали з різних боків в долину озера, «піднесли хвилі Його» (Псал. 107:25), так що човен кидало, як тріску. Люди були в розпачі, бо ні вітрила, ні весла не могли протистояти бурі. Хвилі обрушувалися на човен і заливали його, так що він був уже повний води і готовий піти на дно. Здавалося, загибель – єдине, що їх чекає, коли вони згадали про Вчителя. Де Він? Посеред цього безумства стихій Він спокійно спав на кормі човна. «І вони розбудили Його та й сказали Йому: Учителю, чи Тобі байдуже, що ми гинемо?... Тоді Він устав, і вітрові заборонив, і до моря сказав: Мовчи, перестань! І стих вітер, і тиша велика настала... І сказав Він до них: Чого ви такі полохливі? Чому віри не маєте?» (Марка 4:38–40).

Читаючи цю розповідь, ми не можемо не дивуватися докору, який учні висловили Ісусові: «Чи Тобі байдуже, що ми гинемо?» Невже Ти настільки байдужий до нас, що можеш спокійно спати, коли нас ось-ось поглине море? Ось така Твоя турбота про тих, хто залишив усе, щоб іти за Тобою? Вони думали лише про себе й не зупинилися, щоб усвідомити, що Він був із ними в тому самому човні. У своєму маловірному страху вони не подумали, що якщо човен і піде на дно – якби це було взагалі можливо – то разом з ними потоне і Він.

Якби вони тільки допустили цю думку, це не тільки стримало б їхній егоїстичний докір на адресу Учителя, але й заспокоїло б їхній страх. Бо, звичайно ж, Той, Хто створив море і Кому воно належить, що «бурі та в вихрі дорога Його», не міг би загинути в бурхливих хвилях. **Творіння не може знищити Творця. Тож сам факт, що Ісус був у човні, був їхнім найбільшим захистом. Бути з Ним у бурі було безпечніше, ніж бути без Нього в штилі.**

Хіба немає в цьому уроку і для нас? Як часто, коли люди перебувають у тяжких стражданнях і скорботах – коли хвилі майже поглинають їх, і горді води, здається, проходять над їхніми душами, – вони говорять: «Чому ми страждаємо? Невже Бог забув нас? Хіба Учителю немає діла до нашої біди?» О, скільки, скільки разів Учитель був засмучений такими словами егоїстичного і маловірного докору від тих, хто називає себе Його ім'ям!

Але які ж насправді факти? Учитель перебуває в тій же біді, що і вони. І хоча їм може здаватися, що Він спить і байдужий до їхньої долі, Він страждає не менше, ніж вони самі. Послухаймо ж слова вічної істини: «Коли переходиш через води, Я буду з тобою, а через річки не затоплять тебе, коли будеш огонь переходити, не попечешся, і не буде палити тебе його полум'я. Бо Я Господь, Бог твій, Святий Ізраїлів, твій Спаситель! Дав Я на викуп за тебе Єгипта, Етіопію й Севу замість тебе. Через те, що ти став дорогий в Моїх очах, шанований став, й Я тебе покохав, то людей замість тебе віддам, а народи за душу твою. Не бійся,

бо Я ж із тобою! Зо сходу згромаджу насіння твоє, і з заходу тебе позбираю» (Ісаї 43:2–5).

Ти можеш сказати, що ця обітниця лише для тих, хто має досконалу довіру до Бога, а ти занадто негідний, щоб вона стосувалася тебе. Але це не так. Згадай учнів у човні: **їхній страх повністю заглушив їхню слабку віру, але все ж Учитель залишався з ними. І Його обітниця полягає в тому, що Він буде з нами; більше того, Він уже з нами.** «А коли ми невірні, зостається Він вірним, бо не може зректися Самого Себе!» (2 Тим. 2:13). **Саме усвідомлення Його вірності народжує у нас віру.**

Прочитайте також слова про присутність Господа з Його народом у минулому і пам'ятайте, що Він «учора, і сьогодні, і навіки Той Самий!» (Євр. 13:8). «В усякому утиску їхньому тісно було і Йому, і Ангол обличчя Його їх спасав. Любов'ю Своєю й Своїм милосердям Він викупив їх, і їх підніс і носив їх усі дні в давнину» (Ісаї 63:9). «Немає такого, як Бог, Єшуруне, що їде по небу на поміч тобі, а Своєю величністю їде на хмарах. Покрова твоя Бог Предвічний і ти в вічних раменах Його. І вигнав Він ворога перед тобою, і сказав: Повинишуй його!» (П. Зак. 33:26–27).

«Пощо говориш ти, Якове, і кажеш, Ізраїлю: Закрита дорога моя перед Господом, і від Бога мого відійшло моє право. Хіба ж ти не знаєш, або ти не чув: Бог відвічний Господь, що кінці землі Він створив? Він не змучується та не втомлюється, і не збагненний розум Його. Він змученому дає силу, а безсилому міць» (Ісаї 40:27–29). **І все ж немічні люди, які не можуть зазирнути вперед навіть на одну мить і бачать лише незначну частину того, що відбувається навколо сьогодні, наважуються нарікати на Бога, бо не розуміють Його дій щодо них.**

Немає жодного людського горя, якого б Ісус не знав. «Бо знає Він створення наше, пам'ятає, що ми порошок» (Псал. 103:14). Він не тільки знає, але й піклується: «Покладіть на Нього всю вашу журбу, бо Він опікується вами!» (1 Петра 5:7). **Він не просто бачить нашу біду з боку, але й розділяє її.** Він прийняв на Себе нашу природу, ставши в усьому подібним до Своїх братів. Так Він установив нерозривний зв'язок між Собою і нами, так що все, що торкається нас, торкається і Його.

Як же тоді ми можемо нарікати і скаржитися? Як можемо лякатися і тривожитися за майбутнє? Хіба Учитель не в човні з нами? Хіба Він не розділяє нашої небезпеки? Чи ми справді віримо в істинність Його слова? Тоді як ми можемо витрачати час на жалість до себе? Нарікати на важку долю чи дивуватися, чому на нас приходять такі випробування, – означає не вірити словам Учителя: «Я перебуватиму з вами», «Я тебе не покину, ані не відступлюся від тебе!»

І тоді не лише наші егоїстичні страхи зникнуть при думці, що **Ісус розділяє наші страждання, але ми навіть можемо радіти серед самої бурі, знаючи, що Він не може загинути, а отже, допоки Він із нами, і ми не загинемо.** Навіть якщо прийде сама смерть, це не похитне нашої віри, бо Він помер – і саме

чим переміг смерть. І навіть у цьому ми можемо торжествувати, бо «хто нас розлучить від любови Христової? Чи недоля, чи утиск, чи переслідування, чи голод, чи нагота, чи небезпека, чи меч? Як написано: За Тебе нас цілий день умирять, нас уважають за овець, приречених на заклання. Але в цьому всьому ми перемагаємо Тим, Хто нас полюбив. Бо я пересвідчився, що ні смерть, ні життя, ні Ангели, ні влади, ні теперішнє, ні майбутнє, ні сили, ні вишина, ні глибина, ані інше яке створіння не зможе відлучити нас від любови Божої, яка в Христі Ісусі, Господі нашім!» (Римл. 8:35–39).

«Бог для нас охорона та сила, допомога в недолях, що часто трапляються, тому не лякаємось ми, як трясеться земля, і коли гори зсуваються в серце морів!» (Псал. 46:1, 2). Якою б не була небезпека, якою б сильною не була буря, ми можемо залишатися спокійним в упевненості, що Той, Хто панує над усім, з нами, і тому можемо сказати: «Оце, Бог спасіння моє! Безпечний я, і не боюсь» (Ісаї 12:2). (Е. Дж. Ваггонер. Signs of the Times, 21 вересня 1891 р.)

Бог не може зазнати невдачі

(Марка 4:38–40)

Учні пливли човном через море тієї ночі, коли піднялася страшна буря, що загрожувала поглинути їхнє невелике судно.

Ісус також був із ними в човні і, зморений працею цілого дня, спав на кормі «на подушці», навіть коли вода заливала борти.

«І вони розбудили Його та й сказали Йому: Учителю, чи Тобі байдуже, що ми гинемо?... Тоді Він устав, і вітрові заборонив, і до моря сказав: Мовчи, перестань! І стих вітер, і тиша велика настала» (Марка 4:38, 39).

«І сказав Він до них: Чого ви такі полохливі? Чому віри не маєте?» (вірш 40). Невже прояв страху, коли човен наповнюється водою під час бурі, свідчить про відсутність віри? **Так, адже Господь був із ними.** Вони думали, що потонуть, і що Господь потоне разом із ними. І здавалося, ніби Він не звертає уваги на небезпеку, що загрожувала і їм, і Йому. Вони думали лише про себе, але не мали жодного уявлення про Господа як про Того, хто відрізняється від них у такій крайній ситуації; **вони не мали віри в Його Божественну місію та силу Його життя.**

Віра сказала б: «Господь із нами. У Нього сила вічного життя, і Його Божественну місію в цьому світі не може зруйнувати жодна стихія». **Та їхня невіра змушувала думати, що Господь такий самий безпорадний, як і вони.**

Цей урок і для нас. Коли приходить небезпека чи випробування, ми маємо пам'ятати, що Бог живий. Коли обставини здаються непереборними, а ворог лютує, невір'я нашіптує, що Бог безсилий і ми приречені. **Але віруючий, який тримається Божих обітниць, не може загинути, як не може загинути Сам Господь. Бог поручився Своїм власним існуванням,** що Його обітниці ніколи не зрадять і не залишать нас в годину випробувань.

«Бо Бог, обітницю давши Авраамові, як не міг ніким вищим поклястися, поклявся Сам Собою» (Євр. 6:13). І зробив це для «потіхи міцної» (вірш 18) тих, хто шукає в Ньому притулок. **Так само неможливо, щоб Бог залишив нас у біді, якщо ми покладаємося на Його обітниці, як було неможливо, щоб Ісус був поглинений морем до завершення Своєї справи.**

Як швидко б зник тягар турбот і сумнівів, якби ми тільки пам'ятали, що Бог живий і що немає ніякої небезпеки Його загибелі. Якщо ми віримо в цю істину, залишається лише одне запитання – яка Його воля? І, знаючи її, **ми можемо повністю довірити Йому всі наслідки,** бо Той, Хто має силу здійснити Свою добру волю в нас, має всю владу.

«Бо я пересвідчився, що ні смерть, ні життя, ні Анголи, ні влади, ні теперішнє, ні майбутнє, ні сили, ні вишина, ні глибина, ані інше яке створіння не зможе відлучити нас від любови Божої, яка в Христі Ісусі, Господі нашім!» (Римл. 8:38, 39).

«Закутий в кайдани небавом розв'язаний буде, і не помре він у ямі, і не забракне йому його хліба. Бо Я Господь, Бог твій, що збурює море, й ревуть його хвилі, Господь Саваот Йому Ймення!» (Ісаї 51:14–15). (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 14 листопада 1895 р.)

Одержимі

(Марка 5:1–20)

Випадок, який є темою цього уроку, описаний також у Матв. 8:28–34 і в Луки 8:26–36. Однак Марк і Лука згадують лише одного біснுவатого, тоді як Матвій говорить про двох. Здається ймовірним, що **один з них мав особливо виділятися або своєю жорстокістю**, або тим, що був головним, або, скоріше, **засобом, через який біси говорили зі Спасителем**. Однак у тексті немає жодної суперечності, адже ні Марк, ні Лука не стверджують, що був лише один. Тому ті, хто намагається знайти розбіжності у Святому Письмі, мусять шукати їх в іншому місці.

Неможливо читати цю розповідь й не перейнятися реальністю істини, якої навчають всі місця Писання, про існування не тільки особистості самого диявола, але і незліченної кількості реальних демонів. Заперечувати це означає заперечувати вчення нашого Господа, бо Він повсюдно визнавав існування і особистість злих духів. Він завжди говорив про них і з ними як з реальними істотами, а це свідчить, що Він знав, що вони такі. Бо, визнаючи Його Божественність, ми не можемо навіть припустити, що Він обманювався Сам або обманював людей.

Як саме злі духи можуть оволодівати людьми й керувати їхніми діями ми не знаємо, але з Писання бачимо, що вони робили це у всі віки. У Старому Заповіті тих, хто був під владою нечистих духів, називали чаклунами або віщунами. За часів Спасителя про них говорили, що вони одержимі дияволом, або, як в одному випадку в Дії 16:16, сказано: «одна, що мала віщунського духа»; в іншому перекладі – «духа Піфона», що є просто іншим іменем сатани. А в наші дні принаймні один клас таких нещасних називають медіумами, а система, замість того щоб зватися чаклунством або некромантією, відома як спиритизм. Однак не слід розуміти це так, ніби всі, хто одержимі злими духами, є медіумами; і не обов'язково, щоб цей контроль був постійним. Дехто, безперечно, перебувають під сатанинським впливом безупинно, тоді як інших демонічна сила охоплює лише за певних умов.

Те, що такий контроль можливий, може здатися дивним для тих, хто ніколи серйозно не розмірковував над цим питанням, а деякі можуть навіть сумніватися, чи існує взагалі щось подібне. Але Святе Письмо безперечно навчає, що диявол мав таку владу двадцять століть тому, тож чому б йому не мати такої ж влади й тепер? Те, що він має цю владу й користується нею, не здається ні дивним, ні неймовірним, якщо зважити на те, що природа занепалих людей і занепалих ангелів зараз така ж, як і тоді. Адже «диявол ходить, ричучи, як лев, що шукає пожерти кого» (1 Петра 5:8). І, на жаль, надто багато хто потрапляє в його тенета, коли він того бажає.

Як саме злі духи можуть контролювати людей, ми не знаємо, але ми не знаємо цього так само, як і багатьох інших речей, у які, проте, віримо. Ми не розуміємо,

як один розум може впливати на інший, або як одна людина може гіпнотизувати іншу, і все ж ми знаємо, що це можливо. Ймовірно, у подібний спосіб біси захоплюють і утримують контроль над тими, хто піддається їхньому впливу. **Звісно, існують різні ступені такого духовного контролю й різні його прояви.** Не всі одержимі є медіумами. Той, про кого ми читаємо в цій історії, не був медіумом, а диким і лютим маніяком, наділеним надприродною силою. Натомість дівчина, що мала духа віщування (див. Дії 16:16), ймовірно, була м'якою й слухняною, як будь-хто інший, і все ж вона перебувала під контролем одного або декількох злих духів.

Гробниці, згадані в цій оповіді, були печерами або висіченими в скелі сховищами для мертвих, зробленими в горах чи схилах пагорбів. Хоча спершу вони призначалися для поховання, з часом багато з них стали притулком для розбійників і схованкою для таких людей, як той, про якого йде мова в нашому уроці. Саме з однієї з цих печер і вийшла ця люта і огидна істота, вкрита брудом, в синцях і крові. Але хоч би якою огидною та жахливою не була її зовнішність, Спаситель змилювався над нею, як і над грішником, представником якого є цей біснுவатий. **Усі, хто живе в гріху, тією чи іншою мірою перебувають під владою сатани, і в моральному відношенні вони такі ж огидні, як і цей лютий біснуватий.** Жалюгідний стан таких людей описаний пророком наступним чином: «У що будете биті ще, коли неслухняними далі ви будете? Хвора ваша вся голова, і все серце боляще... Від підосви ноги й аж до голови нема цілого місця на ньому: рани й гудзі, та свіжі поразки невичавлені, і не позав'язувані, і оливою не порозм'якшувані...» (Ісаї 1:5, 6). Але Ісус співчуває їм, і навіть коли, подібно до нещасного чоловіка з цієї історії, вони благають, щоб їх залишили в спокої, якщо Спаситель бачить в них хоч найменший відгук на Свою любов, Він проганяє нечистого духа й дає цим бідним, хворим гріхом душам силу стати дітьми Божими. (Е. Дж. Ваггонер. Signs of the Times, 4 лютого 1889 р.)

Ісус у домі Матвія

(Марка 2:13–22)

«І вийшов над море Він знов. А весь натовп до Нього приходив, і Він їх навчав. А коли Він проходив, то побачив Левія Алфієвого, що сидів на митниці, і каже йому: **Иди за Мною!** Той устав, і пішов услід за Ним. Коли ж Він сидів при столі в його домі, то багато митників і грішників сиділи з Ісусом та з учнями Його; бо було їх багато, і вони ходили за Ним. Як побачили ж книжники та фарисеї, що Він їсть із грішниками та з митниками, то сказали до учнів Його: **Чому то Він їсть із митниками та з грішниками?** А Ісус, як почув, промовляє до них: **Лікаря не потребують здорові, а слабі. Я не прийшов кликати праведних, але грішників на покаєння. А учні Іванові та фарисейські постили. І приходять вони, та й говорять до Нього: Чому учні Іванові та фарисейські постять, а учні Твої не постять?** Ісус же промовив до них: **Хіба постити можуть гості весільні, поки з ними ще є молодий? Доки мають вони молодого з собою, то постити не можуть. Але прийдуть ті дні, коли заберуть молодого від них, то й постити будуть вони за тих днів. І не пришиває ніхто до старої одежі латки з сукна сирового, а як ні, то край латки нової одірветься там від старого, і дірка стане ще гірша. І ніхто не вливає вина молодого в старі бурдюки, а то попориває вино бурдюки, і вино й бурдюки пропадуть, а вливають вино молоде до нових бурдюків»** (Марка 2:13–22).

Цей урок показує різкий контраст між релігією Ісуса Христа та людськими організаціями.

Усі так звані «благодійні товариства» висувають умову: той, хто бажає приєднатися, повинен мати «добру репутацію», тобто він повинен належати до того ж кола, що й нинішні члени. Навіть «Церква» – не якась окрема громада, а все тіло «організованого християнства» – значною мірою проникнута цим духом.

Як спадок від папства, який жодна християнська спільнота ще не викорінила повністю, залишилася думка, що **церква існує заради самої себе, і що її головний обов'язок – берегти власну репутацію**. Через це виникає схильність зводити довкола себе мури й пильно їх охороняти, аби ніхто не потрапив усередину, хто міг би зганьбити її «ім'я».

У тій мірі, в якій цей стан речей має місце, члени церкви, а надто її керівники, **більше дбають про зміцнення і розвиток організації, ніж про спасіння душ і поширення пізнання Христа на землі**.

Так було і з юдейською церквою за днів Христа. Її **вожді за самою своєю природою речей опинилися в опозиції до Христа**. Його спосіб служіння був настільки відмінний від їхнього, що вони вважали **Його анархістом, небезпечним для суспільства, бо, як їм здавалося, Він руйнує закон, порядок і усталені звичаї**.

У цьому юдеї були абсолютно неправі, бо Ісус не діяв і не діє для того, щоб руйнувати будь-які установи чи звичаї, **крім як у тій мірі, в якій утвердження**

істини саме по собі витісняє оману. Він просто буде на правдивому фундаменті, але будівля, яку Він зводить, і сам спосіб, у який Він буде, настільки протилежні людським уявленням, що людям здається, ніби Він руйнує.

Він діяв у межах існуючої церкви, так само як і у світі, не для того, щоб заснувати нову організацію, але **щоб заквасити все тісто**. Справою Христа і апостолів було не «створення церков», а спасіння грішників, заклик душ вийти з рабства людських традицій і оман.

Їхні учні, подібно до Христа і самих апостолів, мали залишатися в своїх колишніх спільнотах доти, доки ті могли терпіти нове життя в своєму середовищі. Небажання старого тіла, суто людської організації, прийняти живу істину в живій формі природно приводило до утворення нових громад.

Коли послідовників Христа виганяли зі старої системи, яка не могла витримати духовного зростання, вони природним чином гуртувалися разом за спільністю віри й практики, і було цілком природно, і зовсім не гріховно, що ці нові громади отримували окрему назву просто для зручності звернення до них.

Але ніколи не було наміру ні Господа, ні апостолів, **щоб ці нові громади стали жити для себе, для самозміцнення чи здобуття імені**. Вони мали бути світлом для світу, закваскою, що приносить принципи Христового Євангелія в маси людства, маючи єдину ціль – звеличити ім'я свого Господа і Вчителя.

Із дій Самого Христа ми маємо вчитися, яким має бути завдання Його церкви, Його покликаного народу, до самого кінця часу.

Книжники та фарисеї, як і духовенство пізніших часів, становили окрему касту. Їхнє ставлення до простого народу чудово відображалось навіть у позиції, яку вони займали, коли навчали, стоячи на підвищенні перед людьми. Вони могли проповідувати народу з-за бар'єру, але не опускалися до того, щоб справді спілкуватися з ним. Кафедра, з якої вони виголошували свої промови, була символом тієї перешкоди, що відділяла їх від простих людей, навіть тоді, коли вони перебували поруч.

Відсутність у них справжніх здібностей прикривалася удаваною гідністю. Вони дуже ревно обстоювали свої «права» та привілеї й **не могли збагнути тієї невимушеної близькості Христа з усіма класами суспільства. Між Ним і народом не існувало ніякої перешкоди, і все ж кожен інстинктивно відчував, що за характером Він незрівнянно вищий за них.**

У спілкуванні з людьми Йому не потрібно було остерігатися, щоб зберегти Свою гідність, бо Він мав істинну гідність моральної чистоти, яку неможливо втратити.

Коли книжники й фарисеї побачили, що Ісус сидить за столом із представниками зневажених «ижчих верств», вони сказали Його учням: «Чому то Він їсть із митниками та з грішниками?» (Марка 2:16).

У їхньому вузькому розумінні це свідчило про відсутність у Нього найелементарніших якостей, необхідних рабину. Але Ісус почув їхнє запитання

і відповів на нього Сам. Звернувшись до них, Він сказав: «Лікаря не потребують здорові, а слабі. Я не прийшов кликати праведних, але грішників на покаяння» (Марка 2:17).

Він «прийшов не на те, щоб служили Йому, а щоб послужити, і душу Свою дати на викуп за багатьох!» (Матв. 20:28), не для того, щоб створити Собі репутацію, але щоб врятувати людей, які не мають ніякої репутації; не для того, щоб прославити Своє ім'я, але щоб явити ім'я люблячого Отця всім Його неосвіченим дітям.

Він прийшов врятувати загинув, і тому мусів іти туди, де перебували загинув. Він не міг, виконуючи Свою місію, витрачати час на розмови з людьми, які вважали себе вже в доброму стані, але повинен був трудитися для тих, хто усвідомлював і визнавав свою потребу. І оскільки Він міг дати їм те, чого вони справді потребували, у Нього ніколи не було труднощів у тому, щоб зібрати слухачів.

Закон не може виправдати, «...Законом бо гріх пізнається» (Римл. 3:20). Усе, що він може – це показати людям їх гріховний стан. «Бо Закон чинить гнів» (Римл. 4:15).

Він говорить громами Синаю, пробуджуючи людину до усвідомлення, що «...гнів Божий приходить за них на неслухняних» (Ефес. 5:6). Без цього неможливо проповідувати Євангеліє, бо, оскільки **Євангеліє – це радісна звістка про силу Божу до спасіння кожного віруючого, необхідно, щоб людям була показана їхня потреба в спасінні, а також праведність закону, до послуху якому Господь і прагне їх привести.**

Не здорові мають потребу в лікарі. Насправді ж немає жодного справді здорового, але є багато таких, хто вважає себе здоровими, і **їх потрібно переконати в тому, що вони хворі**, перш ніж вони приймуть допомогу Великого Лікаря.

Таким чином, «Закон виховником був до Христа, щоб нам виправдатися вірою» (Гал. 3:24).

У словах про нову і стару тканину, а також про нові і старі міхи міститься дуже важливий урок для нас. Варто пам'ятати, що в ті часи, як і нині в деяких східних країнах, посудини для вина робилися не зі скла, а зі шкіри. У Переглянутому перекладі використовується вираз «винні шкіри», і саме це мається на увазі.

Старі, висохлі шкіри не могли витримати тиску нового вина, і процес бродіння розірвав би їх. «Нова тканина», як вказує примітка, означає «сира, необроблена тканина», яка при усадці стягнула б старий одяг, через що дірка, зашита нею, стала б ще більшою, ніж була. Тепер прочитайте: «І не пришиває ніхто до старої одягу латки з сукна сирового, а як ні, то край латки нової одірветься там від старого, і дірка стане ще гірша. І ніхто не вливає вина молодого в старі бурдюки, а то попрориває вино бурдюки, і вино й бурдюки пропадуть, а вливають вино молоде до нових бурдюків» (Марка 2:21, 22).

Зверніть увагу, що Ісус говорить про вшивання нової тканини в старий одяг. Звичайно, нікому б не спало на думку пришивати стару тканину до нового одягу, адже новий одяг не потрібно латати. Також зверніть увагу, що Ісус каже, що «...вливають вино молоде до нових бурдюків».

Він не каже, що старе вино потрібно вливати в старі міхи. Чому? Очевидно, тому що Він хотів показати: Його **Євангеліє робить усе новим**. «Стародавнє минуло, ото сталося нове!» (2 Кор. 5:17).

Йому не потрібні старі міхи – все повинно бути новим. **Свіже вино Євангелія не можна було влити в старі міхи фарисейства й гордості**. Не те щоб у книжників, вчителів закону, не було надії, але вони мусили бути цілковито оновлені. І це Ісус міг зробити.

Більше того, у Євангелії Христовому не може бути латок. **Даремно намагатися пришити вчення Христа до старого, формального благочестя чи до нечестивого життя**. Навернення – це не просто поворот назад і «намагання жити по-іншому». Це бути створеним наново.

Ісус не міг використовувати книжників і фарисеїв для поширення Свого Євангелія, бо вони вважали себе праведними. Вони були самодостатні й не хотіли визнати, що самі по собі – ніщо. «Перед славою скромність іде» (Прип. 15:33). «Ось надута, не проста душа його в ньому» (Авак. 2:4).

«А мій Бог нехай виповнить вашу всяку потребу за Своїм багатством у Славі, у Христі Ісусі» (Филп. 4:19).

Але потребу потрібно відчутти й визнати, перш ніж допомога буде оцінена. Тому ніколи не бійтеся визнати свою недостатність. Найбільша перепона на шляху зростання в цьому світі – **небажання визнавати помилки**.

Вчитися означає визнати, що ти ще не знаєш усього, що повинен знати; а **страх, що люди можуть це помітити, часто заважає прийняти нову, рятівну істину**. Так багато, дуже багато людей через свою гордість відкидають Христа; вони не хочуть відверто визнати, що є грішниками. «Вірне це слово, і гідне всякого прийняття, що Христос Ісус прийшов у світ спасти грішних...» (1 Тим. 1:15). Нехай кожен буде готовий завжди сказати: «...із яких перший то я» – і його спасіння буде гарантоване. (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 8 березня 1900 р.)

Ви один із натовпу?

(Матв. 9:18–22)

Коли Ісус ішов до дому Яіра, щоб воскресити дочку начальника синагоги, навколо Нього зібрався такий великий натовп, що люди тіснили Його з усіх боків. Вони цікавилися Його служінням, безсумнівно, обговорювали те, що Він зробив, і хотіли побачити й почути ще більше.

Але їхній дотик до Нього не приносив їм жодного особливого благословення; більш того, вони лише заважали сором'язливій жінці, яка пробивалася через натовп, аби лише торкнутися краю Його одєжі. Цей дотик приніс їй справжнє життя, і вона це відчула. То був дотик віри. З тих пір ця історія повторюється знову і знову. Сьогодні стало модно, і, по суті, майже необхідно, щоб вважатися поважною людиною, говорити про християнство та виявляти до нього прихильність. Безліч людей «тиснуться» біля Господа. Але скільки з тих, хто довкола Нього, торкаються Його з вірою для зцілення душі і для життя, яке лікує?

Натовп потребував життя не менше, ніж та жінка. Але вони цього не усвідомлювали. Діла Господа для них були лише предметом глибокого інтересу, інтелектуальних розмов, і в цілому як щось хороше. Але сьогодні, як і тоді, вони означають життя для тих, хто гине, а **так мало хто розуміє, що в щоденному дотику до Христа вірою є духовне життя**. Багато хто, прагнучи визволення від влади гріха, не може прийти до Господа за життям через формалізм і мертву релігійність, які майже приховують Христа від погляду. Але, дякувати Богові, коли живий Христос піднесений і явлений людям, навіть несміливі душі пробиваються крізь натовп і знаходять життя. (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 31 травня 1894 р.)

Сила, яка рятує

(Луки 8:41–48)

«Аж ось прийшов муж, Яір на ім'я, що був старшим синагоги. Він припав до Ісусових ніг, та й став благати Його завітати до дому його. Бо він мав одиначку дочку, років десь із дванадцять, і вмирала вона. А коли Він ішов, народ тиснув Його. А жінка одна, що дванадцять років хворою на кровотечу була, що ніхто вздоровити не міг її, підійшовши ззаду, доторкнулась до краю одежі Його, і хвилі тієї спинилася їй кровотеча! А Ісус запитав: Хто доторкнувся до Мене? Коли ж відмовлялися всі, то Петро відказав: Учителю, народ коло Тебе он товпиться й тисне. Ісус же промовив: Доторкнувсь хтось до Мене, бо Я відчув силу, що вийшла з Мене... А жінка, побачивши, що вона не втаїлась, трясучись, підійшла та й упала перед Ним, і призналася перед усіма людьми, чому доторкнулась до Нього, і як хвилі тієї одужала. Він же промовив до неї: Дочко, твоя віра спасла тебе; іди з миром собі!» (Луки 8:41–48).

Тут ми бачимо ще одне чудо Ісуса, записане для того, щоб ми могли знати, що Ісус є Христос, Син Божий; і щоб, віруючи і Нього, мали життя в Його імені. Це чудо особливо яскраво показує цю істину; бо ніщо не може краще пояснити, що життя й спасіння ми отримуємо від Христа через віру в Нього.

Розглянемо факти цього випадку. Протягом дванадцяти років жінка страждала від недуги, і її стан тільки погіршувався. Лікарі не могли їй допомогти, і у неї не було більше грошей, щоб витрачати на них, навіть якби вони могли допомогти. Вона вмирала в муках, без допомоги й без надії на неї.

Вона дійсно вмирала, бо втрата крові – це втрата життя. «Кров є життя» (П. Зак. 12:23, пер. KLV). Це загальновідомий й всесвітньо визнаний факт: пролити кров означає забрати життя. Тож коли ми читаємо, що жінка втрачала кров протягом дванадцяти років, і ця втрата тільки зростала, ми розуміємо, що її життя повільно, але невпинно згасало.

Але коли Великий Лікар проходив поруч, у неї з'явилася віра в Нього, «бо вона говорила про себе: Коли хоч доторкнуся одежі Його, то одужаю» (Матв. 9:21). Вона доторкнулася до Нього, і відразу ж стала здоровою; тобто все, чого їй бракувало, було відновлено, втрату відшкодовано. Чого їй бракувало? Що вона втрачала? – Кров, життя. Отже, коли вона зіцілилася, очевидно, це означало, що вона отримала нове життя – свіжу кров. Це простий факт. Так само певно, як сталося чудо, так само певно в ту мить жінка отримала життя. Так, вона справді отримала нову, живу кров, бо була зіцілена, а бракувало їй саме крові. Як це сталося? Ісус відкриває нам усе, що ми можемо про це знати, кажучи: «Я відчув силу, що вийшла з Мене» (Луки 8:46). З цього ми бачимо, що **коли Ісус дарує нове життя стражденним, це життя виходить прямо від Нього Самого**. У Луки 6:19 ми читаємо, що «увесь же народ намагався бодай доторкнутись до Нього, бо

від Нього виходила сила, і всіх вздоровляла». «Сила» – підходяще слово, бо грецьке слово тут таке саме, яке ми використовуємо для позначення слова «динаміт». Сила, що діє у всьому і підтримує все, є життя Боже. Тож сила, що вийшла від Ісуса й зцілила жінку, як і багатьох інших, була саме життям. І це ми вже бачили з того факту, що Ісус заповнив те, чого їй бракувало, а саме життя. Ісус ходив, творячи добро, тому що Бог був з Ним (див. Дії 10:38), і Він з Богом «джерелом життя» (Псал. 36:9). Особливість джерела в тому, що хоч би скільки з нього не черпали, воно завжди має стільки ж, щоб віддати. Так само, хоча Ісус невпинно давав життя іншим – воно витікало з Нього до людей – запас не зменшувався, бо саме джерело життя було в Ньому. Він «Начальника ж життя» (Дії 3:15).

Ісус сказав жінці: «Дочко, твоя віра спасла тебе; іди з миром собі!» (Луки 8:48). Слова ідентичні тим, що були сказані грішниці, яка теж доторкнулася до Ісуса й отримала прощення гріхів (див. Луки 7:37–50). Ісус сказав їй: «Твоя віра спасла тебе, іди з миром собі!» (Луки 7:50). Отже, тут ми маємо наочний приклад твердження, що «праведний житиме вірою» (Римл. 1:17), разом із словами про Ісуса, що ми «спасемося життям Його» (Римл. 5:10). **Жінка була врятована життям Христа, яке вона отримала через свою віру в Нього. Вірою вона прийняла від Нього життя,** тож могла сказати в буквальному сенсі: «А що я живу в тілі тепер, живу вірою в Божого Сина, що мене полюбив, і видав за мене Самого Себе» (Гал. 2:20).

З розглянутого випадку ми бачимо, що ці вирази – не просто гарні образи чи форми мови, але твердження реального факту. Ми справді отримуємо життя від Господа. Чи віримо ми в це і чи визнаємо це, чи ні, це правда, що наше життя походить від Нього, адже саме язичникам апостол Павло сказав: «Бо ми в Нім живемо, і рухаємось, і існуємо» (Дії 17:28). **Але є різниця в способі нашого дотику до Господа. Безліч людей тиснулися до Ісуса, коли Він ішов до дому Яіра, але лише одна жінка торкнулася Його з вірою і отримала нове життя. Так само й сьогодні: усі люди на землі перебувають в певному контакті з Христом, хочуть вони того чи ні, адже тільки в Ньому вони можуть мати життя.** Та коли наше дотик стає дотиком віри, коли ми визнаємо Його у всіх своїх дорогах (див. Прип. 3:6), **тоді ми справді переживаємо Його життя як силу, що спасає.**

У випадку з бідною жінкою, яка була зцілена через дотик віри, не було нічого уявного. Існують хвороби, породжені уявою, але коли життєва кров повільно, невпинно витікає, то слабкість, що настає, аж ніяк не вигадана. Жодна уява не здатна дати силу тому, хто в такому стані. Та жінка стала абсолютно здоровою й сильною, і ця нова сила була не менш реальною, ніж її колишня неміч. Те, що сталося з нею, було настільки ж реальним, якби лікар справді виконав переливання крові від здорової людини. Життя – річ цілком реальна; і коли Ісус каже, що дає нам Своє життя, ми можемо бути певні, що цей дар не просто слова.

Як реальні і як дорогоцінні завдяки цьому чуду стають слова, які для багатьох – камінь спотикання: «Без пролиття крові не має відпущення»

(Євр. 9:22). **Кров – це життя; пролиття крові – це віддача життя.** У нас немає життя в собі, ми мертві «через ваші провини й гріхи» (Ефес. 2:1), бо гріх несе з собою смерть (див. Римл. 5:12; Якова 1:15). **Видалення гріха – це, по суті, спасіння від смерті, але ті, що мертві, не можуть жити, якщо не отримають нового життя, яке має прийти ззовні.** І це життя Ісус у Своїй любові дарує щедро.

Всім знайоме висловлювання «жити іншим життям», що має на увазі, звичайно, краще життя. Та як мало хто розуміє, що це краще життя повинно бути дійсно «іншим життям». **Життя, яке люди вели, – це життя гріха. Це життя саме по собі є гріхом.** З цим життям вони не можуть чинити нічого, окрім як грішити, бо кожен, хто замислиться, побачить очевидне: людина не може жити ніяким іншим життям, ніж тим, яке вона має. Отже, якщо вона хоче жити інакше, вона мусить отримати це інше життя. Це нове життя – саме те, що ми отримуємо через віру в Ісуса, і чудо, яке ми розглядаємо, було сталося та було записане, щоб ми могли побачити реальність цієї істини. Це те, на чому можна будувати віру. Чи не підемо і ми, як бідна жінка, за Господом? Якщо ми простягнемо руку з вірою, то неодмінно знайдемо Його, бо «Він недалеко від кожного з нас» (Дії 17:27). «Близько тебе слово, в устах твоїх і в серці твоїм, цебто слово віри, що його проповідуємо. Бо коли ти устами своїми визнаватимеш Ісуса за Господа, і будеш вірувати в своїм серці, що Бог воскресив Його з мертвих, то спасешся, бо серцем віруємо для праведности, а устами ісповідуємо для спасіння» (Римл. 10:8–10). (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 14 липня 1898 р.)

Життя Христа

(Луки 8:42–44)

Ісус прямував до дому Яіра, «а коли Він ішов, народ тиснув Його. А жінка одна, що дванадцять років хворою на кровотечу була, що ніхто вздоровити не міг її, підійшовши ззаду, доторкнулась до краю одежі Його, і хвили тієї спинилася їй кровотеча!» (Луки 8:42–44).

«Життя плоті в крові» (Левит 17:11, пер. KJV). Отже, життя тієї нещасної жінки невпинно згасало. Від Ісуса вона отримала те, чого їй бракувало, – життя. Ісус сказав, що з Нього вийшла сила. Це означає, що життя від Нього перейшло в жінку і дало їй нове життя.

Чудеса Ісуса були записані для того, «щоб ви ввірували, що Ісус є Христос, Божий Син, і щоб, віруючи, життя мали в Ім'я Його!» (Івана 20:31). Він прийшов, щоб дати життя всім, хто повірить у Нього (Івана 3:16). І зцілення цієї жінки є яскравим прикладом реальності того життя, яке Він дає. Це не теорія, а факт.

«Серце своє стережи, бо з нього походить життя» (Прип. 4:23). Закон Божий був у серці Ісуса (див. Псал. 40:8). **Тому життя Христа є праведністю Божого Закону. Це – досконалість Закону в живому прояві. А тому життя, яке отримують віруючі в Христа, – це праведність Божого Закону, тобто життя в послусі десяти заповідям. Без цього життя Христового людина так само не може дотримуватися Закону, як мертвий не може ходити.**

Щоб отримати це життя від Ісуса, ми повинні наблизитися до Нього, як зробила хвора жінка. Її випадок показує, що означає бути справді близько до Господа. Адже були й інші, хто стояв до Ісуса ближче тілом, ніж вона, адже натовп тиснувся так, що їй вдалося лише простягнути руку і торкнутися краю Його одежі. І все ж вона виявилася досить близько, щоб отримати від Нього життя, тоді як інші – ні. **Її віра зробила її близькою до Ісуса, і саме віра спасла її.** Так само і ми покликані «приступати з щирим серцем, у повноті віри» (Євр. 10:22). (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 24 травня 1894 р.)

Кров Його хреста

(Луки 8:42–46)

У цьому дивовижному описі Христа та Його справи в першому розділі Послання до колосян ми читаємо: «Бо вгодно було, щоб у Нім перебувала вся повнота, і щоб Ним поєднати з Собою все, примиривши кров'ю хреста Його, через Нього, чи то земне, чи то небесне» (Колос. 1:19, 20).

Тут йдеться про дві речі, які були добрим задумом Бога:

1. Щоб у Христі перебувала всяка повнота; і
2. Щоб через Христа було примирено з Богом усе, чи то земне, чи то небесне.

І одна справа названа вже звершеною: примирення через кров Його хреста.

Жоден вислів не є більш знайомим для християнина, чи для будь-кого, хто звик до проповіді Євангелія, ніж слова: «кров Христа» (Ефес. 2:13, див. також Євр. 9:14; 1 Петра 1:19).

Неможливо уявити проповідь про відродження без заклику грішників прийти до хреста, щоб омитися у крові Христа і знайти впевненість, що ця дорогоцінна й могутня кров очищає від усякої скверни.

І все ж, попри таку знайомість із цими словами, для більшості людей кров Христа залишається чимось нереальним, майже міфічним. Навіть серед тих, хто називає себе християнами, а подекуди й серед служителів церкви, з'являються ті, хто заперечує будь-які згадки про «кров» як про щось грубе чи неприємне. Через це сьогодні про неї говорять набагато рідше, ніж раніше. Один проповідник, виголошуючи проповідь під назвою «Христос у творінні та викупленні» навіть вважав за потрібне вибачитися за використання цього небажаного терміну, сказавши: «Я тримаюся цього образного слова, незважаючи на його болісні асоціації, бо для мене немає іншого слова, яке б так повно передавало всю суть».

Це «образне слово»? Невже не існує справжньої крові Христа, у якій ми можемо бути реально очищені? Гріх – річ страшенно реальна; усі ми знаємо його силу в наших тілах, і тому розуміємо, що те, що може його очистити, теж мусить бути реальним. Ми не потребуємо «образного» очищення; адже якби слово «кров» у Біблії було б тільки «образним», тоді й наше очищення було б лише образним, і ми досі лишалися б у гріхах.

Дякувати Богові, Біблія все ще говорить про кров так само ясно, як і раніше, і не приносить за це вибачень, тому й ми можемо триматися за це слово без жодних вибачень. «Кров є життя» (П. Зак. 12:23, пер. KJV) і, «життя з'явилося, і ми бачили, і свідчимо» (1 Івана 1:2). Це життя є світлом людей і «коли ж ходимо в світлі, як Сам Він у світлі, то маємо спільність один із одним, і кров Ісуса Христа, Його Сина, очищує нас від усякого гріха» (вірш 7).

Отже, є реальне очищення через реальну кров. Срібло й золото люди вважають реальними речами, проте вони ніщо в порівнянні з кров'ю Христа,

адже сказано: «І знайте, що не тлінним сріблом або золотом відкуплені ви були від марного вашого життя, що передане вам від батьків, але дорогоцінною кров'ю Христа, як непорочного й чистого Ягняти» (1 Петра 1:18, 19).

Срібло й золото тлінні, і оскільки вони не можуть купити жодного справжнього благословення, вони нереальні. Але кров Христа нетлінна, вона є вічною сутністю і приносить вічне благословення. Через неї і в ній «наказав Господь благословення, повіквічне життя» (Псал. 133:3).

Як же ми можемо пізнати реальність цієї безцінної крові? Просто відкривши свої очі; бо «життя з'явилося». «Вхід у слова Твої світло дає, недосвідчених мудрими робить» (Псал. 119:130). Боже Слово – це світильник, який дає нам змогу побачити реальності, які нашому неозброєному погляду здаються лише тінями. «Для моєї ноги Твоє слово світильник, то світло для стежки моєї» (вірш 105).

Так ми читаємо це свідчення про Христа, коли Він висів на хресті: «Та один з вояків списом бока Йому проколов, і зараз витекла звідти кров та вода. І самовидець засвідчив, і правдиве свідоцтво його; і він знає, що правду говорить, щоб повірили й ви» (Івана 19:34, 35).

Немає жодного сумніву, що кров, яка витекла з пробитого боку Христа, була справжньою. Зазвичай її не можна було бачити; але того разу вона була видна лише для того, щоб допомогти нам усвідомити її реальність, коли вона невидима; бо найреальніші й вічні речі зазвичай невидимі для людських очей.

А тепер розгляньмо ще один випадок, який так само ясно й переконливо доводить, що справжня кров Христа була присутня, хоча і була невидима. Ісус ішов до дому Яіра, відгукнувшись на прохання про допомогу, і: «А коли Він ішов, народ тиснув Його. А жінка одна, що дванадцять років хворою на кровотечу була, що ніхто вздоровити не міг її, підійшовши ззаду, доторкнулась до краю одежі Його, і хвилі тієї спинилася її кровотеча! А Ісус запитав: Хто доторкнувся до Мене? Коли ж відмовлялися всі, то Петро відказав: Учителю, народ коло Тебе он товпиться й тисне. Ісус же промовив: Доторкнувся хтось до Мене, бо Я відчув силу, що вийшла з Мене» (Луки 8:42–46).

Тут ми маємо приклад справжньої потреби. Хвороба цієї жінки була реальною, і вона була справді зцілена. Більше того, вона отримала зцілення від Самої Особи реального Христа. Його повнота заповнила її нестачу. У чому була її нестача? Вона втрачала кров. Тоді що ж вона отримала від Ісуса? Вона отримала свіжий запас крові; бо не тільки її кровотеча припинилася, як тільки вона доторкнулася до Нього, але «і одужала жінка» (Матв. 9:22), «і висохло хвилі тієї джерело кровотечі її, і тілом відчула вона, що видужала від недуги» (Марка 5:29).

Нова, жива кров наповнила все її тіло теплом життя. Те, що жінка отримала, прийшло від Христа. Вона відчула, як сила влилася в неї, а Він відчув, що сила вийшла з Нього. Отже, хоча нічого не було видно, ми знаємо, що з тіла Христа в тіло жінки перейшла реальна кров (реальне життя).

Невидима кров, що перейшла від Ісуса для зцілення цієї бідної жінки, була настільки ж реальною, як і видима кров, що витекла з Його боку на хресті. А тепер

ми можемо зробити ще один крок далі. Ісус сказав: «Моя ж кров то правдиво пиття» (Івана 6:55). Або, як перекладено німецькою: «Кров Моя є справжнім питтям».

Тому Він і сказав: «Якщо ви споживати не будете тіла Сина Людського й пити не будете крові Його, то в собі ви не будете мати життя. Хто тіло Моє споживає та кров Мою п'є, той має вічне життя, і того воскресну Я останнього дня» (вірші 53, 54).

У ніч перед судом Він узяв чашу, наповнену «плоду виноградного» (Марка 14:25), і сказав: «Це кров Моя... пийте з неї всі» (Матв. 26:28, 27).

Далі ми читаємо, що ізраїльтяни в пустелі «пили всі той самий духовний напій, бо пили від духовної скелі, що йшла вслід за ними, а та скеля був Христос» (1 Кор. 10:4). Це приводить нас до скелі в Хориві, на якій стояв Господь, і з якої потекла жива вода для народу, коли Мойсей за велінням Господа ударив по ній. «Ось Я стану перед лицем твоїм там, на скелі в Хориві, а ти вдариш у скелю, і вийде із неї вода, і буде пити народ! І зробив Мойсей так на очах старших Ізраїлевих» (Вих. 17:6).

Вони спокушали «Господа, коли казали: Чи є Господь серед нас, чи нема?» (вірш 7). **І потік води, що забив зі скелі, показав, що Він серед них.** Немає сумніву, що вода, яку народ пив того дня, і протягом багатьох днів і місяців після того, походила від Христа. Вона була життям для них, вона була символом життя Христа; адже Дух, і вода, і кров свідчать про одне (див. 1 Івана 5:8), як це видно на Голгофі.

Більше того: «І показав він мені чисту ріку живої води, ясну, мов кришталь, що випливала з престолу Бога й Агнця» (Об'явл. 22:1). А посеред престолу стоїть заколений Агнець. «І я глянув, і ось серед престолу й чотирьох тварин і серед старців стоїть Агнець, як заколений, що має сім рогів і сім очей, а це сім Божих духів, посланих на всю землю» (Об'явл. 5:6).

Отже, вода життя, що виходить з боку заколеного Агнця, і є Його дорогоцінна кров. Таким чином, вода життя, що втамувала спрагу синів Ізраїлевих і принесла їм нове життя, була символом крові Христової; і тією ж кров'ю отримують життя усі люди. Це наше життя, бо Його кров ніби реально тече в наших жилах.

Чи не здається це занадто сміливим твердженням? Кожен читач може побачити його реальність сам і зрозуміти, що чудо, звершене для бідної жінки в Капернаумі і для безлічі людей в пустелі, було дане, щоб навчити нас тому, що ми отримуємо життя лише тоді, коли кров Христа тече від Нього до нас.

Чому ви їсте й п'єте? Щоб жити. Ви знаєте, що саме так отримуєте життя. Коли ви слабкі й бліді, ви намагаєтесь їсти найкращу їжу, щоб мати здорову, свіжу кров і, отже, силу. Ви знаєте, що ваша кров утворюється з того, що ви їсте й п'єте. Ви не створюєте життя; ви не виробляєте його самі, ви просто приймаєте його ззовні. **У вашому тілі немає жодного елемента, який не надходив би з їжею чи питтям.** Тіло просто переносить елементи життя у вашу систему. Таким чином, ваша кров, як і всі інші тканини тіла, постійно оновлюється.

Хіба ви не бачите, що існує безперервний потік крові, що втікає в вас і проходить через вас ззовні? Кожен з нас – це лише бічне русло тієї ріки життя, яка витікає з від престолу Божого. Оповідь про воду, що витекла зі скелі в Хориві, була записана для нашого навчання, щоб ми побачили воду життя, кров Христа, що тече з кожного джерела. Це дано, щоб ми могли бачити хрест Христів, відображений у кожному джерелі, і знати, що: **«Через усе створене проходить єдиний пульс життя з великого серця Божого»** (Е. Уайт, Думки з Нагірної проповіді, с. 95).

Порослі мохом скелі ніби пробиті у десятках місць, і з кожного отвору б'є струмінь іскристої води. Це точна паралель до сцени в пустелі Синаю. **Вода, що тече зі скелі, як і з усіх джерел землі, де вона пробивається назовні, покликана нагадати нам, що Господь серед нас.**

Уся повнота мешкає в Ньому, отже, повнота землі походить від Нього. Вода, що є символом плодючості й повноти землі, походить з Розбитої Скелі, яка з нами, і ця Скеля – Христос.

У Христі є набагато більше, ніж може побачити людське око або збагнути людський розум. Тільки «самі кінці дороги Його» (Йова 26:14) відкриті в Його ділах, які ми бачимо. Христос прийшов, щоб ми мали життя і мали його з надлишком; і це рясне життя, показане в образах води, що б'є з надр землі, сяюче в світлі і дихаюче в повітрі, призначене зробити для нас реальним і доступним ще більш рясне життя, яке навіть небо небес не може вмістити.

Вода – універсальний розчинник. Вона очищає все, до чого торкається. У своїй видимій формі вона очищає наші тіла; але є нечистоти, настільки глибоко вкорінені і так міцно закріплені, що звичайна вода досягти їх не може. Але розуміння очищувальної й оживляючої сили води, яку ми бачимо, допомагає нам осягнути реальність очищуючої, животворної сили тієї води, яку ми не бачимо, – сили, здатної проникнути навіть у найглибші покої тіла і потаємні місця душі, очищаючи нас від гріха.

– «Що маємо в Ньому відкуплення кров'ю Його» (Ефес. 1:7).

– «І щоб Ним поєднати з Собою все, примиривши кров'ю хреста Його, через Нього, чи то земне, чи то небесне» (Колос. 1:20).

– «Спасемося життям Його» (Римл. 5:10).

Отже, все творіння є проявом Божої сили, через яку Він промовляє до нас. Уся сила походить із Його руки, і вся вода, що тече, аби освіжити і підбадьорити нас, є виявом Його любові і запевненням, що Він омиває всі наші гріхи.

– «Хто мудрий, той все це завважить, і познають вони милосердя Господнє!» (Псал. 107:43).

– «А Сам Господь миру нехай завжди дасть вам мир усяким способом. Господь з вами всіма!» (2 Сол. 3:16). (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 24 квітня 1902 р.)

Урок з реального життя

(Луки 8:45–48)

«Бо Царство Боже не в слові, а в силі» (1 Кор. 4:20).

Обітниця дару Євангелія – це не просто теорія, а факт. І щоб показати нам реальність цієї сили, Ісус Христос прийшов на землю і явив її так, щоб кожен міг зрозуміти. **У житті Христа ми знаходимо ілюстрацію кожної євангельської істини.** Розгляньмо, як наведений вище текст втілюється в реальному житті.

Жінка, чиє життя повільно і неухильно згасало протягом багатьох років, яка витратила весь свій статок на марні спроби повернути здоров'я і лише зазнала ще більшого страждання від експериментів численних лікарів, почула про Великого Лікаря й прийшла до Нього. Її спокушали сумніви, і натовп так тісно обступив Ісуса, що вона ледве могла наблизитися до Нього; але «вона говорила про себе: Коли хоч доторкнуся одержі Його, то одужаю» (Матв. 9:21). Її віра була винагороджена, бо, доторкнувшись до краю Його одержі, вона відразу повністю зцілилася.

Хоч Ісуса тісно оточував і штовхав натовп, Він одразу відчув той легкий дотик. Він відрізнявся від усіх інших, бо був дотиком віри, який **витягнув силу з Ісуса**. Коли учні здивувалися, що серед такого натовпу Він питає: «Хто доторкнувся до Мене?» (Луки 8:45), Він відповів: «Хтось доторкнувся до Мене, бо Я відчув, що сила вийшла з Мене» (вірш 46). **Ця сила була силою Його життя, бо вона заповнила потребу жінки, а їй бракувало саме життя.**

Тут ми бачимо щось, що наш розум може осягнути, а наші почуття – оцінити. Сталося щось реальне. **Щось справді вийшло від Ісуса й увійшло в ту жінку. Це не було уявою; не образне висловлювання, а факт: жінка зцілилася.** Вона отримала життя, якого їй раніше не вистачало, і це життя прийшло від Ісуса. **Ми ніколи не зможемо до кінця зрозуміти, що таке життя – це відомо лише Його Творцеві.** Але ми добре знаємо, що потребуємо його, – того праведного життя Христа. І тут ми бачимо, як його здобути.

Бо слова Ісуса до цієї жінки показують, що вона була зцілена тим самим шляхом і через ті самі засоби, якими ми виправдовуємося й отримуємо мир з Богом. Він сказав їй: «Дочко, твоя віра спасла тебе; іди з миром собі!» (Луки 8:48). Якби ми застосували до її досвіду слова апостола Павла, це можна було б висловити так: «Отож, зцілившись тілом вірою, вона знайшла мир з Богом через Господа нашого Ісуса Христа». **Можливо, це допоможе комусь краще зрозуміти реальність праведності, що приходить через віру в Ісуса Христа.**

У цій історії нічого не сказано про прощення гріхів, але ми можемо бути впевнені, виходячи з інших випадків, що така віра, як у цієї бідної жінки, приносить зцілення не лише для тіла, а й для душі. В 7-му розділі Євангелія від Луки ми читаємо про грішну жінку, яка омила ноги Ісуса сльозами покаяння

і помазала їх миром. Ісус не відкинув її, але сказав: «Прощаються тобі гріхи» (вірш 48). А потім прозвучали майже ідентичні слова, якими Він відпустив жінку, що страждала на кровотечу. Жінці, здоровій тілом, але зраненої гріхом, Ісус сказав: «Твоя віра спасла тебе, іди з миром собі!» (Луки 7:50, порівняйте з Луки 8:48).

Це доводить поза всяким сумнівом, що при прощенні гріхів відбувається те ж саме, що й при зціленні хворої жінки. Метод той самий, і результати ті ж самі. **Тож, як ми знаємо, що для хворої жінки було зроблено щось реальне, так само можемо бути впевнені, що щось реальне відбувається і з грішником, що кається.** Так само, як невидима, але реальна сила вийшла з Ісуса й увійшла в тіло жінки, зробивши її цілком здоровою та сильною, — так само **щось реальне переходить від Христа до грішника, зціляючи його душу та звільняючи від гріха.**

Це «щось» є не чим іншим, як самим життям Христа. «Коли ми свої гріхи визнаємо, то Він вірний та праведний, щоб гріхи нам простити, та очистити нас від неправди всілякої» (1 Івана 1:9). «Коли ж ходимо в світлі, як Сам Він у світлі, то маємо спільність один із одним, і кров Ісуса Христа, Його Сина, очищує нас від усякого гріха» (вірш 7). **Кров – це життя; і тому саме життя Ісуса Христа очищає нас від гріха.** Про це ми читаємо в Римл. 5:10, у продовження слів про те, що, будучи виправдані вірою, ми маємо мир з Богом через нашого Господа Ісуса Христа: «Бо коли ми, будучи ворогами, примирилися з Богом через смерть Сина Його, то тим більше, примирившись, спасемося життям Його».

Багато хто вважає, що прощення гріхів через зараховану праведність Христа – це щось, що існує лише в думках Бога. Вони, звісно, визнають реальність цього, але в той же час не відчувають її. У їхньому розумінні завжди залишається певна тінь нереальності. Проблема в тому, що вони не усвідомлюють і не роблять реальним живий зв'язок між Христом і собою. Між істинним учнем і Христом існує зв'язок настільки ж реальний, як між гілкою виноградної лози й самою лозою. Прощення гріхів занадто часто уявляють собі за аналогією з тим, як багатий друг сплачує борг бідняка. Якщо багатий чоловік сплачує борг за бідного, то продавець зараховує оплату на рахунок бідного, і запис у книгах показує, що борг анульовано, і звісно, бідна людина отримує користь, але вона фактично не отримує нічого, що могло б підтримати її в майбутньому. Але коли Бог прощає гріхи заради Христа, все інакше.

Христос «за наші гріхи дав Самого Себе» (Гал. 1:4). Його життя дане, щоб виявитися в нашому смертному тілі (2 Кор. 4:11). Так само, як сік тече через винограду лозу до найвіддаленіших гілок, і як життя Христа увійшло в тіло бідної, хворої жінки, зробивши її цілком здоровою, так само **безгрішне, вічне, невичерпне життя Христа виливається в тих, хто вірує в Нього, очищаючи їх від гріха і наділяючи здатністю ходити в оновленні життя.**

Життя Христа на землі було життям послуху Божим заповідям (Івана 15:10). Закон Божий був у Його серці (Псал. 40:8), так що **саме Його життя було**

виконанням закону. Він виконав праведність закону (Матв. 5:17). Тобто повнота, досконалість закону виявилися в житті Христа. **І цим життям ми спасаємося.** Ми не вважаємося праведними просто тому, що Ісус з Назарету був праведним дві тисячі років тому, але тому що «Він завжди живий» (Євр. 7:25), «учора, і сьогодні, і навіки Той Самий!» (Євр. 13:8), щоб спасти силою Свого вічного життя всіх, хто приходить до Нього.

Ісус виконав праведність закону, «щоб виконалось виправдання Закону на нас, що ходимо не за тілом, а за духом» (Римл. 8:4). У переглянutoму перекладі KJV говориться: «Щоб вимога Закону виконалася в нас». **Отже, Христос досконало виконав закон, щоб усе, чого Закон вимагає, було звершено в нас. Не нами, але в нас:** бо, тоді як ми самі не маємо сили робити навіть те, що визнаємо правильним, Христос, живучи в нас, чинить праведне Своєю власною силою через усі наші члени, коли ми повністю віддаємо себе Йому. Так Він діє в усіх, хто Йому довіряє. І «так і через послух Одного багато-хто стануть праведним» (Римл. 5:19).

Таким чином, ми можемо відзначити дві речі. По-перше, як ми стаємо учасниками Христового життя, і по-друге, якою є природа цього життя і як воно проявляється в нас. Чудесне зцілення тієї жінки показує нам перше. А **друге ми бачимо, читаючи Десять заповідей і споглядаючи життя Ісуса Христа. Усе, що було в Його житті, коли Він був на землі, є в Ньому й тепер, – і саме це Він дає нам.** І те, чого не було в Його житті, не може бути передане нам через нього. **Все, чого немає в Його житті, – це гріх;** а Христос не є служителем гріха. (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 31 травня 1894 р.)

Воскресіння доньки Яіра

(Марка 5:22–24; 35–43)

Коли ми читаємо розповідь про це чи будь-яке інше чудо Ісуса, ми повинні пам'ятати, з якою метою вони були записані для нас. Ближче до кінця свого Євангелія Іван сказав: «Багато ж і інших ознак учинив був Ісус у присутності учнів Своїх, що в книзі оцій не записані. Це ж написано, щоб ви ввірували, що Ісус є Христос, Божий Син, і щоб, віруючи, життя мали в Ім'я Його» (Івана 20:30, 31).

У цьому уроці дана істина розкривається з особливою силою. Прочитаймо всю історію: «І приходить один із старших синагоги, на ймення Яір, і, як побачив Його, припадає до ніг Йому, і дуже благає Його та говорить: Моя дочка кінчається. Прийди ж, поклади Свої руки на неї, щоб видужала та жила!» (Марка 5:22, 23).

На полях (*ред. Біблії KJV*) замість слова «видужала» стоїть «спасена», що є точним перекладом грецького слова, вжитого тут та в інших подібних випадках. Це навчає нас, що зцілення і спасіння у Господа – це одне і те ж.

Далі розповідь переривається вставкою, де ми читаємо історію про бідну жінку з кровотечею, яка підійшла й доторкнулася до краю одежі Христа і була повністю зцілена, спасенна, і яка отримала від Господа благодатне запевнення в тому, що саме її віра спасла її.

«Як Він ще говорив, приходять ось від старшини синагоги та й кажуть: Дочка твоя вмерла; чого ще турбуєш Учителя?... А Ісус, як почув слово сказане, промовляє до старшини синагоги: Не лякайся, тільки віруй! І Він не дозволив іти за Собою нікому, тільки Петрові та Якову, та Іванові, братові Якова. І приходять у дім старшини синагоги, і Він бачить метушню та людей, що плакали та голосили. А ввійшовши, сказав Він до них: Чого ви метушитеся та плачете? Не вмерло дівча, але спить! І вони насміхалися з Нього. А Він усіх випровадив, узяв батька дівчати та матір, та тих, хто був із Ним, і ввійшов, де лежало дівча. І взяв Він за руку дівча та й промовив до нього: Таліта, кумі що значить: Дівчатко, кажу тобі встань! І в ту мить підвелася й ходило дівча; а років мало з дванадцять. І всі зараз жажнулися з дива великого!... А Він наказав їм суворо, щоб ніхто не довідався про це. І дати їй їсти звелів» (Марка 5:35–43).

Ось і вся проста розповідь. Питання в тому: чи вірите ви в неї? Якщо так, то залишається лише зрозуміти, що це був не винятковий випадок, а прояв природного Божого діяння. «Богом, ... Який оживляє мертвих і кличе неіснуюче, як існуюче» (Римл. 4:17)

Те, що вже було, а також те, що ще має бути, – у Божих очах є тим, що існує зараз. **Він перебуває у вічності, і все – минуле, теперішнє й майбутнє – відкрите перед Ним.** Смерть в Його очах – лише сон; і для тих, хто заснув у Христі і тому буде пробуджений від сну, **цей сон настільки короткий у порівнянні з вічністю, що вони вважаються живими для Нього.**

Подумайте про того, хто воскрес із мертвих і хто озирається на свій досвід після десяти тисяч мільйонів разів по десять тисяч мільйонів років вічності: якими довгими здадуться йому ті кілька років, або навіть кілька сотень років, які він пролежав у могилі? Вони не становитимуть і миті часу у порівнянні з тим життям, яке він жив. Він не зможе усвідомити їх більше, ніж моргання свого ока.

Ось так виглядає все, що пов'язане з цією землею, в очах Бога, Який бачить усе з перспективи вічності. Для Господа, Який має владу віддати Своє життя і знову прийняти його, смерті як би не існує. «Христа Ісуса, що й смерть зруйнував, і вивів на світло життя та нетління Євангелією» (2 Тим. 1:10).

Сон смерті стає вічним лише для тих, хто відкидає Того, Хто є воскресіння і життя.

Зверніть увагу на віру Яіра. Він був певен, що якщо Ісус лише покладе руки на його дочку, вона буде жити. І навіть коли прийшла звістка, що вона вже померла, він не виявив ані найменшого сумніву.

На перший погляд, віра цієї людини може здатися непримітною. Він був начальником синагоги, людиною високого становища серед народу, тоді як Ісус був Той, Кого не визнавали ні начальники, ні книжники, ні фарисеї. Ісус не навчався в їхніх школах і не мав від них жодної влади чи повноважень, тому вони дивилися на Нього зверхньо.

Але в домі Яіра Ісус був шанований як Учитель, і саме так до Нього зверталися, адже це і є справжнє значення слова, перекладеного як «Учитель» або «Наставник». **Те, що Ісус знав і що міг робити, а не те, де Він навчався, переконувало розум Яіра.** Він побачив в цій скромній Людині з Назарету Великого Вчителя і виявив Йому належну пошану.

Сила й влада Христового вчення розкриваються в тому, що сталося далі. **Слово, яке Він проповідував, – це Слово, що воскрешає мертвих.**

Ісус плакав біля гробу Лазаря, але Його сльози були зовсім не такими, як сльози юдеїв того дня чи тих, що зібралися в домі Яіра. Він просто тихо плакав, вони ж волали та здіймали галас: «І приходять у дім старшини синагоги, і Він бачить метушню та людей, що плакали та голосили» (Марка 5:38).

Слово, перекладене як «метушня», використовується для позначення «гучної метушні в переповненому зібранні», як, наприклад, в театрі в Ефесі (див. Дії 19:23–41; 20:1; 21:34; 17:5).

Таку «метушню» влаштували в домі Яіра, і вони «голосили». Слово «голосити» (wail) пов'язане з вигуком, подібним до військового кличу, і означає «видавати неузгоджений звук, бренчати, дзвеніти». Таке «ридання» навряд чи могло втішити серця вбитих горем батьків.

Ця «метушня і голосіння» абсолютно суперечать Духові Святому, Духові Христа, і тому Ісус наказав їм усім вийти з дому. **Дух Божий не може бути присутнім і діяти серед метушні та галасу.** Дія Духа – це лагідний, ніжний і заспокоїливий вплив. Будь-який плутаний шум, гучні вигуки – чи то спів, плач чи сміх – усе, що звучить різко й неприродно, є чужим Духові Божому: «Сила вам буде в утишенні та в сподіванні» (Ісаї 30:15).

Наймогутніші дії Божі звершуються в тиші. Його найдивовижніші справи заради людей відбуваються щодня в тиші ночі, коли вони сплять і навіть не усвідомлюють цього.

Як швидко ці наймані плакальники показали, наскільки поверхневою була їхня скорбота! Як тільки Ісус сказав: «Не вмерло дівча, але спить!... вони насміхалися з Нього» (Марка 5:39, 40).

Дослівно – глузували, знущалися. В одну мить вони перейшли від удаваних ридань до насмішок й глумливого сміху.

Мова людська не спроможна передати всю ніжність слів Ісуса, звернених до цієї дівчинки. Слово «Таліта» споріднене зі словом, що означає «ягнятко» (*ред.: в арамейській і сирійській мовах «таліта» могло використовуватися як ласкаве звернення до дитини: «дівчинка», «малятко». Але цей же корінь talya / talitha вживається також у значенні «ягня» або «молода тварина»*), так що в ньому ми бачимо вираз ніжності, подібний до: «Дитинко, вставай!» (*ред.: або «маленьке ягня, встань»*). Всемогутня сила і нескінченна ніжність поєдналися в одному. І відразу дівчинка встала. Чому? Тому що Учитель сказав їй встати, і Його слово мало владу.

Так само Він говорить і до нас: «Сплячий, вставай, і воскресни із мертвих, і Христос освітить тебе!» (Ефес. 5:14). **Силою цього Слова, якщо ми приймемо його з вірою, ми можемо підвестися з будь-якого стану безсилля.** Бо, віруючи, ми маємо життя в ім'я Його (Івана 20:31). Чи віриш ти?

«А Він наказав їм суворо, щоб ніхто не довідався про це. І дати їй їсти звелів» (Марка 5:43).

Чому цей, на перший погляд, незначний епізод був записаний? Тому що він зовсім не незначний. Цей епізод показує, що Господь не мінає жодної деталі, і що немає нічого неважливого в Його діяннях. Ми читаємо: «Отже, як ви прийняли були Христа Ісуса Господа, так і в Ньому ходіть» (Колос. 2:6).

Дівчинка прийняла Слово життя у Христі, яке є Сам Христос, і через це Слово отримала життя. Тепер же це життя повинно підтримуватися тими ж засобами, але у видимій формі.

Ісус хотів показати, що в їжі, яку ми споживаємо, ми отримуємо продовження (*ред.: підтримку життя*) того самого життя, яке приходить до мертвих через проголошення Його Слова. (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 5 квітня 1900 р.)

Чудеса і Євангеліє

(Луки 7:22)

Коли Іван із в'язниці послав учнів, щоб дізнатися, чи справді Ісус є очікуваним Месією, Ісус звелів посланцям залишитися і подивитися, як Він зцілює людей, воскрешає мертвих і творить великі діла. А потім сказав їм: «Ідіть, і перекажіть Іванові, що ви бачили й чули: Сліпі прозрівають, криві ходять, очищуються слабі на проказу, і чують глухі, воскресають померлі, убогим звіщається Добра Новина» (Луки 7:22).

Але Ісус не єдиний, Хто творить чудеса. Духи бісів теж роблять їх: «ще духи демонські, що чинять ознаки» (Об'явл. 16:14). Лжехристи і лжепророки творять чудеса, щоб звести (див. Матв. 24:24; Об'явл. 13:12–14; 19:20). Тому **самі по собі чудеса не є обов'язковим доказом Божественної влади**, і Христос не покладався лише на них як підтвердження Своєї Божественної місії. «Убогим звіщається Добра Новина». **Саме Його слова більше ніж чудеса переконували людей.** Грубі воїни, яких послали схопити Його, сказали: «Чоловік ще ніколи так не промовляв, як Оцей Чоловік» (Івана 7:46).

Отже, ми знову повертаємося до Слова як до єдиного мірила. Якщо ті, хто творить великі знамення й чудеса, у чомусь суперечать ясному Слову Божому, якщо вони намагаються послабити його силу або показати, що воно не означає те, що каже, – знайте відразу: вони не від Бога. «До Закону й свідoctва! Як вони не так кажуть, як це, то немає для них зорі ранньої!» (Ісаї 8:20). (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 24 травня 1894 р.)

Пророцтва про Месію

(Луки 7:20–23)

Якщо хтось із згаданих у Біблії особистостей заслуговує на співчуття, то це – Іван Хреститель. Усе його життя, здається, було позначене самотністю. «А дитина росла, і скріплюлась на душі, і перебувала в пустинях до дня свого з'явлення перед Ізраїлем» (Луки 1:80).

І навіть тоді, коли тисячі й десятки тисяч сходилися, щоб почути його проповідь, у нього, здається, було небагато близьких друзів. Він жив окремо від людей. Він розумів, що він – лише голос, який проголошує Слово, – і коли це Слово з'явилося перед народом, його місія завершилася. «Він має рости, я ж маліти» (Івана 3:30). Так пророк відповідав тим, хто намагався викликати в його серці заздрість до Того, Хто прийшов на зміну його популярності. Лише кілька місяців Іван був шанований народом як пророк, а потім був кинутий до в'язниці – і, схоже, ніхто більше про нього не згадував.

Звиклий з дитинства до свободи лісів і гір, до життя просто неба, не дивно, що його дух почав згасати, коли він опинився ув'язнений у тісній тюремній камері.

Крім того, над пророчими періодами в книзі Даниїла ще лежала завіса нерозуміння, і хоча Іван не припустився тієї помилки, яку зробили багато інших, вважаючи, що Царство Небесне, про наближення якого він свідчив, є земним царством, подібним до інших царств цього світу, – проте він, мабуть, припускав, що мине лише кілька місяців, і воно буде повністю встановлене.

Він добре знав, що Царство Христа духовне, і що його встановлення означає кінець усіх інших царств і знищення гріха й грішників; але він не знав «про часи та про пори», які Отець поклав у Своїй владі. Тому, коли кінець не настав відразу після проповіді Христа, він послав до Нього запитати: «Чи Ти Той, Хто має прийти, чи чекати нам Іншого?» (Луки 7:20).

Відповідь Ісуса була характерною. Він знав думки пророка і розумів, яка відповідь втішить його. «А саме тоді багатьох уздоровив був Він від недугів і мук, і від духів злих, і сліпим багатьом вернув зір. І промовив Ісус їм у відповідь: Ідіть, і перекажіть Іванові, що ви бачили й чули: Сліпі прозрівають, криві ходять, очищуються слабі на проказу, і чують глухі, воскресають померлі, убогим звіщається Добра Новина. І блаженний, хто через Мене спокуси не матиме!» (Луки 7:21–23).

Це і було доказом того, що Царство Небесне дійсно наблизилося. **Жодне інше царство на землі не було засноване такими засобами. Царства цього світу утверджуються війною та кровопролиттям. Людей засліплюють, роблять глухими і каліками, їх тисячами винищують, щоб якийсь земний монарх міг правити «у мирі».**

Але Царство Христа все це обертає навпаки. Місія Царства Божого полягає в тому, щоб полегшувати і усувати страждання. Не є Божою волею, щоб хоч одна душа на землі терпіла від злиднів чи хвороб. Бідним і пригнобленим, яких обманом позбавляють їх заслуженої плати і навіть убивають, щоб їхнє життя не стало свідченням проти гнобителів, Писання говорить: «Отож, браття, довготерпіть аж до приходу Господа! Ось чекає рілник дорогоцінного плоду землі, довготерпить за нього, аж поки одержить дощ ранній та пізній. Довготерпіть же й ви, зміцніть серця ваші, бо наблизився прихід Господній!» (Якова 5:7, 8).

Це промовисте свідчення того, наскільки добре Іван розумів природу Царства, предтечею якого він був, адже відповідь Ісуса була для нього достатньою. Слово Господнє, що прийшло до нього в пустелі, не було марним.

Відповідь, яку Ісус послав Івану, настільки ж доречна сьогодні і настільки ж необхідна, як і тоді. Людські уявлення занадто високі, щоб звертати увагу на те, що їм здається дріб'язковим. Проповідувати Євангеліє одному правителю вночі або жінці за її повсякденною роботою, і чинить непомітні діла милосердя – це все вважається, може, й добрими справами, але зовсім недостатніми, щоб встановити Царство Небесне на землі.

Ні, сьогодні люди радше покладають надію на парламенти та армії, щоб завершити справу. У законодавчих актах і в наступі військ вони думають бачити просування Царства Небесного. Яке ж це сумне спотворення суті Царства Божого!

Перемога Христа виявляється в зціленні хворих і допомозі бідним. І саме тією мірою, якою це здійснюється, ми бачимо ознаки наближення кінця: «А тих, хто вірує, супроводити будуть ознаки такі: у Ім'я Моє демонів будуть вигонити, говоритимуть мовами новими, братимуть змії; а коли смертодійне що вип'ють, не буде їм шкодити; кластимуть руки на хворих, і добре їм буде!» (Марка 16:17, 18).

А найвагомішим доказом усього є те, що Добра Новина звіщається вбогим. Вони – особлива турбота Бога. Зверніть увагу, наскільки сповнена Біблія виразами Божої турботи про вбогих і нужденних.

– «Я знаю, що зробить Господь правосуддя убогому, присуд правдивий для бідних» (Псал. 140:12).

– «Бідаря Він підводить із пороку, зо сміття підіймає нужденного, щоб його посадити з вельможними, з вельможними люду Його!» (Псал. 113:7, 8).

Він не просто сповіщає їм про добрі часи, що настануть у майбутньому, але вже зараз підносить їх і робить царями. Він дарує їм «Духа синівства» (Римл. 8:15) – Який дає свободу і звільняє їх від рабського, жебрацького духу, який панував над ними.

Добра новина Божа для бідних полягає не просто в тому, що хтось із Його милосердних послідовників нагодує чи одягне їх, але в тому, що **для них є свобода – свобода від тих речей, які в більшості випадків утримували їх у бідності та злиднях**. Замість того, щоб бути об'єктами благодійності, в Царстві

Небесному вони стають священниками й царями; замість того, щоб бути лише отримувачами, вони стають «доморядниками всіякої Божої благодаті» (1 Петра 4:10).

З огляду на це, стає очевидним, що значна частина так званого християнського служіння серед бідних прямо суперечить справі Господній. Його мета – не створити безліч утриманців, які будуть задоволені тим, що отримують свою щоденну або щотижневу допомогу, – не увічнювати дух жебрацтва, – але підготувати бідних стати справжніми людьми, здатними брати участь у тій праці, яку Бог дав людині виконувати.

Цього може досягти тільки проповідь Євангелія Ісуса Христа, яке є сила Божа для спасіння кожному, хто вірує. **Свобода душі, спасіння від гріха – ось великий дар, який Христос дає бідним. А разом із цим приходять і пожива, і одяг,** згідно з Його обітницею: «Шукайте ж найперш Царства Божого й правди Його, а все це вам додасться» (Матв. 6:33).

Ісус високо цінує непохитну вірність принципам. Це було характерною рисою Івана Хрестителя. Ні царські підкупи, ні погрози не могли змусити його відступити від принципу бодай на волосину.

Оскільки вістка Івана Хрестителя – це та звістка, яку належить проголошувати аж до приходу Господа у славі Його Царства, то очевидно, що **той самий дух, який наповнював Івана, має відрізнити всіх послідовників Христа до самого кінця. Але як мало є таких, хто готовий дотримуватися принципів у всьому, не зважаючи на наслідки!**

Причиною цього є не стільки страх людей, скільки те, що **вони не розрізняють принципів і не цінують їх належним чином. Люди, і навіть провідники народу, більше звикли дотримуватися правил, ніж керуватися принципами, і не навчилися розрізняти принципи істини.**

Якщо людина нерозривно поєднана з правильним принципом, вона неминуче досягне успіху, хоч би якими несприятливими були її обставини. І її успіх не буде заслугою її власного розуму чи вміння, а наслідком того, що істину неможливо знищити. Істина – це те, що є; вона вічна, і кожен, хто тримається її, перебуватиме навіки.

Іван був великим пророком, «та найменший у Царстві Небеснім той більший від нього!» (Матв. 11:11). Це не применшення Івана, а лише свідчення про чудові привілеї, даровані всім вірним послідовникам Христа. Багато непорозумінь з приводу цих слів Господа виникло через помилкове уявлення, **нібито велич у Царстві Небесному вимірюється кількістю зроблених справ. Язичницьке уявлення про спасіння ділами важко викоринити.**

Що може зробити людина в цьому світі такого, що було б гідним Божої уваги або варте нагороди? Все життя на цій землі – менше, ніж порошинка в порівнянні з вічністю, і те мале, що може зробити навіть найвидатніший з людей, не варте згадки. **Царство Небесне не можна купити добрими ділами.** Спасіння не від діл. **Бог не платить нам за нашу службу, але нагороджує нас життям за Своєю**

великою милістю. Як можна говорити про винагороду за служіння, коли кожен уже втратив право на життя й рятується лише завдяки Божій благодаті?

Бог бачить не так, як бачить людина, і Його мірило честі не таке, як у людей; але благословенна істина в тому, що Він чинить лише справедливе, і кожен у Його Царстві визнає це та буде цілком задоволений. **У царстві, де смирення є величчю, неможливо, щоб найвеличніший відчував заздрість, якщо він побачить когось меншого, піднесеного вище себе, бо менший все одно залишається найвеличнішим.**

Це дивно, але факт, що багато людей сприймають Євангеліє й обов'язки, які воно накладає, як якісь гіркі ліки, яке можуть принести користь в майбутньому, але які сьогодні доводиться приймати зі скривленим обличчям. **Для них Бог – суворий Володар, Який прагне позбавити їх усього, що приносить задоволення.** На жаль, це уявлення підтримується багатьма релігійними наставниками, які навіть вважають, що за деякі речі майже потрібно вибачатися або виправдовуватися.

Та істина в тому, що Бог пропонує лише добро і не бажає позбавити людину нічого, крім того, що завдає їй шкоди. Він наповнює серця Своїх дітей радістю, і в служінні Йому – одна тільки втіха. **Він не накладає на нас важкого тягаря, а кличе розділити з Ним Його легке ярмо** (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 19 квітня 1900 р.)

Діла свідчать

(Матв. 11:3–5)

Не велика вченість чи мудрість дають людині пізнання Біблії, але саме знання Божого Слова дарує справжню мудрість і розуміння.

Господь робить все таким простим, і це одна з причин, чому люди не приходять до пізнання істини і не приймають спасіння: воно здається їм занадто простим, хоч насправді є безмежним. Люди розуміють, що Божа справа має бути величною, і тому думають, що вона не може бути виявлена в простоті. Та навіть найменше творіння Боже є могутнім і свідчить про Його силу. Немає нічого простого, що не виявляло б вічну Божу силу та Божественність так само, як сонце чи планети. **У найпростіших речах Бог відкриває Своє безмежне спасіння.**

Небагато людей здатні говорити так красномовно, як того вимагає світ, але **жити красномовно під силу кожному. Ісус говорив так, як ніхто інший ніколи не говорив; і причина цього в тому, що Він жив так, як ніхто інший не жив.** Хто не поважатиме людину, навіть якщо вона здається дивакуватою, якщо вона в повсякденному житті живе так, як проповідує? **Причина, через яку так мало претендентів на звання реформаторів нічого не досягають, полягає в тому, що вони не навчилися спершу реформувати самих себе.** Той, хто живе Євангелієм, навіть не промовивши слова, проповідує проповіді в тисячу разів дієвіше, ніж найкрасномовніший промовець, відомий своєю нещирістю.

Перебуваючи у в'язниці, Іван Хреститель, почувши про діла Христа, послав до Нього двох своїх учнів спитати: «Чи Ти Той, Хто має прийти, чи чекати нам Іншого?» (Матв. 11:3). Замість того, щоб відповісти йому прямо, як ми могли б очікували, Він сказав лише: «Ідіть, і перекажіть Іванові, що ви чуєте й бачите: Сліпі прозрівають, і криві ходять, стають чистими прокажені, і чують глухі, і померлі встають, а вбогим звіщається Добра Новина...» (вірші 4, 5). **У цьому випадку саме діла засвідчили про справжнє месіанство Спасителя.** Так і сьогодні, наші вчинки та слова говорять або на користь, або проти Євангелія. Нехай вони всі будуть звершені у Христі Ісусі, щоб, чи їмо ми, чи п'ємо, чи що інше робимо, усе робили на славу Божу.

Господь забезпечує нас усім необхідним. Так багато людей у це не вірять. Якби вони тільки відкрили очі, то могли б всюди бачити цьому підтвердження. Чому певні птахи відлітають, коли наближається холод? Хто говорить шести-восьмимісячній малинівці (птаху), що настають холоди, а на півдні – тепло? Якщо ж Бог задовольняє всі потреби звірів польових і птахів небесних, то чому ми, які маємо для Нього безмежно більшу цінність, повинні турбуватися й непокоїтися через свої потреби? Тож припинімо це й відтепер просто довіряймо Господу

Гріх настільки руйнівний. Він приходить під виглядом друга, але виявляється ворогом. Спочатку він приносить насолоду, а потім веде свою жертву в повне рабство. Доктор Тейлор розповідає, як одного разу він читав у мемуарах детектива, що той, виявивши потрібну йому людину, зблизився з ним як з приятелем, ходив з ним у його улюблені місця, завоював його довіру тривалою дружбаю, і, нарешті, коли всяка підозрілість зникла, нібито жартома, запропонував йому приміряти наручники, а потім, замкнувши їх, зробив його, в повній безпорадності, легкою здобиччю. Так само диявол сьогодні «заковує в кайдани» людей – не лише світських, а навіть на тих, хто визнають себе Божими дітьми. Потрібна велика пильність, щоб не потрапити в його тенета, і успіх матимуть тільки ті, чиє «життя сховане з Христом у Бозі». (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 31 серпня 1899 р.)

Що розповісти?

(Луки 7:22)

Ісус сказав учням Івана: «Ідіть, і перекажіть Іванові, що ви бачили й чули» (Луки 7:22). Ось і все, що повинен робити кожен вісник Євангелія. Йому не потрібно напружуватися, складаючи вчені промови; не потрібно будувати теорії чи припущення; **він повинен лише розповідати те, що бачив і чув. Не те, що чув від людей, а те, що почув від Господа.** Заповідь така: «Його слухайтеся» (Марка 9:7). **Говори тільки те, що ти знаєш з особистого спілкування з Ісусом.** У цьому була сила апостолів. Вони були з Ісусом, і коли їм заборонили навчати, вони відповіли: «Бо не можемо ми не казати про те, що ми бачили й чули!» (Дії 4:20).

Можливо, ти бачив і чув небагато, але навіть це мале буде таким же дієвим, як і більше, що бачив і чув інший. **Тільки не намагайся посилити свою звістку, додаючи до неї те, чого сам не знаєш із власного досвіду.** Це лише ослабить усе. Свідчення людини в суді, яка знає тільки одну обставину справи і твердо тримається цього, таке ж цінне, як і будь-яке інше. Але щойно вона починає говорити про те, чого не знає, одразу знецінює й те, що вона знала напевно.

Це дивовижно спрощує працю християнина і відкриває місце для кожного. «Ідіть, і перекажіть..., що ви бачили й чули». «А ти в тім пробувай, чого тебе навчено, і що тобі звірено, відаючи тих, від кого навчився був ти» (2 Тим. 3:14). (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 10 травня 1894 р.)

Євангеліє для бідних

(Луки 7:22)

«Убогим звіщається Добра Новина» (Луки 7:22) – ось слова, які Ісус послав Івану, щоб упевнити його, що Він дійсно Христос. Він був помазаний Святим Духом саме для того, щоб проповідувати Євангеліє бідним, «бо Мене Він помазав, щоб Добру Новину звіщати вбогим» (Луки 4:18). Але в наші дні вважається, що бідним потрібно щось інше. Люди, які звуть себе служителями Євангелія, присвячують більшу частину свого часу обговоренню «прожиткового мінімуму» і розробці законів, за допомогою яких становище бідних могло б бути покращено. «Ну, – скаже хтось, – хіба ви не співчуваєте справі допомоги бідним?» Звичайно ж, співчуваємо; але **ми переконані, що Христос знав і здійснював найкращий спосіб допомоги. Ніхто не може вдосконалити Його метод.** Мета, яку мають перед собою «реформатори праці», часто є доброю, але способи, якими вони прагнуть її досягти, здебільшого зовсім хибні. Може здатися, що проповідь Євангелія не допоможе бідним; але це не так – саме вона допоможе. Вони ніколи не отримували постійної допомоги жодними іншими засобами. **Усі спроби поліпшити їхнє становище за допомогою державних реформ уже не раз зазнавали невдачі.** Так було й у Римі; але замість того, щоб зменшити бідність, вона лише зростала. **Євангеліє Христа, яке є силою Божою для спасіння кожному, хто вірує, – єдина надія бідних.**

Це не означає, що голодних потрібно годувати тільки проповіддю, а голих одягати релігійними трактатами. Бо Євангеліє – не лише в слові, але і в силі. «Чиста й непорочна побожність перед Богом і Отцем оця: зглянутися над сиротами та вдовицями в утисках їхніх, себе берегти чистим від світу» (Якова 1:27). Той, хто не співчуває бідним і нужденним і не допомагає їм у міру своїх сил, не знає Євангелія Божого. Христос «ходив, добро чинячи». Він Сам творив добро, і ті, хто знає Його, чинитимуть так само. Але особиста допомога здається надто повільним шляхом: одна людина може зробити так мало, і результати будуть настільки незначними, що **люди шукають спосіб робити роботу «оптом», масово.** Так само, як і особиста праця з грішниками здається надто повільним способом спасіння, і люди прагнуть досягти результату масово, через загальні закони. Але це не спрацює. **Допомога, що не походить із проповіді Слова і не є її плодом, подібна до солі, кинутої в океан.** (Е. Дж. Вагтонер. Present Truth, 17 травня 1894 р.)

Драматичні слова

(Матв. 11:10–15)

Останні слова пророка Малахії – це справжнє диво стислої інформації, застереження і настанови. Причина цього цілком зрозуміла: це були останні слова Єгови до світу вустами Його пророків до того великого дня радості й суду, коли **мав прийти Месія – переломний момент в історії світу**. Можна було б очікувати, що останнє послання Бога, яке пророкує світові цю найважливішу подію і водночас дає настанови, як її зустріти, буде позитивним і виразним.

І дійсно, застереження звучить однозначно: «Бо ось наступає той день, що палає, як піч, і стануть всі пишні та кожен, хто чинить безбожне, соломою, і спалить їх день той, який наступає, говорить Господь Саваот, Який не позоставить їм кореня, ані галузки» (Мал. 4:1).

Але далі одразу ж слідує обітниця надії: «А для вас, хто Ймення Могого боїться, зійде Сонце Правди та лікування в промінях Його, і ви вийдете та поскакаєте, мов ті ситі телята! І безбожних топтати ви будете, бо стануть за попіл вони під п'ятами ніг ваших у той день, що його Я вчиню, промовляє Господь Саваот» (вірші 2, 3).

Потім лунає щира порада: «Згадайте Закона Мойсея, Мого раба, що йому наказав на Хориві устами й права щодо всього Ізраїля» (вірш 4). Господь не бажає, щоб Його народ залишався в невіданні про те, що має прийти на землю. Їм має бути надана така інформація, і з цією метою Він каже: «Ось Я пошлю вам пророка Іллю, перше ніж день Господній настане, великий й страшний!» (вірш 5).

В одинадцятому розділі Євангелія від Матвія, з сімнадцятого по дев'ятнадцятий вірші, Христос прямо посилається на ці слова, коли говорить до народу про Івана Хрестителя і його служіння. А в чотирнадцятому і п'ятнадцятому віршах Він каже їм відкрито й недвозначно: «Коли ж хочете знати, то Ілля він, що має прийти. Хто має вуха, нехай слухає!» Ця беззастережне твердження, що безпосередньо пов'язувало Його Самого та Івана Хрестителя з останніми словами останнього пророка, було надзвичайно вражаючим і сильним. Здавалося б, ті, хто має вуха, мали б почути. (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 29 жовтня 1896 р.)

«Він є Ілля»

(Матв. 11:14)

Цілком природно для людського розуму звертати більше уваги на **особистості, ніж на принципи**; більше дивитись на людей, зайнятих якоюсь великою справою, ніж на саму сутність і мету цієї справи. Саме це призвело книжників і фарисеїв до великої помилки за днів Івана Хрестителя і викликало такі ж великі помилки в усі часи відтоді.

Пророк Малахія передвіщав прихід Іллі перед днем Господнім, щоб приготувати світ до Його появи. Але це пророцтво, в тій мірі, як воно стосувалося першого приходу Христа, сповнилося в особі Івана Хрестителя, бо Спаситель сказав про нього: «Коли ж хочете знати, то Ілля він, що має прийти» (Матв. 11:14). Сам Іван свідчив, що він не Ілля, і відповів правдиво на запитання, коли його про це питали, **адже він не був тією самою особою, що пророкувала перед Ахавом і прикликала вогонь з неба на горі Карміл**. Сутність його спорідненості з Іллею пояснена в першому розділі Євангелія від Луки, у словах ангела, який говорив до Захарії: «І він сам перед Ним буде йти в духу й силі Іллі, щоб серця батьків повернути до дітей, і неслухняних до мудрости праведних, щоб готових людей спорядити для Господа» (Луки 1:17).

Важливо для нас розглядати не людину як особистість, але дух і силу, які спонукають її до дії. Ми не повинні бути зачаровані яскравою особистістю до такої міри, щоб випускати з уваги принцип, який вона уособлює. Іван нічого не робив, щоб привернути увагу до себе як до особи, а лише проголошував себе «голосом того, хто кличе». **Головне питання, яке слід розглядати у зв'язку з будь-якою справою, полягає не в тому, хто є устами, а в тому, чий це звучить голос.** Важливість Іллі була не в його особистості, а в голосі, який говорив через нього. **І коли цей голос з тим же духом і силою промовляв через Івана, тоді Іван став Ілією.** І кожен, хто нині посланий у дусі та силі Іллі, щоб приготувати шлях Господу й приготувати народ до Його приходу, виконує це саме пророцтво, як і Іван. Але ми повинні пам'ятати істину, яскравим свідченням якої служить цей приклад, що **будь-яка людина сама по собі є нічим**; і що яке б значення і важливість не приписувалися її імені, **це все виключно завдяки тому, що вона отримує від Бога.** (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 28 червня 1894 р.)

Виправдання Бога і виправдання себе

(Луки 7:29)

«І всі люди, що слухали, і митники визнали Божу волю за слушну, і охристившись Івановим хрищенням» (Луки 7:29). Іван проповідував хрещення покаяння, і ті, хто хрестився від нього, визнавали свої гріхи. Тим самим вони виправдовували Бога; бо це **Бог стверджує, що «всі згрішили».** **І кожен, хто визнає, що згрішив, тим самим підтверджує Божу праведність.** Він визнає, що Бог праведний у Своїх словах і в Своїх судах, як сказав Давид у своєму покаянні: «Тобі, одному Тобі я згрішив, і перед очима Твоїми лукаве вчинив, тому справедливий Ти будеш у мові Своїй, бездоганний у суді Своїм» (Псал. 50:6). Але «коли ми свої гріхи визнаємо, то Він вірний та праведний, щоб гріхи нам простити, та очистити нас від неправди всілякої» (1 Івана 1:9). **Отже, якщо ми виправдовуємо Бога, ми стаємо причасниками Його праведності. У Бога немає нічого доброго, що не було б призначене для Його дітей; і ми отримуємо Його доброту, визнаючи її. Якщо ми визнаємо і приймаємо Його силу, ми отримуємо цю силу.** І якщо ми щиро визнаємо досконалу праведність Його Слова в усьому, ми сповнимся цією праведністю. «Життя ж вічне це те, щоб пізнали Тебе, єдиного Бога правдивого, та Ісуса Христа, що послав Ти Його» (Івана 17:3). (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 24 травня 1894 р.)

Суд і милосердя

(Матв. 11:20–30)

«Ісус тоді став докоряти містам, де відбулося найбільш Його чуд, що вони не покаюлись: Горе тобі, Хоразіне, горе тобі, Віфсаїдо! Бо коли б то в Тирі й Сидоні були відбулися ті чуда, що сталися в вас, то давно б вони каялися в волосяниці та в попелі. Але кажу вам: Легше буде дня судного Тиру й Сидону, ніж вам!» (вірші 20–22).

Перш ніж перейти до головної теми, зауважимо: у нас немає жодного запису про чудеса, звершені в Хоразині, і, крім паралельного місця в Євангелії від Луки, ніде в Біблії більше не згадується це місто. Писання мовчить про ті «чудеса», які були там звершені, і якби не ця випадкова згадка, ми б і не знали, що таке місто взагалі існувало. Це одне з доказів того, що Євангелія не є вигаданими оповідями. Автор вигаданої історії згадав би лише Капернаум або якесь інше місце, вже назване як сцена великих чудес; він не став би вставляти Хоразин без попередньої розповіді про чудеса, звершені там. Але Матвій пише як той, хто передає загальновідомі факти, події, які не відбувалися в кутку.

Іноді постає запитання: «Якщо Тир і Сидон покаюлися б, коли б у них були звершені ті чудеса, що сталися у Віфсаїді, то чому ці чудеса не були зроблені там, щоб і вони отримали нагоду для покаяння?» Дін Алфорд відповідає на це запитання так: «**Бо кожен Божий учинок, спрямований на порятунок грішника від загибелі, є виключно актом Його вільної та незаслуженої благодаті, і міра таких засобів спасіння визначається радіою Його волі** – Того, Хто святий, праведний і істинний, Хто не бажає смерті грішника, але чий шляхи незбагненні для нас». Та є, здається, ще більш задовільна відповідь. Перш за все, потрібно пам'ятати, що Бог «довготерпить, бо не хоче, щоб хто загинув, але щоб усі навернулися до каяття» (2 Петра 3:9, див. також 1 Тим. 2:4; Псал. 102:8; Вих. 34:6, 7). І Сам Він говорить: «Не прагну смерті несправедливого, а тільки щоб вернути несправедливого з дороги його, і буде він жити!» (Єзек. 33:11). Тому можна вважати встановленим фактом, що **Бог ніколи не посилав судів на людей, не давши їм спершу достатнього застереження і часу для покаяння**. Коли нечестиві гинуть – це їхня власна вина, а не наслідок того, що Бог не дав їм нагоди навернутися. Згадайте хоча б приклад допотопного світу (лив. Бут. 6:3; 1 Петра 3:20).

Щоб повністю зрозуміти це питання, потрібно прочитати також і наступні вірші: «Того часу, навчаючи, промовив Ісус: Прославляю Тебе, Отче, Господи неба й землі, що втаїв Ти оце від премудрих і розумних, та його немовлятам відкрив. Так, Отче, бо Тобі так було до вподоби!» (Матв. 11:25, 26). Тут міститься той самий принцип, але таким чином, що сама відповідь підказується. Не слід розуміти, ніби Ісус радів тому, що деякі люди не отримали світла й пізнання, але радше тому, що знайшлися ті, кому це могло бути відкрите. І ми повинні розуміти,

що «це» було приховано від «мудрих і розумних» не тому, що Бог не бажав, аби вони це пізнали, а тому, що вони відмовилися прийняти. І ось доказ цього. Павло каже: «Коли ж наша Євангелія й закрита, то закрита для тих, хто гине, для невіруючих, яким бог цього віку засліпив розум, щоб для них не засяяло світло Євангелії слави Христа, а Він образ Божий» (2 Кор. 4:3, 4). Тут сказано, що «це» закрите лише для тих, чий уми засліплені сатаною; але сатана не може засліпити розум тих, хто не підкоряється йому добровільно. «Кому віддаєте себе за рабів на послух, то ви й раби того» (Римл. 6:16). Про юдеїв Господь сказав: «Затовстіло бо серце людей цих, тяжко чують на вуха вони, і зажурили очі свої, щоб якимось не побачити очима, і не почути вухами, і не зрозуміти їм серцем, і не навернутись, щоб Я їх уздоровив!» (Дії 28:27). «І за це Бог пошле їм дію обмани, щоб у неправду повірили, щоб стали засуджені всі, хто не вірив у правду, але полюбив неправду» (2 Сол. 2:11, 12).

Ці тексти переконливо показують, що істини Євангелія приховані лише від тих, хто сам добровільно закриває свої очі. Коли Христос сказав, що «це» приховано від «мудрих і розумних», Він мав на увазі тих, хто мудрий у своїх власних очах, а не істинно мудрих. Про язичників сказано: «називаючи себе мудрими, вони потуманіли» (Римл. 1:22). Вони були настільки мудрі у власних очах, що не хотіли мати Бога у своєму розумі; вони вважали, подібно до сучасних спіритуалістів, що їхній розум скутий, доки вони тримаються «ідеї Бога»; тож їх було залишено розумові, позбавленому розсудливості, щоб чинити всяку неправду.

«Мудрі й розумні» – це мудрі за мірками світу, про яких Павло сказав: «Через те ж, що світ мудрістю не зрозумів Бога в мудрості Божій, то Богові вгодно було спасти віруючих через дурість проповіді. Бо й юдеї жадають ознак, і греки пошукують мудрости, а ми проповідуємо Христа розп'ятого, для юдеїв згіршення, а для греків безумство, а для самих покликаних юдеїв та греків Христа, Божу силу та Божю мудрість! Бо Боже й немудре розумніше воно від людей, а Боже немічне сильніше воно від людей! Дивіться бо, браття, на ваших покликаних, що небагато-хто мудрі за тілом, небагато-хто сильні, небагато-хто шляхетні. Але Бог вибрав немудре світу, щоб засоромити мудрих, і немічне світу Бог вибрав, щоб засоромити сильне» (1 Кор. 1:21–27).

Дуже часто можна почути, як про деяких людей кажуть: «Він знає так багато, що його вже ніхто нічому не навчить». Під цим не мається на увазі, що ці люди справді мудріші за всіх інших, але що вони вважають себе такими мудрими, що не хочуть слухати нічийх повчань. Так само і з «мудрими та розумними» цього світу. Вони уявляють себе настільки розумними, що їм, мовляв, не потрібно слухати вчення Христа, і тому славне світло Євангелія приховане від їхніх очей. Але той, хто не вважає, що вже все знає, може бути навчений. Тому Давид каже: «Господь добрий та праведний, тому грішних навчає в дорозі, Він провадить покірних у правді, і лагідних навчає дороги Своєї!». «Приязнь Господня до тих, хто боїться Його, і Свій заповіт Він звістить їм» (Псал. 25:8, 9, 14). Той, хто плекає свою гординю, сам відтинає себе від світла, яке, якби він його прийняв, привело б його до життя.

Так було і з мешканцями Тиру і Сидону, а також Содому. Якби ті могутні діла, що були звершені в Хоразині, Віфсаїді і Капернаумі, були зроблені серед них, вони б покалися. Але ці діла не могли бути звершені там. **Вони самі зробили це неможливим, тому що в своїй злій гордості не хотіли прийняти навіть перших початків істини.** Так само було і в Назареті, про який сказано: «І Він не вчинив тут чуд багатьох через їхню невіру» (Матв. 13:58). Назарет був притчею в устах людей через свою нечестивість (див. Івана 1:46), і як тільки Ісус почав навчати там, люди відкинули Його слова (див. Матв. 13:53–58; Луки 4:16–20). Перш ніж Ісус залишив їх, Він, однак, наголосив на вже згаданій істині, що невіра і запеклість серця відрізають допомогу, яку Бог готовий дати, зіславшись на випадки вдови з Сарепти і Неємана, сирійця. Було багато інших таких же нужденних, як ці двоє, але вони не були такими охочими прийняти допомогу. У місті Содомі всі були просякнуті нечестям. Вони цілковито віддалися своїм розбещеним пожадливостям і так зачерствіли, що, як тільки до них прийшло Боже послання, вони насміхалися з нього і намагалися вбити посланця. Якби їхні серця були настільки покірні, щоб смиренно вислухати істину, чудеса могли б бути звершені серед них, і багато хто міг би повернутися, і місто було б урятоване від знищення. Але **ці діла не були звершені, бо вони не дозволили їх здійснити.**

Спаситель завершив Свою промову найніжнішим і найпрекраснішим закликом: «Прийдіть до Мене, усі струджені та обтяжені, і Я вас заспокою! Візьміть на себе ярмо Моє, і навчіться від Мене, бо Я тихий і серцем покірливий, і знайдете спокій душам своїм. Бож ярмо Моє любе, а тягар Мій легкий!» (Матв. 11:28–30).

Є два ярма і два тягарі. Тягар гріха справді важкий; якщо його не залишити біля підніжжя хреста, він потягне того, хто його несе, в погибель. Усім, хто обтяжений гріхом, Ісус каже: «Прийдіть до Мене, ... і Я вас заспокою». У цьому немає жодного сумніву. Якщо вони прийдуть, Він каже: «Знайдете спокій душам своїм». То чому б не прийти? Навіщо носити важкий тягар, коли Хтось вільно пропонує понести його за тебе? Натомість Він дасть Свій власний тягар, який легкий. «Ярмо рабства» – болуче й нестерпне ярмо. Від нього Христос визволяє всіх, хто приходить до Нього, адже Він сказав: «Коли Син отже зробить вас вільними, то справді ви будете вільні» (Івана 8:36).

Але ярмо завжди означає служіння. Ті, що потрапили під «ярмо рабства», – це раби гріха, які несуть важкий тягар. Ярмо Христове благо, але той факт, що кожен, хто приходить до Нього, повинен взяти це ярмо на себе, показує, що **учні Христа повинні стати працівниками у Його служіння.** Проте служіння Христові – не рабство. **Це радість працювати, коли ярмо під силу.** Ніхто не може бути справжнім послідовником Христа, якщо не навчиться робити Його справу. І чим раніше людина привчиться до праці, тим пліднішою вона буде; тому пророк каже: «Добре для мужа, як носить ярмо в своїй молодості» (Пл. Єрем. 3:27). (Е. Дж. Ваггонер. Signs of the Times, 3 листопада 1887 р.)

Попередження і запрошення

(Матв. 11:20–22)

«Ісус тоді став докоряти містам, де відбулося найбільш Його чуд, що вони не покаюлись: Горе тобі, Хоразіне, горе тобі, Віфсаїдо! Бо коли б то в Тирі й Сидоні були відбулися ті чуда, що сталися в вас, то давно б вони каялися в волосяниці та в попелі. Але кажу вам: Легше буде дня судного Тиру й Сидону, ніж вам!» (Матв. 11:20–22).

Подібні слова були сказані й про Капернаум, який порівнюється із Содомом. Від тих міст, де були звершені найдивовижніші діла Ісуса, не залишилося нічого, крім імені. Як рослини, які оброблялися, а потім були залишені без догляду, стають у гіршому стані, ніж ті, які ніколи не оброблялися, так і місця, де світло Євангелія колись сяяло найяскравіше, нині перебувають у найглибшій темряві. «Отож, коли світло, що в тобі, є темрява, то яка ж то велика та темрява!» (Матв. 6:23).

Але може виникнути природне запитання: «Чому ж не було звершено великих чудес у Тирі, Сидоні та Содомі? Чому їм не була дана така же нагода, як Хоразину, Віфсаїді та Капернауму?» Відповідь на це можна знайти, якщо прочитати, чому Ісус не здійснив багатьох чудес у Назареті: «І Він не вчинив тут чуд багатьох через їхню невіру» (Матв. 13:58). Бог нікого не залишає загинути через Свою провину. Все, що можливо, Він робить для всіх. Він не залишив жодного народу без свідчення про Себе. «За минулих родів попустив Він усім народам, щоб ходили стежками своїми, але не залишив Себе Він без свідчення, добро чинячи: подавав нам із неба дощі та врожайні часи, та наповнював їжею й радіщами серця наші» (Дії 14:16, 17). Немає жодного місця під небом, де б Божі небесні вісники – сонце, місяць і зорі – не сповіщали Євангелія: «Небо звіщає про Божую славу, а про чин Його рук розказує небозвід. Оповідіть день днів слово, а ніч ночі показує думку, без мови й без слів, не чутний їхній голос, та по цілій землі пішов відголос їхній, і до краю вселенної їхні слова! Для сонця намета поставив у них» (Псал. 19:1–4). Порівняйте з Римл. 10:15–18: «І як будуть проповідувати, коли не будуть послані? Як написано: Які гарні ноги благовісників миру, благовісників добра. Але не всі послуухались Євангелії. Бо Ісаїа каже: Господи, хто повірив тому, що почув був від нас? Тож віра від слухання, а слухання через Слово Христове. Та кажу: Чи не чули вони? Отож: По всій землі їхній голос пішов, і їхні слова в кінці світу!» **Кожному дане світло, достатнє для того, щоб він міг спастися.** В одних місцях можна зробити більше роботи, ніж в інших; проте ті, що здаються менш сприятливими, не можуть скаржитися, ніби їх обійшли увагою, оскільки вони самі не цінують і не використовують те світло, яке мають. Вони можуть звинувачувати лише себе, якщо серед них не здійснюються ті могутні діла, які могли б переконати, адже їхнє власне невір'я

закрило двері для цих діл. **Людина, яка відмовляється приймати настанови, так само винна, як і та, що приймає її, а потім відвертається.** Бог справедливий, і кожен язык визнає це на Суді. «Зверніться до Мене й спасетесь, всі кінці землі, бо Я Бог, і нема більше іншого Бога! Я Собою Самим присягав, справедливість із уст Моїх вийшла, те слово, яке не повернеться: усяке коліно вклонятися буде Мені, усякий язык присягне й Мені скаже: Тільки в Господі правда та сила! Прийдуть до Нього та засоромляться всі, що на Нього запалюються» (Ісаї 45:22–24). Жоден язык не зможе звинувачувати Його на Суді: «і кожнісінького языка, який стане з тобою до суду, осудиш» (Ісаї 54:17). Усі вуста будуть закриті (див. Римл. 3:19). (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 10 лютого 1898 р.)

Відкрито немовлятам

(Матв. 11:25–27)

«Того часу, навчаючи, промовив Ісус: Прославляю Тебе, Отче, Господи неба й землі, що втаїв Ти оце від премудрих і розумних, та його немовлятам відкрив. Так, Отче, бо Тобі так було до вподоби! Передав Мені все Мій Отець. І Сина не знає ніхто, крім Отця, і Отця не знає ніхто, окрім Сина, та кому Син захоче відкрити» (Матв. 11:25–27).

Що! Дякувати за те, що Євангеліє приховане від деяких? Так, адже те, що воно приховане від одних, є одночасно його відкриттям для немовлят. **Це воістину дивовижний спосіб приховати Євангеліє – зробити його настільки ясним і простим, що навіть немовлята можуть його зрозуміти.** Звичайно, жодна «мудра і розсудлива» людина не насмілиться звинувачувати Бога в несправедливості через це. Уявіть собі мудреця, який каже: «Я не міг побачити доказів істинності Євангелія. Ти приховав це від мене й відкрив тільки малим дітям; і це несправедливо!» Але як же так вийшло, що воно відкрито немовлятам? Як можливо, щоб вони розуміли такі глибокі речі? Єдина відповідь може бути така: «Бо Ти зробив їх настільки простими». І тоді пролунає справедливе запитання: «І ти, що хвалишся своєю мудрістю, хочеш сказати, що не зміг зрозуміти те, що було настільки просте, що навіть дитина могла це осягнути?» Мудрець тоді залишився б без відповіді, чи не так?

«Де мудрий? Де книжник? Де дослідувач віку цього? Хіба Бог мудрість світу цього не змінив на глупоту?» «Але Бог вибрав немудре світу, щоб засоромити мудрих» (1 Кор. 1:20, 27). Маленькі діти впізнавали в Ісусі Месію, тоді як вчителі закону бачили в Ньому лише порушника спокою (див. Матв. 21:15, 16). «Коли не навернетесь, і не станете, як ті діти, не ввійдете в Царство Небесне!» (Матв. 18:3). Слава Богу за те, що Він зробив шлях спасіння таким легким і простим, що навіть дитина може його зрозуміти. Ніхто не зіб'ється з дороги, якщо тільки він не вважає себе мудрим у власних очах і не відкидає істину через її простоту. Так, воістину ми можемо разом із Христом дякувати Всемогутньому Отцю.

Іноді ми чуємо про людей, які нібито вірять в Бога, але не можуть прийняти Христа; тобто вони кажуть, що вірять у Бога, але не є християнами. Ми можемо чути про таких, але ніколи їх не бачимо, бо таких людей просто не існує. Ніхто не знає Отця, крім Сина, і того, кому Син захоче відкрити Його. Неможливо знати, хто є Бог, не кажучи вже про те, щоб по-справжньому вірити в Нього, інакше як через Христа. «Ніхто Бога ніколи не бачив, Однороджений Син, що в лоні Отця, Той Сам виявив був» (Івана 1:18). Христос – це одкровення Бога людині «Коли б то були ви пізнали Мене, ви пізнали були б і Мого Отця. Відтепер Його знаєте ви, і Його бачили... Хто бачив Мене, той бачив Отця» (Івана 14:7–9). Ім'я Його – «з нами Бог» (Матв. 1:23). «Бо в Ньому тілесно живе вся повнота Божества» (Колос. 2:9). **Той, хто знає і поклоняється єдиному істинному Богу в душі і правді, є християнином.** (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 10 лютого 1898 р.)

Легкий тягар

(Матв. 11:28–30)

Хто, читаючи Біблію, не знайомий з благодатним запрошенням у Матв. 11:28–30: «Прийдіть до Мене, усі струджені та обтяжені, і Я вас заспокою! Візьміть на себе ярмо Моє, і навчіться від Мене, бо Я тихий і серцем покірливий, і знайдете спокій душам своїм. Бож ярмо Моє любе, а тягар Мій легкий!»?

Христос дає спокій, бо в Ньому Боже діло звершене і досконале; а звершена й добре виконана робота приносить спокій. **Наша ж власна праця втомлює нас і виснажує, бо вона ніколи не завершена; вона завжди недосконала. Наші найкращі діла – це гріх.** «Вся праведність наша немов поплямована місячним одіж» (Ісаї 64:6). Але у Христі все було створено: «бо то Ним створено все на небі й на землі, видиме й невидиме, чи то престоли, чи то господства, чи то влади, чи то начальства, усе через Нього й для Нього створено! А Він є перший від усього, і все Ним стоїть» (Колос. 1:16, 17). А коли все було звершене, «побачив Бог усе, що вчинив. І ото, вельми добре воно!» (Бут. 1:31). **Око Боже не могло побачити нічого, що потребувало б удосконалення.** І як діла були «вчинені від закладин світу» (Євр. 4:3), так само і спочинок був тоді ж приготований; і доказ цього ми знаходимо в тому, що Бог «відпочив у дні сьомім від усієї праці Своєї, яку був чинив» (Бут. 2:2). Христос є Творець і тому Викупитель, бо викуплення – це творіння (див. 2 Кор. 5:17; Ефес. 2:10; 4:24); і оскільки субота є знаком і печаткою досконалого творіння, то саме у Христі ми знаходимо справжню суботу, Божий спочинок, який є сьомим днем.

Субота означає спочинок. «І також дав Я їм Свої суботи, щоб були вони знаком поміж Мною та між ними, щоб пізнати, що Я Господь, що освячує їх» (Єзек. 20:12). Через суботу ми пізнаємо Бога. Але ми щойно читали, що пізнати Бога можливо лише у Христі. **Отже, ми бачимо, що субота – у Христі, а Христос – у суботі.** Він – Слово, Яким усе було створене й підтримується, тому Він кличе нас до Себе, щоб ми знайшли суботу, тобто спокій у вічному Слові.

Яку ж ми маємо впевненість, що в Ньому справді знайдемо спокій? – Та, що Його тягар легкий. А що є Його тягарем? – «На Нього Господь поклав гріх усіх нас!» (Ісаї 53:6). Він «на Себе гріх світу бере» (Івана 1:29). Скільки ж гріхів Він несе? – «Гріхи всього світу» (1 Івана 2:2). І як Він їх несе? – Легко. Так, Його прибили до хреста і поклали в гріб, але Він «перетерпів хрест» (Євр. 12:2) і живий, незважаючи на «пути смерті...», вона бо тримати Його не могла» (Дії 2:24). Усі гріхи світу не можуть знищити Його. Чому? – **Тому що Він знищує їх. Хоча на Ньому гріхи всього світу, та як би пильно ви не дивлялися в Нього, ви не побачите жодного гріха. Навпаки – що довше будете дивитися, то більше побачите праведності, але ні сліду гріха.** Маючи на Собі тягар усього світу, Він перебуває у вічному спокої та мирі; «Він бо наш мир» (Ефес. 2:14).

Отже, безперечно, саме до Нього варто прийти, бо я не можу витримати тягара власних гріхів. **Хоча мені доводиться нести лише власні гріхи, їхній тягар більший за тягар усього світу.** Я обтяжений і не знаходжу спокою через свої гріхи (див. Ісаї 57:20). **Вони мене пригнічують. Але Ісус несе їх також, і раз Він вважає цей тягар таким легким, я дозволю Йому нести їх Самому, а сам знайду спочинок у Ньому.** Спочинок чекає; чому б не насолодитися ним? (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 10 лютого 1898 р.)

Великий вчитель

(Матв. 11:20–30)

Неможливо навчитися від того, кому ми не віримо. Ісус – найвеличніший Учитель, якого тільки можна мати; але щоб вчитися від Нього, ми маємо прийти до Нього з вірою. А що, як Він часом говорить речі важкі для розуміння? Хіба не так робить кожен учитель? **Якби Він промовляв лише те, що ми вже знаємо і в що віримо, Він не був би Учителем, і ми нічого б не навчилися.** Ми знаємо, що Він істинний, що Він – саме втілення істини й милості; у нас є безліч доказів цього. Тому, коли чуємо від Нього щось, що нашим обмеженим розумом здається суперечливим щодо справедливості, тоді саме час замовкнути й слухати, щоб навчитися.

Учневі не личить критикувати вчителя, і дуже зухвало для людини ставити під сумнів справедливість Бога. Ми можемо бути певні, що Суддя всієї землі чинить праведно; тож нам не слід непокоїтися через те, як Бог учинив з Тиром, Сидоном і Содомом. «Ісус тоді став докоряти містам, де відбулося найбільш Його чуд, що вони не покаюлись: Горе тобі, Хоразіне, горе тобі, Віфсаїдо! Бо коли б то в Тирі й Сидоні були відбулися ті чуда, що сталися в вас, то давно б вони каялися в волосяниці та в попелі. Але кажу вам: Легше буде дня судного Тиру й Сидону, ніж вам! А ти, Капернауме, що до неба піднісся, аж до аду ти зійдеш. Бо коли б у Содомі були відбулися ті чуда, що в тобі вони сталися, то лишився б він був по сьогоднішній день. Але кажу вам, що содомській землі буде легше дня судного, аніж тобі!» (Матв. 11:20–24).

Чи був Бог несправедливим, коли знищив усі ті міста або допустив, щоб вони були знищені? Зовсім ні. «А люди содомські були дуже злі та грішні перед Господом» (Бут. 13:13). Вони знали правду, бо їм був даний закон (адже гріх не ставиться в провину там, де немає закону), і у них був приклад праведного Лота: «А врятував праведного Лота, змученого поведженням розпусних людей, бо цей праведник, живши між ними, день-у-день мучив свою праведну душу, бачачи й чуючи вчинки безбожні» (2 Петра 2:7, 8).

Місто Содом було знищене вогнем із неба, але з Тиром і Сидоном було інакше. Вони загинули від руки людської, в облогах і війнах, як і багато інших міст, що зникли з лиця землі. Те ж саме сталося і з Хоразіном і Віфсаїдою, від яких не залишилося й сліду, як і від Содому та Гоморри.

Чому вони зникли? Очевидно, тому що в них не було того, що дало б їм встояти. Історик сказав би, що «їх поглинула рука часу»; але їхня загибель була покаранням від Бога так само певно, як і падіння Содому і Гоморри. З іншого боку, ці міста впали саме тому, що не мали в собі елементів стійкості, так само, як і ті інші міста.

Чи приходить знищення раптово, чи поволі – як очевидний суд Божий або нібито в природному ході подій – воно завжди є наслідком гріха. Якби будь-яке з тих міст було праведним, воно не впало б.

Але хтось скаже, що Тир, Сидон і Содом могли б бути врятовані, якби їм дали шанс; і міркуючи на цій основі, деякі кажуть, що вони повинні мати інший випробувальний термін, і тому вони виводять теорію випробувального терміну для людей після смерті. Усі такі міркування – лише павутиння уяви.

Ми добре знаємо, що всі вони мали можливість пізнати істину, але відкинули її. Ми знаємо також, що Бог зробив усе, що могла зробити нескінченна сила заради спасіння світу, бо **Він віддав Самого Себе; і те, що Він зробив для світу, Він зробив для кожної окремої людини.** Тому ми можемо бути певні, що Бог зробив для тих нечестивих міст усе можливе.

Він не дозволив жителям Ханаану бути знищеними, поки міра їх беззаконня не наповнилася; і всі Його дороги праведні і постійні. До того ж ми знаємо, що в деяких місцях Христос під час Свого земного служіння не міг зробити багатьох чудес через їхню невіру: «І Він не вчинив тут чуд багатьох через їхню невіру» (Матв. 13:58).

Отже, ми маємо всі підстави вважати, що Він не міг зробити більше чудес в Содомі чи Тирі, ніж зробив. Він творив там великі діла, як і скрізь, так що вони були без виправдання, бо Його вічна сила та Божество були так само явні там, як і в інших місцях. Отже, у них був свій шанс.

Однак сам текст усуває будь-яку можливість нарікання на Бога. Христос каже, що в день суду Тиру, Сидону й Содому буде легше, ніж Капернауму та іншим містам, де звершувалися найбільші Його діла. Отже, бачимо, що **будь-яке право на поблажливість, яке вони можуть мати в день суду, буде їм повністю надане.**

Капернаум і прилеглі міста мали великі можливості. Те, що Господь там звершив стільки чудес, свідчить, що це були сприятливі місця для праці. У них був певний дух, що полегшував працю; проте зрештою вони відкинули все світло. **Їхнє становище на суді буде гірше, ніж у Содому, хоча у нас немає підстав вважати, що вони були настільки віддані огидним гріхам, як Содом.**

З цього ми можемо зробити висновок, що **люди поважні й моральні зовні, які відкидають істину, є в очах справедливого Бога набагато гіршими, ніж найрозбещеніші й найганебніші грішники, які не мали таких переваг.** Зовнішня моральність, поважність в очах людей – небезпечна основа для надії на вічне життя.

Христос є великим Учителем, бо Він відкриває Бога людям. «Ніхто Бога ніколи не бачив, Однороджений Син, що в лоні Отця, Той Сам виявив був» (Івана 1:18).

Те, що приховано від мудрих і розумних, відкривається немовлятам; і це допомагає краще зрозуміти щойно згаданий випадок. Бог не чинить того, що люди

називають «великими ділами», перед немовлятами, бо вони не могли б цього зрозуміти; але Він відкриває Себе їм.

І сам факт, що Бог відкривається немовлятам, є найсильнішим доказом справедливості осуду всіх загиблих, хоч яким би великим не було їхнє незнання істини. Бо якщо глибини Божі відкриті настільки просто, що навіть немовлята можуть їх зрозуміти, тоді, безумовно, жодна людина в світі не має виправдання. «Передав Мені все Мій Отець. І Сина не знає ніхто, крім Отця, і Отця не знає ніхто, окрім Сина, та кому Син захоче відкрити» (Матв. 11:27).

Ось чудовий приклад самозречення – найвищої мудрості. Усе віддано в руки Христа, але Він використовує цю владу лише для того, щоб відкрити людям Отця, тоді як Сам залишається невідомим.

Ми говоримо про пізнання Христа, але пізнаючи Його, ми пізнаємо лише характер Бога. Бачачи Його, ми бачимо Отця. «Хто бачив Мене, той бачив Отця» (Івана 14:9). «Але Він умалив Самого Себе, прийнявши вигляд раба, ставши подібним до людини; і подобою ставши, як людина» (Филп. 2:7). Він зневажив Себе, – щоб Отець став явним. **У всьому всесвіті ніхто не знає Сина, крім Отця.** Такою була і є жертва Христа. Дивлячись на занепаде людство, Його серце сповнилося любові та співчуття, і Він сказав Отцю: «Сповідую про Ім'я Твоє братам Своїм» (Євр. 2:12).

І Він погодився бути зневаженим і невідомим, незрозумілим і відкинутим, без жодної скарги, **знаючи, що тільки Отець розуміє Його.** Хіба не міститься в цьому урок і для нас? Христос не наполягав на Своїх правах, а тільки на славі Отця. **Ніхто, крім Отця, не може знати Сина, але через Сина кожне створіння може пізнати Отця.**

Після цього як природно звучить заклик прийти до Нього й навчитися від Нього, бо Він лагідний і смиренний серцем! «Прийдіть до Мене, усі струджені та обтяжені, і Я вас заспокою! Візьміть на себе ярмо Моє, і навчіться від Мене, бо Я тихий і серцем покірливий, і знайдете спокій душам своїм. Бож ярмо Моє любе, а тягар Мій легкий!» (Матв. 11:28–30).

Наскільки великі Його смиренність і лагідність – ми б цього не зрозуміли, якби не щойно зазначений факт. **Він задовольняється тим, щоб бути невідомим і вважатися ніким у людських очах, аби тільки Отець був відкритий і пізнаний.**

Ось що робить Його найбільшим Учителем у всесвіті; бо немає вчителя, подібного до Нього. Саме через Його лагідність і смирення Бог може явитися таким, яким Він є насправді. Лише в покорі є справжня мудрість. Лише в покорі – справжній спокій і мир.

І який це мир! Хто може його описати? Це – «мир Божий, що вищий від усякого розуму» (Филп. 4:7).

Це спокій від тягара гріха. І цей спокій Господь дає вже тепер, інакше не було б сенсу кликати втомлених грішників до Себе. **Те, що для нас занадто важке, стає легким у Христі.** Гріх, який ми не могли перемогти і до якого

прив'язувалися навіть тоді, коли прагнули звільнитися від нього, у Христі відкидається легко, як пір'їна, і це приносить радість. А робить це легким те, що Він дає нам силу, якою підтримуються світи, – Своє власне Слово, Самого Себе. «Багато разів і багатьма способами в давнину промовляв був Бог до отців через пророків, а в останні ці дні промовляв Він до нас через Сина, що Його настановив за Наслідника всього, що Ним і віки Він створив. Він був сяєвом слави та образом істоти Його, тримав усе словом сили Своєї, учинив Собою очищення наших гріхів, і засів на правиці величності на висоті» (Євр. 1:1–3).

Він несе все, усі світи, і все ж Його тягар легкий. Коли ми приходимо до Нього з дитячою вірою, Він робить нас учасниками до Свого тягара і тим самим учасниками тієї сили, якою він утримується. Як сумно, що так багато людей задовольняються залишатися в невіданні про цю дивовижну істину. (Е. Дж. Вагонер. *Present Truth*, 26 квітня 1900 р.)

Христос, пізнання Бога

(Матв. 11:27)

Ісус сказав: «Передав Мені все Мій Отець. І Сина не знає ніхто, крім Отця, і Отця не знає ніхто, окрім Сина, та кому Син захоче відкрити» (Матв. 11:27).

Ще читаємо: «Ніхто Бога ніколи не бачив, Однороджений Син, що в лоні Отця, Той Сам виявив був» (Івана 1:18). І тому, коли Пилип сказав: «Господи, покажи нам Отця, і вистачить нам», – Ісус відповів: «Стільки часу Я з вами, ти ж не знаєш, Пилипе, Мене? Хто бачив Мене, той бачив Отця, то як же ти кажеш: Покажи нам Отця?» (Івана 14:8, 9).

Людина не може пізнати Бога власними пошуками. Так, що Бог обіцяв відкрити людям Свої дороги, щоб вони могли пізнати Його; але **шляхи Божі неможливо збагнути людським розумом. Ніхто не може дізнатися нічого про Бога, якщо досліджує Його з критичним або егоїстичним духом.** «Приязнь Господня до тих, хто боїться Його, і Свій заповіт Він звістить їм» (Псал. 25:14). Ніхто не може по-справжньому зрозуміти людину, окрім її друзів; тож хто може сподіватися пізнати Бога, не полюбивши Його?

Більше того, слід розуміти, що Бога можна пізнати лише у Христі. Життя Христа – це життя Бога, але це життя не можна вивчати критично, як художник розглядає картину. **Ми можемо пізнати життя Бога лише тоді, коли воно живе в нас.** «Бо в Тебе джерело життя, в Твоїм світлі побачимо світло!» (Псал. 36:9). Христос – Агнец, заколений від створення світу; тому, якщо ми хочемо пізнати істину про Божі шляхи, мусимо, як Павло, постановити не знати нічого, крім Христа, і Того розп'ятого. Хрест Христів відкриває глибини Божої мудрості. **Усе, до чого доходить людський розум поза світлом хреста, є лише спотворенням Божого характеру.** (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 21 вересня 1893 р.)

Христос, що несе тягарі

(Матв. 11:28, 29)

«Прийдіть до Мене, усі струджені та обтяжені, і Я вас заспокою! Візьміть на себе ярмо Моє, і навчіться від Мене, бо Я тихий і серцем покірливий, і знайдете спокій душам своїм» (Матв. 11:28, 29).

Це запрошення Христа, Викупителя світу, до всіх «струджених та обтяжених» на життєвому шляху. Це запрошення Того, Хто «немочі наші узяв і наші болі поніс» (Ісаї 53:4); Того, Хто «співчуває слабостям нашим» і Хто був «випробуваний в усьому, подібно до нас» (Євр. 4:15). Він цілком розуміє природу відповідальності, яку бере на Себе, і має повну силу це зробити, бо сказав: «Дана Мені всяка влада на небі й на землі» (Матв. 28:18).

Дуже легко покласти свої турботи й печалі на Того, Хто зробив Себе великим Носієм тягарів людства, і все ж як мало тих, хто схильний скористатися цим привілеєм. **Він не примушує нас віддавати Йому наші тягарі; ми можемо носити їх самі, якщо того бажаємо.** Але Він завжди готовий вільно прийняти кожен тягар, покладений до Його ніг. Та майже завжди буває так, що **ми несемо свої тягарі до земних друзів, а не до Господа.** Ми йдемо до них по співчуття – якого вони, можливо, й не забаряться дати, – і ми довго розмовляємо з ними про свої скорботи, знаходячи в цьому якусь утіху, наскільки це можливо; але хто коли-небудь знав, щоб від того його тягар сліз і смутку став легшим? Хто бачив, щоб після таких розмов він не ставав, навпаки, ще важчим? До того ж, ми додаємо тягар і тим, хто й без того має свої.

Але коли ми приходимо до Ісуса зі своїм тягарем – яка різниця! Коли ми відкриваємо Йому всі наші печалі, яким відразу стає легшим тягар! І ми знаходимо той спокій, який Він обіцяв струдженим та обтяженим.

Та нехай ніхто не обтяжує себе позиченими турботами, бо такі доведеться нести самотужки. Ісус не пропонував взяти на Себе наші уявні біди, а тільки ті, що реальні. Він сказав: «Кожний день має досить своєї турботи!» (Матв. 6:34). **Позичати собі тривоги – означає не довіряти Богові.** Наші благословення посилаються нам не щотижня й не щомісяця, а «кожного дня»; як Він навчив нас молитися: «Хліба нашого насущного дай нам сьогодні» (Матв. 6:11). Отже, **немає потреби обтяжувати себе уявними тривогами, які, як правило, найважче переносити.** (Е. Дж. Вагонер. Present Truth, 24 серпня 1893 р.)

Касти і християнство

(Матв. 11:29)

«Візьміть на себе ярмо Моє, і навчіться від Мене, бо Я тихий і серцем покірливий, і знайдете спокій душам своїм» (Матв. 11:29). Християнство знищує касти.

Ісус Христос зійшов із Божого престолу до становища найприниженіших людей на землі, і цим зруйнував усі перепони між ними. Він був «тихий і серцем покірливий» та настільки убогий, що не мав, де й голови прихилити. Він прийняв образ слуги і був серед людей як слуга, а не як пан чи «вельможа». Але в усьому цьому Він зберіг Своє Божество, бо Бог був у Ньому, чинячи діла, які Він робив: «Чи не віруєш ти, що Я в Отці, а Отець у Мені? Слова, що Я вам говорю, говорю не від Себе, а Отець, що в Мені перебуває, Той чинить діла ті» (Івана 14:10). І тому **немає жодної перешкоди, яку Бог поставив би чи підтримував би між найнижчим становищем на землі та Його власним престолом.** Люди споруджують перешкоди між собою і тими, кого вони вважають нижчими за себе; і так звані «класи» та «станові відмінності» визнає людське суспільство; але Писання ясно говорить, що у Бога немає лицемірства. Ісус Христос зруйнував кожен «серединну перегороду» і залишив для кожної людини прямий, ясний шлях до місця, яке Він Сам займає на престолі Безмежного Бога. «Переможцеві сісти Я дам на Моєму престолі зо Мною, як і Я переміг був, і з Отцем Своїм сів на престолі Його» (Об'явл. 3:21).

Навіть херувими і серафими не перегороджують нам шлях; вони не є вищою кастою. Ангел, який приніс одкровення Христа Івану, коли той упав до його ніг, щоб поклонитися, сказав: «Таж ні! Бо я співслуга твій і братів твоїх пророків, і тих, хто зберігає слова цієї книги. Богові вклонися!» (Об'явл. 22:9). Тому кожен, хто зводить перепону між собою і своїми ближніми, тим самим зводить мур між собою і Богом. Адже він стоїть осторонь того шляху, який Бог відкрив від землі до Себе; і не зможе вступити на цей шлях, доки не прибере свою перешкоду. (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 13 червня 1895 р.)

Співробітники Божі. Частина 1

(Матв. 9:35–10:8)

«І обходив Ісус всі міста та оселі, навчаючи в їхніх синагогах, та Євангелію Царства проповідуючи, і вздоровлюючи всяку недугу та неміч усяку» (Матв. 9:35). Таким було служіння Ісуса.

Причина, чому Він це робив, нам відкриває Писання: «Ісуса, що був із Назарету, як помазав Його Святим Духом і силою Бог. І ходив Він, добро чинячи й усіх уздоровлюючи, кого поневолив диявол, бо Бог був із Ним» (Дії 10:38). «Мужі ізраїльські, послушайте ви оцих слів: Ісуса Назарянина, Мужа, що Його Бог прославив вам силою, і чудами, і тими знаменами, що Бог через Нього вчинив серед вас, як самі ви те знаєте» (Дії 2:22).

Він був у співпраці з Богом – одне з Ним, видимим членом, так би мовити, того «союзу», де Бог Отець був «невидимим партнером». Тому Він і сказав: «Отець, що в Мені перебуває, Той чинить діла ті» (Івана 14:10).

У Матв. 9:35 вжито два дуже різних слова, які в англійських перекладах передані двома словами, що здаються майже однаковими за змістом – «недуга» та «хвороба». Перше слово перекладено правильно, і, можливо, друге теж, якщо розкласти його на складові частини: «відсутність легкості» («dis-ease»). Але те слово, яке в цьому та інших місцях перекладено як «хвороба», насправді означає: «неміч», «слабкість», «м'якість» (*ред.: так воно і подано в перекладі І. Огієнка*). Відповідний прикметник перекладено як «м'який» в Матв. 11:8 і Луки 7:25, у виразі «м'які щати», і в 1 Кор. 6:9 – як «розніжені» («effeminate») (пер. KJV). Отже, зміст вислову у вірші 35 такий: **Ісус ходив, і Бог був з Ним, зцілюючи кожну хворобу всякого роду і кожну неміч, кожен прояв ослабленості чи нервового розладу, що робив людину нетерплячою та дратівливою.** Він зцілював не лише явні хвороби, а й будь-який ослаблений стан.

Від Його цілющого дотику зникала всяка слабкість, млявість, інерція, відсутність енергії, і натомість приходила жива, бадьора сила. Він прийшов спасти тих, хто був «ще недужий» (Римл. 5:6), і зробив це, «бо Бог був із Ним» (Дії 10:38). «І назвуть Йому Ймення Еммануїл, що в перекладі є: З нами Бог» (Матв. 1:23).

А якщо це так, то ті самі діла мають звершувати й ті, хто вірує в Нього; адже така саме обітниця їм і дана: «А тих, хто ввірує, супроводити будуть ознаки такі: у Ім'я Моє демонів будуть вигонити, говоритимуть мовами новими, братимуть змії; а коли смертодійне що вип'ють, не буде їм шкодити; кластимуть руки на хворих, і добре їм буде!» (Марка 16:17, 18). «Бо Бог у Христі примирив світ із Собою Самим, не зважавши на їхні провини, і поклав у нас слово примирення» (2 Кор. 5:19) – так що, як посланці від імені Христа, Бог має діяти через нас, так само, як Він діяв через Самого Ісуса.

Христос був тут, діючи силою Божою, щоб показати приклад служіння. Він показав, яку роботу Бог бажає бачити виконаною, і яким повинен бути характер Його обраних працівників.

Підтвердження цього ми знаходимо в тому, що безпосередньо слідує за сказаним на початку цього уроку. Ісус покликав до Себе дванадцять і послав їх проповідувати Євангеліє Царства: «І владу їм дав над нечистими духами, щоб їх виганяли вони, і щоб уздоровляли всіляку недугу та неміч всіляку» (Матв. 10:1) – **саме так, як робив це Він Сам.** Слова, вжиті тут, тотожні тим, що стосуються діяльності Ісуса. Він наділив Своїх учнів владою – силою – над усіма бісами й для зцілення всякої недуги й немочі. **А це, звісно, означає, що Він дав їм особисто силу піднятися над будь-якою неміччю. Млявість чи виснаження – це щось чуже для Божого Царства; життя, повне надміру, – ось, що характеризує все, що належить Богові.** Він каже нам: «І ото, Я перебуватиму з вами повсякденно аж до кінця віку!» (Матв. 28:20).

І так само, як Бог був з Ним, а Він, як Бог, є з нами, діла, які очікуються від послідовників Христа, аж до кінця віку, – це не людські діла, які можна звершити власними силами, а такі, **що приносять славу силі Божій, яка діє в людині.** «Перед лицем Його слава та велич, сила й краса у святині Йог» (Псал. 96:6).

Єдина справжня проблема кожної людини – нестача сили: «бо тіло бажає противного духові, а дух противного тілу, і супротивні вони один одному, щоб ви чинили не те, чого хочете» (Гал. 5:17). «І ті, хто ходить за тілом, не можуть догодити Богові» (Римл. 8:8).

Гріх – це слабкість, виродження, відсутність Божественної сили; але Євангеліє є «силою Божою на спасіння кожному, хто вірує» (Римл. 1:16).

Хрест Христов – це сила Божа. Ісус Христос – наша сила й наш Спаситель; і Він віддав Себе за нас, тому сила і стійкість мають бути ознаками підданих Його Царства. На це Він вказав у Своїй заповіді: «А ходячи, проповідуйте та говоріть, що наблизилось Царство Небесне. Уздоровляйте недужих, воскрешайте померлих, очищайте прокажених, виганяйте демонів. Ви дармо дістали, дармо й давайте» (Матв. 10:7, 8).

Слово, перекладене тут як «недужих», буквально означає «безсилі», тож заповідь насправді звучить як «уздоровляйте тих, у кого немає сили». «Зміцніть руки охлялі, і підкріпіть спотикливі коліна!» (Ісаї 35:3).

Це показує, що справжні послідовники Христа дійсно є співробітниками, співпрацівниками з Богом: «Він змученому дає силу, а безсилому міць» (Ісаї 40:29). (Е. Дж. Вагонер. Present Truth, 24 травня 1900 р.)

Співробітники Божі. Частина 2

(Матв. 9:35–10:8)

Подивімося тепер на характер людей, яких Христос обрав для цієї великої справи. Вони були з простого народу. Багато хто з них були рибалками. Ми дивимося назад, на те, ким більшість із них стали під керівництвом Святого Духа, і мимоволі приписуємо їм цю силу від самого початку, уявляючи, що Христос обрав їх через їхні особливі здібності. Але ні; вони були звичайнісінькими людьми. «Але Бог вибрав немудре світу, щоб засоромити мудрих, і немічне світу Бог вибрав, щоб засоромити сильне, і простих світу, і погорджених, і незначних вибрав Бог, щоб значне знівечити, так щоб не хвалилося перед Богом жадне тіло. А з Нього ви в Христі Ісусі, що став нам мудрістю від Бога, праведністю ж, і освяченням, і відкупленням, щоб було, як написано: Хто хвалиться, нехай хвалиться Господом!» (1 Кор. 1:27–31).

Бог обирає Своїх працівників не за те, якими вони є, але за те, ким Він може їх зробити. У церкві були прийняті терміни «духовенство» і «миряни», щоб позначити різницю між служителями Євангелія і простим народом; але в Біблії такого розмежування не існує. Слово «миряни» походить від грецького слова «laos» – «народ»; але саме такими є служителі Христа. Про Самого Христа сказано: «Я поклав допомогу на сильного, Я вибранця підніс із народу» (Псал. 89:19).

Юдейські священники почали вважати себе окремим, вищим від народу класом, і тому фарисеї з зневажливо говорили: «Та проклятий народ, що не знає Закону!» (Івана 7:49).

Начальники дивувалися, коли побачили, що Петро й Іван були лише «миряними», – простими людьми, – і «пізнали їх, що вони з Ісусом були» (Дії 4:13).

Ось у чому секрет сили. **Наявність великих дарів ще не гарантує, що людина не впаде.** Юда був посланий як один з дванадцяти, і немає жодної вказівки на те, що він не мав тієї самої сили, яку мали інші. Чому ж ні? Господь обирав Своїх послідовників не за те, ким вони були, а за те, ким Він міг зробити їх, якби вони підкорилися Його впливу. **В Юді не завжди перемагали навіювання сатани.** У ньому були можливості стати чудовим працівником. Навіть сатана колись був вірним служителем Єгови, сповненим сили, мудрості й краси. Та заздрість, уражена гордість – чи, радше, поступка гордості, бо коли вона є, то обов'язково буде уражена, – спричинили його падіння. Так само й зажерливість, уражене самолюбство зробили зрадником одного з дванадцяти найближчих учнів Ісуса. **Стережіться самолюбства.** «Тож дбайте ревно про ліпші дари, а я вам покажу путь іще кращу!» (1 Кор. 12:31) – а це володіння любов'ю, «бо любов Бога вилилася в наші серця Святим Духом, даним нам» (Римл. 5:5).

Тож бережіться, «щоб ви Божої благодаті не брали надармо» (2 Кор. 6:1). І «тому то, хто думає, ніби стоїть він, нехай стережеться, щоб не впасти!» (1 Кор. 10:12). (Е. Дж. Варгонер. Present Truth, 24 травня 1900 р.)

Влада і повноваження

(Матв. 10:1)

Паралельні розповіді містяться в Марка 3:13–19; 6:7–11 та Луки 9:1–6, але найповніше викладення подає Євангеліє від Матвія. Пов'язімо цю розповідь із останніми віршами дев'ятого розділу, де сказано, що Ісус змилювався над народом, бо «були вони змучені та розпорошені, як ті вівці, що не мають пастуха» (Матв. 9:36). Ісус звелів Своїм учням молитися, щоб Господь жнив вислав робітників на Свою ниву; а далі ми читаємо, що Він покликав дванадцятьох Своїх учнів і послав їх.

«І владу їм дав над нечистими духами, щоб їх виганяли вони, і щоб уздоровляли всіляку недугу та неміч всіляку» (Матв. 10:1). Ще виразніше це сказано в Луки 9:1, 2: «І скликав Він Дванадцятьох, і дав їм силу та владу над усіма демонами, і вздоровляти недуги. І послав їх проповідувати Царство Боже та вздоровляти недужих».

Дехто вважає, що ця місія втратила чинність і що в Церкві більше не буває чудес; але це все одно, що сказати, нібито проповідь Євангелія припинилася. **Адже тією самою силою, якою виганяють демонів і зцілюють хворих, проповідується Євангеліє у всій його повноті.** Євангеліє є «сила Божа на спасіння кожному, хто вірує» (Римл. 1:16). «Бож слово про хреста тим, що гинуть, то глупота, а для нас, що спасаємось, Сила Божа!» (1 Кор. 1:18). Сила Божа безмежна і неподільна; там, де вона проявляється, немає нічого неможливого. Та сама сила Божа діє тепер, що й дві тисячі років тому. **Це та сама сила, яка спасає душі людей, зцілює їхні тіла й виганяє демонів.** Якщо ми кажемо, що не бачимо такої сили, яка супроводжує проповідь Євангелія, то **це свідчить не про недолік самого Євангелія, а про неправильне ставлення людей до нього.** Якщо сила не проявляється, тоді кожен християнин має запитати себе: чому?

Та насправді, та сама сила й влада, яку Христос дав дванадцятьом, і нині діє усюди, де Євангеліє справді проповідується й спасаються душі. Євангеліє – це сила Божа на спасіння від гріха. Воно очищає серця вірою (див. Дії 15:7–9). Всі люди за своєю природою грішні і тому перебувають під владою сатани (див. Ефес. 2:1–3; Дії 26:16–18). Сатана є автором гріха: «Хто чинить гріх, той від диявола, бо диявол грішить від початку» (1 Івана 3:8). **І рівно настільки, наскільки людина є рабом гріха, вона перебуває під владою сатани. Тому, коли душа спасається від гріха, вона просто звільняється від влади диявола. Людина, в якій Христос перебуває через віру, – це людина, з якої вигнано диявола. Таким чином, скрізь, де Євангеліє справді проповідується і де відбувається щире навернення, – там стається чудо вигнання бісів.**

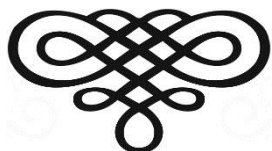
Бог не чинить дива лише для того, щоб вразити людей або викликати подив. Багато хто прагне бачити знамення та чудеса так само, як шукають будь-яких

збуджень чи відчуттів. Але Бог не задовольняє такої цікавості. Однак Він постійно чинить чуда, і ті, хто бачить цього, скоро перестали б дивуватися навіть воскресінню мертвих із могил. **Ті, що служать Богові в душі та в правді, визнаючи Його силу в усьому, постійно сповнені подиву перед Його дивовижними діями.** Для них немає «малих» речей, бо навіть найменше діло Боже є чудом, тому що воно нескінченне. «Бо Боже й немудре розумніше воно від людей» (1 Кор. 1:25). Коли люди живуть за Божим Словом Божим і постійно визнають Його силу, вони не впадають у захват, коли відбувається щось, що немислячі називають дивом. Вони знають, що чудеса – це природний спосіб Божої дії. Коли під час проповіді Павла юнак випав із третього поверху і був піднятий мертвим, Господь через Павла воскресив його, і апостол продовжив проповідь. І не тому, що люди не цінували подію, **а тому, що вони постійно жили в усвідомленні Божої сили й дії.** Коли ті, хто називає себе християнами, навчаються розпізнавати Бога в усіх Його ділах і визнавати Його чудесну силу у всьому, так що, якби мертвий був повернений до життя, вони не створювали б у світі враження, що прояв такої сили є чимось незвичайним з боку Бога, – **тоді ми можемо очікувати відновлення сили ранньої церкви.**

Те, що Христос сказав дванадцятьом, Він говорить усім. Кожному християнину, навіть найскромнішому, Він дає «владу над усіма демонами». «Спротивляйтесь дияволу, то й утече він від вас» (Якова 4:7). Щитом віри ми можемо «погасити всі огненні стріли лукавого» (Ефес. 6:16). «Тілом Христос постраждав за нас», щоб ми озброїлися «тією самою думкою» (1 Петра 4:1). Він «Сам постраждав, випробовуваний» (Євр. 2:18). Коли диявол спокушав Ісуса, Господь сказав йому: «Відійди, сатано» – і «позоставив диявол Його» (Матв. 4:10, 11). **Та сама влада й сила над дияволом дана кожному віруючому.** Прийміть її, користуйтеся нею й радійте у ній. (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 10 лютого 1898 р.)

КВІТЕНЬ

Загублені вівці Ізраїлю

(Матв. 10:5, 6)

Ісус, посилаючи дванадцятьох, сказав їм: «На путь до поган не ходіть, і до самарянського міста не входьте, але йдіть радніш до овечок загинулих дому Ізраїлевого» (Матв. 10:5, 6).

Є у цьому дорученні щось таке, що не зовсім зрозуміло для нашого сучасного розуміння. Пояснення, безсумнівно, криється у стані самих дванадцятьох учнів на той час, бо ми бачимо, що навіть після вознесіння Ісуса минуло чимало часу, перш ніж Євангеліє почали звіщати іншим, окрім юдеїв. Але в одному ми можемо бути впевнені: слова Ісуса зовсім не означали, що вони повинні бути вузькими у своїх симпатіях і служінні. Бо Євангеліє від самого початку, як і нині, призначене «людям усім» (Луки 2:10; Дії 1:8). Звернімо увагу на кілька моментів щодо загублених овець дому Ізраїлевого.

Син Божий прийшов тому, що «так бо Бог полюбив світ» (Івана 3:16). Він віддав Себе «за життя світові» (Івана 6:51). За благодаттю Божою Він скуштував смерть «за всіх» (Євр. 2:9). І все ж Сам Він сказав: «Я посланий тільки до овечок загинулих дому Ізраїлевого» (Матв. 15:24), хоча був посланий «щоб через Нього світ спасся» (Івана 3:17). До того ж, саме тоді, коли Ісус промовив ці слова, Він збирався виконати прохання язичницької жінки й зцілити її дочку.

Апостол Яків, нагадуючи, «як зглянувся Бог від початку, щоб вибрати люд із поганів для Ймення Свого» (Дії 15:14), сказав, що це було виконанням слів пророків, як написано: «Потому вернуся, і відбудую Давидову скинію занепалу, і відбудую руїни її, і наново поставлю її, щоб шукали Господа люди zostали та всі народи, над якими Ім'я Моє кликано, говорить Господь, що чинить це все!» (Дії 15:16, 17). **Отже, ми бачимо, що дім Ізраїлів відновлюється і влаштовується наверненням язичників.** «І так увесь Ізраїль спасеться» через прихід «повного числа поган» (Римл. 11:26, 25).

Таким чином, ми бачимо, що Євангеліє, яке дванадцять апостолів були послані проповідувати, не було вузьким. Воно нічим не відрізнялося від того, яке Бог посилає нам і яке ми маємо звіщати іншим. «Усі ми блудили, немов ті овечки, розпорошились кожен на власну дорогу, і на Нього Господь поклав гріх усіх нас!» (Ісаї 53:6). Отже, ми є тими загубленими вівцями дому Ізраїлевого, і до нас звернене слово цього спасіння. «А Дух і невіста говорять: Прийди! А хто чує, хай каже: Прийди! І хто прагне, хай прийде, і хто хоче, хай воду життя бере дармо!» (Об'явл. 22:17). Тому, як «ви дармо дістали, дармо й давайте» (Матв. 10:8). (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 10 лютого 1898 р.)

Визнавати Христа

(Матв. 10:22, 23)

«Отже, кожного, хто Мене визнає перед людьми, того перед Небесним Отцем Моїм визнаю й Я. Хто ж Мене відцурається перед людьми, того й Я відцураюся перед Небесним Отцем Моїм» (Матв. 10:22, 23). Що означає визнавати Христа? Це надзвичайно важливе питання, бо від нього залежить наше майбутнє щастя чи горе. У паралельному місці у Марка 8:38 читаємо: «Бо хто буде Мене та Моєї науки соромитися в роді цім перелюбнім та грішнім, того посоромиться також Син Людський, як прийде у славі Свого Отця з Ангелами святими». Ці тексти показують важливість визнавати Христа.

Визнати Христа – це не просто визнати Його існування чи погодитися, що Він є Син Божий. Навіть біси це визнають (див. Матв. 8:29), але це не впливає на їхній характер й не відверне їхнього покарання. Визнання Христа не полягає й у тому, щоб робити гучне чи показне сповідання християнства. Бо, як каже Ісус: «Не кожен, хто каже до Мене: Господи, Господи! увійде в Царство Небесне, але той, хто виконує волю Мого Отця, що на небі. Багато-хто скажуть Мені того дня: Господи, Господи, хіба ми не Ім'ям Твоїм пророкували, хіба не Ім'ям Твоїм демонів ми виганяли, або не Ім'ям Твоїм чуда великі творили? І їм оголошу Я тоді: Я ніколи не знав вас... Відійдіть від Мене, хто чинить беззаконня!» (Матв. 7:21–23). Тут ми дізнаємося, що ті, хто не лише робив гучні заяви віри, але й, здавалося, був яскравим світлом і чинив багато добрих справ, будуть відкинені Христом у той великий день. **Отже, це тому, що вони насправді не визнавали Його; бо всі, хто визнає Його, будуть визнані Ним.** Але той, хто не визнає Христа, зрікається Його: «Хто не зо Мною, той супроти Мене; і хто не збирає зо Мною, той розкидає» (Матв. 12:30). Отже, слова Спасителя показують, що людина може зректися Христа, навіть носячи Його ім'я й будучи тим, кого називають «стовпом церкви».

Якщо тепер хочемо коротко зрозуміти, що означає визнавати Христа, звернімося до Римл. 10:9–11: «Бо коли ти устами своїми визнаватимеш Ісуса за Господа, і будеш вірувати в своїм серці, що Бог воскресив Його з мертвих, то спасешся, бо серцем віруємо для праведности, а устами ісповідуємо для спасіння. Каже бо Писання: Кожен, хто вірує в Нього, не буде засоромлений».

Визнання Господа Ісуса є плодом сердечної віри в Нього. А що таке сердечна віра в Христа? Це така віра, що приводить до праведності, «бо серцем віруємо для праведности». **Віра, яка не приносить праведності, не є справжньою вірою. Праведність – це праведні вчинки;** це протилежність гріху, бо «усяка неправда то гріх» (1 Івана 5:17). А гріх – це беззаконня (див. 1 Івана 3:4). Отже, **праведність – це послух Божому закону.** Тому Мойсей сказав: «І буде нам праведність у тому, коли будемо пильнувати виконувати всі

ці заповіді перед лицем Господа, Бога нашого, як Він наказав нам» (П. Зак. 6:25). Таким чином ми розуміємо, що **справжня віра в Христа неминуче приводить до дотримання Божих заповідей, а щире визнання Господа Ісуса Христа – це слова того, хто має живу, діяльну, практичну віру в Нього.**

Яка це дивовижна обітниця: якщо ми визнаємо Його, Він визнає нас! А що ж Він визнає про нас, коли прийде? Ось відповідь: «Бо Хто освячує, і ті, хто освячується усі від Одного. З цієї причини не соромиться Він звати братами їх, кажучи: Сповіду про Ім'я Твоє браттям Своїм, буду хвалити Тебе серед Церкви!» (Євр. 2:11, 12). Отже, коли Христос прийде у славі Отця з усіма святими ангелами, Він не посоромиться вітати як Своїх братів усіх тих, хто визнавав Його перед людьми не лише словами, а й життям послуху. Він визнає таких членами Своєї Божої родини, спадкоємцями Божими і співспадкоємцями з Ним Самим. «Улюблені, ми тепер Божі діти» (1 Івана 3:2). Ми тепер – члени родини Христової. Якщо це так, то послухаймо настанову апостола «поводитися гідно покликання, що до нього покликано вас» (Ефес. 4:1). Не ганьбімо родину Божу й не змушуймо її Главу соромитися нас. (Е. Дж. Ваггонер. Signs of the Times, 20 жовтня 1887 р.)

Мир і меч

(Матв. 10:34–36)

«Не думайте, що Я прийшов, щоб мир на землю принести, Я не мир принести прийшов, а меча. Я ж прийшов порізнити чоловіка з батьком його, дочку з її матір'ю, і невістку з свекрухою її. І: вороги чоловікові домашні його!» (Матв. 10:34–36).

Попри наведені вище слова, вірно, що Євангеліє Ісуса Христа – це «Євангеліє миру» (Ефес. 6:15). І це сповнене любові застереження слід приймати з особливою увагою: «А від нерозумних та від невчених змагань ухиляйся, знаючи, що вони родять сварки. А раб Господній не повинен сваритись, але бути привітним до всіх, навчальним, до лиха терплячим, що навчав би противників із лагідністю, чи Бог їм не дасть покаяння, щоб правду пізнати» (2 Тим. 2:23–25).

І ще: «А Я вам кажу не противитись злому. І коли вдарить тебе хто у праву щоку твою, підстав йому й другу»; «любіть ворогів своїх, благословляйте тих, хто вас проклинає, творіть добро тим, хто ненавидить вас, і моліться за тих, хто вас переслідує» (Матв. 5:39, 44).

Тоді як же можуть бути сварки і меч, про які говорить Спаситель, якщо ці настанови виконуються? Вони і існують саме тому, що ці настанови виконуються. Ісус не сказав, що саме християнин буде у ворожнечі зі своїм батьком. Цього бути не може, бо «сварки» – одна з тих речей, що не дозволять людині ввійти до Небесного Царства (див. Гал. 5:19–21). **Але люди за своєю природою схильні до зла, і вони озлоблюються на все, що викриває їхні вчинки. Тому грішний син буде у ворожнечі зі своїм благочестивим батьком, тоді як сам батько перебуватиме в мирі з усіма людьми.** «І: вороги чоловікові домашні його». Людина не буде ворогом своїм домашнім, але **вони стануть її ворогами через її чесноти** – так само як Стефана побили камінням за те, що він був християнином; як Даниїла кинули до лев'ячої ями, бо він молився до Бога; так само «й усі, хто хоче жити побожно у Христі Ісусі, будуть переслідувані», тому що «люди лихі та дурисвіти матимуть успіх у злому, зводячи й зведені бувши» (2 Тим. 3:12, 13). (Е. Дж. Ваггонер. Signs of the Times, 20 жовтня 1887 р.)

Дивна справа

(Марка 6:5, 6)

Було одна річ, якій Сам наш Господь дивувався, перебуваючи на землі, і це невір'я. Багато речей викликали подив у Його учнів і у натовпів, що йшли за Ним, але найбільшим здивуванням для Самого Христа була сліпота й закам'янілість людського серця. Це настільки заважало Йому у власному краю, що там Він «учинити не міг чуда жадного... і Він дивувався їх невірству» (Марка 6:5, 6). А коли Він зцілив слугу сотника (див. Луки 7:2–9), Він дивувався не тому, що сотник мав віру, а тому, що у Його власного народу віри було менше, ніж у цього римлянина. Невір'я – річ дивніша, ніж найбільше чудо, яке коли-небудь було зроблено; бо для кожного чуда була причина, але для невіри немає ніякої причини. Не дивно, що Бог може творити найдивовижніші речі, бо Він всемогутній і всезнаючий; але справді дивно, що людина не вірить Його слову. Це настільки дивно, що не має жодного виправдання. Чи віриш ти Господу? Якщо ні, то чому? (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 20 вересня 1894 р.)

Вільні, як птахи

(Луки 4:18, 19)

Господь Ісус Христос розпочав Своє земне служіння тим, що прочитав у синагозі Назарету такі слова з Ісаї: «На Мені Дух Господній, бо Мене Він помазав, щоб Добру Новину звіщати вбогим. Послав Він Мене проповідувати полоненим визволення, а незрячим прозріння, відпустити на волю помучених, щоб проповідувати рік Господнього змилювання» (Луки 4:18, 19). І потім Він сказав зібранню: «Сьогодні збулося Писання, яке ви почули!» (вірш 21).

Отже, усією своєю суттю цей текст показує, що Христос прийшов дати свободу в кожному значенні цього слова. **Він проникнутий ідеєю свободи, і в такій мірі, яку мало хто усвідомлює.** Ми будемо щедро винагородженні за кілька хвилин уважнішого вивчення цього тексту та за багато годин роздумів над ним у подальшому.

Слово «свобода» у вислові з Ісаї 61:1, де сказано, що Христос був помазаний «полоненим звіщати свободу», походить від єврейського слова, первинне значення якого – «ластівка». Це іменник утворено від дієслова, яке означає «літати по колу, кружляти в польоті», як птах у повітрі. Звідси неважко зрозуміти, як це слово набуло значення «воля» та «свобода».

Таким чином, ми дізнаємося, що біблійне уявлення про свободу найкраще передає граційний політ ластівки в повітрі. Ми часто вживаємо вислів: «вільний, як птах», і це точно виражає ту свободу, якою Христос робить нас вільними. Хіба це не чудово? Яке почуття свободи огортає душу вже від самої думки про це!

Гріх – це рабство. Ісус сказав: «Поправді, поправді кажу вам, що кожен, хто чинить гріх, той раб гріха» (Івана 8:34). **Грішник не тільки перебуває в рабстві, а й у в'язниці.** Апостол Павло каже: «Та все зачинило Писання під гріх, щоб віруючим була дана обітниця з віри в Ісуса Христа. Але поки прийшла віра, під Законом стережено нас, замкнених до приходу віри, що мала об'явитись» (Гал. 3:22, 23). Слово «зачинило» буквально означає «замкнути разом». **Усі грішники перебувають у рабстві, замкнені разом у в'язниці, засуджені на каторжну працю.**

Кінець гріха – смерть: «гріх народжує смерть» (Якова 1:15). Отже, грішник не лише замкнений у в'язниці й засуджений на тяжку, даремну працю, – **він також має постійний страх смерті.** Від цього й визволяє нас Христос: «А що діти стали спільниками тіла та крові, то й Він став учасником їхнім, щоб смертю знищити того, хто має владу смерті, цебто диявола, та визволити тих усіх, хто все життя страхом смерті тримався в неволі» (Євр. 2:14, 15). Так ми читаємо в Псал. 102:19, 20: «Бо споглянув Він із високости святої Своєї, Господь зорив на землю з небес, щоб почути зідхання ув'язненого, щоб на смерть прирокованих

визволити». Христос каже: «Коли Син отже зробить вас вільними, то справді ви будете вільні» (Івана 8:36).

«Справді вільні». Маючи вже знання, отримані з Ісаї 61:1, ми можемо легко досягнути повноту цієї свободи. Уявіть собі птаха, якого спіймали та замкнули в клітці. Він прагне свободи, але жорстокі ґрати роблять це неможливим. Хтось приходить і відчиняє дверцята. Птах бачить отвір, але, будучи багато разів обманутим у спробах вирватися на волю, вагається. Він зістрибує вниз, переконується, що його в'язниця справд відкрита, на мить здригається від радості при думці про свободу, тоді розправляє крила і злітає в повітря з такою радістю, яку може відчути лише той, хто був полоненим. «Справді вільні». Вільні, як птах.

Це свобода, яку Христос дає полоненому гріхом. Псалмоспівець мав такий досвід, бо сказав: «Душа наша, як птах, урятувалась із сільця птахоловів, сільце розірвалось, а ми врятувались!» (Псал. 124:7). І це досвід кожного, **хто щиро й беззастережно приймає Христа.**

Але саме істина дає цю свободу; бо Христос каже: «І пізнаєте правду, а правда вас вільними зробить!» (Івана 8:32). Він є істина, і слово Його є істина. Псалмоспівець говорить: «Правда Твоя правда вічна, а Закон Твій то істина» (Псал. 119:142). А також: «І буду ходити в широкості, бо наказів Твоїх я шукаю» (Псал. 119:45). Дослівно цей текст можна ще перекласти так: «Я ходитиму в широкому місці, бо я шукаю Твоїх наказів»; і це узгоджується з тим, що знаходимо у вірші 96: «Я бачив кінець усього досконалого, але Твоя заповідь вельми широка!». Божі заповіді утворюють надзвичайно широкий простір, у якому може ходити кожен, хто їх шукає. Вони є істина, і саме істина дає свободу.

«Закон духовний» (Римл. 7:14). Тобто **закон – це Божя природа**, бо «Господь же то Дух, а де Дух Господній, там воля» (2 Кор. 3:17). **Оскільки Дух Господа Бога був у Христі, Він міг проповідувати свободу полоненим гріха.** Так ми читаємо слова того, хто був полоненим рабом, «проданий під гріх»: «Тож немає тепер жадного осуду тим, хто ходить у Христі Ісусі не за тілом, а за духом, бо закон духа життя в Христі Ісусі визволив мене від закону гріха й смерті» (Римл. 8:1, 2).

Закон Божий був і є в серці Христа: «Твою волю чинити, мій Боже, я хочу, і Закон Твій у мене в серці» (Псал. 40:8). Із серця «походить життя» (Прип. 4:23); **отже, життя Христа є Законом Божим.** Коли люди намагаються дотримуватися закону своїми силами, вони неминуче потрапляють у рабство, так само вірно, якби свідомо порушували закон **Різниця лише в тому, що в останньому випадку вони є добровільними рабами, а в першому – мимовільними.** Тільки у Христі знаходиться досконала праведність закону, і тому Його життя – це «закон досконалий, закон волі» (Якова 1:25), у який нас безперестанку закликають вникати, «дивлячись на Ісуса, на Начальника й Виконавця віри, що замість радості, яка була перед Ним, перетерпів хреста, не звертавши уваги на сором, і сів по правиці престолу Божого» (Євр. 12:2). **Закон, який прирікає на вірну смерть людину, що перебуває поза Христом, стає життям і свободою для того, хто у Христі.**

Ми бачили, що «заповідь вельми широка» (Псал. 119:96). Наскільки вона широка? **Так само широка, як і життя Боже.** Тому **свобода**, або «широке місце», у якому може ходити той, хто шукає закону Божого, – **це широта Божого розуму, який охоплює вест Всесвіт.** Це і є «воля слави синів Божих» (Римл. 8:21). «Його ж заповіді не тяжкі» (1 Івана 5:3), але, навпаки, є життям і свободою для всіх, хто приймає їх як «правду в Ісусі» (Ефес. 4:21). **Бог не дав нам духа рабства, але покликав нас до тієї свободи, яку Він Сам має,** бо якщо ми віримо Його слову, то ми Його сини – «спадкоємці ж Божі, а співспадкоємці Христові» (Римл. 8:17).

Тільки Дух Божий може дарувати таку свободу. Жодна людина не може дати її, і жодна земна сила не може її відняти. Ми бачимо, що ніхто не може здобути її своїми власними зусиллями, намагаючись виконувати Божий закон. Найбільші людські зусилля не можуть призвести ні до чого, крім рабства. Тому, **коли держави встановлюють закони, що зобов'язують людей дотримуватися певних релігійних звичаїв, вони просто кують кайдани рабства для них; бо релігія за законом означає релігію суто людських зусиль. Вільний не той, хто намагається чинити правильно, а той, хто дійсно чинить правильно. Але ніхто не чинить правду, крім того, чий діла творить у ньому Сам Бог.**

Свобода, яку дає Христос, – це свобода душі. Це свобода від рабства гріха. І тільки вона є справжньою релігійною свободою. Її немає ніде, крім як у релігії Ісуса Христа. Людина, яка має цю свободу, вільна навіть у тюремній камері. Раб, що володіє нею, незрівнянно вільніший за свого жорстокого господаря, навіть якщо той – цар. Хто ж не бажає свободи, яка є чимось більшим, ніж просто назва?

І ще одне слово підбадьорення для раба гріха, який знемігся серцем через свою неволю і занепав духом через постійні невдалі спроби визволитися. Свобода – ваша, якщо тільки ви захочете її взяти. **Свобода вже проголошена. Двері твоєї в'язниці вже відчинені, і тобі потрібно лише повірити в це та вийти, продовжуючи вірити.** Христос здобув перемогу над сатаною і пройшов крізь його в'язницю, забравши ключі. **Немає таких кайданів, що могли б скувати душу, яка приймає Його спасіння. Він викупив кожну душу й розірвав її пута, щоб люди могли бути вільними служити Йому.** Коли двері в'язниці відчинені немає жодного виправдання тому, хто залишається в неволі. **Якщо хтось залишається в рабстві після того, як до нього приходить Христова проповідь, то це тому, що він любить рабство більше, ніж свободу.**

Христос і сьогодні проголошує тобі свободу, бо Він зруйнував твої тенета і зняв твої кайдани (Псал. 116:16, в Біблії. KJV). Він каже тобі, що відкрив ці двері темниці, щоб ти міг ходити у свободі, якщо тільки будеш **ходити вірою в Нього.** Саме віра відчиняє двері тому, хто замкнений у гріху. **Повір Його слову, проголоси себе вільним в ім'я Його і тоді смиренною вірою стій у свободі, якою Христос тебе визволив.** І тоді ти пізнаєш блаженство впевненості: «А ті, хто надію складає на Господа, силу відновлять, крила підіймуть, немов ті орли, будуть бігати і не потомляться, будуть ходити і не помучаться!» (Ісаї 40:31). (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 10 березня 1898 р.)

Вістка та вірність Івана Хрестителя

(Матв. 14:1–12)

З заключної частини тринадцятого розділу Євангелія від Матвія (вірші 53–57) ми дізнаємося, що Ісус прийшов «до Своєї батьківщини, і навчав їх у їхній синагозі» з такою силою, що «стали вони дивуватися», але замість того, щоб прийняти істину як силу, здатну змінити їхній характер, вони згадали, що Він був «син теслі», і що вони добре знали Його братів і сестер, «і спокушались Ним». «Того часу прочув Ірод чотирихвласник чутки про Ісуса» (Матв. 14:1), – і це нагадало йому про того, хто раніше говорив перед ним із подібною силою, і він сказав: «Це Іван Хреститель, він із мертвих воскрес» (вірш 2).

Звідки Ірод знав щось про воскресіння мертвих? Очевидно, із проповіді Івана Хрестителя. «Бо Ірод боявся Івана, знаючи, що він муж праведний і святий, і беріг його. І, його слухаючи, він дуже бентежився, але слухав його залюбки» (Марка 6:20). Євангеліє покаяння і приготування до Царства Небесного, яке проповідував Іван (див. Матв. 3:2), **включало в себе вчення про воскресіння мертвих і проповідувалося з силою воскресіння**. Про це свідчить і сам Ірод, коли впізнає в діяннях Ісуса ту саму силу, що була в Івана Хрестителя.

«Коли Ірод почув про дивовижні діла Христа – про те, що Він зціляв хворих, виганяв демонів і воскрешав мертвих, – він був надзвичайно стривожений і збентежений. У глибині душі він був переконаний, що **Бог, Якого проповідував Іван, справді присутній повсюди**, і що Він був свідком гучних веселощів та розпусти в царській залі, і що Його вухо чуло його ж (*ред.: Ірода*) наказ кату відсікти голову Івану, що Його всевидюче око бачило **тріумф Іродіади та її насмішливу зневагу, з якою вона глумилася над відсіченою головою свого ворога**. І багато з того, що він чув з уст пророка, тепер **промовляло до його сумління ще голосніше**, ніж проповіді в пустелі. Він чув від Івана, що нічого не може бути приховано від Бога, тому тремтів, якби не спіткало його якесь страшне покарання за скоєний ним гріх. Коли Ірод почув слова Христа, **він подумав, що Бог воскресив Івана і послав його з ще більшою силою, щоб докоряти за гріх**». (Е. Уайт, Дух пророцтва, т. 2, с. 82.)

Ісус уже сказав про Івана: «Поправді кажу вам: Між народженими від жінок не було більшого над Івана Хрестителя! Та найменший у Царстві Небеснім той більший від нього... Коли ж хочете знати, то Ілля він, що має прийти» (Матв. 11:11, 14). У своєму служінні пророка Господа, істинного Бога, Ілля безстрашно викривав гріх навіть у вищих колах влади (1 Цар. 18:17, 18) і закликав народ визнати і поклонятися Єгови як Богу. І хоча «жодного чуда Іван не вчинив» (Івана 10:41), проте його служіння було «в духу й силі Іллі» (Луки 1:17), і його слова приносили переконання в гріхові серцям людей усіх станів, включаючи Ірода чотирихвласника. Його місією було звернути уми народу до грядущого Месії,

кажучи всім: «Ото Агнець Божий» (Івана 1:36), **і робив він це не тільки своїм словом, але й відкриваючи Христові принципи у власному житті:** «Його життя було настільки безкорисливим, позначеним смиренням і самозреченням. Його настанови, застереження й докори були палкими, щирими та мужніми» (Е. Уайт, Дух пророцтва, т. 2, с. 57).

Тому слова Ірода: «Це Іван Христитель» – були надзвичайним свідченням про характер служіння Івана, що воно здійснювалося в тій же силі, з якою діяв Ісус. Так має бути і з кожним вірним слугою Ісуса сьогодні. Так, після воскресіння Христа, ті, хто допитував Петра і Івана щодо їхнього служіння, «пізнали їх, що вони з Ісусом були» (Дії 4:13).

Ув'язнення й смерть Івана свідчать про його власну віру у своє покликання. Його місія полягала в тому, «щоб готових людей спорядити для Господа» (Луки 1:17), а це передбачало визнання гріхів і віру в спасительну силу Євангелія. Виконуючи своє служіння, він викривав будь-який гріх, і коли внаслідок своєї вірності був кинутий до в'язниці, **його власна віра в Євангеліє, яке він проповідував іншим, підтримала його,** і він був «вірний до смерті» (Об'явл. 2:10), так само як і Той, Чийм предтечею він був, «бувши слухняний аж до смерті, і то смерті хресної» (Филп. 2:8). Ті, хто судить лише за зовнішніми обставинами, могли б дійти висновку, що служіння Івана Хрестителя закінчилося поразкою, але «Бог бачить не те, що бачить людина: чоловік бо дивиться на лице, а Господь дивиться на серце» (1 Сам. 16:7). І Господь визнав у непідкупності Свого слуги та його відмові поступитися правильними принципами перемогу, більшу ніж при Гастінгсі чи Ватерлоо. І оскільки Ісус був вірний аж до смерті, «тому й Бог підвищив Його, та дав Йому Ім'я, що вище над кожне ім'я» (Филп. 2:9), так і з кожним вірним слугою Він ділиться Своїм «новим ім'ям». (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 10 березня 1898 р.)

Обжерливість і пияцтво – причина злочину

(Матв. 14:6–12)

Вірність Івана не знімає з Ірода відповідальності за те, що він позбавив його життя, і вся ця подія є надзвичайно сильним уроком тверезості. У тверезому розумі Ірод ніколи не дав би такої безрозсудної обіцянки – дарувати цій розпусній танцівниці «чого тільки попросить вона», а навіть якби й дав, то ніколи б не виконав, коли вона сказала: «Дай мені проказала отут на полумиску голову Івана Христителя!» (Матв. 14:7, 8). Але «коли дня народження Ірод справляв був бенкета вельможам своїм, і тисячникам, і галілейській старшині» (Марка 6:21), і з розпаленою від переїдання й пияцтва пристрастю, «задоволений» звабливою присутністю й мистецтвом танцівниці, його розум був приглушений. Приголомшений нелюдським проханням дівчини, він на мить отямився, «і цар засмутився» (Матв. 14:9). Але, зв'язаний фальшивим почуттям честі і марно сподіваючись, що його п'яні гості звільнять його від клятви, він дав фатальний наказ, і життя праведника було принесене в жертву ненависті Іродіади. Та цей злочин – один із багатьох, які лежать на совісті нестриманості.

«Занадто часто в наші дні найбільша відповідальність покладається на тих, хто через свою невтримність не здатний проявити спокійне судження і чітко розрізнення добра і зла, якими наділив їх Творець. Охоронці народу, люди при владі, від чийх рішень залежать життя їхніх ближніх, повинні зазнавати суворого покарання, якщо будуть винні в непомірності. Ті, хто вершить закони, повинні бути їх виконавцями. Вони мають бути людьми самовладання, у повній згоді з законами, що керують їх фізичними, розумовими й моральними силами, щоб мати цілковиту ясність розуму й високе почуття справедливості. У мученицькій смерті Івана ми бачимо наслідок невтримності серед тих, хто наділений великою владою. Цей доленосний день народження повинен бути пересторогою для любителів насолод і закликом до християнської тверезості» (Е. Уайт, Дух пророцтва, т. 2, с. 80).

Іродіада була задоволена, коли отримала голову Івана, а учням Івана було дозволено забрати тіло, яке вони поховали, «та прийшли й сповістили Ісуса» (Матв. 14:12). Скільки відкривається в цих небагатьох словах. Втративши вірного наставника, вони «прийшли й сповістили Ісуса». У своєму горі через його ганебну смерть вони «прийшли й сповістили Ісуса». У природному прагненні співчуття в годину випробування вони «прийшли й сповістили Ісуса». Це – привілей кожного християнина й сьогодні. «Бо ми маємо не такого Первосвященника, що не міг би співчувати слабостям нашим, але випробуваного в усьому, подібно до нас, окрім гріха. Отож, приступаймо з відвагою до престолу благодаті, щоб прийняти милість та для своєчасної допомоги знайти благодать» (Євр. 4:15, 16). «Він немочі наші узяв і наші болі поніс» (Ісаї 53:4). **Коли ми буваємо переможені якоюсь**

силою зла, ми можемо йти і «сповістити Ісуса». Він ніколи не скористається нашим зізнанням проти нас. Коли смерть здобула видиму перемогу, і хтось був забраний із сімейного кола, ми можемо піти і «сповістити Ісуса». Той, Хто плакав біля гробу Лазаря, плаче разом з нами і за нас, і Він говорить нам: «Я знову прийду» (Івана 14:3). «Тоді збудеться слово написане: Поглинута смерть перемогою! Де, смерте, твоя перемога? Де твоє, смерте, жало?» (1 Кор. 15:54, 55). Якими б не були наші життєві обставини, наш привілей – віти й «сповістити Ісуса»; і саме до цього Він нас запрошує. (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 10 березня 1898 р.)

Викриваючий Іван Хреститель

(Марка 6:14–29)

Свідчення Ісуса про Івана було таким: «Він світильником був, що горів і світив, та ви тільки хвилю хотіли потішитись світлом його» (Івана 5:35).

Призначення світла – показувати нам дорогу, щоб ми не спіткнулися на ній і не зійшли з неї. Воно неминуче виявляє недоліки. **Світло не створює їх, але показує, де вони є.** Сонце – вірний свідок, і воно відбиває на світлочутливій пластині саме те, що бачить, нічого не додаючи й не віднімаючи. «Усе ж те, що світлом докоряється, стає явне, бо все, що явне стає, то світло» (Ефес. 5:13).

Коли світло перестає показувати чітку різницю між добром і злом, між правильним шляхом і хибним, – воно вже більше не є світлом. У світла немає вибору; воно повинно відкривати речі такими, якими вони є; воно не може не викривати потворність, якщо вона існує.

Іван, як світильник, що горить і світить, – не те Світло, яке просвічує кожну людину, що приходить у світ, але той, хто свідчив про Світло, дозволяючи справжньому Світлу сяяти через себе без перешкоди, – не міг утриматися від докору гріху Ірода, який незаконно та безбожно взяв собі дружину свого брата Пилипа.

Той факт, що Ірод був царем, нічого не змінював. **Цар є тільки слугою Божим, поставленим на високе місце, щоб він міг явити характер Божий ширше, ніж будь-хто інший.** І якщо він є невірним своєму Владикові, то має тим більший вплив на зло, тому ще більш необхідно, щоб гріхи правителів були викриті для виправлення, ніж гріхи людей, які перебувають у менш піднесеному становищі. «Сказав Бог Ізраїлів, Склея Ізраїлева говорила мені: пануючий серед людей, справедливий панує у Божім страху!» (2 Сам. 23:3).

На цих сторінках вже було чітко показано на підставі Святого Письма, що 40-й розділ книги пророка Ісаї є вісткою Івана Хрестителя. Він був голосом того, хто кликав в пустині: «Голос кличе: На пустині вготуйте дорогу Господню, в степу вирівняйте битий шлях Богу нашому! Хай підійметься всяка долина, і хай знизиться всяка гора та підгірок, і хай стане круте за рівнину, а пасма гірські за долину! І з'явиться слава Господня, і разом побачить її кожне тіло, бо уста Господні оце прорекли!» (Ісаї 40:3–5). Порівняйте з Луки 3:1–4: «У п'ятнадцятий рік панування Тиверія кесаря, коли Понтій Пилат панував над Юдеєю, коли в Галілеї тетрархом був Ірод, а Пилип, його брат, був тетрархом Ітуреї й землі Трахонітської, за тетрарха Лісанія в Авіліні, за первосвящеників Анни й Кайяфи було Боже слово в пустині Іванові, сину Захарія. І він перейшов усю землю Йорданську, проповідуючи хрещення покаяння для прощення гріхів, як написано в книзі пророцтва пророка Ісаї: Голос того, хто кличе: У пустині готуйте дорогу для Господа, рівняйте стежки Йому!»

Але вістка Івана Хрестителя не закінчується цими віршами; ця вістка продовжується у всій решті книги Ісаї. Коли Іван докоряв Іродові, він лише проголошував те послання, яке Бог наказав йому передати, а саме: «Кричи на все горло, не стримуйсь, свій голос повищ, мов у сурму, й об'яви ти народові Моєму про їхній переступ, а домові Якова їхні гріхи!» (Ісаї 58:1).

Уявлення про те, ніби Іван Хреститель був суворим викривачем, жорстким і черствим за своєю природою, який знаходив задоволення в тому, щоб оголювати гріхи людей, як великих, так і малих, і вражати їхні рани, – є хибним. Багато хто несвідомо склав про нього таке враження, але воно вкрай несправедливе.

Він був істинним слугою Божим, а отже, відповідав натхненному описові характеру Господнього слуги: «А раб Господній не повинен сваритись, але бути привітним до всіх, навчальним, до лиха терплячим, що навчав би противників із лагідністю, чи Бог їм не дасть покаяння, щоб правду пізнати, щоб визволитися від сітки диявола, що він уловив їх для роблення волі своєї» (2 Тим. 2:24–26).

Господь не посилав докорів, щоб засудити людей, але щоб переконати і повернути їх. Утішитель докоряє: «Та Я правду кажу вам: Краще для вас, щоб пішов Я, бо як Я не піду, Утішитель не прийде до вас. А коли Я піду, то пошлю вам Його. А як прийде, Він світові виявить про гріх, і про правду, і про суд» (Івана 16:7, 8). «Бо Бог не послав Свого Сина на світ, щоб Він світ засудив, але щоб через Нього світ спасся» (Івана 3:17). «Бо заповідь Божа світільник, а наука то світло, дорога ж життя то навчальні картання» (Прип. 6:23).

Отже, **Бог не посилав жодного з Христових слуг у світ, щоб засуджувати світ, але тільки щоб показати людям шлях життя. Жоден гріх не повинен згадуватися інакше, як з метою спасіння грішника. Виставляти помилки чи беззаконня будь-якої людини або групи людей на глум чи осуд – це саме по собі є гріховною невірністю Богові.**

Для Ірода ще була надія і можливість покаятися і отримати прощення, і тому Іван доброзичливо, але твердо викривав його. **Сила найкраще проявляється в поєднанні з лагідністю.** Найбільш вправні хірурги, які твердо володіють скальпелем, часто є найбільш добрими й ніжними людьми. **Непохитна вірність принципам і однозначне засудження гріха можуть – і, якщо вони справжні, то мусять – поєднуватися з добрим серцем, ненавистю до суперечок та любов'ю до миру.** (Е. Дж. Варгонер. Present Truth, 31 травня 1900 р.)

Ірод і його клятва

(Марка 6:14–29)

Нечестя Ірода було наслідком слабкості його характеру. Це, звісно, в певному сенсі стосується всіх людей; але хоча гріх завжди є слабкістю, серед грішників існують і такі, хто є лідерами, а також ті, хто просто йде за іншими. Є люди з сильним характером, призначені бути провідниками на правильному шляху, але які грішать сміливо й безстрашно, і які мають сильний вплив на інших, але самі, як видається, ні від кого не залежать. А є люди слабкі, які були б добрими (або принаймні здавалися б добрими), якби всі навколо були добрими, і якби не існувало спокус до зла, але, опинившись серед, вони не чинять жодного визначеного опору. Вони люблять зло, хоча й бояться його наслідків, і, не маючи твердих принципів, легко стають знаряддям в руках хитрих і підступних людей.

Таким був Ірод. Він гнівався на Івана за те, що той тривожив його сумління, і посадив його до в'язниці, але навіть це було через його порочні зв'язки. Ми читаємо: «Бо Іван казав Іродові: Не годиться тобі мати за дружину жінку брата свого! А Іродіяда лютилась на нього, і хотіла йому смерть заподіяти, та не могла. Бо Ірод боявся Івана, знаючи, що він муж праведний і святий, і беріг його. І, його слухаючи, він дуже бентежився, але слухав його залюбки» (Марка 6:18–20).

Ірод перебував під владою своєї коханки, і тому Івана було кинуте до в'язниці; однак ще довгий час цар відмовлявся завдати йому якоїсь шкоди. Безсумнівно, він думав, що зможе згодом звільнити його.

У всіх цих подіях є надзвичайно важливий урок для нас. Ми бачимо, наскільки безпорадною є людина, яка не віддає себе Господеві цілковито. Ірод легко переймав забарвлення свого оточення, яке було поганим. Справді, люди такого складу характеру майже завжди рано чи пізно опиняються в поганому товаристві. Він був подібний до багатьох, хто готовий піти на будь-які поступки, аби здобути чи втримати становище й владу, де їхнє самолюбство та жага марної слави можна було б задовольнити; і водночас саме ці поступки виявляють, що вони є рабами. Одним словом, він був політиком і, подібно до Пилата, був досконалим образом свого класу.

Він знав, що Іван – істинний пророк і що він говорить правду, і не міг не відчувати до нього певної поваги; і все ж його слабка спроба врятувати його від лютої ненависті Іродіяди походила швидше зі **страху перед наслідками вбивства пророка, ніж з любові до його чесноти.**

Його поводження з Іваном було подібним до поведінки Пилата стосовно Христа. Вони думали, що, йдучи на деякі поступки ненависникам праведних людей, зможуть згодом вчинити по-своєму і врятувати їх; але **вони не знали сили того пана, якому так малодушно підкорили себе.**

Людина, яка не має твердих переконань і не приймає рішуче те, що вона знає як істину, стає рабом зла. Той, хто зволікає зі своєю совістю і легковажно поводить ся з істиною, неминуче буде змитий потоком гріха.

Ірод не бажав убивати Івана, і був дуже засмучений, побачивши, як його спіймали в пастку. Але він дав присягу і тому «не міг нічого вдіяти». **Отже, він був не царем, а рабом.**

Історія Івана Хрестителя є зображенням Божого народу безпосередньо перед приходом Христа, з тією лише різницею, що указ про те, що їх усіх мають убити, буде відвернений явленням Христа у славі, Який визволить Свій народ і знищить ворогів істини.

Є такі, хто покладає велику надію на правителів; вони думають, що справа Божа може багато здобути від держави. **Вона має багато що дати, але нічого не може від неї отримати.** Світ зараз настільки ж ворожий Богу, як був завжди. «А люди лихі та дурисвіти матимуть успіх у злому, зводячи й зведені будучи. Та й усі, хто хоче жити побожно у Христі Ісусі, будуть переслідувані» (2 Тим. 3:13, 12).

Є люди на високих посадах, які, подібно до Кіра й Навуходоносора серед язичницьких царів, та Никодима і Йосипа серед юдейських правителів, приймуть істину і присвятять себе їй; але це винятки. Є й багато інших, які з радістю захистили б праведних від переслідувань, якби могли зробити це, не втрачаючи свого становища. Але прийняті закони, що виглядають досить невинними й навіть, здавалося б, спрямовані на благо народу, можуть і будуть використані зловмисними особами для переслідування тих, хто вірний Богові. Тоді ці урядовці скажуть: «Мені дуже шкода; але я присягнув підтримувати й виконувати закони, і нічого не можу вдіяти».

І так вірні будуть страждати, тоді як безбожні, здається, тріумфуватимуть. Але «радість безбожного тільки на хвилю» (Йова 20:5). Ісус каже: «Будь вірний до смерті, і Я тобі дам вінця життя!» (Об'явл. 2:10).

Набагато краще втратити життя заради принципу, ніж здобути тимчасове полегшення ціною компромісу. Світ нагороджує вірність смертю, але Бог нагороджує її життям.

Чи повинен був Ірод порушити свою присягу? Чи правильно було б відмовитися виконати свою обіцянку? Безсумнівно. Адже він учинив украй неправильно, коли дав таку обіцянку й присягнув її виконати; він дав її в пориві пристрасті, та й царство не було його власністю, щоб він міг його роздавати.

Той факт, що сама присяга була неправильною, є доказом того, що було правильно її порушити; **бо завжди правильно – порвати зі злом.**

Безглузді, але мудрі по-цьому-світу державні діячі кажуть, що найкраще, що можна зробити з поганим законом, – це неухильно його застосовувати. Ні; найкраще, що можна з ним зробити, – це скасувати його. А якщо він суперечить

Божим заповідям, найкраще, що можуть зробити люди, – знехтувати ним. **Найкраще, що можна зробити, – завжди чинити правильно;** але, оскільки «всі згрішили» (Римл. 3:23), – найкраще, що можна зробити, – це «перестаньте чинити лихе» (Ісаї 1:16).

Ніколи не є помилкою зупинитися на шляху зла. Завжди правильно припинити чинити неправду. Нехай ніхто не обманює себе і не дозволяє іншим обманювати себе хибною логікою. Логічний шлях завжди, християнський шлях – **це перервати гріх праведністю.** (Е. Дж. Вагонер. Present Truth, 31 травня 1900 р.)

«Знав Сам, що Він має робити»

(Івана 6:5, 6)

Ісус пішов у пустинне місце, і, як завжди, за Ним пішла велика безліч народу. Тисячі голодних людей зібралися, не маючи нічого поїсти, і Ісус сказав Пилипу: «Де ми купимо хліба, щоб вони поживились?» (Івана 6:5). Пилип одразу почав підраховувати й дійшов висновку, що це неможливо, оскільки і на двісті динаріїв (200 денних заробітків) хліба не вистачило б, щоб кожен отримав хоча б шматочок. Андрій додав, що тут є хлопчина, який має п'ять ячмінних хлібів і дві маленькі рибки, але така мала кількість зовсім нічого не значить для такої великої безлічі. Ні, це явно неможливо; люди повинні якось самі собі давати раду, бо їжі для них немає.

Але Ісуса ці висновки анітрохи не збентежили. Він лише запитав: «Де ми купимо хліба?» – щоб випробувати учнів, «бо знав Сам, що Він має робити» (вірш 6). Він знав, скільки голодних людей було там, і скільки, а точніше, як мало було їжі під рукою; та все ж Його це зовсім не турбувало. Він знав, що робитиме, і приступив до цього. Жоден із величезного натовпу не пішов голодним. Кожен наситився, і залишилося ще вдосталь їжі. Як це сталося? – Хліб Життя був поруч із ними. Той, Хто звертається до всього світу: «О, всі спрагнені, йдіть до води, а ви, що не маєте срібла, ідіть, купіть живности, й їжте! І йдіть, без срібла купіть живности, і без платні вина й молока!» (Ісаї 55:1), – не потребував йти кудись, щоб купити їжу для тих, хто пішов за Ним.

За півтори тисячі років до того предки цих же людей були в пустелі, і у них не було їжі. «І говорили їм Ізраїлеві сини: Коли б ми були повмирали від Господньої руки в єгипетськiм краї, як ми сиділи над горшком м'яса, як ми їли хліба досить! Бо ви вивели нас до цієї пустині, щоб поморити голодом увесь цей збір» (Вих. 16:3). Але вони не померли з голоду, бо хліб у достатку був посланий їм із небес. Вони були нагодовані з того ж джерела, що й їхні нащадки біля Галілейського моря.

Та урок так і не був засвоєний. Із пустині Сін вони рушили «з наказу Господнього, і отаборилася в Рефідімі. І не було води пити народові». «І народ був там спраглий води. І ремствував народ на Мойсея й говорив: Нащо це ти випровадив нас із Єгипту? Щоб повбивати спраглого мене та синів моїх, та отари мої?» (Вих. 17:1, 3). Та вони не померли. Вода була дана їм у достатку, адже «джерело живої води» (Єрем. 2:13) було з ними, і «пили всі той самий духовний напій, бо пили від духовної скелі» (1 Кор. 10:4).

Коли ми читаємо ці розповіді, ми читаємо їх у світлі кінцевого результату і тому не маємо того співчуття до нарікань ізраїльтян, яке наш власний досвід міг би виправдати. Ми не усвідомлюємо, які, здавалося би, вагомi причини вони мали для скарги. Однією з перших якостей хорошого воєначальника є здатність

підкупуватися про тих, хто в його розпорядженні; а першою потребою табору є достаток доброї води. Якби ми опинилися в тій самій ситуації, що й ізраїльтяни, то, швидше за все, сказали б: «Той, хто не знає, що не варто вибирати місце для табору в сухій пустелі, повинен поступитися своїм місцем комусь іншому; навіть дитина знає, що краще розбивати табір біля води».

Але як же вони опинилися там? Невже це була випадковість або брак розсудливості, що привели їх у таку скруту, з якої їх потім довелося визволяти? Анітрохи. Вони отаборилися там «з наказу Господнього», і що ще важливіше, Сам Бог привів їх туди, бо, як сказав Мойсей народові: «Та все таки ви не віруєте в Господа, вашого Бога, що йде перед вами в дорозі, щоб вишукати для вас місце на ваше таборування, вночі огнем, щоб ви бачили в дорозі, що будете нею ходити, а хмарою вдень» (П. Зак. 1:32, 33). **Чи справді Бог привів їх у місце, де не було води? Ні**, бо Він Сам був із ними, а Він є «джерело води живої» (Єрем. 2:13). І весь цей час «знав Сам, що Він має робити» (Івана 6:6).

«Він знає дорогу, яка при мені» (Йова 23:10), бо Сам Він є Дорога (Івана 14:6). Так, «Господеві відвіку відомі всі вчинки Його» (Дії 15:18). Ми опиняємося в скрутних обставинах і не знаємо, що робити, і нам здається, що раз ми зайшли в безвихідь, то становище безнадійне. Але Бог не застасється зненацька. **Замість того, щоб покинути нас на поталу долі, це Він Сам приводить нас у труднощі, щоб явити нам Своє спасіння.** І привів Він нас туди тому, що це був найкращий шлях. Він завжди знає, що робити далі, бо передбачив цю ситуацію задовго до того, як ми в неї потрапили.

Тож якщо ми перебуваємо в руках Того, Хто знає нас, наші потреби й шлях, і Хто завжди знає, що Він учинить, і Чия воля завжди спрямована на визволення, то можемо бути певні, що «тим, хто любить Бога, хто покликаний Його постановою, усе допомагає на добре» (Римл. 8:28). Немає такого темного і важкого шляху, якого б Він не знав і не знав би виходу з нього. «Благослови, душе моя, Господа, і не забувай за всі добродійства Його!» (Псал. 103:2). (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 17 березня 1898 р.)

Хліб життя

(Івана 6:5–14)

Так само як Божі думки безмірно глибокі, так що ніхто ніколи не зможе дослідити їх до кінця, але знову й знову проникатиме в них і завжди відкриватиме більше, ніж коли-небудь мріяв знайти, – так само й із розповіддю про дивовижні діла Ісуса; адже **все, що Він говорив і робив, було лише вираженням Божих думок.**

Історія про нагодування п'яти тисяч – одна з найвідоміших, і про неї вже багато разів йшлося на цих сторінках, однак ми можемо вивчати її знову й знову з такою ж користю, ніби ніколи раніше її не читали. Справді, чим частіше ми до неї звертаємося, тим більше можемо з неї почерпнути.

Слова і діла Божі перебувають повік, і Біблія повинна бути нашим учителем все життя; якби ми не мали повертатися до її сторінок знову й знову, ми могли б спалити її відразу після першого прочитання. Але оскільки вона повинна бути нашою наукою вдень і вночі, ми ніколи не повинні дозволяти собі думати, ніби вже дізналися все, що може нам дати будь-яке місце Писання.

Найгірший спосіб читати життя Ісуса – це сприймати його лише як історію. Ми надто схильні думати про всі події з Його життя як про щось, що належить минулому; але, роблячи так, ми несвідомо заперечуємо Його Божественність. Бо, оскільки Він Божественний – Слово, яке споконвіку було у Бога і є Бог, – то Він «Ісус Христос учора, і сьогодні, і навіки Той Самий!» (Євр. 13:8).

Те, що Він робив тисячу років тому, Він робить і нині, і робитиме завжди. **Чудеса – це Його звичайний і природний спосіб дії.** У чудесах і знаменнях, які Бог творив через Ісуса з Назарету, Він лише знімав покривало, що приховувало Його від людських очей, і дозволяв усім зазирнути у Свою майстерню, щоб люди побачили, чим Він займається день у день безперестанку.

Але якщо ми думаємо, що Він перестав діяти лише тому, що знову приховав Себе від людського погляду, тоді це об'явлення для нас марне. Читаючи про життя Ісуса, ми повинні навчитися не лише пізнавати Його діяння, але й бачити Його фактичну працю навколо нас щодня.

Отже, перш за все згадаємо, що саме зробив Ісус. Він створив їжу для величезного натовпу людей. Так, у Нього був невеликий початковий запас, але **Він не вичерпав його, а навпаки – примножив.** Після того як всі наситилися, залишилося більше їжі, ніж було на початку. Коли Він брав їжу в Свої руки, вона примножувалася, тож було ясно, мов на долоні, що вона походила від Нього. Тому це чудо є ілюстрацією слів: «бо то Ним створено все» (Колос. 1:16).

Навіть якби Він нічого після цього не сказав, сам вчинок достатньо свідчить, що Він є Хліб життя, і що лише коли ми свідомо їмо й п'ємо Його життя, тоді справді їмо як слід і маємо справжнє життя.

Хто вивчає цей урок, не повинен обмежуватися лише ним без одночасного читання всього розділу. У ньому робиться посилання на манну в пустелі, і ясно показано, що Ісус зробив для п'яти тисяч те саме, що Він робив для народу, який вийшов з Мойсеєм з Єгипту. Він годував їх Собою – духовно, Своєю плоттю та кров'ю.

А коли ми читаємо розповідь про останню вечерю, у ніч, коли Ісуса зрадили, ми маємо пряму заяву Христа про те саме. Та трапеза є взірцем для всього нашого життя; не в тому сенсі, що ми повинні їсти лише хліб і пити виноградний сік, але що **ми повинні їсти лише те, що є досконалим проявом Його бездоганного життя.**

Манна в пустелі була щоденною їжею народу. Це було «збіжжя небесне» (Псал. 78:24), «пожива духовна» (1 Кор. 10:3), але вона була дана, щоб задовольнити всі потреби тіла. Хліб, яким Ісус наситив п'ять тисяч, був ячмінним хлібом, таким, який люди їли щодня. І той хліб, про який Він прямо сказав: «Це тіло Моє» (Матв. 26:26; Марка 14:22; Луки 22:19; 1 Кор. 11:24), був звичайний пасхальним хлібом, який був у кожному домі в країні.

Усе це має показати нам, що повсякденна їжа, яку ми споживаємо, – це те, що Христос дає нам від Себе. Чудо насичення п'яти тисяч постійно звершується в набагато більшому масштабі, і так було від самого початку. Ось великий урок, який ми повинні засвоїти: Христос перебуває з нами, чинячи чуда для нашого блага так само реально й істинно, як і тоді, коли люди могли Його бачити, як Він ходив по землі, творячи добро.

Досить часто на сторінках цієї книги вже наголошувалося, що Вечеря Господня, як взірцева трапеза, **навчає нас того, що м'ясо тварин не повинно бути частиною нашого харчування.** Але неодмінно хтось скаже з тріумфом, ніби спростувавши все вчення: «Але ж Ісус нагодував п'ять тисяч не тільки хлібом, а й рибою!»

Вони вважають, що це доказ того, що Він хоче, щоб ми їли тваринну їжу; але це помилкове уявлення.

Зауважимо, що, підсумовуючи урок із цього чуда, Ісус говорив лише про хліб. Крім того, треба пам'ятати, що саме під час Господньої Вечері, де не було жодної тваринної їжі, Ісус сказав: «це Тіло Моє» (Матв. 26:26). І що в пустелі, де Він дав народу «хліб із неба» (Вих. 16:4) – Він тоді не дав їм жодного м'яса тварин. І нарешті, не можна випустити з уваги одне висловлювання, ужите стосовно риби в пустелі: Він дав їм риби, «скільки хотіли вони» (Івана 6:11).

Він тоді зробив те саме, що завжди робив і продовжує робити: Він дає все і дозволяє кожному вибирати самому. Він примножує рибу, тварин і птахів, так само як і плоди та злаки, і дає людям можливість їсти те, що вони забажають.

У той же час Він двічі найвиразнішим чином вказав, що є найкращим для людей, і що їм слід обирати:

1. На початку, коли призначив людині належне харчування;
2. При визволенні з Єгипту, коли давав людям тільки манну, посилаючи її день у день.

Та коли народ забажав м'яса, Він дав їм його, здійснивши для цього чудо. Він дає всім людям саме те, чого вони прагнуть, навіть якщо це суперечить тому, що Він знає як найкраще, але, даючи бажане, Він не звільняє їх від наслідків їхніх неправедних бажань. Однак завжди краще обирати лише те, що Бог вказав як найліпше.

Ісус знав, що хотів зробити, і все ж запитав учнів, що слід зробити. Подібно до батька, який є другом і наставником своїм дітям, Ісус посвячував Своїх учнів у Свої задуми, роблячи їх учасниками Своєї праці. **Він дав їм можливість висловити свою думку, щоб їхній розум уважніше стежив за тим, що відбувалося.**

Він знав, що збирався зробити, але вони – ні, і тому вони почали міркувати. Якби вони дійсно знали Його, то одразу звернулися б до Нього за їжею для народу.

Однак і ми не розсудливіші за них. Ми також не засвоїли уроку, що: Він «Сам дає всім і життя, і дихання, і все» (Дії 17:25). Ми забуваємо, навіть коли вже навчилися, що **Бог завжди трудиться, щоб забезпечити Своїх дітей, і тому так часто занурюємося в тривожні думки про те, звідки прийде нам прожиток.**

Ісус бажає, щоб ми знали: Він не лише чудесним чином году нас, але й робить нас співучасниками у Своїй справі насичення інших, що набагато важливіше.

В одному місці згадується, що коли учні радили Йому відпустити народ, аби люди пішли купити собі їжі, Він сказав: «Непотрібно відходити їм, нагодуйте їх ви!» (Матв. 14:16). **І це доказ того, що вони могли зробити рівно те ж саме, що зробив потім Ісус, якби тільки вірили. Вони справді нагодували натовп, бо розносили їжу людям із рук Ісуса.** Цим Він навчає нас давати іншим так само щедро, як Він дає нам. (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 7 червня 1900 р.)

Урок ощадливості

(Івана 6:12)

Коли Ісус нагодував п'ять тисяч чоловіків, не рахуючи жінок і дітей, п'ятьма хлібинами та двома маленькими рибками, і всі наїлися досита, Він сказав Своїм учням: «Позбирайте куски позосталі, щоб ніщо не загинуло» (Івана 6:12).

У цьому був не лише звичайний урок ощадливості. Навряд чи хтось сам здогадався б зібрати рештки тієї трапези, якби Ісус не сказав про це. А якби й подумали про це, то природним було б міркувати приблизно так: навіщо турбуватися через ці дрібні шматочки, коли поруч із нами Той, Хто може чудесним чином дати нам їжі досхочу. Але Ісус цим показав, що хоч Він і забезпечує наші потреби, **однак не зобов'язується покривати нашу марнотратність. Ми маємо виявити вдячність за Його щедрі дари, не розтрачуючи їх даремно.**

Люди, побачивши, як легко Ісус нагодував натовп, відразу вирішили взяти Його і зробити своїм царем. Ось який цар їм був потрібен – той, хто міг би забезпечити їх їжею. Вони були певні, що при Ньому у них ніколи не буде нестачі в їжі, – байдуже, чи рік буде врожайним чи неврожайним. Добре жити, нічого не роблячи – таке бажання притаманне певним людям аж донині. **Люди охоче сповідують віру в Христа, коли їм здається, що християнство полягає в тому, щоб бути забезпеченими без жодних зусиль зі свого боку.**

Але Ісус зруйнував їхні наміри, відійшовши від них. Вони абсолютно неправильно зрозуміли Його місію. Коли наступного дня вони знайшли Його на іншому боці моря, Він докорив їм за те, що вони шукали Його заради хліба та риби. **Він хотів, щоб люди йшли за Ним заради Нього Самого, заради тих багатих духовних благословень, які Він міг дати, а не заради тимчасового прожитку.**

І сьогодні багато хто повторює ту саму помилку, яку робили юдеї колись. Навіть християнські служителі піддаються цій ідеї й змушують людей вірити, що християнство означає короткий робочий день і високу платню. Вони намагаються привабити натовпи обіцянками достатку хліба і риби. Але такими обіцянками вони лише готують людей до гіркого розчарування і до того, щоб відкинути Христа так само люто, як це зробили колись юдеї, коли зрозуміли, що Він не служитиме їхнім егоїстичним цілям.

Це правда, що Ісус обіцяв, що все необхідне буде дано нам, але передусім потрібно шукати Царства Божого та Його праведності. Він не обіцяє багатства, ані навіть земного комфорту в цьому житті. Досить того, що учень буде таким, як його Господар, а у Нього на землі не було навіть місця, де б прихилити голову. **Маючи силу годувати інших, Сам Він залежав від доброти друзів у Своєму щоденному проживанні.** Докір юдеїв, коли Він висів на хресті, був у певному

сенсі правдивим: «Він інших спасав, а Самого Себе не може спасти!» (Матв. 27:42). Він прийшов не для того, щоб Йому служили, але щоб послужити і віддати Своє життя як викуп за багатьох.

«Послухайте, мої брати любі, чи ж не вибрав Бог бідарів цього світу за багатих вірою й за спадкоємців Царства, яке обіцяв Він тим, хто любить Його?» (Якова 2:5). **Доля послідовників Христа в цьому житті – убогість у земних благах і багатство Його благодаті;** але в майбутньому світі вони отримають спадщину незрівнянно більшу, ніж може досягнути людська думка чи уява. «Переможець наслідить усе» (Об'явл. 21:7). (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 7 червня 1894 р.)

«Нагодуйте їх ви!»

(Матв. 14:15–21)

Ісус і Його учні відійшли на самоту в безлюдну околицю, але люди, довідавшись про це, поспішили до Нього з міст тисячами. День минув у зціленні хворих, і «коли настав вечір, підійшли Його учні до Нього й сказали: Тут місце пустинне, і година вже пізня; відпусти народ, хай по селах розійдуться, і куплять поживи собі. А Ісус їм сказав: Непотрібно відходити їм, нагодуйте їх ви! Вони ж кажуть Йому: Не маємо чим тут, тільки п'ятеро хліба й дві риби» (Матв. 14:15–17).

Ми легко можемо уявити собі подив учнів, коли Ісус сказав їм: «Нагодуйте їх ви». **У них самих ніколи не було запасів їжі навіть на один день наперед**, а тут п'ять тисяч голодних чоловіків, не рахуючи жінок і дітей, які були так само голодні. Тієї їжі, що була тоді при них, не вистачило б, щоб кожному з цього величезного натовпу дісталось хоча б потроху. І все ж учні дали їм їжу, так що «всі їли й наситились».

Як це сталося? – Ось так: Ісус «узяв п'ятеро хліба й дві риби, споглянув на небо, поблагословив й поламав ті хліби, і дав учням, а учні народові» (вірш 19).

Сьогодні є ще більші натовпи людей, які голодують за хлібом життя. Мало хто з них усвідомлює, що саме хліба життя вони прагнуть; вони не знають, що може задовольнити цю їхню потребу. І хоча вони поза стадом, Господь не відкинув їх, і саме їх Він має на увазі, коли говорить: «Паси вівці Мої» і «Паси ягнята Мої».

Господь каже Своїм учням: «Нагодуйте їх ви». Коли ми вигукуємо: «І хто здатен на це?» – відповідь така: «Наша здібність від Бога» (2 Кор. 2:16; 3:5). Ми не здатні самі подумати щось від себе, і «вивчені слова людської мудрости» (1 Кор. 2:13) порожні й марні. Але Христос має «слова життя вічного» (Івана 6:68), і «Кого Бог послав, Той Божі слова промовляє» (Івана 3:34). Приймаючи духовний хліб життя прямо з Його рук, ми можемо передавати його голодним людям, і, скуштувавши його, вони знайдуть у ньому радість і втіху для своїх сердець. (Е. Дж. Ваггонер. Present Truth, 15 серпня 1895 р.)

Христос – хліб життя

(Івана 6:5–63)

Ісус йшов зі Своїми учнями вздовж Галілейського моря, і за Ним слідувала велика юрба народу, бо вони бачили Його силу в зціленні хворих. Закінчивши настанови цього дня, Ісус поглянув на великий натовп людей, що зібрався, і сказав до Пилипа: «Де ми купимо хліба, щоб вони поживились? Він же це говорив, його випробовуючи, бо знав Сам, що Він має робити». Після того як учні показали, що вони не знають, що робити, Ісус наказав народу сісти на траву. Серед них був юнак, який мав при собі п'ять ячмінних хлібів і дві рибини – така незначна кількість їжі порівняно з потребою людей, що ми не дивуємося словам Андрія: «Але що то на безліч таку!» Якби все було поділено порівну між п'ятьма тисячами чоловіків, то на кожного з них не вистачило б і крихти. Але прочитаймо, що було далі: «А Ісус узяв хліби, і, подяку вчинивши, роздав тим, хто сидів. Так само і з риб, скільки хотіли вони. І, як наїлись вони, Він говорить до учнів Своїх: Позбирайте куски позосталі, щоб ніщо не загинуло. І зібрали вони. І дванадцять повних кошів наклали кусків, що лишились їдцям із п'яти ячних хлібів» (Івана 6:11–13).

Яке це було дивовижне чудо. Безсумнівно, тих п'яти хлібів, з яких вони почали, ніяк не вистачило б, щоб наповнити дванадцять кошів; тому ми бачимо, що після насичення п'яти тисяч залишилося набагато більше, ніж було на початку. Таким чином, насправді початкова кількість хліба взагалі не була витрачена. **Тут був здійснений акт творіння Христом, Який є Творцем усього.** «У Ньому все створено». **Творча сила перебуває у Христі. Коли Він узяв хліб у Свої руки, він примножився.** Тому хліб, який люди їли того дня, походив від Христа.

Усі чудеса Христа були звершені для того, щоб ми повірили, що Він справді є Христос, Син Божий, і щоб, увірувавши, мали життя в Його ім'я. І жодне чудо не показує так ясно, як це, яким чином ми можемо жити Ним і отримувати через Нього життя. Саме цьому хотів навчити нас Ісус через це чудо.

Наступного дня народ пішов за Ісусом до Капернаума, і там Він сказав їм: «Пильнуйте не про поживу, що гине, але про поживу, що зостається на вічне життя, яку дасть нам Син Людський, бо відзначив Його Бог Отець» (Івана 6:27). Вони правильно зрозуміли, що ця їжа, яка перебуває навіки, полягає в ділах праведності, і тому запитали Його, що їм робити, щоб творити діла Божі: «Оце діло Боже, щоб у Того ви вірували, Кого Він послав» (вірші 29). **Вірити в Христа означає приймати Його.** Тому, оскільки **їжею, що зостається на вічне життя, є праведність, яка здобувається через віру, тобто через прийняття Христа, Ісус фактично сказав їм, що Він Сам є цією їжею.**

Дивно забувши про чудо, яке Ісус зробив напередодні, люди сказали: «Яке ж знамено Ти чиниш, щоб побачили ми й поняли Тобі віри? Що Ти робиш? Наші

отці їли манну в пустині, як написано: Хліб із неба їм дав на поживу» (вірші 30, 31). Тоді Ісус почав показувати їм, що хліб, який їхні батьки їли в пустелі, був хлібом, який дав їм Сам Бог, і що Він Сам є тим хлібом (див. вірші 32–35). Таким чином, чудо, яким вони були нагодовані напередодні, було лише повторенням чуда дарування манни.

«Бо хліб Божий є Той, Хто сходить із неба й дає життя світові» (вірш 33). А потім, щоб не залишалося жодних сумнівів у тому, що Він мав на увазі, Ісус додав: «Я хліб життя. Хто до Мене приходить, не голодуватиме він, а хто вірує в Мене, ніколи не прагнутиме» (вірш 35). І знову: «Хто вірує в Мене, життя вічне той має. Я хліб життя! Отці ваші в пустині їли манну, і померли. То є хліб, Який сходить із неба, щоб не вмер, хто Його споживає. Я хліб живий, що з неба зійшов: коли хто споживатиме хліб цей, той повік буде жити. А хліб, що дам Я, то є тіло Моє, яке Я за життя світові дам» (вірші 47–51).

Тут було ясно сказано, що так само, як їхні батьки їли манну в пустелі, і як вони самі їли хліб у пустельній місцевості за день до цього, завдяки якому підтримувалося фізичне життя, так само вони повинні їсти від Христа – живого хліба, що дає духовне життя навіки. Але це було занадто важко для них, щоб повірити в це. «Тоді між собою змагатися стали юдеї, говорячи: Як же Він може дати нам тіла спожити?» (вірш 52). Те саме запитання ставлять і сьогодні. Як це можливо, що ми можемо отримати праведність і життя, навіть праведність Божу та вічне життя, просто віруючи в Христа? Ісус відповів, що це відбувається через «споживання» Його. Але це робить слова ще більш абсурдними для невіруючого серця. Якби юдеї не були настільки засліплені невір'ям, вони б згадали, як учора їли хліб, даний Христом, і це повністю відповіло б на їхнє запитання. **І сьогодні той, хто сумнівається, що людина може їсти від Ісуса і таким чином отримати Його життя вічної праведності, показує, що він не вірить історії про насичення п'яти тисяч людей.**

Ісус жодною мірою не пом'якшив того, що сказав, щоб підлаштуватися під їхнє невірство: «Поправді, поправді кажу вам: Якщо ви споживати не будете тіла Сина Людського й пити не будете крові Його, то в собі ви не будете мати життя. Хто тіло Моє споживає та кров Мою п'є, той має вічне життя, і того воскресну Я останнього дня. Бо тіло Моє то правдиво пожива, Моя ж кров то правдиво пиття. Хто тіло Моє споживає та кров Мою п'є, той в Мені перебуває, а Я в ньому. Як Живий Отець послав Мене, і живу Я Отцем, так і той, хто Мене споживає, і він житиме Мною. То є хліб, що з неба зійшов. Не як ваші отці їли манну й померли, хто цей хліб споживає, той жити буде повік!» (Івана 6:53–58).

Юдеї їли манну в пустелі, і якби вони дивилися на все вірою, то водночас їли б Христа, Якого уособлювала ця манна. Таким чином, вони отримали б вічне життя. Але, оскільки у них не було віри, вони були мертві. Тепер же Хліб життя постав перед ними особисто. Він зійшов із небес, щоб віддати Себе за життя світу. І кожен, хто їстиме від Нього, матиме вічне життя. Але якщо люди могли їсти манну й природний хліб, який дає їм Бог, не маючи ніякої віри, **то ніхто не може їсти Хліб життя без віри, бо лише вірою ми їмо Христа.**

У цьому є наука для всіх, хто приступає до Господнього столу. Апостол Павло каже: «Чаша благословення, яку благословляємо, чи не спільнота то крові Христової? Хліб, який ломимо, чи не спільнота він тіла Христового?» (1 Кор. 10:16). **Люди можуть їсти хліб Вечері Господньої без будь-якої віри, але в такому разі вони не їдять Христа. Бо прийняти Його можна лише вірою. І Його можна їсти в будь-який час і постійно, оскільки споживання хліба причастя лише символізує постійне споживання Христа.**

Але Ісус не залишив сумнівів у цьому питанні. Він Сам пояснив, який образ Він використовував. Він сказав: «То дух, що оживлює, тіло ж не помагає нічого. Слова, що їх Я говорив вам, то дух і життя» (Івана 6:63). «Тіло ж не помагає нічого». **Фізична їжа не веде до вічного життя. Це життя духовне, і лише духовна їжа може його підтримати.**

Христос є Словом. Писання походять від Нього, і вони є життям. Їхнє життя – це Боже життя у Христі. Тому кожен, хто їсть їх, їсть Христа. Ми їмо їх, вірячи їм і дозволяючи їм творити свою праведність у нашому житті. «Як тільки слова Твої знаходилися, то я їх поїдав, і було слово Твоє мені радістю і втіхою серця мого, бо кликалось Ймення Твоє надо мною, о Господи, Боже Саваоте!» (Єрем. 15:16).

Виникає питання: «Як можливо, що вірою в слова Христа ми можемо отримати праведність і життя?» Це саме те питання, яке ставили юдеї. Ніхто не може відповісти. Ми можемо тільки знати факт. Ніхто навіть не може пояснити, як хліб, що ми їмо щодня, стає частиною нашого життя. Ми лише знаємо, що це так, і це нас задовольняє. Ще жодна людина не була настільки нерозумна, щоб відмовитися від сніданку лише тому, що вона не розуміє, яким чином та їжа дасть їй нові сили. Вона переконалася, що це працює, і цього достатньо. Ця щоденна їжа походить безпосередньо від Христа. Саме Він дає нам усе, чим ми можемо насолоджуватися. І як люди їдять хліб, що походить від Нього, і насичуються, так Він хоче, щоб вони їли від Його власного Тіла, за допомогою Його Слова, хліб вічного життя, щоб їхня душа могла насититися. Це слово звернене до всіх нас: «Скуштуйте й побачте, який добрий Господь, блаженна людина, що надію на Нього кладе!» (Псал. 34:8). (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 1 грудня 1892 р.)

Втіха «Я Є»

(Івана 6:15–21)

«Спостерігши ж Ісус, що вони мають замір прийти та забрати Його, щоб настановити царем, знов на гору пішов Сам один» (Івана 6:15). Це було відразу після насичення натовпу. З іншого євангельського запису ми дізнаємося, що перш ніж піти на гору, Він відпустив учнів, – «І зараз звелів Ісус учням до човна сідати» (Матв. 14:22).

Це слово вказує на те, що Він змушений був наполягти, щоб вони увійшли до човна. Вони не хотіли цього робити, бо разом з іншими, які бажали зробити Його царем, хотіли бути поруч із Ним; і вони, безсумнівно, більше за всіх інших цього бажали, бо знали краще Його силу й не могли зрозуміти, чому Він відмовляється використовувати її звичайним способом.

«А як вечір настав, то зійшли Його учні над море. І, ввійшовши до човна, на другий бік моря вони попливли, до Капернауму. І темрява вже наступила була, а Ісус ще до них не приходив» (Івана 6:16, 17). Це був час самотності, але Ісус бачив їх там, де вони були, бо читаємо, що Він бачив їх: «як вони веслуванням мордуються» (Марка 6:48).

«Від великого ж вітру, що віяв, хвилювалося море. Як вони ж пропливли стадій із двадцять п'ять або з тридцять, то Ісуса побачили, що йде Він по морю, і до човна зближається, і їх страх обгорнув... Він же каже до них: Це Я, не лякайтесь!» (Івана 6:18–20).

Читаючи це, не можна не згадати останні слова Христа: «А Ісус підійшов і промовив до них та й сказав: Дана Мені всяка влада на небі й на землі. Тож ідіть, і навчіть всі народи, ... І ото, Я перебуватиму з вами повсякденно аж до кінця віку! Амінь» (Матв. 28:18–20).

У цьому добре відомому всім Євангельському дорученні ми маємо наказ, причину та наслідок.

«Дана Мені всяка влада на небі й на землі. Тож ідіть, і навчіть всі народи». Хто ж це Той, Хто наважується так говорити? Яким би було це знущенням, якби подібне сказала звичайна людина, – це було б просто насмішкою. Немає нічого більш зневірюючого для людини, яка втрачає мужність, відчуває себе безпорадною і слабкою, ніж бачити, як хтось інший йде вперед і досягає успіху там, де вона не може; і це пригнічення ще більше посилюється, якщо той інший, хизуючись своєю силою, каже: «Мені це легко; чому ж ти не можеш?»

Так і слова Ісуса: «Дана Мені всяка влада на небі й на землі, Я можу зробити все, що захочу, тепер ідіть і робіть роботу; якщо Я можу це робити, то і ви можете», в устах звичайної людини були б насмішкою і завдавали б лише відчаю.

Але Він говорить не так. Він каже: «Ідіть і робіть цю працю, і ото, Я перебуватиму з вами». Хто з нами? Я Є – таке Його ім'я. Його ІМ'Я йде разом

із нами. Господнє Ім'я – сильна башта (Прип. 18:10), це те Ім'я, що вище понад усяке ім'я (Филп. 2:9), те ім'я, в якому є спасіння (Дії 4:12), і воно з нами. І саме це Він сказав учням тієї ночі, коли вони тяжко й виснажливо гребли.

Хоч вони й були в морі, на відстані двадцяти п'яти стадій від будь-якого берега, вони не були самотні. Ісус був на горі і молився, але Він бачив їх. А потім, через деякий час, вони побачили Його, що йшов до них, й злякалися; але Він сказав їм: «Ще Я, не лякайтесь!» (Івана 6:20).

Він оголосив їм Своє ім'я, вони прийняли Його з радістю, і відразу ж була подолана решта відстані; коли Він був у човні з ними, вони вже досягли берега.

Поки Він ще не був у човні, коли вони не знали про Його присутність, бо не бачили Його (а те, чого наші очі не бачать, ми, подібно до язичників, схильні забувати), вони напружено гребли, виснажуючи себе.

Але щойно Він увійшов у човен, вони опинилися в кінці шляху. Чому? Тому що Він є Початок і Кінець, Начальник, Виконавець і Завершувач. **Тож коли ми тільки стаємо на початок нашої роботи, – дивись, вона вже завершена, тільки якщо ми починаємо в Ньому.**

Так буде й у справі проголошення останньої Євангельської вістки: коли нам здаватиметься, що вона ще ледь почалася, бо попереду, здається, ще така велика праця, – ось, робота вже і завершена, тому що Він сказав, що «завершить діло і скоротить його у праведності» (Римл. 9:28, пер. з англ.), і оскільки Він є наша праведність (Єрем. 23:6), **Він скоротить роботу в Самому Собі.**

І ось тут є щось, що повинно стати застереженням: **поки багато хто тішить себе думкою, що з часом вони будуть готові служити Господу, будуть готові взятися до праці, (а працювати для Господа і означає просто служити Йому), то не встигнуть вони отямитися, як робота вже буде завершена, і можливість втрачена назавжди.**

Коли учні охоче й з радістю прийняли Ісуса в човен, «човен зараз пристав до землі, до якої пливли» (Івана 6:21). Робота була зроблена. Так само, коли ми з радістю приймаємо Господа без будь-яких умов, без вагань, тоді виявляється, що робота вже звершена. Саме це виконує роботу.

«І ото, Я перебуватиму з вами» – Той, Кому дана вся влада на небі й на землі. Ісус ходив по морю. Він мав владу над землею, над хвилями, вітрами і стихіями. Ця влада прийшла до Нього від Отця. Чому? Тому що: «вгодно було, щоб у Нім перебувала вся повнота» (Колос. 1:19). Бо Він завжди робив те, що було угодно Отцю, і Отець бажав явити Себе в Ньому, і через Нього показував Свою силу. **Коли вони прийняли Його в човен, – Того, в Кому вся повнота, вся завершеність, – тоді й їхня праця була завершена.**

Його сила дана нам разом із Ним. Той, Хто зробив це, – це Той, Хто каже: «Тепер ідіть, і Я з вами; Моє ім'я з вами». Це те саме Ім'я, котрим був зцілений кульгавий чоловік біля воріт храму: «У Ім'я Ісуса Христа Назарянина устань та й ходи!» (Дії 3:6).

Що це за ім'я? Я Є. Це ім'я подіяло на людину, так що ходити для неї стало не важче, ніж для Христа. Присутність Христа увійшла в людину, і тоді вона

змогла ходити. Ісус міг іти там, де інші не могли. Той чоловік, практично без ніг, зміг ходити, коли прийняв ім'я Ісуса. Тому, коли Ісус каже: «І ото, Я перебуватиму з вами», – Він не має на увазі, що буде поруч із нами, немовби докоряючи нам проявом Своєї переваги над нами, приводячи нас до зневіри, коли бачимо, що Він може зробити, а ми – ні. Ні! **Це ім'я «Я Є» ототожнює Себе з нами і діє в нас**, і тоді справджується слово: «І ви маєте в Нім повноту» (Колос. 2:10).

Як ми можемо встановити зв'язок з цією силою? Як можемо стати настільки свідомими її, щоб могли покластися на це Ім'я і перебувати в ньому? «Дана Мені всяка влада на небі й на землі» (Матв. 28:18). Це означає, що ви не можете втекти від цієї сили – ви не можете піти туди, де сили Божої немає. «Куди я від Духа Твого піду, і куди я втечу від Твого лиця?» (Псал. 139:7).

Куди може піти людина, щоб опинитися поза присутністю Божої сили? Вона не може зійти з землі, а земля сповнена слави Господньої. Земля є постійним нагадуванням про силу Господа, а небеса сповіщають про неї. Усе промовляє слова: «Я Є» і сповіщає про вічну допомогу та спасіння.

Звернімо увагу на слова, які використовує Ісус. Він каже: «Я Є». У Ньому немає заперечення. Ми ж дуже часто додаємо до «Я Є» заперечення, тобто говоримо: «Я не...». Але Він так не робить.

Рахиль не могла втішитися за своїх дітей, бо їх не було, вони не існували. Так само і ми. Ми ніщо; ми менше, ніж ніщо, ми марнота. Ми неспроможні. І тоді приходить Той, Хто є «Я Є». Я не можу зробити те, що повинен, але Ісус каже: «Я Є». На кожне наше «я не можу» приходить відповідь: «Я Є».

Наше власне слово нарікання насправді є підказкою до перемоги, якби ми тільки це зрозуміли. **Стверджуючи нашу неспроможність, ми починаємо словами, які самі по собі означають успіх: «Я є нездатний».** Ми починаємо з «Я Є». Якби тільки ми відкинули «не», тоді мали б перемогу. Адже це не ми здатні: «не тому, що ми здібні помислити щось із себе, як від себе, але наша здібність від Бога. І Він нас зробив бути здатними служителями Нового Заповіту...» (2 Кор. 3:5, 6).

І таким чином з самої глибини ми можемо відразу піднятися на висоти; з нашої зневіри знайти мужність; зі слабкості стати сильними. Тож коли ми починаємо говорити: «Я не...», просто зупиніться: «Ото, Я Є».

Христос – це позитивна істина, – «Я Є», – і тому ми можемо відкинути заперечення і на цьому спочити. Коли ми кажемо: «Я не здатний нести тягар, з яким я борюся, – я відчуваю, що він мене нищить», Ісус каже: «Я Є».

«Бож ярмо Моє любе, а тягар Мій легкий!» (Матв. 11:30). Поклади весь свій тягар на Мене – Я можу. Коли ми говоримо: «Я не можу винести цієї зневаги, цього приниження, цього нерозуміння, цієї відкинутості», Ісус каже: «Я Є» (Я МОЖУ). Тож коли б ми не сказали про що-небудь, що має бути зроблено: «Я не можу», ми можемо повернутися й відікти це заперечення, прислухавшись до слів Христа: «Я МОЖУ». «Тому може Він завжди й спасати

тих, хто через Нього до Бога приходить» (Євр. 7:25). «А Тому, Хто може вас зберегти від упадку, і поставити перед Своєю славою непорочними в радості» (Юди 1:24).

А доказом цього, хоча ми Його і не бачимо, є сила, яку ми бачимо всюди: на небі й на землі; так, це: «...сила, що діє в нас» (Ефес. 3:20).

1. Якщо ми будемо зберігати наш розум зосередженим на присутності Христа;

2. Якщо дозволяємо Йому промовляти до наших тьмяних, повільних умів, утверджуючи реальність Його присутності;

3. Якщо дозволяємо Йому написати Свій закон у наших серцях і вкласти його в наші думки; тоді ми дізнаємося, що означає мати силу Того, Хто сказав: «І ото, Я перебуватиму з вами повсякденно аж до кінця віку».

І Його присутність дасть нам спокій, якою б важкою не була праця. (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 8 серпня 1901 р.)

«Я Є»

(Марка 6:48–50)

Ісус йшов по бурхливому морю, поспішаючи на допомогу Своїм учням, яких Він бачив «як вони веслуванням мордуються, бо вітер їм був супротивний»; «а вони, як побачили, що йде Він по морю, подумали, що то мара, та й стали кричати, бо Його всі побачили та налякались. А Він зараз до них обізався й сказав їм: Будьте смілі, це Я, не лякайтесь!» (Марка 6:48–50).

Ці слова були розрадою для учнів, і вони втішили багатьох учнів від тієї ночі до наших днів; однак учні тоді не отримали з них всієї розради, яку повинні були б прийняти, «бо серце їхнє було затверділе» (вірш 52); і дуже мало хто з учнів з того часу побачили в цих словах увесь зміст того, що насправді сказав Спаситель.

Слова, перекладені як «це Я», означали набагато більше, ніж просте запевнення, що це був їхній Учитель, реальна людина, яка йшла до них, а не привид. Вони включали і це, що, безсумнівно, було обнадійливим; але якби серця дванадцяти не були затверділими, вони отримали б не лише полегшення від своїх дитячих страхів, але і вічну втіху; бо слова, які Ісус промовив, у буквальному перекладі звучали так: «Підбадьортеся; Я Є».

У цих словах ми бачимо, що Ісус ототожнює Себе з «Я Є», Який послав Мойсея визволити народ Ізраїля з Єгипту. «Я ТОЙ, ЩО Є» (Вих. 3:14). У цих словах виражена безкінечність буття – Той, «Хто є, і Хто був, і Хто має прийти, Вседержитель!» (Об'явл. 1:8). **Лише про Бога можна сказати, що «Він є». Це означає, що Він – Джерело всякого існування, бо все, що існує, існує виключно в Ньому.** «Я Є» – це сила, що творить і підтримує. В Ісусі – ім'я Боже, «бо то Ним створено все» (Колос. 1:16).

Слова, сказані Ісусом тієї ночі на морі, вживалися Ним кілька разів, але тільки один раз вони з'являються в нашому перекладі, а саме в Івана 8:58: «Ісус їм відказав: Поправді, поправді кажу вам: Перш, ніж був Авраам, Я є». Але двічі в тому ж розділі Він проголошує Себе «Я Є» і вказує на хрест як на доказ цієї істини. Так: «Коли ви підіймете Людського Сина, тоді зрозумієте, що то Я (Я Є)» (вірш 28). З Івана 12:32, 33 ми знаємо, що **піднесення Христа означає Його розп'яття.** Немає спасіння, крім як через хрест Христа; а хрест, як ми вже бачили, є доказом того, що Він «Я Є», Творець. Тому й сказав Він: «коли не ввіруєте, що то Я (Я Є), то помрете в своїх гріхах» (Івана 8:24).

«Я Є» означає вічну силу, – самотутню, незалежну силу. Це ім'я Того, Хто «від віку й до віку» і Хто є притулком для всього людства, «бо ми в Нім живемо і рухаємось, і існуємо». «В Нього в руці глибини землі, і Його верхогир'я гірські, що море Його, і вчинив Він його, і руки Його суходіл уформували!» (Псал. 95:4, 5). Отже, коли Ісус сказав Своїм учням: «Будьте смілі, Я Є», Він

насправді запевнив їх, що в Ньому – сила, яка створила море і яка, отже, може приборкати його люті та спасти їх не лише від тимчасової небезпеки, але й від вічної смерті.

У цьому імені, «Я Є», закладена вічна сила. І це – вся наша надія. «І той, хто до Бога приходить, мусить вірувати, що Він є, а тим, хто шукає Його, Він дає нагороду» (Євр. 11:6). І нам, так само як і учням на морі, Він каже: «Будьте смілі, Я Є». Він завжди присутній, з усією владою на небі й на землі. Просто вірте, що Він є, і продовжуйте вірити, і ви маєте вічне спасіння. «Я Перший і Останній, і Живий. І був Я мертвий, а ось Я Живий на вічні віки. І маю ключі Я від смерті й від аду» (Об'явл. 1:17, 18). О, як безмежні ці слова: «Я Є».

«Хто має вуха, щоб слухати, нехай слухає!» (Марка 4:9). «Сьогодні, як голос Його ви почуєте, не робіть затверділими ваших сердець, як під час нарікань!» (Євр. 3:15), як це зробили дванадцять, і через це втратили нескінченну вітху та силу, що містяться в цьому запевненні: «Я Є».

Коли ви у глибокій тривозі або спокусі, спрямуйте свій розум на той факт, що «Він є». Прислухайся до Його голосу, який каже: «Я Є», і нехай твоя душа зануриться у роздум над цим, і ви забудете все інше. Тривога стане легкою, як повітря, а спокуса втратить свою силу. Спокусник утече від вас. Чого ж не зможе витримати той, хто знає не лише те, що Христос близько, але й те, що Його присутність творить, підтримує і рятує! Нехай Він буде для вас «Я Є», і ви знайдете, що в Ньому маєте усе, що є. Бо «Той же, Хто Сина Свого не пожалів, але видав Його за всіх нас, як же не дав би Він нам із Ним і всього?» (Римл. 8:32). Нехай це буде вашою впевненістю, і незабаром ви побачите Його, «як Він є» (1 Івана 3:2). (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 7 квітня 1897 р.)

Ісус іде по морю

(Матв. 14:22–33)

Це був напружений день для Ісуса. Дізнавшись про смерть Івана Хрестителя, Він вирушив на човні через Галілейське море в пустельне місце, але навіть там не зміг знайти бажаного усамотнення, бо, щойно люди дізналися про Його відплиття, «народ із міст пішов пішки за Ним» (Матв. 14:13). І Він провів увесь день, зцілюючи їхніх хворих.

Є, до речі, щось надзвичайно дорогоцінне і водночас глибоко зворушливе в тому, як народ шукав Ісуса. **Яке це благословення – бути настільки сповненим Божої привабливості, що люди нестримно тягнуться до тебе.** «Бог був із Ним» (Дії 10:38) – і **Йому не потрібно було благати людей прийти й послухати слова життя,** що були значно більшими, ніж просто звуки.

І все ж сумно думати, що **серед усіх натовпів, які слідували за Ісусом, не було нікого, хто любив би Його заради Нього Самого.** Ісус, хоча і був оточений тисячами людей, завжди залишався самотнім, бо ніхто, навіть із Його найближчих учнів, не розумів Його.

Як представник людства, Він прагнув людського співчуття й був зміцнений ним, коли тільки знаходив його; але в Його житті майже все було даванням, і дуже мало – отриманням. Однак Він не витрачав часу на жалість до Самого Себе, але був «сповнений співчуття» (Матв. 14:14, пер. KJV). І коли бачив потреби людей, «їхніх слабих уздоровив» (вірш 14).

Цього самого вже було б більш ніж достатньо для одного дня, адже зцілення кожної людини виснажувало Його сили:

– «Увесь же народ намагався бодай доторкнутись до Нього, бо від Нього виходила сила, і всіх вздоровляла» (Луки 6:19).

– «Ісус же промовив: Доторкнувсь хтось до Мене, бо Я відчув силу, що вийшла з Мене» (Луки 8:46).

– «А коли настав вечір, привели багатьох біснுவатих до Нього, і Він словом Своїм вигнав духів, а недужих усіх уздоровив, щоб справдилося, що сказав був Ісая пророк, промовляючи: Він узяв наші немочі, і недуги поніс» (Матв. 8:16, 17).

Але тисячі людей були в пустельному місці без їжі, і Ісус не хотів відпускати їх голодними. **Він сприймав їх як Своїх гостей, бо вони прийшли до Нього, і, як Син над домом Свого Отця, Він вважав себе зобов'язаним виконати всі закони гостинності.**

Тож Він узявся годувати їх усіх, черпаючи зі скарбів Свого власного життя, щоб забезпечити їхні потреби. І не дивно, що, відпустивши учнів і натовп, «Він на гору пішов помолитися насамоті; і як вечір настав, був там Сам» (Матв. 14:23).

Був Той, Хто розумів Його, від Кого Він міг отримати розраду, підбадьорення й оновлення сили. «І як вечір настав, був там Сам. А човен вже був на середині моря, і кидали хвилі його, бо вітер зірвався супротивний» (вірші 23, 24).

Ісус був на самоті, і учні, очевидно, думали, що вони теж самі, бо в одному з переказів сказано: «І темрява вже наступила була, а Ісус ще до них не приходив» (Івана 6:17).

Це, здається, вказує на те, що учні відчували себе, м'яко кажучи, дещо ображеними через те, що Ісус змусив їх залишити Його і переправитися через море самотійно. Але вони не знали Його. Їм належало навчитися, що яким би самотнім Він не був, Він ніколи й на мить не забував про потреби інших, думаючи про власний стан. Тієї ночі вони мали отримати практичне підтвердження Божої обітниці: «Я тебе не покину, ані не відступлюся від тебе!» (Євр. 13:5).

Вони мали пережити досвід, який на все їхнє подальше життя допоміг би їм глибоко цінувати реальність слів Господа: «І ото, Я перебуватиму з вами повсякденно» (Матв. 28:20).

«А о четвертій сторозі нічній Ісус підійшов до них, ідучи по морю» (Матв. 14:25). Але учні не впізнали Його. Вони бачили Його владу над стихіями, але оскільки ніколи раніше не бачили її виявленою саме таким чином, то не могли подумати, що це могла бути реальна людина, яка йде по воді. Вони все ще були забобонними рибалками і в страху закричали, що то привид, примара. Сам термін, вжитий для позначення того, що вони побачили, викриває їхній нерозумний страх; адже якби це справді була лише примара, плід їхньої власної уяви, то боятися було б нічого, бо ніхто не може постраждати від того, чого не існує. Однак люди зазвичай більше схильні до впливу породжень власної уяви, ніж до того, що є реальним. Більшість людей живе в нереальному світі.

Ісус же дуже швидко повернув учнів до відчуття реальності, промовивши: «Заспокойтесь, це Я, не лякайтесь!» (Матв. 14:27). У цих словах є глибший сенс, ніж видно на поверхні в нашому перекладі. Переклад, безсумнівно, правильний: «Це Я»; але в цьому запевненні про Його присутність міститься також одкровення Його всюдисущості; бо слова, буквально перекладені, звучать так: «Заспокойтесь, Я Є, не лякайтесь!»

Ці грецькі слова тотожні вжитим в Івана 8:58: «перш ніж був Авраам, Я Є». «Я Є» – це Його ім'я. Скрізь і завжди Він є. Він є Істина; а **коли простежити слово «істина» до його корінного значення, ми знайдемо, що воно означає «те, що є»**. «[Я є] Перший і Останній, Початок і Кінець» (Об'явл. 22:13, пер. з англ.). «[Він є] Свідок вірний і правдивий» (Об'явл. 3:14, пер. з англ.).

Візьміть слова «Я Є» як ім'я Христа і додайте до цього вислову будь-яке добро, якого ви бажаєте і до чого прагнете, – і ви матимете це. Він є всім цим і навіть більше; адже: «[Він] може зробити значно більш над усе, чого просимо або думаємо» (Ефес. 3:20). Так, Він перебуває в нас з усією Своєю Божественною силою; бо «близько тебе слово, в устах твоїх і в серці твоїм, щобто слово віри, що його проповідуємо» (Римл. 10:8).

Ісус насправді був так само близький до учнів, коли був один на горі в молитві, як і тоді, коли увійшов до них у човен. Тож із цього уроку ми повинні засвоїти, що Він завжди присутній. Немає жодної біди, жодної бурі настільки великої, яка могла б налякати Його й відігнати.

Петро вхопився за слова «Я Є» і сказав: «Коли, Господи, Ти це, то звели, щоб прийшов я до Тебе по воді» (Матв. 14:28). Ісус відповів: «Іди» (вірш 29). І силою цього слова Петро пішов; але скоро він забув про Ісуса, і почав тонути. **Він повірив словам «Я Є», які Ісус сказав про Себе, але не перебував у них постійно.** Нам же дано застереження: «Отже, як ви прийняли були Христа Ісуса Господа, так і в Ньому ходіть, будши вкорінені й збудовані на Ньому, та зміцнені в вірі» (Колос. 2:6, 7).

Петро почав іти вірою в Ісуса, але став дивитися на видиме, а не на невидиме, і тому почав тонути. Хвилі були перед очима навколо нього, а Ісус здавався далеким. **Він не бачив, що Ісус був біля нього і навколо нього навіть ближче, ніж хвилі.** Але так і було. На його крик: «Рятуй мене, Господи!» (Матв. 14:30) – прийшла миттєва відповідь. Петро ще не дійшов до Ісуса, адже він ішов по воді, щоб прийти до Нього, коли почав тонути; але щойно він вигукнув у своїй крайній потребі, Ісус простягнув руку й ухопив його. **Простір, що розділяв їх, не мав жодного значення, бо Ісус був поруч, хоч і здавалося, що Він далеко.**

Той, Хто інколи здається нам далеким на небесах, насправді так близько, що найкоротша щира молитва знаходить негайну відповідь у нашому спасінні.

Варто також зазначити, що Петрові зовсім не потрібно було виходити з човна, щоб підійти до Ісуса. Ще кілька хвилин, і Ісус Сам був би в човні з ними; але Петро з дитячою імпульсивністю не міг чекати. Не слід приписувати це лише марнославству або розпеченому бажанню «показати себе», хоча, можливо, частка цього в його проханні таки була. **Але Петро любив Господа, і його натура була простою, як у дитини; його любов була палка і безпосередня. Більше того, його прохання виражало довіру до Господа, а серце Господа, як і серце кожної людини, зворушується будь-яким проявом довіри.** Ісус каже: «Того, хто до Мене приходить, Я не вижену геть» (Івана 6:37).

Якими б змішаними не були спонування чи мотиви людини, серце Господа ніколи не відштовхне навіть найменшого вияву дитячої довіри. Господь не вимагає свідчень про добру поведінку і не вникає суворо і пильно в мотиви, перш ніж прийняти людину; Він приймає кожне прохання, кожне визнання віри таким, як є. І навіть якщо у визнанні віри є домішки гордості чи самолюбства, Він приймає його, щоб, увійшовши у ближче спілкування з людиною, мати можливість привести її до більш щирої й зрілої віри.

Він очеретини надломленої не доломить, і гнота догасаючого не погасить. Яке це спонування до довіри Богу, що ми прийняті в Улюбленому, хоча були негідні; і яке повчання щодо ніжності, яку ми маємо виявляти до слабких у вірі, ми знаходимо в цьому уроці.

«Маловірний, чого усумнився?» (Матв. 14:31). Значення слова «сумніватися» – «вагатися, зволікати». «Віра, що чинна любов'ю» (Гал. 5:6). «Досконала любов проганяє страх» (1 Івана 4:18).

Віра означає впевненість і сміливість. Людина, яка вірить, не боїться. «Оце, Бог спасіння моє! Безпечний я, і не боюсь» (Ісаї 12:2). «Бог для нас охорона

та сила, допомога в недолях, що часто трапляються, тому не лякаємось ми, як трясеться земля, і коли гори зсуваються в серце морів! Шумлять і киплять Його води, через велич Його тремтять гори» (Псал. 46:1–3).

Нам не треба казати: «Якщо Він є», але, оскільки Бог є, ми можемо все в Ньому. Якщо ми знаємо, що ходимо в Ньому, ми можемо йти з відвагою, і наші кроки можуть бути такими ж твердими на бурхливих хвилях, як і на твердій скелі.

Але ми не повинні забувати й не повинні лякатися того, що бачимо. Ми повинні: «почате життя затримати певним аж до кінця» (Євр. 3:14). БОГ Є; Його ім'я і вся Його повнота – у Христі, в Якому все; і «який Він, такі й ми на цім світі» (1 Івана 4:17). Його буття – наше, тож усе, чим є Він, можемо бути і ми. Тож не будьмо невіруючими, але віруймо, бо «вірний бо Той, Хто обіцяв» (Євр. 10:23). (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 21 червня 1900 р.)

«Чого усумнився?»

(Матв. 14:25–32)

Біблія представляє Ісуса як Того, Хто «тримає усе словом сили Своєї» (Євр. 1:3). Це слово не тільки має силу підтримувати, але й може «будувати та дати спадщину, серед усіх освячених» (Дії 20:32).

Приклад підтримуючої сили слова Христа наведено в Матв. 14:25–32. Учні були на розбурханому морі, коли раптово побачили Ісуса, що йшов по воді, і здивувалися. Коли Ісус заспокоїв їх словами: «Заспокойтесь, Я Є, не лякайтесь!», Петро сказав: «Коли, Господи, Ти це, то звели, щоб прийшов я до Тебе по воді. А Він відказав йому: Іди».

Петро негайно відгукнувся на слово «іди» і «став іти по воді, і пішов до Ісуса». Дехто може поспішно припустити, що це вода тримала Петра; але варто трохи подумати, і можна побачити, що це не так. Неприродно, щоб вода тримала людину; більше того, ми читаємо, що коли Петро «бачачи велику бурю, злякався, і зачав потопати, і скричав: Рятуй мене, Господи!» – Ісус схопив його, кажучи: «Маловірний, чого усумнився?» Якби його утримувала вода, він не почав би тонути, бо вода була така сама там, де він тонував, як і там, де він ішов. Тому, пам'ятаючи слова Ісуса: «Чого усумнився?», ми розуміємо, що **коли Петро йшов по воді, його підтримувало слово Ісуса. Саме слово «іди» утримувало його, і тільки коли він перестав довіряти цьому слову, він почав тонути.**

Те саме слово, яке утримувало Петра на поверхні води, може підтримати людину й у повітрі. Одного разу Ілля та Єлисей йшли разом, коли Ілля почав підніматися в повітря. Чому? Тому що Господь сказав Іллі: «Іди», і оскільки пророк завжди слухався слова Господнього, він послухався й цього разу.

Ми читаємо, що «вірою Енох був перенесений» (Євр. 11:5). Але «віра від слухання, а слухання через Слово Христове» (Римл. 10:17). **Таким чином, саме слово Господа підняло Еноха, як і Іллю, у повітря назустріч Господу.** Але вони були лише передвісниками тих, хто, будучи живими, коли Господь «при голосі Архангола та при Божій сурмі зійде з неба, і перше воскреснуть умерлі в Христі», будуть «схоплені разом із ними на хмарах на зустріч Господню на повітрі» (1 Сол. 4:16, 17).

Що підтримуватиме цих вибраних і триматиме їх у повітрі? Те саме слово, що тримало Петра на воді. Господь скаже: «Прийдіть, благословенні Мого Отця» (Матв. 25:34). **Ті, хто звик слухатися слова Господа, негайно відгукнуться і будуть взяті, а ті, хто не слухався кожного слова Господа, не підкоряться і цьому і залишаться.**

Ті, хто нехтував приймати слово Господа як звернене особисто до нього, не приймуть і слово «прийдіть» як звернене до них. Тільки ті, хто

усвідомлює, що кожного разу, коли Господь говорить, Він звертається до них, зможуть прийняти це слово як своє. Тими, хто чекатиме, будуть ті, що жили словом Господа, так що, почувши слово «прийдіть», вони, як щось абсолютно природне, підуть назустріч Господу. Блаженні ті, хто знає підтримуючу силу Його слова й приймає його всім серцем. (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 23 січня 1896 р.)

«Іди»

(Матв. 14:28, 29)

«Петро ж відповів і сказав: Коли, Господи, Ти це, то звели, щоб прийшов я до Тебе по воді. А Він відказав йому: Іди. І, вилізши з човна, Петро став йти по воді, і пішов до Ісуса» (Матв. 14:28, 29).

Найпоширеніше використання цього випадку, з якого наведено лише частковий опис, – це повчання з приводу подальшої поразки Петра. Добре б навчитися з цієї історії дивитися непохитно на Ісуса, а не на себе чи на небезпеки навколо; але з цього оповідання можна винести набагато більше, ніж цей висновок.

Насамперед, потрібно остерігатися думки, ніби гордість або марнославство спонукали Петра попросити дозволу прийти до Ісуса по воді. **Це прохання, очевидно, було поривом гарячого серця Петра.** Цілком природно, що почуття самовдоволення могло огорнути його, коли він побачив, що йде по хвилях, як по твердій землі; **але не було часу для егоїстичних розрахунків у ту мить, коли Ісус відкрився Своїм учням; та й егоїстичні розрахунки не були частиною характеру Петра.**

Не було реальної необхідності Петру йти до Ісуса по воді. Ніякої матеріальної користі від цього не можна було очікувати. Він хотів бути з Господом, це правда; але Господь Сам ішов просто до човна, і Петро міг бути з Ним через хвилину-дві, якби просто залишився сидіти в човні. І все ж це не було безрозсудністю з боку Петра, і Господь не дорікнув йому за бажання підійти. Чому ж?

Чи бачили ви коли-небудь, як чоловік повертається ввечері додому з роботи, а трохи далі по дорозі маленька постать вибігає з воріт і біжить йому назустріч? Дитина побачила, що йде її батько, і не могла чекати, але мусила вибігти йому назустріч. Чи стали б ви намагатися розмовляти з цією дитиною і говорити їй, що її дія абсолютно зайва? Що батько буде з нею за мить, якщо вона тільки трохи зачекає? І чи очікували б ви, що батько дорікне дитині за її нетерплячість бути з ним? Навпаки, її гаряче прагнення буде найбільшою розрадою для втомленого батька.

Якщо ви коли-небудь бачили таку сцену й можете її оцінити, тоді зрозумієте прохання Петра дозволити йому йти назустріч Ісусові і чому Господь сказав: «Іди». **Палка любов Петра, нетерпляча до зволікання, була найбільшою радістю для Вчителя.** Що з того, що не було реальної потреби, щоб Петро приходив? Любов не зважає на такі речі. Така любов, як у Петра, не повинна знеохочуватися найменшою відмовою, і Господь зі Свого боку надто бажав завоювати довірливу любов Своїх дітей, щоб сказати «ні», коли один з них сказав: «Звели, щоб прийшов я до Тебе».

З якою новою насолодою ми тепер можемо читати це благодатне запрошення: «Прийдіть до Мене, усі струджені та обтяжені, і Я вас заспокою!» (Матв. 11:28). І наскільки сильними стають інші Його слова: «Хто до Мене приходить, Я не вижену геть» (Івана 6:37). Тож я радий, що люблячий Господь сказав Петру: «Іди», і що в цьому слові була сила привести його навіть тоді, коли це не було особливо необхідним. **Бо тепер я знаю, що тим більше Він охоче прийме мене, коли я біжу до Нього в пошуках притулку від гріхів, що облягають мене.** Запрошення вже дане. Його обійми простягнуті до нас; і щойно **Його любов пробуджує відповідь у нашому серці** й ми хочемо бути з Ним, ми вже там, бо **Його любов притягує нас.** Ніщо не може відлучити нас від Божої любові в Христі Ісусі, Господі нашім. (Е. Дж. Вагонер. The Present Truth. 10 січня 1895 р.)

Одягнувшись в цілющий одяг

(Матв. 14:34–36)

Ми читаємо в Матв. 14:34–36, що Ісус, після насичення п'яти тисяч людей у пустельному місці, переправився через море і прибув у землю Генісаретську: «А люди тієї місцевости, пізнавши Його, сповістили по всій тій околиці, і до Нього принесли всіх хворих. І благали Його, щоб бодай доторкнутися краю одежі Його. А хто доторкався, uzдоровлений був» (Матв. 14:35–36).

Це був не єдиний випадок зілєння через дотик до одежі Христа. Коли читаємо цей опис, важко не вигукнути: якщо такий був результат лише від дотику до краю Його одежі, то яким же має бути вплив того, щоб одягнутися в Господа Ісуса Христа? Бо нам дано настанову: «Але зодягніться Господом Ісусом Христом, а догодження тілу не обертайте на пожадливість!» (Римл. 13:14).

Бо ми знаємо, що «Господь же то Дух, а де Дух Господній, там воля» (2 Кор. 3:17), і що якщо ми будемо «ходити за духом», то «не вчинемо пожадливости тіла» (Гал. 5:16).

Чи не повинно ж тоді бути так, що Той, Хто має таку «владу над тілом усяким» (Івана 17:2), може спасти і від усіх його пожадливостей і водночас дати повне звільнення від усіх його немочей? Воістину Він зробить це, якщо тільки ми приймемо Його з розумною вірою; бо Той, Хто прощає всі беззаконня, також зіцілює і всі хвороби. «Благослови, душе моя, Господа, і не забувай за всі добродійства Його! Всі провини Твої Він прощає, всі недуги твої вздоровляє» (Псал. 103:2, 3).

Добре було тим, хто лише доторкнувся до краю Його одежі; але не будемо задовольнятися тільки цим: зодягнімося в Нього Самого, у Його покору, в Його праведність, будучи впевненими, що Він зробить для нас «значно більш над усе, чого просимо або думаємо» (Ефес. 3:20). Для кожної віруючої душі є здоров'я та сила, про які ніхто ще ніколи не мріяв. (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 2 жовтня 1902 р.)

Чудо жнив

(Івана 6:33–52)

«Хто сіє насіння під дерном і чекає, поки воно проросте, той сподівається на Бога» (Едвард Бульвер-Літтон, вірш «Царство Боже»).

Можливо, несвідомо, але він покладається на дію того Слова, втіленням якого є насіння: «нехай земля вродить траву, ярину, що насіння вона розсіває, дерево овочеве, що за родом своїм плід приносить» (Бут. 1:11).

Так і трудівник, який обробляє ґрунт і готує землю для прийняття насіння, і землероб, який кидає насіння в землю, – усвідомлює він це чи ні, – є «співробітником Божим» (1 Кор. 3:9).

Фактично він це визнає, коли, посіявши насіння у землю, він більше не переймається і чи спить, чи встає він удень та вночі, а насіння пускає паростки та росте, і «не знає він, як» (Марка 4:27). Він нічого не може зробити, і все ж чекає з упевненою надією врожаю. Ті самі «закони природи», на які він покладається, щоб насіння примножилося і принесло врожай, є нічим іншим, як Словом життя, яке виконує саме себе. Тому, хоч він може й не усвідомлювати цього, він фактично покладається на Слово Боже, яке не лише наказує землі давати врожай, але й проголошує, що «надалі, по всі дні землі, сівба та жнива, ... не припиняться» (Бут 8:22).

Про діла Ісуса справедливо сказано: «Його чудеса були притчами» (Критичний і екзегетичний коментар до Євангелія від Луки, Альфред Пламмер, 1896 р., розділ IV, параграф 43). Вони не лише задовольняли потреби тих, для кого були звершені, але й являли собою об'явлення вічної істини. Так, у нагодуванні п'яти тисяч ми бачимо підтвердження тієї істини та тих фактів, що лежать в основі щорічного чуда врожаю – щорічного примноження хліба для поживи людства.

Звершуючи миттєво, на очах у людей, те, що Він постійно чинить більш повільним шляхом через дії природи, Він навчав і їх, і нас, що саме Його особиста дія примножує насіння, дарує щорічний урожай і насичує голод світу. Та навіть і в цьому випадку Він не обійшовся без людської співучасті. Він узяв той малий запас хлібів, який учні принесли Йому, так само як Він бере і використовує небагато насіння, яке землероб кидає в землю. І коли Він його помножив, учні роздали те, що Він створив, людям, – те ж саме робить землероб, збираючи врожай і віддаючи його людям. «Дась їм збирають вони, руку Свою розкриваєш добром насичаються» (Псал. 104:28).

Те, що людині потрібно постійно нагадувати цю істину, видно з Господнього докору Своему народові в першому розділі Ісаї: «Віл знає свого власника, а осел ясла пана свого», – навіть тварини знають руку, яка їх годує, – «а Ізраїль не знає Мене, не звертає уваги народ Мій на Мене» (вірш 3). Тому Він знову сказав про

них: «А вона не знає, що то Я давав їй збіжжя, і виноградний сік» (Осія 2:8). «Уставай і розваж Божі чуда!» (Йова 37:14) і навчися, що саме Він є Тим, від Кого сходить «усяке добре давання та дар досконалий» (Якова 1:17).

Але ще одна, глибша, і все ж така проста й виразна істина була показана в нагодуванні п'яти тисяч, щоб відтоді люди могли чіткіше впізнавати її не лише в щорічному врожаї, але й у всьому, що бачать їхні очі і чого торкаються їхні руки. Звідки прийшов той хліб, який в руках Ісуса зростав на очах здивованого натовпу і давав життя їхнім тілам? Життя в хлібі було тим самим, що міститься в кожному насінні, у кожному зерні, у кожному хлібі, спеченому з зерна, – виходячи від життя Того, Хто один є «Життя». Він забезпечував їм життя Своїм власним життям.

Щоб показати, як вони залежать від Його життя в хлібі, був показаний видимий символ життя Христа. Так хліб в духовному сенсі став Його тілом, життям, що виходить від Нього, яке прийняло таку форму, яку люди могли бачити, торкатися і споживати. І все ж цей хліб у цьому відношенні не відрізнявся від того, яким ці ж люди харчувалися зазвичай, що підтверджують слова Христа, коли Він узяв хліб на вечері Пасхи й сказав про нього: «Це тіло Моє» (Матв. 26:26).

Усе життя походить від Бога, і всі різноманітні форми на землі – це символи тіла, в яке Він одягнув Себе, щоб життя могло проявитися, і щоб ми могли вірою бачити його і вірою жити Ним. Для духовної демонстрації Свого життя в усьому Бог «йому тіло дає», так само як Він дає «кожному зерняті тіло його» (1 Кор. 15:38). Але як мало хто «розважає про тіло» (1 Кор. 11:29) Господне і споглядає вірою свого Бога в усьому, в чому Він відкриває Себе! Навіть ті, кого Він наситив символом Свого тіла в пустелі, не всі це зрозуміли; бо серед них були такі, хто невдовзі після того питали: «Як же Він може дати нам тіла спожити?» (Івана 6:52).

Протягом усіх літніх місяців особиста присутність Бога, Його вічна сила і Божество впливали на колихаючі ниви, готуючи їх як видимі символи одкровення Його життя, так само, як Він надав Своему життю символічне вираження у видимій формі хліба, щоб нагодувати людей у пустелі. Тож, коли ми споживаємо те, що дала Його щедрість, споживаймо «з вірою», «розважаючи про тіло» Господнє. (Е. Дж. Вагонер. The Present Truth. 7 вересня 1899 р.)

Харчуватися Христом

(Івана 6:53–58)

Нас запитують, що означає їсти тіло і пити кров Христа (Івана 6:53–57), і чи має це якесь відношення до хліба і вина Вечері Господньої?

У відповідь скажемо, що це, безсумнівно, має найтісніший зв'язок. Христос сказав: «Поправді, поправді кажу вам: Якщо ви споживати не будете тіла Сина Людського й пити не будете крові Його, то в собі ви не будете мати життя. Хто тіло Моє споживає та кров Мою п'є, той має вічне життя, і того воскресну Я останнього дня. Бо тіло Моє то правдиво пожива, Моя ж кров то правдиво пиття. Хто тіло Моє споживає та кров Мою п'є, той в Мені перебуває, а Я в ньому» (Івана 6:53–56). Очевидно, що жодна людина не може буквально їсти тіло й пити кров Христа, і саме це стало причиною спотикання для невірних. **Але Христос мав на увазі, що вірою ми повинні привласнювати Його собі, і таким чином жити благочестивим життям для Нього, так само як людина фізично живе тим, що вона їсть.** Павло каже: «І живу вже не я, а Христос проживає в мені. А що я живу в тілі тепер, живу вірою в Божого Сина, що мене полюбив, і видав за мене Самого Себе» (Гал. 2:20). І Христос продовжує: «Як Живий Отець послав Мене, і живу Я Отцем, так і той, хто Мене споживає, і він житиме Мною» (Івана 6:57). Вірою ми маємо те тісне спілкування з Христом, яке дає нам можливість жити так, як жив би Він Сам; бо «праведний житиме вірою» (Римл. 1:17).

Вечеря Господня – це видимий прояв цієї віри, яка таким чином привласнює собі Христа. Коли Христос переламав хліб, Він сказав: «Це тіло Моє, що за вас ломається». Потім Він узяв чашу і сказав: «Ця чаша Новий Заповіт у Моїй крові. Це робіть, коли тільки будете пити, на спомин про Мене!» (1 Кор. 11:24, 25). І одразу Павло додає: «Бо кожного разу, як будете їсти цей хліб та чашу цю пити, смерть Господню звіщаєте, аж доки Він прийде» (вірш 26). **Саме в смерті Христа, і нашій смерті та похованні з Ним, ми з'єднуємося з Ним.** Лише в Його ломленому тілі ми маємо частку. І куштуючи хліб і вино Вечері Господньої, ми виконуємо Івана 6:53–57 настільки буквально, наскільки це взагалі можливо виконати. Звичайно, це справедливо лише тоді, коли Вечеря приймається зі розумінням, а не як порожній обряд. **Той, хто приймає її лише формально, не розрізняючи вірою Тіла Господнього, той їсть і п'є на осуд собі.** Така людина не їсть вірою Тіло і не п'є Крові Христа, а їсть і п'є просто хліб і вино і, звісно, не виконує Божої заповіді.

Та нехай ніхто не думає, що слова Христа в Івана 6:53–57 можуть виконуватися лише під час Вечері Господньої. **Якщо християнин повинен жити Христом, а інакше він жити і не може, то він повинен постійно живитися**

Христом. Людина не може прожити ні року, ні місяця, ні навіть тижня без духовної їжі – так само, як не може жити і рости фізично без щоденного прийняття буквальної їжі. **Істинний християнин перебуває у Христі, і Христос перебуває в ньому; між ними є щоденне й щогодинне спілкування. Він не приймає Христа в певні фіксовані моменти – Христос живе в ньому постійно; і тому, коли він бере участь у Вечері Господній, він зовні свідчить про те єднання, яке існує завжди, і цим актом його віра ще більше зміцнюється.** І так, живучи Христом, Який живе Отцем, християнин стає «наповненим всякою повнотою Божою» (Ефес. 3:19). (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 2 вересня 1886 р.)

Послуж ліпший від жертви

(Марка 7:11, 12)

Приклад переваги використання Переглянутого перекладу Біблії (KJV) можна знайти в Марка 7:11, 12. Багато людей читали: «А ви кажете: Коли скаже хто батьку чи матері: Корван, чи дар Богові те, чим би ти скористатись від мене хотів, то вже вільно йому не робити нічого для батька чи матері» (Марка 7:11, 12) – і були спантеличені перевернутою конструкцією тексту.

«Корван» – це єврейське слово, що означає приношення, жертву. Рабини навчали, що якщо людина брала гроші, які мала витратити на утримання своїх батьків, і присвячувала їх храмовій службі, це вважалось благочестивим вчинком, і така людина звільнялася від будь-якої відповідальності перед батьками.

Але Христос не так це оцінював. Заповідь говорить: «Шануй свого батька та матір свою, щоб довгі були твої дні на землі, яку Господь, Бог твій, дає тобі!» (Вих. 20:12). І через Свого пророка Господь сказав: «Таж послух ліпший від жертви» (1 Сам. 15:22).

Жертва, зроблена в неправедності, є гидотою; і жодна кількість «праці для Господа» не може замінити виконання простих обов'язків життя. (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 30 січня 1902 р.)

Хананеянка

(Матв. 15:21–31)

Повне розуміння уроку, який мав бути переданий через досвід, описаний у цьому уривку Писання, можливе тільки тоді, коли ми згадаємо, що юдеї ставилися до хананеян з величезною зневагою, навіть відмовляючись розмовляти з ними, і що навіть учні Ісуса ще не зовсім відкинули цю злу упередженість. Вони ще не осягнули того факту, що «Отець послав Сина Спасителем світу» (1 Івана 4:14).

Жінка знала, що Ісус був юдеєм, і визнавала це, звертаючись до Нього як до «сина Давидового». І Вона добре знала, як юдеї ставилися до її народу; але вона чула про співчуття, яке Ісус виявляв до тих, хто в біді, і, **покладаючи свою надію на Його характер**, а не на Його національність, представила свою справу Йому, кажучи: «Змилуйся надо мною, Господи, Сину Давидів, демон тяжко дочку мою мучить!» (Матв. 15:22). Вона чудово розуміла, що немає в собі нічого, що могло б слугувати підставою для отримання допомоги, – адже вона була «жінкою хананеянкою»! З погляду юдеїв, тут був подвійний привід не відповісти їй «ані словом»; адже в іншому випадку навіть учні «дивувались, що з жінкою Він розмовляв» (Івана 4:27), а вона була не просто «жінкою», а «жінкою хананеянкою». **Але її прохання про допомогу ґрунтувалося не на її гідності, а на її потребі.** Це був той самий древній крик душі: «Помилуй мене, Господи, бо тісно мені» (Псал. 31:9). «Помилуй мене, Боже, з великої милости Твоїї» (Псал. 51:1).

Бачачи, що Ісус не дав негайної відповіді на її прохання, учні висловили свої упереджені почуття й сказали: «Відпусти її» (вірш 23). Ця відкрито заявлена позиція учнів стосовно жінки та її прохання додала сили самому уроку, який Ісус мав намір дати їм Своєю власною відповіддю на її крик про допомогу. Як би вони були готові йти «по цілому світові, та всьому створінню Євангелію проповідувати» (Марка 16:15), якби їх не навчили, і через майже радикальний приклад, і через науку, що «різниці немає» (Римл. 3:3)? І все ж відповідь Ісуса учням, на їхню думку, нібито підтверджувала їхню позицію: «Я посланий тільки до овечок загинулих дому Ізраїлевого» (вірш 24). **Так, саме так вони думали;** і чому ж тоді Він не повинен був відпустити цю «жінку хананеянку»? Вони ще мали навчитися, що «не тілесні діти то діти Божі, але діти обітниць признаються за насіння» (Римл. 9:8). Писання були наповнені цим ученням: «І станеться в день той: до Кореня Єсеевого, що стане прапором народам, погани звертатися будуть до Нього, і буде славою місце спочинку Його!» (Ісаї 11:10). «Оце Отрок Мій, що Я підпираю Його, Мій Обранець, що Його полюбила душа Моя. Я злив Свого Духа на Нього, і Він правосуддя народам подасть» (Ісаї 42:1). «Нехай Бог помилує нас, і хай поблагословить, хай засяє над нами обличчям Своїм, Села, щоб пізнати

дорогу Твою на землі, посеред народів усіх спасіння Твое!» (Псал. 67:1, 2). **Але тоді, як і тепер, найясніші місця Писання, прочитані крізь призму упередженості, не можуть донести істину до серця.** Часто необхідно запитати, як запитував Ісус: «Що в Законі написано, як ти читаєш?» (Луки 10:26). «Усі, хто шукав Спасителя і були готові повірити в Нього, коли Він з'явиться їм, належали до загублених овець, яких Він прийшов зібрати у Свою отару» (Е. Уайт, Дух пророцтва, т. 2, с. 302).

У відповідь на друге прохання жінки: «Господи, допоможи мені», Ісус вперше прямо відповів на її наполегливе благання: «Не годиться взяти хліб у дітей, і кинути щенят» (Матв. 15:26). Відповідь жінки принесла їй бажане: «Так, Господи, Ти правий, і я приймаю Твоє слово; але я не прошу хліба: я прошу тільки крихти, і Ти Сам сказав, що крихти належать псам. Я абсолютно негідна, але те, про що я прошу, для Тебе – така мала річ, і водночас питання життя для мене». Цього було достатньо. **Почуття учнів були висловлені, щоб разуючою стала протилежність між їхнім ставленням і Його,** і віра жінки витримала випробування, яке на неї було покладено. «Тоді відповів і сказав їй Ісус: О жінко, твоя віра велика, нехай буде тобі, як ти хочеш! І тієї години дочка її видужала» (Вірш 28). Так Ісус показав, що ця бідна жінка, так само як і кожен інший, хто потребує допомоги, була однією з «загублених овець дому Ізраїлевого».

У заключній частині уроку нам представлено різке протиставлення наслідків гріха і рятівної сили Євангелія. Бог дав людині ноги, щоб ходити, очі, щоб бачити, язик, щоб говорити, і досконале тіло, покликане виявляти гармонійний, урівноважений розум. Але гріх змінив усе це, і «великі натовпи» тоді, як і зараз, були «кульгаві, сліпі, німі, каліки». **У такий спосіб гріх став видимим, бо будь-який недолік у творіннях Бога спричинений гріхом.** «Бог непорочна дорога Його, слово Господнє очищене» (Псал. 18:30); «І побачив Бог усе, що вчинив. І ото, вельми добре воно!» (Бут. 1:31). Але ворог посіяв кукіль, і «ворог, що всіяв його це диявол» (Матв. 13:39), «тому то з'явився Син Божий, щоб знищити справи диявола» (1 Івана 3:8). **І робить Він це не просто усуваючи зовнішні прояви чи наслідки гріха, зіцлюючи хвороби, але доходячи до самого кореня проблеми й усуваючи причину – сам гріх.**

Це було те Євангеліє, в яке Він закликав людей вірити, показуючи їм Свою владу над хворобою. Це було те Євангеліє, яке Він проповідував, коли зіцілив засохлу руку, «і стала здорова вона, як і друга» (Матв. 12:13). Це Євангеліє повного відновлення для кожного, хто увірує в нього. «Благослови, душе моя, Господа, і не забувай за всі добродійства Його! Всі провини Твої Він прощає, всі недуги твої вздоровляє» (Псал. 103:2, 3). Ісус «недужих усіх уздоровив, щоб справдилося, що сказав був Ісаї пророк, промовляючи: Він узяв наші немочі, і недуги поніс» (Матв. 8:16, 17). До Нього приносили нужденних і «кляли їх до Ісусових ніг. І Він уздоровлював їх» (Матв. 15:30). **Їм бракувало життєвої сили, але, торкнувшись Того, в Кому є «джерело життя», вони зазнали такої переміни,** що «народ не виходив із дива, бо бачив, що говорять німі, каліки стають здорові, криві ходять, і бачать сліпі» (Матв. 15:31).

Така сама можливість відкрита й для нас сьогодні. Джерело «для жертви за гріх і за нечистоту» (Зах. 13:1) усе ще відкрите, і запрошення все ще лунає.

Спосіб, у який працював Христос, є прикладом для всіх Його послідовників. Хоча звершувалися дивовижні речі, так що люди вигукували: «Ніколи такого не бачили ми!» (Марка 2:12), – проте **Ісус ніколи не звертав увагу на Себе і не спонукав людей віддавати Йому славу**. «І славив він [народ] Бога Ізраїлевого!» (Матв. 15:31). Його діла цілком узгоджувалися з тим, чого Він навчав раніше, коли сказав: «Отак ваше світло нехай світить перед людьми, щоб вони бачили ваші добрі діла, та прославляли Отця вашого, що на небі» (Матв. 5:16). Тому, коли Ісус завершив Своє служіння, Він міг сказати: «Я прославив Тебе на землі» (Івана 17:4). Якби цього принципу дотримувалися вчителі Церкви в подальші часи, усіх лих великого відступництва можна було б уникнути. Саме тому, що в церкві піднялися люди, «що будуть казати перекручене, аби тільки учнів тягнути за собою» (Дії 20:30), розвинувся «беззаконник, призначений на погибіль, що противиться та несеться над усе, зване Богом чи святощами, так що в Божому храмі він сяде, як Бог, і за Бога себе видаватиме» (2 Сол. 2:3, 4). **Це – папство. Але принцип той самий і сьогодні, як би не називалася церква, – адже є й дочки Вавилону.** Коли людина і її слово ставляться на місце Бога і Його Слова, Бог зневажається, і спасіння душ стає під загрозою. «Побійтеся Бога та славу віддайте Йому» (Об'явл. 14:7). Ось євангельська звістка для нашого часу. (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 24 березня 1898 р.)

Віра язичниці

(Марка 7:24–30)

Вивчаючи цей урок, не можна оминати порівняння з паралельною розповіддю в Матв. 15:21–28, яка є повнішою, бо там наводиться більше подробиць, ніж у Марка. У нашому дослідженні ми поєднаємо обидві розповіді та розглядатимемо їх як одну.

Після того як Ісус нагодував тисячі людей у пустелі, Його дуже шукали, бо народ сильно захопила думка мати Його своїм царем. Тоді, як і тепер, люди прагнули державної підтримки; і перспектива мати царя, який міг би в будь-який час забезпечити їх достатком їжі без необхідності працювати для цього, здавалася дуже привабливою.

Але Ісус не прийшов, щоб бути царем над цим теперішнім злим світом чи будь-якою його частиною, і, очевидно, бажав побути на самоті, тому здійснив довгу подорож з Капернаума в околиці Тира й Сидона: «І встав Він, і звідти пішов у землю тирську й сидонську. І, ввійшовши до дому, Він хотів, щоб ніхто не довідався, та не міг утаїтись» (Марка 7:24).

Він знав, що Його час для праці короткий, однак не намагався постійно бути на очах у людей. Він розумів, що, яким би важливим не було служіння, виконати його краще можна, маючи часи усамітнення, подалі від натовпів.

Часто доводиться чути, що чийсь євангелістський запал і витривалість хвалять тим, що він працює безупинно й не дозволяє собі ніякого відпочинку. Але якщо брати приклад з Ісуса, то це вельми сумнівна похвала. Не безперервні промови приносять проповідникам найбільшу користь у служінні.

«Та не міг утаїтись» (Марка 7:24). Вістка про Нього розійшлася по всій землі, і куди б Він не приходив, люди впізнавали Його й стікалися до Нього. Він був світлом світу; а місто, що стоїть на вершині гори, не може бути сховане. **Йому не було потреби рекламувати Себе; Його діла свідчили про Нього – вони були Його рекомендаційними листами.**

Коли ми розмірковуємо над тим, як люди приходили до Ісуса не лише з цікавості й не з корисливих мотивів, а з вірою, тоді краще розуміємо те, що обіцяно Його церкві в таких словах: «Нахиліть своє вухо, й до Мене прийдіть, послушайте, й житиме ваша душа! І з Я вами складу заповіта навіки на незмінні Давидові милості. Отож, Його дав Я за свідка народам, за проводиря та владу народам. Тож покличеш народ, що не знаєш його, і той люд, що не знає тебе, і вони поспішаються до тебе, ради Господа, Бога твого, і ради Святого Ізраїлевого, що прославив тебе» (Ісаї 55:3–5).

І ось конкретний випадок. Жінка хананеянка, нащадок тих самих народів, які населяли країну до приходу юдеїв з Єгипту, прийшла до Нього, бажаючи вигнати нечистого духа з її дочки: «Негайно бо жінка одна, якої дочка мала духа

нечистого, прочула про Нього, і прийшла, та й припала до ніг Йому. А ця жінка грекиня була, родом сирофінікіянка. Вона стала благати Його, щоб із дочки її демона вигнав» (Марка 7:25, 26).

Ця жінка була язичницею, бо таке, згідно з приміткою на полях як старого, так і нового перекладу (*ред.: Біблії KJV*), значення слова «грекиня» у вірші 26. Язичниця шукала і знайшла Христа. **Більше того, складається враження, що Ісус здійснив цю довгу подорож саме для того, щоб задовольнити прохання цієї жінки; бо ми не читаємо ні про жодну іншу справу, здійснену Ним в тому краю.**

Спочатку Ісус, здавалося, не звертав жодної уваги на слова жінки. «А Він їй не казав ані слова» (Матв. 15:23). Учні подумали, що це прояв байдужості, бо вона язичниця, і сказали: «Відпусти її, бо кричить услід за нами» (вірш 23).

Але вони знали Вчителя гірше, ніж знала Його ця жінка, бо вона анітрохи не зневірилася від Його мовчання, а продовжувала наполегливо благати. Тоді Ісус сказав: «Я посланий тільки до овець загинулих дому Ізраїлевого» (вірш 24). Але ці слова не відштовхнули її, а зробили ще сміливішою: «а вона, підійшовши, уклонила Ісусу та й сказала: Господи, допоможи мені!» (вірш 25).

Тоді Ісус промовив слова, які на перший погляд здаються такими жорстокими: «Не годиться взяти хліб у дітей, і кинути щенят» (вірш 26). У грецькому тексті ще виразніше – «цуценят», «маленьким собачкам». Тепер, здається, вона мала б відійти, ображена у своїй гідності. Аж ніяк; вона була готова до відповіді й сказала: «Так, Господи! Але навіть щенята їдять під столом від дитячих кришок» (Марка 7:28).

Після таких слів що ще можна було сказати, щоб випробувати її віру? Ісус відповів: «О жінко, твоя віра велика, нехай буде тобі, як ти хочеш! І тієї години дочка її видужала» (Матв. 15:28).

Жінка повірила, бо одразу ж пішла задоволена відповіддю і знайшла свою дочку здоровою.

Перший урок, який дає це місце Писання, полягає в тому, що **кожен, хто вірить Господу, є ізраїльтянином через віру**. Ісус сказав, що Він посланий тільки до загинувших овець дому Ізраїлевого, та все ж негайно задовольнив прохання язичницької жінки, і, здається, був направлений Духом у той край саме заради неї.

Слова та дії разом показують, що язичницька жінка була однією із загинувших овець дому Ізраїлевого. У 10-му розділі Євангелія від Івана ми дізнаємося, хто є вівцями Христового стада: «Мого голосу слухають вівці Мої, і знаю Я їх, і за Мною слідком вони йдуть» (Івана 10:27).

Кожен, хто слідує за Ісусом і готовий приймати від Нього життя, є однією з Його овець. Якби люди тільки замислилися над цим одним випадком, то припинилися б усі суперечки щодо того, хто є Ізраїлем: **це не якась особлива раса або народ на землі, але ті з усіх народів, хто шукає і знаходить Господа як свого особистого Спасителя.**

Чи назвав Ісус жінку собачкою? Зовсім ні. Він лише зробив загальне, абстрактне твердження; це жінка сама застосувала його до себе, і, вчинивши так, забезпечила собі відповідь.

Гордість прагне піднятися, але віра є смиренною. Природно для тілесної людини після таких слів відповісти: «Я не собака!» **Як швидко ми заявляємо про свою гідність. Як природно для нас намагатися виставити себе в якомога кращому світлі.**

Але ця жінка виявилася мудрішою: вона мала мудрість смирення. **Вона не витрачала часу, розповідаючи, наскільки вона достойна, але показала Ісусові, що згідно з Його ж словами, вона має справедливую підставу для прохання; бо, визнаючи, що хліб дітей не годиться давати собакам, і навіть мовчазно визнавши себе собачкою, вона все ж мала право на крихти.**

Лагідність і смиренність духу перемагають там, де гордість і самовпевненість зазнають поразки. Краще бути визнаним собачкою і отримати все, чого потребуєш, ніж наполягати на своїй честі й гідності і не отримати нічого: «краще собаці живому, ніж левові мертвому» (Екл. 9:4)

Слова і вчинки Христа показали, що Він вважав цю жінку однією з дітей, а не з малих собак. Було правдою, як Він сказав, що не личить давати їжу дітей собакам, і Господь не зробить цього; але Він дав тій жінці найкраще, що мав, і при цьому ні в кого нічого не відібрав. Тому ясно, що Він визнав її дитиною Божою.

Така віра, яку мала ця жінка, дуже рідкісна. Те ж саме можна сказати й про швидкість її сприйняття. Але ця віра й мудрість були плодом її смирення. **«З сумирними мудрість» (Прип. 11:2).**

Вона мала дуже скромну думку про себе, і це зробило її мудрою в Божих справах. Вона показала, що знає цінність небесних дарів. Коли Ісус сказав, що хліб дітей не слід давати собакам, вона перейшла прямо до суті справи і висловила, що буде задоволена крихтами, на які ніхто інший і не звернув би уваги. **Те, що інші вважали б занадто незначним, щоб звертати на нього увагу, для неї було достатнім, якщо тільки це походило від Бога. Найменша річ від Нього – велика.** Крихт з Господнього столу достатньо, щоб нагодувати велику безліч людей. «Краще мале справедливого, ніж велике багатство безбожних, і то багатьох» (Псал. 37:16).

Відповідь жінки показала, що вона мала правильне уявлення про повноту Божу у Христі. **У Христі мале і велике об'єднуються в одне. Крихта означає бенкет, а мить охоплює вічність.**

І ще одне. Це урок про силу справжньої віри в Бога. Ісус сказав: «О жінко, твоя віра велика, нехай буде тобі, як ти хочеш!» (Матв. 15:28). Це показує нам, що істинна віра може отримати все, чого бажає. Істинна віра не бажатиме нічого недоброго, а **Бог не може відмовити в добрій речі.**

- Неможливо занадто сильно вірити в Бога.
- Ми не можемо мати занадто сильну віру, і наша віра в Бога не може охопити надто багато.
- Ми можемо отримати все, чого з вірою очікуємо.

Бог нескінченний у доброті і в силі творити добро. Велич Його доброти незбагненна. Ми не можемо уявити нічого надто важкого для Нього, що могло б виснажити Його щедрість. «Себе зректись не може» (2 Тим. 2:13).

І тому все добре, що ми віримо, що Він зробить, неодмінно буде зроблено. Деякі люди, і навіть ті, хто називає себе християнами, навіть служителі, боятися, що люди повірять занадто сильно й будуть очікувати від Бога занадто багато. Замість того щоб заохочувати вірити без меж, вони постійно непокоються, аби тільки ніхто не впав у фанатизм.

Але досконала віра та фанатизм речі несумісні. **Віра приходить від Слова Божого, а фанатизм виникає через зневагу до Слова.**

Тож думайте про все добре, що тільки можете; згадайте все, що тільки могли б побажати – не для задоволення своїх почуттів, а щоб стати кращими, – і знайте тоді, що Бог «може зробити значно більш над усе, чого просимо або думаємо, силою, що діє в нас» (Ефес. 3:20).

І тому Йому нехай буде слава в Христі Ісусі на всі покоління, від віку й до віку. (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 5 липня 1900 р.)

Просити знамення

(Матв. 16:14)

Тільки невір'я просить знамення; віра ж не потребує нічого понад Боже Слово. Юдеї постійно вимагали від Христа знамення; але Спаситель сказав їм: «Рід лукавий і перелюбний шукає ознаки» (Матв. 16:4). І тепер шукати знаків не більш похвально, ніж тоді. Коли Бог сказав, всі докази вже дані, і вимагати знамення понад це – лише свідчення невіри та зіпсованості серця.

Адже коли Бог сказав Своє Слово, то тим самим було дано не лише всі потрібні докази, але й усі можливі; бо немає нічого більшого й могутнішого, ніж Слово Боже. Жодне знамення не може додати нічого до Слова, хоча Слово може додати до свідчень знамення. «Словом Господнім учинене небо»; «бо сказав Він і сталося, наказав і з'явилося» (Псал. 33:6, 9). Таким чином, створення неба й землі саме по собі вже є знаменням сили Слова Божого; і тому саме Слово є більшим знаком, ніж будь-яке знамення, дане з тих пір. Іншими словами, свідчення Слова Божого на підтвердження чого-небудь настільки ж велике, як і знамення створення неба й землі.

У притчі про багача й Лазаря багач просить Авраама послати Лазаря до його братів, щоб остерегти їх про долю, що спіткала його, кажучи: «Ні ж бо, отче Аврааме, але коли прийде хто з мертвих до них, то покаються» (Луки 16:30). Але Авраам відповідав: «Як Мойсея й Пророків не слухають, то коли хто й із мертвих воскресне, не йнятимуть віри!» (вірш 31). **Якщо людина не вірить Слово, то навіть найбільше знамення безсиле переконати її.**

Але хто просить знамення? Це питання, яке кожен повинен задати собі. Нехай ніхто не покладається на чесність власного серця, бо «людське серце найлукавіше над все та невігойне» (Єрем. 17:9). **Обманливість серця часто діє й приносить плоди, коли ми й не підозрюємо цього; і так само може бути стосовно того, що говорить Бог.** Бог дав нам «цінні та великі обітниці» (2 Петра 1:4) і «нас у Христі поблагословив усяким благословенням духовним у небесах» (Ефес. 1:3). І якщо Його Слова достатньо для нас, якщо ми не шукаємо більшого доказу, ніж це, тоді ці благословення належать нам і проявляються в нашому житті. Через них ми стаємо «учасниками Божої Істоти» (2 Петра 1:4). **Ми маємо все, що коли-небудь мала будь-яка людина; бо Бог віддав Свого Сина і з Ним дарував все для кожного на землі** (див. Римл. 8:32). «Ілля був людина, подібна до нас» (Якова 5:17). Різниця між ним і нами полягає не в природі та не в тому, що він отримав більше від Бога, ніж ми, а в тому, що він прийняв більше вірою. Він вірив Слово Божому і не просив більшого доказу. **Якщо ми чекаємо якогось більшого підтвердження, особливого досвіду, «знамення» того, що обіцяне Богом і сказане Ним належить нам, ми просто займаємо те саме положення, що й фарисеї. Проблема не в тому, що Бог не дає, а в тому, що ми не беремо.** Ми виявляємо невіру й позбавляємо себе найбільших благословень.

Жодне чудо ніколи не було вчинене Богом, щоб переконати людину, яка сумнівається в Його Слові; і ніколи жодне чудо не переконало таку людину. Невірство не можна перемогти таким чином. І якби Бог чинив так з невірою, це суперечило б принципам, за якими Він діє. **Це означало б применшити Його Слово**. Про одне місце, куди прийшов наш Спаситель, записано: «І Він не вчинив тут чуд багатьох через їхню невіру» (Матв. 13:58). Христос не міг зробити нічого, що винагороджувало б невірство. **Він не міг чинити так, щоб люди відкладали віру до того часу, коли побачать чудо**. Безсумнівно, вони були б задоволені, як і Ірод, побачити великі чудеса, але Христос не робив чудес, щоб догодити бажанням плоті. І, як уже сказано, це не мало б жодної користі, навіть якби Він їх зробив. **Приклад фараона стоїть як свідчення на всі віки про неспроможність чудес подолати невірство**.

Коли невірний Хома побачив свого Господа і доторкнувся руками до ран від цвяхів та спису, завданих Йому на хресті, то сказав: «Господь мій і Бог мій!» (Івана 20:28). А Ісус сказав йому: «Тому ввірував ти, що побачив Мене? Блаженні, що не бачили й увірували!» (вірш 29). **Віра, яка не потребує видимого доказу, – це та віра, яка витримає випробування**. Нам не потрібні знамення; все, що потрібно, – це вірити Його Слову. Нам не потрібно нічого понад те, що Бог уже дав. Нам лише потрібно вірою прийняти те, що вже належить нам. (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 15 лютого 1894 р.)

Петро визнає Христа

(Матв. 16:13–28)

Цей урок настільки насичений важливими думками, що кожній із них можна присвятити лише небагато місця. Ісус щойно повернувся після зцілення дочки сирофінікійки й прибув у околиці Кесарії Пилипової. Здавалось, без жодного вступу Він запитав Своїх учнів: «За кого народ уважає Мене, Сина Людського? Вони ж відповіли: Одні за Івана Христителя, одні за Іллю, інші ж за Єремію або за одного з пророків» (Матв. 16:13, 14). Ці думки, яких дотримувалися різні люди, безсумнівно, були запозичені з П. Зак. 18:18 «Поставлю Пророка для них з-поміж їхніх братів» і Мал. 4:5 «Ось Я пошлю вам пророка Іллю, перше ніж день Господній настане, великий й страшний!» Крім того, **у них, мабуть, існувало передання, що перед кінцем світу деякі пророки воскреснуть із мертвих**; вони чекали Месію приблизно в той час, коли прийшов Христос, але змішали пророцтва про Його перший прихід із пророцтвами про другий, і тому чекали Його у славі. **Відповідно, деякі думали, що Ісус міг бути одним із пророків, які воскресли з мертвих як запорука загального воскресіння.** Однак зверніть увагу: **ніхто не сказав, що Христос є Сином Божим.** Схоже, віра в це була майже виключно тільки серед Його учнів.

«Він каже до них: А ви за кого Мене маєте? А Симон Петро відповів і сказав: Ти Христос, Син Бога Живого!» (вірші 15, 16). Тут прозвучало визнання істинної природи та місії Христа. «Ти Христос, Син Бога Живого», – Син Того, Хто є Джерелом життя, – це вираз тієї ж думки, що й у висловленні, записаному в Івана 6:68, 69: «До кого ми підемо, Господи? Ти маєш слова життя вічного. Ми ж увірували та пізнали, що Ти Христос, Син Бога Живого!» **Це сповідання віри, зроблене Петром від імені учнів, мало бути для Ісуса, як ковток освіжаючої води, особливо з огляду на те, як світ у цілому ставився до Нього.**

Ісус відповів Петру: «Блаженний ти, Симоне, сину Йонин, бо не тіло і кров тобі оце виявили, але Мій Небесний Отець» (вірш 17). Жодна людина не могла відкрити Петру цю дивовижну істину; і ніхто з людей не в силах цього зробити. Бо «людина тілесна не приймає речей, що від Божого Духа, бо їй це глупота, і вона зрозуміти їх не може, бо вони розуміються тільки духовно» (1 Кор. 2:14). Павло каже: «Через те відтепер ми нікого не знаємо за тілом; коли ж і знали за тілом Христа, то тепер ми не знаємо вже! Тому то, коли хто в Христі, той створіння нове, стародавнє минуло, ото сталося нове! Усе ж від Бога, що нас примирив із Собою Ісусом Христом і дав нам служіння примирення» (2 Кор. 5:16–18). З цих текстів ми дізнаємося, що хоч би **скільки людина не чула про Христа, вона не знає Його, якщо не прийняла того одкровення, яке може дати лише Бог Своїм Духом.** Той, хто має це пізнання, воістину – нове творіння. Багато хто може засвідчити, що коли Христос був відкритий їм як Спаситель

грішників – і не просто грішників взагалі, але їх особисто, – це відбувалося або в таємній молитві, або після почутих слів, подібні до яких вони багато разів чули раніше, але залишалися байдужими. І ніщо не може бути більш певним, ніж знання, відкрите таким чином. Жодні аргументи не можуть зробити його більш ясним, і жодні аргументи не можуть похитнути його. «Дух дихає, де хоче, і його голос ти чуєш, та не відаєш, звідкіля він приходить, і куди він іде. Так буває і з кожним, хто від Духа народжений» (Івана 3:8).

«І кажу Я тобі, що ти скеля, і на скелі оцій побудую Я Церкву Свою, і сили адові не переможуть її» (вірш 18). З цього приводу наведемо уривок з книги Едершайма «Життя Ісуса-Месії»:

«Не менш єврейськими за формою є й наступні слова Христа: “Ти Петро (Петрос), і на цій Скелі (Петра) побудую Я Церкву Свою”. Ми помічаємо в оригіналі зміну з чоловічого роду “Петро” (Петрос) на жіночий “камінь” (Петра), і це особливо знаменне, бо Петрос у грецькій мові означає “камінь” і інколи “скеля”, тоді як Петра завжди означає саме “скеля”. Зміна роду, отже, повинна мати визначену мету, яка буде пояснена далі. Згадаймо, що, коли Петро вперше прийшов до Христа, Господь сказав йому: “Будеш званий ти Кифа, що визначає: Петро [Петрос, камінь або скеля]”. Арамейське слово “Кифа” означає, як і “Петро”, і “камінь”, і “скелю”. Але і грецькі “Петрос” і “Петра”, як уже сказано, увійшли в равіністичну мову. Таким чином, ім’я Петро, або радше Петрос, єврейське за вживанням і зустрічається, наприклад, як ім’я батька деякого рабина Йосія бар Петроса. Тому, коли Господь пророчо дав ім’я Кифа, Він, можливо, дав лише пророче тлумачення його попереднього імені, Петра. Це тим більш імовірно, що, як ми вже бачили раніше, в Галілеї було за звичаєм мати два імені, особливо коли суто єврейське ім’я, таке як Симон, не мало аналога у язичників. Знову ж, грецьке слово “Петра” – скеля – уживалося в тому самому значенні й у равіністичній мові.

Якщо припустити, що Ісус говорив до Петра арамейською, ми тепер можемо зрозуміти, як слова Петрос і Петра могли бути навмисно вжиті Христом, щоб підкреслити відмінність. Можливо, це можна виразити в такому дещо незграбному перефразі: “Ти – Петро (Петрос), камінь, і на цій Петрі, Скелі, *на цьому Петровому* побудую Я Церкву Свою”. І тому, якщо ми не будемо зводити слова Ісуса лише до самого факту сповідання Петра, то, **безумовно, повинні віднести їх до того, що було Петровим у самому Петрі, тобто до тієї віри, даної йому з Небес, яка й виявилася в його сповіданні.** І тоді нам стає зрозумілим, що так само, як сучасники Христа вважали, що світ стоїть на скелі вірного Авраама, так і Христос обіцяв, що збудує Свою Церкву на Петровому в Петрі – на його вірі та сповіданні».

Дехто, виходячи з Ефес. 2:19–20, вважає, що Христос говорив не про одного Петра, але про всіх апостолів як про скелю, на якій буде збудована Його церква. Там сказано: «Отже, ви вже не чужі й не прихोждьки, а співгорожани святим, і домашні для Бога, збудовані на основі апостолів і пророків, де наріжним

каменем є Сам Ісус Христос». Але 1 Кор. 3:10–11 показує, як це слід розуміти. Там апостол Павло говорить так: «Я за благодаттю Божою, що дана мені, як мудрий будівничий, основу поклав, а інший буде на ній; але нехай кожен пильнує, як він буде на ній! Ніхто бо не може покласти іншої основи, окрім покладеної, а вона Ісус Христос».

Цей текст вчить, що **Ісус Христос – єдиний фундамент; Він не лише наріжний камінь, але й уся основа**. Тоді як же Павло міг сказати ефесянам, що вони збудовані на основі апостолів і пророків? Він має на увазі основу, яку апостоли й пророки поклали, як і сказано в 1 Кор. 3:10, – тобто Ісуса Христа як Дарувальника життя і Спасителя грішників. Що саме це мається на увазі, доводить і другий вірш попереднього розділу: «Бо я надумавсь нічого між вами не знати, крім Ісуса Христа, і Того розп'ятого» (1 Кор. 2:2). Саме цю основу й закладали всі апостоли, як сказав сам Петро після зцілення кульгавого: «Нехай буде відомо всім вам, і всім людям Ізраїлевим, що Ім'ям Ісуса Христа Назарянина, що Його розп'яли ви, то Його воскресив Бог із мертвих, Ним поставлений він перед вами здоровий! Він камінь, що ви, будівничі, відкинули, але каменем став Він наріжним! І нема ні в кім іншим спасіння. Бо під небом нема іншого Ймення, даного людям, що ним би спастися ми мали» (Дії 4:10–12). І це так само було основою й для пророків, як далі каже Петро: «Усі пророки свідкують про Нього, що кожен, хто вірує в Нього, одержить прощення гріхів Його Йменням» (Дії 10:43). Таким чином, ми бачимо, що **скеля, на якій заснована Церква Христова, – це сердечна віра в Нього як у Того, чия кров очищає від гріха.**

«І ворота адові не переможуть її» (вірш 18, пер. KJV). Це не означає, що ворота могили ведуть наступальну війну проти церкви, ніби кидаючись на неї в марній спробі її зруйнувати. Ворота не «перемагають» таким чином, і люди не використовують ворота так у війні. **Ворота «перемагають» когось тоді, коли вони надійно зачинені й перешкоджають проходу.** А Христос є Сином Бога Живого; і «як має Отець життя Сам у Собі, так і Синові дав життя мати в Самому Собі» (Івана 5:26), і «Він дав життя вічне всім їм, яких дав Ти Йому» (Івана 17:2). Він говорить про Себе: «І був Я мертвий, а ось Я Живий на вічні віки. І маю ключі Я від смерті й від аду» (Об'явл. 1:18).

Сатана має владу смерті (Євр. 2:14); могила – його в'язниця, і всіх померлих він вважає своєю законною здобиччю, бо смерть прийшла через гріх. Тож він, як «сильний збройно свій двір стереже» (Луки 11:21) і «в'язнів своїх не пускав він додому» (Ісаї 14:17). Але Христос сильніший за нього, Хто прийшов на нього й переміг його, і, пройшовши через його в'язницю, забрав ключі і розділить здобич. (див. Луки 11:22; Ісаї 53:12). Святі Божі можуть іти до могили; сатана може підбурювати проти них переслідування і вбивати їх тисячами; **але ворота могили не зможуть утримати жодної душі, яка прикріплена до вічної Скелі.** «Я воскресення й життя. Хто вірує в Мене, хоч і вмере, буде жити» (Івана 11:25). (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 13 січня 1888 р.)

«І ключі тобі дам Царства Небесного»

(Матв. 16:19)

«І ключі тобі дам від Царства Небесного, і що на землі ти зв'яжеш, те зв'язане буде на небі, а що на землі ти розв'яжеш, те розв'язане буде на небі!» (вірш 19). Жодної влади не було надано Петрові, яка не була б дана в такій самій мірі й іншим апостолам і, можливо, у дещо обмеженій мірі, всій церкві. У Своїх настановах щодо того, як чинити з впертим членом церкви, Ісус сказав: «А коли не послухає їх, скажи Церкві; коли ж не послухає й Церкви, хай буде тобі, як поганин і митник! Поправді кажу вам: Що тільки зв'яжете на землі, зв'язане буде на небі, і що тільки розв'яжете на землі, розв'язане буде на небі» (Матв. 18:17, 18). Усе, що церква робить, діючи однодумно та в страху Божому, затверджується на небесах, бо вона є тіло Христове (див. Ефес. 1:22, 23). І як така, церква є представником Христа на землі, і у Нього немає іншого представника. **Жодній окремій людині, ані в церкві, ані поза нею, Христос не дав влади зв'язувати чи розв'язувати. І навіть «церква» не може цього робити, якщо вона не ходить у світлі і її члени не перебувають у Христі; бо коли цей стан припиняється, тоді, незалежно від її назви чи заяв, вона перестас бути церквою Христовою.** (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 13 січня 1888 р.)

Плоть і кров

(Матв. 16:13–26)

Ісус, повернувшись після зцілення дочки язичниці, перебував в околицях Кесарії Пилиппової, на північному сході Палестини, біля витоків Йордану, коли поставив учням запитання: «За кого народ уважає Мене, Сина Людського?» (Матв. 16:13).

Відповідь була готова, тому що всі в більшій чи меншій мірі говорили про Ісуса, і учні знали, що про Нього кажуть. Існували різні думки щодо нового Вчителя, але більшість із них ґрунтувалася не на розумінні Його праці, а з пустої цікавості. Дехто казав, що Він Ілля, дехто – що Іван Хреститель, а інші – що Єремія або один із давніх пророків. **Усі визнавали, що Він був більше, ніж звичайна людина.** Усі відповіді натякали, що люди думали про Нього як про того, хто воскрес із мертвих.

Але якщо вони бачили в Ньому таку ознаку Божественної сили, то чому їм не було легко визнати, що Він є Той, Хто має прийти, для Котрого Бог приготував нове тіло? Цими відповідями, що показували їхнє невідання щодо істинної природи Христа, люди самі ж показали свою провину за те, що не впізнали Його.

Тоді прозвучало пряме запитання: «А ви за кого Мене маєте?» (Матв. 16:15). І в ту ж мить від Петра пролунала відповідь: «Ти Христос, Син Бога Живого» (вірш 16).

Будь-хто інший міг би знати це так само добре, як і Петро та інші учні; адже Петро дізнався це не завдяки власній мудрості чи проникливості. Ісус відповів йому: «Блаженний ти, Симоне, сину Йонин, бо не тіло і кров тобі оце виявили, але Мій Небесний Отець» (Матв. 16:17). Бог не дивиться на обличчя й так само готовий відкрити істину всім людям, як і будь-якій окремій особі.

У зовнішньому вигляді Христа не було нічого, що вказувало б на те, що Він – Син Божий. Навпаки, це було скоріше перешкодою: «Хто нашій спасенній тій звістці повірив, і над ким відкривалось рамено Господнє? Бо Він виріс перед Ним, мов галузка, і мов корінь з сухої землі, не мав Він принади й не мав пишноти; і ми Його бачили, та краси не було, щоб Його пожадати! Він погорджений був, Його люди покинули, страдник, знайомий з хворобами, і від Якого обличчя ховали, погорджений, і ми не цінували Його... Направду ж Він немочі наші узяв і наші болі поніс, а ми уважали Його за пораненого, ніби Бог Його вдарив поразками й мучив... А Він був ранений за наші гріхи, за наші провини Він мучений був, кара на Ньому була за наш мир, Його ж ранами нас уздоровлено! Усі ми блудили, немов ті овечки, розпорошились кожен на власну дорогу, і на Нього Господь поклав гріх усіх нас! Він гноблений був та понижуваний, але уст Своїх не відкривав. Як ягня був проваджений Він на заклчення, й як овечка перед

стрижіннями своїми мовчить, так і Він не відкривав Своїх уст... Від утиску й суду Він забраний був, і хто збагне Його рід? Бо з краю живих Він відірваний був, за провини Мого народу на смерть Його дано» (Ісаї 53:1–8).

Людська плоть Ісуса приховувала Його Божественність, так що лише Його діла та слова могли це виявити. Духовне розпізнається духовно. Бог є Дух, і Його діти народжуються не від плоті чи крові, а від Духа; тому тільки ті, хто є духовними, можуть розпізнати Божі речі. Ось чому бути «... добролюбцем» (Тит 1:8) – є ознакою того, що людина навчена Богом, і в тій же мірі здатна навчати інших.

Вираз «тіло і кров» у Біблії використовується як синонім земного й тлінного. Він означає все те, що протилежне Богові: «І це скажу, браття, що тіло й кров посісти Божого Царства не можуть, ані тління нетління не посяде» (1 Кор. 15:50).

Ісус Христос, Чиє ім'я – «з нами Бог», Бог, явлений у тілі, відкриває, **що може зробити нескінченна сила Божя**, яку праведність Він може створити через плоть попри її неміч. Ісус, «родився від жони, та став під Законом» (Гал. 4:4), **став причетним до плоті і крові** так само, як і всі, кого Він прийшов викупити, і тому **був співучасником всієї людської немічності і слабкості у тій самій мірі**; і все ж Він ніколи не піддався жодній з цих слабкостей, і «не відав гріха» (2 Кор. 5:21).

Це має показати нам усім, що успадковані та набуті слабкості нашої плоті не можуть перешкодити досконалому прояву праведності Духа життя в нас, якщо ми щиро цього бажаємо. Плоть не може відкрити сама по собі благочестя, але вона не може й перешкодити благочестю проявити себе. Христос має «владу над тілом усяким» (Івана 17:2) – навіть над нашим.

Тому, хоча наша плоть залишатиметься тлінною аж до приходу Христа, коли «оце тлінне в нетління зодягнеться, і оце смертне в безсмертя зодягнеться» (1 Кор. 15:54), **тлінність плоті може бути настільки очищена потоком життя, що тече через неї і перебуває в ній, що жодна нечистота не проявиться**.

Ось славний урок, який ми можемо винести з істини «Ти Христос, Син Бога Живого» (Матв. 16:16).

Цей урок дає нам проблизьк «... таємниці благочестя» (1 Тим. 3:16). **Він відкриває нам сам факт (але не пояснення його) – що Христос може перебувати у всій Своїй повноті в кожній людині, так, що кожен може мати всю Його повноту**, і тим не менше навіть «небо й небеса небес не обіймають Його» (2 Хронік 2:6).

Поки ми не усвідомимо, що Христос є нескінченно більшим і вищим, ніж будь-яка плоть, більшим навіть ніж плоть Ісуса з Назарету, то ми не знаємо Його так, як слід знати, аби по-справжньому цінувати Його як нашого Спасителя. «Тіло ж не помагає нічого» (Івана 6:63). «Через те відтепер ми нікого не знаємо за тілом; коли ж і знали за тілом Христа, то тепер ми не знаємо вже!» (2 Кор. 5:16).

Коли ми пізнаємо Христа як «дух оживляющий» (1 Кор. 15:45), тоді ми справді входимо до Святого Святих, «новою й живою дорогою, яку нам обновив Він через завісу, цебто через тіло Своє» (Євр. 10:19, 20).

Хай Бог дасть, щоб для кожного читача цієї статті завіса якнайшвидше була усунена. Нехай не лише плоть Христа більше не служить завісою, що приховує Його Божество від очей нашого розуміння, **але нехай і наша власна плоть більше не буде завісою**, що приховує сяйво Того, Хто «на Херувимах сидить» (Псал. 79:2), і **Чийм законним престолом є наше серце**. (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 12 липня 1900 р.)

Визнавати Христа і жити Христом

(Матв. 16:13–26)

Знову задаємо питання: «Чому Христос запитав учнів, за кого вважають Його люди, і ким вони самі Його вважають?» Звичайно, не тому, що Сам цього не знав, і не через якусь марнославність. **Очевидно, це було бажання випробувати учнів, побачити, наскільки вони піддаються впливу громадської думки.**

Учні мали свою власну думку, і водночас не зовсім свою. Це була не думка, а тверде знання, отримане від Самого Бога. **Лише ті, хто має особисте спілкування з Христом через Духа, можуть дійсно сповідувати Його і дати чітке свідчення, коли інші перебувають у сумніві.**

Одне не можна забувати: **говорити про Христа ще не робить людину християнином.** У дні Єзекіїля люди, здавалося, ні про що інше й не говорили, як про звістку, яку пророк мав від Господа; але це нічого не давало. «А ти, сину людський, сини твого народу умовляються про тебе при стінах і в дверях домів, і говорять один з одним, кожен до свого брата, кажучи: Увійдіть та послушайте, що це за слово, що виходить від Господа? І прийдуть до тебе, як приходить народ, і сядуть перед тобою як Мій народ, і послухають твоїх слів, але їх не виконають, бо що приємне в устах їхніх, те вони зроблять, а серце їхнє ходить за захланністю їхньою. І ось ти для них, як пісня кохання, красноголосий і добрий грач, і вони слухають слова твої, але їх не виконують!» (Єзек. 33:30–32).

Це правда, що «устами ісповідуємо для спасіння», – але таке спасительне сповідання неможливе, якщо «серцем (не) віруємо для праведности» (Римл. 10:10).

Просте говоріння про Христа нічого не дає, і навіть найпалкіше сповідання віри даремне й навіть шкідливе, якщо саме життя не підтверджує цього сповідання. «Як срібло з жужелицею, на горшкові накладене, так полум'яні уста і серце лихе» (Прип. 26:23, пер. KJV).

Людські слова – порожні. Тільки Слово Боже живе, дієве і вічне. Не розмовами, не тим, що може сказати будь-яка людина, відкривається Христос Божий. **Віра в Божественність Христа не може ґрунтуватися на людському авторитеті.**

Марно просто говорити людям, що Ісус є Сином Божим у силі, за духом святості, через воскресіння з мертвих, якщо сказане слово не є Словом життя – якщо життя самого промовця не перебуває в його словах. Переконають не аргументи, а прояв життя Ісуса в плоті – всупереч самій плоті.

До того ж сам факт, що хтось зробив добре сповідання Божественності Христа, не гарантує, що він не зречеться Його. Ми не знаємо, наскільки глибоко розуміння Божественності Христа дійсно опанувало розум Юди; але ми знаємо, що Петро, який був першим, хто проголосив Христа «Сином Бога

Живого», і який, коли інші залишили Господа, сказав: «До кого ми підемо, Господи? Ти маєш слова життя вічного. Ми ж увірували та пізнали, що Ти Христос, Син Бога Живого!» (Івана 6:68, 69) – згодом зрікся свого Учителя, присягаючись і кажучи: «Не знаю Цього Чоловіка» (Матв. 26:74). «Тому то, хто думає, ніби стоїть він, нехай стережеться, щоб не впасти!» (1 Кор. 10:12). «Бо ми стали учасниками Христа, коли тільки почате життя ми затримаємо певним аж до кінця» (Євр. 3:14).

Тому, говорячи з тим, хто вірить Біблії, потрібно небагато часу, щоби показати, Хто є тим фундаментом, на якому будується церква. Йому навіть не потрібно пояснювати – хоча це й справді так, – що слово «Петро» не те саме, що й слово, перекладене як «скеля» в Матв. 16:18. «Ніхто бо не може покласти іншої основи, окрім покладеної, а вона Ісус Христос» (1 Кор. 3:11).

Церква побудована не на апостолах і пророках, які самі є частиною церкви, але на Ісусі Христі, Який є наріжним каменем і всією основою; бо цей випробуваний Камінь, цей дорогоцінний наріжний камінь покладений у Сіоні «... в основу» (Ісаї 28:16, пер. KJV).

Петро дійсно був каменем, **але каменем рухомим, тоді як Христос є Скелею, в Якій немає неправди**. Слово, перекладене тут як «скеля», – те саме, що і в Матв. 7:24, 25: «Отож, кожен, хто слухає цих Моїх слів і виконує їх, подібний до чоловіка розумного, що свій дім збудував на камені. І линула злива, і розлилися річки, і буря знялася, і на дім отой кинулась, та не впав, бо на камені був він заснований». «І пили всі той самий духовний напій, бо пили від духовної скелі, що йшла вслід за ними, а та скеля був Христос!» (1 Кор. 10:4). «Отож бо, для вас, хто вірує, Він коштовність, а для тих, хто не вірує камінь, що його занедбали були будівничі, той наріжним став каменем» (1 Петра 2:7). «Як написано: Ось Я кладу на Сіоні камінь спотикання та скелю спокуси, і кожен, хто вірує в Нього, не посоромиться!» (Римл. 9:33).

Не Петро, і навіть не його сповідання, а Сам Христос є «твердою основою» церкви. Проти цієї основи ворота пекла – гадес, могила – не могли встояти, бо вони не змогли втримати Його. Бог вивів Його з гробу, «пута смерті усунувши, вона бо тримати Його не могла» (Дії 2:24).

Ось на чому варто будувати: «На крові і правді Христа, Надія вся моя тверда. На Камені, що стоїть один, стою, – решта все як пил» (Едвард Моут, Гімн: Тверда скеля, 1834).

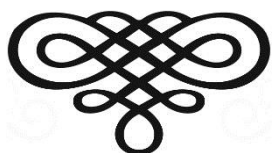
Жодна людина, чи якісь загальні збори людей не можуть стати основою чистісь віри. Ті, хто прагнуть зробити Петра або будь-яку іншу людину основою церкви, забувають, що тіло і кров не можуть відкрити Христа. **Найдужча людина так само безсила, як і найслабша:** всі однаково потребують Христа, Єдиної Скелі.

А як щодо ключів від Царства Небесного? Хіба їх не довірено Петрові? Так, Петрові й іншим учням, і не лише їм, але й усім істинним і щирим віруючим у Христа. **Де двоє чи троє зібрані в ім'я Христа, там Він посеред них, із усією владою на небі й на землі.**

Кожному, хто примирений з Богом, дано слово примирення, щоб діяти як посол у час відсутності видимої присутності Христа. Посилання на Єрем. 1:10 показує, що влада зв'язувати і розв'язувати не була чимось новим, вперше даним людині: «Дивись, Я сьогодні призначив тебе над народами й царствами, щоб виривати та бурити, і щоб губити та руйнувати, щоб будувати й насаджувати!» Але ця влада не є властивістю самої людини, нею володіють лише ті, хто наповнений Словом; бо саме Слово й діє. Навіть Сам Христос сказав: «Я нічого не можу робити Сам від Себе. Як Я чую, суджу» (Івана 5:30). А слуга не більше за свого пана. **Але кожен слуга може бути як його Господь, і ця обітниця повинна давати нам впевненість у Ньому перед усією слабкістю плоті.** (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 12 липня 1900 р.)

ТРАВЕНЬ

Скільки коштує?

(Матв. 16:26)

«Яка ж користь людині, що здобуде весь світ, але душу свою занапастить? Або що дасть людина взамін за душу свою?» (Матв. 16:26)

Дуже часто можна почути, що вартість людини оцінюють у стільки-то тисяч фунтів. Ми читаємо, що один чоловік помер, «вартуючи» п'ятдесят тисяч фунтів, а про іншого кажуть, що він «вартує» двісті тисяч фунтів. Але мається на увазі лише те, що ця людина володіла такою сумою грошей. Якби справді їхня власна вартість була лише такою, то вони були б надзвичайно бідними.

Ісус із Назарету не мав навіть місця, яке міг би назвати Своїм, щоб схилити голову, та все ж Він коштував більше, ніж весь світ разом узятий. Його багатства описані як незбагненні. **І Він віддав Себе за нас, за кожного з нас, щоб, маючи Його, ми могли вартувати стільки ж, скільки й Він.** «Бо ви знаєте благодать Господа нашого Ісуса Христа, Який, будучи багатий, збіднів ради вас, щоб ви збагатились Його убогством» (2 Кор. 8:9).

У Христі ми стаємо переможцями, а «переможець наслідить усе» (Об'явл. 21:7).

Тому нехай усі остерігаються зневажати убогих цього світу. **Найбідніша людина на землі, якщо вона має Христа, варта більше, ніж це можна виразити в цифрах;** а якщо вона не має Христа, то все ще є можливість здобути «безмірне багатство» (Ефес. 2:7). (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 18 січня 1894 р.)

Цінність душі

(Марка 8:36, 37)

«Яка ж користь людині, що здобуде увесь світ, але душу свою занапастить? Або що назамін дасть людина за душу свою?» (Марка 8:36, 37).

Багато хто проміняв свою душу на щось значно менше, ніж увесь світ. Жодна людина після Адама не володіла навіть цілим континентом. Дуже небагато хто має у власності навіть кілька квадратних миль земної поверхні, та й те лише на ненадійних правах. Переважна більшість ніколи не мала більше ніж кілька сотень чи тисяч фунтів; і все ж цього буває досить, щоб осліпити людей щодо справжньої цінності їхньої душі. **Люди віддавали свої душі за дрібку земної слави або за мить насолоди.** І вони укладають такі ж угоди й сьогодні. Звісно, вони не роблять цього свідомо; але чинять так, бо їхні очі засліплені богом цього віку, і вони не усвідомлюють, якої вартості душа. **Та водночас ці самі люди мають дуже живе відчуття власної значущості.** Вони вважають, що немає на землі посади, надто високої для них, і немає честі, надто великої, щоб належати їм. Вони готові й прагнуть бути піднесеними над своїми ближніми. Вони живуть так, ніби їхньою метою є зробити себе центром, навколо якого все інше має обертатися.

Але пророк Давид, чий розум був просвітлений вищою мудрістю, вигукнув: «Коли бачу Твої небеса діло пальців Твоїх, місяця й зорі, що Ти встановив, то що є людина, що Ти пам'ятаєш про неї, і син людський, про якого Ти згадуєш?» (Псал. 8:3, 4).

Людина, коли розглядати її саму по собі, здається дуже малою, коли погляд спрямовується на творіння; настільки малою, що як окрема істота вона зникає в абсолютному небутті. Що таке сама земна куля, на якій мешкає людина? Астрономія відкриває, що це лише маленька порошинка серед безлічі світил, які наповнюють небеса, – вона губиться серед них, мов піщинка на морському узбережжі! А що таке сама держава, до якої належить окрема людина? Лише одна з сотень інших держав, що існували на землі від початку часів. А ким є вона сама? Лише одна з незліченних мільйонів, які народжувалися, жили й рухалися по землі відтоді, як вона стала домівкою людського роду, – невидима порошинка на невидимій порошинці у порівнянні з величезним творінням, яке існує, рухається й живе, наповнюючи безмежність простору, підтримуване життям Божим!

Але тільки Сам Бог може оцінити душу в її справжній цінності; і Він відкрив цю оцінку людству. **Хрест Голгофи показу, якою є вартість душі для Бога;** і її цінність для Нього є її справжньою цінністю і для нас. **Бо ми належимо Йому і були створені для Його радості та слави. Але у відриві від Бога душа втрачає свою вартість. Без Нього життя не було б варте того, щоб його жити.**

Грішник, відокремлений від Бога, зрештою почав би жадати смерті. Поєднана з Богом душа має нескінченну цінність; але, відірвавшись від Нього, вона втрачена, як і для самої людини, так і для Бога.

Хрест Голгофи – це ланка, що поєднує душу з Богом. **Саме завдяки цьому життя має для нас цінність.** Тож промовимо разом із апостолом: «А щодо мене, то нехай нічим не хвалюся, хіба тільки хрестом Господа нашого Ісуса Христа, що ним розп'ятий світ для мене, а я для світу» (Гал. 6:14). (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 12 жовтня 1893 р.)

Духовна сліпота

(Марка 8:31–34; 9:30–34; 10:32–41)

Духовна сліпота, так само як і фізична, – сумне нещастя. Але вона набагато тяжча, бо її майже так само важко усунути, а наслідки її незрівнянно згубніші. І вона не стає менш реальною через свою підступність, яка заважає її жертві усвідомити її наявність; навпаки, це робить її ще більш небезпечною. Переконати людину пройти лікування від недуги, якої вона, як уявляє, у себе не має, – завдання дуже важке. Саме з такою складністю доводиться стикатися, коли намагаєшсявилікувати того, хто духовно сліпий. Він не усвідомлює своєї потреби і не розуміє необхідного засобу для зцілення.

Слово Боже багато говорить про цю поширену духовну недугу. Воно говорить про тих, хто має очі, і не бачить, має вуха – і не чує, має серце – і не розуміє. Саме до таких був посланий пророк Ісая: «Учини затужавілим серце народу цього, і тяжкими зроби його уші, а очі йому позаклеюй, щоб не бачив очима своїми, й ушима своїми не чув, і щоб не зрозумів своїм серцем, і не навернувся, і не був уздоровлений він!» (Ісаї 6:10). І такими були багато з тих, хто слухав слова Христа під час Його служіння на землі. І це були не лише книжники і фарисеї чи ті, кого вважали найбільшими грішниками, хто давав свідчення своєї духовної сліпоти. Протягом усіх віків ця недуга була надзвичайно поширеною, і жертвами її ставали як найкращі, так і найгірші люди. Наш вік у цьому зовсім не відрізняється від інших, і ми самі також не перебуваємо поза досяжністю цього небезпечного зла. **І справді, лише Божою благодаттю, прийнятою в серце, хтось узагалі може уникнути такого стану, бо люди не народжуються в стані духовного просвітлення.** «А людина тілесна не приймає речей, що від Божого Духа, бо їй це глупота, і вона зрозуміти їх не може, бо вони розуміються тільки духовно» (1 Кор. 2:14)

У серці природної людини є щось таке, що кожного разу, коли її закликають побачити духовні речі, воно цілком закриває їй зір, так що вона нічого не може розпізнати; і хоч би як ясно не була розкрита перед нею істина, вона не здатна її бачити. Як би сильно вона не намагалася, їй це не вдасться. Це просто неможливо. І це «щось» у природному серці має звичку існувати саме тоді, коли про його присутність найменше підозрюють, або ж знову прокрадатися назад в серце після того, як воно було одного разу вигнане. Саме це робить серце, як каже пророк Єремія: «найлукавішим над все» (Єрем. 17:9), більш лукавим навіть, ніж сам сатана. «Над усе, що лише стережеться, серце своє стережи, бо з нього походить життя» (Прип. 4:23). Тільки з найбільшою ретельністю можна підтримувати серце у такому стані, який дозволить духовному зору бути ясним і не спотвореним.

Навіть учні Христа, ті, хто стояв найближче до Нього і постійно був з Ним, часто не могли розпізнати духовні істини, про які Він говорив. Часто вони були

в такому ж невіданні щодо значення Його притч, як і самі фарисеї. І є один випадок їхньої невдачі в цьому відношенні, який становить одну з найдивніших і найвражаючих розповідей у всій Біблії. Ця розповідь дуже повчальна як щодо наслідків духовної сліпоти, так і щодо причини, яка її породжує. Звернімо коротко увагу на те, що подає Марк, починаючи з 31-го вірша 8-го розділу: «І почав їх навчати, що Синові Людському треба багато страждати, і Його відцураються старші, і первосвященики, і книжники, і Він буде вбитий, але третього дня Він воскресне. І те слово казав Він відкрито. А Петро узяв набік Його, і Йому став перечити. А Він обернувся й поглянув на учнів Своїх, та й Петру докорив і сказав: Відступись, сатано, від Мене, бо думаєш ти не про Боже, а про людське! І Він покликав народ із Своїми учнями, та й промовив до них: Коли хоче хто йти вслід за Мною, хай зречеться самого себе, і хай візьме свого хреста та й за Мною йде! Бо хто хоче душу свою зберегти, той погубить її, а хто згубить душу свою ради Мене та Євангелії, той її збереже» (вірші 31–35).

Хоча Ісус говорив це відкрито, учні зрозуміли його не більше, ніж якби ці слова були сказані незнайомою мовою. У чому ж причина такої нездатності збагнути настільки ясну й просту мову? Невже Бог якимось чудом стримував їх від розуміння? Зовсім ні. Бог не приховує від будь-кого знання, яке буде йому на добро. Причину розкриває 34-й вірш: «Коли хоче хто йти вслід за Мною, хай зречеться самого себе, і хай візьме свого хреста та й за Мною йде!» **Причиною було самолюбство, їхнє «я». Самолюбство було в серцях учнів і позбавляло слова Христа усього їхнього змісту.**

«І вони вийшли звідти, і проходили по Галілеї. А Він не хотів, щоб довідався хто. Бо Він Своїх учнів навчав і казав їм: Людський Син буде виданий людям до рук, і вони Його вб'ють, але вбитий, воскресне Він третього дня! Вони ж не зрозуміли цього слова, та боялись Його запитати» (Марка 9:30–32). Тут Ісус зробив другу спробу підготувати учнів до найважливіших подій, які мали супроводжувати вже зовсім близькі Його страждання і розп'яття. Але вони знову не зрозуміли того, що Він говорив. Наступні вірші пояснюють причину: «І прибули вони в Капернаум. А як був Він у домі, то їх запитав: Про що міркували в дорозі? І мовчали вони, сперечалися бо проміж себе в дорозі, хто найбільший» (вірші 33, 34). **Тут знову проявилось самолюбство, що прагне до піднесення, і в результаті найпростіші і найясніші слова перетворилися на загадку.** «Я» повністю затемнило їхнє духовне бачення. Найочевидніші істини, настільки близькі, що вони буквально стояли в їх тіні, ставали абсолютно невидимими через самозвеличення.

І знову Ісус намагався розповісти учням про урочисті події, пов'язані з трагічною сценою, що незабаром мала відбутися в Єрусалимі. Утретє Він спробував підготувати їх до близьких подій Гефсиманії та Голгофи, вживаючи навіть більш відверті й зрозумілі слова, ніж у двох попередніх випадках: «Були ж у дорозі вони, простуючи в Єрусалим. А Ісус ішов попереду них, аж дуже вони дивувались, а ті, що йшли вслід за Ним, боялись. І, взявши знов Дванадцятьох,

почав їм розповідати, що з Ним статися має: Оце в Єрусалим ми йдемо, і первосвященникам і книжникам виданий буде Син Людський, і засудять на смерть Його, і поганам Його видадуть, і насміхатися будуть із Нього, і будуть плювати на Нього, і будуть Його бичувати, і вб'ють, але третього дня Він воскресне!» (Марка 10:32–34).

Але Його слова залишилися для них такою ж загадкою, як і раніше. Тричі протягом кількох днів Спаситель говорив їм найпростішими словами про те, що мало з Ним статися; і все ж вони нічого не зрозуміли. І коли сталися події, про які Він їм говорив, вони були захоплені зненацька. Чим пояснити таку сліпоту? І знову Писання дає відповідь: «І підходять до Нього Яків та Іван, сини Зеведеєві, та й кажуть Йому: Учителю, ми хочемо, щоб Ти зробив нам, про що будемо просити Тебе. А Він їх поспитав: Чого ж хочете, щоб Я вам зробив? Вони ж відказали Йому: Дай нам, щоб у славі Твоїй ми сиділи праворуч від Тебе один, і ліворуч один!» (вірші 35–37). «Як почули ж це Десятеро, то обурились на Якова та на Івана» (вірш 41). **Ці двоє учнів виношували план як зайняти головні місця в Царстві Небесному, а решта десять обурились на них, бо ті випередили їх із проханням!** Ось що займало їхні думки, поки Спаситель намагався розповісти їм про великі події, які мали ознаменувати завершення Його земного служіння. «Я» було там, і воно заповнило весь горизонт майбутнього так, що нічого іншого вони не бачили.

Яку втрату зазнали учні через свою сліпоту! Привілей пильнувати зі своїм Господом у Гефсиманському саду, зміцнювати Його своїм співчуттям у темні години Його агонії, бути учасниками Божої справи у найбільшій трагедії світу – чого б це не коштувало християнину! **Але вони втратили все це і зіграли роль сплячих вартових і втікачів.** Так не повинно було статися. В цьому не було якогось незбагненного Божого провидіння, яке б утримувало учнів від розуміння простих слів їхнього Вчителя. Справа була в них самих. Це було «я». Шукаючи власного звеличення і сповнені своїх бажань, вони втратили ті рясні благословення, які Бог прагнув їм дарувати.

І саме це завжди є наслідком присутності «я». Воно діє тепер так само, як діяло за днів апостолів. Воно так само утримує нас від отримання того, що є нам на добро, як і утримувало їх. **Воно зробить нас такими ж сліпими, як зробило їх.** Воно завадить нам зрозуміти найпростіші вислови Божого Слова або розпізнати те, що Він промовляє до нас через дію Свого Духа. Самолюбство спотворює судження найсильнішого інтелекту і обертає духовне світло в темряву. Воно повинно бути вигнане з серця, інакше людина ходитиме у духовній темряві й не знатиме, куди йде. (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 17 серпня 1893 р.)

Як малі діти

(Матв. 18:1–4)

У Матвія читаємо: «Підійшли до Ісуса тоді Його учні, питаючи: Хто найбільший у Царстві Небеснім?» (вірш 1). З розповіді Марка ми дізнаємося, що цьому запитанню дещо передувало. Ісус спочатку запитав їх, про що вони сперечалися по дорозі, а вони, засоромившись зізнатися, що говорили про те, хто має бути вищим, – мовчали. Безсумнівно, деякі інші учні, які не були такими активними в суперечці, але так само прагнули, щоб питання було вирішене, задали питання, яке і наводить Матвій.

«Він же дитину покликав, і поставив її серед них, та й сказав: Поправді кажу вам: коли не навернетесь, і не станете, як ті діти, не ввійдете в Царство Небесне! Отже, хто впокориться, як дитина оця, той найбільший у Царстві Небеснім» (Матв. 18:2–4). Марк додає, що перед цим Ісус сказав: «Коли хто бути першим бажає, нехай буде найменшим із усіх і слуга всім!» (Марка 9:35). Як же відрізняється Царство Небесне від цього світу! Тут, у цьому світі, людина, яка бажає бути першою і вважатися великою, мусить відстоювати свої права. Ніхто не може сподіватися на політичне піднесення, якщо він не «працює» на посаду. **Але зовсім навпаки повинен чинити той, хто бажає бути великим у Царстві Христовому. Він повинен цілком забути про себе і бажати, щоб інші були шановані більше, ніж він сам.** В іншому випадку він не може бути послідовником Сина Людського, Який «прийшов не на те, щоб служили Йому, а щоб послужити, і душу Свою дати на викуп за багатьох!» (Матв. 20:28).

Очевидно, що Христос повинен бути найвеличнішим у Своєму царстві. Все Його життя було життям самозречення і смиренного служіння іншим, і в ніч, коли Його зрадили, Він омив ноги Своїм учням. **Той, хто вважає себе занадто великим, щоб виконувати таку принизливу роботу, вважає себе вищим за Христа, і, отже, не може увійти в Його царство.** Така людина хотіла б розділити славу з Христом, як це робив сатана на небі. Але «раб не більший за пана свого, посланець же не більший від того, хто вислав його» (Івана 13:16).

Христос, кажучи, що вони повинні бути як діти, не мав на увазі, що діти безгрішні. Насіння гріха знаходиться в серці кожної дитини, що народжується. Соломон каже, що «до юнакового серця глупота прив'язана» (Прип. 22:15). Але є дитячі риси, які повинні проявлятися в людині, яка сподівається увійти в Царство Небесне. **Дитина довірлива, приймає все, що їй говорять, як абсолютно правдиве. Вона ще не навчилася «мудрості віку цього», яка є сумнівом. Так і той, хто хоче бути причетним до Царства Христового, має вірити без найменшого сумніву всьому, що говорить Бог.** Коли Господь дав обітницю Аврааму, яка була настільки великою, що здавалася незбагненною і суперечила всім законам природи, короткий запис говорить: «Увірував Авраам Богові, і це йому залічено в праведність» (Римл. 4:3).

У дитинстві природно відсутнє надмірне самоусвідомлення (усвідомлення своєї значущості), тобто гордість. Саме гордість змушує нас постійно думати про те, що інші про нас думають, і часто уявляти, ніби ми у центрі уваги, тоді як ніхто й не думає про нас. Дитина не має цієї хворобливої турботи про чужу думку, бо вона не зайнята собою. Крім того, дитина не таїть образ. Тримати злобу абсолютно чуже природі маленької дитини. Плекання ворожості (ненависті) – це те, чого дитина навчається після багаторазового поганого поводження з нею, і без християнського виховання. Так і ми, якщо хочемо бути послідовниками Христа, повинні любити навіть тих, хто чинить нам зло й зневажає нас. Одним словом, **простодушна ширість, любляча довіра та повна відсутність пошуку власної вигоди мають відрізнати кожного, хто бажає отримати небесну славу.** Він повинен «одягнутися в любов, що вона союз досконалости» (Колос. 3:14), бо «любов довготерпить, любов милосердствує, не заздрить, любов не величається, не надимається, не поводитья нечемно, не шукає тільки свого, не рветься до гніву, не думає лихого» (1 Кор. 13:4, 5). (Е. Дж. Вагонер. The Present Truth. 27 січня 1888 р.)

Смиренність і заповіді Божі

(Матв. 18:1–4)

Учень багато втратить, якщо не пов'яже відповідь Христа про те, хто буде великим у Царстві Небесному, з Його словами на цю ж тему у Нагірній проповіді: «Не подумайте, ніби Я руйнувати Закон чи Пророків прийшов, Я не руйнувати прийшов, але виконати. Поправді ж кажу вам: доки небо й земля не минеться, ані йота єдина, ані жоден значок із Закону не минеться, аж поки не збудеться все. Хто ж порушить одну з найменших цих заповідей, та й людей так навчить, той буде найменшим у Царстві Небеснім; а хто виконає та й навчить, той стане великим у Царстві Небеснім» (Матв. 5:17–19).

В одному випадку Він сказав, що той, хто хоче бути найбільшим, повинен упокоритися, як мале дитя; в іншому – що великим назветься той, хто виконує і навчає заповідей Божих. Тому ми мусимо зробити висновок, що ці дві речі нерозривно поєднані, і що **істинне смирення та дотримання заповідей є тотожними**. Для подальшого підтвердження прочитаємо ще один текст: «Ціль же наказу любов від чистого серця, і доброго сумління, і нелукавої віри» (1 Тим. 1:5).

Ми вже читали опис любові в 1 Кор. 13:4, 5. Отже, ми бачимо, що **призначення заповіді полягає в тому, щоб зробити людину довготерпеливою, доброю, вільною від заздрощів чи злоби та смиренною**. Вона має привести людину до того, щоб вона полюбила Бога всім своїм єством і ближнього свого, як самого себе. Така людина не може шукати власної вигоди.

Сьогодні стало модою висловлюватися зневажливо про Десять Заповідей, ніби вони призначені лише для низького рівня цивілізації, щоб дати людям певне початкове уявлення про святість, і що вони вже не підходять зрілим християнам. Деякі навіть заявляють, що якщо життя людини не краще, ніж того вимагають десять заповідей, то вона навряд чи є справжнім християнином. Такі люди не мають уявлення про глибину й широту Божої любові. Вона не обмежується зовнішніми вчинками, але охоплює «кожну справу... і все потаємне» (Екл. 12:14).

Немає такої чесноти, якою володіють ангели Божі, що не проявлялася би у житті того, хто досконало дотримується заповідей. Прекрасний характер Христа, що «ходив Він, добро чинячи» (Дії 10:38), і Його життя лагідного смирення та ніжної, самозреченої любові були наслідком того, що закон Божий був у Нього в серці. Кожен Його вчинок був просто природним проявом Божого закону.

Якщо хтось хоче дізнатися, наскільки велика міра, яка вимагається десятьма заповідями, нехай вивчає життя Христа. Заповіді вимагають не меншої любові, милості й справедливості, ніж та, що була явлена в характері Ісуса. Як висловив це Ісаак Уоттс: «Мій Спаситель і мій Господь, я читаю свій обов'язок у Твоєму слові; Але в Твоєму житті закон став живими літерами». (Е. Дж. Вагонер. The Present Truth. 27 січня 1888 р.)

Спокуси

(Матв. 8:7)

«Від спокус горе світові, бо мусять спокуси прийти» (Матв. 18:7). Не тому, що Бог хоче, щоб спокуси приходили, а через зіпсутість людської природи. Але «надто горе людині, що від неї приходить спокуса!» Якби спокуси були необхідні, тобто якби було визначено, що певні люди мають чинити певні злі вчинки, то було б несправедливо проголошувати їм горе. **Але під «спокусами» тут маються на увазі спотикання.** Думка полягає в тому, що в цьому світі неможливо уникнути речей, які схиляють християн до падіння на шляху; але той, хто стане причиною такого спотикання, знаходиться в сумному становищі. **Це повинно навчити нас надзвичайної обережності в кожному вчинку життя,** «щоб кульгаве не збочило, але краще виправилось» (Євр. 12:13).

Тут ми можемо пов'язати цю думку з першою частиною уроку – про закон Божий як правило смирення, яке робить людину спадкоємцем Царства Небесного. **Спокуси – це спотикання; спокуси прийдуть, і деякі спіткнуться, але не всі.** Давид каже: «Мир великий для тих, хто кохає Закона Твого, і не мають вони спотикання» (Псал. 119:165). Тобто ті, хто люблять і дотримуються закону, не спіткнуться. Те саме говорить Давид про праведника в Псал. 37:31: «Закон Бога його в його серці, кроки його не спіткнуться».

Але ми вже дізналися, що дотримання закону породжує смирення й лагідність серця. А що може бути очевиднішим за те, що смиренна людина не впаде? «Перед загибеллю гордість буває, а перед упадком бундючність» (Прип. 16:18). Отже, ми знову бачимо, що християнське смирення – це просто відповідність десяти заповідям за допомогою Христа. Те, що ті, хто смиряється і перебуває в смиренні, не можуть впасти, яскраво виражено в рядках Буньяна: «Той, хто низький, не повинен боятися падіння; Хто смиренний, не боїться гордості; А хто живе у покорі – завжди матиме Бога своїм провідником». (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 27 січня 1888 р.)

«Їхні Анголи»

(Матв. 18:10)

«Стережіться, щоб ви не погордували ані одним із малих цих; кажу бо Я вам, що їхні Анголи повсякчасно бачать у небі обличчя Мого Отця, що на небі» (Матв. 18:10). Багато непорозумінь виникало щодо цього тексту. Він не стосується виключно буквальних малих дітей, але всіх, хто був навернений і став як дитина. Саме так вживає цей вислів улюблений учень Христа у своєму посланні: «Діточки, хай ніхто вас не зводить! Хто чинить правду, той праведний, як праведний Він!» (1 Івана 3:7). «Дітоньки, бережіться від ідолів! Амінь» (1 Івана 5:21).

Вираз «їхні Ангели» вказує на те, що кожен послідовник Христа має ангела, якому він довірений під особливу опіку. «Чи не всі вони духи служебні, що їх посилають на службу для тих, хто має спасіння впадкувати?» (Євр. 1:14).

«Їхні Анголи повсякчасно бачать у небі обличчя Мого Отця, що на небі». Це не означає, що вони постійно перебувають на небі, дивлячись на обличчя Боже, бо тоді вони не могли б бути «духами служебними, що їх посилають на службу для тих, хто має спасіння впадкувати». Але це означає, що вони завжди мають доступ до Божого престолу. Немає такої невідкладної справи, яка б не могла зачекати, поки Бог вислуховує одного зі Своїх посланців, що приходить із проханням за когось із Його засмучених дітей. Яка дивовижна думка! І як вона сповнена підбадьорення і водночас перестороги! (Е. Дж. Вагонер. The Present Truth. 27 січня 1888 р.)

Справжня велич

(Матв. 18:1–4)

«Підійшли до Ісуса тоді Його учні, питаючи: Хто найбільший у Царстві Небеснім? Він же дитину покликав, і поставив її серед них, та й сказав: Поправді кажу вам: коли не навернетесь, і не станете, як ті діти, не ввійдете в Царство Небесне! Отже, хто впокориться, як дитина оця, той найбільший у Царстві Небеснім» (Матв. 18:1–4)

Якщо судити за цим мірилом, то Іван Хреститель, за свідченням Самого Спасителя, був найпокірнішою людиною з-поміж усіх, що жили до того часу: «Поправді кажу вам: Між народженими від жінок не було більшого над Івана Христителя! Та найменший у Царстві Небеснім той більший від нього!» (Матв. 11:11).

Іван був готовий бути лише «голосом того, хто кличе: В пустині» і присвятити своє життя підготовці дороги для Іншого. **Бог міг довірити йому бути предтечею Ісуса Христа**, здійснити велику справу, яка сколихне народ, і при цьому не привласнити собі жодної слави. Він був готовий умялятися, щоб Інший міг зростати, і радів, бачачи це. «І прийшли до Івана вони та й сказали йому: Учителю, Той, Хто був із тобою по той бік Йордану, про Якого ти свідчив, ото хрестить і Він, і до Нього всі йдуть. Іван відповів і сказав: Людина нічого приймати не може, як їй з неба не дасться. Ви самі мені свідчите, що я говорив: я не Христос, але посланий я перед Ним. Хто має заручену, той молодий. А дружко молодого, що стоїть і його слухає, дуже тішиться з голосу молодого. Така радість моя оце здійснилась! Він має рости, я ж маліти» (Івана 3:26–30).

Іван був малим у власних очах. Тому він був: «...великий у Господа» (Луки 1:15).

Але Господь не дивиться на обличчя. Іван не мав монополії на велич. Після слів про Івана Христос сказав: «Та найменший у Царстві Небеснім той більший від нього!» (Матв. 11:11).

Якщо людина готова піти далі за Івана в смиренні, вона може бути порахована більшою в Царстві Небесному. Позиція найбільшого не зарезервована за якоюсь однією особою. **Вона призначена для того, хто перевершить усіх інших у смиренні.** І саме тому в цьому прагненні не буде ані образи, ані ревнощів, бо ті, хто найближче до найбільшого, будуть найбільше подібні до нього в смиренні.

Ось чому в церкві Христовій ніколи не може бути поділу через прагнення до величі. Дух, надихає членів тіла Христового, – це дух смиренного, люблячого служіння, яке нічого не шукає для себе, бо «любов... не шукає тільки свого» (1 Кор. 13:5).

У Царстві велич не вимірюється званнями чи посадами, а дитячою покорою, і той, **хто служить найбільше, той і править найбільше**. Жоден член церкви ніколи не буде заздрити іншому його положенню в церкві, бо лише ті, хто вільні від заздрості, прагнутимуть смиренних посад, а **ті, хто любить служити, служитимуть однаково багато як без посади, так і з нею**. (Е. Дж. Вагонер. The Present Truth. 27 серпня 1903 р.)

Смиренність і піднесення

(Матв. 18:1–14)

«Хто найбільший?» Це було пекуче питання для цих галілейських рибалок; таким воно залишається для людства у всі віки. Гарячкова гонитва за багатством, така характерна для нинішнього покоління, насправді є породженням бажання тієї влади й високого суспільного становища, яке гроші дають їхньому власникові.

Прагнення до величі аж ніяк не обмежується світськими людьми. **Воно принесло страшні плоди і в межах церкви.** Саме релігійні провідники юдейського народу, фарисеї та книжники, що сиділи на Мойсеевому сидінні, спонукувані заздрістю, віддали Спасителя на розп'яття, бо Його вплив на народ був більший, ніж їхній.

Проникнення цього ж честолюбного духу в ранню апостольську церкву позбавило її чистоти, палкої любові та цілковитої відданості у служінні, і перетворило її на зіпсованого союзника ще більш зіпсованої цивільної влади; і цей союз створив переслідувальну силу, яка не мала собі рівних в історії.

Учитель добре знав згубні наслідки мирського честолюбства: як воно висушує духовне життя та закриває спроможність сприймати божественну істину. Він сказав фарисеям: «Як ви можете вірувати, коли славу один від одного приймаєте, а слави тієї, що від Бога Єдиного, не прагнете ви?» (Івана 5:44).

З найглибшим занепокоєнням Він, без сумніву, бачив, як цей дух виростає у серцях Його учнів. Як видно з паралельного місця, Марка 9:30–50, вони по дорозі сперечалися саме про це, і як природний наслідок, виявилися абсолютно нездатними зрозуміти найважливіше наставлення, яке Господь давав їм щодо Своєї смерті й воскресіння: «І вони вийшли звідти, і проходили по Галілеї. А Він не хотів, щоб довідався хто. Бо Він Своїх учнів навчав і казав їм: Людський Син буде виданий людям до рук, і вони Його вб'ють, але вбитий, воскресне Він третього дня! Вони ж не зрозуміли цього слова, та боялись Його запитати. І прибули вони в Капернаум. А як був Він у домі, то їх запитав: Про що міркували в дорозі? І мовчали вони, сперечалися бо проміж себе в дорозі, хто найбільший» (Марка 9:30–34).

Він скористався нагодою, щоб навчити важливої істини, яка, без сумніву, надовго закарбувалася в думках учнів. Він покликав дитину й поставив її посеред них, після чого пролунали ті безсмертні слова, що звучать крізь віки: «Поправді кажу вам: коли не навернетесь, і не станете, як ті діти, не ввійдете в Царство Небесне!» (Матв. 18:3).

Неважко уявити собі цю сцену: ось коло стурбованих, стривожених учнів; за ними натовп; а посередині – маленька дитина з піднятим, злегка здивованим обличчям, сповненим довірливості й тієї чистої невинності, що так властива дитинству. Ця картина надавала словам особливої сили.

Тут ми маємо відповідь – напрочуд стислу, ясну, мов сонячний промінь, і водночас таку, що виходить із найглибших надр мудрості – на запитання, яке всі великі мудреці давнини обговорювали й обмірковували протягом віків, але так і не розв’язали.

Що ж є такого в характері дитини, що робить її прикладом для християн? Особливо помітні:

- повна відсутність прагнення панувати;
- і велика кількість простої, непохитної віри.

Якщо дитину не обманювали знову й знову, аж доки вона не перестала довіряти, то вона має беззастережну впевненість у своїх батьках і покладається на них у всьому. Так само і християнин може й повинен дивитися на свого Небесного Отця як на Того, Хто забезпечить усі його потреби.

Господь вважає мешканців занепалого світу Своїми дітьми; Його велике серце любові тужить за Його заблуканими синами і дочками. Він говорить: «Верніться, діти невірні... і вас поведу до Сіону! Чи ж кликати віднині не будеш до Мене: Отче мій, Ти юнацтва мого Провідник!» (Єрем. 3:14, 4). «Чи ж жінка забуде своє немовля, щоб не пожаліти їй сина утроби своєї? Та коли б вони позабували, то Я не забуду про тебе!» (Ісаї 49:15).

Подібні вирази численні у Слові Божому. **Здається, Господь використав усі можливі засоби, щоб заохотити людину визнавати Його своїм Отцем і пізнати ту тривалу радість і мир, які випливають із такого визнання.**

Марк наводить ще один випадок, який варто згадати в цьому зв’язку. Здається, учні не лише сперечалися про те, хто з них більший, але вже й почали визначати свої привілеї. Як сказав Іван: «Учителю, ми бачили одного чоловіка, який з нами не ходить, що виганяє Ім’ям Твоїм демонів; і ми заборонили йому, бо він із нами не ходить» (Марка 9:38).

Звичайно, якщо учні збиралися встановлювати такий духовний контроль над думками й сумліннями людей, то для цього було вкрай важливо мати чітко визначеного главу; звідси й постало їхнє питання: хто ж більший? Але така думка була зовсім чужою для Вчителя. Його заповідь була: «Не забороняйте йому» (Марка 9:39).

І ця настанова однаково стосується і наших днів. Істинний християнин у всі віки повинен бути подібний до Христа: «святий, незлобивий, невинний» (Євр. 7:26).

У наш час дедалі більше виявляється нахил церковних людей намагатися законодавчо ввести грішників до царства Божого. Наприклад, порушення недільного спокою хочуть припиняти силою. Церква, мовляв, має взяти закон у свої руки та примусити людей, хочуть вони того чи ні, виявляти зовнішню пошану до так званих християнських установ. Але це ніщо інше, як папство. **Зброя правдивої церкви – не тілесна, а духовна. Християни, які прагнуть панувати над сумліннями своїх ближніх, насправді таким чином зрікаються свого Господа і Вчителя.**

Смиренність визначається як секрет істинної величі: «Коли хто бути першим бажає, нехай буде найменшим із усіх і слуга всім!» (Марка 9:35).

Відмінність у справі Христовій здобувається через самовіддане служіння. Таємниця дивовижної сили, що проявлялася в служінні Павла, відкривається в його словах: «Від усіх бувши вільний, я зробився рабом для всіх, щоб найбільше придбати» (1 Кор. 9:19). У цьому відношенні Павло просто наслідував свого Господа і Вчителя, Який сказав: «Бо Син Людський прийшов не на те, щоб служили Йому, але щоб послужити, і душу Свою дати на викуп за багатьох» (Марка 10:45). (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 26 липня 1900 р.)

Спонування до гріха

(Матв. 18:1–4)

«Хто ж спокусить одне з цих малих, що вірують в Мене, то краще б такому було, коли б жорно млинове на шию йому почепити, і його потопити в морській глибині» (Матв. 18:6)

Спокуси повинні прийти, але горе тому, через кого вони приходять. **Під словом «спокуса» тут мається на увазі те, що спонукає до гріха. Грішити самому – уже достатньо погано; але втягувати інших у гріх – жахливий злочин.** Проте, такі спокуси рясніють всюди. Сатанинські слуги невтомно працюють; **принади гріха розсипані навколо з усіх боків, і багато з найнебезпечніших із них на вигляд здаються невинними та безпечними.** Нашою єдиною безпекою є Боже Слово; і воно ніколи не підведе: «Мир великий для тих, хто кохає Закона Твого, і не мають вони спотикання» (Псал. 119:165). (Е. Дж. Вагонер. The Present Truth. 26 липня 1900 р.)

Божя операція

(Матв. 18:8, 9)

У віршах восьмому та дев'ятому 18-го розділу Євангелія від Матвія, судячи з усього, мова йде не про буквальні руки й ноги, бо воскресле тіло не матиме жодного вади: «Коли тільки рука твоя, чи нога твоя спокушає тебе, відітни її й кинь від себе: краще тобі увійти в життя одноруким або одноногим, ніж з обома руками чи з обома ногами бути вкиненому в огонь вічний. І коли твоє око тебе спокушає його вибери й кинь від себе: краще тобі однооким увійти в життя, ніж з обома очима бути вкиненому до геєнни огненної».

Сенс тут, як справедливо зазначає Барнс, такий: **«Спокуси до гріха, прихильності й занять будь-якого роду, які неможливо продовжувати, не впадаючи в гріх, хай якими дорогими вони нам не були, повинні бути залишені, інакше душа загине... Краще увійти на небо, не маючи того, що вабило нас до гріха, ніж насолоджуватися цим тут, а потім загинути».**

Використана метафора надзвичайно доречна, оскільки звичні (закоренілі) гріхи людини часто здаються їй такою ж частиною її самої і такими ж важкими для відмови, як і її власні члени. Усім добре відома сила алкогольної залежності; можливо, читачеві доводилося чути, як не одна жертва цієї згубної звички говорила: «Я б із радістю віддав свою праву руку, аби тільки позбутися цього жахливого прокляття».

Дякувати Богові, такі випадки не безнадійні; **але потрібні рішучі заходи – спокусливий член повинен бути негайно видалений. Бог зробить цю операцію, але грішник повинен бути готовий до неї і винести короткочасне страждання.** Ніякого анестетика не передбачено, але є щось краще – Божественна сила, що допоможе витримати біль.

Розповідають про хірурга, який жив і практикував свою справу ще до відкриття хлороформу (*ред.: потужний анестезуючий засіб*). І ось він давав своїм пацієнтам такі настанови: «Спочатку подивіться на хвору кінцівку, потім – на мене, і не відводьте погляду від мене ні на мить».

Важко було б дати кращу пораду і каючомуся грішнику: (1) **поглянь спершу на свій гріх, добре усвідом своє безнадійне становище;** (2) **тоді зверни погляд на Спасителя і не відводь його.** Дай Господу можливість виконати роботу до кінця. **Операція, перервана тим, що пацієнт прокинувся й відмовляється продовжувати її, спричинить набагато більше страждань і може закінчитися смертю.**

І як часто ми завдаємо Господу саме такого незручного становища! **Якусь улюблену звичку ми віддаємо, жертву кладемо на вівтар; але перш ніж її буде повністю спалено, ми знову вихоплюємо її звідти й плекаємо певний час, доки вона не стає небезпечною; тоді знову робимо спробу. Це лише гра з Духом Святим, чергування вибору то Христа, то сатани,** без насолоди ані байдужістю світу, ані миром Божим. (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 26 липня 1900 р.)

Пастир і вівці

(Матв. 18:11–14)

«Син бо Людський прийшов, щоб спасти загинуле. Як вам здається: коли має який чоловік сто овець, а одна з них заблудить, то чи він не покине дев'ятдесятьох і дев'ятьох у горах, і не піде шукати заблудлої? І коли пощастить відшукати її, поправді кажу вам, що радіє за неї він більше, аніж за дев'ятдесятьох і дев'ятьох незаблудлих. Так волі нема Отця вашого, що на небі, щоб загинув один із цих малих» (Матв. 18:11–14).

Ці вірші, у яких місія Спасителя порівнюється з місією пастиря, що шукає загублену вівцю, набувають нового значення та краси, коли ми починаємо розуміти той тісний зв'язок, який існує між східним пастухом і його стадом.

Мандрівники розповідають, що сирійський пастух і донині нерідко знає всіх своїх овець поіменно й може покликати будь-яку з них, просто промовивши її ім'я. Він охороняє своє стадо вдень і вночі і ризикує життям, щоб урятувати його від нападів розбійників чи диких звірів.

Христос – Добрий Пастир. Його вівці знають Його голос і йдуть за Ним. Вони самі по собі безпорадні перед ворогом; **у них немає іншого визнаного провідника, окрім Пастиря**, Який веде їх на зелені пасовища та до живих вод, і охороняє від усіх небезпек.

Те, що саме по собі не є добром, нікому не може принести добра. Добро може походити тільки з добра, а не зі зла. Людина може скільки завгодно повторювати: «Зробімо зло, щоб вийшло добро», але добра з цього ніколи не буде. Із зла може народитися тільки зло.

І це правда в усіх відношеннях. Так само як не можна стати добрим, чинячи зло, так неможливо отримати добро, приймаючи те, що є поганим. **Життя не може прийти з того, що спричиняє смерть.** Зцілення не приходить від отрути.

Очікувати, що можна здобути здоров'я, приймаючи отруту в свій організм, ще безглуздіше, ніж сподіватися отримати силу, харчуючись нічим. Споживайте тільки те, що справді добре – тобто життя Христа, і Він зробить вас добрими. (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 26 липня 1900 р.)

Як бути смиренним?

(Матв. 18:2–4)

Учні Христа мали упокоритися так само, як маленька дитина. Але факт у тому, що **немає нічого більш абсурдного, ніж бачити горду людину, яка намагається поводитись покірно**. Горде серце не може бути смиренным.

Дитина була покірною не тому, що намагалася такою бути, вона просто була такою природно. Малюк не думав про себе, а тільки про Того, Хто його покликав. Невинна дитина проста і щира, бо ще не навчилася заздрості й надмірної уваги до себе.

Отже, шлях до смирення полягає в тому, щоб відмовитися від себе. Нехай приниження Ісуса покаже, яким безглуздим і порочним є егоїстичне серце, і тоді людині стане можливим «не думати про себе більш, ніж належить думати» (Римл. 12:3).

Нехай горде серце, яке завдає стільки біди, визнає свою цілковиту нікчемність, і воно не зазнає жалюгідної невдачі, намагаючись удавати смирення, якого насправді немає. (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 29 жовтня 1896 р.)

Батьки і діти

(Матв. 18:3, 6, 10)

«Поправді кажу вам: коли не навернетесь, і не станете, як ті діти, не ввійдете в Царство Небесне!» (Матв. 18:3). У пророцтві Малахії написано: «Ось Я пошлю вам пророка Іллю, перше ніж день Господній настане, великий й страшний! І поверне він серце батьків до синів, і серце синівське до їхніх батьків, щоб Я не прийшов, і не вразив цей Край прокляттям!» (Мал. 4:5, 6).

З Луки 1:17 ми дізнаємося, що мета цього служіння пророка Іллі полягає в тому, щоб приготувати людей до приходу Христа. Про Івана Хрестителя було сказано: «І він сам перед Ним буде йти в дусу й силі Іллі, щоб серця батьків повернути до дітей, і неслухняних до мудрости праведних, щоб готових людей спорядити для Господа».

Підготувати народ Господу – означає зробити їх подібними до малих дітей, бо тільки такі можуть увійти до Царства Небесного. Тому повернути серця батьків до дітей означає вселити в батьків серце малої дитини. В результаті цієї роботи, що здійснюється в дусі й силі Іллі, батьки і діти стануть єдиними в дусі.

Саме через відсутність такого дитячого духу багато батьків змушені були з болем спостерігати за бунтівливими настроями своїх дітей. Тільки смиренний, дитячий дух у батьків дозволяє їм успішно поводитися з душею дитини, і лише коли батьки самі стають як діти, вони можуть мати рятувальний вплив на молодих.

Діти дорогі для Господа. «Царство Небесне належить таким» (Матв. 19:14). Ісус каже: «Стережіться, щоб ви не погордували ані одним із малих цих; кажу бо Я вам, що їхні Ангели повсякчасно бачать у небі обличчя Мого Отця, що на небі» (Матв. 18:10). «Хто ж спокусить одне з цих малих, що вірують в Мене, то краще б такому було, коли б жорно млинове на шию йому почепити, і його потопити в морській глибині» (вірш 6).

Не Господь винен у тому, що діти так часто стають причиною клопотів і тривог для своїх батьків. Деякі вважають майже безнадійним сподіватися на навернення своїх дітей, але якби вони самі стали подібними до малих дітей, це відкрило б шлях для могутньої дії Господа в їхньому житті. Він щиро бажає спасти дітей, і часто єдине, що Йому заважає, – це небажання батьків співпрацювати з Ним і виявляти у власному житті ту красу та привабливість, які навертають дитячі серця.

Звернімо увагу на одну-дві обітниці, які Господь дає батькам, коли вони дозволяють Йому зробити їх подібними до дітей через вістку Іллі, покликану приготувати народ для Господа. З цих обітниць батьки можуть дізнатися, що Господь готовий зробити вже тепер для їхніх дітей, якщо вони самі перестануть перешкоджати Його роботі.

«Бо виллю Я воду на спрагнене, а текучі потоки на суходіл, виллю Духа Свого на насіння твоє, а благословення Моє на нащадків твоїх, і будуть вони виростати, немов між травою, немов ті тополі при водних потоках! Цей буде казати: Я Господній, а той зватиметься йменням Якова, інший напише своєю рукою: для Господа я, і буде зватися йменням Ізраїля» (Ісаї 44:3–5).

Коли людина приймає Духа Божого, Його вплив не зупиняється на ній одній. Він поширюється на її дітей і далі. З неї течуть ріки живої води (див. Івана 7:38, 39). Коли відступність Божого народу зцілена, йому дається обітниця: «Навернуться ті, що сиділи під тінню його, збіжжя оживлять вони й зацвітуть, немов той виноград» (Осії 14:7).

Прийняття повноти Божої є запорукою від падіння. Поки в серці залишається місце для світу, він завжди виявлятиме себе й пануватиме. Але коли Богові дозволено наповнити все життя, Він збереже те, що Йому довірено. І так само, як Він може це зробити для тих, хто всім серцем покладається на Нього й не покладається на власний розум, так само Він може і буде робити це й для їхніх дітей. Батьки можуть бути певні в постійному спасінні своїх дітей, якщо самі знають на власному досвіді, що означає бути збереженими від падіння.

Це не припущення. Бог заприсягся в цьому. Його завіт з Авраамом, що Він запише Свій закон у його серці, був «поміж Мною та поміж тобою, і поміж твоїм потомством по тобі на їхні покоління на вічний заповіт, що буду Я Богом для тебе й для нащадків твоїх по тобі» (Бут. 17:7). «Бо вибрав Я його, щоб він наказав синам своїм і домові своєму по собі. І будуть вони дотримуватися дороги Господньої, щоб чинити справедливість та право, а то для того, щоб Господь здійснив на Авраамові, що сказав був про нього» (Бут. 18:19).

В Ісаї 59:20, 21 ми дізнаємося, що цей завіт зробить для потомства всіх «тих, хто вернувся із прогріху». «А Я ось із ними умова Моя, говорить Господь: Мій Дух, який на тобі, та слова Мої, що поклав Я до уст твоїх, не уступлять вони з твоїх уст, і з уст нащадків твоїх, і з уст нащадків потомства твого, говорить Господь, відтепер й аж навіки!»

«А батьки, не дратуйте дітей своїх, а виховуйте їх в напаминанні й остеререженні Божому» (Ефес. 6:4). **Будьте самі каналом Божого благословення, і воно наситить ваших дітей, так що вони зростуть у Христі.** Їм доведеться зустрічатися зі спокусами так само, як і їхнім батькам, але обітниця дана і тим, і іншим: «Я стану на прою із твоїми суперечниками, синів же твоїх Я спасу» (Ісаї 49:25). (Е. Дж. Вагонер. The Present Truth. 19 січня 1899 р.)

«Щоб ви не погордували ані одним із малих цих»

(Матв. 18:7, 10)

Сам Христос сказав: «Від спокус горе світові, бо мусять спокуси прийти; надто горе людині, що від неї приходить спокуса!» (Матв. 18:7). Ми не можемо шукати більш авторитетної заяви, ніж ця, і тут ясно сказано, що спокуси неминуче прийдуть.

Думка тут стосується спокус проти «малих цих». У попередньому вірші Христос проголосив, що людині краще було б потонути в морській глибині з жорном на шиї, ніж спокусити одного з цих малих, що вірують у Нього. І все це було сказано тоді, коли серед них стояла мала дитина – той маленький хлопчик, який ледь ходив, якого Христос покликав до Себе та поставив там як простий і зрозумілий наочний урок, щоб підкріпити відповідь, яку Він збирався дати на питання: «Хто найбільший у Царстві Небеснім?»

Такі, як ось це мале дитя, – сказав Він їм, – і будуть великими в Царстві Небесному; і більше того, ті, хто не будуть як це мале дитя, взагалі не увійдуть туди. **І така була Його любов до цих малих, і до тих, хто упокориться, щоб стати подібними до них, що Він ототожнив Себе з ними** й сказав: «І хто прийме таку дитину одну в Моє Ймення, той приймає Мене» (вірш 5). І тому той, хто спокушає одного з цих малих, з якими Христос так міцно Себе ототожнив, спокушає Христа. І все ж Він сказав, що такі спокуси неодмінно будуть, – і хіба їх не було? Яким гірким було поводження з Христовими малими! Саме з такими, яких Він брав на руки, притискав до Свого серця й казав: «Царство Небесне належить таким» (Матв. 19:4). Яким довгим був список спокус, скоєних проти них! Скільки людей накликали на себе те осудження: «Надто горе людині, що від неї приходить спокуса!» (Матв. 18:7).

Як мало вони думали про те, що перед Отцем Небесним стоїть ангел світла, ангел-охоронець кожного з цих малих, і приносить свідчення про кожну спокусу, вчинену проти них. Як мало вони усвідомлювали, що саме цих найменших, **в яких гріх Адама посіяв насіння смерті**, Христос прийшов урятувати від цієї смерті, подібно до того, як турботливий, ніжний пастир шукає загублене й безпомічне ягня в горах і радіє про нього більш, ніж про дев'яносто дев'ять, що лишилися в кошарі, бо Його воля не в тому, «щоб загинув один із цих малих» (вірш 14). (Е. Дж. Вагонер. The Present Truth. 16 липня 1896 р.)

Зневіра і знання характеру Бога

(Матв. 18:12–14)

«Як вам здається: коли має який чоловік сто овець, а одна з них заблудить, то чи він не покине дев'ятдесятьох і дев'ятьох у горах, і не піде шукати заблудлої? І коли пощастить відшукати її, поправді кажу вам, що радіє за неї він більше, аніж за дев'ятдесятьох і дев'ятьох незаблудлих. Так волі нема Отця вашого, що на небі, щоб загинув один із цих малих» (Матв. 18:12–14).

Іноді чоловіки й жінки падають духом і думають, що Господу немає до них діла. Вони не звинувачують свідомо Господа у байдужості або забудькуватості, але так гостро відчувають власні недоліки, що їм здається, ніби вони не варті Його піклування. **Вони відчувають, ніби втрата однієї, на перший погляд, незначної людини не зробила б ніякої різниці для Господа.** Саме для таких людей у такі часи слова Спасителя мають особливе значення.

Чоловік, у якого було сто овець, не вважав дрібницею, що одна з них загубилася. Він міг би сказати: «Це всього лише одна, я не буду з цим морочитися». Але то, хто так говорить, не зберігають своє майно. Той, хто так висловлюється про одну овечку лише тому, що вона одна, сказав би таке ж саме про кожну іншу, і так одна за одною вони можуть розбратися, поки у нього не залишиться жодної.

Пастир добре знає, що збереження всього стада залежить від його дбайливого піклування про кожного члена стада. **Бути байдужим до долі хоч однієї вівці лише тому, що це «тільки одна», насправді означає бути байдужим до долі всього стада.** Отже, оскільки безпека усього стада залежить від піклування пастиря про кожну вівцю, то насправді його турбота про кожну окрему є такою ж самою, як і про все стадо в цілому.

Так само і з Великим Пастирем та Його стадом. Його турбота про кожну окрему людину настільки ж велика, як і про всіх разом. Христос «вмер... за всіх» (2 Кор. 5:15), і Він «смерть скуштував за всіх» (Євр. 2:9). Кожна окрема людина отримує стільки ж заслуг Христа, скільки й увесь світ. **Сказати, що Господь байдужий хоча б до одного зі Своїх створінь, те саме, що сказати, що Він не дбає ні про кого.**

Отже, **насправді нас приводить у зневіру не відчуття власної негідності, а те, що ми не знаємо або забуваємо, яким є Божий характер.** Той, хто знає Господа, повинен довіряти Йому. «І на Тебе надіятись будуть усі, що ім'я Твоє знають» (Псал. 9:10). Вважається жадливим, коли безбожник звинувачує Бога в жорстокості чи байдужості; але наскільки ж гірше має виглядати, коли те саме по суті говорить той, хто називається християнином! **Ті, що знають Господа, не впадуть у зневіру, бо знають, що Він не залишає тих, хто надіється на Нього.** (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 20 вересня 1894 р.)

Відновлення грішника. Частина 1

(Матв. 18:15)

«А коли прогрішитесь твій брат проти тебе, іди й йому викажи поміж тобою та ним самим; як тебе він послухає, ти придбав свого брата» (Матв. 18:15). Деякі давні джерела опускають слова «проти тебе» у цьому тексті. Те, що цей порядок повинен дотримуватися у всіх випадках, а не лише тоді, коли заподіяно особисту образу, видно з Гал. 6:1: «Браття, як людина й упаде в який прогріх, то ви, духовні, виправляйте такого духом лагідности, сам себе доглядаючи, щоб не спокусився й ти!»

«Я» не повинно проявлятися в цій справі. Людина йде до брата не тому, що була скривджена сама, а тому, що вчинки брата шкодять самому братові. Вона йде, щоб врятувати брата, а не щоб шукати відшкодування для себе.

Потрібно пам'ятати, що як Христос «умалив Самого Себе», так і Його послідовники повинні дозволити Йому усунути їхнє «я», щоб був явлений тільки Він. **Усе, що відрізняється від Христа, є антихрист.** Христос «не собі догоджав» (Римл. 15:3). **Тому ревно стояти за свої права й почуття – означає проявляти дух антихриста.**

Хіба гірше, якщо людина бреше про нас, ніж якщо вона бреше про нашого ближнього? Хіба гірше, якщо вона краде у нас, ніж якщо краде у сусіда? Хіба гірше, якщо вона застосовує насильство до нас, ніж якщо зробить те саме комусь іншому? Очевидно, що ні; однак наше «я» спонукає відповісти: «Ні, але це здається гіршим, бо болить саме нам». Але якби «я» зникло, і на його місце прийшов Христос, це не боліло б сильніше. «А Бог доводить Свою любов до нас тим, що Христос умер за нас, коли ми були ще грішниками» (Римл. 5:8). **Коли Христа зневажали, обмовляли Його й грубо поводитися з Ним, Його єдина думка була про шкоду, яку Його мучителі завдавали самі собі.** Тож якщо людина чинить неправильно, ми повинні бути сповнені співчуття до її немочі; а наші особисті почуття не повинні бути зачеплені тим фактом, що її ворожість спрямована на нас. **Тому, коли брат впадає в гріх, ми повинні йти до нього з однією лише думкою – відновити його.**

Але хто повинен йти? Відповідь: «ви, духовні». Усі люди однакові за своєю природою. **Гріхи, що вчиняються будь-якою людиною, – це лише прояв гріховної природи, спільної для всіх.** Тому, коли якийсь гріх потрапляє нам на очі, замість того, щоб викликати відразу чи презирство до грішника, це повинно спонукати нас подумати: **«Ось приклад того, ким я є за своєю природою».** Тому, перш ніж іти виправляти брата, ми повинні бути певні, що ми духовні, бо якщо ні, ми є співучасниками його гріха і не можемо йому допомогти.

Таким чином, ми бачимо, що помічена нами провина іншого одразу повертає нас до самих себе. **Якщо в нас виникає будь-яке почуття, окрім палкої любові**

до грішника, такої самої, яку мав Христос, ми можемо знати, що ми не духовні, і наше перше завдання – шукати Господа для себе. Можливо, коли ми самі станемо духовними, і наш брат також стане духовним; або ми виявимо, що те, що ми вважали його гріхом, було лише відбиттям наших власних недоліків.

«Але, – кажуть, – якщо я не вважаю себе духовним, чи не повинен я сказати про це іншому, хто є духовним, наприклад пресвітеру або раді, щоб братові негайно допомогли?» Господь каже: «Іди й йому викажи». Кому сказати? Тому, хто в у омані. Ви не маєте права говорити про це нікому іншому, бо у вас немає на це підстави у Святому Письмі.

«А раптом він зайде так далеко, що стане невинуватим, перш ніж я зможу йому допомогти?» Це не ваша справа; Господь може подбати про нього без вашої неосвяченої допомоги. Усе, що ви зробите, не будучи духовним, лише погіршить ситуацію. Крім того, якщо ви щиро усвідомлюєте, що не є духовними, вам не знадобиться й години, щоб стати такими; Господь недалеко від кожного з нас і щедро дає Духа всім, хто просить у Нього.

«Але ж, – скажуть дехто; і дивно, скільки люди можуть знаходити винятків до Божого слова, – якщо я знаю, що хтось інший теж знає про цей гріх, чи не можу я обговорити це з ним? А якщо всі про це знають, хіба тоді це не вже загальновідома справа?» А що говорить Слово? «Як ти читаєш?» «Викажи поміж тобою та ним самим». Це однозначно і цього повинно бути достатньо. Якби всі члени церкви були вірні слову (а вони були б вірні, якби були духовними), і якби хтось із них згрішив так, що це стало відомо всім, жоден з них не сказав би про це іншому, але кожен особисто пішов би до того, хто згрішив, і намагався б його повернути. І це не було б людським зусиллям, але Сам Христос працював би й говорив через них заради спасіння душі, що в небезпеці.

Погляньте, як чудово Бог подбав про очищення Своєї церкви. **Коли хтось чинить гріх і всі про це знають, тоді кожен одразу змушений шукати Господа для себе самого, і ніхто не може заспокоїтися, доки не буде впевнений, що Христос живе в ньому. Тож якби люди слідували слову Божому, то наслідком тяжкого гріха когось з членів церкви було б негайне духовне пробудження.** Хіба це не простий, але надзвичайно дієвий засіб? Нехай Бог простить Свій народ за те, що він так мало його використовував. (Е. Дж. Вагонер. The Present Truth. 31 серпня 1893 р.)

Відновлення грішника. Частина 2

(Матв. 18:16, 17)

«А коли не послухає він, то візьми з собою ще одного чи двох, щоб справа всіляка ствердилась устами двох чи трьох свідків» (Матв. 18:16). **Ми не повинні говорити з цими людьми про саму справу, але можемо взяти їх із собою, щоб вони допомогли у відновленні того, хто згрішив.** І всі повинні йти з «духом лагідности». Але якщо Боже слово дотримується, рідко справа доходить до цього кроку. Той, хто помилився, прислухається до голосу Христа, якщо це буде єдиний голос, який він чує. І запам'ятаймо також: що одного разу піти до нього, не для докору, а щоб помолитися з ним та підкріпити його, недостатньо. Господь каже: «Я руки Свої цілий день простягав до людей неслухняних і суперечних!» (Римл. 10:21). Сто двадцять років у дні Ноя Боже довготерпіння простягалось до людей (див. 1 Петра 3:20). Христос довго терпить нас і не докоряє; і ми повинні навчитися від Нього, як бути терпеливими щодо тих, хто помиляється.

Уявімо випадок, коли всі знають про гріх, але всі настільки віддані Божому слову, що ніхто не говорить про це ні з ким, окрім самого грішника. Якщо сорок чоловік знають про це і після того як кожен шукав Господа, кожен з них іде наодинці до того, хто в провині, щоб працювати над його відновленням так, як це робив би Христос, – **хто може уявити собі враження, яке це справить на його серце?** Воно просто розтане, якщо тільки не стало надзвичайно закам'янілим. І такі випадки можливі. «А коли не послухає їх, скажи Церкві; коли ж не послухає й Церкви, хай буде тобі, як поганин і митник!» (Матв. 18:17). Спочатку в нього був хтось один. Потім двоє або троє приходили разом. І як вони приходили? З «духом лагідности». Кого вони представляли? Нікого, крім Христа. Чії слова були промовлені? Лише слова Господні. Яка була єдина мета? Відновити того, хто згрішив, й повернути до Христа. Як Бог був у Христі, примиряючи з Собою світ, так і Христос був у Своїх служителях, примиряючи грішника із Собою. «Оце ми як послали замість Христа, ніби Бог благає через нас, благаємо замість Христа: примиріться з Богом!» (2 Кор. 5:20).

Так само і коли справа доходить до церкви. Спочатку один намагався навернути брата. Потім кілька разом трудилися заради нього. А тепер усе тіло має шукати його спасіння – лише так, як це робив би Христос. **Неможливо, щоб його привели перед церкву «на суд», як до трибуналу, бо суд завжди передбачає суддю і можливе засудження.** Але церква існує для того, щоб представляти Христа світові; а Бог послав Сина не для того, щоб судити світ, але щоб світ був спасений через Нього. Христос, перебуваючи на землі, відмовився судити, і нині ще не сидить на суді; тому церква не може засідати як судовий орган, не звинувачуючи тим самим Господа в нехтуванні Його обов'язком.

Уся ж церква – тіло Христове, «повня Того, що все всім наповняє!» (Ефес. 1:23), піднімається заради відновлення одного хворого члена. Це ніби Сам

Бог благає заблудлого, адже Він робить це через Свою церкву. І той, хто противиться цьому заклику, противиться не людям, а Богові, бо «я» ніде не проявилось; весь час говорило тільки Боже Слово. Що ж тоді? «Коли ж не послухає й Церкви, хай буде тобі, як поганин і митник». Зроблено все можливе, і тепер «хай буде». Церква звільнила себе від будь-якої співучасті в гріху і є чистою, бо той, хто наполегливо відкидав слово Господнє, відкинув Самого Господа і, відповідно, вже не є членом Його тіла. Та все ж до нього не слід ставитися як до ворога, адже язичників і митарів треба любити й трудитися заради їхнього спасіння.

Тепер ми можемо зрозуміти, як це так, що б не було зв'язане чи розв'язане на землі, буде також зв'язане чи розв'язане на небі. **Це не тому, що небо зобов'язалося підтримувати кожне рішення людини, а тому, що слово, яке утверджене на небі, і яке єдине має силу зв'язувати і розв'язувати, отримало вільний хід на землі.** Вивчаючи Божий вірець, ми дізнаємося, як виявляти та уникати помилок. (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 31 серпня 1893 р.)

Зв'язування і розв'язування

(Матв. 18:18)

Христос каже: «Поправді кажу вам: Що тільки зв'яжете на землі, зв'язане буде на небі, і що тільки розв'яжете на землі, розв'язане буде на небі» (Матв. 18:18). Чи означає це, що Бог зобов'язав Себе бути зв'язаним рішеннями людей? Чи означає це, що коли будь-яке зібрання людей, які називають себе церквою Христовою, вирішить, що одні гідні неба, а інші – ні, Бог прийме їхнє судження як Своє власне? Навряд чи; бо це означало б зійти з престолу й піднести людину над Собою. «Раб не більший за пана свого, посланець же не більший від того, хто вислав його» (Івана 13:16). Більше того, одне місце Писання не може бути використане для скасування іншого. Христос прямо заборонив Своїм послідовникам судити; і Він не суперечив Самому Собі. Тож дослідімо це питання про зв'язування і розв'язування.

Коли Христос заявив, що Він прийшов не судити світ, а спасти світ, Він також сказав: «Хто цурається Мене, і Моїх слів не приймає, той має для себе суддю: те слово, що Я говорив, останнього дня воно буде судити його!» (Івана 12:48). І Господь сказав Мойсею: «Поставлю Пророка для них з-поміж їхніх братів, Такого, як ти, і дам Я слова Свої в уста Його, і Він їм говоритиме все, що Я накажу. І станеться, кожен, хто не слухатиме слів Моїх, що Той Пророк говоритиме Моїм Ім'ям, Я покараю того» (П. Зак. 18:18, 19).

З цього ми бачимо, що слово Господнє має найвищу владу. Воно буде судити в останній день. **Тому все, що зв'язують або розв'язують усупереч слову Господньому, насправді не є зв'язаним чи розв'язаним, і це буде скасовано на суді.** Отже, ми знаємо, що те зв'язування чи розв'язування, яке роблять люди і яке визнається на небі, – це те, що здійснюється словом Божим через них. Це стає ще зрозумілішим зі слів Господа домолодого пророка Єремії.

Єремія казав, що він не може говорити, бо він дуже молодий. «А я відповів: О, Господи, Боже, таж я промовляти не вмію, бо я ще юнак!... Господь же мені відказав: Не кажи: Я юнак, бо ти підеш до всіх, куди тільки пошлю Я тебе, і скажеш усе, що тобі накажу. Не лякайся перед ними, бо Я буду з тобою, щоб тебе рятувати, говорить Господь! І простяг Господь руку Свою, і доторкнувся моїх уст та й до мене сказав: Ось Я дав в твої уста слова Мої! Дивись, Я сьогодні призначив тебе над народами й царствами, щоб виривати та бурити, і щоб губити та руйнувати, щоб будувати й насаджувати!» (Єрем. 1:6–10).

Як же сталося, що Єремію було поставлено робити все це? Тому що **слова Божі були в його устах. Що ж було силою, яка мала руйнувати та будувати? Слово Господнє.** Слова Господа містяться в Біблії, бо сама Біблія – це слово Господнє. Тому тільки тоді, коли Слово живе в людях так, що вони говорять його і всі їхні вчинки повністю узгоджені з ним, вони можуть щось зв'язувати чи

розв'язувати. Так ми бачимо, що те, що зв'язується або розв'язується на землі, є зв'язаним або розв'язаним на небі тільки словом Господнім, яке навіки затверджене на небі. Усе, що не в згоді зі словом Божим, робиться проти Бога і тому не може встояти.

Але слово Господнє чисте, і його не можна змішувати з людськими думками. Людям не дозволено накладати свої тлумачення на Писання чи робити з нього свої висновки, а потім стверджувати, ніби вони сліднують слову. Слово повинно прийматися так, як воно написане, без додавання чи зміни. Бог сказав саме те, що мав на увазі, і нам не дозволено діяти «за власним кращим розсудом», коли ми чогось не розуміємо. **Ми повинні чекати, поки не зрозуміємо.** Крім того, потрібно пам'ятати, що **церкві не дозволено створювати прецеденти. Обов'язок церкви – слухатися, а не наказувати.** Христос є «Голова тіла, Церкви... щоб у всьому Він мав першенство» (Ефес. 1:22; Колос. 1:18).

Святе Письмо достатньо для того, щоб зробити людину «досконалою, до всякого доброго діла готовою» (2 Тим. 3:17). Усе, що Господь бажає, щоб було зроблено, Він уже відкрив у Своєму слові. **Тож якщо коли-небудь виникне випадок, про який у Біблії нічого не сказано, це саме по собі буде достатнім доказом того, що в такому випадку нічого робити не слід.** (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 31 серпня 1893 р.)

Молитва віри

(Матв. 18:19)

Слова Христа щодо відповіді на молитву недвозначні. В одному місці Він говорить: «Ще поправді кажу вам, що коли б двоє з вас на землі погодились про всяку річ, то коли вони будуть просити за неї, станеться їм від Мого Отця, що на небі!» (Матв. 18:19). Ці слова настільки ясні, що їх неможливо неправильно зрозуміти. Отже, для того, хто вірує, можливе все, що гідне здійснення; бо де двоє згоджуються в проханні, там їхня молитва віри буде дієвою. Залишається лише вірити, мати віру й молитися. «Щодо того твого коли можеш, то тому, хто вірує, все можливе!» (Марка 9:23). «Майте віру Божу, ... все, чого будете просити в молитві, вірте, що отримаєте, – і буде вам» (Марка 11:23, 24). (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 16 липня 1896 р.)

Там Я

(Матв. 18:20)

Серед втішних запевнень у Його постійній особистій турботі про Своїх учнів одне з найвиразніших і найпевніших міститься в 18-му розділі Євангелія від Матвія, де Христос говорить: «Бо де двоє чи троє в Ім'я Моє зібрані, там Я серед них» (Матв. 18:20). Ця обітниця не має жодних обмежень – ні часу, ні місця, ні осіб. Вона є такою ж дійсною і такою ж певною сьогодні, як і в ту мить, коли була вимовлена. Те, що це саме так, – річ, про яку насмішник зазвичай рідко замислюється. «Ти Бог видіння» (Бут. 16:13) – ці слова видаються особливо доречними, коли згадати, що скрізь, де двоє чи троє зібрані в ім'я Його, Він реально присутній, хоча й невидимий. Якби цей факт був справді усвідомлений, «сидіння злоріків» спорожніло б. Усвідомлення того, що Він присутній, спонукає кожного віруючого ставитися з повагою до кожного зібрання, яким би скромним воно не було, але де призивається ім'я Господнє. (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 23 липня 1896 р.)

Питання Петра

(Матв. 18:21, 22)

Петро підійшов до Господа з питанням: «Господи, скільки разів брат мій може згрішити проти мене, а я маю прощати йому? Чи до семи раз?» (Матв. 18:21). Безперечно, Петро думав, що назвав уже надзвичайно велику міру прощення, бо тоді він ще не знав Христа так добре, як згодом. Уявімо його здивування, коли Ісус відповів: «Не кажу тобі до семи раз, але аж до сорока раз по семи!» (Матв. 18:22).

Звісно, це не означає, що Ісус обмежив число прощення точною кількістю – чотириста дев'яносто (490) разів. Але Він хотів виразити нескінченне, безмежне число. Як влучно зауважив Шафф: «Це символічний вираз нескінченного прощення. Любов не вимірюється таблицею множення». Таку ж думку передають і слова Спасителя в Євангелії від Луки 17:3–4: «Коли провиниться твій брат, докори йому, а коли він покається, то вибач йому. І хоча б сім раз денно він провинивсь проти тебе, і сім раз звернувся до тебе, говорячи: Каюся, вибач йому!»

Життя християнина має бути постійним потоком любові; він повинен прощати доти, доки не припиняться самі образи.

З наведеного вище тексту деякі зробили висновок, що вони нібито не зобов'язані прощати, якщо той, хто згрішив, не попросить про це, і що вони мають повне право різко дорікати тому, хто їх образив. Вони не розуміють духу, з яким слід робити докір. Павло роз'яснює це, кажучи Тимофію: «Докоряй, забороняй, переконуй з терпеливістю та з наукою» (2 Тим. 4:2). Ще ясніше це виражено в Гал. 6:1: «Браття, як людина й упаде в який прогріх, то ви, духовні, виправляйте такого духом лагідности, сам себе доглядаючи, щоб не спокусився й ти!». А Сам Господь говорить ще більш визначено: «А коли прогрішиться твій брат проти тебе, іди й йому викажи поміж тобою та ним самим; як тебе він послухає, ти придбав свого брата» (Матв. 18:15).

Ці тексти показують, що мета «докору» не в тому, щоб викликати роздратування у того, хто згрішив, і змусити його відчувати гіркоту, а в тому, щоб відвернути його від злого шляху. Той, проти кого було скоєно провину, має йти з духом прощення в серці, повністю забувши про власну образу і пам'ятаючи лише те, що людина, яка стоїть перед ним, своїм вчинком зашкодила власній душі. Його мета не в тому, щоб показати братові, що він його образив; егоїзм не має з'являтися. Він повинен лише прагнути повернути грішника на шлях правди. (Е. Дж. Вагонер. The Present Truth. 3 лютого 1888 р.)

Прощення і згладжування гріха

(Матв. 18:23–35)

Притча, що послідувала за відповіддю Спасителя Петру, показує не лише обов'язок прощати, але й небезпеку непростення. Нижче наводимо короткий виклад цієї відомої притчі. Деякий чоловік заборгував цареві, якому служив, десять тисяч талантів – приблизно п'ятнадцять мільйонів доларів. У боржника не було чим сплатити борг, тому, за тодішнім звичаєм, було наказано продати його разом із дружиною, дітьми та всім його майном. Тоді нещасний чоловік упав до ніг пана і благав: «Потерпи мені, я віддам тобі все!» (Матв. 18:26). Пан знав, що він не зможе сплатити, але зглянувся на нього і пробачив йому весь борг. Тоді той слуга, вийшовши, зустрів свого товариша, який заборгував йому сто динаріїв – близько п'ятнадцяти доларів. Забувши про щойно даровану йому милість, він схопив товариша за горло і зажадав негайного повернення цієї незначної суми. Бідняк благав тими ж словами, якими перший слуга звертався до свого господаря, але той, будучи безжальним, не захотів слухати крику про милість і кинув свого товариша до в'язниці. Почувши про це, пан сказав: «Рабе лукавий, я простив був тобі весь той борг, бо просив ти мене. Чи й тобі не належало змилюватись над своїм співтоваришем, як і я над тобою був змилювався?» (вірші 32, 33). І, розгнівавшись, пан віддав його катам, поки той не віддасть увесь борг.

Перший урок, який можна винести з цього, – це урок, який підкреслив Сам Спаситель: «Так само й Отець Мій Небесний учинить із вами, коли кожен із вас не простить своєму братові з серця свого їхніх прогріхів» (вірш 35). Яке це страшне застереження для тих, хто плекає в серці образу – через реальну чи уявну кривду! **Не має значення, що наші гріхи колись були прощені: якщо ми забуваємо про цю милість і втрачаємо її вплив настільки, що відмовляємося пробачити свого брата, це буде так, ніби нам ніколи й не прощали.** Молячись, ми кажемо: «І прости нам довги наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим» (Матв. 6:12). Але якщо ми не прощаємо широко й повністю кожну завдану нам образу, тоді, повторюючи молитву Господню, ми фактично просимо Господа згадати проти нас наші власні гріхи. Якщо ж ми утримаємося від молитви Господньої чи іншої схожої за змістом молитви, то і тоді не можемо очікувати жодної милості чи прощення від Бога, бо «кожен, хто просить одержує» (Матв. 7:8). Тож якщо ми не прощаємо, то і для нас немає надії. Сам Ісус сказав: «Бо як людям ви простите прогріхи їхні, то простить і вам ваш Небесний Отець. А коли ви не будете людям прощати, то й Отець ваш не простить вам прогріхів ваших» (Матв. 6:14–15).

Це не свавільна постанова, не указ, що залежить виключно від волі Творця, це закон, закладений у самій природі речей. Як і всі Божі постанови, він є частиною Його вічної справедливості. Богові було б просто неможливо простити

людину, яка сама не прощає, **бо Боже прощення – це не порожня формальність, а очищення від гріха.** Однак Бог не очищує від гріха того, хто не кається й не прагне звільнення від нього. **Він нікому не нав'язує прощення; це неможливо.** **А людина, яка не хоче прощати, плекає в собі гріх і показує, що й сама не бажає бути прощеною.** Вона горда і готова сперечатися за свої «права» навіть із Самим Всевишнім.

А що сказати про людину, яка вже одного разу отримала прощення від Бога? Вона, безумовно, повинна бути готова прощати всіх. Якщо ж ні, то вона демонструє повне нерозуміння Божої любові. **Вона виявляє цілковито егоїстичний характер і ніби говорить, що у прощаючій любові Бога вона отримала тільки те, що їй по праву належить.** Вона поводить ся так, ніби все повинно їй належати. Візьмімо приклад чоловіка з притчі: коли йому було прощено борг, він фактично отримав від свого пана подарунок у розмірі п'ятнадцяти мільйонів доларів. То що можна подумати про людину, яка щойно отримала п'ятнадцять мільйонів як вільний і незаслужений дар, але відмовляється дати своєму ближньому мізерні п'ятнадцять доларів? Немає слів, щоб висловити всю нищість такої людини. Безсумнівно, вона не гідна навіть найменшої поваги. **Адже те, що Бог дарує нам, прощаючи наші гріхи, є нескінченно більшим за все, що ми можемо дати ближньому, прощаючи йому його провини.** Якщо ми дійсно відчули прощаючу любов Божу, невеликі провини людей проти нас видаватимуться дрібницею. **Коли ми так щедро отримали від безмежної Божої любові, хіба важко дати краплю цієї любові ближнім?** І саме це мав на увазі апостол, коли писав: «Служіть один одному, кожен тим даром, якого отримав, як доморядники всілякої Божої благодаті» (1 Петра 4:10).

Притча показує, що Бог прощає на певних умовах. Його прощення залежить від того, чи дійсно ми щиро і смиренно бажаємо його і чи продовжуємо ми залишатися такими ж смиренними. **Гріх не стирається одразу після прощення.** Якби це було так, Бог не міг би вчинити з нами, як цар учинив зі своїм слугою. **Заслуга крові Христа протиставляється гріхам того, хто прощений, і якщо вона залишається там до «часів відпочинку... від обличчя Господнього» (Дії 3:20), тоді гріхи стираються.** **Але якщо прощена людина своїм життям покаже, що вона не достойна благодаті Христової, і своїм злим шляхом наче хоче зробити Христа служителем гріха, тоді ця милість віднімається, і вона знову опиняється віч-на-віч зі своїми гріхами, як ніби ніколи й не була прощена.** Тоді вона повинна буде заплатити все, що винна Господу, що неможливо: **адже вона не здатна навіть відтепер жити праведно, не кажучи вже про минулий борг, який їй нічим покрити.** Отже, вона буде вічним боржником і отримає вічне осудження. Яка ж дивовижна Божа любов, що пропонує всім прощення даром! Хто може не дозволити цій Божій доброті привести себе до щирого і повного покаяння? (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 3 лютого 1888 р.)

«До семидесяти раз по семи»

(Матв. 18:21, 22)

«Петро приступив тоді та запитався Його: Господи, скільки разів брат мій може згрішити проти мене, а я маю прощати йому? Чи до семи раз? Ісус промовляє до нього: Не кажу тобі до семи раз, але аж до семидесяти раз по семи!» (Матв. 18:21, 22).

Безперечно, Петро вважав, що він до межі розширює милість прощення, коли запитав, чи слід прощати брата до семи разів; і відповідь Ісуса, мабуть, вразила його. «До семидесяти раз по семи» – це по суті безмежно, адже йдеться лише про одного брата, а мало хто коли-небудь буде поставлений перед необхідністю прощати одну й ту саму людину чотириста дев'яносто разів. А навіть якби брат і був настільки великим порушником, то чи знайдеться душа, настільки низька, щоб вести рахунок кожному прощенню, аби не перевищити встановлену кількість? Той, хто вчинив би так, насправді зовсім не прощав би. Воістину, Господь не дав жодного приводу плекати ворожнечу.

Але є ще дещо, що робить це питання ще більш вагомим. Лука так передає слова Христа щодо того, як нам слід поводитися з братом: «І хоча б сім раз денно він провинивсь проти тебе, і сім раз звернувся до тебе, говорячи: Каюся, вибач йому!» (Луки 17:4). Сім разів на день, і так день за днем без ліку, ми повинні прощати того, хто згрішив проти нас, якщо в цьому прощенні є необхідність. Якщо брат зробить те саме сім разів за один день і щоразу проситиме пробачення, ми повинні прощати його охоче.

Але чи попросить брат прощення, чи ні – це не повинно впливати на наш почуття до нього. Ми маємо ставитися до нього так само, коли він не просить вибачення, як і тоді, коли просить. Нам сказано прощати один одного «як і Бог через Христа вам простив» (Ефес. 4:32). **Якби Бог не явив нам Своєї прощаючої любові ще до того, як ми попросили про це, ми були б загиблими.** «А Бог доводить Свою любов до нас тим, що Христос умер за нас, коли ми були ще грішниками» (Римл. 5:8). Адже саме Божа добрість веде нас до покаяння (див. Римл. 2:4). Так і ми повинні любов'ю навертати брата, який згрішив. Гіркий дух ніколи не зробить цього. «Лагідна відповідь гнів відвертає, а слово вразливе гнів підіймає» (Прип. 15:1).

Однак мета, з якою ми звертаємося до цих текстів, – не докір, а підбадьорення. **Мало користі в тому, щоб закликати людину прощати, як до обов'язку, якщо вона сама не відчула дотику Божого прощення, яке і є джерелом всякої лагідності.** Ми пишемо, щоб підбадьорити тих, хто відчуває, що згрішив занадто тяжко, щоб бути прощеним, або хто так часто просив прощення за одну й ту ж слабкість і так часто знову повторював ту ж помилку, що тепер боїться, **що Бог, мабуть, уже втомився прощати.** Але Бог – не людина.

Він говорить нам: «Бо ваші думки не Мої це думки, а дороги Мої то не ваші дороги, говорить Господь. Бо наскільки небо вище за землю, настільки вищі дороги Мої за ваші дороги, а думки Мої за ваші думки» (Ісаї 55:8, 9).

Ті, хто з відчаєм вважає, що Бог не може простити їхні часто повторювані гріхи, фактично говорять, що Бог не такий милосердний, як того Він вимагає від нас, щоб ми прощали. Так вони завдають великої образи Богу. Його нескінченність не менша в любові та ніжності, ніж у мудрості й силі. **Адже ми навіть не можемо знати, як прощати, якщо не навчимося від Нього.** І незалежно від того, чи вміємо ми прощати, лишається фактом, що нам наказано прощати братові без ліку разів – навіть сім разів на день за ту саму провину. І пам'ятайте, Бог нескінченно більше охочий прощати, ніж здатна людина.

Ці слова сказані не для того, щоб заохотити когось продовжувати життя у гріху; хай ніхто не каже, ніби акцент на цьому питанні змусить людей думати, що вони можуть грішити безкарно. **Якби прощаюча любов Божа сприяла утвердженню людей у гріху, Бог не відкрив би її.** Але істина в тому, що **ніщо, крім Божої любові, не може відвернути людину від гріха.** Світ перебував у гріху, і Бог явив йому Свою безмежну любов для того, щоб люди могли припинити грішити. Те, що деякі зневажають багатство Його доброти, довготерпіння та великодушності, не спонукає Бога відвернути Свою любов і не повинно зупиняти і нас говорити про неї для підбадьорення тих, хто бажає творити Божу волю.

Але не тільки з того, що Бог вимагає від нас, ми можемо пізнати, що Він бажає зробити для нас. **Смерть Сина Божого є запорукою безмежної Божої любові до нас і Його невимовного бажання очистити нас від гріха через Його цілюще прощення.** «Той же, Хто Сина Свого не пожалів, але видав Його за всіх нас, як же не дав би Він нам із Ним і всього?» (Римл. 8:32). **Дар Христа включає в себе все.** І, покладаючи надію на цей невимовний дар, найнікчемніший і найбільш морально занепалий грішник може поглянути вгору з-поміж своїх тяжких спокус і з упевненістю сказати: «Але в цьому всьому ми перемагаємо Тим, Хто нас полюбив. Бо я пересвідчився, що ні смерть, ні життя, ні Ангели, ні влади, ні теперішнє, ні майбутнє, ні сили, ні вишина, ні глибина, ані інше яке створіння не зможе відлучити нас від любови Божої, яка в Христі Ісусі, Господі нашім!» (Римл. 8:37–39). (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 27 липня 1893 р.)

Судовий розгляд

(Матв. 18:21, 22)

Петро підійшов до Господа й сказав: «Господи, скільки разів брат мій може згрішити проти мене, а я маю прощати йому? Чи до семи раз?» А відповідь Христа була: «До сорока семи раз по семи», тобто чотириста дев'яносто разів (Матв. 18:21, 22). Петро поставив це запитання, маючи на думці те, що Христос щойно сказав про врегулювання суперечок між братами. Такий спосіб примирення, який тоді запропонував Господь, є єдиним судовим розглядом, якому Господь коли-небудь давав Своє пряме схвалення.

Але зверніть увагу, наскільки все це відрізняється від звичайного судового розгляду. Спочатку скаржник має сам, наодинці піти до того, хто завинив перед ним, і лагідним переконанням спробувати спонукати його зробити правильно – щоб, по можливості, владнати справу без будь-якого розголосу, і при цьому не тільки вирішити проблему, але й придбати друга й брата, а не нажити ворога. Але якщо це не допомагає, тоді й надалі немає місця для виклику до суду чи примусового слухання. Ні, скаржник разом з одним чи двома свідками має піти до винного, і там, в обстановці такої приватності та усамітнення, яка йому буде до вподоби, запропонувати провести цей суд примирення. Звернення направляється до самого порушника, а не до суду. Але якщо і це виявиться безуспішним, лише тоді, і не раніше, справу слід оприлюднити і повідомити про це громаді. І якщо він не послухає і цього третього, вже публічного звернення до примирення, що тоді? Звернутися до цивільного чи кримінального суду? Ні. «Хай буде тобі, як поганин і митник» (вірш 17).

Пам'ятаймо: це сказано не за відсутності судової системи. Тоді існували суди, добре впорядковані й зі встановленими процедурами. Але Христос не радив вдаватися до них. Маючи це на увазі, Петро й запитав: «Чи до семи разів прощати?», і Христос відповів: «Чотириста дев'яносто разів!» (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 16 липня 1896 р.)

Прощення не важко

(Матв. 18:21, 22)

Коли Ісус сказав Петру: «Не кажу тобі до семи раз, але аж до сорока раз по семи!» (Матв. 18:22), Він не встановлював для людини якийсь інший стандарт, відмінний від того, який Сам Господь застосовує до нас. **Насправді настанова Петру виходила з власного духу співчуття Христа**, бо Він був «повний благодаті», і цим Він просто відкривав характер Бога, Який є «Бог милосердний, і милостивий, довготерпеливий, і багатомилостивий та правдивий, що дотримує милість для тисяч, що вибачає провину й переступ та гріх» (Вих. 34:6, 7).

Богові не важко прощати тих, хто згрішив проти Нього. У Божому розумі немає боротьби між бажанням покарати й схильністю пробачити. «Бог є любов» (1 Івана 4:8), і «милосердя Твого, о Господи, повна земля» (Псал. 119:64).

- «Справа знищення є чужою для Того, Хто має безмежну любов» (Е. Уайт, Патріархи і пророки, с. 138).

«Коли ми свої гріхи визнаємо, то Він вірний та праведний, щоб гріхи нам простити, та очистити нас від неправди всілякої» (1 Івана 1:9). (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 14 квітня 1897 р.)

Підстава для прощення і як отримати прощення

(Матв. 18:23–35)

Повнота і безкорисливість цього духу прощення ясно проявилися у випадку одного царя, «що захотів обрахунок зробити з своїми рабами» (Матв. 18:23). Великий борг був визнаний таким, що підлягає сплаті, але коли слуга лише попросив трохи поблажливості, тоді «змилювався пан над рабом тим, і звільнив його, і простив йому борг» (вірш 27). І, передаючи це Своїми словами, Господь сказав: «Я простив був тобі весь той борг, бо просив ти мене» (вірш 32). Не було жодної іншої причини для такого вчинку, окрім духу співчуття, який відчував пан до того слуги. Ніхто не заперечував факту існування боргу, і він був надзвичайно великим: «десять тисяч талантів». Але «змилювався пан над рабом тим...» (вірш 27). Це відкриває нам характер Господа, Котрий «поставив на Небі престола Свого, а Царство Його над усім володіє» (Псал. 103:19). Ту саму картину ми бачимо у Божих стосунках із народом Ізраїлю: «бо їхнє серце не міцно стояло при Ним, і не були вони вірні в Його заповіді... Та він, Милосердний, гріх прощав і їх не губив, і часто відвертав Свій гнів, і не будив усю Свою лютість» (Псал. 78:37, 38).

Все це написано для нашого підбадьорення, «щоб терпінням і потіхою з Писання ми мали надію» (Римл. 15:4). Господь той самий і сьогодні, як і в давнину: «Бо Я, Господь, не змінююся» (Мал. 3:6). «Бо в Тебе пробачення, щоб боялись Тебе... Хай надію складає ізраїль на Господа, бо з Господом милість, і велике визволення з Ним» (Псал. 130:4–7). Нехай ніхто не забуває, що Господь бажає, і навіть більше ніж бажає, прощати. **Якби ми були настільки ж готові визнавати свої гріхи, як Він готовий їх прощати, весь наш борг був би негайно анульований.**

Але також необхідно звернути увагу на подальше наставлення цього уроку щодо того, як ми можемо отримати це прощення. Прощений боржник відразу став неблаганним кредитором. Тоді його пан сказав йому: «Рабе лукавий, я простив був тобі весь той борг, бо просив ти мене. Чи й тобі не належало змилюватись над своїм співтоваришем, як і я над тобою був змилювався?» (Матв. 18:32, 33). Внаслідок цього духу непростення слуга втратив користь від милосердя, виявленого до нього, бо «прогнівався пан його, і катом його видав, аж поки йому не віддасть всього боргу» (вірш 34). А потім слідує застосування уроку: «Так само й Отець Мій Небесний учинить із вами, коли кожен із вас не простить своєму братові з серця свого їхніх прогріхів» (вірш 35). Ту ж саму страшну істину подано і в іншому місці: «Бо суд немилосердний на того, хто не вчинив милосердя» (Якова 2:13).

Але це відбувається не через те, що Бог довільно відмовляється проявити милість як покарання для особливо злих людей. Причина в іншому: **виявляючи дух непростення, ми самі відсікаємо себе від прощення.**

- «Ісус вчить, що ми можемо отримати прощення від Бога лише настільки, наскільки прощаємо інших. **Це Божя любов притягує нас до Нього, і ця любов не може торкнутися нашого серця, не породивши в ньому любові до братів**» (Е. Уайт, Рг 297).

- «Плекати немилосердний дух щодо інших означає закрити серце для Божої милості до нас самих. Ніби це був гріх, про який Його послідовники повинні були бути попереджені найбільше, гріх, через який вони піддавалися найбільшій небезпеці закрити свої серця для світла, любові і миру небесного, тому Ісус, завершивши молитву Господню «Отче наш», додав: «Бо як людям ви простите прогріхи їхні, то простить і вам ваш Небесний Отець. А коли ви не будете людям прощати, то й Отець ваш не простить вам прогріхів ваших» (Матв. 6:14,15). Той, хто не прощає, відтинає єдиний канал, через який може прийти до нього Боже милосердя» (Е. Уайт, GMM 7 січня 1914 р.). (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 14 квітня 1897 р.)

Що таке гріх?

(Матв. 18:23–35)

Гріх за своєю суттю є зрадою проти Божого правління. «Гріх то беззаконня» (1 Івана 3:4), і це таке порушення основного закону Божого Царства, яке тягне за собою повалення Самого Бога і встановлення власного «я» як вищого авторитету. Жоден інший правитель, крім «Царя віків, нетлінного, невидимого, єдиного Бога» (1 Тим. 1:17), **не міг би запропонувати вільне прощення всім, хто повстав проти Нього** (а це означає – всім жителям світу), **не поставивши під загрозу стабільність Свого правління.** Але в плані спасіння грішників через дар Свого Єдинородного Сина «милість та правда спіткалися, справедливість та мир поцілувалися» (Псал. 85:10). Так Бог стає «Праведним, і виправдовуючим того, хто вірує в Ісуса» (Римл. 3:26). Отже, прощення, яке так вільно пропонується, – це не безрозсудний вчинок якогось безвідповідального монарха, що наражає на небезпеку саме існування свого царства через надмірне застосування влади прощення. Таке одкровення любові, яке дане в хресті Ісуса, підкорило серця всього всесвіту (за винятком лише нерозкаяної людини) у вічній вірності «Царю слави». «І, як буду піднесений з землі, то до Себе Я всіх притягну» (Івана 12:32). «Благослови, душе моя, Господа ... Всі провини Твої Він прощає» (Псал. 103:1, 3). (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 14 квітня 1897 р.)

Прощення – це очищення

(Матв. 18:23–35; Луки 6:37, 38)

- «Боже прощення – це не просто юридичний акт, за допомогою якого Він звільняє нас від осуду. Це не лише прощення гріха, але й звільнення від нього. Це вилиття викупительної любові, яка перетворює серце» (Е. Уайт, Pr 298).

Воно приходить до нас через дар Ісуса, «що Його Бог дав у жертву примирення в крові Його через віру, щоб виявити Свою правду через відпущення давніших вчинених гріхів» (Римл. 3:25). Але любов Божа – це Його власне життя, сила Його присутності, і її не можна прийняти лише для себе. За своєю природою вона повинна виливатися на інших, бо це любов, яка переливається через край, і лише тоді, коли ми служимо каналом для неї, можемо самі її приймати.

Богу не потрібні резервуари, яку утримують Його любов, але канали, через які вона може вільно текти до інших. Однак:

- «Ніхто не може дати місце в своєму серці й житті потоку Божих благословень, щоб вінтік до інших, не отримавши у відповідь щедрю нагороду. Схили і рівнини, по яких гірські потоки спрямовуються до моря, нічого не втрачають від цього. Те, що вони віддають, повертається їм сторицею. Бо потік, що співаючи тече своєю дорогою, залишає по собі дар зелені та родючості» (Е. Уайт, MB 81).

Такий закон Царства: «Прощайте, то простять і вам. Давайте і дадуть вам» (Луки 6:37, 38). (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 14 квітня 1897 р.)

Глибинна суть прощення

(Матв. 18:21–35)

Після розмови про справжню велич і застереження від спокус Спаситель дає настанови щодо правильного вирішення будь-яких непорозумінь, які можуть виникнути між братами. Той, хто постраждав, повинен піти й сказати про кривду не своїм сусідам і друзям, щоб це стало предметом пліток, а самому винуватцю, і тільки йому одному. Якщо перша спроба примирення виявиться безуспішною, слід ужити подальших заходів.

Якби це Божественне наставлення сумлінно виконувалося, суспільству довелося б шукати собі інші теми для розмов, які тепер багаті в чому складаються з обговорень образ, справжніх чи уявних, яких хтось зазнав. Так звана нешкідлива балаканина насправді є дуже негідною річчю. Уявні образи набувають серйозного вигляду, незначні непорозуміння переростають у ворожнечу, яка часом завершується кровопролиттям – і все це через згубну звичку обговорювати те, що нас зовсім не стосується.

Поки Спаситель говорив про образи, Петро поставив запитання: «Господи, скільки разів брат мій може згрішити проти мене, а я маю прощати йому? Чи до семи раз?» (Матв. 18:21). Відповідь була такою: «Не кажу тобі до семи раз, але аж до сорока і семи раз по семи!» (вірш 22).

Однак, щоб показати, що це не може бути обмежено цифрами, Ісус розповів наступну притчу, яка ясно вчить, що дух непростення не виправданий за жодних обставин. **Строго кажучи, людині й нема чого прощати. Гріх настільки очевидно спрямований проти Бога і тільки проти Нього**, що Давид міг справедливо сказати в покаянному псалмі: «Тобі, одному Тобі я згрішив, і перед очима Твоїми лукаве вчинив» (Псал. 51:4).

Усяка кривда, заподіяна людині, насправді спрямована проти великого Творця, чії обійми нескінченної любові огортають кожну Його дитину. Особливо це вірно стосовно християнина, життя якого: «сховане в Бозі з Христом» (Колос. 3:3).

Він живе, так би мовити, всередині чарівного кола. У тій мірі, у якій він підкорився Божій волі, він оточений бар'єрами, які надійно захищають його від усяких бентежних впливів, окрім тих, які сприяють його власному зростанню в благодаті та поширенню Євангелія. Він захищений не тільки від злих людей, але й сам князь темряви не має доступу до нього, за винятком тих випадків, коли Отець дозволяє це. Ілюстрацією цього є досвід Йова.

Воістину, така любляча й невтомна опіка з боку Того, Хто такий могутній, повинна позбавити християнина страху, що він може серйозно постраждати від людської жорстокості, а також від будь-яких мстивих почуттів до тих, хто чинить йому зло, оскільки вони безсилі діяти незалежно від Бога. Павло

писав: «А ви один до одного будьте ласкаві, милостиві, прощаючи один одному, як і Бог через Христа вам простив!» (Ефес. 4:32). І Христос сказав: «Будьте ж милосердні, як і Отець ваш милосердний!» (Луки 6:36).

Наскільки ж повним і щедрим має бути наше прощення? Таким же, як у Бога. Але ж «Твоє милосердя велике воно аж до неба» (Псал. 57:10).

Звичайно, людина ніколи не зможе досягти такої дивовижної досконалості цієї благодаті. Це правда, вона не може цього досягти власними силами, але завдяки Богу навіть **найскромніший християнин може її здобути. Оправдання – це вільний дар, але таким же є і дар освячення.** Христос помер, щоб спокутувати наші гріхи, але Він воскрес із могили й **бажає знову прожити у Своїх слухняних послідовниках те саме досконале життя, яке Він одного разу прожив на цій землі.** Християнське життя – це воістину втілення Божого в людському. Отже, дух прощення та всі інші духовні дари «походять згори від Отця світил» (Якова 1:17). Через «цінні та великі обітниці» (2 Петра 1:4) **ми стаємо причасниками Божої природи, і для нас справді стає природним прощати тих, хто чинить нам зло.** (Е. Дж. Вагонер. The Present Truth. 2 серпня 1900 р.)

«Я хочу пробачити, але не можу. Образу не забути»

(Матв. 18:21–35)

Можна сказати: «Я хочу пробачити, але не можу». Відповідь така: «Молись про дух прощення; проси Бога допомогти тобі побачити важливу істину, що **поки в твоєму серці залишається хоча б тінь гіркоти, твій стан перед Богом, Який судить за правдою, є більш безнадійним, ніж стан тієї людини, яка завдала тобі кривду**».

У багатьох випадках дух непростення виявляється запеклим ворогом головним чином тому, що його вважають чимось на зразок привілейованого становища. Деякі християни, подібно до Йони, думають, що вони мають право гніватися, або принаймні вважають це незначним гріхом, якщо привід був досить серйозний. Таке розуміння абсолютно невірне.

Благодать прощення займає дуже важливе місце. Якщо її немає або якщо вона має лише слабкий і хворобливий вигляд, усе християнське життя страждає від цього найгостріше.

Як же здобувається дух прощення? Так само, як і віра, а «віра від слухання, а слухання через Слово Христове» (Римл. 10:17). Якщо ви хочете мати цей дух у більшій мірі, ніж тепер, ви повинні молитися про нього; ви повинні знаходити час для читання Біблії; ви повинні постійно пильнувати. Христос – наш досконалий приклад: лихі люди замишляли позбавити Його життя; один із Його учнів зрадив Його вчинком найнижчої підлості; інші учні залишили Його в годину випробування, а один зрікся Його, клянучись; воїни поклали на Нього терновий вінець і плювали на Нього; натовп насміхався з Нього. Та з Його уст не зірвалося жодного нетерпеливого слова, натомість із серця Його нескінченної любові прозвучала та дивовижна молитва: «Отче, відпусти їм, бо не знають, що чинять вони!» (Луки 23:34).

Той самий Дух буде оживляти християнина й сьогодні. **Він робитиме щось більше, ніж просто пасивно терпіти і покійно зносити несправедливе поводження. Там, де панує Дух Христов, не буде ненависті, а буде ясна, щира, сердечна любов. Оновлене серце, хоча і глибоко сумує через гріх, але воно відчуває невимовне прагнення до спасіння грішника, визнаючи в ньому того, хто куплений кров'ю Христа.**

«Я можу пробачити образу, – каже хтось, – але ніколи не зможу її забути». Таке відчуття насправді дуже поширене, хоча й не завжди його відкрито визнають. Чи правильне воно? Звичайно, ні. Слово каже: «Не будеш мститися, і не будеш ненавидіти синів свого народу. І будеш любити ближнього свого, як самого себе! Я Господь!» (Левит 19:18).

Таке прощення зовсім не схоже на те, яке наш Небесний Отець виявив до нас. Уявімо, якби Він міркував так само: «Людина повстала проти Мого панування,

Я прощу їй це, але відновити її в Моїй прихильності неможливо. Відтепер Я ніколи не зможу ставитися до неї з тією любов'ю, яку мав колись. Вона не варта Моєї прихильності». Якими похмурими були б наші перспективи за такого ставлення! На щастя, таке неможливо. Адже Господь віддав найдорожче, що міг запропонувати Небесний дім, – Свого Єдинородного Сина; і Він не тільки забезпечує наше повне і досконале відновлення до попереднього стану, але і вже тепер дарує нам Свою втіху та любов в найщедрішій мірі.

Так само і ми не лише повинні пробачити того, хто нас скривдив, але, як каже Павло, «й потішити, щоб смуток великий його не пожер» (2 Кор. 2:7).

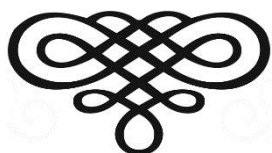
Але як жорстоко виглядає вчинок того боржника: сам отримавши прощення величезного боргу, він хапає свого товариша за горло і вимагає своє до останнього гроша. Але саме це ми бачимо й сьогодні навколо нас. Поклоніння мамоні майже загальне. Усюди серця, зламані та скривавлені, безжально топчуться людьми, чия шалена гонитва за багатством робить їх байдужими до всього іншого.

І цей дух проявляється не лише серед дуже багатих. Співчуття до бідних і нужденних дуже бракує. **Відчуття спільного братерства необхідно виховувати.** Найсильніший поштовх воно отримує від практичного визнання спільного Отцівства.

І саме в цьому полягає сутність усього питання прощення. Нехай християнин повністю пробудиться до радісного факту, що Господь справді простив йому кожен гріх, цілком змив його провину кров'ю Свого Сина і «обдарував його в Улюбленім» (Ефес. 1:6), і тоді він не зможе не пробачити вільно й повністю кожному образу, яку хтось міг йому завдати. (Е. Дж. Вагонер. The Present Truth. 2 серпня 1900 р.)

ЧЕРВЕНЬ

Преображення і Другий прихід Христа

(Матв. 17:1–9)

«Поправді кажу вам, що деякі з тут-о приявних не скуштують смерти, аж поки не побачать Сина Людського, що йде в Царстві Своїм» (Матв. 16:28). Те, що наш Спаситель не мав на увазі Своє пришествя в кінці світу, очевидно з того, що у Своїй промові про цю подію, у 24-му розділі Євангелія від Матвія, Він передрік тривалий період переслідувань, який мав цьому передувати. І те, що Він не мав на увазі, як деякі вважають, ні день П'ятидесятниці, ні руйнування Єрусалима, ані поширення Євангелія, також очевидно, бо:

(1) Христос не приходив у жодному значенні цього слова ані у день П'ятидесятниці, ані під час зруйнування Єрусалима;

(2) поширення Євангелія не є пришествям Христа в жодному сенсі;

(3) справа Євангелія вже була розпочата Христом задовго до цього та фактично велася від днів Авеля.

У 2 Петра 1:16–18 ми знаходимо вказівку на те, до чого насправді відносилися слова Спасителя в Матв. 16:28. Там написано: «Бо ми сповістили вам силу та прихід Господа нашого Ісуса Христа, не йдучи за хитро видуманими байками, але будучи самовидцями Його величі. Бо Він честь та славу прийняв від Бога Отця, як до Нього прийшов від величної слави голос такий: Це Син Мій Улюблений, що Його Я вподобав! І цей голос, що з неба зійшов, ми чули, як із Ним були на святій горі».

Апостол тут посилається на сцену Преображення, яка відбулася приблизно через тиждень після висловлених Христом слів, записаних у Матв. 16:28, і опис якої йде безпосередньо після цих слів. Ось ця розповідь: «А через шість день забирає Ісус Петра, і Якова, і Івана, брата його, та й веде їх осібно на гору високу. І Він перед ними переобразився: обличчя Його, як те сонце, засяло, а одежа Його стала біла, як світло. І ось з'явилися до них Мойсей та Ілля, і розмовляли із Ним. І озвався Петро та й сказав до Ісуса: Господи, добре бути нам тут! Коли хочеш, поставлю отут три шатрі: для Тебе одне, і одне для Мойсея, і одне для Іллі. Як він ще говорив, ось хмара ясна заслонила їх, і ось голос із хмари почувсь, що казав: Це Син Мій Улюблений, що Його Я вподобав. Його слухайтеся!» (Матв. 17:1–5).

Беручи до уваги, що Петро посилався на цю подію як на доказ сили й приходу нашого Господа Ісуса Христа, і що вона безпосередньо слідує за словами Христа про те, що деякі з тих, хто стояв там, побачать Його, що йде у Царстві Своїму, а також враховуючи, що незадовго до цього Він говорив про Свій Другий прихід (див. Матв. 16:27), ми повинні зробити висновок, що у вірші 28 Христос говорив не про Своє буквальне пришествя в кінці світу, а про мініатюрне представлення цього пришествия.

У своїй книзі «Життя нашого Господа» (с. 321) Семюел Дж. Ендрюс дає таке чітке пояснення: «Обітниця про те, що деякі з тих, хто стояв тоді перед Ним, не

скуштують смерті, поки не побачать “Сина Людського, що йде в Царстві Своім” (Матв. 16:28), або не побачать “Царства Божого, що прийшло воно в силі” (Марка 9:1), сповнилася тоді, коли, через шість днів Він узяв Петра, Якова та Івана і повів їх на високу гору осібно, і преобразився перед ними. Ці апостоли тепер бачили Його таким, Яким Він з’явиться у славі, коли, воскреслий і прославлений, прийде з Небес, щоб прийняти Свою владу й царство. У невимовній славі Його особи та в сяйві навколо Нього, вони побачили передчуття Царства Божого, яке має прийти в силі, і на мить стали “самовидцями Його величі” (2 Петра 1:16). Багато помилок усе ще потрібно було усунути з їхнього розуму, особливо щодо часу встановлення Царства (Дії 1:6), але великої істини про його надприродний характер вони не могли не зрозуміти).

Тепер коротко розглянемо подробиці цієї дивовижної сцени, щоб побачити, як вони узгоджуються з тим, що нам сказано про другий прихід Христа в Його Царстві.

1. «Хмара ясна заслонила їх». Так само про Христа сказано: «Ото Він із хмарами йде» (Об’явл. 1:7). Він вознісся у хмарі, і Йому належить повернутися так само, як Він піднявся: «І, прорікши оце, як дивились вони, Він угору возноситься став, а хмара забрала Його сперед їхніх очей... А коли вони пильно дивились на небо, як Він віддалявся, то два мужі у білій одежі ось стали при них, та й сказали: Галілейські мужі, чого стоїте й задивляєтесь на небо? Той Ісус, що вознісся на небо від вас, прийде так, як бачили ви, як ішов Він на небо!» (Дії 1:9–11).

2. «Обличчя Його, як те сонце, засяло, а одежа Його стала біла, як світло». Марк каже: «І стала одежа Його осяйна, дуже біла, як сніг, якої білильник не зміг би так вибілити на землі!» (Марка 9:3); а Лука говорить, що «одежа Його стала біла й блискуча» (Луки 9:29). Так само про прихід Христа сказано, що Він прийде «у славі Свого Отця» (Матв. 16:27). Один із пророків, описуючи цей прихід, говорить: «А сяйво було, наче соняшне світло, проміння при боці у Нього» (Авак. 3:4). А Іван, який пізніше мав видіння Його приходу, сказав: «Очі Його немов полум’я огняне» (Об’явл. 19:12). І Павло говорить про «сяйво приходу Його» (2 Сол. 2:8, *пер. КЛВ*) яке буде таким великим, що знищить нечестивих. **Ніхто, крім тих, кого укріпить Господь, не зможе побачити славу Його пришествя й залишитися живим.**

3. Коли Він прийде вдруге, то прийде забрати Свій народ до Себе, і зробить це, воскресивши праведних мертвих та перемінивши живих. Павло говорить: «Сам бо Господь із наказом, при голосі Архангола та при Божій сурмі зійде з неба, і перше воскреснуть умерлі в Христі, потім ми, що живемо й zostались, будемо схоплені разом із ними на хмарах на зустріч Господню на повітрі, і так завсіди будемо з Господом» (1 Сол. 4:16, 17). І ще він каже: «Ось кажу я вам таємницю: не всі ми заснемо, та всі перемінимось, раптом, як оком змигнути, при останній сурмі: бо засурмить вона і мертві воскреснуть, а ми перемінимось!» (1 Кор. 15:51, 52).

Коли Христос прийде на Своему престолі слави з хмарою ангелів, щоб дати нагороду праведним, серед них буде дві великі групи: ті, хто буде перетворений, не побачивши смерті, і ті, хто буде воскресений з мертвих. Коли з'явиться Христос, Який є наше життя, тоді вони також з'являться з Ним у славі (див. Колос. 3:4). **І ось представники цих двох класів були з Ним на горі Преображення.** Якби їх там не було, це не було б істинним представленням «сили та приходу Господа нашого Ісуса Христа», як сказав Петро. Усі читачі Біблії знають, що Ілля (єврейська форма імені, в грецькій – Іліас) був узятий на небо, не побачивши смерті (див. 2 Цар. 2:1–11). У Писанні сказано, що коли вони з Єлисеєм йшли і розмовляли, «аж ось появився огняний віз та огняні коні, і розлучили їх одного від одного. І вознісся Ілля в вихрі на небо». Тож Ілля був з Христом на горі як представник тих, хто при Другому приході Христа буде піднятий на зустріч з Господом, не скуштувавши смерті.

Що стосується Мойсея, ми маємо таке свідчення: «І упокоївся там Мойсей, Господній раб, у моавському краї на приказ Господа. І похований він у долині в моавському краї навпроти Бет-Пеору, і ніхто не знає гробу його аж до цього дня» (П. Зак. 34:5, 6). Тепер звернемося до Юди 9, де читаємо: «І сам Архангол Михаїл, коли сперечався з дияволом і говорив про Мойсееве тіло, не наважився винести суду зневажливого, а сказав: Хай Господь докорить тобі!» Що могло спричинити суперечку між Христом (Який і є Михаїл) і дияволом щодо тіла Мойсея? Лише одне: диявол має владу смерті (Євр. 2:14); він ввів гріх у світ, і смерть прийшла через гріх; **тих, хто помирає, він вважає своєю законною здобиччю**, і він відмовляється відкрити дім своїх в'язнів (Ісаї 14:16, 17), тобто могили. Він – «сильний», що стереже свій дім; але Христос – дужчий за нього, Хто увійшов до його дому, перемиг його (Луки 11:21, 22) і тепер має ключі смерті й аду (Об'явл. 1:18). Цю владу Христос здобув Своєю смертю, «щоб смертю знищити того, хто має владу смерті, цебто диявола» (Євр. 2:14). **Але задовго до Своєї смерті та воскресіння Він уже мав цю владу на підставі Божої обітниці та Божої присяги, які були запорукою того, що Він буде принесений у жертву.** Знаючи ці факти і читаючи, що Христос сперечався з дияволом щодо тіла Мойсея, ми змушені зробити висновок, що **предметом суперечки було воскресіння Мойсея**, бо сатана стверджував, що Христос не має права забрати його. Але в кожній боротьбі з сатаною Христос виходив переможцем, і тому Мойсей був воскресений з мертвих і з'явився з Христом на святій горі як представник тих, хто під час Другого приходу Христа вийде з могил, щоб повіки бути з Господом.

Якщо ж у когось досі залишається сумнів, чи справді Мойсей був воскресений з мертвих, і якщо їм здається, що на горі з'явився лише його безтілесний дух, ми вкажемо:

(1) Преображення прямо названо Петром представленням «сили та приходу Господа нашого Ісуса Христа», і тоді він, Яків і Іван були «самовидцями Його величі». Це доводить, що вони бачили Христа в Його царській славі.

(2) Абсолютно певно, що, коли Христос прийде, не буде жодних безтілесних духів, бо Павло каже, що Він «перемінить тіло нашого пониження, щоб стало

подібне до славного тіла Його» (Филп. 3:21), і ця переміна стосується як живих, так і мертвих (див. 1 Кор. 15:51). Коли святі будуть підхоплені назустріч Господу, вони піднімуться у власних тілах, прославлених подібно до тіла Христа.

(3) Оскільки, як показано вище, Преображення було представленням у невеликому масштабі цієї славної події, то очевидно, що Мойсей мав бути там особисто, а не у вигляді примарної форми.

Преображення є для нас, так само як і для апостолів, твердою запорукою Другого приходу Христа в силі та великій славі; і все ж «ми маємо слово пророче певніше. І ви добре робите, що на нього вважаєте, як на світильника, що світить у темному місці, аж поки зачне розвиднятися, і світова зірниця засяє у ваших серцях» (2 Петра 1:19). Тож будемо вивчати це найвірніше пророче слово, щоб ходити у світлі і приготуватися до світанку «досконалого дня». (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 20 січня 1888 р.)

Прихід і царство Христа

(Матв. 17:1–9)

Ключ до правильного розуміння цього уроку ми знаходимо в останньому вірші попереднього розділу: «Поправді кажу вам, що деякі з тут-о приявних не скуштують смерти, аж поки не побачать Сина Людського, що йде в Царстві Своїм» (Матв. 16:28). Цей досвід дав учням – Петру, Якову та Івану, брату його, – можливість побачити Сина Людського, що приходить у Царстві Своїму; і правильне розуміння цього опису дасть і нам уявлення про Сина Людського, що приходить у Царстві Своїму.

З оповіді Луки видно, що Ісус піднявся на гору для молитви: «І коли Він молився, то вигляд лиця Його переобразився, а одежа Його стала біла й блискуча» (Луки 9:29). Тоді Мойсей та Ілля «з'явилися в славі» (вірш 31) і розмовляли з Ним. У цьому короткому описі ми повинні побачити «Царство Боже, що прийшло воно в силі» (Марка 9:1). Тоді ми маємо право запитати: а що становить сутність царства? Очевидно: **територія, цар і піддані**. І як вони представлені нам в цій розповіді? Давайме розглянемо.

1. Територія

Ісус вивів учнів «на гору високу» (Матв. 17:1). Але що це означає? Нехай відповість на це Писання. У пісні Мойсея, яку співатимуть ті, хто стоїть «на морі склянім, та мали гусли Божі» (Об'явл. 15:2, 3), у час, коли «перейшло панування над світом до Господа нашого та до Христа Його» (Об'явл. 11:15), ми читаємо про Божий намір щодо Його народу: «Ти їх уведеш, і їх посадиш на гору спадку Твого, на місці, яке вчинив, Господи, житлом Своїм, до Святині Господньої, що поставили руки Твої» (Вих. 15:17).

Що це стосується встановлення Божого царства, видно з наступного вірша: «Господь зацарює навіки віків» (Вих. 15:18). І знову читаємо: «Та буде наприкінці днів, гора дому Господнього міцно поставлена буде вершиною гір, і піднесена буде вона понад узгір'я, і будуть народи до неї пливсти. І підуть численні народи та й скажуть: Ходімо, і вийдім на гору Господню та до дому Якового, і Він буде навчати доріг Своїх нас, і ми будемо ходити стежками Його. Бо вийде Закон із Сіону, а слово Господнє із Єрусалиму» (Михея 4:1, 2).

До цього слід також додати слова пророка Захарії: «Ось день настає для Господа... І того дня стануть ноги Його на Оливній горі, що перед Єрусалимом зо сходу... І прийде Господь, Бог мій, і з Ним усі святі... І стане Господь за царя над землею всією, Господь буде один того дня, і одне Ймення Його. Уся ця земля стане степом... І осядуть у ньому, і заклання вже більше не буде, і безпечно сидітиме Єрусалим» (Зах. 14:1–11). Це – «Новий Єрусалим», столиця Божого царства, яку Іван бачив, «що сховався із неба від Бога» (Об'явл. 21:2), і **яка зійде на гору Оливну, покривши те саме місце, де було поставлено хрест і звідки наш Спаситель вознісся**.

Таким чином, сам факт, що вони були на «високій горі», у світлі цих текстів вказує на те, що **через хрест Ісуса світ буде здобутий для володіння «Царя слави»**, столицею якого стане Новий Єрусалим на горі Оливній.

2. Цар

Це був «Син Людський», Якого належало побачити «що йде в Царстві Своїм». І хоча Він був і завжди буде «Сином Людським», усе ж, щоб передати істину про те, що Він «прийде у славі Своїй, і Отчій, і святих Анголів» (Луки 9:26), ми читаємо: «Він перед ними переобразився: обличчя Його, як те сонце, засяло, а одежа Його стала біла, як світло» (Матв. 17:2). Ось Цар, про Якого Господь сказав: «Я ж помазав Свого Царя на Сіон, святу гору Свою» (Псал. 2:6).

І невдовзі, під час Його урочистого входу, «як Він наближався вже до сходу з гори Оливної, то весь натовп учнів, радіючи, почав гучним голосом Бога хвалити за всі чуда, що бачили, кажучи: Благословенний Цар, що йде у Господнє Ім'я! Мир на небесах, і слава на висоті!» (Луки 19:37, 38).

3. Піддані

Коли Син Людський прийде у Своєму Царстві, **буде лише один клас підданих за характером**, бо «народ твій усі справедливі вони» (Ісаї 60:21); але будуть **два класи за досвідом**: «і перше воскреснуть умерлі в Христі, потім ми, що живемо й zostалися, будемо схоплені разом із ними на хмарах на зустріч Господню на повітрі, і так завжди будемо з Господом» (1 Сол. 4:16, 17). Іншими словами, одні пройдуть через могили, інші ж будуть змінені, не бачивши смерті.

Це показано у короткому твердженні: «І ось з'явилися до них Мойсей та Ілля, і розмовляли із Ним» (Матв. 17:3). Про Мойсея читаємо: «І упокоївся там Мойсей, Господній раб, у моавському краї на приказ Господа. І похований він у долині в моавському краї навпроти Бет-Пеору, і ніхто не знає гробу його аж до цього дня» (П. Зак. 34:5, 6). Але на горі Преображення з'явився не якийсь невловимий, примарний дух (якщо таке взагалі існує), а сам Мойсей у своєму власному тілі, воскреслий з мертвих Тим, Чийм слугою він був. Про те, як він був визволений з влади ворога, ми маємо натяк у словах Юди 9: «І сам Архангел Михаїл [Чий голос піднімає всіх мертвих; 1 Сол. 4:16; Івана 5:28], коли сперечався з дияволом і говорив про Мойсеєве тіло, не наважився винести суду зневажливого, а сказав: Хай Господь докорить тобі!» Чи може хтось може засумніватися в результаті цієї суперечки «про тіло Мойсея»? Хіба Христос коли-небудь зазнавав поразки у боротьбі з дияволом? І тому Мойсей з'явився там як представник того «натовпу великого, що його зрахувати не може ніхто, з усякого народу, і племен, і народів, і язиків» (Об'явл. 7:9), які «воскреснуть нетлінними» і «засядуть у Царстві Небеснім із Авраамом, Ісаком та Яковом» (Матв. 8:11).

Але деякі не підпадуть під владу могили, бо «не всі ми заснемо» (1 Кор. 15:51). Ті з останнього покоління, які «боятимуться Бога та славу віддадуть Йому», «ті, що перемогли звірину та образа його, і знамено його, і число його ймення» (Об'явл. 15:2), будуть «раптом, як оком змигнути, при останній сурмі» змінені (1 Кор. 15:52). Ілія, який був піднесений на небо живим, не

скуштувавши смерті, був там, на горі, як представник усіх цих людей. Його історія викладена в 2 Цар. 2:1–11: «І сталося, коли Господь мав узяти Іллю в вихрі на небо, то йшов Ілля та Єлісей із Гілгалу ... І вознісся Ілля в вихрі на небо».

І ось перед нами повна картина. Це споглядання «Сина Людського, що йде в Царстві Своїм». Територією буде «нова земля, що правда на ній пробуває» (2 Петра 3:13). Царем буде Син Людський, Який буде визнаний як «Цар над царями, і Господь над панами» (Об'явл. 19:16). Підданими будуть ті, хто був викуплений із землі: одні будуть виведені з могил, як Мойсей; інші підуть прямо з землі на небо, не побачивши тління, як Ілля; але всі вони з'являться «у славі», як з'явилися і Мойсей, і Ілля (див. Луки 9:31; Колос. 3:4). (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 7 квітня 1897 р.)

Преображення через споглядання

(Матв. 17:1–9)

Багато про що говорить той факт, що саме «коли Він молився», Він преобразився, або перемінився. Дух Святий навчає нас: «і не стосуйтеся до віку цього, але перемініться відновою вашого розуму» (Римл. 12:2). Але **саме споглядаючи** ми «змінємося в той же образ від слави на славу» (2 Кор. 3:18). **І це є те сердечне спілкування з Богом, яке становить саму сутність справжньої молитви.** Тому як наш Представник і як приклад для нас Він був **преображений під час молитви.**

Те, що «обличчя Його, як те сонце, засяло» (Матв. 17:2), було наслідком того, що на мить була знята завіса, яка приховувала Його славу в Його людській природі. Коли Він з'явиться у всій повноті як «Сонце правди» (Мал. 4:2), тоді сповниться слово: «удень сонце не буде тобі вже за світло... бо буде тобі вічним світлом Господь, а твій Бог за окрасу твою» (Ісаї 60:19).

Це був другий випадок, коли Отець засвідчив чутним голосом про служіння Сина серед людей. «Його слухайтесь» (Матв. 17:5) – ось нині дана заповідь. Він не прийшов, щоб зруйнувати Божий закон, чи змінити «вдвічну постанову» (Ефес. 3:11), або щось нове додати до Божого плану спасіння людини. Але Той, Хто був Словом «споконвіку» (Івана 1:1) і Хто **завжди був вираженням Божої думки у всіх Божих стосунках з усім, що поза Ним, прийшов нині у тілі, щоб жити цим Словом серед людей і для людей.**

Це – Син, про Якого написано: «І хоч Сином Він був, проте навчився послуху з того, що вистраждав був» (Євр. 5:8), Який молився перед лицем хреста: «Та проте, не як Я хочу, а як Ти» (Матв. 26:39), і Чийого прикладу ми повинні наслідувати. І лише так ми зможемо виконати настанову: «Його слухайтесь». «Кожного, хто слухає цих Моїх слів і виконує їх» (Матв. 7:24), Христос називає «чоловіком розумним», що буде «на камені». (Е. Дж. Варгонер. The Present Truth. 7 квітня 1897 р.)

Преображення

(Луки 9:28–36)

«І сталось після оцих слів днів за вісім, узяв Він Петра, і Івана, і Якова, та й пішов помолитись на гору. І коли Він молився, то вигляд лиця Його переобразився, а одежа Його стала біла й блискуча. І ось два мужі з Ним розмовляли, були то Мойсей та Ілля, що з'явилися в славі, і говорили про кінець Його, який в Єрусалимі Він мав докінчити. А Петро та приявні з ним були зморені сном, але, пробудившись, бачили славу Його й обох мужів, що стояли при Ньому. І сталось, як із Ним розлучались вони, то промовив Петро до Ісуса: Учителю, добре нам бути отут! Поставмо ж отут три шатрі: задля Тебе одне, і Мойсею одне, і одне для Іллі! Він не знав, що говорить... А як він говорив це, насунула хмара та їх заслонила. І вони полякались, як стали ті входити в хмару. І почувся ось голос із хмари, який промовляв: Це Син Мій Улюблений, Його слухайтеся! А коли оцей голос лунав, Ісус Сам позостався. А вони промовчали, і нікому нічого тих днів не казали, що бачили».

Легко побачити, що для розуміння цієї настанови нам потрібно прочитати те, що безпосередньо передує їй, оскільки тут ужита фраза «після оцих слів». Нам потрібно знати, що були це за слова. Якщо читати від 18-го вірша, ми бачимо, що вони включають питання Ісуса про те, за кого люди та учні вважають Його, а також звістку про Його зраду, розп'яття і воскресіння. Потім Він говорив про те, що кожен повинен взяти свій хрест і слідувати за Ним, і сказав, що хто хоче душу свою зберегти, той втратить її; а хто втратить свою душу заради Христа, той врятує її. І Господь завершив такими словами: «Бо хто буде Мене та Моєї науки соромитися, того посоромиться також Син Людський, як прийде у славі Своїй, і Отчій, і святих Анголів. Правдиво ж кажу вам, що деякі з тут-о приявних не скуштують смерти, аж поки не побачать Царства Божого» (Луки 9:26, 27). У Матвія це подано так: «Поправді кажу вам, що деякі з тут-о приявних не скуштують смерти, аж поки не побачать Сина Людського, що йде в Царстві Своїм» (Матв. 16:28). А Марк передає це наступними словами: «Деякі з тут-о приявних не скуштують смерти, аж поки не бачитимуть Царства Божого, що прийшло воно в силі» (Марка 9:1).

І після цього йде розповідь про Преображення. Лише з цих віршів можна впевнено зробити висновок, що Преображення являло силу й славу Другого приходу Христа в Його Царстві та було прообразом цієї події. Але нам і не потрібно робити висновки, бо сам факт прямо вказаний у Писанні. Один із тих, хто був з Ісусом на горі Преображення, пише так: «Бо ми сповістили вам силу та прихід Господа нашого Ісуса Христа, не йдучи за хитро видуманими байками, але будши самовидцями Його величі. Бо Він честь та славу прийняв від Бога Отця, як до Нього прийшов від величної слави голос такий: Це Син Мій Улюблений, що Його Я вподобав!» (2 Петра 1:16–18).

Ті троє – Петро, Яків та Іван – були саме тими, хто стояв поруч, коли Ісус говорив ці слова, і вони побачили Царство Боже, що прийшло в силі. Вони бачили Сина Людського, що приходив у Своєму Царстві. Отже, вивчаючи Преображення, ми можемо дізнатися про природу Другого приходу Христа та деякі наслідки Його сили.

Насамперед ми бачимо, що прихід Христа буде видимим і особистим. Не буде ніякого «таємного підхоплення», ніякого приходу нишком, коли святих нібито буде забрано непомітно, а всі інші навіть не усвідомлять цього. Така ідея – вигадка збудженої людської уяви, без найменшого підґрунтя в Писанні. Він прийде «як злодій уночі», це правда, але лише в тому сенсі, що прийде тоді, коли люди не чекатимуть, однак «ото Він із хмарами йде, і побачить Його кожне око, і ті, що Його прокололи були» (Об'явл. 1:7).

Він вознісся на небо на очах учнів, поки хмара не сховала Його від їхнього зору. І коли вони стояли, спрямувавши погляди туди, де бачили Його востаннє, з'явилися два ангели і сказали: «Галілейські мужі, чого стоїте й задивляєтесь на небо? Той Ісус, що вознісся на небо від вас, прийде так, як бачили ви, як ішов Він на небо!» (Дії 1:11). Коли Христос прийде, Він з'явиться у всій славі небес. Тому нам сказано: «Бож ви вмерли, а життя ваше сховане в Бозі з Христом. Коли з'явиться Христос, наше життя, тоді з'явитеся з Ним у славі і ви» (Колос. 3:3, 4).

На горі, в цьому прообразі Його приходу, разом з Ним у славі з'явилися двоє святих, як представники мільйонів прославлених святих останнього дня. У той час буде дві групи:

1. Ті, що спали в могилах;

2. Ті, які залишаться живими до приходу Господнього (див. 1 Сол. 4:15).

– «Не всі ми заснемо, та всі перемінимось, раптом, як оком змигнути, при останній сурмі: бо засурмить вона і мертві воскреснуть, а ми перемінимось!» (1 Кор. 15:51, 52).

– «Сам бо Господь із наказом, при голосі Архангола та при Божій сурмі зійде з неба, і перше воскреснуть умерлі в Христі, потім ми, що живемо й zostались, будемо схоплені разом із ними на хмарах на зустріч Господню на повітрі, і так завсіди будемо з Господом» (1 Сол. 4:16, 17).

Ілля представляв на горі Преображення тих, хто буде живий й залишаться до приходу Господа і буде взятий на небо, не побачивши смерті. У 2-му розділі 2-ї книги Царств міститься розповідь про вознесіння Іллі. Він не помер, але був узятий на небо так само, як будуть взяті живі праведники під час приходу Христа.

З іншого боку, Мойсей помер, і Господь поховав його в землі моавській (див. П. Зак. 34:1–7). І все ж він був явлений у славі на горі Преображення. Як же він там опинився? Очевидно, через воскресіння, бо ніяким іншим чином померлий не може знову ожити і увійти на небо.

«І так завсіди будемо з Господом» (1 Сол. 4:17), – написав апостол після того, як сказав, що мертві воскреснуть першими під час приходу Господа, а потім живі будуть перемінені. Єдиний шлях бути з Господом – це або через переміну живих,

або через воскресіння мертвих. **Але нехай ніхто не думає, що смерть є переміною.** Це не так у жодному сенсі. Ті, хто вмирає, ніколи не перемінюються, але якщо вони праведні, то будуть перемінені під час приходу Господа. Мойсей, однак, так само як і Ілля, був узятий на небо раніше, ніж велика безліч святих.

Та хтось може сказати, що ми не маємо доказів воскресіння Мойсея і що нібито все ґрунтується лише на припущенні. Це помилка. Той факт, що Мойсей помер, і водночас був присутній на горі з Іллею, розмовляючи з Христом, уже є достатнім доказом того, що він був воскресений з мертвих. Нам не потрібно іншого свідчення. Але існує і непряма вказівка на воскресіння Мойсея. Апостол Юда застерігає нас, щоб ми не говорили лихого про жодну людину, і каже: «І сам Архангол Михаїл, коли сперечався з дияволом і говорив про Мойсееве тіло, не наважився винести суду зневажливого, а сказав: Хай Господь докорить тобі!» (Юди 9).

Сатана – це той, «хто має владу смерті» (Євр. 2:14). Він вважає всіх померлих своєю законною здобиччю. Але Христос прийшов відібрати у нього його майно і має ключі від могили. За одну-єдину помилку Мойсея, коли він «говорив нерозважно устами своїми» (Псал. 106:33), він, без сумніву, не був узятий на небо, як Енох, через переміну; але, скуштувавши смерть, був воскресений Богом із мертвих. Сатана, однак, заперечував право Христа забрати того, кого він вважав своєю здобиччю, але його опір виявився марним, і тому Мойсей з'явився з Господом у славі.

Так ми маємо запевнення, що **сила приходу Господа є силою воскресіння.** Це сила, яка перетворює людей із тлінних у нетлінних; тому **кожен, хто вірить у прихід Христа і трудиться для нього, повинен бути перетвореною людиною, що живе за Духом.**

Що робили ці двоє прославлених святих на горі разом з Ісусом? Вони розмовляли з Ним «про кінець Його, який в Єрусалимі Він мав докінчити» (Луки 9:31).

А що робили троє учнів? Вони спали. Чи взяв Ісус їх туди, щоб вони спали? Звичайно, що ні. **Він узяв їх із Собою, щоб вони почули розмову та побачили славу, яка мала настати після Його розп'яття.**

Вони, справді, дещо побачили й почули, бо прокинулися від того, що відбувалося. Але якби вони не спали весь цей час, а вони цілком могли не спати, якщо Сам Ісус не спав, **то не були б захоплені зненацька**, коли Ісуса взяли під арешт і розп'яли, і **не залишили б Його ганебно.**

– «Тож не будемо спати, як інші, а пильнуймо та будьмо тверезі!» (1 Сол. 5:6).

– «Тож пильнуйте, не знаєте бо, коли прийде пан дому: увечорі, чи опівночі, чи як півні співатимуть, чи ранком. Щоб вас не застав, що спите, коли вернеться він несподівано» (Марка 13:35, 36).

– «І вони полякались, як стали ті входити в хмару» (Луки 9:34).

І все ж саме в хмарі Ісус прийняв небесних посланців; голос, який промовив до Нього, проголошуючи Його Сином Божим, виходив із хмари, і цей голос «прийшов з небес».

Хмара й темрява огортають престол Божий на небі: «Хмара та морок круг Нього» (Псал. 96:2); тож боятися їх не потрібно. **Хмари лише приховують славу Господню, а темрява для Нього – те саме, що світло. Тому нехай ніхто не сумує, коли приходить темрява, але завжди й у всьому нехай дякує Отцеві, «що вчинив нас достойними участі в спадщині святих у світлі, що визволив нас із влади темряви й переставив нас до Царства Свого улюбленого Сина, в Якім маємо відкуплення і прощення гріхів»** (Колос. 1:12–14). (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 19 липня 1900 р.)

Долина і гора

(Матв. 17:4–9)

Цілком справедливо, що людина не може постійно перебувати на горі Преображення. Петро відчув, як добре там бути, і забажав оселитися там назавжди; але він мусив зійти вниз.

Бувають моменти, під час таємної молитви або спільного зібрання віруючих, коли небесна реальність відкривається нам так ясно, що здається, ніби ми своїми природними очима бачимо Ісуса преображеним. **Але ці миті дані нам лише для підбадьорення і не можуть тривати завжди.**

Однак помилка, яку багато хто допускає, полягає в тому, що вони вважають, що в проміжках між такими одкровеннями їхній зв'язок з Господом неминуче послаблюється. Пам'ятаймо: коли учні зійшли з гори Преображення, Ісус зійшов разом з ними, і саме біля підніжжя гори відбувся один із найбільших проявів Його сили.

Ці особливі моменти даються нам, аби ми збагнули, **наскільки близько Господь перебуває з нами завжди.** Він так само близький у «Долині приниження» чи в «Тіні смертній», як і на вершині «Прекрасних гір». (*ред.: тут йде посилання на книгу Джона Буньяна «Подорож Пілігрима»*). (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 4 жовтня 1900 р.)

Небо на землі

(Матв. 17:5)

Коли Петро, Яків та Іван були з Ісусом на горі Преображення, «хмара ясна заслонила їх, і ось голос із хмари почувсь, що казав: Це Син Мій Улюблений, що Його Я вподобав. Його слухайтесь!» (Матв. 17:5).

Описуючи цю подію, Петро каже: «Бо Він честь та славу прийняв від Бога Отця, як до Нього прийшов від величної слави голос такий: Це Син Мій Улюблений, що Його Я вподобав! І цей голос, що з неба зійшов, ми чули, як із Ним були на святій горі» (2 Петра 1:17, 18).

Ті троє учнів були всередині самої хмари, з якої пролунав голос; адже читаємо: «вони полякались, як стали ті входити в хмару» (Луки 9:34).

І проте голос прийшов із неба. Отже, принаймні тоді небо було на землі.

І так буває завжди для тих, хто живе близько до Бога та ходить з Ним. Наприклад, Яків у самотньому місці в пустелі відкрив, що те місце є не що інше, як дім Божий і брама небесна, бо Бог був там.

Христос, Який «в лоні Отця», міг говорити про Себе, спілкуючись із Никодимом, як про «Людського Сина, що на небі» (Івана 1:18; 3:13).

І якщо ми воскресли разом із Христом, то були й піднесені, і Господь нас «посадив на небесних місцях у Христі Ісусі» (Ефес. 2:6). **Таким чином, Бог дав нам небо, в якому ми маємо прямувати до неба, щоб, коли ми, нарешті, туди прийдемо, ми вже почувалися вдома.** (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 27 жовтня 1902 р.)

Що це означає?

(Марка 9:9, 10)

Коли Ісус сховався з гори Преображення разом з Петром, Яковом та Іваном, «Він їм наказав, щоб нікому того не казали, що бачили, аж поки Син Людський із мертвих воскресне. І вони заховали те слово в собі, сперечаючися, що то є: воскреснути з мертвих» (Марка 9:9, 10).

Що це означало? Це означало саме те, що було сказано, і нічого іншого. Але в їхньому власному уявленні не могло бути й мови про те, що Христос дійсно помре і воскресне. Тому вони постійно дивувалися й міркували, що ж це може означати.

І саме так сьогодні роблять тисячі послідовників Христа. Вони читають щось у Писанні і відразу запитують: «Що це означає?» Їм здається, що це повинно мати якийсь таємничий, прихований зміст, відмінний від того, що виражено прямо, тому що у них вже склалося своє уявлення, як усе має бути, і вони впевнені, що те, про що Писання говорить явно, ніколи не може статися буквально.

Так вони втрачають науку та розраду з Писання і виявляються неготовими до подій, що приходять. Якби учні навчилися приймати слово Господа таким, як воно є, вони не були б у такій розгубленості, коли Його розіп'яли. Пізніше вони навчилися цьому; а ми навчимося вже тепер на їхньому прикладі вірити, що Слово означає саме те, що воно говорить. (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 7 червня 1894 р.)

Книжники і Писання

(Марка 9:11)

Під час Першого приходу Христа книжники стверджували, що Він (Месія) не може прийти, доки не виконається певне пророцтво. Це видно з питання учнів, коли вони спускалися з гори Преображення: «Що це книжники кажуть, ніби треба Іллі перш прийти?» (Марка 9:11).

І в наші дні, коли ми очікуємо Другого приходу Христа у силі й славі, ця історія повторюється. Книжники, або ті, хто займає місця авторитету й ученості в церкві, кажуть, що перед приходом Христа мають спершу звершитися певні події. І їхнім словам багато хто вірить. Вона кажуть, наприклад, що спочатку має прийти тисячолітнє царство, або що євреї повинні повернутися на свою стародавню землю й оселитися там, як раніше. Подібні твердження значною мірою відволікають увагу величезної кількості людей від самої думки про повернення Христа.

Книжники підкріплювали свої твердження Писанням; адже пророцтво дійсно передвіщало прихід Іллі перед настанням дня Господнього, щоб він навернув серця батьків до дітей і серця дітей до батьків (Мал. 4:4). Пророцтва, які виголошуються сьогодні, так само нібито ґрунтуються на Писаннях; і оскільки люди загалом мало знайомі з натхненим Словом, вони досить легко готові вірити, що популярні теорії про тисячолітнє царство та повернення євреїв якось десь підтверджуються Святим Письмом, особливо тому, що для більшості людей не має великого значення, яким саме чином ті події мають настати. Сучасні теорії лише заспокоюють і присипляють тих, кого слід було б розбудити й спонукати до ревної дії з огляду на близький прихід їхнього Господа.

Але розрахунки книжників були помилковими; бо Спаситель сказав: «Ілля вже прийшов був, та його не пізнали, але з ним зробили, що тільки хотіли». І далі читаємо: «Учні тоді зрозуміли, що Він їм говорив про Івана Христителя» (Матв. 17:12, 13).

Та й книжники нашого часу зі своїми теоріями щодо того, що має статися перед приходом Христа, не ближчі до істини. Але доки люди задовольняються поверхневим знанням Слова Божого, вони неминуче потраплятимуть у всілякі духовні оми. Єдина безпека для кожної людини полягає в тому, щоб досліджувати й знати це Слово самостійно. Той, хто вивчає Писання, повинен шукати глибоко й ретельно, якщо хоче стати мудрим на спасіння.

Господь каже, що Його народ гине «за те, що не має знання» (Осії 4:6). А знання, якого їм бракує, – це знання Його Слова. Без цього Слова вони залишаються без світильника для своїх ніг і світла для своєї стежки (див. Псал. 119:105), і тому неминуче зіб'ються з дороги. Це Слово – одкровення Ісуса Христа, Який є «Світлом правдивим..., Хто просвічує кожну людину, що приходить на

світ» (Івана 1:9). Але в світі є багато фальшивих вогнів, і хто не має істинного Світла, той неминуче буде приваблений одним із них і введений в оману.

Найважливіше питання для кожного з нас – це не: «Чому книжники говорить те чи інше?», а: «Що каже Писання?» Писання належить нам так само, як і їм. Святий Дух, Наставник у всякій істині, вільно дається всім, хто просить про Нього з вірою. Але дух часу спрямований проти молитовного й благоговійного вивчення Слова Божого. Багато пишеться для того, щоб критикувати Слово, але мало або зовсім нічого, щоб переконати людей у необхідності знати, що воно говорить.

Християнин не повинен дозволяти собі плисти за течією, але мусить твердо протистояти всім мирським та атеїстичним настроям – чи походять вони від митників, чи від книжників. «Що каже Писання?» – ось питання, на яке ви повинні вміти відповісти, якщо хочете увійти в життя. (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 14 червня 1894 р.)

Тільки віруй

(Марка 9:24)

Чоловік, який прийшов до Христа й просив зцілити його стражденного сина, сказав: «Вірую, Господи, поможи недовірству моєму» (Марка 9:24).

І багато людей, читаючи цю розповідь, вважає, що їм також слід промовляти ту саму молитву. Усім таким ми говоримо: не робіть цього. Господь не просить вас молитися про віру, а лише застосувати ту віру, яку Його Слово вже вам дало.

Слова цього чоловіка були внутрішньо суперечливими, і цього досить, щоб ми їх не повторювали.

Спершу він сказав: «Вірую, Господи...». Це було добре і цього було б цілком достатньо, якби це було щиро. Але він зразу ж додав: «...поможи недовірству моєму». А це вже показало, що він не вірив

Віра й невір'я не можуть існувати разом. Якщо хтось має бодай найменший відтінок невір'я, значить віри у нього немає зовсім. Так само, якщо у когось є віра хоча б з гірчичне зерно, він не може при цьому мати і невір'я, – у нього є достатньо віри, щоб, коли потрібно, пересувати гори. Тож не будемо казати, що ми віримо, а в наступну мить це заперечувати.

Чи замислювалися ви коли-небудь, якою образою для Бога є просити Його допомогти вам повірити Йому? Це те саме, що сказати Йому: «Я Тобі не вірю». А тепер будьте щирими й відвертими перед Господом і скажіть Йому прямо: «Господи, я Тобі не вірю». Ви не наважитесь сказати це Господу в обличчя, чи не так? Ні, не наважитесь; бо щойно ви це скажете, одразу ж пролунає питання: «Чому ти не віриш?» А відповіді на це у вас немає.

Ви скажете: «Я не можу повірити».

Чому ні? Що такого сказав чи зробив Господь, що вам стало важко вірити Йому? Чи сказав Він коли-небудь бодай одну неправду? Ви негайно відповісте: «Ні; Він не може збрехати».

То як же? Тоді ви не можете не вірити. Неважко вірити Тому, Хто завжди говорить правду. Найлегша річ у світі – вірити Господу. Тому скажіть просто і з довірою: «Господи, я вірю».

Просіть Господа простити ваше невір'я і будьте певні, що Він це зробить; але не примножуйте свій гріх самим способом, у який просите прощення. (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 22 серпня 1901 р.)

Знання доктрини

(Івана 7:14–29)

Це було свято Кучок, коли кожен юдей мав бути в Єрусалимі. Усі дороги, що вели до міста, були заповнені радісними натовпами, які прямували на свято, **тішачись можливості цілого тижня відпочинку й нагодою зустріти давніх знайомих та завести нових**. Очікувалося, що це буде час загальної радості та перепочинку від праці, водночас згадування чудесного визволення, яке Бог учинив для Ізраїля. Хоча, оскільки людська природа незмінна, можемо припустити, що для багатьох головним джерелом гарного настрою були не стільки пам'ять про колишні Божі милості і вдячність за Його доброту, скільки **присмні враження сьогодення**.

До цього веселого натовпу Ісус не приєднався. Він не прагнув більшої популярності. **Він добре знав ціну думки натовпу і розумів, що як гучні протести, так і захоплені оплески однаково марні**. Навіть коли Ісус творив чудеса і навчав перед великими зібраннями, Він робив це тихо: «Він не буде кричати, і кликати не буде, і на вулицях чути не дасть Свого голосу. Він очеретини надломленої не доломить, і гнота тліючого не погасить, буде суд видавати за правдою» (Ісаї 42:2, 3). Послужити зціленням одній змученій душі в усамітненні було для Нього важливішим, ніж здобути швидкоплинну славу перед тисячами. Тому Ісус чекав, доки всі люди підуть на свято, і лише тоді Сам вирушив до Єрусалима якнайтихіше.

«У половині вже свята Ісус у храм увійшов і навчав. І дивувались юдеї й казали: Як Він знає Писання, не вчившись? Відповів їм Ісус і сказав: Наука Моя не Моя, а Того, Хто послав Мене. Коли хоче хто волю чинити Його, той довідається про науку, чи від Бога вона, чи від Себе Самого кажу Я» (Івана 7:14–17).

Звідки у цієї Людини таке знання? – запитували люди. Учителі Закону й книжники ніколи не мали Його серед своїх учнів, однак Він навчав із такою владою, якої не мали вони. Ах, Він був навчений згори. Його вчення не було людськими міркуваннями, а Божим одкровенням. **Не шляхом власних досліджень людина пізнає Бога, а через відкриття очей і серця для Божого одкровення, в якому Господь відкриває Себе**.

Ось школа, в якій може вчитися кожен, і ніхто не є таким убогим, щоб не зміг заплатити за це ціну. Якщо хто хоче чинити Його волю, той пізнає науку. Кожен, хто щиро бажає виконувати волю Божу, безсумнівно, цю волю пізнає. Він не лише буде навчений, а й напевно знатиме джерело й авторитет цього вчення.

Бог поставив вчителів у Своїй церкві, щоб вони допомагали людям побачити світло, вели їх до істини. Але **Бог ніколи не призначав жодну людину бути авторитетом у питаннях віри для іншої, щоб визначати за неї, у що та повинна вірити, а у що – ні**. Кожній людині дано право й здатність самотійно

вирішувати найважливіші питання. Вчитель може вказати на світло; але людина повинна сама для себе переконатися, що це дійсно світло. Відкрийте людині очі, і вам не потрібно буде йти за нею, щоб казати, де світло, а де темрява.

Поки Ісус навчав у храмі, одні слухали і вчилися, а інші лише міркували, чи Він є Христом, чи ні. Невже начальники вже постановили, що це справді Христос? **Чи стало це частиною «нашого вчення», щоб ми могли наважитися повірити в Нього без страху бути звинуваченими в єресі?** Ні, це неможливо; ми ж знаємо все про цього Чоловіка. «Про Христа ж, коли прийде, ніхто знати не буде, звідки Він» (Івана 7:27).

Тоді Ісус, Який навчав у храмі, голосно проголосив: «І Мене знаєте ви, і знаєте, звідки Я. А Я не прийшов Сам від Себе; правдивий же Той, Хто послав Мене, що Його ви не знаєте. Я знаю Його, Я бо від Нього, і послав Мене Він!» (вірші :28, 29).

Так, це було правдою, що вони знали Його і знали, звідки Він; і саме тому вони були без виправдання, що не впізнали в Ньому Христа. Адже Писання ясно розкривали обставини та місце Його народження. Бачачи, вони не бачили; і чуючи, не розуміли.

Те саме відбувається і сьогодні. **Люди проходять повз звичайні речі просто тому, що вони занадто буденні, не усвідомлюючи, що саме через такі засоби, а не якимось вражаючим способом, Бог відкриває Себе.** Хто нехтує «днем малих речей», ніколи не встоїть у «великий день» (Зах. 4:10; Об'явл. 6:17). (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 23 лютого 1899 р.)

Прості, неосвічені люди?

(Івана 7:15)

«І дивувались юдеї й казали: Як Він знає Писання, не вчившись?» (Івана 7:15).

Грецьке слово, перекладене тут як «Писання» (а в перекладі KJV «грамоту»), означає «письмена» або «священні тексти». Освічену людину, добре обізнану з книгами, зазвичай називають «людиною письма» або «літератором». Існує безліч книг, але лише одна настільки видатна, щоб бути достатньо означена словом «Книга», і це – Біблія; адже саме слово «Біблія» означає просто «книга». Отож вираз «писання», коли він вживається в Святому Письмі без уточнення, означає святі писання, або Писання.

Як і Іван Хреститель, Ісус ніколи не навчався в юдейських школах. Про Івана сказано, що він «перебувала в пустинях до дня свого з'явлення перед Ізраїлем» (Луки 1:80). Так і Ісус жив у Назареті, будучи слухняним батькам, працюючи простим теслею, поки не вийшов до народу під час Свого хрещення. Однак жоден з учителів не викликав більшого інтересу у народу і не привертав до себе більшої уваги, ніж ці двоє. Люди стікалися, щоб слухати їх, і ловили кожне їхнє слово. Служителі закону говорили про Ісуса: «Чоловік ще ніколи так не промовляв, як Оцей Чоловік» (Івана 7:46), і народ дивувався Його вченню, «бо навчав Він їх, як можновладний, а не як ті книжники їхні» (Матв. 7:29).

Те, що Ісус не навчався в школах учителів закону, богословських семінаріях того часу, видно з питань, які священники та старійшини задавали Йому, коли Він навчав у храмі: «Якою Ти владою чиниш оце? І хто Тобі владу цю дав?» (Матв. 21:23). Проте Він володів такою мудрістю, як у постановці питань, так і у відповідях на них, яка змушувала усіх вчених мужів мовчати, тоді як Його вчення було настільки простим, що «багато людей залюбки Його слухали» (Марка 12:37), бо вони розуміли Його; а здатність викладати глибокі речі простою, легко зрозумілою мовою є ознакою найвищої мудрості.

Звідки Ісус отримав це дивовижне знання? Із Слова Божого. Усіх єврейських дітей навчали книзі закону за велінням Господа даним через Мойсея: «І будуть ці слова, що Я сьогодні наказую, на серці твоїм. І пильно навчиш цього синів своїх, і будеш говорити про них, як сидітимеш удома, і як ходитимеш дорогою, і коли ти лежатимеш, і коли ти вставатимеш» (П. Зак. 6:6, 7). **Багато батьків, звичайно, робили це недбало і, особливо в пізніші часи, змішували настанови з численними пустими переказами, запозиченими від законовчителів.** Але ті діти, які мали вірних батьків, знали Святе Письмо з дитинства. Для дитини Ісуса це ніколи не було формальним обов'язком, бо Він говорив: «Твоєю волю чинити, мій Боже, я хочу, і Закон Твій у мене в серці» (Псал. 40:8). Святе Письмо, яке вивчалось в скромному домі в Назареті й відкрилося Його розумінню Духом Божим, було початком і повнотою всієї мудрості, якою володів Ісус.

Як і Сам Ісус, так і ті, кого Він обрав, щоб бути з Ним та посилати проповідувати, **були людьми скромного походження, які не навчалися в богословських школах.** Їхні знання були отримані зі Святого Письма.

Начальники дивувалися силі й знанням цих простих рибалок-проповідників, як раніше дивувалися Ісусові. Ми читаємо, що коли вони бачили «сміливість Петра та Івана, і спостерігши, що то люди обидва невчені та прості, дивувалися, і пізнали їх, що вони з Ісусом були» (Дії. 4:13). Слово «прості» (невігласи, пер. KJV) у цьому випадку є невдалим перекладом щодо апостолів. «Невчені» вони, безсумнівно, були за мірками шкіл, але аж ніяк не невігласи. Чому ж тоді маємо таке формулювання в священному тексті? Насправді його там немає, і поява цього слова в англійському перекладі – цікавий приклад самої теми, яку ми розглядаємо.

Ці два слова – «прості (невігласні) люди» (ignorant men) в Дії 4:13 – походять від одного грецького слова ἰδιώται (ідіотай), множина від ἰδιώτης (ідіотес). Читач відразу впізнає в цьому наше слово «ідіот» і може подумати, що англійський переклад значно пом'якшений порівняно з грецьким текстом. Але зачекайте. Первинне й звичайне значення цього грецького слова – «приватна особа», «хтось із простого народу». Але коли деякі публічні вчителі почали називати себе філософами і претендувати на те, що володіють монополією на мудрість, так що людина мусила мати рекомендацію від них як свідоцтво про те, що вона пройшла встановлений ними курс, аби мати хоч якийсь авторитет як учений, то всіх, хто не мав такого публічного визнання, стали вважати невігласами. Те, що наші перекладачі прийняли саме це вторинне значення грецького слова замість його справжнього сенсу, показує, наскільки й вони були під впливом того самого духу. У данських і норвезьких перекладах на місці «невігласів» стоїть слово «миряни», а в німецькому – «люди нижчого становища».

Тут міститься і підбадьорення, і урок. Підбадьорення полягає в тому, що люди найскромніших і найбільш зневажуваних прошарків суспільства можуть, віддано досліджуючи Слово з щирим бажанням знати й чинити Божу волю, набути такої мудрості, яка здивує навіть мудрих світу цього (див. П. Зак. 4:5, 6; Прип. 2:1–9).

Урок же полягає в тому, що в церкві Христовій немає рангів і ступенів, немає поділу на класи. Церква, пішовши слідами книжників язичницьких часів, розділила людей на два класи: духовенство і мирян, тобто особливий «обраний» клас, що має ключі знання, і народ, який повинен задовольнятися тим, що духовенство вважатиме за потрібне їм дати. Але Писання вчить нас, що у першоапостольській істинній церкві всі були мирянами, тобто простими звичайними людьми, чия єдина відмінність від інших полягала в тому, що давав їм Дух Святий. Ісус, Сам будучи простим трудівником, обрав рибалок і послав їх проповідувати, і тому вони названі апостолами. Але вони були мирянами, і якби вони жили сьогодні в Англії чи Америці, то так би їх і називали. **Те, що вчителі Слова утворили особливий клас, відокремлений від інших титулами, одягом тощо, – не лише не було задумане Господом, але й прямо Ним засуджувалося.**

Істинно, що «дари різні», і не всім доручено одне і те ж служіння; але всі в церкві – брати, і найбільший з них той, хто більше за всіх служить. Тож нехай ніхто не підноситься в своєму серці, вважаючи себе вищим за інших тільки тому, що він проповідник; і нехай ніхто не сумує через своє низьке становище. **Тіндеїл одного разу сказав, що він прагне, «зробити так, щоб кожен хлопець, який оре плугом в Англії, знав Писання краще, ніж папа».** Така можливість тепер відкрита перед кожним простим орачем; і той, хто дійсно нею скористається, навіть якщо його ім'я і не буде відоме за межами його села, має в церкві місце незмірно вище, ніж папа. (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 10 грудня 1896 р.)

Суперечливі голоси

(Івана 7:16–18)

Багато людей непокояться через те, як визначити, де істина, коли існує так багато голосів, і кожен з них претендує на істину, хоча всі між собою не згодні. Але це не повинно бути важким; Христос дав надійне правило, за яким ми можемо пізнати істину й уникнути обману. Він сказав: «Наука Моя не Моя, а Того, Хто послав Мене. Коли хоче хто волю чинити Його, той довідається про науку, чи від Бога вона, чи від Себе Самого кажу Я» (Івана 7:16, 17).

Цього одного вже досить. Бог бажає, щоб люди були спасенні. Тому Він зробив шлях спасіння дуже простим. Він подбав про, щоб ніхто, хто щиро шукає істину, щоб служити Богові, не був обманений. Нехай читач зупиниться і подумає, і він згадає, що **ті, кому так важко визначити, де істина, зазвичай є тими, хто шукає собі виправдання, щоб відкинути її. Вони бажають продовжувати свій власний шлях і заспокоюють совість, переконуючи себе, що їхній шлях може бути таким же правильним, як і будь-який інший, адже голосів так багато і всі вони різні.**

Відразу за наведеним текстом слідує ще одна вказівка, як нам пізнати істину: «Хто говорить від себе самого, той власної слави шукає, а Хто слави шукає Того, Хто послав Його, Той правдивий, і в Ньому неправди нема» (вірш 18). Це було сказано про Христа, але стосується і кожного, кого Христос посилає. **Лжеучитель шукає власної слави.** І часом ми можемо помітити це бажання у витончених лестошах, які він сипле на окремих людей. **Скрізь і завжди на перший план буде висуватися власне «я».** Але вчитель, якого послав Господь, має лише одне бажання – передати звістку Господа. Себе він не виявляє зовсім.

Ще сказав Ісус невіруючим юдеям: «Але вас Я пізнав, що любови до Бога в собі ви не маєте. Я прийшов у Ймення Свого Отця, та Мене не приймаєте ви. Коли ж прийде інший у ймення своє, того приймете ви» (Івана 5:42, 43). Це схоже з першим наведеним текстом: «Коли хоче хто волю чинити Його, той довідається про науку». Причина, через яку юдеї не могли прийняти Христа, Який говорив в ім'я Отця, полягала в тому, що **вони не мали в собі любові до Бога.** Вони не бажали чинити Божу волю, а тому й не могли зрозуміти. Скептик Гоббс якось сказав, що якби твердження про те, що сума квадратів катетів дорівнює квадрату гіпотенузи, суперечило особистим інтересам людей або їхньому праву керувати, то не знайшлося б нікого, хто зміг би це зрозуміти. Дехто б сказав: «Можливо, це й так», але не зміг би чітко це довести або побачити доказ, представлений іншими. **Готовність прийняти істину – це найважливіше для пізнання істини; і благословенна річ у тім, що той, хто готовий і прагне пізнати істину, не може бути зведений.**

Але є люди дуже боязкі, надто налякані тим, що їх можуть завести хибною дорогою, і тому вагаються прийняти те, про що насправді вже знають, що це

істина. У їхньому розумі немає сумніву, що певне вчення – істина; але вони не знають, до чого це може привести. Вони бояться, що це заведе їх далі, ніж вони хотіли б піти, і тому стримуються. У цьому ми бачимо небажання прийняти істину. Не має значення, що вони нібито цілком готові прийняти те, що бачать зараз; сам факт, що вони бояться того, до чого це може привести, свідчить, що вони насправді не полюбили істину, адже жодна істина ніколи не може привести до оман.

І який же результат такого шляху? Саме той, якого й слід було очікувати: невдовзі вони з жадністю приймуть якусь очевидну брехню. Хто відкидає голос Божий, той легко ухопиться за фальшивий голос. Сильна омана, щоб вони повірили неправді, приходить лише на тих, хто «любови правди вони не прийняли» (2 Сол. 2:10–12). Рятусь від обману не любов до якоїсь окремої істини, але любов до істини. Той, хто відкидає істину, неминуче мусить повірити неправді, бо нічого, крім брехні, більше не залишається. І той, хто не любить істину, всю істину, незалежно від того, якими можуть бути наслідки, неминуче приречений любити неправду. Єдиний захист від обману, від того, щоб бути зведеним голосами, які не є голосом Божим, – це негайно й без вагання приймати голос, що безпомилково є голосом Божим.

«Тож промовив Ісус до юдеїв, що в Нього ввірували: Як у слові Моїм позостанетеся, тоді справді Моїми учнями будете, і пізнаєте правду, а правда вас вільними зробить!» – «Я Пастир Добрий, і знаю Своїх, і Свої Мене знають» (Івана 8:31, 32; 10:14). (Е. Дж. Варгонер. The Present Truth. 4 січня 1894 р.)

Пізнання Бога є сила

(Івана 7:17)

Ісус сказав: «Коли хоче хто волю чинити Його, той довідається про науку, чи від Бога вона, чи від Себе Самого кажу Я» (Івана 7:17).

Немає іншого знання, окрім пізнання Бога; і пізнання Бога дано для застосування, для дії, а не для марних міркувань. Бог бажає, щоб люди виконували Його волю, і тому відкриває їм знання про неї. **Але це саме Бог виробляє в нас і бажання, і дію, тож справжнє пізнання Божої волі – це її виконання.** Пізнання Бога – це сила, сила самого вічного життя, бо знати Його означає мати життя вічне (див. Івана 17:3). **Отже, той, хто воістину пізнав Господа, є єдиним із Ним – єдністю думки, духу і життя.** Коли Новий Завіт буде остаточно укладений з людьми, тоді всі, від малого до великого, будуть знати Господа, і воля Його звершуватиметься на землі, як на небі. (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 23 листопада 1899 р.)

Христос як Учитель

(Івана 7:17, 31, 32, 46)

«А багато з народу в Нього ввірували та казали: Коли прийде Христос, чи ж Він чуда чинитиме більші, як чинить Оцей? Фарисеї прочули такі поголоски про Нього в народі. Тоді первосвященики та фарисеї послали свою службу, щоб схопити Його» (Івана 7:31, 32).

Біда фарисеїв і первосвящеників полягала в тому, що їхній характер і вчення тьмяніли в порівнянні з Христовими. «Чоловік ще ніколи так не промовляв, як Оцей Чоловік» (вірш 46), – таке свідчення дали слуги, яких було послано схопити Його. «Бо навчав Він їх, як можновладний, а не як ті книжники їхні» (Матв. 7:29). Народ слухав Його охочіше, ніж їх, і це викликало в них заздрість. І люди знали, що священики шукають, як заподіяти Йому смерть.

Та священики й начальники могли б зберегти довіру народу навіть у присутності Ісуса, якби тільки були готові вчитися від Нього і прийняти Його дух та мудрість, якою Він був сповнений. Але вони були надто горді для цього, і тому «взяли ключа розуміння»: самі не ввійшли і тим, хто хотів увійти, перешкоджали всіма можливими способами (Луки 11:52).

Ще одна причина гніву юдейських проводирів на Ісуса полягала в тому, що люди, які слухали Його живі слова істини, не лише втрачали смак до старих переказів, які старійшини постійно повторювали, але й насправді починали знати більше, ніж самі проводирі. «Коли хоче хто волю чинити Його, той довідається про науку» (Івана 7:17). Начальники не бажали чинити її, і тому не знали; а бідні люди, які прагнули виконувати волю Божу, знали істину. Давид сказав: «Став я мудріший за старших, бо держуся наказів Твоїх!» (Псал. 119:100).

Щире бажання кожного істинного вчителя полягає в тому, щоб люди навчалися; і чим більше вони навчаються, тим більша його радість. Якщо з часом вони перевершать його у знанні, він радітиме ще більше. Адже це і є свідченням істинності його вчення. Так нерідко буває, коли хтось веде своїх слухачів до Слова. **Якщо він не обмежує все своїм власним тлумаченням, а відкриває їм Слово і дозволяє бачити самим, часто буває так, що душі відкривають більше, ніж він сам бачить.** Той же, хто не бажає цього, шукає власної слави, а не слави Божої; він проповідує себе, а не Слово. (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 3 грудня 1896 р.)

Духовне пиття

(Івана 7:37)

«А останнього великого дня свята Ісус стояв і кликав, говорячи: Коли прагне хто з вас нехай прийде до Мене та й п'є!» (Івана 7:37). Уявімо, що якийсь бідний подорожній, який щойно прибув до Єрусалима після довгої і виснажливої дороги, увесь у пилу й бруді, страждаючи від спраги, почув цей заклик і сприйняв слова Ісуса буквально; якби він прийшов до Нього, очікуючи знайти справжню воду, яка дійсно могла б втамувати його спрагу, – чи був би він розчарований? Чи мав Ісус на увазі те, що сказав? Чи міг Він дати спраглий людині напитися чистої, прозорої води й справді освіжити її? Його слова були дуже прості, і Він звертався до простого народу, до «простого люду», **звиклого розуміти речі буквально**. Чи мали вони право прийняти Його Слово саме так? Подивімося.

Предки цих самих людей колись були мандрівниками в пустелі, де не було води. «Голодні та спрагнені, і в них їхня душа омлівала» (Псал. 107:5). Бог сказав їхньому проводиреві підійти до скелі й ударити її жезлом, запевнивши, що з неї потече вода, аби народ міг пити. І так сталося. «Тож ударив у скелю і води линули, і полилися потоки!» (Псал. 78:20). Так батьки «пили всі той самий духовний напій, бо пили від духовної скелі, що йшла вслід за ними, а та скеля був Христос!» (1 Кор. 10:4). Сам Ісус стояв на тій скелі, і саме від Нього виходила вода. Скеля, яку бачили люди, була лише видимим провідником невидимого Христа. Христос, що дав ту воду у пустелі, справжню воду, яка втамовувала спрагу людей і худоби, – був тим самим Христос, що стояв у храмі й кликав: «Коли прагне хто з вас нехай прийде до Мене та й п'є». Він був так само спроможний дати воду спраглий людині в храмі, як напоїти народ у пустелі, бо Він «учора, і сьогодні, і навіки Той Самий» (Євр. 13:8).

Хтось скаже: «Але я думав, що Ісус пропонував духовну воду; я не припускав, що Його слід розуміти буквально». Так, це була духовна вода; так само, як вода, що текла зі скелі в пустелі, освіжаючи тисячі спраглих людей і худоби, була духовним напоєм. Духовне – не уявне, а найреальніше. Лише через видимі речі Ісус відкриває нам реальність того, що невидиме. Усе, що Бог створив, покликане навчати нас реальності викуплення, яке в Христі Ісусі; «бо то Ним створено все на небі й на землі, видиме й невидиме, чи то престоли, чи то господства, чи то влади, чи то начальства, усе через Нього й для Нього створено! А Він є перший від усього, і все Ним стоїть» (Колос. 1:16, 17). Він є образ і повнота невидимого Бога, і є цілковито духовним; тому все, що походить від Нього і в Ньому перебуває, має бути духовним.

Невже ви ніколи не пили воду з того ж Джерела, з якого пили ізраїльтяни в пустелі? Ніхто ніколи не пив воду з іншого джерела. Бог є «джерелом води живої» (Єрем. 2:13). Зупиніться на мить і подумайте, звідки береться вода, яку ви

п'єте. Вона виходить із землі – із джерел або колодязів. Коли ви бачите, як з-поміж скель витікає джерело, ви бачите те саме, що бачили сини Ізраїлю в пустелі. Вони не бачили Христа, і мало хто з них коли-небудь вірив, що Він має якесь відношення до появи цієї води. Вони померли в невір'ї. Вони бачили не більше, ніж бачите ви, коли п'єте воду з джерела або струмка.

Невже ви не бачите, що стоїть за цим джерелом чи криницею? Хіба ви не розумієте, що джерело є лише отвором, звідки виходить вода; воно її не виробляє, так само, як і кран не виробляє воду у вашій ванній кімнаті. У надрах землі є водні запаси, але сама земля не виробляє воду; і якби вони постійно не поповнювалися, вони б вичерпалися. Хмари ж рясно виливають воду на землю, і тому ми маємо постійне джерело. Роки минають, а потоки все так само течуть, не зменшуючись. Але й хмари не виробляють воду; вони – лише зібрані у повітрі маси води, утворені випаровуванням і конденсацією. Земля постачає воду хмарам, а хмари – землі. Тож можна сказати, що немає нового запасу води, є лише та, що була від початку.

Але те, що було на початку, було від Христа, Який є «Початок» (Колос. 1:18). Те, що було від початку, було «Словом життя» (1 Івана 1:1). **З Едему витікала ріка, яка, на відміну від будь-яких рік на землі сьогодні, розгалужувалася на чотири потоки, спрямовані до чотирьох сторін світу, і таким чином зрошувала всю землю.** Той Едем з його деревом життя нині знаходиться на небі, в оселі Божій. Там, від престолу Божого, тече чиста ріка води життя, прозора, як кришталь (Об'явл. 22:1). З цієї річки Божої насолоди (Едему) Бог дозволяє пити тим, хто шукає притулку під покровом Його крил: «Яка дорога Твоя милість, о Боже, і ховаються людські сини в тіні Твоїх крил: вони з ситости дому Твого напоюються, і Ти їх напуваєш з потоку Своїх солодощів» (Псал. 36:7, 8).

Як та річка, що тече прямо з Божої оселі, від самого Бога живила вологою всю землю, так і нині вона діє: «Ти відвідуєш землю та поїш її, Ти збагачуєш щедро її, повний води потік Божий, Ти збіжжя готуєш її, бо Ти так приготував її!» (Псал. 65:10). Отже, вода, яка освіжає землю і б'є з неї, щоб оновити життя людей, виходить прямо від Бога. Ми ніколи не п'ємо склянку води, не підкорившись несвідомо запрошенню Христа: «Хто спраглий, йди до Мене і пий!» Але оскільки люди не усвідомлюють, звідки приходить вода, вони не розуміють і повноту того життя, що міститься у Христі, Який дає цю воду нам. **Вони п'ють недостойно, без віри, не розмірковуючи про Господа.**

Усі видимі дари Божі є Його засобами, щоб передати нам і дати можливість досягнути Його невидимі дари. Вода життя, що виходить від престолу Бога і Агнця і яку Христос вільно пропонує всім спраглим, є Дух Божий. Це саме життя Боже, бо «Дух є життя». Але «життя – в крові» (пер. з англ.); Христос дає нам Своє життя, проливаючи за нас Свою кров, і очищення кров'ю є спасінням Його життям, тобто оживленням Духом (див. Римл. 5:10; 8:10, 11). «І троє свідкують на землі: дух, і вода, і кров, і троє в одно» (1 Івана 5:8). Пити з води життя, що виходить від престолу, означає пити кров – життя Христа; бо посеред престолу

стоїть Агнець, як заколений (Об'явл. 5:6), з боку Якого витекли вода і кров, і вони свідчать про одне. А оскільки дощ, що падає з неба, освіжаючи землю і даючи життя всьому, виходить з ріки Божої, ми можемо знати, що, приймаючи цей дар, як Бог його дає, і визнаючи в цих символах Його, ми отримуємо духовний урок прийняття Духа життя у Христі і п'ємо Його дорогоцінну кров, яка очищає нас від гріха. Так «із хмар хай спливе справедливість» (Ісаї 45:8).

Це справжня, жива істина, а не вигадка. У Христі старе минуло, і все стало новим, так що через звичні речі цієї землі ми вже тепер можемо бачити живі реалії нової землі. Як це повинно навчити нас приймати добрі дари Божі такими, якими Він їх дає нам у їхній чистоті. Життя Христа досконале; тому **ми повинні уникати всього, що несе в собі слід прокляття, що містить в собі хоч щось від смерті**. Якщо хтось бере чисту воду, яку дає Бог, і додає до неї будь-яку згубну речовину, як алкоголь у будь-якій формі, чай, каву тощо, хіба він не робить це несвідомо всупереч Духу Божому? Він відкидає досконалий дар Божий і каже, що щось менше за досконале життя Христа, якась домішка смерті, для нього достатньо. Яка жахлива річ це є, як невдячно – взяти багатий Божий дар життя і змішати його з тим, що руйнує, перш ніж прийняти його! Приймемо Його дари так, як Він їх дає, і візьмімо їх вірою, розмірковуючи про життя. (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 2 березня 1899 р.)

Красномовне життя

(Івана 7:46)

«Відказала та служба: Чоловік ще ніколи так не промовляв, як Оцей Чоловік» (Івана 7:46). Не велика вченість і мудрість дають людині знання Біблії, але саме знання Слова Божого дарує мудрість і розуміння.

Господь робить усе настільки простим, і саме це є однією з причин, чому люди не приходять до пізнання істини й не приймають спасіння: **воно надто просте**, і водночас нескінченне. Люди знають, що це має бути щось величне, і тому думають, що цього не можна знайти в простоті. Та навіть найменше, що Бог створив, є величним і виявляє Його силу. Немає такої простої речі, яка б не відкривала вічної сили й божества Бога в такій же мірі, як сонце чи планети. У найпростіших речах Бог відкриває Своє нескінченне спасіння.

Небагато хто може говорити красномовно у тому значенні, як це розуміє світ; але **жити красномовно доступно кожному. Ісус говорив так, як ніколи не говорила людина; але причина, з якої Він міг так говорити, полягала в тому, що Він жив так, як ніколи не жив жоден інший.** Хто не поважатиме людину, навіть якщо вона і здається дивакуватою, коли вона у повсякденному житті живе так, як проповідує? **Причина, через яку так багато охочих стати реформаторами нічого не досягають, полягає в тому, що вони не навчилися спершу реформувати самих себе.** Той, хто живе Євангелієм, навіть не промовивши жодного слова, проповідує проповіді у тисячу разів дієвіші, ніж найкрасномовніші промови того, кого знають як лицеміра.

Перебуваючи у в'язниці, Іван Хреститель, почувши про діла Христа, послав до Нього двох зі своїх учнів запитати: «Чи Ти Той, Хто має прийти, чи чекати нам Іншого?» (Матв. 11:3) І замість того, щоб відповісти, як ми б природно очікували, Він просто сказав: «Ідіть, і перекажіть Іванові, що ви чуєте й бачите: Сліпі прозрівають, і криві ходять, стають чистими прокажені, і чують глухі, і померлі встають, а вбогим звіщається Добра Новина...» (вірші 4, 5). У цьому випадку саме діла свідчили про справжнє месіанство Спасителя. Так само й сьогодні: «діла, які ми вчиняємо, і слова, які промовляємо», свідчать за Євангеліє або проти нього. Нехай усе це буде звершене в Ісусі Христі, щоб, чи їмо ми, чи п'ємо, чи що інше робимо, робили все на славу Божу. (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 31 серпня 1899 р.)

Потреби і гріх

(Івана 7:46)

Господь задовольняє всі наші потреби. Багато людей у це не вірять. Але якби вони лише відкрили свої очі, то могли б побачити докази цього всюди. Нещодавно шур випадково потрапив до холодильного приміщення, і коли його знайшли, на хвості у нього була густа і довга шерсть. Чому? Просто щоб захистити його від холоду. Він опинився в холодному місці, не маючи можливості вибратися, йому потрібен був тепліший покрив, і Господь забезпечив його. Чому деякі птахи відлітають, коли наближається холодна пора? Хто говорить молодому дрозду, якому шість-вісім місяців, що йде зима і що тепло – на півдні? Якщо Бог забезпечує всі потреби польових звірів і небесних птахів, то чому ми, які є безмежно цінніші в Його очах, повинні хвилюватися і непокоїтися про свої потреби? Припинимо це й віднині будемо вірити Господу.

Гріх надзвичайно руйнівний. **Він приходить під виглядом друга, але виявляється ворогом. Спочатку він служить насолоді, але згодом веде свою жертву у цілковите рабство.** Доктор Тейлор розповідає, як одного разу він читав у спогадах детектива, що, вистеживши злочинця, той приєднався до нього як приятель по розвагах, ходив з ним по його звичних місцях, здобував його довіру довгою «дружбою», аж поки, коли вся підозра зникла, переконав його задля жарту приміряти наручники; а тоді, клацнувши пружиною, що їх замикала, взяв його, абсолютно безпорадного, як легку здобич. Так само диявол накладає наручники на чоловіків і жінок, – і не тільки на людей світу, але навіть на тих, хто називає себе Божим народом. Потрібно бути вкрай пильним, щоб уникнути його тенет, і лише ті можуть досягти успіху, чиє «життя сховане з Христом у Бозі». (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 31 серпня 1899 р.)

Хто перший кине камінь

(Івана 8:7)

«Хто з вас без гріха, нехай перший на неї той каменем кине!» (Івана 8:7). Так Христос сказав книжникам і фарисеям, коли вони привели до Нього жінку, упійману на перелюбі; **і те ж саме Він би сказав сьогодні будь-якій спробі людей карати за гріх**. І це ясно показує, що покарання за порушення Божого закону зовсім не входить у сферу повноважень цивільної влади чи будь-якої іншої влади, яку мають люди. **Бог ніколи не залишає грішникам право карати за гріх**. Апостол Павло вигукує: «Чи ж Бог несправедливий, коли гнів виявляє? Говорю по-людському. Зовсім ні! Бож як Бог судитиме світ?» (Римл. 3:5, 6). **Суд і осуд, а також виконання вироку, повинні здійснюватися в праведності**; а тому це ніколи не може здійснюватися грішниками. **Адже всі грішники однаково заслуговують смерті**. І той, хто бере на себе владу кинути камінь у грішника, цим самим заявляє, що він сам без гріха. (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 11 січня 1894 р.)

Рятувати, а не побивати грішників камінням

(Івана 8:7)

«Хто з вас без гріха, нехай перший на неї той каменем кине!» (Івана 8:7).

Ці добре відомі, але мало зважені слова Христа, зразкового Медико-Місіонера, мають величезне значення для кожного місіонера. Місіонер неминуче стикається з людьми, які явно відійшли від вузького шляху; а медико-місіонер особливо має справу з тими, чиї несправедливі вчинки стали очевидними через їхній вплив на тіло. Тепер постійна небезпека полягає в тому, що, бачачи і маючи справу з тими, хто здається грішником більше за інших, ми можемо стати критичними людьми і фарисеями, і тим самим зробити себе непридатними до роботи, для якої, можливо, роками готувалися. Сенса цієї поради нашого Спасителя, якщо до неї прислухатися, полягає в тому, щоб зробити нас дуже уважними до тих, чиї гріхи є найсильнішим аргументом на користь того, щоб ми їм допомогли, бо вони нагадують нам, що ми всі є учасниками однієї спільної грішної людської природи.

«Але я не роблю тих речей, які засуджую», – схильні ми сказати. Можливо, й ні; але питання в іншому: чи не потураємо ми якомусь іншому гріху, який не здається нам таким поганим лише тому, що він наш власний? Якщо так, то ми, безперечно, не маємо права кидати каміння у нашого ближнього і врешті виявимо, що ці камені відскакують і вражають нас самих. «Не судіть, щоб і вас не судили; бо яким судом судити будете, таким же осудять і вас, і якою мірою будете міряти, такою відміряють вам» (Матв. 7:1, 2).

Хоча під час промови Спасителя йшлося про конкретний гріх, Він не сказав: «Хто не зробив цього гріха, нехай перший кине камінь», але: «Хто без гріха». **Не було жодного уточнення щодо виду гріха. Будь-хто, хто має гріх, позбавлений права судити будь-якого іншого грішника.** Усі гріхи становлять одне, і хто осуджує іншого – сам себе осуджує. «Бо Той, Хто сказав: Не чини перелюбства, також наказав: Не вбивай. А хоч ти перелюбства не чиниш, а вб'єш, то ти переступник Закону» (Якова 2:11).

У нашій обмеженості ми нерідко проводимо розмежування там, де їх немає. П'яницю звикли виставляти на осуд і жаль, і гріх пияцтва аж ніяк не слід применшувати, бо ми знаємо, що жоден п'яниця не успадкує Царства Божого. Але добре замислитися, у чому ж полягає сутність зла пияцтва. Хіба не в тому, що п'яниця – раб свого апетиту? Багато хто не хоче бути п'яницею, з радістю був би вільним і твердо вирішує розірвати кайдани; але коли проходить повз винний магазин, відчуває запах спиртного або сильний потяг, його рішучість тане, і він знову піддається думці: «лише цього разу». **Проблема у волі.** А в чому ж різниця між жертвою алкогольного напою і тим, хто догоджає своїй пожадливості в будь-чому іншому всупереч власній совісті й здоровому глузду? Обидва – раби

апетиту; тільки різниця в тому, що раби алкоголю зазвичай менш охочі бути рабами, ніж ті, хто їсть, щоб задовольнити свій спотворений апетит, а не заради необхідних і законних потреб тіла.

Це лише один приклад; є багато інших, де можна зробити подібне застосування. А вплив слів Спасителя, якщо пам'ятати їх, полягає в тому, щоб **зробити нас більш поблажливими до наших ближніх і більш вимогливими до самих себе**. І благо для нас і для світу, що хоча наша гріховна природа робить неможливим для нас судити інших, вона не перешкоджає нам працювати для їхнього спасіння. Діло Євангелія доручено грішникам, настільки, що навіть Той, «Хто не відав гріха», повинен був стати гріхом за нас, аби спасти нас від гріха. **Ми найбільше спроможні допомагати іншим тоді, коли усвідомлюємо власні недоліки й водночас боремося проти них Божою силою.**

Не слід забувати одного: навіть якщо ми станемо настільки фарисейськими людьми, що щиро вважатимемо себе не такими, як інші люди, у нас все одно немає Божого повноваження судити, адже Христос, безгрішний, не кидав каменів. Він сказав: «Я не прийшов світ судити, але щоб спасти світ» (Івана 12:47), – а ці дві речі не можуть іти разом. Отже: «Хай з любов'ю все робиться в вас» (1 Кор. 16:14). (Е. Дж. Ваггонер. Medical Missionary. Січень 1905 р.)

Джерело світла

(Івана 8:12; 9:5)

Ми звертаємо увагу на фізичну силу сонячних променів, а також на їх цілющу дію; але ніхто не повинен припускатися помилки, вважаючи, ніби сила і цілюща властивість містяться в самому сонці. Це означало б зробити його богом, що зазвичай і відбувається, коли люди приписують сонцю те, що воно «робить», і не простежують силу далі, до її Джерела. Усі речі є слугами Бога, і небеса лише звіщають Його славу. Ісус сказав: «Я Світло для світу. Хто йде вслід за Мною, не буде ходити у темряві той, але матиме світло життя» (Івана 8:12). «І життя було в Нім, а життя було Світлом людей» (Івана 1:4).

І якщо Його життя є світлом, то звідси неминуче випливає, що у світлі, яке походить від Нього, є життя – цілюща сила. У сонячному світлі є життя лише тому, що світло, яке осяює нашу землю, виходить від впливу сили Божого життя, а сонце є лише її загальним посередником.

Приклад цілющої сили світла, який водночас показує, що видиме нам світло забезпечене самим життям Христа, записаний в 9-му розділі Євангелія від Івана. Коли Ісус проходив повз, Він побачив бідного жебрака, сліпого від народження. Коли Йому вказали на нього, Він сказав: «Я світло для світу» (Івана 9:5), і негайно дарував цьому чоловікові зі. Світло Христового життя зцілило очі сліпого.

Отже, ми бачимо, що коли сонячне світло знищує хвороботворні мікроби, очищаючи нашу землю, роблячи її придатною для життя і надаючи рум'янець щокам людей, так само як і пелюсткам троянд, – це дія впливу тієї ж сили життя Христа, яка очищає нас від усякого гріха. Таким чином, все творіння проповідус Євангеліє. «А для вас, хто Ймення Могого боїться, зійде Сонце Правди та лікування в промінях Його» (Мал. 4:2). (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 12 червня 1902 р.)

Примноження світла

(Івана 8:12)

Христос – світло світу: «Я Світло для світу. Хто йде вслід за Мною, не буде ходити у темряві той, але матиме світло життя» (Івана 8:12).

Я можу мати все, що є в сонячному світлі, і кожна інша людина також може мати все, що є в ньому. Від однієї газової лампи чи смолоскипа можна запалити тисячу інших вогнів, і кожен із них буде світити так само яскраво.

Так і Христос може померти й віддати всю повноту Свого життя одній людині, і при цьому мати стільки ж, щоб дати тобі, мені й кожному іншому, тому що від цього Його життя не зменшується. Воно примножується й ніколи не стає меншим. Кожен отримує всю повноту Христа, отримує всього Христа, все, що в Ньому є.

Кожен з нас може бути розп'ятий із Христом. Він скуштував смерть за кожную людину. І все ж кожен отримує всю повноту Його життя; і при цьому у Нього залишається стільки ж. Тож Він міг би віддавати Своє життя знову й знову за кожную душу – і все одно залишатися живим. Така природа вічного життя: завжди віддавати й ніколи не зменшуватися; завжди світити й ніколи не тьмяніти. (Е. Дж. Вагонер. The Present Truth. 1 лютого 1894 р.)

Його час ще не настав

(Івана 8:20)

«Ці слова Він казав при скарбниці, у храмі навчаючи. І ніхто не схопив Його, бо то ще не настала година Його» (Івана 8:20).

Скільки разів вони намагалися схопити Його! У попередньому розділі ми читаємо, що «первосвященики та фарисеї послали свою службу, щоб схопити Його» (Івана 7:32), але служба повернулася, навіть не заговоривши з Ним. Іншим разом розгнівані юдеї вже дістали Його в свої руки: «і, вставши, вони Його вигнали за місто, і повели аж до краю гори, на якій їхнє місто було побудоване, щоб скинути додолу Його... Але Він перейшов серед них, і віддалився» (Луки 4:29, 30). Всі задуми ворогів Ісуса були марними, доки не настала година Його.

Чому так? Тому що Отець послав Його у світ виконати певну працю, і Він був «вірний Тому, Хто настановив Його» (Євр. 3:2). **Звершення цієї праці було Його єдиною думкою й самим життям, дорожчим для Нього, ніж їжа, пиття чи відпочинок** (див. Івана 4:6–8, 31–34). Він знав, що Отець, Який послав Його, завжди з Ним, **і тому доручив ведення Своєї справи та захист Самого Себе Отцеві**. Поки Він був цілковито відданий Божій праці, завжди роблячи те, що було до вподоби Отцю, **Ісус був у такій же безпеці від будь-якої шкоди, як і Сам Бог**; адже саме Бог діяв у Ньому, і неможливо, щоб Бог дозволив людям зупинити чи навіть перешкодити Своїй праці.

Тому Ісусові не потрібно було й хвилини витратити на турботу про власну безпеку; Він знав, що ніхто не може заподіяти Йому зла, доки Отець цього не допустить. А коли Він завершив працю, яку мав виконати, **тоді Його радістю було і страждати так само, як і працювати**.

Але яка користь від усього цього для нас? Невже це було написано лише для цікавості? Коли ми прочитали і дізналися про ці факти, чи на цьому все закінчилося? Невже в цьому немає для нас ніякого підбадьорення? Звичайно ж, є! Бо це написано саме для нашого навчання, «щоб терпінням і потіхою з Писання ми мали надію» (Римл. 15:4). Та ми часто втрачаємо урок з життя Христа, тому що не визнаємо або забуваємо, що Він був Людиною-Заступником, Представником людей. «Тому мусів бути Він у всьому подібний братам» (Євр. 2:17). «Як Він, так і ми в цьому світі» (1 Івана 4:17, *пер. з англ.*). Бог явив Себе у плоті Ісуса з Назарету, щоб показати, що Він може звершити в людській плоті – не лише однієї Людини, але усіх людей, які дозволять Йому жити в них у всій Його повноті.

Ті, хто вважає Христа винятковим, Таким, що не має нічого спільного з людьми, втрачають користь від Божого об'явлення в плоті. Так, Він був особливий – так само, як і віддав Себе за нас, щоб очистити Собі народ особливий. Але тим, хто приймає Його, Він дає владу бути дітьми Божими, рідними

братами Христа, які мають рівні з Ним права і привілеї. «А всім, що Його прийняли, їм владу дало дітьми Божими стати» (Івана 1:12). «Сам Цей Дух свідчить разом із духом нашим, що ми діти Божі. А коли діти, то й спадкоємці, спадкоємці ж Божі, а співспадкоємці Христові, коли тільки разом із Ним ми терпимо, щоб разом із Ним і прославитись» (Римл. 8:16, 17). Він посилає Своїх учнів, як і був посланий Сам, запевняючи їх, що Отець любить їх так само, як і Його: «Як на світ Ти послав Мене, так і Я на світ послав їх. ... Я у них, а Ти у Мені, щоб були досконалі в одно, і щоб пізнав світ, що послав Мене Ти, і що їх полюбив Ти, як Мене полюбив» (Івана 17:18, 23), і що Він завжди з ними: «І ото, Я перебуватиму з вами повсякденно аж до кінця віку!» (Матв. 28:20).

«Тому й ті, хто з Божої волі страждає, нехай душі свої віддадуть в добродіє Йому, як Створителю вірному» (1 Петра 4:19). **Діти Божі, посвячені Йому й зосереджені лише на виконанні Його волі, мають не більше причин боятися, ніж мав Ісус, і не більше підстав займатися самозахистом, ніж Він. Якщо їхня праця – це праця Господа, вони можуть бути впевнені, що жодна людина не здатна зупинити її, і що вони в безпеці, доки звершать ту частину роботи, яка їм призначена.** Нехай же нашою єдиною справою буде завершити працю, яку Бог дав нам виконати, спочиваючи в мирі з усвідомленням того, що наш час у Його руках. (Е. Дж. Вагонер. The Present Truth. 31 грудня 1896 р.)

Бути з Христом

(Івана 8:21)

«І сказав Він їм знову: Я відходжу, ви ж шукати Мене будете, і помрете в гріху своїм. Куди Я йду, туди ви прибути не можете» (Івана 8:21).

Це легко зрозуміти: звичайно, **ті, хто помирають у своїх гріхах, не можуть бути з Господом**; ми всі це знаємо, адже нас з дитинства вчили, що лише добрі люди потрапляють на небо, коли помирають. Так, ми можемо легко повірити, що ті злі юдеї, які наполегливо шукали можливості позбавити Ісуса життя, не могли піти туди, де Він буде, якщо помруть без покаяння.

Але, зачекайте: незабаром після цього Ісус використав подібні слова до зовсім іншого класу людей. Перейдемо до 13-го розділу, 33-го вірша, і ми знайдемо, що Ісус говорить Своїм улюбленим учням, яких Він ніжно назвав «дітоньки»: «Не довго вже бути Мені з вами! Ви шукати Мене будете, але як сказав Я юдеям: Куди Я йду, туди ви прибути не можете, те й вам говорю Я тепер».

«Ах, так, – скаже хтось, – але Він мав на увазі, що вони не могли піти за Ним тоді, бо мали жити ще кілька років після Його розп'яття та вознесіння. Пізніше Він сказав Петру: «Куди Я йду, туди ти тепер іти за Мною не можеш, але потім ти підеш за Мною» (вірш 36). Так, але наступний вірш показує, що Петро не міг слідувати за Ним тоді, навіть якщо б він був готовий покласти за Нього своє життя. «Говорить до Нього Петро: Чому, Господи, іти за Тобою тепер я не можу? За Тебе я душу свою покладу! Ісус відповідає: За Мене покладеш ти душу свою? Поправді, поправді кажу Я тобі: Півень не заспіває, як ти тричі зречешся Мене» (вірші 37, 38).

Тепер прочитайте трохи далі. Слова Ісуса «куди Я йду, туди ви прибути не можете», природно, наповнили серця учнів сумом. Вони дійсно залишили все заради Нього й навчилися повністю покладатися на Нього; і тепер думка про те, що Він збирається залишити їх самих, збентежила і стривожила їх. Тоді Ісус звернувся до них з цими втішними словами: «Нехай серце вам не тривожиться! Віруйте в Бога, і в Мене віруйте! Багато осель у домі Мого Отця; а коли б то не так, то сказав би Я вам, що йду приготувати місце для вас? А коли відйду й приготую вам місце, Я знову прийду й заберу вас до Себе, щоб де Я були й ви» (Івана 14:1–3).

Тепер ми знаємо, про який час говорив Ісус, коли сказав «потім». Це «потім», коли Його учні будуть із Ним, настане тоді, коли Він прийде знову, «не в справі гріха другий раз з'явитися тим, хто чекає Його на спасіння» (Євр. 9:28). Він ще не прийшов удруге і тому жодна душа не пішла бути з Ісусом від часу Його вознесіння. Так само вірно, як те, що Він пішов з цієї землі, вірно і те, що Він прийде знову. Але не менш певно й те, що Він пішов не просто так, а з визначеною

метою – приготувати місце для Своїх учнів. Це місце ще не приготоване, бо Він ще не повернувся. Більше того, оскільки Він повернеться з конкретною метою – прийняти Своїх учнів до Себе, то це безсумнівно означає, що ніхто з них не перебуває з Ним зараз; адже ми можемо бути певні: Ісус не прийде на землю даремно. Він не прийде взяти людей на небо, якщо вони вже там. І Він не сказав би, що прийде по них знову, знаючи весь час, що вони будуть із Ним ще багато років до Його повернення. Ні; хоч би хто помер, святий чи грішник, він не може піти до Господа у момент смерті.

Ті самі слова втіхи, які Ісус сказав учням, апостол Павло, за Господньою владою, промовляє й до нас усіх: «Бо це ми вам кажемо словом Господнім, що ми, хто живе, хто полишений до приходу Господнього, ми не попередимо покійних. Сам бо Господь із наказом, при голосі Архангола та при Божій сурмі зійде з неба, і перше воскреснуть умерлі в Христі, потім ми, що живемо й zostались, будемо схоплені разом із ними на хмарах на зустріч Господню на повітрі, і так завсіди будемо з Господом. Отож, потішайте один одного цими словами!» (1 Сол. 4:15–18).

«І так завсіди будемо з Господом». Як? Через воскресіння мертвих і переміну живих. Мертві не йдуть поперед живих. Усі чекають приходу Христа, і тоді всі «перемінімось, раптом, як оком змигнути, при останній сурмі: бо засурмить вона і мертві воскреснуть, а ми перемінімось!... Мусить бо тлінне оце зодягнутись в нетління, а смертне оце зодягтися в безсмертя» (1 Кор. 15:51–53).

Ця переміна відбудеться «раптом, як оком змигнути». Це буде так само вірно як для мертвих, так і для живих. **Тисяча років абсолютної несвідомості – все одно що відсутність часу. Так і для святого, що заплющив очі в смерті за віки до приходу Господа, це буде так, ніби він заплющив очі й миттєво відкрив їх знову, щоб побачити славу Господню. Увесь проміжок між цими двома миттями буде для нього лише як блимання ока. Ніякого розчарування не буде.** Для святих, які, подібно до Степана, в останні хвилини свого життя бачили Господа у славі, усе буде так, ніби вони тієї ж миті пішли бути з Ним. Їхні повіки опустилися, багаторічний сон без сновидінь був для них не довшим, ніж блимання ока, і вони піднімають повіки, а Господь усе ще стоїть, щоб прийняти їх. «Отож, потішайте один одного цими словами!» (1 Сол. 4:18). (Е. Дж. Вагонер. The Present Truth. 31 грудня 1896 р.)

«Я Є»

(Івана 8:24)

У восьмому розділі Євангелія від Івана ми знаходимо три особливі вислови Ісуса, в яких Він стверджує факт Своєї єдності з Тим, Хто «від віку й до віку» (Псал. 90:2). Звертаючись до прискіпливих юдеїв, які сліпо відмовлялися розуміти Його, Він сказав: «Бо коли не ввіруєте, що то Я, то помрете в своїх гріхах» (Івана 8:24).

І ще ми читаємо: «Коли ви підіймете Людського Сина, тоді зрозумієте, що то Я, і що Сам Я від Себе нічого не дію, але те говорю, як Отець Мій Мене був навчив» (вірш 28). А в 58-му вірші це висловлено ясно й відкрито: «Ісус їм відказав: Поправді, поправді кажу вам: Перш, ніж був Авраам, Я є».

У цих текстах подано істину про те, що Ісус «Себе непорочного Богу приніс Святим Духом» (Євр. 9:14) і **що саме вірою в Його вічну природу ми рятуємося від смерті в гріхах наших. Сила, якою ми спасаємось, є сила Його Самобутнього Життя.** Христос – Той, що «віддавна постання Його, від днів віковічних» (Михея 5:2). Він – Той, Хто є: «Він завжди живий» (Євр. 7:25). І Він – Той, Хто гряде: «Я прийду незабаром» (Об'явл. 3:11).

«Я Є – ». Заповни прогалину будь-яким добрим словом – і це буде Христос, але лише частково, бо тільки Він Сам може заповнити цю прогалину. Ця прогалина вказує на нескінченність і вічність. «Я дорога, і правда, і життя» (Івана 14:6). «Я корінь і рід Давидів, зоря ясна і досвітня!» (Об'явл. 22:16). «Я Пастир Добрий». «Я двері» (Івана 10:11, 9). «Я воскресення й життя» (Івана 11:25). Так, усе, що нам потрібно, і навіть більше, ніж можемо просити чи думати, ми знаходимо в Ньому; і саме Його хрест, Його піднесення від землі дає нам пізнання всього цього. Тому будемо «хвалитися, хіба тільки хрестом Господа нашого Ісуса Христа, що ним розп'ятий світ для мене, а я для світу» (Гал. 6:14). (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 17 грудня 1896 р.)

Пізнання істини

(Івана 8:31, 32)

Блаженство релігії Христа полягає в певності того знання, яке вона дає. У ній немає ні припущень, ні невизначеності, лише повна впевненість. «Тож промовив Ісус до юдеїв, що в Нього ввірували: Як у слові Моїм позостанетеся, тоді справді Моїми учнями будете, і пізнаєте правду, а правда вас вільними зробить!» (Івана 8:31, 32). **Деякі люди вважають, що це самовпевненість з боку будь-кого стверджувати, що він знає істину.** Вони можуть визнати це загалом, але коли мова заходить про щось конкретне, то думають, що максимум, що людина може безпечно стверджувати – це «мені здається, що я знаю». **Але Господь не залишив нас у такій непевності. Він хоче, щоб людина знала істину, і щоб знала, що вона її знає.**

Хто знає? Ті, хто смиренний і покірний Його волі. Ісус сказав: «Коли хоче хто волю чинити Його, той довідається про науку, чи від Бога вона, чи від Себе Самого кажу Я» (Івана 7:17). «Вірою ми розуміємо» (Євр. 11:3). Саме Дух Божий дає впевненість у знанні. Ісус сказав: «А коли прийде Він, Той Дух правди, Він вас попровадить до цілої правди, бо не буде казати Сам від Себе, а що тільки почує, казатиме, і що має настати, звістить вам» (Івана 16:13).

І знову: «А ми прийняли духа не світу, але Духа, що з Бога, щоб знати про речі, від Бога даровані нам» (1 Кор. 2:12). Божому народу дано обітницю: «І більше не будуть навчати вони один одного, і брат свого брата, говорячи: Пізнайте Господа! Бо всі будуть знати Мене, від малого їхнього й аж до великого їхнього» (Єрем. 31:34). І те, що це знання має бути здобуте в цьому житті, видно зі слів апостола: «А ви маєте помазання від Святого, і знаєте все» (1 Івана 2:20). «А помазання, яке прийняли ви від Нього, воно в вас залишається, і ви не потребуєте, щоб вас хто навчав. А що те помазання само вас навчає про все, воно бо правдиве й нехибне, то як вас навчило воно, у тім пробувайте» (1 Івана 2:27).

Усі християни покликані бути світлом світу. І вони мають бути ним не лише своїм життям, але й словом; адже навіть якщо не всім дано навчати публічно, вони повинні, як написано: «завжди готовими будьте на відповідь кожному, хто в вас запитає рахунку про надію, що в вас, із лагідністю та зо страхом» (1 Петра 3:15). Вірне знання є абсолютною необхідністю для кожного, хто навчає. **Той, хто не знає, не має права братися навчати. Недостатньо лише думати, що знаєш; людина повинна знати, що вона знає, або ж мовчати.** Уявімо, що я зустрічаю на дорозі чоловіка, і він запитує мене, як пройти до сусіднього села. Я не впевнений у дорозі, але не хочу здатися невігласом, тому показую йому на схід. Він вирушає в тому напрямку, але виявляється, що село лежить на заході. Так я спрямовую його хибним шляхом. Якщо я не знав, моїм обов'язком було сказати йому про це, і він міг би запитати когось іншого.

Легко побачити, що в такому випадку потрібне точне знання. Тим більше воно потрібне, коли йдеться про вічне життя або смерть? **Для того, хто називається християнином, не знати напевне, у що він вірить, є гріхом.** Якщо ж він навчає, не знаючи, то є лише фальшивим світлом, що веде людей до погибелі, куди потрапить і він сам. Якщо сліпий веде сліпого, то обидва впадуть у яму (див. Матв. 15:14).

Але чітке знання тих істин, які вже були вивчені, – це ще не все, що охоплює вираз «пізнавати істину». **Той, хто справді знає істину, має Дух істини, а тому розпізнає істину, коли бачить її, навіть якщо йдеться про щось, на що він раніше ніколи не звертав уваги.** Ісус каже: «Мого голосу слухають вівці Мої» (Івана 10:27). Істина – це голос Христа. Той, хто знає правду, не буде довго вагатися, сумніватися чи сперечатися із самим собою, перш ніж вирішить, вірити чи не вірити тому, що йому представляється вперше. Він знає правду, і тому щойно йому представлять якусь думку, він одразу розуміє, чи є вона істинною, чи помилковою. Він може не відразу побачити все, що в ній є істинного чи помилкового, але сам факт істинності він розпізнає.

Ця певність не є особливим привілеєм небагатьох, але дарована всім, хто знає Господа, бо Він є істина. А той, хто її не має, може бути певен, що йому бракує дуже багато. Але йому не потрібно жити в такій невпевненості, бо обітниця говорить: «А якщо кому з вас не стачає мудрости, нехай просить від Бога, що всім дає просто, та не докоряє, і буде вона йому дана» (Якова 1:5). (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 29 грудня 1892 р.)

Мета істини

(Івана 8:32)

До юдеїв Ісус сказав: «І пізнаєте правду, а правда вас вільними зробить!» (Івана 8:32).

Спаситель тут окреслив мету, заради якої людям потрібна істина. Не для того, щоб людина була звеличена, не для того, щоб вона могла здобути перевагу над своїми ближніми, але для того, щоб бути вільною, – ось заради чого слід шукати істину. Якби люди спершу усвідомили, що без істини вони перебувають у рабстві, то шукали б істину з більшою старанністю і з таким духом, якого нині рідко побачиш.

Як часто Божі істини сприймають радше як цікаві відомості, ніж як живі принципи, здатні спасти душу. Біблію не можна вивчати так, ніби вона лише велике сховище, наповнене реліквіями релігійних думок і життям минулих віків. Її істини дані не для задоволення схильностей природного серця. Їхня мета, як писав Павло до Тимофія, – зробити людину «мудрою на спасіння». Хто приходить до Божого Слова із якою-небудь іншою метою, той цілком не зможе досягти того результату, який Бог зробив досяжним через це Слово.

Спокусникові Ісус сказав: «Не хлібом самим буде жити людина, але кожним словом, що походить із уст Божих» (Матв. 4:4). **Боже Слово дано людям для того, щоб вони жили.** У ньому життя, і якщо люди будуть живитися цим Словом, то життя Слова буде в них.

Коли Бог проголошував закон серед блискавок і громів на горі Синай, перелякані ізраїльтяни стали поодаль і сказали Мойсеєві: «Говори з нами ти, і ми послухаємо, а нехай не говорить із нами Бог, щоб ми не помирали» (Вих. 20:19). Людина не може витримати безпосереднього голосу Божого. Тому Він приховав Свою грізну велич у плоті людській і послав Своє Слово через апостолів і пророків, які говорили, будучи керовані Духом Святим. Але від цього Слово анітрохи не перестає бути Словом Божим і не стає менш гідним нашої пошани й беззастережної віри, ніж якби воно прямо звучало в наших вухах в величних тонах Божого голосу, супроводжуваного блискавками з неба і здриганням землі.

Якби юдеї прийняли істину, яку Христос дав їм, не було б про них написано Павлом: «Бо Агар то гора Сінай в Арабії, а відповідає сучасному Єрусалимові, який у рабстві з своїми дітьми» (Гал. 4:25). **Але вони не бажали істини для того, щоб стати вільними, бо вважали себе вже володарями свободи. Вони використовували істину для того, щоб піднести себе, демонстративно пов'язати її на свій одяг, тішачи себе думкою, що цим вони піднесені вище за решту людства. І вони справді мали вищі привілеї, але це лише поклало на них більшу відповідальність у послусі Божим вимогам.** Маючи на думці тільки власне звеличення, вони втратили з поля зору істину, яку найбільше потребували

засвоїти: **що Христос прийшов звільнити їх від рабства, і що лише приймаючи Його, вони можуть «справді бути вільними».**

Самість засліплює духовний зір для потреб душі, так що людина не бачить, що вона має потребу в істині, в Слові Божому «Освяти Ти їх правдою! Твоє слово то правда» (Івана 17:17), **тому що вона перебуває в рабстві гріха й думає, що головна цінність істини полягає в тому, щоб піднести її над іншими.** Це призводить до того, що вивчення Слова Божого вона розглядає як справу необов'язкову, а не як життєво необхідну. Ніхто не зможе побачити найвеличніші й найважливіші істини, які належить пізнати, доки його «я» затуляє йому погляд. Коли ми підходимо до Слова, самість із усією своєю уявною мудрістю має бути відкладена. Ми повинні приходити з усвідомленням своєї потреби та з вірою, що життя і свобода містяться в його священних істинах. Хто так вчинить, той пізнає істину і скуштує «волю слави» (Римл. 8:21) дітей Божих. (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 7 грудня 1893 р.)

Два пани

(Івана 8:34)

Слуга сатани не є тим, хто поклоняється Богу. Спаситель сказав: «Кожен, хто чинить гріх, той раб гріха» (Івана 8:34). **Але раб гріха є рабом сатани, бо сатана – автор гріха. Коли ми слухаємося його, ми грішимо.** Ми не можемо водночас слухатися і сатану, і Господа, так само як не можемо служити Богу й мамоні. І ми не можемо поклонятися Богові й водночас бути Йому неслухняними.

Якщо ми не слухаємо Бога, іншими словами, якщо грішимо, ми не поклоняємося Богові; натомість ми поклоняємося тій силі, якій коримося, бо **послух є визнанням права та влади того, кому він віддається. Тому, коли ми грішимо, ми віддаємо честь сатані;** ми визнаємо його шлях (бо гріх – це його шляхом, який він поставив у протилежність Божому шляху, тобто Його закону), і таким чином віддаємо йому те, що мали б віддати Богові, тобто поклоніння. Наш послух чітко вказує, кому ми поклоняємося. (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 11 липня 1895 р.)

«Світло для світу»

(Івана 9:1–11)

«А коли Він проходив, побачив чоловіка, що сліпим був з народження». І Ісус сказав: «Доки Я в світі, Я Світло для світу. Промовивши це, Він сплюнув на землю, і з слини грязиво зробив, і очі сліпому помазав грязивом, і до нього промовив: Підди, умийся в ставку Сілоам визначає це Посланий. Тож пішов той і вмився, і вернувся видющим...» (Івана 9:1, 5–7).

У цій простій історії ми бачимо, наскільки буквально правдиві слова Ісуса: «Я світло для світу». Перед нами був бідний чоловік, який посеред світла ходив у темряві. Ісус сказав: «Я світло для світу», – і відразу дарував цьому чоловікові зір. Цілком очевидно, що той бідолаха був цілковито залежний від Ісуса та Його слова, щоб знайти зір. **Ісус буквально став для нього денним світлом.**

Але цей випадок лише образ. Тим, чим Ісус був для того чоловіка, Він є для всіх нас. Він воістину є світлом для світу. «Усе через Нього повстало» (Івана 1:3), і «все Ним стоїть» (Колос. 1:17). «Слава Твоя понад небесами!» (Псал. 8:1). Світло, носієм якого було створене сонце, є не що інше, як «світло слави Божої». Усе світло цього світу походить від Слова Божого, яке сказало: «Хай станеться світло», – і «сталось світло» (Бут. 1:3).

Це саме Слово дарувало світло бідному сліпому чоловікові. **Не було ніякої цілющої сили ні в глині, ні у воді; але чоловік послушався слова: «Піди, умийся», і в цих словах Ісуса він знайшов світло.** Так він дізнався, що слова: «для моєї ноги Твоє слово світильник, то світло для стежки моєї» (Псал. 119:105), дійсно правдиві і реальні. Хто слідує за Христом, той не буде ходити в темряві, бо має світло життя: «Хто йде вслід за Мною, не буде ходити у темряві той, але матиме світло життя» (Івана 8:12).

Чоловік, якому було звершене це чудо, був лише бідним жебраком, який до того дня ніколи не бачив світла. **Проте як тільки чудо відбулося, він мав більш істинне знання про світло, ніж усі вчені фарисеї та книжники.** Зверніть увагу на його ясні та рішучі відповіді під час допиту. **Коли виникли сумніви, чи він той самий сліпий чоловік, що просив милостиню біля дороги, він вирішив це питання словами: «Це я». Він не соромився визнати своє низьке становище.**

Він не соромився визнати і свою залежність від Ісуса у відновленні зору. Коли його запитали, як відкрилися йому очі, він сказав: «Чоловік, що Його звуть Ісусом, грязиво зробив, і очі помазав мені, і до мене сказав: Підди в Сілоам та й умийся. Я ж пішов та й умився, і став бачити» (вірш 11). Це було просте свідчення істини, і в цьому полягала його переконлива сила. Найбільш вчений чоловік у місті не зміг би розповісти про це краще.

Тоді виникла суперечка про особу Ісуса. Спочатку він прямо сказав: «Він Пророк» (вірш 17). **Зауважте, він не висловив це як свою думку чи**

переконавання, а констатував факт, який не підлягав сумніву. У своїй простоті він не намагався висувати теорії, але тримався того, що знав, і це було набагато цінніше за будь-які теорії. **Якби ті, хто називає себе християнами, та християнські вчителі були краще обізнані з практичними фактами Євангелія, було б значно менше плутанини серед різних теоретичних конструкцій.**

Далі цих простих фактів чоловік не дозволив собі захопитися. На твердження фарисеїв, що Христос – грішник, він відповів: «Чи Він грішний не знаю. Одне тільки знаю, що я був сліпим, а тепер бачу!» (вірш 25). Це був факт, який фарисеї охоче забули б, але юнак наполягав на ньому; і це фактично вирішило все питання. **Бо дарувати зір людині, яка народилася сліпою, було творчим актом і свідчило про Божественну силу. А раз це визнано, подальша суперечка про особистість Ісуса виключена.**

Результат був характерним. Фарисеї не могли заперечити факти, які юнак так просто й наочно виклав, але вони були рішуче налаштовані не приймати те світло, яке так яскраво осяяло його, і тому сказали: «Ти ввесь у гріхах народився, і чи тобі нас учити?» (вірш 34) і вигнали його геть із синагоги. Коли люди стикаються з фактами, які не можуть спростувати і не бажають прийняти, вони видають своє збентеження, апелюючи до свого віку, становища або вченості.

Але велика істина, яку ми повинні засвоїти, полягає в реальності світла, яке Бог дає через Своє Слово, та у впевненості, з якою повинні говорити ті, хто це світло отримав. Якби всі філософи світу об'єдналися, щоб довести, ніби сонце не є яскравим небесним тілом і що ми насправді не отримуємо від нього світла, найнеосвіченіша людина з вулиці могла б сказати: «Я нічого не знаю про вашу науку, але я знаю, що я бачу», – і цим фактом зруйнувала б усі їхні теорії. Так і простий чоловік, якому відкрили очі, щоб він бачив «світло Євангелії слави Христа» (2 Кор. 4:4), може зупинити будь-яке вчене заперечення простою твердженням: «Я був сліпим, а тепер бачу». Безсумнівно, небагато хто прийме істину через його просте свідчення; але він може бути впевнений, що ті, хто не прийме її на такий підставі, не приймуть її і за жодних інших обставин. Те єдине, що знає проста невчена людина, вартує більше десяти мільйонів знань, яких бракує мудрим. (Е. Дж. Варгонер. The Present Truth. 19 листопада 1896 р.)

Зір сліпим

(Івана 9:1–17)

Учень, який обмежить своє вивчення тільки віршами, зазначеними як частина уроку, багато втратить, бо деякі з найвиразніших моментів розповіді містяться в останній частині розділу. Тому в нашому вивченні ми будемо діяти так, ніби весь розділ був включений в урок.

Історія дуже проста й легко запам'ятовується. Ісус проходив повз і побачив чоловіка, сліпого від народження. Учні, сповнені природної дитячої цікавості, яка більше тягнеться до міркувань, ніж до практики, запитали Його: «Учителю, хто згрів: чи він сам, чи батьки його, що сліпим він родився?» (Івана 9:2).

Для будь-кого, хто думав, а не дивувався, було цілком очевидно, що чоловік не міг народитися сліпим через щось, зроблене ним самим. Ісус же сказав, що це сталося не через якийсь особливий гріх його батьків, але щоб діла Божі виявилися на ньому. Далі, додавши, що Він має робити діла Того, Хто Його послав, доки день, і що Він є Світлом для світу, Він зробив грязиво, помазав ним очі сліпому й звелів піти вмитися в купальні Сілоам. Той послухався – і повернувся зрячим.

Скільки ж із тих, хто читає цю розповідь, усвідомлюють, що вона є правдивим описом події, яка насправді відбулася? Для більшості з нас, коли ми читаємо про різні чуда Ісуса, вони залишаються лише розповідями, і хоча ми формально віримо в них, ці події здаються настільки далекими і зануреними в туман часу, що для нас це майже те саме, ніби вони взагалі ніколи не відбувалися.

Наш розум не сприймає ці події як щось, що справді сталося, і ми були б дуже здивовані, якби побачили щось подібне сьогодні. Люди не очікують чудес, хоча вони – звичайна Божа робота, що відбувається у нас перед очима щодня.

Те, що чудеса, навіть такі, як прозріння сліпих, є звичайною Божою справою, видно з слів Ісуса, сказаних безпосередньо перед тим, як Він відкрив очі сліпому: «Ми мусимо виконувати діла Того, Хто послав Мене, аж поки є день. Надходить он ніч, коли жаден нічого не зможе виконувати» (Івана 9:4).

Відкривати очі сліпим – це одне з Божих звичайних діл, і Він робить це постійно. Цей чоловік був сліпим від народження, тобто його очі після народження залишилися в тому ж стані, в якому вони були до того, як він народився.

Кожна дитина, як і кожна тварина, має очі ще до появи на світ, і все ж вона не бачить. Її очі закриті. Коли ж вона виходить на світ, над нею звершується те саме чудо, що було вчинене над тим чоловіком, тільки зазвичай воно відбувається вчасно.

У його випадку Бог затримав цей процес, щоб люди побачили, що відкриття обліткових очей – це наслідок особливої дії Божої, а не випадковість,

і не те, що люди називають «природою». Ось чого вчить нас цей урок, і якщо ми його засвоїмо і будемо пам'ятати, то матимемо щось дуже цінне.

«Бо ми в Нім живемо, і рухаємось, і існуємо» (Дії 17:28). Немає життя і немає руху поза Ним; і ніхто не може бачити інакше, як Ним і в Ньому, бо Він є світло, і Він є все світло, яке існує. Ісус явлений нам як одкровення, прояв Отця: «Ніхто Бога ніколи не бачив, Однороджений Син, що в лоні Отця, Той Сам виявив був» (Івана 1:18). І тому Він є: «Світло для світу» (Івана 9:5).

Він є Словом життя, Яке було на початку і з'явилося нам: «Що було від початку, що ми чули, що бачили власними очима, що розглядали, і чого руки наші торкалися, про Слово життя, а життя з'явилося, і ми бачили, і свідчимо, і звіщаємо вам життя вічне, що в Отця перебувало й з'явилося нам» (1 Івана 1:1, 2). І це життя є світлом людей: «І життя було в Нім, а життя було Світлом людей» (Івана 1:4).

З твердження, що Ісус є світлом для світу, в поєднанні з фактом, що одразу після цих слів Він довів це, дарувавши сліпому зір, ми дізнаємося, що: світло, яке щоранку зустрічають наші очі, яке сяє в сонці, місяці та зорях, є ніщо інше, як світло Божої слави, що сяє від обличчя Ісуса Христа.

Якщо ми не визнаємо цієї істини, то ходимо при світлі так, ніби перебуваємо в темряві; ми сліпі. Божя сила всюди, вона наповнює небо і землю, і якщо ми цього не бачимо, це просто означає, що ми сліпі: очі у нас є, але користі від них немає. «А це звістка, що ми її чули від Нього і звіщаємо вам: Бог є світло, і немає в Нім жадної темряви! Коли ж кажемо, що маємо спільність із Ним, а ходимо в темряві, то неправду говоримо й правди не чинимо! Коли ж ходимо в світлі, як Сам Він у світлі, то маємо спільність один із одним, і кров Ісуса Христа, Його Сина, очищує нас від усякого гріха» (1 Івана 1:5–7).

Але той, у кого немає віри, чесноти, розсудливості, стриманості, терпеливості, побожності, братерської прихильності та любові: «той сліпий, короткозорий, він забув про очищення з своїх давніх гріхів» (2 Петра 1:9). Порівняйте ці слова з попереднім віршем. Хто залишається в гріху, той так само сліпий, як і чоловік, про якого ми зараз читаємо. **Кожен язичник, тобто той, хто не визнає й не поклоняється Господу, є таким самим сліпим, як і ті ідоли із срібла та золота, на яких він покладається.** (див. Псал. 115:2–8).

Перехід від гріха до праведності – це нове народження, подібне до першого земного народження, коли ми приходимо в цей світ. Коли дитина народжується, вона стає новим творінням; і хоча ця подія настільки звична, мало хто замислюється над її таємницею.

Ніхто у світі не може зрозуміти таємницю життя, таємницю народження, але всі в неї вірять. І в той же час більшість людей не вірять у нове народження, через яке людина стає новим творінням.

Обидва народження здійснюються тією самою силою, і одне не є більш таємничим за інше: обидва в рівній мірі перевершують людське розуміння. Та ж сила, яка дає нам життя з самого початку і щодня його оновлює, дарувала нам усе, що стосується життя і благочестя. Він «Сам дає всім і життя, і дихання, і все»

(Дії 17:25). І Він дає все, навіть усе, що стосується вічного життя й благочестя, у дарі життя, який дарований усім людям. **Цей дар прийшов на всіх, але мало хто погоджується визнати свою сліпоту, і тому так ніколи й не прозріває.**

Христос помазаний «проповідувати полоненим визволення, а незрячим прозріння» (Луки 4:18). **І Він робить це тією самою силою, якою утримує все існуюче.** Доказ того, що людина може народитися від Бога і бути визволеною від гріха, полягає в самому факті, що ми живемо й бачимо світло дня.

«Але, – скаже хтось, – ви змішуєте духовне з природним». Ні, ми зовсім цього не робимо. Нам дано великі й дорогоцінні обітниці Божі, щоб через них ми могли стати: «учасниками Божої Істоти, утікаючи від пожадливого світового тління» (2 Петра 1:4). **Божественна природа – духовна, бо Бог є Дух; і єдина справжня, досконала людина – це та, яка має цю природу. Маючи її, ми розрізняємо духовні речі – ми бачимо Бога. Без цієї природи ми нічого не бачимо, ми фактично мертві.**

Чудеса Ісуса записані, «щоб ви ввірували, що Ісус є Христос, Божий Син, і щоб, віруючи, життя мали в Ім'я Його!» (Івана 20:31). **Але життя у Христі – це зір, а досконалий зір означає здатність бачити силу і дію Бога у всьому.** Якби, читаючи Біблію, ми сприймали її слова як справжні, а не як уві сні, ми мали б досконале життя Господа, бо Його Слово – це Дух і життя.

Кожен, хто вивчає цей урок і не бачить того, чого ніколи раніше не бачив, хто не бачить і не відчуває життя та світла, які вічні, той навчався даремно. Ці речі написані не просто для того, щоб заповнити вільну годину, чи щоб ми дізналися кілька фактів як історичні відомості, але щоб ми мали життя вічне – тут і зараз.

Чи дійсно ви вивчаєте цей урок?

Для кожного, хто стає справжньою людиною в Христі Ісусі, відбувається зміна така ж реальна й така ж велика, як і та, що сталася з тим бідним чоловіком, про якого розповідає наш урок. Люди, які не пережили цього досвіду, вважають, що бачать не гірше за інших, і не вірять тим, хто розповідає їм про речі, не видимі тілесними очима. Ніколи не бачивши духовних речей, вони не вірять, що такі речі існують. Але, коли вони приймають Ісуса, Світло для світу, вони можуть сказати: «Одне тільки знаю, що я був сліпим, а тепер бачу!» (Івана 9:25).

Ми ніколи по-справжньому не усвідомлюємо своєї сліпоти, доки не прозріємо, і як не дивно, ми не можемо продовжувати бачити, якщо не пам'ятаємо й не визнаємо, що самі по собі ми сліпі. Тобто ми бачимо лише в Господі.

Духовно сліпа, а тому дійсно сліпа людина думає, що бачить не гірше за інших; але той, хто у Христі отримує зір, знає, що він бачить, і жодне допитування чи залякування з боку скептиків не здатні похитнути його свідчення: «Ми говоримо те, що ми знаємо, а свідчимо про те, що ми бачили, але свідчення нашого ви не приймаєте» (Івана 3:11).

Віруєш? – тоді ти можеш бачити. Не чекай, щоб спочатку побачити, а вже потім повірити, бо неправда те поширене твердження, що «побачити – значить повірити»; навпаки, **вірити – означає бачити.**

Але пам'ятай: допоки ти говориш про якусь Божу істину, про будь-що, про що сказано в Біблії: «Я не можу цього побачити», – ти визнаєш себе сліпим і тому не здатним судити про духовні речі. **Такій людині потрібно, щоб її навчали.**

Але той, хто отримав від Господа очну мазь і чії очі були помазані, щоб він міг бачити, не потребує, щоб людина його навчала: «А ви маєте помазання від Святого, і знаєте все»; «А помазання, яке прийняли ви від Нього, воно в вас залишається, і ви не потребуєте, щоб вас хто навчав. А що те помазання само вас навчає про все, воно бо правдиве й нехибне, то як вас навчило воно, у тім пробувайте» (1 Івана 2:20, 27).

Іншими словами, хоча ми всі потребуємо більших знань і можемо вчитися від усіх і всього, але коли ми одного разу отримали світло від Господа, ми здатні розрізняти істину від помилки, правильне від неправильного, і нам не потрібно нікого питати, чи те, що ми бачимо, є реальним. Така впевненість – найбільше блаженство (щастя). «І світло солодке, і добре очам сонце бачити» (Екл. 11:7). (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 9 серпня 1900 р.)

Їх не можна розділяти

(Івана 9:28, 29)

За днів Ісуса з Назарету було багато таких, хто не вірив у Нього, але стверджував, що вірить Мойсеєві. Деякі говорили: «Ми знаємо, що Бог говорив до Мойсея, звідки ж узявся Оцей, ми не відаємо» (Івана 9:29). А тому, хто заступався за Ісуса, вони сказали: «То ти Його учень, а ми учні Мойсеєві» (Івана 9:28).

Але як було насправді? Вони вірили Мойсеєві не більше, ніж Христу. Він сказав їм: «Не думайте, що Я перед Отцем буду вас винуватити, є, хто вас винуватити буде, Мойсей, що на нього надіється ви! Коли б ви Мойсеєві вірили, то й Мені б ви повірили, бо про Мене писав він. **Якщо писанням його ви не вірите, то як віри поймете словам Моїм?**» (Івана 5:45–47).

Найвище свідчення про Ісуса як Того, Кого послав Бог, міститься в словах, які Господь сказав Мойсеєві: «Поставлю Пророка для них з-поміж їхніх братів, Такого, як ти, і дам Я слова Свої в уста Його, і Він їм говоритиме все, що Я накажу. І станеться, кожен, хто не слухатиме слів Моїх, що Той Пророк говоритиме Моїм Ім'ям, Я покараю того»; і далі: «І станеться, що кожна душа, яка не послухала б того Пророка, знищена буде з народу» (П. Зак. 18:18, 19; Дії 3:23). Отже, очевидно, що кожен, хто справді вірить Мойсею, повинен вірити й у Христа.

Але є й інша сторона. У наші дні багато хто **сповідує віру в Христа**. У них немає жодного співчуття до юдеїв, які відкидають Його, і вони дивуються сліпоті цього народу. Але в той же час самі вони не сповідують особливої віри в Мойсея. Багато хто відкрито вважає його писання застарілими. Якщо ж авторитет Мойсея й не заперечується відкрито, то він, принаймні, принижується. І водночас ці самі люди заявляють про повну віру в Христа.

Яке ж становище цих останніх? Таке саме, як у юдеїв давніх часів. Знову послухаймо слова Христа: «Коли б ви Мойсеєві вірили, то й Мені б ви повірили, бо про Мене писав він. **Якщо писанням його ви не вірите, то як віри поймете словам Моїм?**» Марні всі заяви про віру в Христа тих, хто відкидає Мойсея. **Їх неможливо розділити.** Хто вірить одному, мусить вірити й іншому; а хто відкидає одного, той відкидає й іншого, бо **обидва були послані Богом з однією і тією ж звісткою.** Відкидати Христа, твердячи, що віриш Мойсеєві, – те саме, що відкидати Мойсея, твердячи, що віриш Христові. **Блаженний той, хто на Суді не буде осуджений ані словами Мойсея, ані словами Ісуса.** (Е. Дж. Ваггонер. The Present Truth. 8 серпня 1895 р.)

Релігійне видання

Ваггонер Еллет Джозеф

ЖИТТЯ І УРОКИ ІСУСА ХРИСТА

Том 2

Формат 70х100/16. Ум. друк. арк. 29,58. Тираж 150 прим.
Зам. №08-12_25.

Контактні дані та інформація:
Адреса ел. пошти: an.bokertov@gmail.com
Сайт: <https://zhazhda-cerkov.com>

Видавництво «Факт»

Україна, 61166, м. Харків, вул. Бакуліна, 11, оф. 2-26.

+38(050) 323-22-01, publish_fakt@ukr.net

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3172 від 22.04.2008 р

Виготовлено у ФОП В. Є. Гудзинський

Україна, 61072, м. Харків, вул. 23-го Серпня, 27.

+38(057) 340-52-26, for_veg@ukr.net

Свідоцтво про держреєстрацію: серія ХК № 269 від 23.11.2010 р.

ДЛЯ НОТАТОК
